

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΔ΄

Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου 2024

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ.κ κ. Θ. Θεοχάρη και Π. Σαράκη, σελ. 4705, 4750

2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές, μαθήτριες και εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Εσπερινό Γενικό Λύκειο Νάξου, δώδεκα μέλη του Συνδέσμου Αφυπηρετησάντων Ελλήνων Διπλωματικών, μαθητές και μαθήτριες συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 3ο Τοσίτσειο Δημοτικό Σχολείο Εκάλης, το 5ο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης, το 1ο Γυμνάσιο Ναυπάκτου, το 1ο Γυμνάσιο Φιλιππιάδας Πρεβέζης, το Γενικό Λύκειο Θεσπρωτικού Πρεβέζης, το 5ο και 11ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Ιωνίας Μαγνησίας, το ιδιωτικό Γυμνάσιο Τρικάλων «Σύγχρονα Εκπαιδευτήρια Αθηνά», το 8ο Γυμνάσιο Λαμίας, το 23ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων, το 1ο Γυμνάσιο Ξυλοκάστρου, από τη Δημόσια Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης Μεταμόρφωσης, το Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Ιεράπετρας, το 79ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης και το 12ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης, σελ. 4689, 4698, 4700, 4703, 4710, 4714, 4717, 4719, 4721, 4731, 4743, 4749, 4758

3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 4683, 4686, 4688, 4689, 4692, 4693, 4694, 4698, 4700, 4703, 4705, 4707, 4709, 4710, 4714, 4715, 4716, 4717, 4719, 4720, 4721, 4725, 4726, 4727, 4728, 4731, 4732, 4736, 4737, 4739, 4743, 4744, 4745, 4747, 4748, 4749, 4752, 4754, 4755, 4756, 4757, 4758, 4759, 4763, 4765, 4766, 4768, 4771, 4772, 4773, 4783, 4784, 4785, 4789

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Δευτέρας 16 Δεκεμβρίου 2024, σελ. 4709

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συνέχιση της συζήτησης επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2025». , σελ. 4683 - 4789

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 4734 - 4752
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ο. , σελ. 4765 - 4779
ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 4779 - 4789
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 4700 - 4717
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 4752 - 4765
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 4717 - 4734
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Α. , σελ. 4683 - 4700

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. , σελ. 4729
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 4705, 4736, 4737, 4739, 4743, 4744, 4745, 4747, 4748, 4749
ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ Ό. , σελ. 4766, 4768, 4771, 4772, 4773
ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ Π. , σελ. 4785

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ Γ. , σελ. 4783, 4784, 4785, 4789
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. , σελ. 4743
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 4710
ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ Σ. , σελ. 4758
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 4700, 4703, 4704, 4709, 4710, 4714, 4715, 4716, 4717
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. , σελ. 4747, 4752, 4755, 4756, 4758
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 4752, 4754, 4755, 4756, 4757, 4758, 4759, 4763, 4765
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. , σελ. 4729
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 4758, 4759, 4766
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 4717, 4719, 4720, 4721, 4725, 4726, 4727, 4728, 4729, 4731, 4732
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 4683, 4686, 4688, 4689, 4692, 4693, 4694, 4698
ΣΤΑΡΑΚΑ Χ. , σελ. 4785
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. , σελ. 4715

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 4687, 4688
ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ Α. , σελ. 4783, 4784
ΑΧΜΕΤ Ι. , σελ. 4686
ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. , σελ. 4726, 4729
ΒΑΛΤΟΓΙΑΝΝΗΣ Δ. , σελ. 4767
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ Β. , σελ. 4775
ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ Π. , σελ. 4710, 4774
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 4733, 4734
ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Χ. , σελ. 4728, 4772, 4773, 4774
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ Β. , σελ. 4787
ΓΚΙΟΚΑΣ Ι. , σελ. 4760
ΓΚΟΛΙΔΑΚΗΣ Δ. , σελ. 4722
ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ Κ. , σελ. 4767, 4768
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ Π. , σελ. 4737, 4752
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. , σελ. 4688
ΕΥΘΥΜΙΟΥ Ά. , σελ. 4716
ΖΑΜΠΑΡΑΣ Μ. , σελ. 4739, 4745
ΖΑΧΑΡΑΚΗ Σ. , σελ. 4690, 4693, 4694
ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 4701, 4728, 4773
ΚΑΖΑΜΙΑΣ Α. , σελ. 4693, 4694, 4714, 4752, 4756
ΚΑΙΡΙΔΗΣ Δ. , σελ. 4759, 4760
ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ Δ. , σελ. 4740, 4741, 4742
ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Δ. , σελ. 4689, 4690
ΚΑΝΕΛΛΗ Γ. , σελ. 4683
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 4726, 4727, 4728, 4737, 4746, 4747
ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΩΛΗ Κ. , σελ. 4685
ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ Α. , σελ. 4761
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ Ό. , σελ. 4702
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Κ. , σελ. 4739
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 4739
ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ Μ. , σελ. 4750

ΚΟΝΤΗΣ Ι. ,	σελ. 4720
ΚΟΥΛΚΟΥΔΙΝΑΣ Σ. ,	σελ. 4748, 4749
ΚΤΕΝΑ Α. ,	σελ. 4698
ΚΤΙΣΤΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 4704
ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ Δ. ,	σελ. 4758, 4763, 4764, 4765
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,	σελ. 4746, 4753, 4754, 4756, 4757, 4758, 4759, 4771, 4772, 4773
ΛΙΒΑΝΟΣ Μ. ,	σελ. 4768
ΛΙΟΥΤΑΣ Α. ,	σελ. 4785
ΜΑΛΑΜΑ Κ. ,	σελ. 4717
ΜΑΝΤΑΣ Π. ,	σελ. 4717
ΜΑΝΤΖΟΣ Δ. ,	σελ. 4736, 4744, 4748, 4754
ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 4769, 4771, 4772, 4773, 4774
ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Α. ,	σελ. 4696
ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. ,	σελ. 4684
ΜΕΤΑΞΑΣ Κ. ,	σελ. 4757, 4788
ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 4725
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Σ. ,	σελ. 4704
ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. ,	σελ. 4753, 4754, 4756
ΜΠΙΑΓΚΗΣ Δ. ,	σελ. 4756, 4757
ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ Σ. ,	σελ. 4721
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. ,	σελ. 4766, 4767
ΝΑΤΣΙΟΣ Δ. ,	σελ. 4725
ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. ,	σελ. 4694
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Ν. ,	σελ. 4778
ΠΑΝΑΣ Α. ,	σελ. 4699
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. ,	σελ. 4776, 4777
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ Ν. ,	σελ. 4707, 4715, 4716
ΠΑΠΠΑΣ Ι. ,	σελ. 4732
ΠΑΠΠΑΣ Ν. ,	σελ. 4712, 4715, 4716
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ Π. ,	σελ. 4765, 4766
ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ Φ. ,	σελ. 4748
ΠΕΡΚΑ Θ. ,	σελ. 4744
ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ Α. ,	σελ. 4731
ΠΟΛΑΚΗΣ Π. ,	σελ. 4694, 4697
ΠΟΥΛΟΥ Π. ,	σελ. 4762, 4763
ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ Μ. ,	σελ. 4780
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. ,	σελ. 4735, 4742, 4743, 4744, 4747, 4748
ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ Α. ,	σελ. 4786
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. ,	σελ. 4723, 4727, 4728, 4729, 4731
ΣΤΑΡΑΚΑ Χ. ,	σελ. 4784
ΣΤΕΦΑΝΑΔΗΣ Χ. ,	σελ. 4777
ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ Λ. ,	σελ. 4779
ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ Χ. ,	σελ. 4719, 4720
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. ,	σελ. 4739
ΤΣΙΑΡΑΣ Κ. ,	σελ. 4734, 4735, 4738, 4739
ΦΕΡΧΑΤ Ο. ,	σελ. 4781
ΦΟΡΤΩΜΑΣ Φ. ,	σελ. 4700
ΦΩΤΙΟΥ Θ. ,	σελ. 4692, 4693, 4694
ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Σ. ,	σελ. 4714, 4716, 4727
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. ,	σελ. 4771, 4773
ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Α. ,	σελ. 4782
ΧΝΑΡΗΣ Ε. ,	σελ. 4774
ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ Μ. ,	σελ. 4705
ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ Μ. ,	σελ. 4751, 4756, 4754, 4758, 4759

Γ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Α. ,	σελ. 4757
-----------------	-----------

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΜΑ'

Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου 2024

Αθήνα, σήμερα στις 13 Δεκεμβρίου 2024, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9.05' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**. **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης)**: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2025».

Τον λόγο έχει η Βουλευτής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. **Λιάνα Κανέλλη**.

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ (ΛΙΑΝΑ) ΚΑΝΕΛΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα, κατ' αρχάς.

Αν και όταν συζητάει κανείς τον προϋπολογισμό, ψάχνεις να βρεις την καλημέρα και δεν τη βρίσκεις. Για να είμαστε реалиστές, και άμα ξέρουμε και λίγο την κουλτούρα μας, στην οποία μπορούμε να πατήσουμε, ξεφυλλίζεις ένα βιβλίο, αφού έχεις δει την ειδησεογραφία και έχεις τρομοκρατηθεί σε σχέση πάντα με τον προϋπολογισμό.

Δεν θα μείνω εκτός προϋπολογισμού, γιατί τα πάντα προϋπολογίζονται, όταν βρίσκεσαι και σε ταξική αντίθεση με το κεφάλαιο. Σιγά μην ξυπνήσουν σήμερα το πρωί όλοι αυτοί που θέλουν να βγάλουν κέρδος, και να έχουν βάλει στην μπάντα τη φιλοδοξία να βγάλουν κέρδος και να λένε ότι θα είναι μια καλή μέρα χωρίς κέρδος. Αυτό δεν υπάρχει. Φιλανθρωπία από την πλευρά του κεφαλαίου μην περιμένει κανείς μας.

Τι είναι ο προϋπολογισμός; Θα σας πω ότι είναι τόσο μονόπαιγος και τόσο αντιλαϊκός που ξέρω πολύ καλά την τακτική που έχετε αυτό τον καιρό επιστρατεύσει. Άκουγα και την κ. Κεραμέως. Είναι αυτή η αμερικάνικη αντίληψη να αποδεχόμαστε μερικές από τις κριτικές που ακούγονται από την πλευρά της Αντιπολίτευσης, ειδικά όταν η Αντιπολίτευση είναι συμπολιτευτική, όπως συμβαίνει εδώ πλην ΚΚΕ, και μετά να λέμε ότι εμείς κάναμε ό,τι μπορούμε με μια προσκοπική διάθεση ότι «έχετε δίκιο, δεν είναι όλα τέλεια, αλλά εμείς κάνουμε ό,τι μπορούμε».

Έτσι, πουλάτε, όπως λέει στα «Μονόχορδά» του ο Ρίτσος -σας τα συστήνω να τα διαβάσετε- ότι «με την ελπίδα μιας στιγμής μας χρέωσαν όλο το μέλλον». Ακριβώς αυτό συμβαίνει τούτη τη στιγμή.

Θα ήθελα να σταθώ λίγο στα ζητήματα -αυτή είναι και η δουλειά μου- της πρόνοιας, του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι ασθενέστεροι από το κεφάλαιο. Είναι η μεγαλύτερη

υποκρισία, όταν έχεις ακούσει μία χώρα που παινεύεται και καυχάται ότι είναι μέλος του ΝΑΤΟ και ότι είναι μέσα σε μια σωτήρια συμμαχία, η οποία στους κρίσιμους καιρούς θα της σταθεί, η οποία έχει δώσει τα πάντα στο ΝΑΤΟ, έδαφος, βάσεις, νιάτα, κόσμο, περάσματα, τρένα, στρατόπεδα, γη. Ακόμα και γη, πάρα πολύ γη, από τη Σούδα μέχρι τον Άραξο και από την Αλεξανδρούπολη μέχρι τον καθημαγμένο κάμπο! Σε αυτό το ΝΑΤΟ να μιλήσω εγώ για πρόνοια;

Πώς να μιλήσω για πρόνοια στην επικράτεια του ΝΑΤΟ; Πώς να μιλήσω για στήριξη των ασθενέστερων, όταν έρχεται ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ και με έναν τρόπο που δεν θα συνέβαινε ούτε στον Μεσαίωνα -ούτε στον Μεσαίωνα!- να λέει σήμερα: «Δεν μπορείτε, κράτη-μέλη, να δίνετε 25% σε συντάξεις, σε νοσοκομεία, υγεία και πρόνοια. Δεν μπορεί! Είναι πολύ! Πρέπει να πείσετε τις τράπεζές σας, τις επιχειρήσεις, τους πάντες, αντί αυτών, να επενδύσετε στις πολεμικές βιομηχανίες, γιατί έχουμε πόλεμο σε κάμποσα χρόνια με τους αντιπάλους».

Ποιους αντιπάλους; Για να δούμε, ποιοι είναι οι αντίπαλοι; Ενδοκαπιταλιστικά είναι τα συμφέροντα, οι Χι καπιταλιστές με τους Ψι καπιταλιστές, που θέλετε να σφαγείτε μεταξύ σας.

Ανήκουμε στη Δύση! Πώς να μιλήσω εγώ για πρόνοια στη Δύση, όταν έρχεται ένας υπέργηρος Πρόεδρος -και εγώ μεγάλη γυναίκα είμαι, γιαγιά θα μπορούσα να είμαι- και λέει: «Θέλετε να αντιμετωπίσετε τον πόλεμο καλά και να κερδίσουμε; Γιατί κερδίζουμε» -με ποδοσφαιρική αντίληψη και με βάση τα κεφάλια των ανθρώπων και το αίμα που χύνεται- «θα στείλετε τα παιδιά σας από τα δεκαοκτώ στον Στρατό».

Για ποια νέα παιδιά να μιλήσω, που είναι αδύναμα; Τι να πω εγώ στον νεαρό που του ήρθε η μπασκέτα στο κεφάλι στη Ρόδο χτες και πήγε στο νοσοκομείο να κάνει μαγνητική, ο μαγνητικός τομογράφος δεν δούλεψε και πήγε στον ιδιωτικό τομέα, όπως συμβαίνει σε ποσοστό πάνω από 70%-80% όταν τρέχουν οι ανάγκες;

Να σας πω «μπράβο» γι' αυτά που κάνατε στον προϋπολογισμό; Για να δω τι κάνατε στον προϋπολογισμό από πλευράς πρόνοιας. Δεν θέλω να πω νούμερα, δεν θέλω να ζαλίσω κανέναν, γιατί μόλις πεις νούμερα οι άνθρωποι αρχίζουν και αποκτούν τάσεις αυτοκτονίας στην Ελλάδα και σε όλη την Ευρώπη, από ό,τι φαίνεται.

Ο λαός την πληρώνει. Βλέπει μπροστά τους λογαριασμούς του, βλέπει μπροστά του το κόστος κατοικίας του, βλέπει το κόστος του ηλεκτρικού του, βλέπει το κόστος του νερού του, βλέπει το κόστος της συγκοινωνίας, άμα του πω νούμερα, θα θέλει να φύγει από το παράθυρο! Δεν υπάρχει αισιοδοξία έξω. Βγείτε να δείτε την αγωνία, τον φόβο!

Τώρα, άμα είσαι ΑΜΕΑ, ο προϋπολογισμός φέτος έχει τα επι-

δόματα σταθερά για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Σταθερά! «Τσιμεντωμένα»! Θα δώσουμε αύξηση; Σιγά μην δώσουμε αύξηση! Να είσαι γέρος και ανασφάλιστος, υπερήλικας, να παίρνεις ένα στοιχειώδες επίδομα! Κι αυτό «τσιμέντο»! Φέτος στον προϋπολογισμό καμμία αύξηση για τους ανασφάλιστους ενήλικες.

Να πάω στα στεγαστικά επιδόματα; Δεν αντέχουμε άλλο να ακούμε για το πού πήγε το κόστος της στέγης. Σωστά; Ναι, αλλά τα στεγαστικά επιδόματα σταθερά και αυτά. «Τσιμεντωμένα» φέτος! Η Ελλάδα πάει καλά, σε σταθερή πορεία! Άρα, πάει με μαθηματική ακρίβεια στην καπιταλιστική καταστροφή, την κατάλυση του κοινωνικού ιστού, το ξέφτισμά του εντελώς.

Μου αρέσει που έχουμε φτιάξει και Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής, μία χώρα με 1,3 γεννήσεις, ενώ χρειάζεται 2,1. Πολλαπλασιαζόμαστε, δηλαδή, πάνω σε αυτή τη σιγουριά, σε αυτή την ομορφιά!

Αυξήσατε τα οικογενειακά επιδόματα κατά 12,3%, το ελάχιστο εγγυημένο κατά 7,8% και τα σχολικά γεύματα κατά 7%. Μα, τι υποκρισία είναι αυτή! Αφού έχει ανέβει το κόστος της διατροφής. Ανεβάζετε κατά 7% τα σχολικά γεύματα; Ακούω αυτό το νούμερο...

Το πολλαπλασιάσατε, την ίδια ώρα που λέει ο άλλος ότι «πολλά δίνετε, δώστε τα για την άμυνα, για να φτιάξετε όπλα»; Φέτος ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός είναι ένας εμπολέμος προϋπολογισμός, είναι πολεμικός. Θα παραχθούν όπλα.

Είναι παρά κάτι ένα τρισεκατομμύριο. Αν παραγάγαμε φραντζόλες, δεν έπρεπε να καταναλωθούν; Πρέπει να καταναλωθούν. Θα σας πω την πρόνοια για το μέλλον σε αυτόν τον τόπο. Άμα δώσετε ένα τρισεκατομμύριο για βόμβες και για ρουκέτες, αυτές δε θα πέσουν, δεν θα καταναλωθούν; Με ποιον ρυθμό; Με τον ρυθμό της φραντζόλας του ψωμιού; Με το 7% αύξηση στα σχολικά γεύματα, τα οποία αύριο το πρωί θα έρθετε και θα μας τα...

Να μιλήσω για υπογεννητικότητα, για την πρόνοια; Δεν τολμάω. Μειώσατε 9% το επίδομα γέννησης. Γιατί μειώσατε το επίδομα γέννησης 9%; Έχουν λιγοστεύσει και τα παιδιά. Είναι δυνατόν;

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Ειλικρινά, αναρωτιέμαι αν σε αυτό τον προϋπολογισμό έχετε συνειδητοποιήσει γιατί μπορεί ένα κόμμα που είναι δίπλα στην εργατική τάξη, μέσα στην εργατική τάξη και ξέρει το πρόβλημά της, είναι δηλαδή με τον αμυνόμενο απέναντι στην επίθεση του κεφαλαίου...

Με Ρίτσο άνοιξα, με Ρίτσο ας κλείσω, πάλι από τα «Μονόχορδα» -αρχίστε να τους διαβάζετε τους ποιητές μας, μπας και ξεστραβωθείτε, μπας και μπορέσετε να αισθανθείτε το νόημα της έννοιας «ανθρωπιά»- όπου λέει ότι άλλα του πήραν, άλλα του 'δώσαν, απ' τις απώλειες θησαυρίζουν τώρα.

Έρχεται ένας ποιητής και σας περιγράφει μέσα σε λιγότερες από δέκα λέξεις τη θέση, το πνεύμα, την κατεύθυνση του προϋπολογισμού. Θησαυρίζετε κυριολεκτικά από αυτά που παίρνετε και αυτά που δίνετε είναι ο τρόπος και η δικαιολογία για να πάρετε τα πολλά και να μπορέσετε να θησαυρίσετε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κ. Κανέλλη.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον Βουλευτή από τον ΣΥΡΙΖΑ, τον κ. Αλέξανδρο Μεικόπουλο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΪΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα «σπάσω το ρόδι» και θα ξεκινήσω με μια σκέψη που εκτιμώ ότι μας βρίσκει όλες και όλους σύμφωνους. Είναι αλήθεια πως έχουμε αφήσει πίσω μας την εποχή των μνημονίων και της καταστροφικής οικονομικής κρίσης. Είναι αλήθεια επίσης ότι έχουμε όντως πετύχει ρυθμούς ανάπτυξης, σε κάποιες περιπτώσεις καλύτερες και από μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες που βρίσκονται σε μια πρωτοφανή στασιμότητα. Κι αυτό η χώρα, κατά τη γνώμη μας, το οφείλει σε μεγάλο βαθμό στην κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ που τόλμησε να πετύχει εκεί που όλοι οι άλλοι είχαν αποτύχει, να ολοκληρώσουν δηλαδή, ένα δύσκολο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, κρατώντας την κοινωνία όρθια, να ρυθμίσει με βιώσιμο τρόπο το χρέος και να δημιουργήσει φυσικά ένα καθαρό δημοσιονομικό διάδρομο

για τα επόμενα χρόνια.

Όμως, την ίδια στιγμή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έξι χρόνια μετά είναι εμφανής μια τρομακτική δυστοκία στην πραγματική οικονομία. Έχουμε τεράστια κρίση κόστους ζωής, η πραγματική αγοραστική δύναμη των εργαζομένων είναι από τις χειρότερες στην Ευρώπη, η μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία πιστεύει ότι τα πράγματα πάνε προς τη χειρότερη κατεύθυνση κι αυτό το βλέπουν όσοι κοιτάζουν τα ποιοτικά στοιχεία των δημοσκοπήσεων και δεν μένουν μόνο στις διαφορές του πρώτου από τον δεύτερο και του δεύτερου από τον τρίτο. Στηριζόμαστε σ' ένα ξεπερασμένο παραγωγικό μοντέλο που θεωρεί την ανάπτυξη συνώνυμη της μονοκαλλιέργειας του τουρισμού και του real estate.

Επιμένει μέχρι και σήμερα η Νέα Δημοκρατία, εμμονικά θα έλεγα, σε ένα άδικο φορολογικό σύστημα που αντιμετωπίζει το ίδιο έναν ελεύθερο επαγγελματία που τα φέρνει δύσκολα βόλτα με μια μεγάλη επιχείρηση με εκατοντάδες εκατομμύρια κέρδη. Γι' αυτό και αντί να προσελκύουμε εξειδικευμένο δυναμικό, η Κυβέρνηση παρακολουθεί νέους επιστήμονες αλλά και τεχνίτες πλέον να εγκαταλείπουν τη χώρα οριστικά.

Και σαν αυτές οι παρενέργειες να μην είναι αρκετές, εντός της Κυβέρνησης κυριαρχεί μια αντίληψη παλαιοκρατίας που κυρίως διαπερνά τη διαχείριση κρίσεων, αλλά όχι ανεξάντλητων, πόρων για την υλοποίηση επενδύσεων. Με λίγα λόγια και απλά, πίσω από την εικόνα της ανάπτυξης κρύβονται μεγάλες κοινωνικές ανισότητες, θεσμικές δυσλειτουργίες και συσσωρευόμενη οργή μιας κοινωνίας που βράζει.

Δεν θα σταθώ καθόλου στις εξωφρενικές τιμές της ενέργειας, στα βασικά αγαθά, στα δυσθεώρητα ύψη των ενοικίων, στη δημογραφική κατάρρευση, στις εναρμονισμένες πρακτικές στην αγορά, στην απαράδεκτη συμπεριφορά των τραπεζών προς τον φορολογούμενο και τις επιχειρήσεις. Όμως, ότι ο νέος επιστήμονας βλέπει μονόδρομο το εξωτερικό, το ότι ένα νέο ζευγάρι δεν μπορεί να αποκτήσει δικό του σπίτι ή να κάνει οικογένεια, το ότι ο μη προνομιούχος δεν μπορεί να ονειρευτεί μια καλύτερη ζωή με αξιοπρέπεια στον μισθό και στην εργασία, γι' αυτά σας καθιστώ αποκλειστικά υπεύθυνους.

Έχετε την απόλυτη πολιτική ευθύνη για τη δυσφορία και την έλλειψη προοπτικής που βιώνει καθημερινά η πλειοψηφία των Ελλήνων και των Ελληνίδων. Επιδεικνύετε τις τελευταίες ημέρες αυταρέσκα άρθρα του «ECONOMIST» για τα επιτεύγματα της ελληνικής οικονομίας όταν στους μισθούς μάς ευνοεί η σύγκριση μόνο με αυτούς της Βουλγαρίας κι αυτό όχι για πολύ ακόμα.

Ακούν οι πολίτες τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας να δηλώνει ότι επιτέλεσε το εθνικό του καθήκον με τον προϋπολογισμό του 2025, όταν πρέπει να πληρώνουν οι πολίτες σήμερα 700-800 ευρώ για εξήντα τετραγωνικά μέτρα σπίτι στο Παγκράτι.

Απορώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πώς εννοεί τελικά το εθνικό του καθήκον ο κ. Χατζηδάκης; Ποια είναι η εθνικά και δημοσιονομικά υπεύθυνη πολιτική της Νέας Δημοκρατίας; Να συνεχίσουν ανενόχλητα τα καρτέλ να νοθεύουν τον ανταγωνισμό και να ελέγχουν απόλυτα την ελληνική οικονομία; Να επιμένει η Νέα Δημοκρατία στην παραγωγή πρωτογενών υπερπλεονασμάτων παραπάνω από τις υποχρεώσεις και τη βιωσιμότητα ενός ήδη ρυθμισμένου χρέους, στερώντας μ' αυτόν τον τρόπο οριστικά αυτούς τους πόρους από τη στήριξη της κοινωνίας; Να λέει η Νέα Δημοκρατία ότι πληρώνουμε λιγότερους φόρους, όταν στο μείγμα της φορολογίας στην Ελλάδα το 47% είναι έμμεσοι φόροι και σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη ο μέσος όρος είναι στο 34%; Να ισχυρίζεται η Νέα Δημοκρατία ότι αυξάνει τους μισθούς με σταθερές φορολογικές κλίμακες, ενώ στην πραγματικότητα για την αύξηση που θα πάρει ο μισθωτός ή ο συνταξιούχος θα πληρώσει και παραπάνω φόρο λόγω της μη τιμαριθμοποίησης της φορολογικής κλίμακας; Να επιλέγει η Κυβέρνηση την τακτική της υπερεισπραξής φόρων, κυρίως έμμεσων, και να μην λαμβάνει μέχρι και σήμερα δραστηκά μέτρα για την αντιμετώπιση της ακρίβειας με ένα τρομακτικό πρόσχημα ότι εξακολουθεί να πιστεύει ότι οι αγορές θα αυτορυθμιστούν;

Συνιστά, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, τη μεγαλύτερη πολιτική ανοησία η Ελλάδα να σημειώνει το τέταρτο μεγαλύτερο πρωτογενές πλεόνασμα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση όταν η πραγματική οικονομία στεγνώνει από ρευστότητα και αυτό η Κυ-

βέρνηση να το θεωρεί επίτευγμα και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας να καυχείται. Όλα καλά, όλα ανθηρά λοιπόν από τον κ. Χατζηδάκη που υπογράφει το σημαντικότερο οικονομικό έγγραφο της Κυβέρνησης.

Ευτυχώς όμως για την αλήθεια, δυστυχώς για εσάς, παράλληλα με την κατάθεση του προϋπολογισμού, η Τράπεζα της Ελλάδος τις προηγούμενες μέρες ανακοίνωσε τα στοιχεία για το ισοζύγιο πληρωμών, τον λογαριασμό, με απλά λόγια, τα χρήματα που μπαίνουν και βγαίνουν από τη χώρα τα οποία και αποκαλύπτουν και την αχίλλειο πτέρνα της ελληνικής οικονομίας, δηλαδή, το μεγάλο έλλειμμα με το εξωτερικό. Οι εξαγωγές μειώνονται, οι εισαγωγές αυξάνονται και άρα το εμπορικό έλλειμμα της χώρας διευρύνεται. Φέτος, η διαφορά μεταξύ εισαγωγών και εξαγωγών είναι τεράστια με το εμπορικό έλλειμμα να εκτοξεύεται στα 25 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό πολύ απλά σημαίνει ότι η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα οδηγεί στο εξωτερικό πολύ περισσότερα χρήματα από αυτά που μπαίνουν στη χώρα και επομένως επί της ουσίας τροφοδοτούμε ξένες οικονομίες.

Μας λέτε για επενδύσεις. Ποια είναι η αλήθεια για τις ξένες άμεσες επενδύσεις; Είχαμε 6,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2022, 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ το 2023, 3 δισεκατομμύρια ευρώ για το πρώτο εννεάμηνο του 2024. Άρα, βουτιά 13% σε σχέση με πέρσι και 90% σε σχέση με το 2022.

Εάν τώρα λάβουμε υπ' όψιν ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ξένων επενδύσεων κατευθύνεται σε ακίνητα και όχι σε νέες παραγωγικές και καινοτομικές επενδύσεις, αλλά και το ότι εγχώριες επενδύσεις ευνοούνται σε μεγάλο βαθμό από τα δάνεια και τις επιχορηγήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης, το οποίο βέβαια λήγει το 2027, τότε το επενδυτικό θαύμα της Νέας Δημοκρατίας όχι μόνο είναι αμφίβολης υπόστασης, αλλά έχει και ημερομηνία λήξης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση αυτών των ημερών θα ήταν πράγματι μια κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία αν ο φετινός προϋπολογισμός είχε καταρτιστεί με την πρόθεση να εκπληρώσει κατά την εκτέλεσή του δύο πολύ σημαντικούς στρατηγικούς στόχους:

Πρώτον, τη σύγκλιση με τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους σε όλα τα κρίσιμα πεδία, μισθούς, παιδεία, υγεία, ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, επενδύσεις, καινοτομία, εξαγωγές. Αυτό φαντάζομαι είναι το διαρκές εθνικό ζητούμενο, να θέλουμε να γίνουμε ένα σύγχρονο ισχυρό ανταγωνιστικό ευρωπαϊκό κράτος, να αποδείξουμε ότι έχουμε αφήσει οριστικά πίσω μας τη δεκαετή κρίση.

Και δεύτερον, η οργανωμένη πολιτεία να έχει επισημάνει τις δομικές αδυναμίες της πραγματικής οικονομίας αφ' ενός, αλλά και τις ρεαλιστικές δυνατότητες που έχει αυτή αφ' ετέρου, να λαμβάνει μέτρα ώστε να θεραπευτούν σταδιακά τα διαρθρωτικά της προβλήματα και να αξιοποιεί τα περιθώρια συστήνοντας στην κοινωνία ένα νέο παραγωγικό πρότυπο που να μοιράζει δίκαια και αναλογικά τους καρπούς που θα προκύψουν.

Δυστυχώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για έκτη συνεχόμενη χρονιά με τη Νέα Δημοκρατία στην Κυβέρνηση δεν επιτυγχάνεται τίποτε από τα δύο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Μεικόπουλε.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην κ. Κωνσταντίνα Καραμπατσώλη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΩΛΗ: Καλή σας μέρα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κρατικός προϋπολογισμός για το έτος 2025, για την ψήφιση του οποίου βρισκόμαστε σήμερα εδώ, αποτελεί μια άλλη τρανή απόδειξη για τη βελτίωση της εθνικής οικονομίας κατά την περίοδο διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Η Κυβέρνηση αυτή του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι που έθεσε τις βάσεις της σταθεροποίησης και της ανάκαμψης της οικονομίας της χώρας μας, όπως πιστοποιήσε και η συνεδρίαση του Eurogroup στις Βρυξέλλες. Η Ελλάδα είναι μια από τις μόλις οκτώ χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης των οποίων ο προϋπολογισμός εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δίχως καμία επιφύλαξη.

Και οι πλέον δύσπιστοι θα πρέπει πλέον να αναγνωρίσουν τη σημασία αυτής της επιτυχίας στο δημοσιονομικό και αναπτυξιακό επίπεδο.

Θέλω επίσης να αναφέρω ότι στην πρόσφατη συνεδρίαση της ECOFIN το μεσοπρόθεσμο σχέδιο που υπέβαλε η χώρα μας θεωρήθηκε απόλυτα σεβαστό με τις νέες δημοσιονομικές διατάξεις και τα ανώτατα όρια δαπανών. Κι όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώ μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στους νέους δημοσιονομικούς κανόνες και αυξάνουν τη φορολογία.

Ωστόσο, η χώρα μας δεν βρίσκεται σε τέτοια πορεία. Η πολιτική που χαράξαμε από το έτος 2019, ακόμη και εν μέσω πανδημίας, απέδωσε καρπούς. Η δουλειά όμως προφανώς δεν σταματά εδώ. Τώρα είναι η ώρα να εργαστούμε ακόμη πιο σταθερά για την επίτευξη των στόχων που τέθηκαν. Κανένας στο κόμμα της Νέας Δημοκρατίας δεν υποτιμά τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες και πολιτικές. Αντίθετα, υπάρχει πολιτική βούληση και προσήλωση στη βελτίωση της οικονομίας και συνακόλουθα στη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης κάθε Έλληνα πολίτη.

Δεν κρίνω σκόπιμο να αναλύσω σε βάθος τις διατάξεις του προϋπολογισμού του έτους 2025, γιατί αυτό άλλωστε, έχει γίνει από τους εισηγητές του νομοσχεδίου. Θα αρκεστώ σε κάποια βασικά σημεία. Μέσα στο δυσμενές περιβάλλον των παγκόσμιων εξελίξεων, η ελληνική οικονομία αποδεικνύεται ανθεκτική. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει σε 2,2% το 2024 και 2,3% το 2025 έναντι 0,8% και 1,4% αντίστοιχα που εκτιμάται για την Ευρωζώνη.

Οι επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 6,7% το έτος 2024 και 8,4% το 2025 και το ποσοστό ανεργίας να μειωθεί από 10,3% το 2024 σε 9,7% το 2025. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε ονομαστικούς όρους το 2025, αναμένεται να αυξηθεί κατά περίπου 10 δισεκατομμύρια ευρώ και ο λόγος του χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ να μειωθεί κατά 4,6 ποσοστιαίες μονάδες.

Ο δείκτης τιμών καταναλωτή εκτιμάται σε 2,7% το 2024 και αναμένεται να αποκλιμακωθεί περαιτέρω σε 2,1% το 2025. Τα νέα μόνιμα δημοσιονομικά μέτρα που επηρεάζουν τον τακτικό προϋπολογισμό, επιφέρουν επιπλέον δημοσιονομικό κόστος το 2025 σε σχέση με το 2024, ύψους 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ, ενώ πλεόνασμα άλλων παρεμβάσεων χρηματοδοτείται από πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και του Ταμείου Ανάκαμψης. Σε αυτό το πλαίσιο οι επενδυτικές δαπάνες αναμένεται να αυξηθούν από 13 δισεκατομμύρια ευρώ το 2024 σε 14,3 δισεκατομμύρια ευρώ το 2025, πλέον των πόρων του δανειακού σκέλους του ΤΑΑ.

Ο προϋπολογισμός, κυρίες και κύριοι, περιλαμβάνει δώδεκα μειώσεις φόρων, ενώ υπάρχουν παρεμβάσεις για την αύξηση μισθών και συντάξεων. Το πακέτο του 2025 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες, αύξηση συντάξεων 2,4%, μείωση κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών και άλλες σημαντικές ελαφρύνσεις.

Θα σταθώ και σε ένα άλλο πολύ σημαντικό σημείο, το οποίο δεν είναι άλλο από την αύξηση των μισθών, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Να σημειωθεί εδώ πως με βάση το κυβερνητικό σχέδιο, ο κατώτατος μισθός θα φτάσει στο τέλος της τετραετίας τα 950 ευρώ. Η δέσμευση της Κυβέρνησης για την αύξηση των μισθών δεν αποτελεί λοιπόν κενό γράμμα, αλλά κεντρικό σημείο πολιτικής.

Ο προϋπολογισμός του έτους 2025 πραγματώνει λοιπόν, έναν διττό στόχο, αφ' ενός τη διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας αφ' ετέρου την αύξηση των εισοδημάτων του Έλληνα πολίτη, ο οποίος και πρέπει να επιβραβευτεί για τη μεγάλη προσπάθεια που υπέβαλε, πρώτος αυτός, για την ανάκαμψη της εθνικής οικονομίας.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ο στόχος της αύξησης των εισοδημάτων των πολιτών έχει συγκεκριμένο προβλεπόμενο, της κλιματικής κρίσης και τις δαπάνες για την εθνική άμυνα.

Πρέπει λοιπόν, να αναγνωρίσουμε ότι τα μέτρα, οι πολιτικές και οι μεταρρυθμίσεις που υιοθετήθηκαν το έτος 2019, επέτυχαν. Με τους υψηλούς πλέον ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και την αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων, η ανεργία θα μειωθεί έτι περαιτέρω, ενώ από το 2019 και έπειτα το επίπεδο των μισθών έχει αυξηθεί σημαντικά, καθώς ο κατώτατος μισθός έχει καταγράψει αύξηση της τάξεως του 27,7%. Σε αυτό το πνεύμα πρέπει να συνεχίσουμε. Ο λαός απαιτεί από την Κυβέρνηση σταθερότητα και πλάνο, όχι βραχυπρόθεσμα σχέδια και μικροπολιτικές.

Αποδείχθηκε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει πλάνο, σωστό πλάνο, γι' αυτό με την ψήφιση του προϋπολογισμού του έτους 2025 ξεκινά η δουλειά για έναν καλύτερο προϋπολογισμό του έτους 2026.

Σας καλώ λοιπόν, να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό αυτόν, ως επιστέγασμα της εμφανούς προόδου της εθνικής οικονομίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Καραμπατσώλη και για την τήρηση του χρόνου. Να δώσουμε τώρα τον λόγο στον κ. Ιλχάν Αχμέτ από το ΠΑΣΟΚ.

Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΙΛΧΑΝ ΑΧΜΕΤ: Καλημέρα, αγαπητοί συνάδελφοι, καλημέρα κύριοι Υπουργοί, καλημέρα κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, περισσότερα από 5 δισεκατομμύρια ευρώ τον μήνα θα καταβάλλουν το 2025 οι φορολογούμενοι μέσω των έμμεσων και άμεσων φόρων, προκειμένου βέβαια να επιτευχθούν οι στόχοι του κρατικού προϋπολογισμού που συζητάμε αυτές τις μέρες στην Εθνική Αντιπροσωπεία και αναμένεται να ψηφιστεί μετά πολλών επαίνων από την κυβερνητική πλειοψηφία.

Το σύνολο των εσόδων που υπολογίζει το Υπουργείο Οικονομικών ότι θα εισπραχθούν το 2025 ανέρχεται περίπου στα 63 δισεκατομμύρια ευρώ που αποτελεί νέο εισπρακτικό ρεκόρ για τον προϋπολογισμό, αλλά συγχρόνως και φέρνει βέβαια νέα βάρη για τους φορολογούμενους.

Ο βασικός αιμοδότης του κρατικού προϋπολογισμού είναι ο ΦΠΑ και αντίστροφα, είναι ο φόρος που σε συνδυασμό με την ακρίβεια, συντρίβει καθημερινά τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, ενώ η Κυβέρνηση για δικούς της λόγους αρνείται να τον μειώσει, προσχωρώντας στην πρόταση του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής.

Όμως, θα μου επιτρέψετε σε αυτό το σημείο να επικεντρωθώ σε ορισμένα σημεία που αφορούν την εκλογική μου περιφέρεια, τη Θράκη ως μεγάλο ασθενή της ανάπτυξης και ως προβληματικό κομμάτι σε πολλά μείζονα ζητήματα της θεσμικής της θωράκισης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε φορά που καλούμαι να μιλήσω στη Βουλή για την ανάπτυξη της Θράκης, ιδίως στον προϋπολογισμό, δεν σας κρύβω ότι αισθάνομαι και μια μικρή αμηχανία. Είναι τόσα πολλά αυτά που ειπώθηκαν για το συγκεκριμένο ζήτημα όλα τα προηγούμενα χρόνια, έως και σήμερα και τόσα πενιχρά είναι συγχρόνως τα αποτελέσματα που προέκυψαν, που έχετε την αίσθηση ότι κάθε άλλη αναφορά περιττεύει πλέον από τη στιγμή που το κεντρικό κράτος δεν ανταποκρίνεται θετικά στη μείζονα ανάγκη για αλλαγή σελίδας σε αυτή την περιοχή της Ελλάδας ιδιαίτερα αν σκεφτούμε την απόφαση της διακομματικής επιτροπής που τόσες ώρες και τόσους μήνες διαπανήσαμε, ασχοληθήκαμε να βγάλουμε ένα πόρισμα, όλοι οι Βουλευτές από όλα τα κόμματα.

Η Θράκη είναι ένα ενιαίο γεωγραφικό, ιστορικό και πολιτικό σύνολο, κύριε Υπουργέ. Κάθε επιχείρηση κατάτμησης και διαχωρισμού της αναπτυξιακής προοπτικής, είναι ανιστόρητη και θα τολμούσα να πω αναποτελεσματική. Όμως, στις μέρες μας βιώνουμε την εικόνα της σημερινής Κυβέρνησης να προσπαθεί να αποδείξει το ακριβώς αντίθετο, ότι δηλαδή είναι άλλο πράγμα ο Έβρος στις δικές σας προτεραιότητες και άλλο πράγμα η Ροδόπη και η Ξάνθη. Το είδαμε πριν δύο χρόνια στην ψήφιση του αναπτυξιακού νόμου στη Βουλή, όταν για πρώτη φορά διασπίστηκαν τα κίνητρα ανά νομό και το βλέπουμε και στην καθημερινή πρακτική.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, είτε εκτός είτε εντός του επιχειρηματικού πάρκου της βιομηχανικής περιοχής στην Κομοτηνή, αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες στο μεταφορικό κομμάτι, κάτι που αυξάνει σημαντικά τα κόστη τους.

Εδώ και περίπου δεκαπέντε χρόνια, η Ροδόπη είναι αποκομμένη από το σιδηροδρομικό δίκτυο, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετούνται ούτε οι επιβατικές ούτε οι εμπορευματικές ανάγκες της περιοχής. Το σχέδιο ανασυγκρότησης του γειτονικού Νομού Έβρου, προβλέπει ότι η γραμμή διασύνδεσης του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης με αυτό του Πειραιά αφορά -προσέξτε, κύριοι συνάδελφοι- μόνο επιχειρήσεις με ΑΦΜ Έβρου. Μόνο! Είναι παράλογο να μην εξυπηρετούνται επιχειρήσεις της Ροδόπης, όπως αυτές που είναι εγκατεστημένες στο επιχειρηματικό πάρκο Κομοτηνής.

Όπως καταλαβαίνετε, η Ροδόπη είναι απομονωμένη, όχι μόνο από το κέντρο αλλά και από αυτό που ονομάζουμε συνδυασμένες μεταφορές. Στον πρωτογενή τομέα ο ιδός της ευλογιάς των προβάτων καλπάζει στη Ροδόπη. Σε επίπεδο Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, έχουν σφαγιαστεί μέχρι τώρα τριάντα δύο χιλιάδες αιγοπρόβατα έως τα μέσα Νοεμβρίου και ο αριθμός είναι αμείωτος. Οι κτηνοτρόφοι που είναι αναγκασμένοι να κρατούν σταβλισμένα τα κοπάδια τους, βλέπουν τα αποθέματα των τροφών τους να τελειώνουν, το γάλα τους να παραμένει απούλητο και τις ρυθμίσεις στον ΕΦΚΑ και την εφορία να χάνονται καθημερινά.

Η εξάλειψη του επαγγέλματός τους βρίσκεται προ των πυλών, πέρα από κάποιες ασπιρίνες που δίνει η Κυβέρνηση, που όμως, βέβαια, δεν λύνουν το πρόβλημα, που είναι πρόβλημα επιβίωσης του κλάδου και των ιδίων των ανθρώπων που απασχολούνται στην κτηνοτροφία στη Θράκη.

Κατά τη φετινή χρονιά, κύριε Υπουργέ, οι ελάχιστες βροχοπτώσεις στη φθινοπωρινή και χειμερινή περίοδο, μαζί βέβαια με τους παρατεταμένους καύσωνες, είχε ως αποτέλεσμα και την επικράτηση μεγάλης ξηρασίας σε όλα τα αγροτικά προϊόντα. Ενδεικτικά αναφέρω μόνο ότι από τα 22.000 στρέμματα του καπνού στη ΔΑΟΚ, σύμφωνα με εκτίμηση της ΔΑΟΚ, κάνει λόγο για μείωση απόδοσης 30%.

Βέβαια έχουμε και ένα μεγάλο πρόβλημα στην αποστολή των λογαριασμών της ΔΕΗ μέσα στο καλοκαίρι. Μάλιστα, είχα κάνει και μια σχετική ερώτηση στη Βουλή και πήρα και απάντηση. Γίνονται ακόμα τα ποτίσματα και το κόστιμο του ρεύματος στα αντλιοστάσια, χωρίς να υπάρχει ρευστότητα, οπότε αυτό αποστερεί τον αγρότη από τη δυνατότητα να επιμεληθεί. Δηλαδή, στέλνεται τον λογαριασμό το καλοκαίρι, τη στιγμή που ο αγρότης δεν έχει χρήματα, ενώ σας ζητάμε να στείλετε τον λογαριασμό μετά τον Οκτώβριο και να τα πληρώσει αφού θα πάρει και τις επιδοτήσεις, προκειμένου ο άνθρωπος να μην χάσει την καλλιεργητική περίοδο. Αλλά, δυστυχώς, με την απάντηση που δώσατε γραπτή ούτε σε αυτό συμφωνήσατε, αν και αναγνωρίσατε ότι υπάρχει το πρόβλημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να αναφερθώ λίγο και στα θεσμικά της Ροδόπης, της Θράκης, όσον αφορά τη μειονότητα. Η Θράκη σε θεσμικό επίπεδο έχει ανάγκη από την εφαρμογή ψηφισμένων νόμων που αφορούν, μεταξύ άλλων, και τη μειονότητα και θα δώσουν πνοή σε μεταρρυθμίσεις που επιζητούν οι δυνάμεις της δημοκρατίας και της προόδου μέσα στην κοινωνία. Είναι πολύ ψηφισμένοι νόμοι που είτε δεν εφαρμόζονται στο σύνολό τους είτε παρατηρείται μια δυσκολία στην Κυβέρνηση για να προχωρήσει στην εφαρμογή τους.

Να είστε βέβαιοι ότι κάθε μεταρρυθμιστική τομή που θα φέρει αέρα δημοκρατικής λειτουργίας μέσα στη μειονότητα θα γίνει αποδεκτή από την κοινωνία μας. Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι σήμερα είναι ώριμες οι συνθήκες για αλλαγές που συμβάλλουν στη χειραφέτηση και την κοινωνική απελευθέρωση της μειονότητας, για την οποία δίνω σκληρές μάχες, όπως ξέρετε, απέναντι σε ένα αδυσώπητο σύστημα παράλληλων κέντρων που είναι κατεστημένο στην Θράκη εδώ και χρόνια.

Σε μια εποχή που η αστάθεια και οι ανατροπές στην Ανατολική Μεσόγειο είναι καθημερινό φαινόμενο, η Θράκη διαθέτει έναν κομβικό ρόλο ως γέφυρα φιλίας, ειρήνης και σταθερότητας, ανά-

μεσα στη Δύση και την Ανατολή. Η αρμονική συμβίωση πλειονότητας και μειονότητας, παρά τα προβλήματα -που δεδομένα υπάρχουν- και για τα οποία παλεύουμε κάθε φορά για λύσεις αποδεκτές από τον λαό στο πλαίσιο της ειρηνικής συνύπαρξης, αποτελεί για όλους μας στην περιοχή ένα δημοκρατικό κεκτημένο. Αυτό το κεκτημένο είμαστε εδώ για να το διαφυλάξουμε ως ΠΑΣΟΚ, να το προστατίσουμε και να το διευρύνουμε με τις καλύτερες πρακτικές, για μία ευημερία που θα αφορά όλους τους πολίτες της Θράκης, εμπεδώνοντας το αίσθημα της ασφάλειας και την πεποίθηση για ένα καλύτερο μέλλον για τους κατοίκους όλης της περιοχής.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Αχμέτ.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον Βουλευτή από τη Νέα Δημοκρατία κ. Χαράλαμπο Αθανασίου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη σύντομη παρέμβασή μου θα περιοριστώ σε θεσμικά ζητήματα, που κάθε τόσο η Αντιπολίτευση τα επαναφέρει προς δημιουργία εντυπώσεων.

Κατ' αρχάς στο ζήτημα των παρακολουθήσεων. Από την πρώτη στιγμή που ανέκυψε το θέμα των παρακολουθήσεων, ο Πρωθυπουργός ήταν ξεκάθαρος, ζητώντας τη σε βάθος διερεύνηση της υπόθεσης και απόδοση ευθυνών όπου υπάρχουν. Και αυτό πράξαμε με θεσμικές ενέργειες: Δικαστική έρευνα της υπόθεσης, σύγκληση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας, ψήφιση νέου αυστηρότερου νομοθετικού πλαισίου. Και τώρα έρχομαι στο πόρισμα του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος ύστερα από προκαταρκτική εξέταση που διενήργησε για την υπόθεση αυτή, με το πόρισμά του έθεσε την υπόθεση, αναφορικά με τα μη πολιτικά πρόσωπα -το τονίζω με τα μη πολιτικά πρόσωπα- που φέρονται ότι εμπλεκόνται, στο αρχείο.

Ξεσηκωθήκατε όλοι τότε και κυρίως ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ και ζητούσατε να έρθει το πόρισμα στη Βουλή. Και ερωτώ: Με ποια διαδικασία; Με ποια διάταξη του Κανονισμού της Βουλής έχει τη δυνατότητα η Βουλή να ζητήσει το πόρισμα; Και σε κάθε περίπτωση, να κάνει τι η Βουλή; Πολύ περισσότερο την ώρα που η προς τούτο συσταθείσα εξεταστική επιτροπή είχε ολοκληρώσει το έργο της. Από πότε η Βουλή ελέγχει αποφάσεις της δικαιοσύνης ή πορίσματα των οργάνων της; Από πότε η Βουλή έγινε δευτεροβάθμιο ή τριτοβάθμιο όργανο απονομής δικαιοσύνης;

Αν, βέβαια, είχαμε εμπλεκόμενο Βουλευτή, τότε μόνο, θα μπορούσε να έρθει η υπόθεση στη Βουλή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 62 του Συντάγματος και 83 του Κανονισμού της Βουλής ή αν ήταν Υπουργός εμπλεκόμενος με τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών και τις διατάξεις του άρθρου 86 του Συντάγματος.

Στη συνέχεια, στοχοποιήσατε την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου, η οποία με ανακοίνωσή της ανέφερε ότι τα αδικήματα που φέρονται ότι τέλεσαν τα μη πολιτικά πρόσωπα φέρουν τον χαρακτήρα πλημμελήματος. Είναι κακό αυτό; Προφανώς και το πόρισμα του αντεισαγγελέα χαρακτηρίζει την πράξη ως πλημμέλημα. Τι διαφορετικό είπε η εισαγγελέας;

Αντίθετα, θα έλεγα ότι καλώς έπραξε λόγω του θορύβου που δημιουργήθηκε και έπρεπε να ενημερωθούν οι πολίτες. Εξάλλου, ας μην παραγνωρίζουμε ότι οι μεν δικαστικές ενέργειες πρέπει να έχουν και παιδευτικό χαρακτήρα, οι δε σχετικές ανακοινώσεις ενημερωτικό χαρακτήρα.

Ανεξάρτητα των όσων προανέφερα, να υπενθυμίσω ότι το πόρισμα δεν αποτελεί αθωωτική απόφαση, αλλά απλά με αυτό δημιουργείται ένα οιονεί δεδεδασμένο. Συνεπώς, αν κατά την πρόοδο της ποινικής διαδικασίας για άλλους εμπλεκόμενους, ακόμα και κατά την από ακροατηρίου συζήτηση, προκύψουν νέα στοιχεία για παράνομες ενέργειες για όσους αρχειοθετήθηκε η υπόθεση, υπάρχει η δυνατότητα να ανασυρθεί η δικογραφία και να επανεξεταστεί η υπόθεση. Αυτά είναι απλά νομικά και ας σταματήσει η παραφιλολογία για λόγους εντυπωσιασμού και μόνο.

Θα αναφερθώ τώρα στην υπόθεση της τραγωδίας των Τεμπών, μια τραγωδία που συγκλόνισε και εξακολουθεί να συγκλονίζει

ολόκληρη την ελληνική κοινωνία, της οποίας αποτελεί ανυποχώρητο αίτημα η άμεση και σε βάθος διαλεύκανσή της. Λοιπόν, ας ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα. Κοντεύουν δύο χρόνια από την τραγωδία -28-2-2023- και εξακολουθείτε να ισχυρίζεστε ότι γίνεται προσπάθεια συγκάλυψης της υπόθεσης από την Κυβέρνηση.

Τα αναφέρω αυτά γιατί πιθανόν να νομίζει κανείς ότι ο προϋπολογισμός είναι μόνο για οικονομικά θέματα. Ο προϋπολογισμός δεν είναι μόνο για οικονομικά θέματα, είναι ο προϋπολογισμός που κάνει η χώρα για το μέλλον, η κριτική η οποία έγινε και αυτό αφορά και τον ισολογισμό και τον απολογισμό. Προκύπτουν αυτά από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 30 επόμενα, 122, 123, 124 του Κανονισμού της Βουλής, για να μην έχετε απορία γι' αυτά τα οποία λέω.

Αλήθεια, πώς γίνεται αυτό; Πώς προσπαθούμε, υποτίθεται, να κλείσουμε την υπόθεση, αφού με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης ορίστηκε διοικητική επιτροπή, προκειμένου να διεξαχθεί πραγματογνωμοσύνη για τα αίτια, το πόρισμα της οποίας ήταν η αιτία που κινήθηκε η ποινική διαδικασία από τη δικαιοσύνη. Συμφωνήσαμε αμέσως και στηρίξαμε το αίτημα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας για σύσταση εξεταστικής επιτροπής, μια διαδικασία που δεν είναι κυβερνητική -το τονίζω, δεν είναι κυβερνητική- αλλά διαδικασία κοινοβουλευτική, με προανακριτικές αρμοδιότητες και κατέληξε ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ενοχής κατά Υπουργών.

Επιπλέον, δεν έχουν σχηματιστεί ποινικές δικογραφίες και στοιχεία αυτών των δικογραφιών δεν απέστειλε η δικαστική αρχή στη Βουλή; Δεν είναι ήδη σε εξέλιξη η ποινική διαδικασία; Και από την άλλη, έρχεστε και ισχυρίζεστε ότι το γεγονός ότι ο Πρωθυπουργός δήλωσε ότι πρέπει να τελειώσει το ταχύτερο η διαδικασία, αποτελεί παρέμβαση στον ανακριτή για να κλείσει όπως-όπως την υπόθεση. Αυτό ειπώθηκε κυρίως από πλευράς Αρχηγού κόμματος.

Μα, είμαστε σοβαροί; Το να διατυπώσει ο Πρωθυπουργός ευχή, προσοπτική αν θέλετε, να ολοκληρώσει το ταχύτερο η διαδικασία σε ένα ζήτημα που συγκλόνισε το πανελλήνιο, αυτό αποτελεί παρέμβαση; Ούτε το επιδιώκει ο Πρωθυπουργός να επηρεάσει, αλλά ούτε έχει και τη δυνατότητα να επηρεάσει. Εξάλλου, από την πρώτη στιγμή -και συγκεκριμένα στις 7 Μαρτίου του 2023- ο ίδιος δεν ζήτησε να ανατεθεί η υπόθεση στο υψηλότερο δυνατό ανακριτικό επίπεδο; Το ίδιο δεν έπραξαν Πρόεδροι Κοινοβουλευτικών Ομάδων και συγκεκριμένα πολιτικά πρόσωπα για παρόμοιες υποθέσεις, όπως για την υπόθεση στο Μάτι;

Ειπώθηκε ακόμα και το εξής απίθανο ότι η Κυβέρνηση σχεδιάζει να μην εκδικαστεί η υπόθεση στη Λάρισα, όπου διεξάγεται και η ανάκριση, αλλά να έρθει προς εκδίκαση στην Αθήνα για να απονήμε και να ξεθυμάνει μακριά από τον τόπο της τέλεσης. Αλήθεια, τι φοβερή παραπληροφόρηση από κοινοβουλευτικά πρόσωπα, παίζοντας με τον πόνο των συγγενών των θυμάτων!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υπόθεση χαρακτηρίστηκε ως κακοοργήμα και διεξάγεται ανάκριση από εφέτη ανακριτή στη Λάρισα για τα εμπλεκόμενα μη πολιτικά πρόσωπα. Συνεπώς, αρμόδιο καθ' ύλην δικαστήριο είναι το τριμελές εφετείο κακοοργημάτων και κατά τόπο αρμόδιο είναι το Τριμελές Εφετείο Λάρισας. Ο κ. Φλωρίδης, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, προσωπικά ο ίδιος μερίμνησε για να εξευρεθεί κατάλληλη αίθουσα στη Λάρισα για τη διεξαγωγή της δίκης.

Κι έρχεστε και λέτε τέτοιες ανακρίβειες και επιτίθεστε στην ελληνική δικαιοσύνη κατά τρόπο εξαχρειωμένο και επικίνδυνο για τη δημοκρατία, όταν η δικαιοσύνη επιτελεί με αμεροληψία και ηφαιλίτητα τη συνταγματική της αποστολή. Να μας πείτε ευθαρσώς και υπεύθυνα αν πιστεύετε ότι η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου υποκινείται και δεν λειτουργεί ανεξάρτητα, αν θεωρείτε ότι η δικαστική εξουσία λειτουργεί κατόπιν πολιτικών εντολών και εν τέλει, αν εμπιστεύεστε ή όχι την ανεξάρτητη δικαιοσύνη της χώρας μας.

(Στο μαρμείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη Νέα Δημοκρατία έχουμε αρχές που διαχρονικά παραμένουν αναλλοίωτες εδώ και πενήντα χρόνια από την ίδρυση της μεγάλης δημοκρατικής παράταξης μας από τον Εθνάρχη Κωνσταντίνο Καραμανλή. Έτσι, με βάση

τις αρχές αυτές ενισχύουμε τους θεσμούς του κράτους δικαίου, είμαστε προσηλωμένοι στις αρχές του διαφωτισμού, ενδυναμώνουμε το κοινωνικό κράτος και διοίκηση και δικαιοσύνη λειτουργούν συντεταγμένα και θεσμικά. Γι' αυτές τις ιδέες και αξίες μαχόμαστε κι αυτές υπερασπιζόμαστε, ιδέες και αξίες στις οποίες στηρίχτηκε και εξακολουθεί να στηρίζεται ο δυτικός πολιτισμός.

Δεν είναι λίγες οι θεσμικές παρεμβάσεις μας. Με την ψήφο του απόδημου ελληνισμού και την επικείμενη ρύθμιση για την ψήφο των αποδημών στις εθνικές εκλογές λαμβάνει τέλος μια θεσμική παράλειψη της πολιτείας. Με τις παρεμβάσεις του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας προστατεύουμε την οικογένεια και τις ευάλωτες ομάδες. Μεγάλη τομή κάναμε στο κτηματολόγιο, ένα ακανθώδες θέμα που ταλαιπωρεί επί δεκαετίες τη χώρα μας και ειδικά την ιδιαίτερη πατρίδα μου, τη Λέσβο. Οι παρεμβάσεις του Υπουργείου ήταν καίριες και αποτελεσματικές. Με τις επικείμενες οικονομικές και δημοσιονομικές παρεμβάσεις ωφελούνται οικονομικά ασθενέστεροι. Εξορθολογίσαμε την ποινική μας νομοθεσία. Οι παρεμβάσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης και στην πολιτική δίκη -κι αναφέρομαι στο νέο δικαστικό χάρτη με την ενοποίηση του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας- βοηθούν στην επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης.

Αναφέρθηκα στην αρχή ότι ενισχύουμε τους θεσμούς του κράτους δικαίου κι εσείς παραποιήσατε κι αυτή ακόμα την έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τη λειτουργία του κράτους δικαίου στη χώρα μας. Ας δούμε, όμως, τι αναφέρει η έκθεση για τη χώρα μας, ζητήματα που έντεχνα μερικοί από τους συναδέλφους αποσιωπάτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δέχτηκε η Ελλάδα συστάσεις από την επιτροπή; Βεβαίως και δέχτηκε. Προσέξτε όμως. Η χώρα μας, μαζί με άλλες εννέα χώρες από τις είκοσι επτά, δέχθηκε τις λιγότερες και βέβαια πολύ λιγότερο ουσιαστικές σε σχέση με προηγούμενα χρόνια. Χάρη των πρωτοβουλιών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και των νομοθετημάτων που ψηφίσαμε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί εμβληματική τη μεταρρύθμιση αναφορικά με την συμμετοχή των ανώτατων δικαστικών λειτουργών στην επιλογή των ηγεσιών τους. Χαιρετά την ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης. Δέχεται ότι ο νέος δικαστικός χάρτης της χώρας και η νέα δικονομία του Συμβουλίου της Επικρατείας βελτιώνουν την αποτελεσματικότητά της. Αναγνωρίζει ότι η χώρα μας έκανε σημαντική πρόοδο στον τομέα καταπολέμησης της διαφθοράς λόγω και της θεσμοθέτησης ποινικής ευθύνης και των νομικών προσώπων και των διατάξεων για τη δωροδοκία. Δεν έμεινε απαρατήρητη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η τροποποίηση του άρθρου 35 του ν.5026/2023 αναφορικά με το «πόθεν έσχες».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συναδελφε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ: Τέλος, αναφέρει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την πρόοδο που επήλθε όσον αφορά την ενδυνάμωση του νομοθετικού, αλλά και του διοικητικού πλαισίου λειτουργίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης και ειδικά την ενίσχυση της διαφάνειας όσον αφορά το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς, αλλά και της ελευθερίας του λόγου.

Αυτά δέχεται με την έκθεσή της η επιτροπή και όλα αυτά, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης -μερικοί συναδελφοί, βέβαια, δεν γενικεύω το θέμα- σκόπιμα τα αποσιωπάτε μόνο και μόνο για να μειώσετε τη χώρα μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Αθανασίου.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Αναστάσιο Δημοσχάκη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συναδελφοί, ο προϋπολογισμός είναι πρωτοποριακός με αναπτυξιακό και ελπιδοφόρο πρόσημο. Η Κυβέρνηση, παρά τις δυσμενείς γεωπολιτικές εξελίξεις και κρίσεις, με

συγκρούσεις, καταφέρνει να ισορροπήσει αποτελεσματικά τη δημοσιονομική υπευθυνότητα με την οικονομική ανάπτυξη. Το 2025 η Ελλάδα θα έχει το τέταρτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, καταγράφοντας τον ταχύτερο ρυθμό μείωσης του δημόσιου χρέους ανάμεσα στα είκοσι επτά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η φιλοεπενδυτική πολιτική συνεχίζεται ανοδικά με επενδύσεις, εξαγωγές το 2025.

Η μείωση των φόρων έφερε έσοδα τα τελευταία πέντε χρόνια χάρη στη σημαντική ανάπτυξη της οικονομίας, με την συνετή και συνεπή πολιτική. Από το 2019 έχουμε μειώσει συνολικά εξήντα δύο φορές και συνεχίζουμε επιθετικά. Ο προϋπολογισμός του 2025 προβλέπει μειώσεις φόρων που ξεπερνούν το 1 δισεκατομμύριο ευρώ. Περιλαμβάνονται παρεμβάσεις προς όφελος των πολιτών, ενισχύοντας περαιτέρω το κοινωνικό κράτος. Αυξάνονται οι συντάξεις κατά 2,4%, καθώς και των μισθών στον δημόσιο τομέα.

Επιπλέον, αυξάνεται η αποζημίωση της νυκτερινής απασχόλησης κατά 20% των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, στηρίζοντας με σεβασμό τους υπερασπιστές των συνόρων μας, καθώς και τους άγρυπνους φρουρούς της ευνομίας, της ευταξίας και της ειρήνης.

Στηρίζεται η οικογένεια προβλέποντας την αύξηση του επιδόματος γέννησης και επέκτασης του επιδόματος μητρότητας στους εννέα μήνες και για τις γυναίκες που είναι ελεύθεροι επαγγελματίες, όπως του πρωτογενούς τομέα, συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος το οποίο ειδικά για τα χωριά του Έβρου, της Θράκης και των νήσων είναι εμφανέστατα. Ειδικότερα, στην περιοχή μου μετεξελιίσεται σε βόμβα, το φυτίλι της οποίας άρχισε να καίγεται γρήγορα, με εθνικές προεκτάσεις.

Ο τομέας της υγείας βρίσκεται σε προτεραιότητα, καθώς για το 2025 προβλέπονται αυξημένες δαπάνες κατά 74% σε σχέση με το 2019. Θεσπίζονται κίνητρα προσέλκυσης ιατρών και λοιπών επιστημόνων της υγείας που είναι απαραίτητοι σε προβληματικές και δυσπρόσιτες και άγονες περιοχές. Είναι μία πρόβλεψη που θα δώσει ισχυρό πλεονέκτημα στις ακριτικές περιοχές που χρήζουν στήριξης και ενίσχυσης. Στον ακριτικό Νομό Έβρου στην κατηγορία τύπου Άγονο α' υπάγονται τα Κέντρα Υγείας Δικαίων, Σαμοθράκης και το Γενικό Νοσοκομείο Διδυμοτεύχου, τονώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τις δομές υγείας.

Έμφαση δίνεται και στον τομέα της άμυνας με τις δαπάνες να είναι αυξημένες κατά 73% συγκριτικά με το 2019, καλύπτοντας τις εθνικές ανάγκες όπως η ενίσχυση εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Κυρίες και κύριοι συναδελφοί, ο κρατικός προϋπολογισμός αποτυπώνει τη συνέπεια και τη σταθερότητα της κυβερνητικής, μιας πολιτικής στην οποία ο ακριτικός Έβρος βρίσκεται σε θέση προτεραιότητας. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα άμεσα αντανakλαστικά που επέδειξε όταν η περιοχή δοκίμασε από τον περσινό κύριον εμφύλιο, διαφυλάσσοντας τα στρατηγικά πλεονεκτήματα του νομού μας, αλλά και της χώρας μέσα από αποφασιστικές πρωτοβουλίες, υιοθετώντας αναπτυξιακές πολιτικές σε μία προσπάθεια αξιοποίησης της δυσμενούς συγκυρίας ως μοχλό για την ολική επανεκκίνηση.

Στο πλαίσιο αυτό συγκροτήθηκε ειδική επιτροπή για την ανασυγκρότηση του νομού η οποία συνεχίζει να εργάζεται με συνέπεια, σχεδιασμό και αίσθημα εθνικής ευθύνης, όπως είχαμε πρόσφατα την ηχηρή επίσκεψη του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη με το κυβερνητικό επιτελείο δεκαπέντε Υπουργών, δίδοντας ισχυρό πλεονέκτημα στον τόπο μας.

Ανακοινώνοντας ένα πολυσχιδές πρόγραμμα υλοποίησης σημαντικών πολιτικών ύψους σχεδόν 3 δισεκατομμυρίων ευρώ, συμβάλλοντας στην ανασυγκρότηση του ακριτικού νομού και θεραπεύοντας εγγενείς αδυναμίες, οι ιδιαιτερότητες του Έβρου επιτάσσουν διαρκή φυσικά επαγρύπνηση και σχεδιασμό και ανασχεδιασμό όταν αυτό απαιτείται.

Ειδικά, αναδεικνύω και διεκδικώ την αξιοποίηση και τον εκσυγχρονισμό των διαθεσίμων κατοικιών και λοιπών οικημάτων περιμετρικά σε κύκλους των Δήμων Σουφλίου, Διδυμοτεύχου, Ορεστιάδας, καλύπτοντας στεγαστικές ανάγκες φοιτητών, σπουδαστών, στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, των Σωμάτων Ασφα-

λείας, των δήμων, των δημοσίων υπηρεσιών, μελών πολυτέκνων, τρίτεκνων και ανήμπορων οικογενειών, καθώς και αυτοεξυπηρετούμενων συμπολιτών μας της τρίτης ηλικίας. Δεν θέλουμε επενδύσεις στα χωριά μας που αποτελούν τον δούρειο ίππο απώλειας εθνικής κυριαρχίας.

Θέλουμε, κύριοι Υπουργοί, να κρατήσουμε με κάθε τρόπο τα περιουσιακά στοιχεία σε ελληνικά χέρια. Θέλουμε, όμως, για να επιβιώσουμε και ανάπτυξη, όπως προτείνω τη δημιουργία ενός χρηματιστηρίου, ανταλλακτηρίου τιμών αγροτικών προϊόντων με έδρα κατ' αρχήν τον Νομό Έβρου και στη συνέχεια στη λοιπή χώρα ένα χρήσιμο εργαλείο, κύριε Υπουργέ, που δεν το έχει η πατρίδα μας και εξαρτόμαστε από τις γειτονικές χώρες. Αυτό νομίζω επιτάσσει όσο το δυνατόν πιο γρήγορα να υλοποιήσουμε αυτήν την πολιτική.

Η λειτουργία του εν λόγω φορέα δύναται και θα αποτελέσει κρίσιμο εργαλείο στήριξης του πρωτογενούς τομέα της ευαίσθητης περιοχής, ενώ παράλληλα προτείνω ο Έβρος να μετεξελιχθεί σε ένα απέραντο κέντρο logistics. Προτείνω γιατί έχει μεγάλη στρατηγική σημασία, αποτελεί δηλαδή τον κόμβο διανομής όλων των αγροτικών -κυρίως- προϊόντων και του πρωτογενούς τομέα στον λιμένα Αλεξανδρούπολης -ή πλησίον αυτού- με τη συμμετοχή και τη στήριξη των εταίρων συμμάχων το οποίο αναμένεται να προσδώσει ισχυρό πλεονέκτημα στον τόπο και στη χώρα αλλά και στην Ευρώπη. Είναι ένα μεγάλο όνειρο και πρέπει αυτό το όραμα να υλοποιηθεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε για έναν προϋπολογισμό, κλείνοντας, ο οποίος αντικατοπτρίζει μια ισορροπημένη στρατηγική που ανταποκρίνεται στις εθνικές και κοινωνικές ανάγκες. Διορθώνει τις συνέπειες της κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας, της μνημονιακής περιόδου -και μαύρης για όλους τους Έλληνες- και ανεβάζει την Ελλάδα υψηλότερα. Σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον ας γίνει η πατρίδα μας πόλος σταθερότητας και ανάπτυξης με την προτεινόμενη θωράκιση των ευπαθών ανατολικών συνόρων μας και με την ευχή και πολύ περισσότερο με την ψήφο όλων των Βουλευτών της παρούσας Βουλής.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιώτακης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Δημοσχάκη.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Δημήτρη Καλογερόπουλο από τη Νέα Δημοκρατία και στη συνέχεια θα πάρει τον λόγο η Υπουργός, η κ. Ζαχαράκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θωροεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δέκα μαθητές και μαθήτριες και έξι εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το Εσπερινό Γενικό Λύκειο Νάξου.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Καλογερόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κύριε Υφυπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, η ετήσια συζήτηση για τον προϋπολογισμό προσφέρει στο Κοινοβούλιο μια καλή ευκαιρία να ξαναγνωριστούμε, να μιλήσουμε συγκεκριμένα με στοιχεία και ονοματεπώνυμα για το μέλλον του τόπου μας, την πρόοδο της κοινωνίας και για την ευημερία των πολιτών, να δούμε που βρισκόμαστε, πώς φτάσαμε εδώ και πού θέλουμε να πάμε, με συνειδητή ευθύνη απέναντι στους πολίτες που μας εμπιστεύτηκαν να τους εκπροσωπούμε στο Κοινοβούλιο, με συνειδητή ευθύνη απέναντι στην ιστορική διαδρομή του έθνους μας που έρχεται από πολύ μακριά και πηγαίνει πολύ μακριά.

Κυρίες και κύριοι, οι πολίτες του δυτικού τομέα με εμπιστεύτηκαν να εκφράσω τις αγωνίες και τις προσδοκίες τους, να διεκδικήσω τα δικά τους. Η πολυετής εμπειρία μου στον χώρο της αυτοδιοίκησης, τον πιο ανθρωποκεντρικό και αδιαμεσολάβητο θεσμό της δημοκρατίας, μας έδειξε ότι είναι άνθρωποι ακέραιοι και αυθεντικοί, που δεν βρήκαν ποτέ τίποτα έτοιμο στη ζωή τους και παλεύουν για να δημιουργήσουν ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά τους, για τις γενιές που έρχονται.

Η δυτική Αθήνα αποτελεί στίβο μάχης για το πολιτικό σύστημα για όλους εμάς. Όσο πιο αποτελεσματικοί είμαστε στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της περιοχής τόσο περισσότερο αποτελεσματικοί είμαστε συνολικά για την ελληνική κοινωνία, μια κοινωνία που πέρασε πολλά και έχασε περισσότερα στην εποχή της κρίσης των μνημονίων και διεκδικεί να κερδίσει το χαμένο έδαφος, μια κοινωνία που στις εκλογές του 2009 εμπιστεύθηκε μια πλατιά πλειοψηφία, τον Κυριάκο Μητσοτάκη, για να διορθώσει τα λάθη των προηγούμενων ετών. Στις εκλογές του 2023 τον επιβράβευσε γενναϊόδωρα, ανανεώνοντας την εμπιστοσύνη της στον Πρωθυπουργό και την παράταξή μας, τη Νέα Δημοκρατία.

Μια συζήτηση για τον ετήσιο προϋπολογισμό συνηθίζει να περσιτρέφεται και πολλές φορές να εξαντλείται γύρω από αριθμούς. Εμείς δεν μένουμε στους αριθμούς. Βλέπουμε τους ανθρώπους πίσω από τους αριθμούς και εργαζόμαστε για την ευημερία των πολιτών, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους. Οι κυβερνήσεις του Κυριάκου Μητσοτάκη από το 2019 και τον Κωστή Χατζηδάκη σήμερα στην πολιτική διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών αποδεικνύει ότι στο επίκεντρο των πολιτικών μας βρίσκεται ο άνθρωπος, οι πολίτες, η διευκόλυνση της καθημερινότητάς τους, η διόρθωση των μεγάλων απωλειών της μνημονιακής περιόδου και η διασφάλιση ενός καλύτερου μέλλοντος που θα στηρίζεται στον ρεαλισμό και την πραγματικότητα, όχι σε αυταπάτες και επικίνδυνες ονειρώξεις που θα μας οδηγήσουν και πάλι σε συνθήκες κρίσης.

Κυρίες και κύριοι, ο φετινός προϋπολογισμός συνιστά τον οδικό χάρτη της Κυβέρνησής μας για το 2025, μια δύσκολη χρονιά γεμάτη προκλήσεις σε ένα διεθνές περιβάλλον που γεννά καινούργιες αβεβαιότητες. Η σταθερότητα αποτελεί το μεγαλύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα που προσφέρει η προσιθιθέμενη αξία σε μια χώρα, ώστε η οικονομία της να είναι ελκυστική για επενδύσεις και να μην απασχολεί αρνητικά τις διεθνείς αγορές.

Ο προϋπολογισμός του 2025 αποτυπώνει την ουσιαστική πρόοδο που έχει σημειωθεί στη χώρα μας στα χρόνια της διακυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, μια πρόοδο που θα γίνει αισθητή και ορατή από την πλειοψηφία της κοινωνίας. Φυσικά δεν πανηγυρίζουμε και δεν φρενάρουμε τις προσπάθειές μας. Έχουμε πολλά που πρέπει να κάνουμε ακόμα και να γίνουν επειδή πολλά ήταν αυτά που χάσαμε τα χρόνια των μνημονίων και χωρίς να θέλω να κοιτάξω πίσω να δείχνω με υψωμένο το δάχτυλο πολιτικές πτέρυγες που σήμερα μας ασκούν κριτική, ξεχνώντας τις δικές τους ευθύνες για τα δεινά που προκάλεσε στην ελληνική κοινωνία το δικό τους πέρασμα από την εξουσία.

Οι Έλληνες πολίτες δεν χρειάζονται τα δικά μου λόγια για να θυμηθούν το τρίτο αχρείαστο μνημόνιο που μας έφερε στη διαπραγμάτευση με εκείνον τον περίφημο Υπουργό, τον κ. Βαρουφάκη, η εκχώρηση της δημόσιας περιουσίας, η απώλεια της εθνικής αυτονομίας, η φτωχοποίηση της μεσαίας τάξης, τη ληστρική υπερφορολόγηση που οδήγησε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ασφυξία. Η Αντιπολίτευση έμεινε αξέχαστη στην κοινωνία. Γι' αυτό και οι Έλληνες πολίτες την προτιμούν ως μόνη Αντιπολίτευση και δεν έχουν διάθεση να δουν τις θυσίες τους να πηγαίνουν χαμένες με το να της εμπιστευτούν και πάλι τις τύχες της χώρας.

Κυρίες και κύριοι, ο προϋπολογισμός του 2025 τον οποίο υπερψηφίζουμε είναι προϋπολογισμός ευθύνης και ρεαλισμού και αποτυπώνει μια σειρά από επιτυχίες που έχουν υπογραφεί από τον Κυριάκο Μητσοτάκη και την Κυβέρνησή μας με πρωταγωνιστές τους Έλληνες πολίτες. Αναφέρω ενδεικτικά: Τη μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα σε πέντε χρόνια μισό εκατομμύριο Έλληνες και Έλληνες βρήκαν δουλειά και απέκτησαν έτσι δικαίωμα για μια καλύτερη ζωή, τη μεγαλύτερη αύξηση επενδύσεων στην Ευρώπη, τη μεγαλύτερη αύξηση εξαγωγών και τη μεγαλύτερη μείωση δημόσιου χρέους στην ήπειρό μας, που είναι η δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως, υπερδιπλάσια ανάπτυξη από τον μέσο όρο της Ευρώπης και πραγματική μείωση φόρων του ΑΕΠ από 42,8% το 2023 σε 40,7% το 2024. Θα μπορούσα να αναφέρω μια σειρά από αριθμητικά δεδομένα, όμως εμείς στεκόμαστε στους ανθρώπους πίσω από τους αριθμούς, γιατί αυτό έχει αξία, να θυμόμαστε ότι η αύξηση των πραγματικών αμοιβών και των εισοδημάτων συνέ-

βαλε στη μείωση του ποσοστού του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Και αυτή είναι η σημαντικότερη επιτυχία μας, η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, ώστε να προχωρήσουμε όλοι μαζί χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις σε ένα κοινό, καλύτερο μέλλον και περισσότερο αισιόδοξο. Για τη νέα χρονιά ο προϋπολογισμός προβλέπει καίριες παρεμβάσεις στήριξης και ενίσχυσης των περισσότερων ευάλωτων συμπολιτών μας, εκείνων που βρίσκονται σε μεγαλύτερη ανάγκη, καθώς και σημαντικά κονδύλια για τους τομείς της παιδείας και της υγείας.

Ο ιδρυτής μας, ο Εθνάρχης Κωνσταντίνος Καραμανλής συνήθιζε να λέει ότι η πρόοδος ενός έθνους κρίνεται από τα σχολεία και τα νοσοκομεία του. Και εμείς στρεφόμαστε προς τα εκεί, εκεί είναι οι προσπάθειές μας. Ο προϋπολογισμός του 2025 προβλέπει πρόσθετους πόρους για τη στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος, για την αντιμετώπιση της μεγάλης εθνικής πρόκλησης του δημογραφικού, για την αντιμετώπιση του στεγαστικού ζητήματος, ειδικά για τα νέα παιδιά που δυσκολεύονται να εγκαταλείψουν το πατρικό τους, ώστε να ξεκινήσουν τη δική τους οικογένεια. Προβλέπει μείωση φόρων, ενίσχυση της ανάπτυξης, καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και μια νέα αύξηση συντάξεων, χωρίς προσωπική διαφορά, για να στηρίξουμε τους συνταξιούχους, εκείνους που υπέστησαν τόσο επώδυνες απώλειες στα χρόνια των μνημονίων.

Κυρίες και κύριοι, επιτρέψτε μου να μιλήσω και για τη γειτονιά μου, τη δυτική Αθήνα, εδώ που χτυπάει η καρδιά της κοινωνικής συνοχής και της πρόοδου. Κάναμε πολλά, υπάρχουν περισσότερα που πρέπει να γίνουν. Και αναφέρω ενδεικτικά τα εξής:

Στον Ελαιώνα, το νέο ΚΥΤ του Ρουφ στο Αιγάλεω, μετά την απομάκρυνση εκεί ο ΑΔΜΗΕ πρέπει άμεσα να το κατασκευάσει. Μετά από παρέμβαση του Πρωθυπουργού μπορεί να γίνει το ΚΥΤ χωρίς άδεια οικοδομική και να προχωρήσει στην κατασκευή του προκειμένου να υπάρχει υπογειοποίηση των γραμμών υπερυψηλής τάσης, ώστε να απομακρυνθούν οι πυλώνες από τους επτά δήμους. Εξήντα πέντε χρόνια πάνω από το κεφάλι τους με τεράστια προβλήματα οικολογικά και θέματα υγείας.

Το πάρκο των 240 στρεμμάτων στον Ελαιώνα που θα αναδείξει στην Αθήνα ένα καινούργιο πράσινο πνεύμονα και βεβαίως και το γήπεδο του Παναθηναϊκού –βλέπετε, μας πήγαν δεκαέξι χρόνια πίσω οι κορμοράνοι- επιτέλους υλοποιείται.

Το έργο του Κεντρικού Σταθμού Υπεραστικών Λεωφορείων ΚΣΥΛ στον Ελαιώνα. Πρόκειται για ένα έργο υψίστης σημασίας και προτεραιότητας για την Αττική και τη μεταστέγαση των τριτοκοσμικών πρακτορείων υπεραστικών λεωφορείων από τον Κηφισό, τα Λιόσια και τις τρεις γέφυρες. Και όχι μόνο. Είναι ένα συγκοινωνιακό έργο το οποίο αποσυμφορεί κεντρικές αρτηρίες, τη λεωφόρο Κηφισού –που σήμερα βλέπετε τι γίνεται- έως τη λεωφόρο Αλεξάνδρας, τη Λιοσίων και θα εξυπηρετεί σαράντα χιλιάδες επιβάτες ημερησίως καθιστώντας την τη σημαντικότερη πύλη μετά το «Ελευθέριος Βενιζέλος».

Θα γίνει απομάκρυνση των πρακτορείων μεταφορών από παράνομες εγκαταστάσεις και μεταφορά τους στις παρυφές του Δήμου Φυλής, όπου εκεί χρηματοδοτούνται και με κίνητρο μάλιστα από το Ταμείο Ανάκαμψης,

Τέλος, θα υπάρξει αντισησμικός έλεγχος σε όλα τα δημόσια σχολεία.

Και καταθέτω στα Πρακτικά τα σχολεία –μετά από αίτηση που έκανα στο Τεχνικό Επιμελητήριο-, όπου από τα εκατόν είκοσι ένα έχουν ελεγχθεί τα σαράντα πέντε και τα εβδομήντα έξι είναι υπό διαδικασία ελέγχου. Για πρώτη φορά μετά από τόσα χρόνια ελέγχονται όλα τα δημόσια κτήρια συνάθροισης κοινού. Και το λέω αυτό γιατί τα παιδιά μας δεν είναι αριθμοί. Μας αξίζουν και δικαιούνται ασφαλή λειτουργικά σχολεία και παιδεία με αξιώσεις.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Καλογερόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Θα αξιοποιηθεί το Γενικό Νοσοκομείο Δυτικής Αττικής, κάτι το οποίο υποσχέθηκε ο κύριος Υπουργός ότι βεβαίως και θα γίνει αυτό. Ήταν με μελέτη έτοιμη από τη Γενική Γραμματεία Υπηρεσιών Υγείας, όπου αφορά πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, εξωτε-

ρικά ιατρεία, διαγνωστικό κέντρο, Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Μονάδα Ανακουφιστικής Φροντίδας, ολοκληρωμένο Τμήμα Ψυχικής Υγείας Εφήβων, το οποίο υπάρχει βέβαια, περίθαλψη, σύγχρονο κέντρο αποκατάστασης θεραπειάς και λειτουργία που θα ανακουφίσει τα όμορα νοσοκομεία «Αττικό» και «Γενικό Κρατικό Νίκαιας», μειώνοντας την ταλαιπωρία στα ΤΕΠ των δύο νοσοκομείων, ανακουφίζοντας τη λύση των χειρουργείων και προσθέτοντας ιατρικές υπηρεσίες αποκατάστασης και ανακουφιστικής φροντίδας που χρειάζονται χιλιάδες ασθενείς των δύο νοσοκομείων και πολλά ακόμη.

Χρέος μας είναι να δίνουμε τη μάχη καθημερινά για να δυνάμωσουμε τη φωνή των πολιτών της δυτικής Αθήνας και όχι μόνο. Και γι' αυτό θα συνεχίσουμε.

Φίλες και φίλοι, η Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας υπερψηφίζει με αίσθημα ευθύνης τον προϋπολογισμό 2025. Κοιτάζουμε τους πολίτες στα μάτια, γνωρίζοντας ότι κάνουμε το καλύτερο για τη δική τους εφημερία, για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους.

Ο Πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, έχει αποδείξει ότι ανταλαμβάνει τις προκλήσεις της εποχής και ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας, όπως κάνει και αυτήν τη στιγμή με το μέτωπο των τραpezών και περιμένουμε να ακούσουμε την Κυριακή όλες τις προτάσεις εκείνες που θα πρέπει να εξορθολογίσουν τη συμπεριφορά τους και να στηρίξουν την ελληνική κοινωνία, όπως η ελληνική κοινωνία τους στηρίζει στις τρεις ανακεφαλαιώσεις τα δύσκολα χρόνια της μνημονιακής κρίσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ: Η Κυβέρνηση με τις παρεμβάσεις της διαμορφώνει το πλαίσιο, ώστε ακόμη και αν δυσκολευτούν να καταλάβουν, στο τέλος θα πρέπει να καταλάβουν τι πρέπει να κάνουν. Η Ελλάδα είναι σήμερα και πάλι μια περήφανη χώρα, με τις επιτυχίες του Πρωθυπουργού και της Κυβέρνησής μας που αντανακλούν στις προσδοκίες και τα όνειρα των συμπολιτών μας. Συνεχίζουμε τον δρόμο της εθνικής ευθύνης και της κοινωνικής προσφοράς. Μαζί και δίπλα στους πολίτες για μια Ελλάδα περήφανη και δημιουργική.

Καταθέτω και τα υπόλοιπα έγγραφα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Καλογερόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστώ πολύ.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, την κ. Σοφία Ζαχαράκη.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Καλημέρα σας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να χαιρετίσω και εγώ, καθώς βλέπω ότι αποχωρεί, το Εσπερινό Λύκειο Νάξου, άνθρωποι οι οποίοι υπερβαίνουν πολλές φορές καταστάσεις, οι οποίες αποστερούν τη δυνατότητα εκπαίδευσης και επιμένουν, έτσι ώστε να αποκτήσουν ένα μέλλον το οποίο είναι πιο ελπιδοφόρο και φωτεινό.

Επίσης, να χαιρετίσω και το επιτελείο του Υπουργείου Οικονομικών και να ευχαριστήσω πολύ για τη συνεργασία που έχουμε όλα αυτά τα χρόνια και από τη σύσταση του Υπουργείου, καθώς συνδράμουν πολλές φορές και με υπέρβαση του προϋπολογισμού για να μπορούν κάποια πράγματα να επιτελούνται με μεγαλύτερη επάρκεια.

Η συζήτηση που διεξάγεται αυτές τις μέρες για τον προϋπολογισμό της χώρας μας είναι ιδιαίτερα ωφέλιμη, ιδιαίτερα διότι οι Ελληνίδες και οι Έλληνες αποκτούν μια σαφέστερη εικόνα για την κατανομή των πόρων και στους τομείς που θα δώσει έμφαση η Κυβέρνησή μας και επιπλέον διότι γίνεται κατανοητή η πρόοδος που έχει επιδείξει η χώρα στο αναπτυξιακό πεδίο.

Εργαζόμαστε με συνέπεια. Η Ελλάδα είναι ανάμεσα στις οκτώ χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις οποίες εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός, χωρίς επιφυλάξεις από την Κομισιόν. Εργαζόμαστε αποτελεσματικά στον δρόμο της ανάπτυξης. Η Ελλάδα είναι έκπη

στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως προς την απορρόφηση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και έβδομη στο ΕΣΠΑ. Και εδώ να επισημάνω και την πολύ σημαντική δουλειά που γίνεται και από τη Γενική Γραμματεία ΕΥΣΤΑ ως προς αυτό, με την ευθύνη του κ. Παπαθανάση. Οι αποφάσεις μας έχουν μετρήσιμο αποτύπωμα, τη μεγαλύτερη μείωση του δημοσίου χρέους σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως, τη μεγαλύτερη μείωση της ανεργίας-επισημάνθηκε και σε προηγούμενες ομιλίες- σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Από το 2019 έως τώρα έχουν μειωθεί ή καταργηθεί περισσότεροι από εξήντα φόροι.

Για εμάς λοιπόν η κοινωνική πολιτική δεν έχει έναν συμπληρωματικό χαρακτήρα, αλλά είναι κεντρική επιλογή. Με την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, μέρος των επιπλέον εσόδων επιστρέφουν στα σπίτια των πολιτών είτε με περαιτέρω μειώσεις φόρων ή και επιπλέον στήριξη. Το είδαμε και το 2024, όπου από τα 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ από φορολογικά έσοδα επιστράφηκαν εν τέλει στους πολίτες 3 δισεκατομμύρια ευρώ. Και αυτό δεν είναι επιτυχία της Κυβέρνησης ούτε θα διατεινόμαστε ότι είναι κάτι τέτοιο. Είναι επίτευγμα όλης της κοινωνίας.

Αυτό μας αγγίζει άμεσα στο Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, καθώς θέλουμε να είμαστε σίγουροι ότι κυρίως τα προνοιακά επιδόματα -το μεγαλύτερο μέρος ούτως ή άλλως στον προϋπολογισμό μας πάει σε αυτά- πάνε σε αυτούς τους ανθρώπους που έχουν πραγματική ανάγκη. Αυτό σημαίνει νοικοκύρεμα. Δεν σημαίνει ότι πετάω τα χρήματα από το παράθυρο και όποιος τα πιάσει.

Οι πολίτες περιμένουν από εμάς να διαχειριστούμε την οικονομία με σύνεση και αξιοπιστία. Η ενσυναίσθηση στις ανάγκες της κοινωνίας δεν σημαίνει ούτε λαϊκίστικες ούτε ανεδαφικές συνηματολογίες. Σημαίνει πιο ρεαλιστικές, στοχευμένες και αποτελεσματικές πολιτικές.

Ο Πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης, ίδρυσε πριν από δεκαοκτώ μήνες το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας γιατί η καρδιά της κοινωνίας είναι η στήριξη της οικογένειας και η οικογένεια δεν είναι απλά ένα μέρος της κοινωνίας, είναι η ψυχή της. Σήμερα, με σεβασμό σε αυτήν την ισχυρή παράδοση, αλλά και βλέποντας καθαρά τις ανάγκες του αύριο, το Υπουργείο μας έχει ως αποστολή να σχεδιάσει πολιτικές που αγκαλιάζουν την οικογένεια, στηρίζουν την κοινωνία και προετοιμάζουν το μέλλον της νέας γενιάς.

Εν μέσω αυτής της μεγάλης προσπάθειας, επιτρέψτε μου να αποτυπώσω τον κομβικό ρόλο που διαδραματίζει το Υπουργείο, ένα Υπουργείο που ενισχύεται με 70 εκατομμύρια σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Ο φετινός προϋπολογισμός, 3.786.533.000 έναντι 3.718.039.000 ευρώ το 2024, προκειμένου να προχωρήσουμε σε μεταρρυθμίσεις τόσο στο πεδίο της έκφρασης της κοινωνικής πολιτικής του κράτους όσο και στο πεδίο βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των πολιτών. Ίσως μέχρι στιγμής να μην έχει αναδειχθεί όσο θα έπρεπε, όμως δεν νοείται οικονομική ευμάρεια χωρίς μια συνεκτική, στοχευμένη δημογραφική πολιτική.

Με άλλα λόγια, αν ο πληθυσμός φθίνει, δεν επέρχεται οικονομική ανάπτυξη. Από την άλλη, χωρίς στιβαρή οικονομική πολιτική, χωρίς επενδύσεις και κίνητρα, μοιραία ο ενεργός πληθυσμός θα μειωθεί.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το δημογραφικό, που παρουσιάσαμε τον Σεπτέμβριο και θα θέσουμε και σε δημόσια διαβούλευση, έχει δεκαετή χρονικό ορίζοντα με εφαρμογή περισσότερων των εκατό δράσεων και με προϋπολογισμό 20 δισεκατομμυρίων ευρώ. Θα μπορέσει να βάλει ένα φρένο στο ισοζύγιο θανάτων και γεννήσεων και παράλληλα να αναβαθμίσει την οικονομία;

Εμείς θέλουμε να μιλάμε πάντα με ρεαλισμό -θα έλεγα- και με ρεαλιστικές προοπτικές στους πολίτες. Θέλουμε να κάνουμε μεγάλη προσπάθεια, να ενισχυθούν οι τοπικές κοινωνίες, να δοθούν κίνητρα έτσι ώστε να παραμείνει ένας νέος άνθρωπος, μια νέα γυναίκα, ένας νέος άνδρας στην περιοχή στην οποία γεννήθηκε ή αν επιθυμεί να πάει σε ένα μέρος που θα του δοθούν ευκαιρίες, έτσι ώστε να πιάσει μια καλά αμειβόμενη εργασία, συγχρόνως όμως να ενεργοποιηθεί, να στηριχθεί και η τρίτη ηλικία, οι ηλικιωμένοι, οι μεγαλύτεροι συμπολίτες μας, οι οποίοι μπορούν να συνδράμουν στο κομμάτι αυτό το αναπτυξιακό.

Η έμφασή μας στη στήριξη της οικογένειας το 2025 συνεχίζει-

και πιο εντατικά. Το επίδομα γέννας από τις 2.000 ευρώ -έχει ήδη εφαρμοστεί και προϋπολογιστεί περισσότερο το 2023 και τώρα το 2024- αυξήθηκε 31,5 εκατομμύρια παραπάνω γι' αυτό το μέτρο. Τα voucher για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς -μιλάμε για εναρμόιση επαγγελματικής οικογενειακής ζωής- από τα 65 εκατομμύρια ευρώ το 2024 ανεβαίνει στα 77 εκατομμύρια ευρώ το 2025, κάνοντας μάλιστα την πρόταση έτσι ώστε αυτή η επιχορήγηση να μην αφήνει κανέναν εκτός των πλήρων αιτήσεων, όπως ούτως ή άλλως έγινε και πέρσι. Στην τρέχουσα σχολική χρονιά ο συνολικός τελικός αριθμός ήταν 173.363. Πέρσι το καταφέραμε και θα το καταφέρουμε και το 2025.

Κατορθώσαμε και εξασφάλισαμε επιπλέον 12 εκατομμύρια, καλύπτοντας όλα τα παιδιά με αναπηρία και στα ΚΔΑΠ-ΑΜΕΑ σε συνδυασμό με τα 70 εκατομμύρια που θα αξιοποιηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης. Με την πρόσκληση η οποία θα βγει αρχές της επόμενης εβδομάδας για τους δήμους και τους ιδιωτικούς σταθμούς δημιουργούμε είκοσι χιλιάδες θέσεις σε υφιστάμενους ή νέους βρεφονηπιακούς σταθμούς και θα καταφέρουμε να εξασφαλιστούν θέσεις για περισσότερα παιδιά, παιδιά που μπορεί να έχουν το voucher αυτή τη στιγμή, αλλά να μην μπορούν να το ενεργοποιήσουν.

Όσο αφορά το πρόγραμμα «Νταντάδες της Γειτονιάς», τις προσεχείς μέρες ολοκληρώνεται το πιλοτικό πρόγραμμα και μετά από μια γέφυρα που κατορθώσαμε να εξασφαλίσουμε, από το 2025 και μετά -υπολογίζω από τον Μάιο και μετά- πλέον θα εφαρμόζεται πανελλαδικά σε όλους τους δήμους με προϋπολογισμό 100 εκατομμύρια ευρώ. Έχουμε αυτήν την στιγμή στο πιλοτικό πρόγραμμα επιπλέον συμφωνητικά σε σχέση με αυτό που ήταν αρχικός στόχος, δηλαδή, τετρακόσια συμφωνητικά ήταν στόχος και έχουμε ήδη εννιακόσια εβδομήντα έξι συμφωνητικά. Δείχνει και τη δυναμική του προγράμματος.

Αυξήσαμε τα σχολικά γεύματα φέτος στους δήμους σε 153 από τους 133, με έμφαση στις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας. Εξασφαλίζεται λοιπόν καθημερινά σε 217.267 μαθητές και μαθήτριες, ενώ την καινούργια χρονιά είναι 231 χιλιάδες μαθητές αυτοί που το λαμβάνουν. Από 115 εκατομμύρια, το οποίο φτάσαμε, ήταν 102 εκατομμύρια το 2023 και θα αυξηθεί κι άλλο το 2025 κατά 7 εκατομμύρια ευρώ, έτσι ώστε να καλυφθούν περισσότερα παιδιά.

Δίνουμε έμφαση και στο κατασκηνωτικό μας πρόγραμμα. Ξέρετε ότι πάρα πολλοί άνθρωποι, ηλικιωμένοι, παιδιά με αναπηρία, παιδιά τυπικής ανάπτυξης, πηγαίνουν στις παιδικές εξοχές και βέβαια 22% περισσότεροι το 2024 απ' ό,τι το 2023. Διαθέτουμε μεγαλύτερο κονδύλι, ενισχύουμε και ανοίγουμε ξανά παιδικές εξοχές που είχαν να ανοίξουν είκοσι χρόνια. Υπολογίστε το Θέρμο Αιτωλοακαρνανίας και άλλες πολλές.

Απαντούμε λοιπόν στα πραγματικά προβλήματα της κοινωνίας, σε μια Ελλάδα που δυστυχώς αντιμετωπίζει πρόβλημα επαρκούς -και ξέρω ότι έχει αναδειχθεί πάρα πολύ και σε αυτή την κουβέντα- και οικονομικής, προσιτής στέγης, κινούμενοι στο ρεύμα της πλειονότητας των ευρωπαϊκών χωρών. Μετά όμως από μία δεκαετία αδράνειας στη στεγαστική πολιτική είναι σημαντικό το ότι καταφέραμε ότι οι πόροι που διατίθενται για τη στεγαστική πολιτική ξεπερνούν τα 5 δισεκατομμύρια μέχρι το 2027. Για εμάς λοιπόν η στέγαση έχει αναχθεί σε πρωταρχικό στόχο και του Υπουργείου μας.

Ξέρετε καλά στην προμετωπίδα των προγραμμάτων σε συνεργασία και με το Υπουργείο Οικονομικών και τον κ. Παπαθανάση ήταν το «Σπίτι μου II». Επίκειται λοιπόν η έναρξη του προγράμματος τον Ιανουάριο του 2025 με δυνατότητα επιδοτούμενων δανείων σε είκοσι χιλιάδες νέα ζευγάρια και οικογένειες. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποκτήσουν ένα σπίτι μέχρι 250.000 ευρώ και να πάρουν το δάνειο, το οποίο μπορεί να φτάνει τις 190.000 ευρώ από την τράπεζα. Ανεβάσαμε το ηλικιακό όριο απαντώντας στις ανάγκες της κοινωνίας, φτάνοντας στην ηλικία των πενήντα ετών και βέβαια δίνοντας δυνατότητα να διευρυνθεί αυτή η δεξαμενή των δικαιούχων, καθώς μπορούμε να αυξήσουμε πλέον το εισοδηματικό κριτήριο -το ξέρετε καλά- όπως επίσης να διευρύνουμε και τη δυνατότητα του χρόνου για να μπορέσει κάποιος να παρουσιάσει στο σπίτι το οποίο επιθυμεί στην τράπεζα.

Παράλληλα δεν αφήνουμε την ομπρέλα των πολιτικών μας και

το κομμάτι της κοινωνικής στέγασης. Το πρόγραμμα «Στέγαση και Εργασία» αποτέλεσε και αποτελεί ομπρέλα αλλά και ασπίδα προστασίας σε συμπολίτες οι οποίοι κατέφυγαν σε αυτό. Και αυτοί οι συμπολίτες μας έχουν περισσότερες δυνατότητες στο νέο πρόγραμμα, καθώς αυξήσαμε από τα 10 εκατομμύρια τον προϋπολογισμό στα 20 εκατομμύρια το 2025. Περισσότεροι δικαιοῦχοι, άνθρωποι οι οποίοι είναι σε αστεγία ή σε επισφαλή στέγαση και βέβαια με πολλές διορθωτικές κινήσεις έτσι ώστε να μπορούν να συγκαταλέγονται και νέοι δικαιούχοι από το Υπουργείο Υγείας, παιδιά τα οποία εξέρχονται από προγράμματα απεξάρτησης και ψάχνουν και αυτοί τις δυνατότητές τους.

Ένα πολύ σημαντικό πράγμα που θέλω να επισημάνω είναι ότι έχουμε βάλει σε τροχιά υλοποίησης το σύνολο των έργων που έχουμε εντάξει στο Ταμείο Ανάκαμψης είναι ένα σύνολο έργων 400 εκατομμυρίων ευρώ. Συγκρατήστε λίγο την πρόοδο. Από το 2% που ήταν η απορρόφηση στα μέσα του 2023, βρισκόμαστε στο 40% και έχουμε προχωρήσει σε όλες τις πρόσδομες ενέργειες, έτσι ώστε να επιταχύνουμε και άλλο την υλοποίηση, έτσι ώστε να μπορέσουμε να πιάσουμε τον στόχο απορρόφησης τα 128 εκατομμύρια στο τέλος του 2024. Και έχουμε εξειδικεύσει ήδη στο ΕΣΠΑ 178 εκατομμύρια ευρώ σε πολύ σημαντικά έργα.

Η στήριξη των πραγματικά ευάλωτων συμπολιτών μας συνεχίζεται και με την αύξηση του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος μέσα στο 2025, από τα 216 ευρώ στα 250 ευρώ και βέβαια το γεγονός ότι θα μπορούμε να έχουμε την αύξηση του επιδόματος στέγασης από 70 σε 125 ευρώ και 75 ευρώ αναλόγως εισοδηματικής κλίμακας. Ενοποιείται η δεύτερη και η τρίτη εισοδηματική κλίμακα στο επίδομα παιδιού και αυξάνεται το επίδομα παιδιού της τρίτης εισοδηματικής κλίμακας από τα 28 στα 45 ευρώ και 90 ευρώ. Διπλασιάζεται, δηλαδή, από το τρίτο παιδί και πάνω.

Αυξάνουμε τον προϋπολογισμό στο επίδομα αναπηρίας κατά 60 εκατομμύρια, ένα επίδομα το οποίο ήδη ξέρετε ότι είχε αυξηθεί κατά 130 εκατομμύρια από την προηγούμενη χρονιά. Αυξάνουμε και το επίδομα των ανασφάλιστων υπερηλίκων κατά 33 εκατομμύρια σε σχέση με πέρυσι.

Μια ισχυρή κοινωνική πολιτική αρχίζει και από τις δομές οι οποίες εποπτεύουμε, αυτά τα δώδεκα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας σε όλη την Ελλάδα. Έχουμε και ξέρουμε ότι έχουν αυξανόμενες ανάγκες. Αυξάνουμε λοιπόν, τις λειτουργικές δαπάνες των δώδεκα κέντρων για το 2025 στα 18 εκατομμύρια ευρώ από τα 14 εκατομμύρια που ήταν το 2024. Και βέβαια με το σύνολο που παίρνουμε και από το κρατικό λαχείο, θα μπορέσουμε να δώσουμε 25 εκατομμύρια συμπεριλαμβάνοντας και αυτή την πρόσθετη ούτως ή άλλως πολύ σημαντική σημείωση.

Οι παρατάσεις του προσωπικού μας, προσωπικό που είχε προσληφθεί κατά τη διάρκεια του κορωνοϊού, έχουν ήδη επιτευχθεί. Σε συνεργασία και ευχαριστώντας και το Υπουργείο Εσωτερικών τετρακόσιοι δεκατρείς εργαζόμενοι συνεχίζουν να εργάζονται, ενώ έχουμε προϋπολογίσει τα έξοδα για αυτή τη συνέχιση, πράγμα πολύ σημαντικό μέχρι να μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε τους διορισμούς από τον ΑΣΕΠ.

Αγαπητές συνάδελφοι, αγαπητοί συνάδελφοι το 2024 θέσαμε τις βάσεις. το 2025 θα χτίσουμε πάνω σε γερά θεμέλια ένα ισχυρό κοινωνικό κράτος, που θα σέβεται τις πραγματικές ανάγκες των πολιτών, θα στηρίζει στην πράξη και δεν θα λειτουργεί ως σανίδα σωτηρίας, αλλά ως μοχλός εθνικής ευημερίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Έχουν ζητήσει τον λόγο, ως δικαιούνται, η κ. Φωτίου και ο κ. Καζαμίας. Θυμίζω ότι έχετε τρεις παρεμβάσεις ανά ημέρα.

Παρακαλώ, κυρία Φωτίου, έχετε τον λόγο.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, μίλησα χτες για το μεγάλο πρόβλημα της φτώχειας. Σήμερα κουβέντα! Το Υπουργείο σας είναι κατ' εξοχήν υπεύθυνο για τη φτώχεια και μάλιστα για την παιδική φτώχεια.

Τι μας είπατε σήμερα; Μας είπατε διάφορα πράγματα τα οποία θα κάνατε ή λέει ο προϋπολογισμός ότι κάνατε. Ξεχάσατε όμως να πείτε ότι αυξήθηκε κατά 1% η φτώχεια από το 2019 μέχρι σήμερα, μέχρι το 2023. Με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ -κατέ-

θεσα ένα πάκο στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, έξι πίνακες και θα σας παρακαλούσα να τα διαβάσετε- από τα 4,3 εκατομμύρια νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας βρίσκονται οχτακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες νοικοκυριά ή με απλά λόγια δύο εκατομμύρια άνθρωποι. Δύο εκατομμύρια άνθρωποι! Μεγαλύτερο ποσοστό έχουν οι γυναίκες στο 19,8%, τα παιδιά με 21,8%, τα νοικοκυριά με παιδιά -είναι αυτά τα παιδιά τα οποία τα φροντίζετε και τις οικογένειες που φροντίζετε εσείς και ο κ. Μητσοτάκης για να μην μπορεί στο τέλος κανείς να σκεφτεί να κάνει ένα παιδί, μετά μιλάτε για το δημογραφικό- είναι στο 22% και οι μονογονεϊκές οικογένειες -αυτές πια είναι αόρατες- στο 37%.

Ποιος καρπώνεται επομένως την ανάπτυξη που μόλις μας είπατε; Οι επιχειρήσεις, που τα κέρδη τους έχουν διπλάσιο μερίδιο από τους μισθούς, όπως ξέρετε, στο ΑΕΠ, 53% από 27%.

Όμως θα μείνω στο Υπουργείο σας ξανά χωρίς να ανακατευτώ και με το Υπουργείο Εργασίας, που έχει κάνει απίστευτες αντεργατικές πολιτικές. Γιατί η φτώχεια αυξάνεται επί των ημερών σας; Γιατί επιχειρείτε τη μεγαλύτερη αναδιανομή πλούτου, τόσο εισοδημάτων όσο και περιουσιών, η οποία έχει υπάρξει στο κράτος, από καταβολής κόσμου δηλαδή. Και πώς το κάνετε αυτό; Με σκανδαλώδεις φοροαπαλλαγές, με εκποίηση της ακίνητης περιουσίας, ιδιωτικοποίηση και συρρίκνωση υγείας, πρόνοιας και παιδείας.

Και ειδικά, θα πω για τον ΟΠΕΚΑ τώρα, γιατί αναφερθήκατε στον ΟΠΕΚΑ, στα προνοιακά επιδόματα. Αυξήθηκε διότι η Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια μειώνει τις προνοιακές δαπάνες του ΟΠΕΚΑ ως ποσοστό του ΑΕΠ σε σχέση με το 2019. Τις δαπάνες δηλαδή για παιδιά, ανάπηρους, ευάλωτους, στέγασης τις μείωσε κατά 17% μέχρι το 2023 και κατά 22% μέχρι και φέτος. Αυτά προκύπτουν από τις εκτελέσεις των προϋπολογισμών που καταθέσατε -κάθε χρονιά τα έχετε καταθέσει- αλλά και για το 2024 με βάση τις εκταμιεύσεις.

Πώς καταφέρατε να κάνετε αυτές τις μειώσεις, κυρία Υπουργέ; Ακούστε με και θα σας τα εξηγήσει μετά ο κ. Πετραλιάς. Θέσατε σε κίνηση δύο μηχανισμούς. Ο πρώτος είναι ότι κρατήσατε καθλωμένα τα βασικά επιδόματα του ΟΠΕΚΑ στο ύψος του 2019, παραδείγματος χάριν Επίδομα Στέγης και Επίδομα Παιδιού. Κάνω λάθος; Αφήστε τι θα κάνετε. Μέχρι σήμερα τι κάνατε; Αυξήσατε σε ποσοστό χαμηλότερο του πληθωρισμού τα αναπηρικά επιδόματα και το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.

Ο δεύτερος μηχανισμός, μειώσατε ραγδαία τον αριθμό των δικαιούχων διότι αρνηθήκατε να αναπροσαρμόσετε τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια με βάση τον πληθωρισμό. Αποτέλεσμα είναι ότι κόψατε εκατόν επτά χιλιάδες διακόσιες σαράντα οικογένειες μέσα σε έναν χρόνο από το επίδομα παιδιού, σαράντα χιλιάδες πεντακόσιες ογδόντα τρεις οικογένειες από το επίδομα στέγης -είναι ντροπή σήμερα με την κρίση στέγης!- είκοσι πέντε χιλιάδες τετρακόσιες ενενήντα οικογένειες από το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα. Εκτός απ' αυτό κάθε χρόνο φουσκώνετε τον προϋπολογισμό και στο τέλος του χρόνου υποεκτελείται. Πόσο; Κατά μισό δισεκατομμύριο. Με αυτό δίνετε τα ευεργετικά ψίχουλα αριστερά-δεξιά. Εδώ όμως, εκεί που ντρέπεται και η ντροπή, είναι ότι μειώνετε το επίδομα στέγης -το επίδομα στέγης εφέτος;- κατά 60 εκατομμύρια από 400, που σας αφήσαμε εμείς το 2019! Αυτό κάνατε;

Ακόμη, τι λέει η ΕΛΣΤΑΤ; Το 47,3% του πληθυσμού από τα 29,1%, που ήταν, έχει δυσκολία να πληρώσει νοίκι, δόσεις δανείων, λογαριασμούς, δηλαδή ο μισός πληθυσμός της Ελλάδας βρίσκεται σε στεγαστική κρίση, τη μεγαλύτερη από την πρώτη Μικρασιατική Καταστροφή. Έχετε καταλάβει τι μας είπατε πριν; Ό,τι κάνουνε, μας λένε, και οι άλλες κυβερνήσεις θα το κάνουνε και εσείς, να μην ανησυχούμε. Εδώ είμαστε ένας στους δύο που είμαστε σε στεγαστική κρίση. Ξέρετε πόσο είναι η Ευρώπη; Είναι ένας στους δέκα. Και τι κάνετε; Σπαταλάτε 1 δισεκατομμύριο. Αφήστε τα 5 δισεκατομμύρια για τη στέγη, που λένε. Αυτά είναι θεωρίες οι οποίες σήμερα στον προϋπολογισμό πουθενά δεν αποτυπώνονται. Έχετε 1 δισ. από το Ταμείο Ανάκαμψης και 750 εκατομμύρια από τη ΔΥΠΑ για είκοσι πέντε χιλιάδες δάνεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

Τι είναι αυτό; Αυτό είναι σταγόνα στον ωκεανό. Ξέρετε ποιο είναι το πρόβλημα; Έχουμε 1,2 εκατομμύριο νοικοκυριά χωρίς ιδιόκτητη στέγη. Αυτό, κυρία Υπουργέ, δεν αντιμετωπίζεται με δάνεια, για να δίνουμε στις τράπεζες νέα τυράκια.

Αυτό αντιμετωπίζεται με το να λύσετε το πρόβλημα στο νοίκι, να βάλετε πολλές κατοικίες στην αγορά όπου να ενοικιαστούν και να βάλετε και πλαφόν στα ενοίκια και να μην αφήνετε να κάνουν τις βλακείες που κάνουν για το Airbnb. Το Airbnb πρέπει να απαγορευτεί για τις νομικές επιχειρήσεις. Και πρέπει μόνο ένα έως δύο Airbnb να επιτρέπεται στους πολίτες, χωρίς αυτό το μέτρο καήκαμε. Να απαγορευτεί η Golden Visa επίσης. Να μπει πλαφόν στα ενοίκια επίσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κλείστε, παρακαλώ.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Κλείνω, ναι.

Να διασφαλιστεί διπλάσιος επιδόματος για τους νέους μέχρι σαράντα πέντε χρόνων με διασφάλιση ότι δεν θα αυξηθεί το ενοίκιο και να βάλετε πλαφόν ενοικίου, όπως είπα, στις ιδιαίτερα επιβαρυνμένες περιοχές του κέντρου.

Κυρίως όμως, κυρία Ζαχαράκη, να δημιουργήσετε ένα απόθεμα κατοικιών προς ενοικίαση, διότι αυτή τη στιγμή είναι οι ιδιοκτήτες που έχουν καλά, έτοιμα σπίτια για ενοικίαση. Αν τα ρίξετε αυτά στην αγορά, θα τα πάρει το κράτος για πέντε ή οκτώ χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, δεν έχετε άλλο χρόνο ομιλίας.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Τι να κάνω, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Τρία λεπτά δικαιούστε. Μιλάτε διπλάσια ώρα.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Αφήνω το δημογραφικό που είναι γελοιοτήτες τα όσα είπα για το δημογραφικό, που είναι ένα τόσο σύνθετο θέμα, και κάνουν πάλι ασιπρίνες.

Λέω ότι η μόνη λύση, κύριε Πρόεδρε, είναι να δημιουργηθεί ένα απόθεμα από έτοιμες κατοικίες, τις οποίες έχουν οι ιδιοκτήτες στα χέρια τους, προς ενοικίαση. Θα δοθεί στην Κυβέρνηση για πέντε έως οκτώ χρόνια και τότε εκείνη η Κυβέρνηση, η οποία κυβερνήσει, ελπίζω όχι του Μητσοτάκη γιατί δεν θα το κάνει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Άλλος θα το κρίνει.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Μπορεί η κ. Ζαχαράκη να το κάνει.

Να δώσει τη δυνατότητα για κοινωνική κατοικία με μηδέν ενοίκιο στους ανθρώπους που έχουν ανάγκη και να δώσει κλιμακούμενο ενοίκιο σε όλους τους άλλους. Αυτή είναι η λύση και σας λέμε να το κάνετε τώρα!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε.

Παρακαλώ, κύριε Καζαμία, έχετε τον λόγο ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Πλεύσης Ελευθερίας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, μιλήσατε για δέκα λεπτά περίπου και χρησιμοποιήσατε πολύ χρόνο στην ομιλία σας για να αναφερθείτε σε κάποια επιλεκτικά επιδόματα ούτως ώστε να δώσετε την ψευδή εντύπωση ότι υπάρχουν αυξήσεις στα επιδόματα. Το Υπουργείο σας, το Υπουργείο Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής, βρίσκεται στο επίκεντρο του κοινωνικού κράτους. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Υπουργείου σας για το 2025 είναι μειωμένος σε καθαρές τιμές, δηλαδή σε σχέση με το πώς ήταν πέρσι, αν αφαιρέσουμε τον πληθωρισμό, κατά 3%. Έχετε μειωμένο συνολικό προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου σας κατά 90% πάει σε επιδόματα. Γιατί δεν είπατε τίποτα για αυτό; Και γιατί έχετε μειωμένο προϋπολογισμό τη στιγμή που η Κυβέρνηση διατείνεται πως ασκεί κοινωνική πολιτική υπέρ των πολλών; Αυτό είναι ψευδές.

Όσον αφορά τα όσα είπατε για τη στέγαση πραγματικά μένουμε έκπληκτοι. Στον τομέα της στέγασης καταρχήν η ομιλία σας δεν περιείχε απολύτως τίποτα για το πού έχουν πάει τα ενοίκια. Με ενοίκια για σπίτια των 50 και 60 τετραγωνικών στα 600 και 700 ευρώ ποια οικογένεια με τους μισθούς που υπάρχουν μπορεί να ανταπεξέλθει;

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι η Ελλάδα, και εσείς κύριε Χατζηδάκη, που μας διαβάζετε στατιστικά στοιχεία συνέχεια από την Eurostat, η Ελλάδα είναι ουραγός όσον αφορά το ποσοστό του διαθέσιμου εισοδήματος που διαθέτουν οι Έλληνες για το ενοίκιο.

Ο μέσος Έλληνας δίνει 31% του διαθέσιμου εισοδήματος στο ενοίκιο τη στιγμή που ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι στο 19%. Έχουν πάει τα ενοίκια στον ουρανό και δεν κάνετε τίποτα για να κατεβάσετε τις τιμές των ενοικίων.

Επιπλέον έχετε μια πολιτική η οποία πηγάει και από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σχετικά με τα κόκκινα δάνεια, η οποία βασίζεται στις εξώσεις των ανθρώπων. Διώχνετε τους ανθρώπους από τα σπίτια τους. Χθες η κ. Κωνσταντοπούλου υπερασπιζόταν πάλι ανθρώπους που διώχθηκαν από τα σπίτια τους, επειδή έχουν κόκκινα δάνεια, ακόμη και για περιπτώσεις ανθρώπων οι οποίοι χρωστούν 800 ευρώ. Και μιλάτε για πολιτική που προστατεύει τη στέγαση;

Έχετε εντελώς εσφαλμένη προσέγγιση στο θέμα των κόκκινων δανείων, η οποία οδηγεί μεταξύ άλλων και στις εξώσεις ανθρώπων και οικογενειών από τα σπίτια τους.

Επιπλέον, όσον αφορά τη στέγαση, αν θυμάστε, κυρία Ζαχαράκη -που συνεννοείστε τώρα με τον κ. Πετραλιά μήπως και σας δώσει κάποιο στοιχείο-, σας είχα κάνει ερώτηση -ήταν από τις πρώτες ερωτήσεις που έκανε η Πλεύση Ελευθερίας στην Βουλή όταν μπήκε- για τους αστέγους και σας είχα ρωτήσει γιατί με βάση τον νόμο δεν κάνετε απογραφή του αριθμού των αστέγων. Και μου είπατε ότι έχουμε καθυστερήσει, αλλά θα γίνει. Αυτά ήταν πριν από ενάμιση χρόνο. Κάνετε τίποτα γι' αυτό. Απ' όσο γνωρίζουμε δεν κάνετε απολύτως τίποτα, διότι δεν σας ενδιαφέρει.

Και έρχομαι, τέλος, στο δημογραφικό. Το δημογραφικό έχει φτάσει σε εκρηκτικές διαστάσεις. Μας αναφέρατε το δεκαετές σχέδιο που παρουσιάσατε πριν από δύο μήνες για το δημογραφικό. Η εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 3 Οκτωβρίου, μια εφημερίδα βεβαίως η οποία δεν είναι διόλου αντιπολιτευτική, παρουσίασε ένα ρεπορτάζ για το εθνικό σχέδιο για το δημογραφικό με απόψεις εμπειρογνομόνων. Και ξέρετε τι λένε κάποιοι εμπειρογνώμονες στο ρεπορτάζ αυτό; Ότι πρόκειται για σχέδια ασκήσεις επί χάρτου. Αυτά λένε για το δεκαετές σχέδιο που έχετε.

Επίσης, δεν κάνετε τίποτα και δεν είπατε τίποτα για την τεράστια ανεργία των νέων. Είστε εύγλωττοι όταν μιλάτε για την ανεργία συνολικά, παρόλο που είμαστε στην προτελευταία θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ακόμη και εκεί, αλλά στο θέμα της ανεργίας των νέων έχουμε ποσοστό 23%. Τι κίνητρα δίνετε στις επιχειρήσεις όταν τους μοιράζετε φοροαπαλλαγές για να προσλαμβάνουν νέους; Απολύτως τίποτα.

Το δημογραφικό αντανάκλα το πώς η Κυβέρνησή σας αντιμετωπίζει τους νέους ανθρώπους και τα νέα ζευγάρια. Τους αντιμετωπίζετε με πολλή σκληρότητα αγνοείτε τα προβλήματά τους κι έρχεστε μετά και παρουσιάζετε σχέδια επί χάρτου, τα οποία υποτίθεται ότι σε δέκα χρόνια θα αντιμετωπίσουν το δημογραφικό.

Φοβόμαστε ότι αυτά είναι ανεπαρκέστατα, θα πρέπει να μας εξηγήσετε γιατί δεν έχετε πιο άμεσα μέτρα και γιατί το Υπουργείο σας έχει μείωση στον προϋπολογισμό του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Καζαμία.

Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Νιώθω ότι μένουμε σε διαφορετική χώρα, αλήθεια. Νιώθω ότι είμαστε σε μια παράλληλη πραγματικότητα, την οποία κάποιος θέλει να φιλοτεχνήσει ίσως με εξωραϊσμούς -δεν είμαι εγώ και δεν θα το κάνω ποτέ- και κάποιοι άλλοι με καταστροφολογία.

Λοιπόν, αν θέλουμε κάποια στιγμή να είμαστε σοβαροί στους πολίτες θα δίνουμε στοιχεία και τα στοιχεία είναι εδώ. Αυξημένος προϋπολογισμός και όχι μειωμένος. Διαβάστε, μετρήστε, είναι παραπάνω τα εκατομμύρια, δεν ξέρω αν δεν μπορείτε αυτή τη στιγμή να αποτυπώσετε.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ!

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Με ρωτήσατε για την αστεγία. Ξέρετε, εγώ γενικά είμαι άνθρωπος και ένθερμη υποστηρίκτρια ενός διαλόγου ο

οποίους έχει πολύ χαμηλούς τόνους, αλλά δεν γίνεται επειδή μας ακούνε πάρα πολύ προσεκτικά οι πολίτες να τους δίνουμε εσφαλμένα στοιχεία. Εγώ δεν θα το κάνω.

Ήρθατε και με ρωτήσατε στη Βουλή και ήρθα με πολύ μεγάλη διάθεση, όπως πάντα παρίσταμαι στις επίκαιρες ερωτήσεις, να μιλήσουμε για την αστεγία. Και σας παρουσίασα ένα πρόγραμμα το οποίο δεν υπήρχε μέχρι τώρα, δεν υπήρχε μέχρι τώρα μάλιστα τόσο αυξημένο το θέμα της στέγασης και εργασίας.

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: Δεν υπήρχε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ποτέ; Να απαντήσω;

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Σας είπα ότι από τα 10 εκατομμύρια πήγε στα 20 εκατομμύρια και αυτό είναι αποτυπωμένο στον προϋπολογισμό, δεν είναι μια θεωρητική συζήτηση. Και οι οκτακόσιοι ενενήντα τέσσερις συμπολίτες μας που αυτή τη στιγμή μένουν σε επιδοτούμενο ενοίκιο για τρία χρόνια αντί για δύο, απορούν μάλλον γιατί είναι παράλληλη πραγματικότητα αυτή την οποία παρουσιάζετε. Και τα παιδιά τα οποία θα εξέλθουν από τα προγράμματα απεξάρτησης, καθώς φροντίσαμε να βάλουμε μέσα και τους φορείς του Υπουργείου Υγείας, θα απορούν κι αυτοί γιατί μάλλον θα μένουν κάπου αλλού, σε μια παράλληλη πραγματικότητα.

Και επειδή ρωτήσατε επίσης για τη μελέτη, να σας πω ότι, ναι, έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ. Όμως, επειδή υπάρχει και εμπειρία διοίκησης, να σας πω ότι αυτά δεν γίνονται άμεσα. Αν δεν υπάρχει όμως πολιτική βούληση, δεν θα ενταχθούν και ποτέ.

Άρα, όταν μιλάμε για την αστεγία, θα μιλάμε για τα στοιχεία πληρότητας, πρώτα απ' όλα, στους ξενώνες που υπάρχουν αυτή τη στιγμή και είναι στο 55%, θα μιλάμε για τα προγράμματα της επιδοτούμενης στέγασης, τα οποία κανείς ούτως ή άλλως δεν βάζει κάτω από το χαλί. Αντιθέτως, τα αναδεικνύει έτσι ώστε να γίνεται δημόσια κουβέντα για τον άστεγο ή για τον πολίτη που είναι σε επισφαλή στέγαση.

Και αυτό δεν γίνεται μόνο με το να λέμε αόριστες κουβέντες, αλλά γίνεται από μία κεντροδεξιά μεταρρυθμιστική Κυβέρνηση, η οποία δεν αφήνει τον πολίτη πίσω, δεν διακρίνει τον πολίτη μεταξύ αυτού που έχει και αυτού που δεν έχει. Αντιθέτως, λέμε ότι αναδεικνύει τον πολίτη ο οποίος έχει απόλυτη ανάγκη, παίρνει το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα αυξημένο, όχι στο σημείο το οποίο θα επιθυμούσαμε, αλλά αυξήθηκε επί της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας και το 2025 θα αυξηθεί και θα πάει 250 ευρώ. Μην τα υποτιμούμε όλα, γιατί εν τέλει δεν είμαστε ωφέλιμοι στους πολίτες έτσι.

Και για την κ. Φωτίου η οποία, έτσι, με έναν ιδιαίτερο τόνο κάθε φορά, ανέφερε πριν -και το απευθύνω σε όλα τα κόμματα της Βουλής- ότι είναι αστειότητες ή γελοιότητες το θέμα του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το δημογραφικό, παρουσιάστε μου παρακαλώ τι κάνατε την προηγούμενη περίοδο που ήσασταν στην κυβέρνηση. Πείτε μου λίγο το Εθνικό Σχέδιο Δράσης το οποίο παρουσιάσατε! Διότι φτάσαμε το 2023 να μιλάμε για μείωση γεννήσεων, αλλά μη μου πείτε ότι έγινε το 2023 ή το 2022! Μη μου πείτε ότι δεν παρουσιάσαμε όλοι μια πλημμέλεια, θα έλεγα, τα τελευταία χρόνια όταν βλέπαμε ότι μειωνόντουσαν οι γεννήσεις. Τι κάνατε, λοιπόν, επί της δικής σας κυβέρνησης; Πείτε μου συγκεκριμένα μέτρα! Ποιο ήταν το μέτρο το οποίο κάνατε έτσι ώστε να μπορέσετε να αντιστρέψετε αυτό;

Και επίσης...

ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Τα 750 εκατομμύρια τα πήγαμε 3,5 δισ.. Αυτό κάναμε!

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Όχι, όχι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, παρακαλώ!

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Μισό λεπτάκι, μισό λεπτάκι, κύριε Πολάκη. Μιλάω στην κ. Φωτίου. Να ξεκινήσουμε κουβέντα, αν θέλετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ! Δεν κα-

ταγράφεται τίποτα στα Πρακτικά.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Επίδομα γέννας...

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: ...

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Μπορούμε να φωνάσουμε και ο ένας να φωνάζει πιο δυνατά από τον άλλον. Μπορώ να το κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ να συνεχίσετε, κυρία Υπουργέ.

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας): Επίδομα γέννας: θεσπίστηκε το 2019, ξεκίνησε το 2020, αυξήθηκε το 2023. Δεν λέω ότι όλα αυτά επιλύουν το ζήτημα του δημογραφικού. Βοηθούν, όμως, σε διαθέσιμο εισόδημα πάρα πολύ ταλαιπωρημένων ανθρώπων, οι οποίοι επιδιώκουν να έχουν κάτι παραπάνω ώστε να μπορέσουν τον πρώτο καιρό τουλάχιστον που έχουν ένα παιδί να βοηθηθούν.

Επίδομα μητρότητας, το επίδομα γονεϊκότητας αυξήθηκε επί Νέας Δημοκρατίας, ο χρόνος που μπορεί να μείνει η μητέρα στον ιδιωτικό τομέα ή αυτοαπασχολούμενη, η αγρότισσα μαζί με το παιδί. Μπορεί ένα κομμάτι να πάει στον πατέρα.

Όλα αυτά είναι τίποτα; Όλα αυτά δεν μπορούν να προσμετρηθούν ως κάτι θετικό; Δεν μπορούμε να φτάσουμε σε ένα κοινό συμπέρασμα όλοι μαζί τι μπορεί να βοηθήσει την ελληνική οικογένεια;

Η αύξηση του αφορολόγητου ως προς το να μπορέσει ανά παιδί να έχει κάποιος μία ανάσα στο διαθέσιμο εισόδημα, είναι και αυτό τίποτα; Δεν είναι τίποτα; Είναι αστειότητα και γελοιότητα και αυτό σε σχέση με την κουβέντα με το δημογραφικό!

Εγώ, λοιπόν, λέω ότι δεν υπάρχουν απόλυτες λύσεις και δεν θα λέμε και ψέματα στον κόσμο ότι μπορούν να επιλυθούν αυτά τα ζητήματα μόνο επειδή μπορεί να υπάρξει ένα Εθνικό Σχέδιο Δράσης, αλλά το έχουμε και δεν θυμάμαι να το είχαμε τα προηγούμενα χρόνια.

Όπως επίσης μπορείτε τώρα να απαξιώνετε την κουβέντα που γίνεται για το στεγαστικό, αλλά δεν θυμάμαι να έχει δοθεί ποτέ επιδοτούμενο επιτόκιο για δάνεια τα προηγούμενα χρόνια. Δεν θυμάμαι ένα αντίστοιχο πρόγραμμα «Σπίτι μου» τα προηγούμενα χρόνια. Δεν θυμάμαι ένα πρόγραμμα ευρύτερο ανακαινίσεων και μάλιστα λειτουργικών ανακαινίσεων όπως είναι το «Ανακαινίζω-Νοικιάζω», το οποίο μάλιστα αυξήσαμε και είναι μέσα στον προϋπολογισμό η αυξημένη επιδότηση. Δεν τα θυμάμαι όλα αυτά. Δεν ξέρω στην ίδια χώρα και εγώ μεγάλωσα και μάλιστα μέσα στην κρίση και σε επάλληλες κρίσεις όπως ήταν η γενιά μας από το 2010 και μετά. Αν, λοιπόν, θέλουμε να τα υποτιμήσουμε όλα αυτά, απλά δεν θα φτάσουμε ποτέ σε ένα ασφαλές συμπέρασμα για το πώς μπορούμε να πάμε όλες και όλοι μαζί συλλογικά καλύτερα.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι δεν υπάρχουν απόλυτες λύσεις, δεν υπάρχει πανάκεια ως προς το κομμάτι της αντιμετώπισης κυρίως των αναγκών των ευάλωτων συμπολιτών, αλλά έχουμε καταγεγραμμένη πρόοδο και στο κομμάτι της φτώχειας από το 30% στο 28% και στην παιδική φτώχεια στην οποία συμπεριλαμβάνονται μέτρα τα οποία ανέφερα και τα σχολικά γεύματα -αυξημένος προϋπολογισμός, ο μεγαλύτερος που έχει δοθεί ποτέ- και τα voucher και πολλά ακόμα.

Αυτά, λοιπόν, θέλω να αφήσω και τα αξιολογούν οι Έλληνες πολίτες και θα τα βιώσουν. Δεν μπορούμε ούτε να εξωραίσουμε μια κατάσταση -γιατί ο καθένας ξέρει τα προβλήματά του και ξέρει τι ζει-, αλλά ούτε και να οδηγούμαστε σε καταστροφολογία, γιατί αυτό δεν είναι ωφέλιμο για τους Έλληνες πολίτες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην κ. Κατερίνα Νοτοπούλου, στη συνέχεια στον κ. Μαργκογιαννάκη και μετά στον κ. Πολάκη.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Προϋπολογισμός του 2025 έχει όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που αποδεικνύουν ότι η Κυβέρνηση είναι σε αποδρομή. Δεν έχει καμία επαφή με τις ανάγκες του ελληνικού λαού, δεν έχει καμία επαφή με τις ανάγκες της

χώρας. Ποια είναι τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι πολίτες; Είναι η φτώχεια, είναι η ανεργία, είναι η στεγαστική κρίση, είναι το αίσθημα ανασφάλειας.

Ποιες είναι οι μεγαλύτερες ανάγκες; Παραγωγική ανασυγκρότηση, αποκέντρωση, επίλυση του δημογραφικού, στήριξη του κράτους δικαίου, υποδομές, αξιοπρέπεια για κάθε πολίτη.

Τι εισηγείστε με τον προϋπολογισμό; Να αυξηθούν οι ανισότητες, να επιβαρύνετε την κοινωνική πλειοψηφία, να αφήσετε ακόμα πιο απροστάτευτους τους πολίτες.

Διαβάζοντας τον προϋπολογισμό, μου ήρθε στο μυαλό η «Κόλαση του Δάντη»: «Αφήστε κάθε ελπίδα εσείς που μπαίνετε», έλεγε. Το ίδιο λέτε κι εσείς: «Αφήστε κάθε ελπίδα για το 2025» - λέτε απευθυνόμενοι στους πολίτες- «τα πράγματα θα είναι τα ίδια και χειρότερα».

Ξεχνάτε, όμως, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, πως η ελπίδα βρίσκεται πάντα στην πολιτική δράση, στους κοινωνικούς και συλλογικούς αγώνες και κυρίως στην αστείρευτη επιθυμία και ανάγκη του ελληνικού λαού για κοινωνική δικαιοσύνη.

Σήμερα, λοιπόν, η πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες είναι οδυνηρή και η καθημερινότητά τους, χάρη στις κυβερνητικές πολιτικές, αφόρητη. Η μαγική εικόνα που προσπαθήσατε να καλλιεργήσετε έχει καταρρεύσει.

Απορώ πραγματικά, κυρία Ζαχαράκη, και με σας και με όλους τους Υπουργούς της Κυβέρνησης, που εξακολουθείτε όλες αυτές τις μέρες να παρουσιάζετε το «μαύρο - άσπρο» και να προπαθείτε να μας πείσετε ότι πράγματι ζούμε σε μια άλλη χώρα. 2,5 εκατομμύρια συμπολιτών μας ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας. Τετρακόσιες χιλιάδες και παραπάνω είναι τα παιδιά που είναι φτωχά, που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Ας δούμε και τη μεγάλη εικόνα. Ο πραγματικός μισθός, σύμφωνα με την Κομισιόν, μειώθηκε το 2022 και το 2023. Μιλάτε για ανάπτυξη, όμως η Ελλάδα είναι εικοστή πρώτη στην Ευρώπη σε ανάπτυξη. Μιλάτε για ενίσχυση εισοδήματος, αλλά η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων καταλαμβάνει την προτελευταία θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση των εικοσι επτά. Μιλάτε για επενδύσεις, αλλά είμαστε τελευταίοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις επενδύσεις προς ΑΕΠ. Μιλάτε για στροφή στην παραγωγική ανασυγκρότηση, αλλά είμαστε πρώτοι σε ελλείμματα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, και τα επόμενα τρία χρόνια.

Επιμένετε! Επιμένετε να μην στηρίζετε το κράτος δικαίου. Επιμένετε σε άδικη φορολόγηση. Οι φόροι το 2025 θα αυξηθούν 43,5% από το 2021, ο ΦΠΑ 54% από το 2021. 9,4 δισεκατομμύρια παραπάνω πληρώνουμε σε σχέση με το 2021. Για το 2025 προβλέπεται αύξηση εσόδων από ΦΠΑ 1,5 δισεκατομμύριο. Είμαστε δεύτεροι στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε άδικους έμμεσους φόρους. Ο δείκτης ανισοτήτων αυξάνεται. Και έρχεται και η Κομισιόν να αποκαλύψει ότι πρόκειται τελικά τα πρωτογενή πλεονάσματα έως το 2026 να φτάσουν αθροιστικά στο 9% του ΑΕΠ.

Πράγματι, λοιπόν, κυρία Ζαχαράκη, εργάζεστε πάρα πολύ εντατικά στην Κυβέρνηση Μητσοτάκη για να συνεχιστεί το δράμα της ελληνικής κοινωνίας αμείωτο.

Ο κ. Μητσοτάκης πανηγυρίζει για την πορεία της οικονομίας, όμως οι Έλληνες ζουν στην καλύτερη περίπτωση στο μισό της αγοραστικής δύναμης του μέσου Ευρωπαίου. Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες οι πολίτες απολαμβάνουν ποιότητα ζωής, εμείς φτώχεια και υποανάπτυξη.

Δεν είναι ένα φυσικό φαινόμενο. Αυτό είναι οι πολιτικές Μητσοτάκη. Αυτό, κύριοι συνάδελφοι, είναι αυτό που ετοιμάζεστε να ψηφίσετε σήμερα ανελευθέρια.

Όλο το προηγούμενο διάστημα έχουμε καταθέσει πολύ συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση συνθηκών κοινωνικού αποκλεισμού. Σας καλούμε διαρκώς να προχωρήσετε σε γενναία αύξηση του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος. Σας καλούμε με τροπολογία να βάλετε τέλος στον μηχανισμό που αναπαράγει την ακρίβεια. Σας καλούμε με τροπολογία να βοηθήσετε στην ανάσχεση του brain drain. Πού επιμένετε; Στο να είναι η Ελλάδα η χώρα με τις υψηλότερες ανισότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ιδρύσατε το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής. Μάλιστα! Δεκαπέντε μήνες μετά την ίδρυσή του το Υπουργείο εξακολουθεί να είναι Υπουργείο σε περιπέτεια, να μην έχει οργανόγραμμα, να μην μπορεί να αντιμετωπίσει τα πιο κρίσιμα κοινωνικά ζητήματα.

Είναι τραγική η κατάσταση στα κέντρα κοινωνικής πρόνοιας, φοβερή η υποστελέχωση, διαμαρτύρονται διαρκώς οι εργαζόμενοι. Το στεγαστικό και το δημογραφικό, που είναι αρμοδιότητες και ευθύνες του Υπουργείου σας, κυρία Ζαχαράκη, δεν αντιμετωπίζονται με μικροπολιτική.

Στο δημογραφικό φέρντε αποσπασματικές επιδοματικές πολιτικές, οι οποίες δεν οδηγούν σε λύση. Αναπαράγουν εκείνες τις συνθήκες που στερούν από τους ανθρώπους που επιθυμούν να κάνουν παιδιά τη δυνατότητα να προχωρήσουν στη δημιουργία οικογένειας. Και έχουμε καταθέσει πάρα πολύ συγκεκριμένες προτάσεις, και εμείς και η επιστημονική κοινότητα. Τις αγνοείτε. Από το 2018 έχετε το πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής και το είχατε στο συρτάρι και τώρα θυμηθήκατε να φέρετε ένα σχέδιο δράσης. Για ποια στρατηγική μιλάτε;

Οι συνολικές δαπάνες του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής είναι ονομαστικά αυξημένες κατά 10 εκατομμύρια. Έχουμε όμως μείωση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης κατά 28 εκατομμύρια. Τι αποδεικνύεται; Ότι δεν είχατε σχέδιο, ούτε για τη στέγη ούτε και για τα υπόλοιπα κοινωνικά προγράμματα.

Αν δούμε όμως αυτές τις δαπάνες, κυρία Υπουργέ, συγκριτικά με το ΑΕΠ και συγκριτικά με τη δέσμευση ανάπτυξης της οικονομίας την οποία ευαγγελίζεστε, χάνονται 148 εκατομμύρια σε σχέση με την περσινή μοιρασιά.

Πιστεύει κάποιος ότι μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη χωρίς κοινωνική συνοχή, χωρίς κοινωνικές δαπάνες, χωρίς κοινωνική πολιτική; Η αναδιανομή που κάνετε γίνεται υπέρ των λίγων, υπέρ των πλουσίων. Τέσσερις μονάδες του ΑΕΠ έχει μειωθεί η δαπάνη κοινωνικής προστασίας από το 2020. Κάθε χρόνο έκτοτε τη μειώσετε. Είμαστε πέντε μονάδες κάτω από τη Γαλλία, τρεις μονάδες κάτω από την Ιταλία και σε μεγάλη απόσταση από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αρνείστε λοιπόν να δημιουργήσετε κράτος πρόνοιας. Όλες οι κοινωνικές παροχές όλων των Υπουργείων είναι στην πραγματικότητα μειωμένες. Κάτι αυξήσεις που φέρντε είναι πλασματικές, με μεταφορές κονδυλίων. Κρύβετε τη μείωση του κοινωνικού προϋπολογισμού επιμελώς μέσα από ελλιπείς πίνακες προϋπολογισμού.

Θα καταθέσω όμως για τα Πρακτικά συγκρίσεις μεταξύ του 2022 και του 2025, διότι μειώνετε, κυρία Υπουργέ, τα οικογενειακά επιδόματα 335 εκατομμύρια. Το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα από το 2022 μειώνεται 257 εκατομμύρια. Το στεγαστικό επίδομα θα μειωθεί το 2025 κατά 70 εκατομμύρια. Τα προγράμματα απασχόλησης του ΟΑΕΔ μειώνονται 20%. Η πολυδιαφημισμένη αύξηση του επιδόματος ανεργίας ήταν «φούσκα», 31 εκατομμύρια μόνο! Φέρντε ετήσια μείωση του επιδόματος γέννησης κατά 18 εκατομμύρια το 2025, παρά τις τυμπανοκρουσίες της Κυβέρνησης για στήριξη της μητέρας. Ούτε τη μητέρα στηρίζετε, ούτε το παιδί, ούτε τα νέα ζευγάρια.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αικατερίνη (Κατερίνα) Νοτοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Διαπιστώνουμε ότι όλες οι δαπάνες του Υπουργείου Παιδείας, του Υπουργείου Εργασίας, του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, του Υπουργείου Υγείας, που φορούν την κοινωνική συνοχή, είναι φανερά μειωμένες. Τα νομικά πρόσωπα εποπτείας του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής αναμένεται να παρουσιάσουν αρνητικό αποτέλεσμα ύψους 2,3 εκατομμυρίων ευρώ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω, αλλά είναι ένα-δύο σημαντικά πράγματα που πρέπει να ειπωθούν.

Τρομερή η υποστελέχωση του Κέντρου Κοινωνικής Πρόνοιας! Εντελώς αποτυχημένο το πρόγραμμα προσωπικού βοηθού! Έχετε αφήσει τη συντριπτική πλειοψηφία εκείνων που το έχουν ανάγκη απ' έξω. Έχετε κι άλλα προβλήματα.

Οι άνθρωποι που εργάζονται στα προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης μόλις αυτές τις μέρες πήραν κάποια χρήματα, ενώ λειτουργούν από τον Σεπτέμβριο, και δεν μπορούν να καλύψουν τις τρέχουσες ανάγκες. Και σας καλώ να δεσμευτείτε ότι θα ολοκληρώσετε την πληρωμή μέχρι και τα Χριστούγεννα.

Οι συνάνθρωποί μας οι οποίοι βρίσκονται σε μακροχρόνια ανεργία είναι στο 7,5% και δεν παίρνουν καν επίδομα ανεργίας. Η Ελλάδα είναι εικοστή πέμπτη στην Ευρώπη σε οικονομικά ανεργούς πολίτες. Πρώτη είναι η Ελλάδα στην ανεργία των νέων.

Να μιλήσουμε για τις γυναίκες; Το μεγαλύτερο χάσμα απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ελληνικό φαινόμενο.

Όσον αφορά την στεγαστική κρίση -με αυτό κλείνω-, δεν υπάρχει στεγαστική πολιτική ουσιαστική καμία από την Κυβέρνησή σας. Το 80% των νέων ηλικίας είκοσι έως είκοσι εννέα ζουν με τους γονείς τους στο παιδικό τους δωμάτιο. Το 31% των συμπολιτών μας ξεπερνούν το 40% του διαθέσιμου εισοδήματος για στέγη. Είναι αποτυχημένα τα προγράμματά σας. Παραπέμπετε μόνο και στηρίζετε funds, services και τράπεζες.

Λογικό, θα μου πείτε, να νομοθετείτε υπέρ των συμφερόντων των τραπεζών όταν χρωστάτε 500 εκατομμύρια. Καθόλου λογικό όμως να αφήνετε απροστάτευτη την ελληνική κοινωνία και να μην υπάρχει προστασία ούτε καν πρώτης κατοικίας.

Κύριοι της Συμπολίτευσης, εμφανίστε σήμερα τραγικοί, μοιραίοι και άβουλοι να χειροκροτείτε έναν προϋπολογισμό που αυξάνει τη φτώχεια και την κοινωνική αδικία.

Σας καλώ την ώρα που θα ξαναχειροκροτήσετε κάποιον Υπουργό σας να σκεφτείτε τον γονιό που δεν μπορεί να πληρώσει το ενοίκιο του φοιτητή γιου του, τον συνταξιούχο που δεν μπορεί να πάρει τα φάρμακά του, τον μισθωτό που δεν μπορεί να πάει στο σούπερ μάρκετ μετά τις δεκαπέντε κάθε μήνα, τον μικρομεσαίο που δεν μπορεί να πληρώσει ΦΠΑ, ΕΦΚΑ, εφορία. Να σκεφτείτε πώς σας βλέπουν οι συμπολίτες σας με το ότι ετοιμάζεστε να χειροκροτήσετε τα αδιέξοδα και τη συνέχιση των προβλημάτων που ορείς δημιουργείτε.

Φυσικά, θα χειροκροτήσετε, όπως κάνετε τόσα χρόνια σε κάθε πράξη ιδιωτικοποίησης του ΕΣΥ, στην παραβίαση του κράτους δικαίου, στη συγκάλυψη του Predator, στη συγκάλυψη του εγκλήματος των Τεμπών.

Εμείς, πιστοί στο χρέος μας μπροστά στους πολίτες, πιστοί στην ευθύνη μας μπροστά στην πατρίδα, καταψήφίζουμε αυτόν τον προϋπολογισμό κοινωνικής αναληψίας και συγκροτούμε εκείνες τις κοινωνικές συμμαχίες και δυνάμεις που και θα ανατρέψουν την πολιτική σας και θα ξαναφέρουν την ελπίδα και την προοδευτική απάντηση στις ανάγκες των Ελλήνων πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Νοτοπούλου.

Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Αλέξανδρο Μαρκογιαννάκη από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο έκτος κατά σειρά προϋπολογισμός που καταθέτει αυτή η Κυβέρνηση όλα αυτά τα χρόνια έχει συγκεκριμένα πλέον χαρακτηριστικά βασισμένα στην εμπειρία περασμένων ετών.

Πρώτα απ' όλα, είναι αξιόπιστος. Και είναι αξιόπιστος τόσο στις αποδόσεις του, όσο και στην εκτέλεσή του, διότι όλοι οι τελευταίοι προϋπολογισμοί των τελευταίων ετών από αυτή την Κυβέρνηση αποδείχθηκαν αξιόπιστοι εκ του αποτελέσματος και στις προβλέψεις τους και στην εκτέλεσή τους. Κι αυτό έχει τη σημασία του γιατί δείχνει τη σοβαρή δουλειά που γίνεται από το στελεχιακό δυναμικό του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, αλλά βεβαίως και από την πολιτική ηγεσία. Διότι όχι μόνο οι προβλέψεις τους συνήθως αποδεικνύονται συγκρατημένες, αν όχι συντηρητικές, αλλά και η εκτέλεση των προϋπολογισμών έχει συχνά οδηγήσει σε υπεραποδόσεις εσόδων. Οι υπεραποδόσεις αυτές μάλιστα μερικές φορές παρερμηνεύονται. Όμως, σε μια χώρα με τα δικά μας οικονομικά χαρακτηριστικά αυτό έχει διπλό όφελος, από τη μια βοηθάει στην πρόωρη αποπληρωμή του χρέους και άρα πληρώνουμε λιγότερα σε τόκους και οι τόκοι αντιστοιχούν περίπου στο 3% του ΑΕΠ, ποσοστό διόλου ευκαταφρόνητο. Από την άλλη, η υπεραπόδοση εσόδων δίνει τη δυνατότητα να στηριχθούν οι πιο ευάλωτοι, ειδικά απέναντι στην ακρίβεια. Αυτή η Κυ-

βέρνηση κάνει με συνέπεια και τα δύο αυτά, και ξεπληρώνει το χρέος και ενισχύει τα εισοδήματα των πολιτών και ειδικά για τους πιο ευάλωτους.

Δεν κάνει όμως μόνο αυτά ο προϋπολογισμός που συζητάμε, πετυχαίνει και κάτι ακόμα το οποίο είναι το μεγάλο ζητούμενο για τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές οικονομίες. Πετυχαίνει ταυτόχρονα και δημοσιονομική ασφάλεια και υψηλό ρυθμό ανάπτυξης. Δεν είναι εύκολο αυτό στις συνθήκες που μας περιβάλλουν. Δείτε τι γίνεται στη Γαλλία τώρα, στην Ιταλία, ακόμα και στη Γερμανία. Στην Ελλάδα όμως τα τελευταία πέντε χρόνια σταθερά και παρά τις αρνητικές διεθνείς εξελίξεις η Κυβέρνηση κράτησε σταθερό το τιμόνι στην πορεία της ανάπτυξης.

Σήμερα η Ελλάδα έχει έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης σε ολόκληρη την Ευρώπη, από τα υψηλότερα πρωτογενή πλεονάσματα και τον ταχύτερο ρυθμό απομείωσης του χρέους. Από 209,4% του ΑΕΠ που ήταν το 2020, προβλέπεται να μειωθεί φέτος στο 154% και στο 147,5% το επόμενο έτος. Και όλα αυτά τα πετυχαίνουμε με αύξηση και όχι με μείωση των δημοσίων δαπανών, αυξάνοντας τις δαπάνες για την υγεία, δίνοντας περισσότερα χρήματα για την παιδεία, εξοπλίζοντας την πατρίδα μας στους δύσκολους καιρούς.

Λίγο πιο αναλυτικά, όσο μου το επιτρέπει ο χρόνος, θέλω να πω τα εξής. Οι πιστώσεις για την υγεία για το έτος 2025 είναι αυξημένες κατά 74% σε σχέση με το 2019. Ειδικά για τα νοσοκομεία, οι σχετικές πιστώσεις είναι αυξημένες κατά 120%, πάντα σε σχέση με το 2019. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη αύξηση σε σχέση με τους προϋπολογισμούς όλων των υπόλοιπων Υπουργείων και δείχνει ακριβώς ότι όταν ο Πρωθυπουργός λέει ότι η δημόσια υγεία είναι προτεραιότητα, το εννοεί. Για την εθνική άμυνα το 2025 οι δαπάνες θα είναι και αυτές αυξημένες κατά 73%, πάλι σε σχέση με το 2019. Είναι κι αυτό έμπρακτη απόδειξη ότι η Κυβέρνηση στηρίζει τις Ένοπλες Δυνάμεις και θωρακίζει την Ελλάδα, ειδικά μέσα στο νέο περιβάλλον απειλών που αναδύεται από τις αναθεωρητικές δυνάμεις γύρω μας.

Την ίδια στιγμή που αυξάνουμε τις δημόσιες δαπάνες, μειώνουμε και τις επιβαρύνσεις για τους πολίτες συνολικά και παράλληλα ενισχύουμε τα εισοδήματά τους με δώδεκα νέες μειώσεις φόρων.

Άλλωστε, έχουν ειπωθεί αναλυτικά, και δεν θα μπω στη διαδικασία να τους αναφέρω ξανά. Θα επισημάνω όμως σε αυτό το σημείο τη συνέπεια της Κυβέρνησης. Κάθε χρόνο σε κάθε προϋπολογισμό αυτή η Κυβέρνηση υλοποιεί το σχέδιο για τη μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων στους πολίτες. Συνολικά πάνω από εξήντα φόροι και τέλη έχουν μειωθεί από όταν ανέλαβε και άλλοι δώδεκα να προσθέσω βέβαια τώρα. Αυτό καταγράφει και η Eurostat με το στοιχείο ότι η Ελλάδα το 2023 έχει τη μεγαλύτερη μείωση στο ποσοστό των φόρων ως προς το ΑΕΠ κατά 42,8%, ενώ το 2022 ήταν 40,7%.

Αυτό το στοιχείο είναι χρήσιμο και στη συζήτηση περί μείωσης του ΦΠΑ, καθώς η Ελλάδα πέτυχε τη μεγαλύτερη μείωση, ακόμα και από χώρες όπως η Ισπανία και η Πορτογαλία που τόσο πολύ έχουν αναφερθεί στη δημόσια συζήτηση. Και ενώ λοιπόν το μέτρο της μείωσης του ΦΠΑ δεν απέδωσε ή και ανακλήθηκε όπου εφαρμόστηκε, η Κυβέρνηση στην Ελλάδα απέδειξε ότι μπορεί να επιτευχθεί με ουσιαστικότερο τρόπο η μείωση των ποσοστών φόρων.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι γενικά παρά τη μείωση συντελεστών και επιβαρύνσεων, η μείωση παράλληλα της φοροδιαφυγής συντέλεσε στην αύξηση των εσόδων. Αυτά ακριβώς τα έσοδα, την υπεραπόδοση των φόρων δηλαδή, η Κυβέρνηση τη μετατρέπει σε κοινωνική επένδυση, όπως ακριβώς έκανε και το 2024 από τα επιπλέον έσοδα που προέκυψαν. Η πολιτική αυτή εφαρμόζεται και για το 2025. Από τα επιπλέον έσοδα 3,7 δισεκατομμυρίων ευρώ η Κυβέρνηση επέστρεψε στην κοινωνία τα τρία δισεκατομμύρια με την αύξηση κατά 1,3 δισεκατομμυρίου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, την έκτακτη ενίσχυση στους ευάλωτους συμπολίτες μας, τις αυξήσεις στις δαπάνες υγείας και παιδείας, αντιλαμβανόμενη πλήρως τις δυσκολίες των συμπολιτών, έχοντας υιοθετήσει και συνεχίζοντας ακριβώς αυτή την πολιτική στήριξης των εισοδημάτων μέσα από την ανάπτυξη η οποία αφού γίνει δημόσιος πόρος καθίσταται τελικά κοινωνικός πόρος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βήμα-βήμα, σταθερά και με σιγουριά η Ελλάδα όχι απλώς βγήκε από την κρίση, αλλά διαμορφώνει πλέον και μια νέα δυναμική οικονομική ταυτότητα. Ο Προϋπολογισμός του 2025 είναι ένα ακόμα τέτοιο βήμα. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας εφαρμόζει με αξιοπιστία την πολιτική για την οποία την εμπιστεύτηκαν οι πολίτες. Φροντίζουμε να μην λείψει τίποτα, να αναπληρώσουμε όσα χάθηκαν και να φέρουμε ακόμα περισσότερα.

Δεν γίνονται φυσικά όλα αυτά από τη μια μέρα στην άλλη γιατί ταυτόχρονα φροντίζουμε όλα αυτά που θα πετύχουμε να έχουν και αύριο, να έχουν ασφάλεια, να έχουν προοπτική. Θέλουμε το αποτέλεσμα που θα πετύχουμε να είναι διατηρήσιμο και όχι ένα πυροτέχνημα ευμερείας.

Ο προϋπολογισμός του 2025 έχει αυτά τα χαρακτηριστικά και η υπερψήφισή του μας οδηγεί ακριβώς σ' αυτή την κατεύθυνση. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε, κύριε Μαρκογιαννάκη.

Θα δώσω τον λόγο στον κ. Παύλο Πολάκη.

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κύριοι συνάδελφοι, επειδή πραγματικά έχω παρακολουθήσει τη συζήτηση και έχω βαρεθεί λίγο τους παράλληλους μονολόγους, έχω βαρεθεί μια θεωρητικολογία απογειωμένη και έχω βαρεθεί και μια ηθικολογία της συμπεριφοράς, πάμε λίγο συγκεκριμένα.

Ο προϋπολογισμός σας είναι η αποτύπωση της διάσπασης του κοινωνικού συμβολαίου της Μεταπολίτευσης το οποίο επιχειρείτε με πολύ καθαρό τρόπο τη δεύτερη τετραετία της διακυβέρνησής σας. Το μοντέλο ανάπτυξης που προτείνετε στον ελληνικό λαό περιλαμβάνει ανάπτυξη του τουρισμού με τεράστια τετράστερα και πεντάστερα ξενοδοχεία και Βιομηχανικές Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, χάρισμα σε δέκα ομίλους. Αυτές είναι οι δύο μεγάλες κεντρικές ιδέες του σχεδίου σας για τη χώρα για τα επόμενα χρόνια.

Ταυτόχρονα, συνεχίζετε τη σχετική υποτίμηση της εργασίας, που έφεραν την τεράστια υποτίμηση τα μνημόνια, και δεύτερον την καταστροφή των μικρομεσαίων που αποτελούσαν σε ένα μεγάλο βαθμό και την εκλογική σας βάση και εσάς και του ΠΑΣΟΚ ένα κομμάτι τους.

Αυτή τη στιγμή μέσα από την υπερφορολόγηση, μέσα από τον αποκλεισμό τους από τη δανειοδότηση, μέσα από τον αποκλεισμό τους από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης ουσιαστικά «κόβετε» μικρομεσαίους από την ύπαρξή τους, «κόβετε» ποσά και κέρδη τα οποία μεταφέρονται σε μεγάλους ομίλους. Αυτό είναι η κεντρική ιδέα του προϋπολογισμού σας. Αυτό το πράγμα κάνετε και μπορεί να το δει ο καθένας αν πάει με συγκεκριμένα στοιχεία, τα οποία θα πω εγώ μετά.

Εσείς αυτή τη στιγμή, και γι' αυτό πληρώνετε και δημοσκοπικά αυτό που πληρώνετε, κάντε τον τροχονόμο στο να φεύγουν 17 με 18 δισεκατομμύρια από τις τσέπες των απλών ανθρώπων και των μικρομεσαίων και να καταλήγουν 4 δισεκατομμύρια στις τράπεζες, 3 δισεκατομμύρια στις εταιρείες ενέργειας, με τη ΔΕΗ να σέρνει τον χορό της κερδοσκοπίας, 3 δισεκατομμύρια περίπου στα διυλιστήρια και άλλα 7-8 δισεκατομμύρια στα σουπερμάρκετ και στους χονδρεμπόρους. Αυτό κάνετε και δεν σας φτάνει οι απ' έξω, γίνεται με δικές σας συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές.

Πάμε, λοιπόν, πολύ συγκεκριμένα. Εμείς διαφωνούμε, κάθετα και οριζόντια, με τον τρόπο που έχετε επιλέξει να μειώσετε το δημόσιο χρέος, το οποίο μειώνεται και λόγω του πληθωρισμού. Είναι λόγος χρέους προς ΑΕΠ. Εσείς βάλατε στόχο, προσέξτε, 2,1% του ΑΕΠ πλεόνασμα. Πετάτε κάτι νούμερα και εσείς και εμείς πολλές φορές και ο κόσμος δεν καταλαβαίνει πάρα πολύ καλά αυτούς τους όρους, το πλεόνασμα κ.λπ.. Το πλεόνασμα του προϋπολογισμού είναι ότι αν έχω εσοδα 100 πρέπει να έχω έξοδα 98, για να έχω 2,1% πλεόνασμα. Δεν έχετε 2,1% όμως. Έχετε 2,9% με βάση την έκθεση της Κομισιόν. Το 2,9% σημαίνει ότι έχετε 1 δισεκατομμύριο 840 εκατομμύριο ευρώ παραπάνω, φέτος το 2024. Τόσο θα έχετε, τουλάχιστον. Αυτό γιατί δεν το δίνετε, το 1,7%, για να επιστραφεί ο δέκατος τρίτος μισθός; Γιατί δεν το δίνετε; Τόσο είναι 1,5% με 1,7%, αναλόγως τον υπολογι-

σμό. Αν δώσετε από τα φετινά του 2024 το 1,7%, επιστρέφουμε τον δέκατο τρίτο μισθό.

Δεύτερον, γιατί δεν βάζετε στόχο για πρωτογενές πλεόνασμα 1% του ΑΕΠ; Με στόχο πρωτογενές πλεόνασμα 1% του ΑΕΠ και στόχο ανάπτυξης 3% τον χρόνο για το 2025, 2026 κ.λπ., το χρέος μας θα πέσει στο 145%. Εσείς προβλέπεται 142% με τα πλεονάσματα τα 2,5% κ.λπ., τα οποία στερούν 13,8 δισεκατομμύρια ευρώ από την αγορά.

Προσέξτε τώρα, στεγνώνετε την αγορά από 13,8 δισεκατομμύρια ευρώ που αν είχαν πέσει στην αγορά ή αν δεν τα είχατε μαζέψει, η ανάπτυξη σίγουρα θα ξεπερνούσε το 3%. Όμως, εσείς τα παίρνετε αυτά, τα στεγνώνετε, στεγνώνετε την αγορά και ενισχύετε μόνο τους ογδόντα, εκατό, διακόσιους, πεντακόσιους μεγάλους και τίποτα άλλο. Αυτό κάνετε. Έτσι διασπάτε το κοινωνικό συμβόλαιο, έτσι υπερφορολογείτε τη μεσαία τάξη, γι' αυτό σας γυρνάει την πλάτη.

Πάμε σε επόμενο στοιχείο. Πάμε με τις τράπεζες. Νομίζω έγινε σαφές, αν βάλουμε 1% στόχο πλεόνασμα περισσεύουν τα επόμενα χρόνια 13,8 δισεκατομμύρια ευρώ για να κινηθεί η οικονομία, για να στηριχθούν οι μικρομεσαίοι, για να στηριχθεί η εργασία, για να παραχθεί νέος πλούτος που θα διαχυθεί σε περισσότερους.

Πάμε τώρα στις τράπεζες και να πάρουμε το παράδειγμα της Εθνικής που ο ΣΥΡΙΖΑ λέει με τον πλέον επίσημο τρόπο, ότι πρέπει να ξαναγίνει δημόσια τράπεζα. Παραλάβατε 40% της Εθνικής πουλήσατε το 32%. Πόσο το πουλήσατε; Στις 17-11-2023 πουλήσατε το 18% των μετοχών με 1 δισεκατομμύριο 66 εκατομμύρια. Στις 7-10-2024 πουλήσατε το 8,4% των μετοχών 690 εκατομμύρια, δηλαδή πήρατε 1 δισεκατομμύριο 756 εκατομμύρια. Πόσο μας κόστισε η ανακεφαλαιοποίηση της Εθνικής μόνο το 2014; Μας κόστισε 9,75 δισεκατομμύρια ευρώ. Χάνουμε και άλλα 530 εκατομμύρια τώρα, από τη διαφορά της τιμής της μετοχής πριν την πουλήσουμε με τώρα.

Άρα, έχετε ήδη απώλεια -για να μιλάμε με νούμερα, κύριοι Υπουργοί- καθαρή ζημία του δημοσίου 8,5 δισεκατομμύρια ευρώ τουλάχιστον, μόνο από την Εθνική. Γιατί να μην την πάρουμε πίσω; Αυτή τη χασούρα με τα 8,5 δισεκατομμύρια ευρώ, γιατί να μην την πάρουμε πίσω; Να σας πω εγώ τρεις τρόπους να την πάρουμε πίσω τη χασούρα. Τρεις τρόπους!

Πρώτον να χρησιμοποιήσετε ένα μέρος των πλεονασμάτων των επόμενων χρόνων σαν τοποθέτηση για επαναγορά μετοχών, με σκοπό κατ' αρχάς να πάρουμε το 34% της αποτρεπτικής μειοψηφίας και προοδευτικά μέσα σε μια πενταετία να πάρουμε το 50%. Γίνεται.

Δεύτερον, εγγύηση στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για έκδοση ομολογιακού δανείου 4 δισεκατομμυρίων ευρώ με 5 δισεκατομμυρίων ευρώ που να αγοράσουμε το πλειοψηφικό ποσοστό. Ποιος θα αρνηθεί ναβάλει το δημόσιο 4,5 με 5 δισεκατομμύρια ευρώ στην τράπεζα και να την πάρει ξανά πίσω; Γιατί θέλουμε να την πάρουμε πίσω; Διότι θέλουμε να ενισχύσουμε τους μικρομεσαίους, να λειτουργήσουμε ως εργαλείο της οικονομίας και όχι αυτό που κάνετε εσείς που σπρώχνετε τα λεφτά σε δέκα μεγάλους.

Τρίτος τρόπος, άλλος υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου, αντί για τριάντα χρόνια εξήντα χρόνια. Περισσεύουν 7,5 δισεκατομμύρια, με αυτά διαπραγματευόμαστε την επαναγορά της τράπεζας. Γιατί τα λέω αυτά; Διότι εγώ στεναχωριέμαι, βλέποντας τον προϋπολογισμό και τις χρηματοδοτήσεις.

Θα πω δυο παραδείγματα -και ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή- και θα τελειώσω με αυτά. Βέβαια θα πω και μια κουβέντα για το ΠΑΣΟΚ. Κοιτάξτε, κύριοι συνάδελφοι, μπορούμε να πάρουμε φορολογώντας τις τράπεζες στο 90% των υπερκερδών τους 2,1 δισεκατομμύρια για το 2024 και αντίστοιχα 1,8 δισεκατομμύριο για το 2023. Δηλαδή μπορούμε να πάρει το Ελληνικό Δημόσιο 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ από τα υπερκέρδη, όχι από τα κέρδη, από τα υπερκέρδη.

Διότι προσέξτε, τι έχουν καταφέρει οι τράπεζες εδώ στην Ελλάδα, φέτος μόνο; Θα πω τα φετινά και κάντε το επί δύο για το 2023. Η διαφορά επιτοκίου καταθέσεων με χορηγήσεων είναι η μεγαλύτερη σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πού το βρήκατε αυτό; Πού το λέει αυτό η Ευρωπαϊκή Επιτροπή; Πού το λέει ο

Ντράγκι που θα μας απαγορεύσει να παρέμβουμε και καλά, ως Ελληνική Κυβέρνηση στα επιτόκια; Πού το λέει ότι πρέπει οι ελληνικές τράπεζες να έχουν 0,53% επιτόκιο καταθέσεων και να έχουν 5,41 μεσοσταθμισμένο επιτόκιο χορηγήσεων. Πού το είδατε αυτό γραμμένο; Δηλαδή να έχουμε διαφορά 4,88%, όταν στην Ευρώπη είναι 1,61%. Εγώ λέω να πάμε στο 1,61% που είναι όλη η Ευρώπη και το υπόλοιπο είναι υπερκέρδος και αυτό με 90% φορολόγηση.

Δηλαδή έχουμε 2,1 δισεκατομμύρια φέτος στην τσέπη του κρατικού προϋπολογισμού και άλλο 1,8 δισεκατομμύριο από το 2023. Τι να τα κάνουμε αυτά; Για παράδειγμα, να διπλασιάσουμε τις αμοιβές των γιατρών, να δώσουμε 50% αύξηση στο νοσηλευτικό προσωπικό, γιατί με αυτά τα ψιλλολόγια που δίνετε δεν πάει κανένας πουθενά. Να είστε σίγουροι. Να δώσουμε 500 ευρώ αύξηση στους εκατό χιλιάδες εκπαιδευτικούς. Εκεί να πάνε αυτά τα χρήματα.

Και με αυτό τελειώνω και υπερευχαριστώ. Παίρνοντας την πλειοψηφία να κάνουμε τα εξής: Ταμείο Ανάκαμψης, το διαβάζει κανείς και βάζει τα κλάματα. Όχι, αν ήταν κυβέρνηση ο ΣΥΡΙΖΑ δεν θα έδινε 1.212.125.985 ευρώ σε τριάντα τρεις εταιρείες για να βάλουν φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες. Τόσα δώσατε, 1 δισεκατομμύριο. Έτσι γίνομαι κι εγώ μέγας επιχειρηματίας. Εγώ έλεγα λοιπόν, αυτό το 1 δισεκατομμύριο -που μπορεί να και λιγότερο- να δοθεί σε δήμους όπως στο Δήμο της Αγίας Λαρίσης, να φτιάξει το δικό του φωτοβολταϊκό, να παράγει 2 μεγαβάτ, να καλύψει όλη του την εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης και να πληρώνει λογαριασμό ρεύματος ο Δήμος Αγίας Λαρίσης 144 ευρώ, τα μισά απ' ό,τι πληρώνει μια γκαρσονιέρα στην Αθήνα. Εκεί να τα πάμε τα λεφτά.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Μπορούσα να πω πάρα πολλά, αλλά δυστυχώς δεν με φτάνει ο χρόνος.

Για το Υπουργείο Υγείας, θα πω μια κουβέντα μόνο. Εντός μηνών ο υποφαινόμενος και η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ τότε, υλοποίησε πρόγραμμα αναβάθμισης εξοπλισμού νοσοκομείων 220 εκατομμύρια ευρώ, βρίσκοντας λεφτά εκεί που δεν υπήρχαν, κόβοντας τα κλεφτόδεντρα και κάνοντας χρηστή διαχείριση. Εσείς μέχρι πρότινος, δεν είχατε βάλει ούτε 1 ευρώ στο 1 δισεκατομμύριο περίπου που έχει το Ταμείο Ανάκαμψης για την υγεία. Τα 500 τα κάνατε Φιλιατρά, δηλαδή ενεργειακή αναβάθμιση υπερτιμημένη επί 5 και τα άλλα τύπου έλεγχοι καρκίνου αιμοσφαιρίνης στα κόπρανα, με πενταπλάσιο κόστος.

Τώρα επειδή σας το φωνάξαμε στη Βουλή προχθές και είπα στον κ. Γεωργιάδη «μα καλά δεν ντρέπεστε στο 1 δισεκατομμύριο να μην έχετε βάλει ούτε 1 ευρώ για ανανέωση εξοπλισμού νοσοκομείων που εμείς ψάχναμε να μας δανειοδοτήσει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με 200 εκατομμύρια, με 300 να κάνουμε όλα τα νοσοκομεία να αντικαταστήσουμε εξοπλισμούς;», τελικά τι κάνει; Πάει και κλείνει, σβήνει από κάποιους κωδικούς -εδώ θα τα καταθέσω τα χαρτιά αυτά γιατί είναι χαρακτηριστικά- είχαν βγει και έλεγαν για δημιουργία συστήματος νοσοκομειακής φροντίδας στο σπίτι. Είχαν βάλει 5 εκατομμύρια και τώρα το κάνουν μηδέν. Πάει η φροντίδα στο σπίτι, «ταρατατζούμ». Και μαζεύουν λεφτά από τέτοια προγράμματα που καταργούν 50.000.000 για εξοπλισμούς.

Εμείς εντός μηνών -κάνοντας, μην πω τι, παξιμάδι- βρήκαμε 220. Και εσείς με τους κρουνοί ανοιχτούς, βρίσκετε σκάρα 50, τώρα που σας το είπαμε και τα υπόλοιπα τα τρώτε εκεί.

Αυτός είναι ο προϋπολογισμός σας. Αυτά κάνετε, γι' αυτό και όλα αποκαλύπτονται. Γιατί, μπορείτε να κοροϊδέσετε λίγους για πολύ, αλλά όλους για πάντα, ποτέ.

Εμείς ετοιμάζουμε ένα πολύ συγκεκριμένο πρόγραμμα, σαν αυτά που είπα πριν, το οποίο θα ξαναθέσουμε στην κρίση του ελληνικού λαού, μαθαίνοντας από τα λάθη του παρελθόντος μας, γιατί θέλουμε μια Ελλάδα η οποία θα ξαναγυρίσει τα παιδιά της πίσω, θέλουμε μια Ελλάδα που θα ενισχύσει τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, θέλουμε μια Ελλάδα που να είναι δίκαιη κοινωνία, που να είναι έντιμη Ελλάδα και όχι αυτό το αλισβερίσι το οποίο γίνεται τώρα.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Πολάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, δώδεκα μέλη του Συνδέσμου Αφυστηρησάντων Ελλήνων Διπλωματικών.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα δώσω τώρα τον λόγο στην κ. Αφροδίτη Κτενά από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Παρακαλώ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΤΕΝΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάμε σήμερα άλλον έναν προϋπολογισμό. Είναι άλλος ένας ταξικός προϋπολογισμός; Είναι άλλος ένας προϋπολογισμός λιτότητας; Είναι άλλη μια χρονιά υποχρηματοδότησης; Όχι ακριβώς. Ο προϋπολογισμός αυτός είναι ο πρώτος που υπάγεται στο νέο σύμφωνο σταθερότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις ανάγκες και τα προτάγματα της οποίας έχετε όλοι εδώ μέσα -και ειδικά όσοι έχετε κυβερνήσει- ως πρώτη και ύψιστη προτεραιότητα. Εξάλλου, δεν σταματάτε να το διαλαλείτε και από αυτό εδώ το Βήμα, μη τυχόν και γίνει παρανόηση. Αλλά η Ευρωπαϊκή Ένωση ετοιμάζεται για πόλεμο. Βλέπετε, η πράσινη μετάβαση έμεινε από καύσιμα και η ψηφιακή αγκομαχά να φτάσει άλλα ανταγωνιστικά κέντρα -βλέπε Κίνα, ΗΠΑ και άλλους.

Τελευταία έξοδος, πολεμική οικονομία. Σχεδόν ο μισός προϋπολογισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης -για να έρθω στα των ερευνητικών κέντρων και των πανεπιστημίων- που είναι αυτό που πολεμάει και την ακρίβεια, κατευθύνεται -το λέω ακριβώς όπως αναφέρεται- σε έρευνα και ανάπτυξη, σε ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις. Αλλά, από αυτά, ούτε το ένα τέταρτο δεν είναι για τα ερευνητικά κέντρα που, ούτως ή άλλως, ούτε τις λειτουργικές τους ανάγκες δεν μπορούν να καλύψουν με αυτά. Τα υπόλοιπα είναι για τις επιχειρήσεις.

Έτσι γενικά και αόριστα; Όχι. Όχι οποιεσδήποτε επιχειρήσεις. Σε εποχές πολεμικής οικονομίας προβάδισμα έχουν οι εταιρείες οπλικών συστημάτων και συστημάτων διττής χρήσης. Παράδειγμα, ο «Δημόκριτος» φιλοξενεί τον επιταχυντή DIANA του NATO για υποστήριξη τέτοιων εταιρειών. Το European Defense Fund, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας, δηλαδή, έχει μαζέψει 8 δισεκατομμύρια για να προωθηθούν σε τέτοιες επιχειρήσεις. Πριν λίγους μήνες στήσατε εδώ στη χώρα το Ελληνικό Κέντρο Αμυντικής Καινοτομίας, το ELKAK. Χθες ας πούμε στο IIBEA της Ακαδημίας Αθηνών έγινε και κοινό συμπόσιο με το αντίστοιχο Γαλλικό Κέντρο Καινοτομίας. Αλήθεια, γι' αυτό σας πήρε ο πόνος να εκσυγχρονίσετε μετά από έναν αιώνα το θεσμικό πλαίσιο της Ακαδημίας Αθηνών;

Την ίδια στιγμή, λοιπόν, που κρατάτε παγωμένους τους προϋπολογισμούς πείνας για ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια, πληθαίνουν οι προσκλήσεις για χρηματοδότηση τέτοιων προγραμμάτων -και μιλάμε για πολύ μεγάλα προγράμματα πολλών εκατομμυρίων- πληθαίνουν οι εκδηλώσεις προβολής τους, αυξάνονται οι startups που αναπτύσσουν διττές τεχνολογίες, σπρώχνετε όσο μπορείτε τους νέους ερευνητές να γίνουν η μαρίδα για τους μεγάλους καρχαρίες της αγοράς. Τους λέτε «Ίδρυσε και εσύ μια startup. Μπορείς. Άμα θες να έχεις δουλειά». Μόνο που η γνώση -και αυτό είναι άλλο ζήτημα, δεν θα το συζητήσουμε σήμερα- δεν αναπτύσσεται στις εταιρείες, αλλά στα εργαστήρια ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων από ομάδες επιστημόνων. Αυτούς τους επιστήμονες που, από τη μια τους κολακεύετε σαν τα λαμπρά μυαλά που έχει ανάγκη η χώρα και από την άλλη, τους εξευτελίζετε με άθλιες σχέσεις εργασίας, με άθλιους μισθούς, τους κάνετε γυρολόγους, καταληστεύετε τις ιδέες τους για λογαριασμό των μονοπωλίων. Και μετά μιλάτε για brain drain και πλατφόρμες rebrain Greece και «τι έχουν τα έρμα και ψοφάνε».

Πείτε μας εδώ και τώρα για παράδειγμα, θα εξαιρεθούν οι ερευνητές με μπλοκάκι από την υποχρέωση έκδοσης ηλεκτρονικού τιμολογίου; Υπηρετείτε ένα αρρωστημένο ιδεολόγημα, μέσα

και απ' αυτόν τον προϋπολογισμό, αυτό που λέει ότι η εξαθλίωση αποτελεί κίνητρο ανάπτυξης και εξέλιξης και ότι, όποιος δεν προσαρμόζεται, πεθαίνει. Προσπαθείτε χρόνια τώρα -και εσείς και οι προηγούμενοι- να βάλετε τα πανεπιστήμια στο χέρι. Τους κλέψατε τα αποθεματικά, με τα πρώτα μνημόνια, τσακίσατε τους προϋπολογισμούς τους, βαφτίσατε σπατάλες τις δαπάνες για τη μόρφωση της νέας γενιάς, τα στραγγαλίσατε για να στραφούν στην αναζήτηση ιδιωτικών πόρων -βλέπε δίδακτρα, οσονούπω και ήδη- δημιουργείτε, με την ΕΒΕ (Ελάχιστη Βάση Εισαγωγής) και την άθλια φοιτητική μέριμνα, πελατεία για τα ιδιωτικά μαγαζιά που θα ανοίξουν και τώρα τους λέτε «Φέρτε πελατεία από το εξωτερικό. Βγείτε για κυνήγι στη διεθνή αγορά, αν θέλετε να επιβιώσετε».

Προβλέπονται στον Προϋπολογισμό του 2025, 20 με 30 εκατομμύρια παραπάνω για τα πανεπιστήμια. Αυτά, με τον πληθωρισμό να τρέχει στα επίπεδα που τρέχει, ισοδυναμούν με μείωση των δαπανών. Την ίδια στιγμή, έχουμε κτήρια ρημαγμένα από τη χρόνια υποχρηματοδότηση, κτήρια που καταρρέουν -από τύχη δεν έχουμε θρηνήσει νέα Τέμπη- συνθήκες φοίτησης -για να μην τρώω τον χρόνο- προηγούμενων αιώνων. Και όλα αυτά γίνονται στην «προηγμένη» Δύση. Και δεν μπορώ να μην πω ότι στην «καθυστερημένη» Σοβιετική Ένωση τον προηγούμενο αιώνα είχαν κατακτηθεί υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας, πραγματικά, υψηλού επιπέδου, με αθλητισμό, με πολιτισμό, με πρακτική άσκηση. Γιατί, η δωρεάν σίτιση και στέγαση ήταν η βάση, ήταν δεδομένη, δεν ήταν το ζητούμενο. Είχαν δηλαδή υπηρεσίες που ούτε τα ακριβά πανεπιστήμια στις ΗΠΑ δεν έχουν μέχρι σήμερα, ακόμα και επί πληρωμή.

Αλλά, βέβαια, δεν απευθύνεστε σε εμάς, όταν κατασκευάζετε μια εικονική πραγματικότητα για να καλύψετε την διαχρονικά εγκληματική πολιτική σας απέναντι στη νέα γενιά. Από τη μια λέτε, πανεπιστήμια βίας και ανομίας, τεμπέληδων φοιτητών, άχρηστων καθηγητών και από την άλλη, πανεπιστήμια με διεθνές κύρος που, έτσι και εξοπλιστούν με πανάκριβες φοιτητικές εστίες ΣΔΙΤ, θα κάνουν τη χώρα προορισμό εκπαιδευτικού τουρισμού. Η αντίληψή σας είναι, δηλαδή, σαν να λέμε: «Τι του λείπει του ψωριάρη; Φούντα με μαργαριτάρι».

Με αυτές τις χοντράδες -γιατί χοντράδες είναι- απευθύνεστε σε καθηγητές και φοιτητές. Μάλλον, δεν απευθύνεστε στους καθηγητές και στους φοιτητές, αλλά στους φορολογούμενους απευθύνεστε, που αναρωτιούνται γιατί πληρώνουν τόσα λεφτά για να σπουδάσουν ένα παιδί στο δημόσιο πανεπιστήμιο. Ποιος φταίει; Και εσείς δείχνετε τους φοιτητές. Δείχνετε τους ερευνητές και τους καθηγητές. Είναι ντροπή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω.

Ξέρετε ότι περίπου 900 ευρώ τον μήνα χρειάζεται ένα παιδί σήμερα για να σπουδάσει μακριά από το σπίτι του και οι γονείς του δεν βλέπουν την ώρα να τελειώσει για να βρει δουλειά, να μπαίνει άλλο ένα μεροκάματο στο σπίτι, γιατί με τις δουλειές του ποδαριού που κάνει δεν βγαίνει ούτε το πανεπιστήμιο ούτε το νοικοκυριό. Και μετά μιλάτε για αιώνιους φοιτητές και δεν ντρέπεστε.

Το κατασκευασμά σας τρίζει και μπάζει από παντού. Οι νέες ιδέες -όσα καρτότα και μαστίγια κι αν χρησιμοποιήσετε- θα τρωπώσουν, γιατί πάντα τρωπώνουν, γιατί τις γεννά η ανάγκη.

Και επιτρέψτε μου να κλείσω με έναν προσωπικό τόνο. Όσες και όσοι εργαζόμαστε στα πανεπιστήμια έχουμε το προνόμιο να μετράμε τον χρόνο όπως η Λωξάντρα, που έλεγε: «δεν περνούν τα χρόνια, οι άνθρωποι περνούν». Βλέπουμε χρόνο μπαίνει, χρόνο βγαίνει, εικοσάχρονα παιδιά να περνούν μπροστά μας, βλέπουμε στα μάτια τους τα όνειρα και τις προσδοκίες, διεκδικούμε μερτικό από τη χαρά τους όταν καταφέρουν να σταθούν στα πόδια τους και να βρουν το δρόμο τους. Βλέπουμε όμως και την ανασφάλεια, τον φόβο, την απορία που γεννά η σηματοδωμένη τράπουλα με την οποία παίζουν οι περισσότεροι σε αυτό που λέτε «αγορά». Και αυτά τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έχουν πληθύνει πολλοί οι τελευταίοι.

Γι' αυτό σας λέμε, ούτε οι ερευνητές μας θα βάψουν τα χέρια τους στο αίμα για να βοηθήσουν στο μακέλεμα λαών ούτε οι φοιτητές μας θα γίνουν κρέας για τα κανόνια σας. Μαζί με το εργα-

τικό λαϊκό κίνημα θα φροντίσουμε εμείς γι' αυτό.

Ευχαριστώ για την ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Θα δώσω τώρα τον λόγο στον κ. Απόστολο Πάνα από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, το 2025 προβλέπεται να είναι ακόμα μια δύσκολη χρονιά για την πλειοψηφία της κοινωνίας, αφού οι υψηλές τιμές ενέργειας, ο πληθωρισμός, η υπερφορολόγηση των πολιτών, η γεωπολιτική αστάθεια, η μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών αναμένεται να επιβραδύνουν την πραγματική ανάπτυξη της οικονομίας.

Για ακόμα μια φορά η Κυβέρνηση επικαλείται εξωγενείς παράγοντες ως αιτία επιβάρυνσης των οικογενειακών προϋπολογισμών, θεωρώντας και πάλι την ακρίβεια ως ένα εισαγόμενο προϊόν, αρνούμενη να αποδεχθεί ότι η πραγματική αιτία είναι η απραξία και η απροθυμία για λύσεις ουσίας, πράγμα που επηρεάζει την πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας.

Ο προϋπολογισμός, λοιπόν, για το 2025 δίνει μια πλασματική εικόνα ευημερίας στους αριθμούς, αλλά και επισφραγίζει μια πορεία λιτότητας, δίνοντας το στίγμα για τα επόμενα χρόνια. Με άλλα λόγια, εξανεμίζονται οι προσδοκίες για τη μείωση των υψηλών φόρων και εισφορών.

Πάμε τώρα, όμως, να δούμε κάποια βασικά σημεία για τις παροχές που πανηγυρίζει η Κυβέρνηση κρύβοντας, όμως, τεχνηέντως ό,τι δεν βολεύει να ακούγεται και να αναλύεται.

Μείωση ασφαλιστικών φόρων. Δεν γίνεται καμία αναφορά για τους τρόπους ενίσχυσης της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων. Όταν, λοιπόν, οι μειώσεις δεν αντισταθμίζουν τις απώλειες από τους βασικούς παράγοντες, όπως για παράδειγμα η διαρκής μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών, αλλά και το τεράστιο ενεργειακό κόστος λειτουργίας των επιχειρήσεων. Καμία συζήτηση για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών των επιχειρήσεων από τις τράπεζες, οι οποίες φυσικά, το έχουμε πει από εδώ, λειτουργούν ανελαστικά και ανεξέλεγκτα με απαγορευτικά επιτόκια, αλλά και καμία ειλικρινή αιτιολόγηση για τον αποκλεισμό των μικρών επιχειρήσεων από τη δράση δανειακή διευκόλυνση του Ταμείου Ανάκαμψης.

Κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες. Εδώ υπάρχει μια τεχνική απόκρυψη δεδομένων που πρέπει να γνωρίζει το σύνολο της κοινωνίας. Δεν αναφέρεται πουθενά πόσα χρήματα εισέπραξε το δημόσιο από την οριζόντια τεκμαρτή, ενώ δεν γίνεται καμία αναφορά για το πόσες επιχειρήσεις έβαλαν λουκέτο εξαιτίας αυτής της επιτελικής φορολόγησης.

Αυξήσεις μισθών. Κάποιοι επίσημοι φορείς μας επισημαίνουν άλλα, όμως εμείς ως δούμε τι λέει η EUROSTAT. Οι μισθοί στην Ελλάδα, λοιπόν, είναι στα τάρταρα. Η EUROSTAT εμφανίζει τη χώρα μας για άλλη μια χρονιά στην τρίτη θέση από το τέλος σε απόσταση αναπνοής από την Ουγγαρία, ενώ αναφέρεται σε μισθούς φτώχειας. Η EUROSTAT, επίσης, επισημαίνει ότι το μισθολογικό χάσμα της Ελλάδας με την υπόλοιπη Ευρώπη μεγαλώνει, καθώς ο μέσος ετήσιος μισθός πλήρους απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση σημείωσε αύξηση 6,5%, ενώ στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 3,6% σε σύγκριση με το 2022. Ακόμα όμως κι έτσι, ο μέσος μισθός πλήρους απασχόλησης στην Ελλάδα παραμένει κάτω από το 45% του αντίστοιχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης, σε ό,τι αφορά την υποκειμενική φτώχεια η Ελλάδα βρίσκεται στην πρώτη θέση με ποσοστό 67% στη λίστα με τις χώρες που παρατηρούνται με τα υψηλότερα ποσοστά υποκειμενικής φτώχειας για το 2023. Στην κατάταξη αυτή ακολουθεί η Βουλγαρία με ποσοστό 33,2%. Τώρα तो ότι Υπουργός της Κυβέρνησης μας είπε ότι «οι Έλληνες δεν είναι φτωχοί, αλλά νιώθουν φτωχοί» ως το κρίνει ο ελληνικός λαός και η κοινωνία.

Άλλα σημαντικά επιτεύγματα της ελληνικής οικονομίας, κατά τα λεγόμενα της Κυβέρνησης, είναι μία ακόμη αρνητική πρωτιά κατά τη EUROSTAT. Ελλάδα και Ρουμάνια είναι οι μοναδικές χώρες στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αρνητική αποταμίευση.

Πάμε τώρα στη μονιμοποίηση επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο. Αν, λοιπόν, με την κατάσταση που βιώνει αυτή τη στιγμή ο πρωτογενής τομέας στη χώρα μας η Κυβέρνηση αντιλαμβάνεται ότι του χρειάζονται 100 εκα-

τομύρια ευρώ, τότε δεν χρειάζεται να συζητήσουμε κάτι άλλο. Επιλύθηκαν όλα τα προβλήματα. Παρεμβάσεις δεν έχουν γίνει για τη μείωση του κόστους καλλιέργειας, την έλλειψη εργατών γης, τη μείωση του ενεργειακού κόστους, την έλλειψη νερού-άρδευσης, την κλιματική αλλαγή, τις παράνομες εισαγωγές αγροδιατροφικών προϊόντων, τη γενικότερη προστασία του αγροτικού εισοδήματος, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων. Είναι, λοιπόν, κάτι που φαίνεται να μην είναι στις άμεσες προτεραιότητες της δικής σας Κυβέρνησης και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Δύο πράγματα τώρα για τον τομέα που έχω την ευθύνη, για τον τομέα ψηφιακής διακυβέρνησης. Εδώ έχουμε μεγάλες καθυστερήσεις στα ψηφιακά έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και κινδύνους απώλειας χρηματοδότησης. Υπάρχουν έντονες ανησυχίες που έχουν εκφραστεί από τους εκπροσώπους του κλάδου. Εκεί, λοιπόν, δεν έχουν ολοκληρωθεί τα χρονοδιαγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης καθώς υπάρχουν ολοένα και πιο πιεστικά, δημιουργώντας κινδύνους για την ομαλή απορρόφηση σχετικών κονδυλίων.

Πιο συγκεκριμένα, λόγω της μη εξασφαλισμένης ωριμότητας των έργων αυτών πολλές εταιρείες κινδυνεύουν να μην καταφέρουν να ολοκληρώσουν τα έργα εντός των προθεσμιών, γεγονός που θα οδηγήσει σε μη απόδοση των χρηματοδοτήσεων και πιθανώς στην απώλεια σημαντικών κονδυλίων. Σε σχετικά, μάλιστα, δημοσιεύματα τελευταία αναφέρεται ότι περίπου το 25% των έργων κινδυνεύουν να μείνουν εκτός, ενώ αναφέρεται ότι τριάντα με σαράντα ψηφιακά έργα δεν έχουν καν προκηρυχθεί.

Κτηματολόγιο, τομέας ψηφιακής διακυβέρνησης. Για ακόμη μια φορά η Κυβέρνηση αγνοώντας τις προτάσεις, τις απόψεις, τα επιχειρήματα του συνόλου των επαγγελματιών κλάδων που ασχολείται στη χώρα με την κτηματογράφηση αποφάσισε την ψήφιση ενός νόμου του ν.5142/2023, να μετονομάσει ψευδπίγραφα μια ημετελή διαδικασία ως σημαντική και ολοκληρωμένη μεταρρύθμιση, θέτοντας μάλιστα καταληκτική ημερομηνία, το ξέρετε καλά, τις 30-11-2024. Εδώ υπάρχει αποτυχία στην επίλυση ζητημάτων εκατομμυρίων ακινήτων που λέγεται στον άγνωστο ιδιοκτήτη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Επίσης, παραβλέψατε τις εκκρεμότητες για τους δασικούς χάρτες. Εκεί υπάρχει μια εκκρεμότητα τουλάχιστον τετρακοσίων χιλιάδων αντιρρήσεων για τους δασικούς χάρτες που παραμένουν ανεκδικάστες για πάνω από έξι χρόνια, ενώ δεν προσφέρατε ουσιαστική λύση στα προβλήματα των δικαιωμάτων που έχουν θεμελιωθεί σύμφωνα με το θεσμό της χρησιμότητας.

Σε ό,τι αφορά τελευταία την ονομάζει την ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την κυβερνοασφάλεια, η θεσμοθέτηση της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας ως ανεξάρτητη αρχή αποτελεί μια σοβαρή εκκρεμότητα την οποία εμείς την έχουμε βάλει από εδώ στη Βουλή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποκωδικοποιώντας τη γενικότερη φιλοσοφία του σχεδίου του προϋπολογισμού δεν υπάρχει καμία δέσμευση για νέες ουσιαστικές ελαφρύνσεις. Υπάρχει ένα άδικο και οριζόντιο φορολογικό χωρίς δίκαιη άντληση πόρων. Η βιωσιμότητα του δημοσίου χρέους εξασφαλίζεται εις βάρος της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών, ενώ δεν υπάρχει και καμία αναπτυξιακή προοπτική.

Κι όταν αναφέρω αναπτυξιακή προοπτική, θα μου επιτρέψετε να πω κάποια πράγματα και για την έλλειψη περιφερειακού σχεδιασμού, δηλαδή την απουσία ένταξης σοβαρών μεγάλων παραγωγικών και αναπτυξιακών έργων από το Ταμείο Ανάκαμψης στην ελληνική περιφέρεια, όπως αποτυπώνεται και στην περιφέρειά μου τη Χαλκιδική. Το είδαμε πρόσφατα με τις τελευταίες πλημμύρες με την κακοκαιρία Bora με τεράστιες καταστροφές, έλλειψη ανθεκτικών υποδομών, έλλειψη βασικών έργων για την αντιπλημμυρική θωράκιση ευπαθών ομάδων και το χειρότερο, έλλειψη ουσιαστικού σχεδιασμού.

Χαρακτηριστικό, βέβαια, όλων των παραπάνω θα μου επιτρέψετε να πω είναι ότι ενώ έχουν συναφθεί εννέα δανειακές συμ-

βάσεις συνολικού ύψους 353 εκατομμυρίων ευρώ στη Χαλκιδική από το Ταμείο Ανάκαμψης, καμία παρέμβαση δεν αφορά αντιπλημμυρικά, αποταμίευση νερού, βελτίωση υποδομών και φυσικά το πολυδιαφημισμένο Φράγμα του Χαβρία που έχει γίνει το σύγχρονο γιοφύρι της Άρτας στη Χαλκιδική που βρίσκεται εκεί και δεν λέτε να το προχωρήσετε.

Κυρίες και κύριοι, κύριε Υπουργέ, βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή στη συζήτηση του προϋπολογισμού. Το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής θα καταψηφίσει αυτόν τον προϋπολογισμό πλην των αμυντικών δαπανών και των δαπανών για την Προεδρία της Δημοκρατίας, απορρίπτοντας ολοκληρωτικά τη βαθιά συντηρητική λογική της κυβέρνησης αυτής.

Εμείς, λοιπόν, αντιπροτείνουμε μία τελείως διαφορετική κατανομή των διαθέσιμων πόρων, με σαφή και κοστολογημένη κατανομή που αφορά τον περιφερειακό σχεδιασμό της ανάπτυξης. Η χώρα μας χρειάζεται ένα σύγχρονο αναπτυξιακό σχέδιο, αξιόπιστο, με έμφαση στο κοινωνικό κράτος, μετασχηματίζοντας τις κοινωνικές ανισότητες.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας» που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής, δεκαέξι μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 3^ο Τοσίτσιο Δημοτικό Σχολείο Εκλής.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Συνεχίζουμε με τον κ. Φόρτωμα από τη Νέα Δημοκρατία.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΦΟΡΤΩΜΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην περσινή συζήτηση για τον προϋπολογισμό του 2024 συζητούσαμε, θεωρώντας προφανώς δεδομένο, ότι πορευόμαστε σε ένα ευμετάβλητο και καθαρά ρευστό διεθνές περιβάλλον, αλλά και το ότι η χώρα μας καταφέρνει να έχει προφανώς μια σταθερότητα. Είχαμε τότε μπροστά μας ένα περιβάλλον που χαρακτηριζόταν από τους πολέμους στη γειτονιά μας και στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή, από τις συνεχείς διαρκείς πληθωριστικές τάσεις, πιέσεις προφανώς, από την ενεργειακή κυρίως κρίση, αλλά και από τις συνέπειες των συνολικών φυσικών καταστροφών. Όλα αυτά τα οποία τότε συζητούσαμε, ένα έτος πριν, προφανώς ήταν ένας ευσεβής πόθος που είχαμε για την αισιοδοξία του ότι το περιβάλλον δεν θα μπορούσε να ήταν χειρότερο.

Μέσα από τη συνολική αυτή διαδρομή, από πέρσι μέχρι φέτος, απέδειξε ότι ήδη το τότε ρευστό περιβάλλον αντί να βελτιωθεί προφανώς και να μείνει κυρίως σταθερό, έχει γίνει ακόμα πιο ζοφερό αλλά και πιο απρόβλεπτο. Έτσι, λοιπόν, μέσα στο 2024 προστέθηκαν και νέοι παράγοντες ατάθειας που εγείρουν παγκόσμια ανησυχία. Εντάθηκε η κρίση μεταξύ Παλαιστίνης και Ισραήλ με προφανώς κανονική σύρραξη και με την εμπλοκή και άλλων δυνάμεων, όπως του Λιβάνου και του Ιράν. Παράλληλα, είχαμε και τις και τις πρόσφατες εξελίξεις στη Συρία που απαιτούν προσοχή, αλλά προφανώς και συνολική εγρήγορση από τον πολιτικό μας κόσμο. Όλα, όμως, αυτά πέρα από την εγρήγορση, απαιτούν και τον ρόλο των κρατών και απαιτούν κυρίως προφανώς προσοχή και στην Τουρκία και στη Ρωσία.

Παράλληλα με όλα αυτά, κράτη ισχυρά αλλά και πολύ δυνατά τόσο οικονομικά όσο και κυρίως γεωπολιτικά, αντιμετωπίζουν εσωτερικές αναταράξεις, όπως λόγου χάρι και η Γαλλία αλλά και η Γερμανία, οφειλόμενες προφανώς στην αδυναμία κυβερνητικών συνασπισμών για να λειτουργήσουν. Όλα αυτά γύρω μας δείχνουν ότι τίποτα δεν είναι δεδομένο, καθώς και ότι η χώρα μας εν μέσω αυτής της πολυπαραγοντικής κυρίως ρευστότητας -που έχει αγγίξει ακόμα και τους κραταιούς συμμάχους μας- απολαμβάνει μια εξαιρετικά ευτυχή συνθήκη κυβερνητικής σταθερότητας, η οποία σε συνολικό συνδυασμό με τις καθημερινές προσπάθειες του λαού έχει επιτρέψει να μιλάμε σήμερα για έναν προϋπολογισμό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο οποίος καταφέρνει να ισορροπήσει τη δημοσιονομική υπευθυνότητα με την

οικονομική ανάπτυξη.

Παρ' όλα αυτά, πώς έχουμε επιτύχει αυτό, ενώ παράλληλα μειώνουμε τους φόρους μας; Η απάντηση είναι πολύ απλή, αλλά και είναι κυρίως ιδεολογική στον γενικό πυρήνα της. Η φιλοεπενδυτική πολιτική μας εφαρμόζεται από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και έχει μια συνειδητή ιδεολογική επιλογή που μας διαφοροποιεί προφανώς από τις ιδεοληψίες κομμάτων μιας και αντιμετωπίζουν τις όποιες επενδύσεις ως προαιώνιο εχθρό. Είναι επιλογή που μας έχει οδηγήσει στην εισροή κυρίως χρήματος στη χώρα μας, αλλά και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και όχι λόγω επιδομάτων, αλλά λόγω προφανώς αληθινής ανάπτυξης και πραγματικής δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, επενδύσεις, εξαγωγές προφανώς αναμένεται να έχουν κυρίως σημαντική αύξηση για το 2025.

Παράλληλα, η μεγάλη πληγή της εθνικής μας οικονομίας, δημόσιο χρέος, έχει βελτιωθεί αισθητά. Η χώρα μας πέτυχε προφανώς γρήγορη μείωση δημοσίου χρέους που έχει καταγραφεί ποτέ στην Ευρωζώνη. Το 2020 ο λόγος δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ ήταν 209,4% και φέτος το 2024 προβλέπεται να μειωθεί στο 154% και το 2025 στο 147,5%. Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η βελτίωση είναι προφανώς σημαντική, αλλά και προφανώς εμφανής και το 2025 θα είναι εκ νέου ένα έτος κατά το οποίο το δημόσιο συνολικό χρέος θα συνεχίσει την πορεία ταχείας αποκλιμάκωσής του. Η δε ιδεολογική μας διαφορά παραμένει σε πλήρη διάσταση.

Εμείς όταν λέμε ότι έχουμε κυρίως σοβαρή κοινωνική πολιτική, δεν το εννοούμε, αλλά το κάνουμε πράξη. Δεν το κάνουμε με λόγια, ούτε με θεωρία, αλλά το εφαρμόζουμε και στην πράξη. Γι' αυτό και στον Προϋπολογισμό του 2025 έχουμε μια σειρά αυξήσεων και προφανώς ενδεικτικά αναφέρω μερικές από αυτές. Πρώτον, αύξηση συντάξεων κατά 2,4%, ορίζοντα αύξηση μισθών και στον δημόσιο τομέα, ώστε ο εισαγωγικός να μην υπολείπεται επιπέδου από τον κατώτατο μισθό, κίνητρο προσέλκυσης ιατρών σε κάποιες προβληματικές αλλά και άγονες περιοχές, αύξηση κατά 20% αποζημιώσεων των νυχτερινών των ενστόλων μας, κυρίως Πυροσβεστική, Αστυνομία, Λιμενικό αλλά και στις Ένοπλες Δυνάμεις και αύξηση του φοιτητικού επιδόματος για τα περιφερειακά πανεπιστήμια. Παράλληλα, προβλέπονται δώδεκα μειώσεις φόρων. Αυτό δεν είναι μόνο η κοινωνική πολιτική, γιατί εμείς δεν προφανώς φροντίζουμε ένα κράτος το οποίο μειώνει διαρκώς την ανεργία του. Σύμφωνα, λοιπόν, με τον Προϋπολογισμό του 2025, η συνολική ανεργία προβλέπεται σε ετήσια βάση μείωσης 9,7% για πρώτη φορά από το 2009. Αυτή είναι και η δική μας ιδεολογική διαφορά, εφαρμογή πολιτικών οι οποίες βελτιώνουν την καθημερινότητα του πολίτη στην πράξη και όχι στα λόγια.

Όμως είναι όλα αυτά αρκετά; Η παρούσα Κυβέρνηση έχει αποδείξει ότι θεωρεί αυτονόητο ότι ο συνεχής αγώνας βελτίωσης της ζωής των πολιτών είναι διαρκής και συνεχής, αλλά και καθημερινός και αυτό το κάνουμε πράξη. Γιατί ζούμε σε ένα περιβάλλον αβεβαιότητας και κινδύνων, όπως προανέφερα και στο οποίο προστίθενται συνεχώς μια σειρά σύγχρονων προκλήσεων, όπως στεγαστικό, δημογραφικό κλιματική αλλαγή, κλιματική κρίση, αλλά και οι ανάγκες αυξημένων δαπανών για την εθνική μας άμυνα.

Όμως έχουμε την τύχη να έχουμε μερικές βεβαιότητες. Έχουμε μια σταθερή Κυβέρνηση, η οποία οδηγεί το καράβι αταλάντευτα προς την κατεύθυνση και της ευημερίας και της ανάπτυξης και της ειρήνης και της θωράκισης της χώρας από κάθε κίνδυνο. Η Κυβέρνηση και με τον προϋπολογισμό αυτόν αποδεικνύει για μια ακόμη φορά ότι παραμένει συνεπής στην τήρηση των προεκλογικών της δεσμεύσεων, τις οποίες και κάνει πράξη, οδηγώντας τη χώρα στην επόμενη μέρα της ιστορίας, ισορροπώντας με την επιτυχία ανάμεσα στη δημοσιονομική υπευθυνότητα αλλά και την ανάπτυξη και όλα αυτά σε ένα πολύ σκληρό και απρόβλεπτο διεθνές περιβάλλον.

Για τον λόγο αυτό σας καλώ και να τον υπερψηφίσετε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Ηλιόπουλος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε μπροστά σε έναν καινούργιο προϋπολογισμό. Αντικειμενικά πρέπει να ξεκινήσουμε από τη μεγάλη εικόνα. Αν έπρεπε να διαλέξω δύο μεγέθη που αποτυπώνουν τη μεγάλη εικόνα είναι ότι το γεγονός ότι στη χώρα τα κέρδη αντιστοιχούν στο 53% του ΑΕΠ, ενώ οι μισθοί στο 27% του ΑΕΠ. Αυτό είναι το αποτύπωμα της οικονομικής σας πολιτικής, μιας πολιτικής η οποία παράγει υπερκέρδη για τους λίγους και λεηλασία για την κοινωνία.

Εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο από το 2019 μέχρι σήμερα έχουν 550% αύξηση κερδών. Οι τράπεζες 12 δισεκατομμύρια ευρώ μέσα σε μια τριετία. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε οι εταιρείες ενέργειας εργάζονται με περιθώριο κέρδους που ακουμπάει και το 600%. Όταν έχεις αφήσει έναν τόσο κρίσιμο κλάδο για την οικονομία να εργάζεται με περιθώριο κέρδους 600% δεν μιλάμε ούτε για ακρίβεια ούτε για εξωγενή κρίση. Μιλάμε για κανονική ληστεία με κυβερνητική υπογραφή.

Ποια είναι η κατάσταση στους μισθούς; Μέσος μισθός τρίτος από το τέλος στον ΟΟΣΑ, πραγματικό ωρομίσθιο στον πάτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και ποιο είναι το χειρότερο εδώ; Όταν βγήκαν τα στοιχεία του ΚΕΠΕ για το πραγματικό ωρομίσθιο, βγήκε ο κ. Σκέρτσος να αμφισβητήσει τα στοιχεία, να αμφισβητήσει το ΚΕΠΕ. Δεν θυμάμαι ποτέ κανένα άλλο κυβερνητικό στέλεχος να έχει αμφισβητήσει στοιχεία του ΚΕΠΕ. Αυτό για το ποια είναι και η επιστημονική σας και πολιτική σας αξιοπιστία. Ληλασία, καταστροφή, αναδιανομή. Αυτό υλοποιείτε.

Πάμε στη φορολογία. Τι λέω ο ΟΟΣΑ; Η καλύτερη χώρα στην ευνοϊκή μεταχείριση του πλούτου, μια πάρα πολύ καλή χώρα, αν είσαι πλούσιος, η Ελλάδα –παρένθεση, πάρα πολύ καλή αν παίρνεις και απευθείας αναθέσεις από την Κυβέρνηση, αυτό δεν μπορεί να αποτυπωθεί στον ΟΟΣΑ- και η χειρότερη χώρα στην αναλογία έμμεσων φόρων ως ποσοστό του ΑΕΠ. Δηλαδή, μία βαθιά άδικη χώρα και ως προς τη φορολογία. Η άρνησή σας να τιμαριθμοποιήσετε τις φορολογικές κλίμακες έχει οδηγήσει από τα 880 εκατομμύρια που περιμένουμε παραπάνω να ειστράξει το κράτος από τη φορολογία φυσικών προσώπων, το 40% να αντλείται από εισοδήματα ανθρώπων, που βγάζουν μέχρι 22 χιλιάρες τον χρόνο. Αυτοί στηρίζουν τα φορολογικά σας έσοδα, οι μισθωτοί, ο κόσμος της εργασίας, τα χαμηλότερα στρώματα σε μια χώρα που πληρώνουν περισσότερους φόρους απ' ότι πληρώνουν μαζί τράπεζες, εισηγμένες και όλες οι μεγάλες κερδοφόρες επιχειρήσεις.

Έρχεστε και πανηγυρίζετε για τις επενδύσεις. Τι είναι οι επενδύσεις; Real Estate, χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, ιδιωτικοποιήσεις και την ίδια στιγμή υγεία και παιδεία ως δαπάνες, ως ποσοστό του ΑΕΠ μειώνονται. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα.

Πάμε τώρα, όμως -γιατί όταν μιλάμε για προϋπολογισμό, εσείς βλέπετε μόνο αριθμούς, εμείς βλέπουμε κοινωνικές ανάγκες- να μιλήσουμε για τους πραγματικούς ανθρώπους αυτής της χώρας, πέρα από τα νούμερα του προϋπολογισμού.

Πρώτο παράδειγμα: τουρισμός, ένας κλάδος που διαρκώς σπάει ρεκόρ ως προς τις επισκέψεις. Την ίδια στιγμή φέτος ογδόντα χιλιάδες κενές θέσεις εργασίας στον τουρισμό. Γιατί έχουμε ογδόντα χιλιάδες κενές θέσεις εργασίας στον τουρισμό; Γιατί έχετε εγκαταστήσει συνθήκες γαλέρας. Γιατί ο κόσμος που θα πάει σεζόν ξέρει ότι δεν θα έχει ωράριο, γιατί ξέρει ότι κινδυνεύει να μην πληρωθεί τα δώρα του, γιατί ξέρει ότι έχει διαλυθεί η Επιθεώρηση Εργασίας και έχουμε φτάσει να βλέπουμε σερβιτόρους μέσα στη θάλασσα ή εργατικά ατυχήματα να τα κρύβουν στο ψυγείο για να μην τους βρει η Επιθεώρηση Εργασίας. Αυτό είναι δικό σας έργο.

Δεύτερο στοιχείο του τουρισμού: Το 40% των Ελλήνων πολιτών αδυνατούν να πληρώσουν μια βδομάδα διακοπές μακριά από το σπίτι τους. Σε μία χώρα που έχει ένα τόσο σημαντικό αγαθό, το να μην έχουν οι πολίτες της πρόσβαση σε αυτό το αγαθό, ξέρετε πώς λέγεται η χώρα; Μπανανία λέγεται και αυτό είναι δικό σας αποτέλεσμα.

Τρίτο αποτέλεσμα του τουρισμού: η λεηλασία των φυσικών

πόρων. Δείτε τι γίνεται στις Κυκλάδες, δείτε τι γίνεται σε μια σειρά από περιοχές στη χώρα που υπάρχει πρόβλημα με το νερό, γιατί παντού στρατηγικές επενδύσεις για τον τουρισμό, γιατί χτίζουμε χωρίς σχέδιο, τσιμέντο να γίνουν όλα σε περίοδο κλιματικής κρίσης. Γιατί πέρα από τη ληηλασία είστε και η παράταξη του τσιμέντου με ό, τι σημαίνει αυτό.

Πάμε να δούμε τώρα μία πραγματική ιστορία. Σε εργαζόμενο με 12 χιλιάδικα ετήσιο εισόδημα που έχει δάνειο που διαχειρίζεται η DoValue, του αλλάζει η DoValue το ύψος της δόσης του δανείου χωρίς να ενημερωθεί. Το αλλάζει, 50 ευρώ. Αφού περνάνε δέκα μήνες όπου ο άνθρωπος πληρώνει κανονικά το δάνειό του με βάση την παλιά δόση που δεν έχει ενημερωθεί, όταν φτάνει στα 500 ευρώ το χρέος το βγάζει κόκκινο και του ζητάει 6 χιλιάδικα για να μπει σε συζήτηση να το ρυθμίσει. Του ζητάει το 50% του ετήσιου εισοδήματός του για να μπει σε συζήτηση να τον ρυθμίσει. Τι είναι αυτό το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα του δικού σας πτωχευτικού που έφερε ο κ. Χατζηδάκης, που πανηγυρίζατε ότι αυτές είναι οι επενδύσεις που φέρνετε, αυτές είναι οι επενδύσεις που μας ζητάτε να ψηφίσουμε και να πούμε τι καλά που πάει η χώρα, γιατί έχει επενδύσεις.

Τι λέει ο προϋπολογισμός σας για έναν πρωτοδιόριστο εκπαιδευτικό που καλείται να εργαστεί με 770 ευρώ και δεν μπορεί να πληρώσει το ενοίκιο του; Ότι θα του τα κάνουν 790; Σοβαρά τώρα; Ξέρετε κανέναν άνθρωπο που μένει στο ενοίκιο; Έχετε μιλήσει ποτέ με κανέναν ή έχετε όλοι από τριάντα ακίνητα και θεωρείτε ότι τα ενοίκια είναι σε μία άλλη χώρα, σε έναν άλλο φανταστικό κόσμο; Τι λέει ο προϋπολογισμός σας για έναν φοιτητή που ζει στο ενοίκιο στα Χανιά και το μισό χρόνο τον διώχνουν για να το κάνουν Airbnb; Τι λέει ο προϋπολογισμός σας για ένα νέο ζευγάρι που δεν μπορεί να πληρώσει το ενοίκιο στην Αθήνα; Τίποτα. Γιατί δεν κάνετε τίποτα για την Golden Visa, γιατί δεν κάνετε τίποτα για τη βραχυχρόνια μίσθωση, να απαγορεύσετε την Golden Visa, να την καταργήσετε για στέγη και κατοικία και γη και να βάλετε πολύ αυστηρούς περιορισμούς στη βραχυχρόνια μίσθωση και να φτιάξετε επιτέλους ένα δημόσιο οργανισμό κατοικίας.

Πριν λίγες μέρες βρισκόμουν στο συνέδριο της ΟΤΟΕ και στον χαιρετισμό του ο κ. Χαρδούβελης εκ μέρους της Ένωσης Ελλήνων Τραπεζών είπε: «Στις τράπεζες δεν υπάρχουν εργαζόμενοι, στις τράπεζες υπάρχουν στελέχη». Αυτή είναι η αντίληψή σας. Στην αντίληψή σας περηφάνεια υπάρχει μόνο στον πλούτο, υπάρχει μόνο στα στελέχη. Για την εργασία θέλουμε απλά ένα δίχτυ προστασίας.

Εμείς λέμε ότι η περηφάνεια υπάρχει στην εργασία, η περηφάνια υπάρχει στους εργαζόμενους, υπάρχει σε αυτούς που χτίζουν τη χώρα και κρατάνε όρθια τη χώρα, σε αυτούς που φτύνουν αίμα για να σπουδάσουν τα παιδιά τους και να πληρώσουν τους λογαριασμούς, σε αυτούς που τους έχετε βάλει να δουλεύουν χωρίς ωράριο και χωρίς συλλογικές συμβάσεις εργασίας.

Γι' αυτό εμείς δεν λέμε δίχτυ προστασίας στην εργασία. Εμείς λέμε δύναμη στην εργασία. Και δύναμη στην εργασία είναι τα 1.000 ευρώ ο κατώτατος μισθός, δύναμη στην εργασία είναι οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας που εσείς αρνείστε και πηγαίνετε και κάνετε Rebrain Greece στην Ολλανδία και πηγαίνει η κ. Κεραμέως και χαρίζει άφθονο γέλιο, όταν λέει ότι στην Ελλάδα έχουμε τετραήμερη εργασία. Απλά με δεκάωρο. Και γελάει ο κόσμος από κάτω. Και πηγαίνουν οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων και λένε επί λέξει: «Αν επιστρέψετε στην Ελλάδα ετοιμασθείτε για αποστολή στο Αφγανιστάν. Δεν υπάρχει Σαββατοκοριακό. Έχουμε, όμως, όραμα. Ελάτε σε εμάς για το όραμα. Μη ζητάτε άδειες, μη ρωτάτε για τα εργασιακά, μη ρωτάτε για τα ωράρια. Ελάτε για το όραμα». Αυτό λέτε σε αυτούς που εσείς αυτοαποκαλείτε στελέχη.

Και τελευταία φράση. Ο προϋπολογισμός είναι πάντα και ζήτημα επιλογών. Είναι εύκολο να πούμε όλοι ότι είμαστε με τη δημόσια δωρεάν υγεία. Αυτή που εσείς έχετε κυριολεκτικά διαλύσει και όχι μόνο έχετε διαλύσει, αλλά με θράσος βάζετε τον Υπουργό σας και τον κομματικό στρατό να τραμπουκίζει ανθρώπους που καταγγέλλουν τις ελλείψεις στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Αν είσαι, όμως, με το Εθνικό Σύστημα Υγείας πρέπει να πεις από πού θα

βρεις τα χρήματα.

Κι εμείς λέμε ότι πρέπει να μειωθούν οι στρατιωτικές δαπάνες, δεν δίνουμε λευκή επιταγή σε μία πολιτική επικίνδυνη που ακολουθείτε, που έχετε κάνει την Ελλάδα τον καλύτερο πελάτη των εμπορών όπλων, γιατί πελάτη έχετε κάνει τη χώρα για τους εμπορους όπλων και λέμε ότι πρέπει να αυξηθεί η φορολογία στα κέρδη και στον πλούτο. Αν δεν μειώσεις στρατιωτικές δαπάνες, αν δεν αυξήσεις φορολογία σε αυτούς που πρέπει να συνεισφέρουν περισσότερο, δημόσιο σύστημα υγείας, δημόσια εκπαίδευση, πραγματική κοινωνική πολιτική δεν μπορεί να υπάρξει.

Γι' αυτές τις συγκρούσεις και για όλες αυτές τις συγκρούσεις που έχουμε μπροστά μας, όχι απλά καταψηφίζουμε τον προϋπολογισμό, αλλά εργαζόμαστε μαζί με τον κόσμο της εργασίας και τη νεολαία για την ανατροπή της πολιτικής σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει η Υπουργός Τουρισμού, κ. Κεφαλογιάννη.

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ (Υπουργός Τουρισμού): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε μια εποχή που το πολιτικό σκηνικό σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες γίνεται ολοένα και πιο περιπλοκό, σε μια παρατεταμένη περίοδο διεθνούς αποσταθεροποίησης, η Ελλάδα είναι σήμερα μια χώρα με ισχυρή δημοκρατία και σταθερή Κυβέρνηση. Κυβέρνηση που εφαρμόζει συνετή δημοσιονομική πολιτική, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα πεδία της οικονομικής δραστηριότητας, μια ανάπτυξη που έχει οδηγήσει στη δημιουργία πεντακοσίων χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας από το 2019, ενώ στο δημοσιονομικό μέτωπο η Ελλάδα έχει επιστρέψει σε πρωτογενή πλεονάσματα, ενώ ο λόγος χρέους προς το ΑΕΠ μειώνεται με πολύ γρήγορους ρυθμούς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή είναι η νέα πραγματικότητα των Κυβερνήσεων του Κυριάκου Μητσοτάκη, αυτή που αποτυπώνει ο προϋπολογισμός για το 2025, όπου η Ελλάδα το 2025 θα έχει το τέταρτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με το συνολικό έλλειμμα να αγγίζει το μηδέν, ενώ οι ρυθμοί μείωσης του δημοσίου χρέους είναι η ταχύτερη στο σύνολο των είκοσι επτά κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παράλληλα, συνεχίζεται η φιλοεπενδυτική πολιτική, καθώς οι επενδύσεις και οι εξαγωγές αναμένεται να αυξηθούν το 2025, ενώ η ανεργία θα πέσει στα επίπεδα προ της κρίσης.

Όλα αυτά είναι αποτέλεσμα μιας κοινής πορείας, σκληρής προσπάθειας, κράτους, ιδιωτικού τομέα και εργαζομένων, που αυξάνει βέβαια την ευθύνη μας και το χρέος μας απέναντι σε όλους τους Έλληνες πολίτες. Χρέος να απαντήσουμε στα μεγάλα προβλήματα που ταλανίζουν την ελληνική κοινωνία: την ακρίβεια, τις εργασιακές αμοιβές, την πρόσβαση όλων των πολιτών στα δημόσια αγαθά, με ποιοτικότερες υπηρεσίες σε αυτά όπως την υγεία και την εκπαίδευση.

Αυτό είναι και το στοίχημα σήμερα, η οικονομική σταθερότητα και η ανάπτυξη να περάσει και να φανεί ακόμα περισσότερο στην καθημερινότητα του Έλληνα πολίτη, στο κόστος της ζωής του, το οποίο πρέπει να μειωθεί αναλογικά, δηλαδή δίκαια. Για να έχουμε το τελικό αποτέλεσμα που επιδιώκουμε, που είναι η ουσιαστική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου όλων των Ελλήνων και η πραγματική σύγκλιση του με τις πλέον αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε αυτό ακριβώς το όραμά μας ο ελληνικός τουρισμός είναι κατ'αλήθεια. Επιδιώκουμε η τεράστια δυναμική που έχει αναπτύξει, να συμβάλει δίκαια στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου του συνόλου της ελληνικής κοινωνίας και των τοπικών κοινωνιών, η αρχιτεκτονική διοχέτευσης των πόρων να συνάδει με τις ανάγκες και τις ευκαιρίες για ανάπτυξη με επενδύσεις, υποδομές και στοχευμένη προβολή, πάντοτε με γνώμονα τη διατήρηση της αυθεντικότητας του κάθε προορισμού αλλά και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Αυτή είναι η στρατηγική που εφαρμόζουμε στο Υπουργείο Τουρισμού με στόχο την ποιοτική ανάπτυξη του ελληνικού τουρισμού, τη βιωσιμότητα και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των προορισμών, μία στρατηγική που υλοποιείται μέσα από ένα μεί-

γμα έργων τουριστικής υποδομής με βάση τις ειδικές μορφές τουρισμού, ψηφιοποίησης της τουριστικής προβολής, αναβάθμισης και ενίσχυσης της τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, βελτίωσης της ποιότητας των τουριστικών υπηρεσιών και βεβαίως νομοθετικών παρεμβάσεων που υπηρετούν τους στρατηγικούς αυτούς στόχους.

Με άλλα λόγια, υλοποιούμε μια στρατηγική που μεγιστοποιεί την ποιότητα της ταξιδιωτικής εμπειρίας και κάνει το ελληνικό τουριστικό προϊόν ισχυρά ανταγωνιστικό, ενώ ταυτόχρονα απαντάει στις σύγχρονες, πιεστικές προκλήσεις που είναι οι εντεινόμενες επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, το αποτύπωμα της αύξησης της τουριστικής δραστηριότητας για τους προορισμούς, οι νέες τάσεις στην ταξιδιωτική προσφορά και ζήτηση και ασφαλώς οι εξελίξεις στην ψηφιακή τεχνολογία. Αυτή η στρατηγική αποφέρει απτά αποτελέσματα.

Τα πιο πρόσφατα στοιχεία προμηνούν μία ακόμα σημαντική επιτυχία. Η αύξηση στη φετινή ταξιδιωτική κίνηση κατά το διάστημα των πρώτων πέντε μηνών του έτους, αλλά και τον Σεπτέμβριο τον Οκτώβριο μαζί με τα αντίστοιχα έσοδα, είναι μία ακόμη εξέλιξη που μας ικανοποιεί ιδιαίτερα. Έχουμε, λοιπόν, τα πρώτα αποτελέσματα της βασικής μας επιδίωξης, να απλώσουμε την επισκεψιμότητα στον χώρο και στον χρόνο σε όλες τις περιφέρειες της επικράτειας και τους δώδεκα μήνες του έτους.

Όσον αφορά τα ετήσια έσοδα από τον κλάδο, εκτιμάται πως οδεύουμε σε μια νέα χρονιά ρεκόρ με 22 δισεκατομμύρια ευρώ έναντι των 20 δισεκατομμυρίων ευρώ του 2024, που μέχρι σήμερα είναι και το υψηλότερο νούμερο που έχει καταγραφεί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι επιδόσεις αυτές μας δίνουν ώθηση να συνεχίσουμε ακόμα πιο δυναμικά. Νομοθετικά διαμορφούμε ένα ευνοϊκότερο πλαίσιο για τις επενδύσεις με την απλοποίηση διαδικασιών που αφορούν στην αδειοδότηση τουριστικών υποδομών, πάντα υπό αυστηρό έλεγχο του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Ειδικά ως προς το σκέλος των υποδομών, θα μου επιτρέψετε μια παρένθεση.

Θέλω ενδεικτικά να αναφέρω ότι από το 2012 που θέσαμε τις πρώτες βάσεις για την προσέλκυση τουριστικών επενδύσεων μέχρι και σήμερα, μόνο τα πεντάστερα ξενοδοχεία έχουν υπερδιπλασιαστεί στην επικράτεια και έφτασαν το 2023 στα επτακόσια ενενήντα δύο. Σήμερα με ιδιαίτερη ικανοποίηση βλέπουμε, επίσης, όχι μόνο τους μεγάλους σταθερούς Έλληνες επενδυτές, αλλά και τους μεγαλύτερους διεθνείς ξενοδοχειακού ομίλους να επενδύουν στη χώρα μας και μάλιστα σε προορισμούς που δεν ανήκουν σε ζώνες υψηλής τουριστικής ζήτησης, διευρύνοντας έτσι τον κύκλο της οικονομικής ανάπτυξης σε αυτές τις περιοχές, που βεβαίως αντανακλάται και στις ευρύτερες κοντινές περιοχές και προορισμούς.

Περαιτέρω νομοθετικά θεσπίσαμε νέα τουριστικά προϊόντα με βάση τις σύγχρονες τάσεις στην ταξιδιωτική εμπειρία και δώσαμε τη δυνατότητα να μπορούν να κατασκευάζονται κτήρια για τη στέγαση των εργαζομένων στα ξενοδοχειακά καταλύματα. Με ειδικότερες ρυθμίσεις αναβαθμίζουμε την τουριστική εκπαίδευση στην Ελλάδα, όπου για πρώτη φορά θεσπίστηκε η δυνατότητα να εισέρχονται χωρίς κατατακτήριες εξετάσεις οι απόφοιτοι των ανώτερων σχολών τουριστικής εκπαίδευσης στο τελευταίο έτος τμήματος ΑΕΙ συναφούς αντικείμενου.

Επιπλέον, μετά τις πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης για τη ρύθμιση της οικονομίας των βραχυχρόνιων μισθώσεων ακινήτων, προχωράμε σε ένα ακόμα βήμα. Σε λίγες μέρες ολοκληρώνεται η διαβούλευση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Τουρισμού που αφορά και τα ακίνητα βραχυχρόνιας μίσθωσης, ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας της φιλοξενίας και της τουριστικής προσφοράς της χώρας μας.

Θεσπίζονται, λοιπόν, για πρώτη φορά λειτουργικές προδιαγραφές και προδιαγραφές ασφαλείας των εν λόγω ακινήτων, καθώς και έλεγχος τήρησης αυτών. Παράλληλα στο νέο νομοσχέδιο εισάγονται ρυθμίσεις που συμβάλλουν στην ποιοτική και βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού στη χώρα μας. Θεσπίζεται ένα καινοτόμο σε παγκόσμιο επίπεδο σύστημα κατάταξης των ξενοδοχείων και προαιρετικά των μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων με βάση την περιβαλλοντική τους απόδοση.

Στο πεδίο των έργων τώρα, εργαζόμαστε για την πλέον απο-

δοτική αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων και ιδίως των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Έχει, λοιπόν, ήδη δρομολογηθεί η χρηματοδότηση έργων που υποστηρίζουν τις ειδικές μορφές τουρισμού. Συγκεκριμένα για την προώθηση του ορεινού τουρισμού υλοποιούμε έργο για την αναβάθμιση των υποδομών σε χιονοδρομικά κέντρα και ορειβάτικα καταφύγια, ενώ δημιουργείται ψηφιακή πλατφόρμα για τον ορεινό τουρισμό, ένα ισχυρό εργαλείο για την ανάδειξη των ορεινών προορισμών της Ελλάδας. Ταυτόχρονα, για την προώθηση του θαλάσσιου τουρισμού έχουν δρομολογηθεί έργα αναβάθμισης υποδομών σε τουριστικούς λιμένες, καθώς και έργα αναβάθμισης των υπηρεσιών κατάδυσης αναψυχής. Επιπλέον, δημιουργείται ψηφιακή πλατφόρμα για τον θαλάσσιο τουρισμό, στην οποία θα παρουσιάζεται το σύνολο των υποδομών θαλάσσιου τουρισμού της χώρας.

Με στόχο την προώθηση του τουρισμού υγείας και ευεξίας υλοποιούμε έργο για την αναβάθμιση υφιστάμενων και δημιουργία νέων υποδομών ιαματικού τουρισμού και δημιουργείται εφαρμογή, που θα πληροφορεί τους ταξιδιώτες σε θέματα ευεξίας και θα αναδεικνύει τις περιοχές με τα σημεία ενδιαφέροντος.

Τέλος, για την προώθηση του αγροτουρισμού και της γαστρονομίας προωθείται η ανάπτυξη ενός εθνικού δικτύου διασύνδεσης αγροδιατροφής, γαστρονομίας και τουρισμού, μια ακόμα ψηφιακή πλατφόρμα που περιλαμβάνει διαδραστικό χάρτη για την αποτύπωση αγροτουριστικών και γαστρονομικών πόρων σε όλη τη χώρα. Παράλληλα, αναβαθμίζουμε συνολικά και με τα πλέον σύγχρονα μέσα το τουριστικό brand της χώρας. Δημιουργούμε νέα ψηφιακά εργαλεία που θα αναδείξουν την ποικιλομορφία του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και το τεράστιο πολιτιστικό κεφάλαιο της χώρας.

Με τη δράση που αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού έχει δρομολογηθεί η ανάπτυξη ενός καινοτόμου συστήματος, το οποίο θα αποτελέσει την εξέλιξη της πλατφόρμας του Visit Greece, ένα σύστημα το οποίο θα αξιοποιήσει και τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης και θα παρέχει εξατομικευμένες ταξιδιωτικές πληροφορίες και υπηρεσίες με τρόπο γρήγορο και φιλικό για τον χρήστη.

Υπάρχουν πολλά ακόμα, αλλά θέλω να σταθώ σε ένα τελευταίο. Επειδή μας ενδιαφέρει και η ενίσχυση του εσωτερικού τουρισμού -μας ενδιαφέρει ο Έλληνας να ταξιδεύει τη χώρα- συνεχίζουμε και τρέχουμε και για τη νέα περίοδο το πρόγραμμα «Τουρισμός για όλους» με ενισχυμένο ποσό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός του 2025 απαντά με ρεαλισμό σε εθνικές και κοινωνικές προτεραιότητες και ο ελληνικός τουρισμός έχει ρόλο ισχυρό στην προοπτική αυτή. Οικοδομούμε την επόμενη μέρα όπου ο ελληνικός τουρισμός είναι ο καταλύτης για τη δίκαιη ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και του συνόλου των πολιτών με μέτρο, ισορροπία, προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και σεβασμό στον άνθρωπο.

Στοχεύουμε στην ποιότητα του ελληνικού τουρισμού και εστιάζουμε στην αύξηση των εσόδων χωρίς θριαμβολογίες. Μας ενδιαφέρει να εφαρμόσουμε πιστά μια πολιτική που είναι και η πεμππουσία των ιδεών της κεντροδεξιάς παράταξης που εκφράζει η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, να δημιουργήσουμε ανάπτυξη προς όφελος των πολιτών. Όλοι μαζί κράτος, εργαζόμενοι, ιδιωτικός τομέας όπως συνεργαστήκαμε στα δύσκολα και το πετύχαμε, το ίδιο θα κάνουμε και τώρα, για να αυξήσουμε το όφελος από τον ελληνικό τουρισμό και να το επιστρέψουμε δίπλα στους Έλληνες πολίτες. Όλοι μαζί, λοιπόν, υπηρετούμε έναν κοινό στόχο. Η χώρα μας να πρωτοπορεί και να προσδίδει ακόμα και στις πιο δύσκολες και αβέβαιες συνθήκες.

Για όλους αυτούς τους λόγους σας καλώ να υπερψηφίσετε τον προϋπολογισμό του 2025, έναν προϋπολογισμό που αποτυπώνει πραγματικότητα και την πρόοδο της χώρας μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας

«Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι έξι μαθητές και μαθήτριες και έξι εκπαιδευτικοί συνοδοί από το 5^ο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ο κ. Κτιστάκης και αμέσως μετά ο κ. Μιχαηλίδης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΚΤΙΣΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, θα επικεντρώσω σε ορισμένα στοιχεία του προϋπολογισμού, τα οποία θεωρώ ότι αποτυπώνουν τη συνολική κυβερνητική πολιτική για την οικονομία.

Μείωση δημοσίου χρέους με πρόωγη αποπληρωμή δανείων, η χώρα μας πέτυχε τη γρηγορότερη μείωση δημοσίου χρέους που έχει καταγραφεί ποτέ στην ιστορία της Ευρωζώνης. Ο λόγος του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ ήταν 209,4% το 2020 και προβλέπεται το 2025 στο 147,5%. Αυτή είναι μία μείωση της τάξης του 61,9% σε διάστημα πέντε ετών. Το υψηλό δημόσιο χρέος είναι γνωστό ότι ήταν διαχρονικά δομικό πρόβλημα για τη χώρα μας και ασφαλώς το χρέος παραμένει υψηλό συγκριτικά και με βάση τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Η πρόωγη αποπληρωμής έχει διττό στόχο, αφ' ενός να υπάρξει μια ελάφρυνση στο κόστος εξυπηρέτησης των τόκων, η οποία ωστόσο είναι σχετικά μικρή και ανέρχεται στο επίπεδο των δεκάδων εκατομμυρίων σε βάθος τριετίας, αφ' ετέρου, όμως, να στείλει διεθνώς το μήνυμα της εξυγίανσης των δημοσίων οικονομικών σε μια περίοδο που πολλές και μεγάλες χώρες και ισχυρές οικονομίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιμετωπίζουν υπερβολικά ελλείμματα και ενισχύει την εμπιστοσύνη των αγορών και των επενδυτών. Αυτό με τη σειρά του έχει θετικά αποτελέσματα στο κόστος δανεισμού του ελληνικού δημοσίου. Χαρακτηριστικά αναφέρω ότι θα πληρώσουμε 800 εκατομμύρια ευρώ λιγότερα σε βάθος δεκαετίας μόνο για όσα δανείστηκε η χώρα μας πρόσφατα.

Τα διοικητικά συμβούλια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας σε ανακοίνωσή τους αναφέρουν αυτολεξεί μεταξύ άλλων: «Η χώρα συνεχίζει να κάνει σημαντικά βήματα στην οικονομική της ανάπτυξη. Είναι μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και έχει επιστρέψει στην επενδυτική βαθμίδα».

Όσον αφορά την εργασία η ανεργία το 2025 προβλέπεται σε ετήσια βάση να μειωθεί σε μονοψήφιο ποσοστό για πρώτη φορά από το 2009. Ήδη, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, τον Ιούλιο του 2024 έχει πέσει κάτω από το διψήφιο 10% και τον Σεπτέμβριο του 2024 ήταν 9,3%, ενώ το 2019 ήταν 17,9%. Είναι η μεγαλύτερη μείωση ανεργίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο διάστημα αυτό δημιουργήθηκαν και πεντακάσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας.

Στην πρόοδο αυτή συνέβαλαν τόσο οι επιχειρήσεις δια των επενδύσεών τους όσο και το δημόσιο με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, τα προγράμματα κατάρτισης και τις πολιτικές απασχόλησης μέσω κυρίως της ΔΥΠΑ. Για παράδειγμα, αναφέροντας μερικούς αριθμούς, ο κατώτατος μισθός από 650 ευρώ το 2019 και σήμερα στα 830 με στόχο το 2027 να είναι στα 950 ευρώ. Αυτή θα είναι μια συνολική αύξηση του 46,20%. Η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, είναι ήδη μείον -4,4 ποσοστιαίες μονάδες, από 1-1-2025 θα γίνει μία ποσοστιαία μονάδα, που είναι διπλάσια από την αρχική πρόβλεψη, και το 2027 αναμένεται να είναι μειωμένη κατά έξι ποσοστιαίες μονάδες.

Τέλος, αναφορικά με συγκεκριμένα στοιχεία του προϋπολογισμού, επιγραμματικά θέλω να σημειώσω τη μείωση ή κατάργηση δεκάδων φόρων συνεχώς και συστηματικά, τους οποίους παρέλκει να αναφέρω ονομαστικά. Να επισημάνω την αύξηση ή τη θεσμοθέτηση δεκάδων παροχών, ειδικά για προφανείς λόγους αναφέρω όσες έχουν να κάνουν με τη μητρότητα, την οικογένεια και τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τα οποία άλλωστε η κυρία Υπουργός προ ολίγου ανέφερε και ανέλυσε διεξοδικά.

Κυρίες και κύριοι, όσα ανέφερα μέχρι τώρα πέρα από τη σημασία τους ως οικονομικών δείκτων καταδεικνύουν ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με Πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη έχει ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, έχει ένα συγκεκρι-

μεν σχέδιο, το οποίο ακολουθεί και τηρεί με προσήλωση, με σύνεση και υπευθυνότητα. Το σχέδιο αυτό φαίνεται να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες και δείχνει και δίνει αποτελέσματα. Αυτό δεν αναιρείται από αλλαγές και παρεκκλίσεις που γίνονται στην πορεία είτε διορθωτικές είτε λόγω έκτακτων συνθηκών, όπως είναι ο COVID-19 και φυσικές καταστροφές τύπου «Ντάνιελ». Ούτε, όμως, σκεπάζει και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε τόσο με την ακρίβεια όσο και με την ακριβή στέγηση ή την έλλειψη στέγης.

Κυρίες και κύριοι, θέλω να αναφερθώ σε έναν καινοτόμο θα έλεγα σχεδιασμό της Κυβέρνησης που, ήδη, υλοποιείται και έχει να κάνει και με την αύξηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 150%, αν δεν απατώμαι, τα τελευταία χρόνια. Εδώ και δεκαετίες υφίστανται ανισορροπίες μεταξύ των μεγάλων αστικών κέντρων και ιδίως της Αθήνας και της περιφέρειας. Οι ανισορροπίες αυτές, εκκινώντας από την κατανομή πόρων και συνακόλουθα έργων, διέυρυναν το χάσμα ακόμα και μεταξύ περιοχών της ίδιας περιφέρειας και πέραν του προφανούς ουσιαστικού προβλήματος που επιφέρουν ενίσχυσαν στους πολίτες των περιοχών αυτών το αίσθημα της αδικίας και ιδίως σε συγκεκριμένες περιπτώσεις ακόμα και το αίσθημα της εγκατάλειψης. Αυτό, βέβαια, ίσως να οφειλόταν εν μέρει και στο σχεδιασμό και την απόδοση των περιφερειών και των δήμων, πλην όμως ελάχιστη σημασία είχαν οι αιτίες για τους πολίτες, οι οποίοι έβλεπαν μόνο το αποτέλεσμα και ορθώς.

Εν προκειμένω σε ολόκληρη τη Βοιωτία εδώ και δεκαετίες δεν είχε εκτελεστεί κανένα σημαντικό, σοβαρό έργο υποδομής. Τα τοπικά σχέδια ανάπτυξης που προωθεί η Κυβέρνηση υπό τον συντονισμό του Υφυπουργού κ. Θανάση Κοντογεώργη είναι σχέδια προσαρμοσμένα στις ανάγκες, αλλά και τις δυνατότητες της τοπικής κοινωνίας και της οικονομίας τους. Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις συγκεκριμένες πραγματικές συνθήκες μιας περιοχής, προτείνεται και αποφασίζεται ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που συμπεριλαμβάνει την επίλυση προβλημάτων, την κάλυψη των αναγκών και πολύ σημαντικότερα την προοπτική της ανάπτυξης και αυτό γιατί δεν περιορίζεται μόνο σε τεχνικά κατασκευαστικά έργα.

Στην περίπτωση της Βοιωτίας τέθηκε ευθύς εξ αρχής στον κύριο Υφυπουργό το ζήτημα της σύνδεσης της Βοιωτίας με τον προαστιακό σιδηρόδρομο με καθορισμό δρομολογίων που θα διευκολύνουν όσους εργάζονται στην Αττική, αλλά και αντίστροφα, μια ρύθμιση που θα ευνοήσει ακόμη και τη μετεγκατάσταση από την Αττική προς τη Βοιωτία όχι μόνο όσων κατάγονται, αλλά και όσους εργάζονται σε αυτή.

Κυρίες και κύριοι, οι αριθμοί και οι δείκτες της οικονομίας συνεχίζουν να δείχνουν ότι ο ορίζοντας είναι πραγματικά ευώδυνος για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά και μάλιστα εν συγκρίσει και με την Ευρωζώνη. Ο στόχος αυτός, πλέον, πρέπει να όχι μόνο η συνέχιση της πορείας αυτής, αλλά κυρίως πώς θα απολαύσουν οι πολίτες την ευημερία που αποτυπώνεται στους δείκτες και τα οικονομικά στοιχεία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Θα μιλήσει ο κ. Μιχαηλίδης από το ΠΑΣΟΚ, ο κ. Χουρδάκης από τη Νέα Δημοκρατία και αμέσως μετά ο Υπουργός κ. Παπαθανάσης.

Ορίστε, κύριε Μιχαηλίδη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, επειδή ο χρόνος είναι αμείλικτος και ελάχιστος για τους Βουλευτές, θα απασχολήσω το Σώμα μόνο με κάποια από τα πολλά δυσμενή, δυστυχώς, που αφορούν έναν τεράστιο και κρίσιμο τομέα για την οικονομία της χώρας, τη ναυτιλία. Τη ναυτιλία για την οποία, αν και συνεισφέρει με 8% περίπου στο ΑΕΠ της χώρας, ελάχιστος λόγος γίνεται σε αυτή την Αίθουσα. Και όχι μόνο, αλλά αποφάσισε και η Κυβέρνηση ότι δεν χρειάζεται καν να αναφέρεται και στον οργανισμό της Ακαδημίας Αθηνών, που αναφέρονταν μέχρι προχθές που αλλάξαμε τον οργανισμό, ως πυλώνας που χρειάζεται τη στήριξη αυτού του ιδρύματος, και έπρεπε να διαγραφεί και από εκεί.

Κυρίες και κύριες συνάδελφοι, η ελληνική εμπορική ναυτιλία

κατεστραμμένη εντελώς μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέσα σε εβδομήντα χρόνια, με εφόδιο την ιδιοφυΐα και τις θυσίες των Ελλήνων εν γένει ναυτικών μας, είναι σήμερα η πρώτη ναυτιλιακή δύναμη στον κόσμο με πρωταγωνιστικό ρόλο στη διεξαγωγή του παγκόσμιου εμπορίου. Ξεπερνά σήμερα τα 400 εκατομμύρια τόνους φορτίου.

Την τελευταία δεκαετία, από το 2012 μέχρι σήμερα, μέχρι το 2022, στην Ελλάδα εισέρρευσαν 149 δισεκατομμύρια ευρώ από τις θαλάσσιες μεταφορές, από την ελληνική ναυτιλία, από το εξωτερικό, ποσό που αντιστοιχεί περίπου στο 42% του ακαθάριστου χρέους της γενικής κυβέρνησης, που αντιστοιχεί, όπως είπα, στο 8% περίπου του ΑΕΠ της χώρας.

Οι, δε, Έλληνες που απασχολούνται σε καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας στη ναυτιλία ξεπερνούν τις εκατό χιλιάδες θέσεις. Θα περίμενε κανείς ότι αυτή η τεράστια ελληνική δύναμη θα απολάμβανε ιδιαίτερης φροντίδας από την Κυβέρνηση, δυστυχώς, κάτι τέτοιο δεν προκύπτει. Αντιθέτως, είναι εμφανής η αδιαφορία ακόμα και τώρα που όλα τα στοιχεία δείχνουν συρρίκνωση της ελληνικής ναυτιλίας, εννοώ του εθνικού μας νηολογίου. Η ελληνική σημαία με τόσο βαριές, βραχυχρόνιες και μακροπρόθεσμες συνέπειες παραμένει αδιάφορη.

Το ελληνικό νηολόγιο στα χρόνια της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας έχει συρρικνωθεί εξαιρετικά. Μόλις το 11,5% του ελληνόκτητου στόλου είναι εγγεγραμμένο στο ελληνικό νηολόγιο και συνεχώς χρονιά με τη χρονιά φθίνει, σε μια περίοδο όπου η δύναμη της ελληνόκτητης ναυτιλίας ανεβαίνει σταθερά και παραμένει στην κορυφή. Απαιτείται πράγματι μεγάλη προσπάθεια για να ωθήσει κανείς το ελληνικό πλοίο και τους Έλληνες ναυτικούς, τους δημιουργούς αυτής της μεγάλης δύναμης, σε ξένα νηολόγια.

Είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση δεν μπορεί να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις μιας σύγχρονης και τόσο ανταγωνιστικής βιομηχανίας, όπως εκείνη που δραστηριοποιείται η ελληνική ναυτιλία. Η αδικαιολόγητη γραφειοκρατία, η υστέρηση στον εκσυγχρονισμό της ναυτικής εκπαίδευσης, η αδιαφορία στην ικανοποίηση των ελάχιστων δίκαιων αιτημάτων των Ελλήνων ναυτικών καθιστούν επικίνδυνα μη ελκυστική την ελληνική σημαία.

Η ναυτική εκπαίδευση πυλώντας στήριξης της ναυτιλιακής βιομηχανίας μας, έχει αφαιρεθεί στην απαξίωση. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με πολύ βερμπαλισμό ανακήρυξε το έτος 2024 ως έτος ναυτικής εκπαίδευσης. Αυτό που πράγματι πέτυχε είναι το 2024 να είναι η πιο αποτυχημένη χρονιά για τη ναυτική εκπαίδευση. Οι ακαδημίες αποδυναμώνονται, τα εκπαιδευτικά προγράμματα δεν μπορούν να ολοκληρωθούν λόγω έλλειψης εκπαιδευτικού προσωπικού και εκατοντάδες Ελληνόπουλα επιλέγουν άλλες χώρες, ξένες χώρες, για να σπουδάσουν τη ναυτιλία.

Κύριοι της Κυβέρνησης, σας έχουν ξεπεράσει τα γεγονότα. Δεν ασχολείται πια κανένας με το Υπουργείο Ναυτιλίας από τη βιομηχανία είτε είναι πλοιοκτησία είτε είναι ναυτικοί. Οι, μεν, πλοιοκτήτες τραβούν τους δρόμους τους σε άλλες σημαίες οι, δε, Έλληνες ναυτικοί δεν θέλουν καν να ακούσουν για πλοία με ελληνική σημαία. Απίστευτες ταλαιπωρίες, αδιανόητη η σημερινή κατάσταση σε σχέση με το παρελθόν. Απίστευτη γραφειοκρατία για την έκδοση έστω και μίας απλής βεβαίωσης που απαιτούνται εικοσιτετράωρα για να την παραλάβουν, όταν σε ανταγωνιστικά νηολόγια αυτά γίνονται σε δευτερόλεπτα.

Υποσχεθήκατε «e-Nautilia», υποσχεθήκατε «e-niologio». Πού είναι; Περπατάτε στα έξι χρόνια, πόσα χρόνια χρειάζεστε; Θα περιμένει το πλοίο τους δικούς σας χρόνους; Δεν σας προβληματίζει η κατάρρευση της σημαίας; Δεν σας προβληματίζει ότι ο Έλληνας δεν θέλει δουλειά σε πλοίο με ελληνική σημαία; Δεν σας απασχολεί ότι ο Έλληνας πλοιοκτήτης δεν επιλέγει το ελληνικό νηολόγιο, την ελληνική σημαία όχι για σημαίες ευκαιρίας όπως γινόταν παλιά, αλλά για ευρωπαϊκές χώρες, για ευρωπαϊκές σημαίες όπως είναι της Μάλτας, της Κύπρου, τελευταία της Πορτογαλίας; Συναισθάνεστε τις ευθύνες σας;

Λέμε: «Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής», ανέκδοτο καταντήσατε και αυτό το «Νησιωτικής Πολιτικής». Μία πρωτοβουλία αναλάβατε τα τελευταία χρόνια, το μεταφορικό ισοδύναμο, στο οποίο εδώ και δύο, τρία χρόνια έχετε κάνει στάση

πληρωμών. Αυτό που έχετε πληρώσει είναι μόνο μέχρι το 2023 για τα φυσικά πρόσωπα, για, δε, τις επιχειρήσεις πληρώσατε πάλι μέχρι το 2022 και για ποσά μόνο μέχρι 2.000 ευρώ. Για ποια νησιωτική πολιτική μιλάτε;

Να πω και για την επάρκεια την ενεργειακή, το ηλεκτρικό; Προχτές ο Πρωθυπουργός εξήγγειλε από τη Νάξο, ξεχνώντας να πει ότι αυτά που εξαγγέλλει ήταν επιτυχία τού τότε Ευρωβουλευτή, Προέδρου μας, Νίκου Ανδρουλάκη, μαζί με άλλους Ευρωβουλευτές, να εξοικονομηθούν πάρα πολλά δισεκατομμύρια για τη διασύνδεση των νησιών μας. Και πού βρισκόμαστε; Θα ολοκληρωθεί, λέει, ο σχεδιασμός το 2030. Και τότε θα γίνει η διασύνδεση; Και αν θα γίνει διασύνδεση που δεν υπάρχει, κοστίζει για τις 600.000 περίπου μεγαβατώρας που έχουν τα τρία, τέσσερα μεγάλα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου πολλές δεκάδες εκατομμύρια για αγορά δικαιωμάτων ρύπων, να εκπέμπουμε καπνό.

Αυτή τη στιγμή που μιλάμε, σήμερα, εγκαθίσταται στη Χίο χωρίς να το ζητήσει κανείς -ούτε ΔΕΔΔΗΕ ούτε το εργοστάσιο-αεροστρόβιλοι στη Χίο, στη Λέσβο, στη Σάμο, ισχύος ο καθένας 35 μεγαβάτ και 75, για παράδειγμα, εγκατεστημένη ισχύ στη Χίο, πάμε 100. Σε τρία χρόνια λέτε θα μας διασυνδέσετε. Γιατί πετάτε αυτά τα εκατομμύρια; Ποιους εξυπηρετείτε; Ποια συμφέροντα εξυπηρετείτε;

Τέλος, να μιλήσουμε για λιμενική πολιτική. Ο ν.4150 από το 2013 προβλέπει ότι υποχρέωση του Υπουργού Ναυτιλίας είναι να συντάσσει πενταετές πρόγραμμα στρατηγικής ανάπτυξης για τα λιμάνια. Έξι χρόνια έκλεισε. Πού είναι το πρόγραμμα που έχετε υποχρέωση σύμφωνα με τον νόμο να το υποβάλει ο Υπουργός Ναυτιλίας στον Πρωθυπουργό, να το φέρνει στη Βουλή για συζήτηση. Πού είναι; Δεν υπάρχει.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Να πω αυτό που συνέβη χθες. Είχαμε πει στον Υπουργό Ναυτιλίας, από αυτό το Βήμα στις 31 Οκτωβρίου τρέχοντος έτους, για το διαγωνισμό που κάνει για τις άγονες γραμμές ότι τα στοιχεία, οι πρόνοιες του διαγωνισμού, είναι απαράδεκτες και θα καταπέσουν. Καταστρέφετε τα νησιά, αποκλείετε εταιρείες λαϊκής βάσης, δήμοι όπως είναι της Καλύμνου. Πέταξε έξω τα πλοία αυτά, όλα με μία φωτογραφική διάταξη. Και έρχεται τώρα η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων και παγώνει τον διαγωνισμό και άντε πάμε από την αρχή. Και τότε θα έχουν τα νησιά διασύνδεση; Και γιατί να γίνεται ο διαγωνισμός κάθε χρόνο, κάθε φορά και να μη γίνεται κάθε τρία ή τέσσερα χρόνια; Τι λογική είναι αυτή;

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας -γιατί ο χρόνος πέρασε- ότι το Υπουργείο Ναυτιλίας ήταν υπόδειγμα στον κόσμο. Δεν υπήρχε άλλος τέτοιος δομημένα καλός οργανισμός και έχει καταντήσει ανυπόληπτη διοικητική δομή. Είπα στον κ. Στυλιανίδη ότι όπως πάει η πολιτική της Κυβέρνησης, σε τρία χρόνια δεν χρειάζεται, θα φτάσετε στο σημείο αυτό το εργαλείο να το καταργήσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μιχαηλίδη.

Μια ανακοίνωση στο Σώμα:

Ο Βουλευτής κ. Θεοχάρης (Χάρης) Θεοχάρης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό από 16-12-2024 έως 17-12-2024, όπου θα παρευρεθεί σε συνέδριο στη Σαουδική Αραβία.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Επόμενος ομιλητής ο κ. Μιχαήλ Χουρδάκης, Ανεξάρτητος Βουλευτής, και θα ακολουθήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Ορίστε, κύριε Χουρδάκη.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΟΥΡΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα συζητάμε έναν προϋπολογισμό για το 2025 που αποτυγχάνει να ανταποκριθεί στις ανά-

γκες της ελληνικής κοινωνίας, αντίθετα ενισχύει τις ανισότητες, αγνοεί τις ανάγκες των πιο ευάλωτων πολιτών και επιδεινώνει τη δημοσιονομική αστάθεια της χώρας.

Παρ' όλα αυτά ο προϋπολογισμός αυτός από την Κυβέρνηση και τους κυβερνητικούς Βουλευτές παρουσιάζεται ως προϋπολογισμός ανάπτυξης και σταθερότητας και το ίδιο παπαγαλίζουν και αρκετοί δημοσιογράφοι. Ωστόσο πίσω από τους αριθμούς και τις διακηρύξεις αποκαλύπτεται μια πολιτική που στηρίζεται στη χαιώνιση των ανισοτήτων, στη σπατάλη δημοσίου χρήματος χωρίς να προσφέρονται συγκεκριμένες λύσεις στα προβλήματα που απασχολούν την ελληνική κοινωνία.

Θα ξεκινήσω με βασικά δημοσιονομικά μεγέθη.

Ο προϋπολογισμός που είναι υπό συζήτηση για το 2025 προβλέπει έλλειμμα 3,08 δισεκατομμυρίων ευρώ, δηλαδή 3,1 σχεδόν δισεκατομμύρια έλλειμμα, παρά το γεγονός ότι οι φόροι είναι 62 δισεκατομμύρια ευρώ.

Πώς δικαιολογείται λοιπόν το έλλειμμα, παρ' όλη αυτή την υπερφορολόγηση; Πού πηγαίνουν αυτά τα χρήματα;

Η Κυβέρνηση αναφέρει ότι επενδύει, αλλά οι αριθμοί δείχνουν το αντίθετο, καθώς 7,7 δισεκατομμύρια ευρώ πηγαίνουν σε δαπάνες τόκων, κάτι που προφανώς δείχνει και τη μη βιώσιμη πορεία του χρέους. Και αντί να επενδύουμε στο μέλλον, πληρώνουμε ακόμα για το παρελθόν.

Τα πιο εξοργιστικά σημεία του προϋπολογισμού είναι, μεταξύ άλλων, τα κόστη για τις κοινωνικές παροχές, καθώς για το 2025 διατίθενται μόνο 425 εκατομμύρια ευρώ, την ίδια στιγμή που οι πολίτες επιβαρύνονται με άνω των 33,5 δισεκατομμυρίων ευρώ σε έμμεσους φόρους, όπως είναι ο φόρος προστιθέμενης αξίας, που, όπως ξέρουμε όλοι, πλήττουν δυσανάλογα τα χαμηλά εισοδήματα.

Η υπερβολική έμφαση που υπάρχει στην έμμεση φορολογία, όπως άλλωστε και ο ΦΠΑ, δημιουργεί αυτή την έντονη ανισορροπία, δεδομένου ότι τα βασικά αγαθά και οι υπηρεσίες αποτελούν μεγαλύτερο ποσοστό των δαπανών στους οικονομικά ασθενέστερους και τους κάνει αυτό να επιβαρύνονται δυσανάλογα.

Παράλληλα, δε, υπάρχει και η μη τιμαριθμοποίηση των φορολογικών κλιμάκων. Αυτό μειώνει την αποτελεσματικότητα των όποιων αυξήσεων σε μισθούς και συντάξεις, αφού τελικώς η πραγματική τους αξία συρρικνώνεται από την αυξανόμενη φορολογική επιβάρυνση.

Η αγοραστική δύναμη λοιπόν, όχι μόνο δεν ενισχύεται, αλλά παραμένει σταθερή ή και μειούμενη, παρ' όλες και εδώ τις υπερφίλας δηλώσεις κυβερνητικών στελεχών και λοιπών «παπαγάλων» ή «παπαγαλίσκων» για σημαντικά βήματα επιτυχιών στον τομέα της οικονομίας.

Θέλω να θυμίσω ότι το 2019 η Κυβέρνηση παρέλαβε τη χώρα στην προτελευταία θέση από άποψη αγοραστικής δύναμης μέσα στην Ευρωζώνη και σήμερα, έξι χρόνια μετά, την παραδίδει στην ίδια ακριβώς θέση, προτελευταία. Ποια ακριβώς είναι, λοιπόν, η επιτυχία;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Επίσης, σε ό,τι αφορά την εφαρμογή μέτρων επαναπατριsmού ανθρώπων που βρέθηκαν στο εξωτερικό την περίοδο της κρίσης ή και αργότερα, μέσω μερικών φοροαπαλλαγών, θέλω να υπογραμμίσω ότι παραμένει αποτρεπτικός ο παράγοντας των πολύ υψηλών φορολογικών συντελεστών, με αποτέλεσμα λίγοι τελικά να επιλέγουν την επιστροφή. Και η Ελλάδα έχει μια παγκόσμια πρωτιά ανάμεσα στις χώρες του δυτικού κόσμου μεταξύ ενός χαμηλού ποσοστού διαφοράς της πολύ μεγάλης φορολόγησης φυσικών προσώπων και αντίστοιχα δυσανάλογα χαμηλής φορολόγησης εταιρειών.

Θέλω επίσης να αναφερθώ σε μια κατάφωρη αδικία που αφορά στους συμπολίτες μας με αναπηρία. Οι δικαιούχοι αναπηρικών κρατικών συντάξεων λαμβάνουν δεκατέσσερις συντάξεις ετησίως, ενώ οι δικαιούχοι του ΕΦΚΑ μόνο δώδεκα. Αυτή η άνιση μεταχείριση θα πρέπει να διορθωθεί, γιατί μάλλον εκ παραδρομής ξεκίνησε την περίοδο της κρίσης. Και παρ' όλο που έχουν γίνει πολλές σχετικές επικοινωνίες προς το Υπουργείο από τον Πανελλήνιο Σύλλογο Παραπληγικών Ατόμων, αυτό δεν το έχετε

ακόμα διορθώσει για να υπάρχει ίση μεταχείριση.

Συνεχίζω αναφερόμενος και πάλι σε αριθμούς, διότι αυτοί είναι αμελίσκτοι. Δεν χωρά καμμία κομματική αμφιβολία ή κομματική παραπίδα, όταν συζητάμε για αριθμούς.

Αναφέρεται στον προϋπολογισμό ότι οι δημόσιες επενδύσεις θα λάβουν το ύψος των 14,1 δισεκατομμυρίων σε σχέση με τα 13,5 περίπου του προηγούμενου έτους.

Πώς, όμως, γίνεται η κατανομή πραγματικά αυτών των «επενδύσεων»; Και εγώ θα βάλω τη λέξη σε εισαγωγικά, γιατί δεν είναι αληθινές επενδύσεις. Ένα πολύ μικρό μόνο ποσοστό, κατά τη γνώμη μου, εξοργιστικά ανεπαρκές, κατευθύνεται στην υγεία και την παιδεία, με τις συνολικές δαπάνες για την υγεία να ανέρχονται στα 7 δισεκατομμύρια και την παιδεία οριακά στα 6,6 δισεκατομμύρια.

Ξέρουμε όλοι ότι παρ' όλα τα έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση του συστήματος υγείας που ανακοινώθηκαν κατά την περίοδο της πανδημίας και διαρκώς επικαιροποιούνται με νομοσχέδια εμβληματικού χαρακτήρα, το Εθνικό Σύστημα Υγείας –αν και το ορθότερο θα ήταν να το θεωρούμε «εθνικό σύστημα θεραπειάς»– είναι αποδυναμωμένο.

Δεν θα μπω για την οικονομία του χρόνου σε λεπτομέρειες, αλλά ειδικά στην περιοχή της Θεσσαλονίκης όλα τα νοσοκομεία βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Στο «Παπαγεωργίου» η ΜΕΘ λειτουργεί και υπολειτουργεί με πάρα πολύ μεγάλη δυσκολία σε ό,τι αφορά τον αριθμό των ιατρών και των νοσηλευτών, που δίνουν μάχη κάθε μέρα. Στο «Παπανικολάου» η κατάσταση δεν είναι καλύτερη. Και εκεί υπάρχει υποστελέχωση. Στο «Θεαγένειο», που είναι το «κάστρο» ή θα έπρεπε να είναι το «κάστρο» της μάχης κατά του καρκίνου, το 30% των θέσεων του προσωπικού είναι κενές. Στο «Ιπποκράτειο» επίσης έχουμε εξάντληση του προσωπικού από την υποστελέχωση. Και ο κατάλογος δεν έχει τελειωμό.

Στην παιδεία επίσης τα 6,6 δισεκατομμύρια, όπως αναφέρθηκε, είναι πάρα πολύ λίγα. Οι επενδύσεις σε υποδομές και η ψηφιακή αναβάθμιση είναι ελάχιστες. Η διασύνδεση της αγοράς εργασίας με τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι ελάχιστη. Και το ίδιο ισχύει και για την αύξηση της καινοτομίας μέσα από τη χρηματοδότηση νέων ερευνητικών προγραμμάτων.

Ενώ, όπως ανέφερα νωρίτερα, είναι πολύ υψηλός ο ΦΠΑ και πάρα πολύ υψηλοί οι έμμεσοι φόροι, οι φορολογικές δαπάνες, το οποίο ουσιαστικά είναι ο τεχνικός όρος για τις απαλλαγές, ανέρχονται σε πάνω από χίλιες εκατό δεκαπέντε περιπτώσεις, με αποτέλεσμα τεράστιες απώλειες φορολογικών εσόδων και, άρα, οι φτωχοί ή ο κανονικός κόσμος, όπως είμαστε οι περισσότεροι, πληρώνει αυξημένο ΦΠΑ, αλλά οι εταιρείες, που ξέρουν τα «κόλπα», μέσα από χίλιες εκατό δεκαέξι διαφορετικές στρατηγικές και σταυροδρόμια, μπορούν να φοροαποφύγουν.

Ο προϋπολογισμός, τέλος, δεν παρουσιάζει επαρκώς πώς θα αντιμετωπιστούν οι γεωπολιτικές αβεβαιότητες και οι εξωτερικοί κίνδυνοι, τόσο σε επίπεδο της εξάρτησής μας από την ενέργεια όσο και σε επίπεδο στρατηγικής εξάρτησής μας.

Θα υπερψηφίσω το κομμάτι που αφορά στον αμυντικό προϋπολογισμό, υπογραμμίζοντας, όμως, ότι τα τελευταία χρόνια δεν έχουμε ζητήσει βιομηχανικές επιστροφές ύψους άνω του ενός δισεκατομμυρίου, το οποίο θα μπορούσε να είναι κόστος που έρχονται ξανά μέσα στη χώρα και προς τις εταιρείες παραγωγής πολεμικού υλικού είτε σε χαμηλής στάθμης προϊόντα, όπως καλώδια, υαλοπίνια είτε και σε υψηλότερης στάθμης τεχνολογικό εξοπλισμό, και το οποίο θα μας καθιστούσε, πέρα από την οικονομική ανάπτυξη που αυτό θα έφερε, σιγά - σιγά και περισσότερο επαρκείς σε αυτή την βιομηχανία.

Τελειώνοντας, θέλω πολύ σύντομα να αναφερθώ στην έκθεση του Κέντρου Προγραμματισμού Οικονομικών Ερευνών.

Αυτά δεν τα λέω εγώ, δεν τα λέει η Αντιπολίτευση, τα λέει το κέντρο, το οποίο έχει χρηματοδοτήσει από το κράτος και άρα θεωρούμε, δεδομένου ότι υπάρχουν εκεί καθηγητές και λοιποί επιστήμονες, ότι είναι αντικειμενικό.

Σταχυολογώ πολύ σύντομα. Η κατανάλωση πρωτοστατεί έναντι των εξαγωγών, συνεισφέροντας σχεδόν στο 90% του ΑΕΠ. Άρα, στις εξαγωγές δεν τα πάμε καλά. Η ιδιωτική κατανάλωση είναι στο 70%. Η επήρεια διαμόρφωση του ΑΕΠ εξαρτάται από τα

νοικοκυριά. Πάλι, λοιπόν, δεν έχουμε βιομηχάνιση και παραγωγικότητα με άλλους τρόπους. 37% των επενδυτικών κεφαλαίων είναι στις κατασκευές. Πάλι δεν υπάρχει καλός καταμερισμός.

Τελειώνω λέγοντας ότι το οικονομικό μείγμα του 2024 - 2025 είναι το ίδιο με αυτό που ήταν το 2009. Άρα αυτά που μας έφεραν εδώ εξακολουθούμε και τα έχουμε και τα επιλέγετε εσείς να τα έχουμε ως πολίτες ως κυρίαρχη παραγωγική δύναμη και άρα δεν υπάρχει κανένας λόγος να θεωρήσουμε ότι με έναν τέτοιο προϋπολογισμό η χώρα θα ανακάμψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει ο Υπουργός κ. Παπαθανάσης. Μετά έχουν ζητήσει οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, ο κ. Γερουλάνος και ο κ. Παππάς. Θα υπάρξουν δύο ομιλητές και θα προχωρήσουμε στον επόμενο Υπουργό.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε τον προϋπολογισμό του 2025. Καλούμαστε να υπερψηφίσουμε ή μη αυτόν που θα έλεγα ότι είναι ο πλέον αναπτυξιακός προϋπολογισμός από το 2010 έως σήμερα. Και το λέω αυτό, διότι δεν θα μπορούσαμε να φανταστούμε ποτέ, από το 2019 και πριν, ότι θα μπορούσε η Ελλάδα αυτή τη στιγμή, μερικά χρόνια μετά, να καταθέτει και να συζητά έναν τέτοιο προϋπολογισμό.

Το λέω αυτό, γιατί θα πρέπει να θυμόμαστε ότι ζούμε στην Ευρώπη, ότι δεν ζούμε στην Ασία, δεν ζούμε σε μια άλλη περιοχή, σε μια άλλη ήπειρο. Και επειδή ζούμε στην Ευρώπη και επειδή έχουμε περάσει πολλά ως χώρα και επειδή έχουμε χάσει μέσα από οικονομικές κρίσεις, μνημόνια, το 25% του ΑΕΠ μας, θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και στις εισηγήσεις και προτάσεις που ακούγονται εδώ στη Βουλή.

Γιατί, κυρίες και κύριοι, δεν μπορεί σήμερα, το 2024, να ακούγονται στη Βουλή ζητήματα όπως κρατικοποιήσεις τραπεζών ή κρατικοποιήσεις εταιρειών, διότι γνωρίζουμε πολύ καλά ότι αν ελέγξουμε την εξυπηρέτηση του χρέους, πόσα λεφτά απαιτούνται για να μπορέσουμε να εξυπηρετήσουμε το χρέος ετησίως, θα δούμε ότι αυτή τη στιγμή τα χρήματα, τα οποία απαιτούνται για να εξυπηρετήσουμε το χρέος είναι ιδιαίτερα χαμηλά, ακριβώς διότι η Ελλάδα παρουσιάζει αυτή τη δημοσιονομική εικόνα. Και οποιαδήποτε παρέκκλιση από αυτή τη δημοσιονομική εικόνα θα μπορούσε να μας επιβαρύνει με δισεκατομμύρια και κατ' ουσίαν θα έπρεπε να έρθουμε να κάνουμε διορθώσεις, γεγονός που σημαίνει ότι δεν θα μπορούσαμε να τρέξουμε όλα αυτά τα προγράμματα κοινωνικής συνοχής, τα προγράμματα στήριξης στους ευάλωτους συμπολίτες μας που έχουν καταθέσει εδώ οι συνάδελφοί μου.

Θα πρέπει, επίσης, να συγχαρώ τον κ. Μηταράκη –ο οποίος δεν είναι εδώ– που ως εισηγητής ανέλυσε τον προϋπολογισμό πολύ емπεριστατωμένα.

Γι' αυτό, λοιπόν, θα χαρακτηρίζα αυτόν τον προϋπολογισμό ως προϋπολογισμό συνέπειας λόγων και πράξεων, δημοσιονομικής σύνεσης, ανάπτυξης, αναπτυξιακού προσανατολισμού και αναπτυξιακού προσήμου και κοινωνικής συνοχής.

Θα δούμε, λοιπόν, μέσα από τα άρθρα και μέσα από τα οικονομικά στοιχεία του προϋπολογισμού αυτού ότι εξυπηρετεί και υπηρετεί αυτούς τους σκοπούς. Μετατρέπει, λοιπόν, τα λόγια σε πράξη. Και μην ξεχνάμε επίσης ότι πριν από ενάμιση μήνα ένα βασικό εργαλείο της Ευρώπης, που λέγεται Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Διαρθρωτικό Σχέδιο, ήρθε εδώ και συζητήθηκε και θέτει τους κανόνες όχι μόνο για εμάς, αλλά για όλη την Ευρώπη. Όποια χώρα δεν μπορέσει να ικανοποιήσει αυτά τα όρια, τα trajectories όπως λέγονται, και τη στοχοθεσία που θέτουν, τότε μπαίνει σε μία διαδικασία αυξημένου ελλείμματος.

Και τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Πρακτικά σημαίνει ότι είναι στον προθάλαμο, αν δεν κάνει διορθωτικές κινήσεις, ενισχυμένης εποπτείας. Και η Ελλάδα ούτε θα μπορούσε ποτέ να διανοηθεί ότι θα έμπαινε σε μια τέτοια διαδικασία, γιατί ξαφνικά το χρέος μας και η εξυπηρέτηση του χρέους μας θα ανέβαινε σημαντικά, κάτι το οποίο θα μας δυσκόλευε στην εξυπηρέτησή του και βεβαίως θα μας μείωνε τα διαθέσιμα που έχουμε για να εξυπηρετήσουμε

το κοινωνικό σύνολο.

Δεν τα λέμε εμείς αυτά, τα λένε άλλοι και δεν νομίζω ότι συνωμοτεί όλος ο κόσμος για να παρουσιάσει μια διαφορετική εικόνα της πατρίδας μας. Είναι μόλις μερικές μέρες μετά που η εταιρεία «Score Ratings» αναβάθμισε την Ελλάδα, γεγονός που είναι πολύ σημαντικό.

Πρόκειται, κύριε Παππά, για μια αναβάθμιση που έγινε ενώ είμαστε σε επενδυτική βαθμίδα. Και δεν αναβαθμίζουν έτσι εύκολα οι εταιρείες, ειδικά όταν μία χώρα μπαίνει στην επενδυτική βαθμίδα. Παρακολουθούμε πολύ στενά και αναμένουμε και τις υπόλοιπες εταιρείες και τα αποτελέσματά τους. Μάλιστα, είμαστε σε μία εποχή που είναι πολύ περίεργη, όπου άλλες χώρες της Ευρώπης δεν μπορούν καν να περάσουν τον προϋπολογισμό τους μέσα από τη διαδικασία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κι εμείς είμαστε μία από τις οκτώ χώρες που ενεκρίθη ο προϋπολογισμός μας χωρίς παρατηρήσεις και σήμερα το συζητάμε, κάτι το οποίο είναι σημαντικό.

Δεν το λέμε, λοιπόν, εμείς, το λένε οι διεθνείς οργανισμοί, το λέει η Ευρώπη, ότι αυτή η χώρα βρίσκεται σ' έναν σωστό δρόμο. Κι αυτός ο δρόμος ακούει στο όνομα Κυριάκος Μητσοτάκης και στην Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Η Ελλάδα, λοιπόν, αναπτύσσεται πολύ γρηγορότερα από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον μέσο όρο. Επομένως θα δούμε ότι το 2024, που εμείς αναμένουμε 2,2 ανάπτυξη, ο μέσος όρος της Ευρώπης θα είναι στο 0,9 και το 2025, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό μας, θα έχουμε ανάπτυξη 2,3, ενώ η Ευρώπη θα είναι στο 1,5.

Τι σημαίνει ανάπτυξη; Ανάπτυξη σημαίνει ότι δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας. Κι επειδή μιλάμε με όρους και στοιχεία που έχουν σχέση με το κοινωνικό σύνολο, αυτό σημαίνει κατ' ουσίαν ότι οι νέοι, τα νέα παιδιά, αυτοί που τελειώνουν από τα ακαδημαϊκά ιδρύματα την εκπαίδευσή τους στην τριτοβάθμια ή την τεχνική μπορούν να βρουν δουλειά, αυτό σημαίνει. Και γι' αυτό είχαμε τα τελευταία πέντε χρόνια τη δημιουργία πεντακοσίων χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας.

Και με τις επενδύσεις που έχουν έρθει, παρατηρούμε ότι αρκετοί Έλληνες, που βρίσκουν το επίπεδο της δουλειάς που θέλουν, επιστρέφουν στην πατρίδα μας.

Έτσι, λοιπόν, συνεχίζουμε να είμαστε μια χώρα που έχει τη μεγαλύτερη μείωση φόρων ως προς το ΑΕΠ στην Ευρώπη. Αυτό απεικονίζεται με δώδεκα νέες μειώσεις φόρων του 2025 με κόστος 900 εκατομμύρια ευρώ, κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, απαλλαγή φόρου εισοδήματος για κενά ακίνητα. Είναι οι δώδεκα μειώσεις φόρων που έχουν κατατεθεί εδώ στη Βουλή και βεβαίως οι δώδεκα νέες αυξήσεις αποδοχών. Είναι σημαντικό, διότι η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος περνάει μέσα από τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας που προϋποθέτει την ανάπτυξη και βεβαίως όσο μειώνονται οι φόροι, τόσο αυξάνει και το διαθέσιμο εισόδημα και όσο αυξάνονται οι αποδοχές, δημιουργούνται και καλύτερες συνθήκες, κάτι το οποίο πράγματι πρέπει να διορθωθεί, διότι θεωρούμε ότι πρέπει να αναβαθμίσουμε κατά πολύ τα εισοδηματικά στοιχεία των συμπολιτών μας. Γι' αυτό, λοιπόν, ο αγώνας είναι να συνεχίσουμε και τη μείωση αλλά και την αύξηση των αποδοχών.

Η μείωση της ανεργίας είναι στο 9,7% από το 17,9% που παραλάβαμε το 2019 και μια δραστηρίκη αποκλιμάκωση του δημοσίου χρέους. Όσον αφορά την αποκλιμάκωση του δημοσίου χρέους, θα ήθελα να πω, επειδή γίνεται συζήτηση για το ονομαστικό χρέος, ότι ποτέ δεν καταγράφεται ή δεν ελέγχεται το ονομαστικό χρέος. Αυτό που καταγράφεται και ελέγχεται είναι η μείωση του ποσοστού του χρέους ως προς το ΑΕΠ. Αυτό είναι το στοιχείο το οποίο ελέγχεται. Και σήμερα, το 2025 δηλαδή, θα έχουμε μείωση στο 147%. Αναμένουμε ότι το 2028 η Ελλάδα δεν θα είναι η χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με το υψηλότερο χρέος ως προς το ΑΕΠ. Αυτή είναι μια μεγάλη επιτυχία και είναι μια επιτυχία της Ελληνικής Πολιτείας, όλων των Ελλήνων, είναι μια συλλογική επιτυχία και είναι μια προσπάθεια που δεν θα σταματήσουμε.

Επειδή γίνεται συζήτηση για το πρωτογενές πλεόνασμα και μερικές φορές στον δημόσιο διάλογο λέμε: «Να πούμε για το πρωτογενές πλεόνασμα; Να το συζητήσουμε;» θέλω να πω τα εξής. Κοιτάξτε, το πρωτογενές πλεόνασμα σχετίζεται με αυτό το οποίο

σας ανέλυσα χωρίτερα, ότι όσο πιο καλά είναι τα στοιχεία, τόσο πιο χαμηλά είναι τα ομόλογα. Δηλαδή κερδίζουμε λεφτά, μετουσιώνεται σε χρήματα, σε πόρους τα οποία γλιτώνει η ελληνική οικονομία και κατ' ουσίαν αυτά διατίθενται στο κοινωνικό σύνολο. Η εικόνα, λοιπόν, ότι έχουμε ένα πρωτογενές πλεόνασμα σημαίνει κατ' ουσίαν ότι δεν συνεχίζουμε να δημιουργούμε χρέος, έχουμε φτάσει στο μείον 0,6. Αυτό χτίζει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και τα ομόλογά μας πλέον διαπραγματεύονται χαμηλότερα από τα ομόλογα μεγάλων κρατών στην Ευρώπη. Αυτό, όπως σας είπα, δεν συνεχίζεται σε οικονομικά οφέλη τα οποία μεταφέρονται σε όλες τις Ελληνίδες και σε όλους τους Έλληνες. Δεν πανηγυρίζουμε για τίποτε. Εμείς ξέρουμε μπροστά μας ότι έχουμε πολλή δουλειά. Τα στοιχεία του προϋπολογισμού παρουσιάζουν μία Ελλάδα, η οποία προφανώς είναι παράδειγμα για μίμηση στην Ευρώπη. Ξεκινήσαμε το 2023, υποσχεθήκαμε συγκεκριμένες εξαγγελίες στον ελληνικό λαό, υλοποιήσαμε το 50% άμεσα και συνεχίζουμε στην υλοποίηση όλων αυτών των εξαγγελιών. Να σας θυμίσω ότι τότε είπαμε ότι το πρόγραμμα μας ήταν 9,1 δισεκατομμύρια ευρώ, το 50% μέσα στον πρώτο μήνα του 2023 και συνεχίζουμε έτσι ώστε το 2027, που θα γίνουν οι εκλογές, να πετύχουμε τους στόχους για τον κατώτατο μισθό στα 950 ευρώ, να πετύχουμε τους στόχους για τον μέσο μισθό των 1.000 ευρώ. Να είστε σίγουροι ότι όλα αυτά θα τα πετύχουμε.

Έτσι, λοιπόν, οι επενδύσεις μας, ένα μεγάλο κενό που δημιουργήθηκε μέσα από την οικονομική κρίση, έχει αρχίσει και μειώνεται. Το κενό αυτό μειώνεται.

Από το 11% που ήταν το 2019, σήμερα βρίσκεται στο 16,5% και το 2025 θα πάει στο 17,5%. Αυτό σημαίνει 59% αύξηση στις επενδύσεις ως ποσοστό του ΑΕΠ. Όταν λοιπόν, το 2019 οι επενδύσεις στην Ελλάδα ήταν 11%, οι επενδύσεις στην Ευρωζώνη ήταν 22%. Σήμερα στην Ελλάδα είμαστε 17,5%, στην Ευρωζώνη είναι 20,7%. Δεν τα λέμε εμείς, αυτά, είναι στοιχεία που μπορείτε να τα δείτε, θα τα καταθέσω και στην Βουλή. Είναι 20,7%, δηλαδή απέχουμε τρεις ποσοστιαίες μονάδες, εκεί που ήμασταν στο μισό. Έτσι, λοιπόν, οι επενδύσεις τρέχουν με ρυθμούς που καλύπτουν αυτό το επενδυτικό κενό.

Και ένα ακόμα ρεκόρ. Το μεγαλύτερο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων που είχε ποτέ τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια η Ελλάδα, 14,1 δισεκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019. Το 2019 ήταν 5,6%. Αύξηση 151%. Αυτά δεν είναι αποτελέσματα που προκύπτουν από μια πολιτική που δεν δημιουργεί τις συνθήκες για να μπορούμε να έχουμε την αύξηση αυτή. Είναι αποτελέσματα, τα οποία προέρχονται από τη μεταρρυθμιστική πολιτική, από την σωστή δημοσιονομική πολιτική και κυρίως, από τη συνέπεια των λόγων μας και των πράξεων. Αύξηση 151%, 9,2 δισεκατομμύρια ευρώ μέσω του εθνικού συγχρηματοδοτούμενου Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και 4,9 δισεκατομμύρια μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Να σημειώσω -επειδή έγινε μια αναφορά στο Ταμείο Ανάκαμψης- το 2023 η απορρόφηση ήταν 2 δισεκατομμύρια. Το 2024 κλείνοντας, 31 Δεκεμβρίου, η απορρόφηση θα είναι 3,3 δισεκατομμύρια και το 2025 η απορρόφηση θα είναι 4,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Είμαστε στις πρώτες χώρες και αυτό θα το αναφέρω και αργότερα. Εδώ όμως, δεν συμπεριλαμβάνεται και η εκταμίευση του δανειακού σκέλους από το σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης. Είναι άλλα 2 δισεκατομμύρια φέτος το δανειακό σκέλος που δεν παρουσιάζεται εδώ και άλλα 3,5 δισεκατομμύρια του χρόνου από το δανειακό σκέλος που δεν παρουσιάζεται στα νούμερα αυτά.

Μιλάμε για πράσινη ανάπτυξη, έχουμε στρέψει την προσοχή μας στην πράσινη ανάπτυξη. Εδώ έχουμε, λοιπόν, αύξηση 25,5% των δαπανών για πράσινες δράσεις μεταξύ 2023 και 2025.

Τι κάναμε για να μπορέσουμε να έχουμε μια σωστή, γρήγορη και αποτελεσματική εισροή των πόρων μέσα στην οικονομία και στην κοινωνία; Αναθεωρήσαμε όλο τον σχεδιασμό του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Δημιουργήσαμε ένα νέο πλαίσιο για να μπορούν πιο γρήγορα, πιο αποτελεσματικά να μπαίνουν οι πόροι μέσα στην οικονομία, τον καλύτερο, λοιπόν, συντονισμό για να μπορούν οι δημόσιες επενδύσεις να τρέχουν. Εδώ έχει γίνει μια μεγάλη προσπάθεια.

Ορισμένα πράγματα είναι μετρήσιμα και βρισκόμαστε σε μία

χώρα που ναι, η απόδοση της δικαιοσύνης καθυστερεί ακόμα. Ήταν μεσοσταθμικά χίλιες πεντακόσιες ημέρες. Με τον νόμο που φέραμε, αυτό θα μειωθεί στις χίλιες ημέρες. Στην Ευρώπη είναι εξακόσιες ημέρες. Προφανώς, έχουμε δρόμο ακόμα, αλλά παρ' όλα αυτά είμαστε μία χώρα που πετυχαίνει τις μεταρρυθμίσεις πολύ πιο γρήγορα και πιο αποτελεσματικά από τις άλλες χώρες της Ευρώπης. Γι' αυτό και η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις στην απορρόφηση και δεν είναι τυχαίο αυτό.

Παρά τις δυσκολίες αυτές που ανέφερα, είμαστε στην έκρηξη της απορρόφησης του Ταμείου Ανάκαμψης και μάλιστα τώρα, στις 20 του μηνός, θα υποβάλουμε και το πέμπτο αίτημα για εκταμίευση του Ταμείου Ανάκαμψης, το οποίο θα φέρει στη χώρα μας 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ στο σκέλος των επιδοτήσεων και 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ στο δανειακό σκέλος. Γι' αυτό, λοιπόν, και εκεί είμαστε σε εξαιρετική θέση.

Βρισκόμαστε στην πέμπτη θέση, στην απορρόφηση του ΕΣΠΑ 2021 - 2027. Αυτά είναι στοιχεία, τα οποία βρίσκονται επίσημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θα τα καταθέσω και στη Βουλή.

Όμως, η πορεία μας δεν σταματά εδώ. Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων είναι μια ομπρέλα που περιλαμβάνει τα πάντα, τους ευρωπαϊκούς και τους εθνικούς πόρους, όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και το εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης, το οποίο ολοκληρώνεται 31 Δεκεμβρίου του 2025. Και θα ξεκινήσουμε μέσα στο 2025 τη συζήτηση για το νέο εθνικό πρόγραμμα ανάπτυξης.

Από το Ταμείο Ανάκαμψης, στους πόρους είμαστε στην πρώτη θέση των είκοσι επτά κρατών-μελών ως ποσοστό ως προς το ΑΕΠ. Στην εκταμίευση -που έχουν εκταμιευθεί δηλαδή πόροι ως ποσοστό του ΑΕΠ- είμαστε επίσης στην πρώτη θέση. Και βεβαίως, όπως σας παρουσίασα, είμαστε στην έκρηξη της επίσημης εκταμίευσης των πόρων. Τώρα με το νέο αίτημα που θα κάνουμε, θα ανέβουμε σε ακόμα ψηλότερη θέση.

Να θυμίσω ότι το Ταμείο Ανάκαμψης φέρνει στην πατρίδα μας 36 δισεκατομμύρια ευρώ μετά τη διαπραγμάτευση του Πρωτοποργού, του Κυριάκου Μητσοτάκη. Τα 18 δισεκατομμύρια πάνε σε επιδοτήσεις, χρήματα, δηλαδή, τα οποία δεν επιστρέφονται πίσω και 18 δισεκατομμύρια είναι το δανειακό σκέλος. Λυπάμαι που ακούστηκε χωρίτερα από έναν συνάδελφό εδώ του ΣΥΡΙΖΑ ότι έρχονται τα sms και πηγαίνουν οι γυναίκες για να κάνουν εξετάσεις για καρκίνο του μαστού, όπου πάνω από τετρακόσιες γυναίκες έλαβαν και έκαναν τις εξετάσεις και πάνω από τριάντα χιλιάδες γυναίκες βρέθηκαν σε προκαταρκτικό στάδιο. Σύντομα θα έρθει ένα νέο sms που πάνω από πενήντοι εκατομμύρια Έλληνες θα το λάβουν για καρδιαγγειακούς ελέγχους. Ταυτόχρονα, τρέχει κι ένα πρόγραμμα για τον καρκίνο του παχέος εντέρου και τον καρκίνο του προστάτη. Έχουμε, λοιπόν, στο σκέλος των επιχορηγήσεων του Ταμείου Ανάκαμψης οκτακόσια ενταγμένα έργα με συνολικό προϋπολογισμό 22,1 δισεκατομμύρια ευρώ.

Να θυμίσω ότι τρέχουμε αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο πρόγραμμα πολιτικής προστασίας, πάνω από 2 δισεκατομμύρια ευρώ, ένα σημαντικό έργο. Ταυτόχρονα τρέχουν η αναβάθμιση των νοσοκομείων, η αναβάθμιση των κέντρων υγείας, διαδραστικοί πίνακες, προληπτικές εξετάσεις, έργα υποδομών, «AntiNero» έργα, τα οποία έχουν σχέση με την προστασία του δασικού οικοσυστήματος.

Όμως, δεν σταματάμε εδώ. Συνεχίζουμε με τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Πάνω από τριακόσιες πενήντα εννέα χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, έλαβαν στήριξη μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης με πάνω από 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Έχουμε έναν συνολικό προϋπολογισμό και ταυτόχρονα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συμμετέχουν όχι μόνο στο Ταμείο Ανάκαμψης αλλά και μέσα από τα προγράμματα της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Πολύ σύντομα -και όταν λέω πολύ σύντομα τελειώνουμε όλα τα τεχνικά απαιτούμενα στοιχεία για να βγει το πρόγραμμα στον αέρα- έρχεται το πρόγραμμα «Σπίτι μου 2», το οποίο θα ξεκινήσει μέσα στις πρώτες δεκαπέντε μέρες του Ιανουαρίου. Θα απευθύνεται σε συμπολίτες μας με διευρυμένα ηλικιακά κριτήρια, πλέον έως πενήντα ετών, με διευρυμένα εισοδηματικά κριτήρια και επίσης, με αυξημένο ποσό δανείου. Από 150.000 ευρώ που ήταν «Το σπίτι μου» το ποσό θα πάει στις 190.000 ευρώ. Συνολικοί πόροι 2

δισεκατομμύρια ευρώ. Μείωση του επιτοκίου 50% για όλους τους συμπολίτες μας. Αυξημένο εισόδημα για να μπορούν περισσότεροι να ενταχθούν. Αναμένουμε ότι πάνω από είκοσι χιλιάδες θα ενταχθούν. Και βεβαίως για τρίτεκνους ή πολύτεκνους και κάποιες ειδικές περιοχές, η μείωση του επιτοκίου θα είναι κατά 75% μειωμένο.

Και ένα νέο πρόγραμμα επίσης συμπληρωματικό, «Αναβαθμίζω», με πολύ με πολύ πιο χαλαρούς όρους με την έννοια ότι θα είναι χωρίς εισοδηματικά κριτήρια, χωρίς ηλικιακά κριτήρια και χωρίς περιορισμό αν είναι η πρώτη ή η δεύτερη κατοικία, 400 εκατομμύρια ευρώ, άτοκο δάνειο για να μπορέσουν οι συμπολίτες μας να τρέξουν την αναβάθμιση με πολύ εύκολους όρους απ' ό,τι είναι το «Εξοικονομώ», ενώ ταυτόχρονα τρέχει και το «Εξοικονομώ».

Σας ανέφερα δράσεις που έχουν σχέση με τις προληπτικές εξετάσεις και με άλλα προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά, ξέρετε, έχει μεγάλη σημασία γιατί μέσα σε αυτόν τον προϋπολογισμό, και εντός του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, βρίσκονται και τα τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 -26 δισεκατομμύρια ευρώ- που τρέχουν με πολύ γρήγορους ρυθμούς.

Στο ανθρώπινο δυναμικό, έχουμε -ενδεικτικά σας αναφέρω- υποστήριξη λειτουργίας ολοήμερου σχολείου και συμπερίληψη στην εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία. Αυτό το λέω και απευθύνομαι, κυρίες, στην Αντιπολίτευση που απ' ό,τι φαίνεται δεν θέλει να ψηφίσει τον προϋπολογισμό αυτό, για να δούμε και τι καταψηφίζετε, κύριοι συνάδελφοι.

Στην ανταγωνιστικότητα για πολύ μικρές επιχειρήσεις, το Ταμείο Επιχειρηματικότητας για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπου εκεί μία μικρή - πολύ μικρή επιχείρηση μπορεί και ανοίγει την πόρτα των τραπεζών και παίρνει ένα δάνειο, όπου το 40% είναι άτοκο και το 60% επιδοτείται με τρεις ποσοστιαίες μονάδες. Και ταυτόχρονα τρέχει και το πρόγραμμα «Ερευνώ - Καινοτομώ».

Στο περιβάλλον και στην κλιματική αλλαγή, ένα πρόγραμμα - είναι πάρα πολλά τα προγράμματα, αναφέρω μόνο ενδεικτικά κάποια- Ολιστικής Διαχείρισης Υδάτων και Αστικών Λυμάτων, έργα αντιπλημμυρικής προστασίας. Όταν απεντάχθηκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης είπαμε ότι δεν θα αφήσουμε τα έργα αυτά και τελικά εντάχθηκαν στο ΕΣΠΑ, τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας.

Στις μεταφορές, η κατασκευή του τμήματος Πάτρα-Πύργος, η δεύτερη φάση. Η ανάπτυξη νησιωτικών λιμενικών υποδομών.

Στην πολιτική προστασία όλη η προμήθεια του πτητικού υλικού, πυροσβεστικά οχήματα κ.λπ., μέσα πυρόσβεσης. Αλλά δεν σταματάμε εκεί.

Μέσα σε αυτόν τον προϋπολογισμό είναι και η στήριξη για τις περιοχές που αδιαφόρησε η πολιτεία πριν από την προσοχή που έστρεψε ο Κυριάκος Μητσοτάκης το 2019. Μιλάμε για τις λιγνιτικές περιοχές όπου η απολιγνιτοποίηση είχε ξεκινήσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια και κανείς δεν είχε κάνει τίποτα. Να θυμίσω ότι επί ΣΥΡΙΖΑ βγήκε μια υπουργική απόφαση, δύο μήνες πριν από τις εκλογές, χωρίς να εφαρμοστεί τίποτα. Το πρόγραμμα τρέχει, είναι σε εξέλιξη, ανακοινώνουμε πολλές επιχειρήσεις που εγκαθίστανται στις περιοχές αυτές. Μάλιστα, τη Δευτέρα θα ανακοινώσουμε επιχειρήσεις στην Κοζάνη και στη Φλώρινα -κάτι που ήδη κάναμε στα Γρεβενά και στην Καστοριά- σημαντικές, μάλιστα, επιχειρήσεις, τεχνολογίας αιχμής, που δημιουργούν νέες συνθήκες και που σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο θα δώσουν θέσεις εργασίας για νέες και νέους, αλλά και για άλλους συμπολίτες μας που, λόγω της ποιότητας της δουλειάς, θα αποφασίσουν να πάνε στις περιοχές αυτές.

Σχετικά με το Ταμείο Επιχειρηματικότητας και την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, θέλω να σας πω ότι το 88% των δανείων που έχουν δοθεί, αφορά μικρές - πολύ μικρές επιχειρήσεις, με κύκλο εργασιών και κάτω από τα δύο εκατομμύρια. Το 56% βρίσκεται κάτω από τα 2 εκατομμύρια. Αυτές είναι οι επιχειρήσεις που έχουν πρόσβαση στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, που αφορά τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα και που ανοίγει την πόρτα μέσω του μηχανισμού «Know your customer» στον τραπεζικό τομέα. Το 56% είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις έως δέκα ερ-

γαζόμενους και το 36,5% μικρές από δέκα ως πενήντα εργαζόμενους. Μάλιστα, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον και σε ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές, όπως είναι η Θεσσαλία.

Κυρίες και κύριοι, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αντιστοιχεί περίπου στο 15% των μη χρηματοοικονομικών δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού και εκτελείται έως 100%. Ο στόχος μας είναι να μη μείνει κανένα ευρώ και βεβαίως ο στόχος μας είναι όλοι οι ευρωπαϊκοί πόροι να μπορέσουν να περάσουν στην οικονομία και να δημιουργήσουν αυτές τις συνθήκες, τις νέες θέσεις εργασίας. Ο προϋπολογισμός για το 2024 είχε προβλεφθεί στα 12,2 δισεκατομμύρια, πάει στα 13,1 δισεκατομμύρια. Ρεκόρ το 2024, ρεκόρ το 2025, στα 14,1 δισεκατομμύρια ευρώ.

Κλείνοντας, επαναλαμβάνω ότι πρόκειται να ψηφίσουμε την Κυριακή τον πλέον αναπτυξιακό προϋπολογισμό του κράτους για τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια, έναν προϋπολογισμό που δημιουργεί τις συνθήκες ανάπτυξης, έναν προϋπολογισμό που παρουσιάζει τη σοβαρότητα του κράτους, τη συνέπεια των λόγων και πράξεων, τη δημοσιονομική σύνεση, την αναπτυξιακή προοπτική και βεβαίως τη μετουσίωσή του στην κοινωνική συνοχή.

Αυτόν τον προϋπολογισμό λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλώ να υπερψηφίσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Δευτέρας 16 Δεκεμβρίου 2024.

A. Επικαιρές Ερωτήσεις πρώτου κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφος 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 301/5-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λέσβου της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ» κ. Χαράλαμπος Αθανασίου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Προβλήματα στην ελαιοπαραγωγή λόγω ανομβρίας και υψηλών θερμοκρασιών στη νήσο Λέσβο».

2. Η με αριθμό 288/2-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Δράμας της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Αναστασίου Νικολαΐδη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Έντονος προβληματισμός στην τοπική κοινωνία της Δράμας από τα σοβαρά λειτουργικά προβλήματα και από τη μη πλήρη λειτουργία του Καταστήματος Κράτησης Νικηφόρου».

3. Η με αριθμό 291/2-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κορινθίας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Γεωργίου Ψυχογιού προς τον Υπουργό Επικρατείας, κ. Μαυρουδή (Μάκη) Βορίδη, με θέμα: «Η κυβέρνηση πρέπει άμεσα να αποζημιώσει τους πληγέντες και να θωρακίσει την περιοχή μετά την καταστροφική πυρκαγιά στη δυτική Κορινθία».

4. Η με αριθμό 305/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Αφροδίτης Κτενά προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Για τη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την αντιπλημμυρική θωράκιση της Αττικής».

5. Η με αριθμό 289/2-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Έβρου της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ» κ. Παράσχου Παπαδάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Επιτακτική η ανάγκη μακροπρόθεσμης διακρατικής συμφωνίας με την Βουλγαρία, ως προς το ζήτημα της παροχής ύδατος μέσω του ποταμού Άρδα στον Νομό Έβρου για αρδευτικούς και λοιπούς σκοπούς».

6. Η με αριθμό 309/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ξάνθης της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ. Χουσεΐν Ζεϊμπέκ, προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Κτηριακό και ανάγκη ανέγερσης νέου σχολικού κτηρίου για τη στέγαση του Μειονοτικού Γυμνασίου Λυκείου Ξάνθης».

7. Η με αριθμό 312/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Προέδρου της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Ο θάνατος του Ιάσωνα Λαλαούνη μετά από τροχαίο που έλαβε χώρα στις 12-3-2021 έξω από την Βουλή και οι ενέργειες του Υπουργείου σας για τη διαλεύκανση του».

8. Η με αριθμό 299/3-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Φθιώτιδος κ. Ιωάννη Σαρακιώτη προς τον

Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Προβληματική η αστυνόμευση στην Περιφερειακή Ενότητα (Π.Ε.) Φθιώτιδας - Συνεχίζεται η υποστελέχωση της Διεύθυνσης Αστυνομίας (Δ.Α.) Νομού Φθιώτιδας».

Β. Επίκαιρες Ερωτήσεις δεύτερου κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 308/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κιλίκης της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Στέφανου Παραστατίδη προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Ερωτήματα σχετικά με την υλοποίηση του θεσμού των Κέντρων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Κ.Ε.Ε.Κ.)».

2. Η με αριθμό 300/3-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Ανάπτυξης με θέμα: «Εκτός Αναπτυξιακού Νόμου η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας».

3. Η με αριθμό 306/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του ΣΤ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή Λάρισας της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Γεωργίου Λαμπρούλη προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Για τα προβλήματα αποκατάστασης των σεισμόπληκτων κατοίκων του Δήμου Τυρνάβου».

4. Η με αριθμό 290/2-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ημαθίας της Κ.Ο. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ» κ. Βασιλείου Κοτίδη προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Εγκαθίδρυση Αστυνομικού Τμήματος στη Βεργίνα Ημαθίας».

5. Η με αριθμό 310/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Φλώρινας της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Γιατί αποσύρουν το επενδυτικό τους ενδιαφέρον τους οι εταιρείες στο πλαίσιο της απολιγνιτοποίησης;»

6. Η με αριθμό 316/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Προέδρου της Κ.Ο. «ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Η εγκληματική δράση του συλληφθέντος αστυνομικού της Βουλής και οι παραλείψεις των αρχών προς προστασία θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας».

7. Η με αριθμό 320/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Ανεξάρτητου Βουλευτή Κερκύρας κ. Αλεξάνδρου Αυλωνίτη προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα: «Ναυάγιο της Πύλου. Αδιαφανείς οι πρακτικές διερεύνησης και απόδοσης ευθυνών από τις ελληνικές αρχές».

8. Η με αριθμό 313/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κ.Ο. «ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ» κ. Ευαγγελίας Λιακούλη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Σοβαρά ερωτηματικά γεννά η νέα ανάθεση στην ολλανδική HVA μελετών για αντιπλημμυρικά έργα στη Θεσσαλία».

9. Η με αριθμό 302/5-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Αντιπλημμυρική θωράκιση Θεσσαλίας».

10. Η με αριθμό 307/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Αφροδίτης Κτενά προς τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με θέμα: «Να προσδιοριστούν και να αποδοθούν άμεσα τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων Μηχανικών ΤΕΙ δεκαέξι ειδικοτήτων που βρίσκονται στον «αέρα» δύο δεκαετίες».

11. Η με αριθμό 311/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ. Αθανασίου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Επιτακτική η ανάγκη επαναφοράς της αναστολής μείωσης της προσωπικής διαφοράς».

12. Η με αριθμό 303/6-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Λάρισας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Βασιλείου Κόκκαλη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Με παραιτήσεις της διοίκησης δεν διασφαλίζονται οι έγκαιρες, έγκυρες και με διαφάνεια πληρωμές από τον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύ-

σεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)».

13. Η με αριθμό 315/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β' Πειραιώς της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Διαμάντως Μανωλάκου, προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Για την κατάσταση που επικρατεί στις υπηρεσίες ασύλου».

14. Η με αριθμό 314/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Αθηνών της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ. Αθανασίου Ηλιόπουλου προς τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη με θέμα: «Η συγκάλυψη και η ατιμωρησία των αστυνομικών που διώκονται για τη δολοφονία του Κώστα Μανιουδάκη, λαμβάνει προκλητικές διαστάσεις».

15. Η με αριθμό 304/6-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Αιτωλοακαρνανίας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Μιλτιάδη Ζαμπάρα προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Εκτόξευση πλειστηριασμών στην Αιτωλοακαρνανία και ανάγκη προστασίας των πολιτών».

16. Η με αριθμό 318/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Λέσβου της Κ.Ο. «ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ» κ. Μαρίας Κομνηνάκη, προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Λήψη αμέσων μέτρων για την αντιμετώπιση των καταστροφικών πλημμυρών στη Ρόδο και στη Λήμνο».

17. Η με αριθμό 317/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Φλώρινας της Κ.Ο. «ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ» κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Επανάσυνδέσεις και μέτρα για την ενεργειακή φτώχεια».

18. Η με αριθμό 321/9-12-2024 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Κορινθίας της Κ.Ο. «ΣΥΡΙΖΑ - ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ» κ. Γεωργίου Ψυχogiού προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου με θέμα: «Άμεση ανανέωση των συμβάσεων και εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίαση μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα τρεις μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γυμνάσιο Ναυπάκτου.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο για μία παρέμβαση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Έχουν ζητήσει τον λόγο ο κ. Γερουλάνος και ο κ. Παππάς. Μόλις μιλήσουν οι δύο αυτοί συνάδελφοι, παρακαλώ, να πάρετε τον λόγο.

Τώρα τον λόγο έχει ο κ. Παύλος Γερουλάνος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος από το ΠΑΣΟΚ.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς, να καλωσορίσω το σχολείο της Ναυπάκτου.

Κύθηρα, Πάσχα 2024: Η κ. Άννα κάθεται πίσω από το τραπέζι της, σε ένα πανηγύρι, μπροστά σε τρία βαζάκια καπαρόφυλλα και τρία βαζάκια μέλι. Κρατάει στα χέρια της ένα ΡΟΣ. Μου λέει: «Κύριε Παύλο, πείτε κάτι στον κ. Χατζηδάκη. Μου έχουν δώσει αυτό το μαραφέτι και μου ζητάνε να αλλάζω κάθε μέρα τους κωδικούς, αλλά δεν ξέρω πώς να το κάνω. Και αν δεν το κάνω, θα με κυνηγάνε». Αλλά όταν είπα στον κ. Χατζηδάκη ότι του φεύγουν πολλά λεφτά από το παράνομο εμπόριο καυσίμων, εκείνος άσπρισε. «Θα το βρείτε μπροστά σας» μου είπε. Και μετά το μετράει, λέγοντας «οικονομικά».

Κανόνες για την κ. Άννα, αλλά τρόμος για τους μεγάλους. Ανάποδα το έχετε πάρει, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης: Κανόνες για τους μεγάλους, τρόμος για την κ. Άννα και αυτό το οποίο βιώνει.

Επιτρέψτε μου να σας μεταφέρω σε έναν διαφορετικό κόσμο, σε μία Ελλάδα όπου οι σχέσεις του πολίτη με το κράτος χαρακτηρίζονται από αλληλοσεβασμό, όπου νιώθεις ασφάλεια να δημιουργείς και χαίρεσαι ό,τι δημιουργείς, μέσα σε μία κοινωνία με ξεκάθαρους κανόνες που ισχύουν για όλους. Μια Ελλάδα που αξιοποιεί плοуτοπαραγωγικές πηγές και μοιράζει αυτών τον πλούτο δίκαια, διασφαλίζοντας την κοινωνική συνοχή. Και μια Ελ-

λάδα στην οποία το κοινωνικό κράτος λειτουργεί, όχι μόνο για τους αδύναμους, αλλά για να απελευθερώνει καθημερινά τις δημιουργικές δυνάμεις του τόπου από τον φόβο, συμπεριλαμβανομένης και της κ. Άννας.

Σε ένα τέτοιο κράτος, η Κυβέρνηση σχεδιάζει και οι θεσμοί, που βρίσκονται κοντά στον πολίτη, υλοποιούν. Η εξουσία εκπορεύεται από μία πηγή, αλλά ασκείται από πολλές, ώστε να υπάρχει ανταγωνισμός εξουσίας και λογοδοσίας του πολίτη. Απαραίτητα χαρακτηριστικά αν θέλουμε η κοινωνία να αντιδράει γρήγορα και αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.

Αυτό δεν θέλει λεφτόδεντρα, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης. Θέλει μεταρρυθμίσεις.

Όνειρο θερινής νυκτός; Όχι πια, είναι πρωτόκολλο επιβίωσης. Πρωτόκολλο επιβίωσης μιας κοινωνίας σε έναν κόσμο που αλλάζει δραματικά και μιας οικονομίας που θα συμπιεστεί αφόρητα από προβλέψιμες -και μη- εγχώριους και εξωτερικούς παράγοντες την επόμενη χρονιά. Πρωτόκολλο επιβίωσης σε έναν κόσμο που κατακερματίζεται, ταμπουρώνεται και χτίζει κοινωνικές, οικονομικές και στρατιωτικές εντάσεις με θύματα ανθρώπους, χώρες και κλάδους της οικονομίας.

Ειλικρινά, δεν μου αρέσει να κινδυνολογώ. Η επίκληση στον πολιτικό φόβο είναι ποταπό εργαλείο λαϊκισμού, όμως ο στρουθοκαμηλισμός αυτού του προϋπολογισμού, μας υπαγορεύει ως Αντιπολίτευση να σας κρούσουμε τον κώδωνα του κινδύνου.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, σκέφτεστε λάθος, σχεδιάζετε λάθος, πορεύεστε λάθος. Σκέφτεστε λάθος, διότι δεν είμαστε πια στην εποχή των μνημονίων. Εσείς ζείτε ακόμα στην εποχή που έξω σχεδίαζαν κι εσείς υλοποιούσατε. Σήμερα οι πολιτικές προτεραιότητες της πατρίδας μας πρέπει να τεθούν σε νέα βάση, από εμάς, για εμάς, για την κ. Άννα.

Σχεδιάζετε λάθος γιατί δεν είμαστε πια στην εποχή του ανταγωνισμού. Εσείς ακόμα πιστεύετε ότι αν μειώσετε αρκετά τους μισθούς, θα έρθει το κεφάλαιο για να καθορίσει το μέλλον της ελληνικής οικονομίας. Σήμερα οι εθνικές οικονομίες ζουν και πεθαίνουν γεωπολιτικά, όπως πρόσφατα ανακάλυψε η Γερμανία. Σε ανθεκτικές οικονομίες συνεργάζονται και δυναμώνουν όλοι μαζί και το κράτος και οι μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι, ακόμα και οι τράπεζες. Δεν θα έλεγα ότι αυτό είναι το σκηνικό εδώ πέρα. Ούτε αυτό θέλει «λεφτόδεντρα». Θέλει μεταρρυθμίσεις.

Πορεύεστε σε λάθος, διότι δεν είμαστε πια στην εποχή της ευρωπαϊκής κυριαρχίας. Εσείς ακόμα πιστεύετε ότι η Δύση θα μας σώσει πολιτικά, αμυντικά, οικονομικά. Ακόμα και πολιτισμικά θα μας έσωζε η Δύση, έλεγε τότε ο κ. Καραμανλής. Η πραγματικότητα είναι ότι σε μία Δύση κατακερματισμένη η Ευρώπη δεν μπορεί να αντεπεξέλθει πια στις σε νέες προκλήσεις και κανείς δεν θα σώσει την Ελλάδα, αν δεν αρχίσουμε να το κάνουμε εμείς τώρα, μαζί με και για την κ. Άννα.

Όσο πιο γρήγορα το αντιληφθούμε αυτό τόσο πιο γρήγορα θα αρχίσουμε να σκεφτόμαστε, να σχεδιάζουμε και να πορευόμαστε, ώστε να στέκομε στις δικές μας δυνάμεις, να αντιδρούμε γρήγορα και συλλογικά στις προκλήσεις των καιρών, να κόψουμε το άχρηστο λίπος και τη σπατάλη και να επενδύσουμε στα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα, να επικεντρωθούμε επιτέλους στην προώθηση ελληνικών προϊόντων στο εξωτερικό και νέων υπηρεσιών εντός Ελλάδας και να χτίσουμε δυνατές τοπικές οικονομίες που να στηρίζουν επιχειρήσεις όλων των μεγεθών που ενισχύουν την εθνική μας οικονομία.

Με λίγα λόγια, αυτό που πρέπει να κάνουμε άμεσα είναι να αλλάξουμε το παραγωγικό μας μοντέλο, ώστε να χτίσουμε επιτέλους μια πραγματικά πατριωτική οικονομία που σκέφτεται, σχεδιάζει και υλοποιεί με μόνο γνώμονα την Ελληνίδα και τον Έλληνα. Για να το πετύχουμε αυτό, επαναλαμβάνω, δεν χρειάζονται «λεφτόδεντρα». Χρειάζονται μεταρρυθμίσεις, ξεκινώντας από τον τρόπο που λειτουργεί το πολιτικό σύστημα. Διότι αν δεν αλλάξουμε την πηγή του κακού, δεν πρόκειται να αλλάξει απολύτως τίποτα άλλο.

Για να αλλάξουμε παραγωγικό μοντέλο και να χτίσουμε μια πατριωτική οικονομία θα χρειαστεί να συντονίσουμε προς την ίδια κατεύθυνση πέντε εργαλεία που έχουμε στη διάθεσή μας: τις πλουτοπαραγωγικές πηγές της χώρας, τη δημόσια περιουσία

μας, τα χρήματα που έρχονται από το εξωτερικό, το φορολογικό σύστημα και το πιστωτικό σύστημα.

Οι βασικές πλουτοπαραγωγικές πηγές της χώρας είναι τρεις: η φύση, ο πολιτισμός και οι άνθρωποί μας. Και οι τρεις σήμερα υποαξιοποιούνται, αξιοποιούνται από λίγους ή φεύγουν στο εξωτερικό. Πόσο δύσκολο θα ήταν, για παράδειγμα, αν η ενέργεια που παράγεται στην Ελλάδα από τον ήλιο και τον αέρα, κύριε Σκυλακάκη, βοηθούσε για να γίνει πιο ανταγωνιστική η δική μας γεωργία και οι δικές μας μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Πόσο δύσκολο θα ήταν αν αυτά τα πιο ανταγωνιστικά προϊόντα τα προωθούσαμε στα ίδια ράφια και τα ίδια εστιατόρια που έχουν κατακτήσει το ελληνικό λάδι, οι ελιές, η φέτα, το γιαούρτι, το ψάρι, το κρασί, κύριε Δένδια; Και πόσο δύσκολο θα ήταν να δημιουργούσαμε συνεταιρισμούς γύρω από αυτά τα πιο ανταγωνιστικά προϊόντα που θα προστάτευαν τους γεωργούς από τα ολιγοπώλια των μεσαζόντων, ώστε να μην ερημώνει η περιφέρειά μας, κύριε Τσιάρα;

Αυτό που θέλω να αναδείξω με αυτά τα ερωτήματα είναι το πόσο αλληλένδετα είναι τα εργαλεία που οδηγούν στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου. Θα μπορούσα να συνεχίσω για πολύ ακόμα. Πόσο δύσκολο θα ήταν γύρω από τέτοιες δραστηριότητες να χτίζαμε έρευνα και να ενισχύαμε την καινοτομία για να κάνουμε την Ελλάδα κέντρο μεσογειακής διατροφής και να τη συνδέαμε με τον τουρισμό, κυρία Κεφαλογιάννη, και τον τουρισμό να τον συνδέαμε με την υγεία, την ευεξία, την αποκατάσταση και την αποτοξίνωση για να κρατήσουμε τους γιατρούς που εκπαιδεύουμε στην Ελλάδα, κύριε Γεωργιάδη; Πόσο δύσκολο θα ήταν μια νέα κουλτούρα έρευνας και καινοτομίας να αναπτυχθεί περαιτέρω γύρω από κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως είναι η υγεία, η φαρμακοβιομηχανία και από ό,τι φαίνεται από τις επενδύσεις που συζητάει η Ευρώπη, η άμυνα;

Μιλούμε για δραστηριότητες που θα κρατούσαν τα παιδιά στην Ελλάδα, κυρία Ζαχαράκη. Θα μοίραζαν την ανάπτυξη σε κάθε γωνιά της χώρας, βάζοντας φρένο στην ερήμωση της περιφέρειας και θα δημιουργούσαν πλούτο τόσο για τις μεγάλες επιχειρήσεις, όσο και για τις μικρές, ακόμα και για τις πολύ μικρές, όπως η κ. Άννα.

Για να γίνει, όμως, αυτό είναι απαραίτητο να προσθέσουμε στην υπηρεσία τέτοιων δραστηριοτήτων και τη δημόσια περιουσία και τα χρήματα που έρχονται από το εξωτερικό, το ταμείο, τα ΕΣΠΑ και ούτω καθεξής. Σήμερα η δημόσια περιουσία των Ελλήνων σαπίζει κάτω από την κεντρική διαχείριση ενός ταμείου που δεν ξέρει τι έχει, πόσω μάλλον τι να το κάνει. Τα χρήματα που έχουν έρθει από το εξωτερικό έχουν, μεν, συμβάλει στην ενεργειακή μετάβαση και την ψηφιοποίηση, αλλά δεν έχουν συμβάλει καθόλου στην ενεργειακή δημοκρατία και την πάταξη της γραφειοκρατίας αντίστοιχα, κρατώντας πολλές οικονομικές δραστηριότητες στην Ελλάδα μη ανταγωνιστικές. Γι' αυτό έχουμε πει, κύριε Χατζηδάκη, κλείστε το Υπερταμείο υπό τη σημερινή του μορφή και μοιράστε περιουσία και χρήματα τοπικά, απαιτώντας τον ανταγωνισμό και τη λογοδοσία των εξουσιών. Δεν χρειάζεται «λεφτόδεντρα», κύριε Λιβάνιε. Μεταρρυθμίσεις θέλει και αλλαγή νοοτροπίας του παραγωγικού μοντέλου.

Στην υπηρεσία της πατριωτικής οικονομίας οφείλουμε, επίσης, να προσθέσουμε το φορολογικό σύστημα και τις τράπεζες. Πόσο δύσκολο είναι πια να διασταυρώνετε στοιχεία, ώστε να φορολογούμε το εισόδημα και όχι το επάγγελμα και να δίνουμε κίνητρα για να ανοίξουν αγορές εκεί που σήμερα δεν υπάρχουν; Έχουμε, πλέον, κάθε εργαλείο που χρειαζόμαστε για να πατάξουμε το μαύρο χρήμα στην οικοδομή, στο λαθρεμπόριο τσιγάρων, στα καύσιμα, αλλά προτιμάτε να χτυπάτε αδιακρίτως αντί να τα βάζετε με τους μεγάλους. Ούτε αυτό θέλει «λεφτόδεντρα». Μεταρρυθμίσεις θέλει και πολιτικό θάρρος. Θάρρος να σκεφτόσαστε, να διαλέγεστε και να συμπεριφέρεστε πολιτικά, μεταξύ άλλων, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης.

Σε μια τέτοια προσπάθεια σημαντικό ρόλο μπορούν να παίξουν οι τράπεζες, οι οποίες σήμερα έχουν αυτοαποκλειστεί από τη διαδικασία ανάπτυξης της χώρας. Πόσο δύσκολο είναι πια να ακούσετε τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος που ζητάει ενίσχυση του ανταγωνισμού των τραπεζών, ειδικά από τράπεζες που μπορούν να εξυπηρετήσουν μικρότερους παίκτες της οικονο-

μίας; Όχι, όλα για τους μεγάλους.

Η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου και το χτίσιμο μιας πραγματικά πατριωτικής οικονομίας θα έβαζε περισσότερες Ελληνίδες και περισσότερους Έλληνες στο παιχνίδι, θα διέυρυνε την παραγωγική βάση, θα οδηγούσε την επένδυση στην καινοτομία, θα κρατούσε ζωντανή την περιφέρεια και θα έδινε κίνητρα για δραστηριότητες που σήμερα ασθμαίνουν. Αν, παράλληλα, δουλεύαμε με τον ΣΕΒ για την επαναβιομηχανοποίηση της οικονομίας, ιδέες που βρίσκονται ήδη στο τραπέζι, θα μπορούσαμε να βάλουμε επιπλέον το λιθαράκι μας στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου.

Τι μας κρατάει, όμως, για να λειτουργήσουμε έτσι; Αυτό που μας κρατάει πίσω είναι ένα απελπιστικά αυτοαναφορικό πολιτικό σύστημα που δεν μπορεί να αλλάξει ακόμη κι αν κυβερνούσε ο τέλειος κυβερνήτης για δέκα χρόνια. Διότι έξι μήνες μετά, αν το αφήναμε ίδιο, θα επανερχόταν στις προηγούμενες παθογένειες.

Το μόνο εργαλείο που θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε για να χτίσουμε μια πραγματικά πατριωτική οικονομία σε βάθος χρόνου θα ήταν ο ανταγωνισμός των εξουσιών, ο ανταγωνισμός των εξουσιών με λογοδοσία. Γι' αυτό, όμως, θα χρειαστεί ριζική αποκέντρωση της εξουσίας και τη διάλυση του αποσπασματικού που λέγεται Μέγαρο Μαξίμου με τη σημερινή του μορφή, κύριε Μητσοτάκη.

Με άλλα λόγια, για να είναι αποτελεσματικό το πρωτόκολλο επιβίωσης, το οποίο περιγράφω, θα πρέπει να ανατρέψουμε τη λογική με την οποία μας έχουν ποτίσει όλοι αυτοί που καταρρέουν σήμερα γύρω μας. Αντί για υπερσυγκεντρωτική εξουσία και ανταγωνισμό μεταξύ φορέων και επιχειρήσεων για την εύνοια της συγκεντρωμένης εξουσίας, θα χρειαστεί να πάμε σε ένα μοντέλο όπου οι εξουσίες ανταγωνίζονται και αλληλοελέγχονται και οι τοπικοί θεσμοί και οι τοπικές επιχειρήσεις συνεργάζονται για να δημιουργήσουν νέες αγορές. Μόνο έτσι μπορεί μια μικρή χώρα με ευάλωτη οικονομία να χτίσει πάνω στις δικές της δυνάμεις μια ανθεκτική οικονομία.

Ο λόγος, λοιπόν, που θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό δεν είναι ότι διαφωνούμε μόνο στα επιμέρους ζητήματα τα οποία έχουμε συζητήσει πολλές φορές. Ο λόγος είναι ότι διαφωνούμε ριζικά στο αρχιτεκτόνημα. Αυτή την ώρα που γύρω μας καταρρέουν οικονομίες, συμμαχίες και σύνορα, η Κυβέρνηση επιμένει να κοιτάζει με τα μοντέλα του χθες. Επειδή, όμως, η Ελλάδα και ο Έλληνας ζουν τα προβλήματα του σήμερα, η Κυβέρνηση το μόνο που έχει να τους προσφέρει είναι επιδόματα αμνησίας.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δεν αναζητούμε μια κυβέρνηση η οποία θα μας βοηθήσει να ξεχάσουμε. Αναζητούμε μια κυβέρνηση που θα μας ενώσει για να προχωρήσουμε μπροστά όλοι μαζί, που θα κάνει μεταρρυθμίσεις για να λειτουργήσουν διαφορετικά το πολιτικό σύστημα και η οικονομία και για να λειτουργήσουν διαφορετικά και για και με την κυρία Άννα.

Η απάντησή σε αυτήν την αναζήτηση είναι μόνο προοδευτική, με ηγέτη ένα ισχυρό Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα που πιστεύει ότι τώρα είναι η ώρα να σταθούμε στα πόδια μας και όσο δεν το κάνουμε, κινδυνεύουμε να μείνουμε απελπιστικά απροετοίμαστοι γι' αυτά που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε μπροστά μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Παππάς από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να ξεκινήσω από το εξής και να υπογραμμίσω ότι ο Καβάφης δεν θα σας κατέτασσε στους σοφούς, διότι οι σοφοί ακούν τη βοή των πλησιάζοντων γεγονότων.

Έχει τα τελευταία χρόνια η χώρα μας ζήσει κρίσεις αλληπάλληλες και η πολιτεία σε διεθνές επίπεδο έκανε πάρα πολύ κρίσιμες επιλογές. Ποιες ήταν αυτές; Μεγάλες δημόσιες δαπάνες, εθνικοποιήσεις όπου χρειάστηκε, μείωση έμμεσων φόρων και πλαφόν στα κέρδη. Τίποτα από αυτά δεν φαίνεται εσείς να έχετε υιοθετήσει και βεβαίως, όπως είπαμε και σε προηγούμενες τοποθετήσεις μας, το ενδεχόμενο νέων διεθνών αναταραχών περ-

νάει ξωφάλτσα στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού και δεν μας εξηγείτε τι προτίθεστε να κάνετε, εάν προτίθεστε να κάνετε τίποτα διαφορετικό σε περίπτωση πρόκλησης μιας νέας διεθνούς αναταραχής με βάση τις εξελίξεις τόσο στη Συρία, αλλά και τα σκαμπανεβάσματα τα πολιτικά και τα οικονομικά σε μεγάλες χώρες της Ευρώπης. Εάν ο σκοπός σας είναι να προχωρήσετε στην πεπατημένη, ο λαός μας πρέπει να προετοιμάζεται για τη συσσώρευση νέων προβλημάτων, όπως αυτά που βίωσε στα πρώτα χρόνια της δικής σας διακυβέρνησης.

Ανεβαίνουν οι Βουλευτές της Πλειοψηφίας σε αυτό το Βήμα και αναπαράγουν τα ενημερωτικά σημειώματα του κ. Χατζηδάκη. «Κάθε θαύμα τρεις ημέρες» έλεγαν και το αναπτυξιακό θαύμα της Κυβέρνησης ακόμα μία, ξεκίνησε την Τετάρτη και θα τελειώσει την Κυριακή.

Απαντά η πολιτική σας στις μεγάλες προκλήσεις; Απαντά στα μεγάλα ζητήματα που βιώνουν τα νοικοκυριά, οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις; Απαντά στο μεγάλο πρόβλημα της ακρίβειας και στη συσσώρευση του ιδιωτικού χρέους; Συσσωρεύτηκε κατά 16 δισεκατομμύρια ευρώ περισσότερο ιδιωτικό χρέος, κύριε Παπαθανάση. Ποια είναι η απάντησή σας; Εσείς κάνατε αυτές τις επιλογές. Είχατε 120 δισεκατομμύρια ευρώ διαθέσιμα, 50 δισεκατομμύρια ευρώ παραπάνω φορτώσατε το δημόσιο χρέος. Βεβαίως καλώς να γίνουν οι δημόσιες δαπάνες και τα υπόλοιπα από το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης. Απαντά η πολιτική σας στη στεγαστική κρίση, τη στιγμή που τα μισά νοικοκυριά χρειάζονται το μισό τους εισόδημα για να καλύπτουν τα έξοδα στέγης; Απαντά μήπως η πολιτική σας στη δημογραφική κατάρρευση; Μήπως δεν συμβαίνει δημογραφική κατάρρευση; Έχετε καταλάβει ότι έχουμε τις μισές γεννήσεις από θανάτους τα δύο τελευταία χρόνια; Δεν είναι αιτία γενικευμένου συναγερμού; Στην πεπατημένη απάνω; Μέχρι πότε; Είναι ένα φυσικό φαινόμενο; Δεν έχετε να κάνετε κάτι γι' αυτό; Προφανώς και όχι και γι' αυτό είστε και ακατάλληλοι για να απαντήσετε στις μεγάλες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο λαός μας, διότι φάνηκε ότι τις αναταραχές η δική σας πολιτική τις πολλαπλασιάζει εντός της χώρας.

Το 2019 παραλάβετε μια χώρα εκτός μνημονίων, με οικονομία με οχτώ συνεχόμενα τρίμηνα ανάπτυξης, μια αγορά που είχε δημιουργήσει -χωρίς τα εργαλεία που είχατε εσείς στη διάθεσή σας, επαναλαμβάνω- τετρακόσιες χιλιάδες θέσεις εργασίας από το 2015 ως το 2019, παρ' όλο που κυβερνήσαμε σε συνθήκες εξωτερικού καταναγκασμού για να βγάλουμε τα κάστανα από τη φωτιά που είχατε εσείς ανάψει στην ελληνική οικονομία. Παραλάβετε χρέος ρυθμισμένο, δομές υγείας και παιδείας όρθιες και ανοικτές για όλους.

Και μετά το 2019 τι συνέβη; Παρ' ότι είχατε τη δυνατότητα μεγάλων δαπανών, δεν έγινε κανένα αναπτυξιακό άλμα. Επαίρεστε για μια στοιχειώδη αύξηση των επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ. Δηλαδή είχατε στη διάθεσή σας 120 δισεκατομμύρια ευρώ και δεν καταφέραμε ούτε να συγκλίνουμε ως προς τις επενδύσεις. Δεν είναι και άξιο συγχαρητηρίων αυτό, κύριε Παπαθανάση, με συγχωρείτε. Με διαθέσιμα 50 δισεκατομμύρια ευρώ, τα οποία ήταν η δημόσια δαπάνη, διότι χαλάρωσαν οι κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας, το ΕΣΠΑ και το Ταμείο Ανάκαμψης. Είμαστε οι τελευταίοι μακράν στον ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, 15% η Ελλάδα 22% στην Ευρώπη, με ανοιχτούς τους κρουνοί του χρήματος.

Ιδιωτικό χρέος, λοιπόν, στα χρόνια τα δικά σας 16 δισεκατομμύρια ευρώ παραπάνω, οφειλές του δημοσίου προς τους ιδιώτες, διπλασιασμός στα 3 δισεκατομμύρια ευρώ, ένας στους τέσσερις, δυόμισι εκατομμύρια πολίτες στο φάσμα ή στον κίνδυνο φτώχειας, 50% των θέσεων εργασίας, είτε επισφαλείς, είτε εκ περιτροπής, είτε μερικής απασχόλησης, συλλογικές συμβάσεις εργασίας μόνο στο 25% των εργαζόμενων, επτά στους δέκα καταθέτες -γι' αυτό προσοχή όταν μιλάτε για τα στατιστικά των τραπεζών- έχουν καταθέσεις μέχρι 1.000 ευρώ. Αυτό πρακτικά σημαίνει μηδέν. Είναι «μήνας μπαίνει, μήνας βγαίνει». Δεν υπάρχουν αποταμιεύσεις για το 70% των καταθετών. Το 1% των καταθετών -προσέξτε- στην Ελλάδα έχει το 40% των καταθέσεων. Είναι 0,8% για την ακρίβεια, ας το πούμε 1% για να συνεχιστεί η συζήτηση. Αυτό είναι νομίζω μια επίσης δική σας κατάκτηση.

Κατέκτησε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα με όλες αυτές τις

δυνατότητες που είχατε η χώρα; Όχι. Εμπορικό έλλειμμα 26 δισεκατομμύρια ευρώ. Άλλαξε το παραγωγικό μοντέλο; Προφανώς και όχι. Το 96% των επιχειρήσεων είναι εκτός τραπεζικού δανεισμού. Σχέδιο Πισσαρίδη: Σε απόλυτη εφαρμογή. Και εδώ θα ήθελα να πω το εξής, επειδή άκουσα και την κ. Διαμαντοπούλου από το ΠΑΣΟΚ να έχει ανησυχία για το αν εφαρμόζεται το σχέδιο Πισσαρίδη. Θα ήθελα να την καθησυχάσω, είστε πιστοί εφαρμοστές του, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι έχουν μπει όλες οι αμμομηχανές μπροστά για να εφαρμοστεί αυτό το σχέδιο, το σχέδιο που θεωρεί τη μικρή και μεσαία επιχείρηση την κακοδαιμονία της ελληνικής οικονομίας. Είναι ένα ζήτημα στο οποίο το ΠΑΣΟΚ θα μπορούσε να διευκολύνει παίρνοντας ξεκάθαρη θέση.

Μιλάτε για μειώσεις φόρων. Το 2025 προβλέπετε 69 δισεκατομμύρια ευρώ φόρους, το 2021 48 δισεκατομμύρια ευρώ. Σας το είπαμε αυτό. Σας είπαμε επίσης ότι έχετε από πέρυσι έως εφέτος 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ περισσότερους φόρους, 1,5 δισεκατομμύρια ευρώ ΦΠΑ, 1 δισεκατομμύριο ευρώ φόρο εισοδήματος. Όταν στριμώξαμε τον κ. Χατζηδάκη, δάγκωσε τη γλώσσα του και είπε: «Δεν εννοούσαμε φόρους, εννοούσαμε φορολογικούς συντελεστές». Ε, μα, ευχαριστούμε πολύ, όταν το κύμα της ακρίβειας πέφτει πάνω στην οικονομία και μένουν σταθεροί οι φορολογικοί συντελεστές των έμμεσων φόρων, όπως ο ΦΠΑ, μαζεύετε περισσότερα έσοδα, από 14 δισεκατομμύρια ευρώ το 2021, 22 δισεκατομμύρια ευρώ ο ΦΠΑ μόνο το 2023. Λιγότεροι φόροι είναι αυτό; Πώς προκύπτει; Τώρα το αλλάξατε το ποίημα και λέτε ότι είναι χαμηλότεροι οι φορολογικοί συντελεστές. Να τους δούμε κι αυτούς και να μην το πιστέψουμε. Αυτή - ξέρετε - η συζήτηση δεν έχει και πάρα πολλή ουσία, όταν το λάδι έχει αυξηθεί κατά 120% και τα τρόφιμα -είτε κρέατα, είτε γαλακτοκομικά- κοντά στο 50%.

Μιλήσατε αναλυτικά, κύριε Παπαθανάση, για την αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης. Έχουμε αντιπαρατεθεί πάρα πολλές φορές για τη διαχείριση αυτών των πόρων. Σας ζητήσαμε με ερώτησή μας τεκμήρια για το πόσες μικρές επιχειρήσεις έχουν λάβει δάνεια από το Ταμείο Ανάκαμψης. Η απάντησή σας ήταν μηδέν. Επτά επιχειρήσεις μόνο οι οποίες έχουν λιγότερες από δέκα εργαζόμενους. Αυτή είναι η απάντηση που λάβαμε επίσημα από το Υπουργείο. Έχουμε κλεισμό δομών στην υγεία και στην παιδεία. Αλλά τι δεν έχουμε; Πού δεν καταρρέουν τα πράγματα; Δεν καταρρέουν τα πράγματα στο πεδίο της σπατάλης χρημάτων. Είστε μηχανικός, ένας άξιος μηχανικός, κ. Παπαθανάση. Γνωρίζετε. Τι θα χτίζατε με 6.000 ευρώ το τετραγωνικό; Πείτε μου. Έπαυλη θα χτίζατε, όχι ενεργειακή αναβάθμιση του Κέντρου Υγείας Φιλατρών.

Ρωτώ στην Εθνική Αντιπροσωπεία να απαντήσουν όσοι είναι μηχανικοί ή όσοι έχουν αποπειραθεί να χτίσουν το δικό τους σπίτι, 6.000 ευρώ το τετραγωνικό. Ή μήπως διεκδικείτε δάφνες καλής διαχείρισης για την έρευνα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που σχετίζεται με τα 2,5 δισεκατομμύρια τα οποία διατέθηκαν αδιαφανώς σχεδόν με απευθείας αναθέσεις στον τομέα της ψηφιακής οικονομίας; Γι' αυτά τα αποτελέσματα επιτρέψτε ή για τις απεντάξεις αντιπλημμυρικών έργων από το Ταμείο Ανάκαμψης με τη δικαιολογία ότι δεν προλαβαίνατε; Αλλά τα χρονοδιαγράμματα νομίζω τα ξέρατε και από πολύ νωρίς.

Η πολιτική σας συσσωρεύει υπερκέρδη. Αυτό νομίζω δεν μπορεί να το αμφισβητήσει κανείς. Θέλετε να συζητήσουμε ένα βασικό αξίωμα της δικής σας οικονομικής προσέγγισης; Υποτίθεται ότι η υπερσυγκέντρωση κερδών θα βελτιώσει τις επενδύσεις. Έχουμε εκτίναξη επενδύσεων ανάλογη της υπερσυσσώρευσης κερδών στην Ελλάδα; Δεν έχουμε. Καταρρέει λοιπόν ο θεμέλιος λίθος της δικής σας οικονομικής προσέγγισης, κύριοι. Δεν αποδίδει. Από τα 10 δισεκατομμύρια χρηματιστηριακά κέρδη πέρυσι τα 7 ήταν στις τράπεζες, στο λιανικό εμπόριο και την ενέργεια.

Όταν ξέσπασε λοιπόν η ενεργειακή κρίση, εσείς κλείσατε τα μάτια, κλείσατε τα αυτιά. Γιατί λέτε και διατείνεστε ότι εμείς ζητάμε κάτι παράλογο; Δηλαδή να μειώσετε τους έμμεσους φόρους, να έχει το δημόσιο παρέμβαση στους κρίσιμους τομείς της οικονομίας και συμμετοχή, να μπει πλάφον στα κέρδη. Και βεβαίως έρχεται και επανέρχεται και επανήλθε και ευλόγως και το ζήτημα των τραπεζών. Και εδώ θα σας παρακαλούσα να έχετε ένα μέτρο όταν επιτίθεστε στην Αριστερά για ζητήματα δημοσιο-

νομικά, διότι δεν έχει υπάρξει πιο ανεύθυνη δημοσιονομικά επιλογή από την πώληση των μετοχών των τραπεζών, την οποία επιλέξατε εσείς και εν κρυπτώ και προσπαθώντας να την αποσιωπήσετε από την Εθνική Αντιπροσωπεία. Ιδιωτικοποιήσατε τις τράπεζες και το δημόσιο έχασε 40 δισεκατομμύρια ευρώ. Πόσους προϋπολογισμούς χρειάζομαστε λοιπόν για να καλύψετε αυτήν την τρύπα; Πόσα πλεονάσματα χρειάζεται να χτιστούν για να μπαλωθούν αυτά τα κενά που αφήνει αυτή σας η επιλογή;

Και θα έλθει ο κ. Μητσοτάκης να μας πει ότι κάτι θα κάνει με τα κέρδη των τραπεζών. Οι τράπεζες εισέπραξαν 6,5 δισεκατομμύρια τα τελευταία χρόνια από το 2021 και μετά μόνο από τις χρεώσεις, μόνο από τις προμήθειες, 6,5 δισεκατομμύρια. Και αναμένουμε εδώ εσάς να χειροκροτήσετε τον κ. Μητσοτάκη που θα ανέβει σε αυτό το βήμα να μας πει ότι θα πάρει κάποια μέτρα για να χρεώσει 100 εκατομμύρια, θα τον καλωσορίσουμε, να είναι και 200. Στα σοβαρά αυτό θα συμβαίνει; Με εσάς δηλαδή στην Κυβέρνηση οι τράπεζες θα έχουν 4 με 5 δισεκατομμύρια κέρδη το χρόνο, θα έρχεστε εκ των υστέρων να τους βάζετε 100 εκατομμύρια φόρο και ούτε γάτα ούτε ζημιά; Συγγνώμη, αλλά αυτό είναι καλύτερο των περιστάσεων και εδώ θα πρέπει όλες οι πολιτικές δυνάμεις να πάρουν θέση.

Παρακολουθούμε με ενδιαφέρον και τη θέση που παίρνει το ΠΑΣΟΚ. Και λυπούμαστε που το λέμε αλλά έχει μετατοπιστεί και διαρκώς χαμηλώνει τον πήχη των προσδοκιών για τη φορολόγηση των τραπεζών. Ξεκίνησε ο κ. Ανδρουλάκης στις 28 του μήνα και είπε ότι έχει μια πρόταση η οποία μπορεί να φέρει 800 εκατομμύρια κατά έτος. Αυτό στις 5 του Δεκέμβρη έγινε 250 εκατομμύρια κατά έτος. Και έρχεται και καινούργια πρόταση η οποία δεν ξέρουμε πόσο υπολογίζεται ότι θα φέρει στα δημόσια ταμεία.

Η λύση λοιπόν είναι αυτό που προτείνει ο ΣΥΡΙΖΑ. Ο ορισμός των υπερκερδών με βάση τους ορισμούς της Κομισιόν, υπολογισμός των κερδών με βάση τους ορισμούς της Κομισιόν και φορολόγηση 90%. Γιατί σας φαίνεται εκτός των δυνατοτήτων; Είναι εντός των δυνατοτήτων και λογικό να γράφουν 5 δισεκατομμύρια κέρδη οι τράπεζες και είναι παράλογο να φορολογούμε τα υπερκέρδη; Σε ποιο σύμπααν μπορεί να αντέξει αυτού του τύπου η λογική;

Και βεβαίως, είδα ότι ερεθίστηκαν και πολλά μιντιακά κέντρα, επειδή είπαμε ότι πρέπει να υπάρξει δημόσια τράπεζα. Και αυτό μας κάνει εντύπωση. Είναι μήπως λόγω των ενοχών για το ξεπούλημα των μετοχών των τραπεζών; Ή είναι μήπως επειδή θέλετε να αποστειρώσετε τη δημόσια συζήτηση γύρω από την αναγκαιότητα συμμετοχής του δημοσίου σε μία τράπεζα για να πιεστεί ο ανταγωνισμός προς τα κάτω;

Η Νέα Δημοκρατία, κυρίες και κύριοι -και ολοκληρώνω και ευχαριστώ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε- στη φθορά της αναζητά παρτενέρ για ταγκό. Δεν θα τον βρει στον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία θα αγωνιστεί για να χτιστεί η συμμαχία που θα διώξει αυτή την Κυβέρνηση και τα διλήμματα είναι πάρα πολύ απλά και πεντακάθαρα: ή προοδευτική αλλαγή ή ταγκό με τον κ. Μητσοτάκη. Αναζητά παρτενέρ για ταγκό και για τα ζητήματα της συνταγματικής αναθεώρησης. Δεν ξέρουμε τι θέλει να προκρίνει. Οι θέσεις του το 2019 δεν αφήνουν περιθώριο συγκλίσεων σε ό,τι μας αφορά. Αναζητά συνολικά παρτενέρ και κυβερνητικό εταίρο λοιπόν και για την μελλοντική αδυναμία του να σχηματίσει αυτοδύναμη Κυβέρνηση.

Δεν έχει ανάγκη λοιπόν έναν συνασπισμό εξουσίας που θα ιδιωτικοποιήσει το νερό η χώρα. Δεν έχει ανάγκη έναν συνασπισμό εξουσίας που θα ιδιωτικοποιήσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Δεν έχει ανάγκη έναν συνασπισμό εξουσίας που θα αφήσει τις δημόσιες δομές υγείας και της παιδείας να καταρρεύσουν.

Έχει ανάγκη από μία προοδευτική αλλαγή που θα υπερασπιστεί την κοινωνία και σε αυτή την προοδευτική αλλαγή, σε αυτή τη διαφορετική στρατηγική το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ είναι η απάντηση. Αυτή η προοδευτική αλλαγή θα επέλθει με μία νέα ενότητα δυνάμεων και πολιτών, με τον ΣΥΡΙΖΑ στη θέση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όπως η λαϊκή εντολή όρισε, παρά την υποκινούμενη νόθευση της, διότι ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία θα είναι ο καταλύτης της προοδευτικής αλλαγής και ο λαός ο ίδιος ο φυσικός αυτοργός της.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα τέσσερις μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γυμνάσιο Φιλιππιάδας Πρεβέζης, καθώς και δέκα μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Γενικό Λύκειο Θεσπρωτικού Πρεβέζης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Έχει ζητήσει τον λόγο για μια παρέμβαση ο κ. Φωτόπουλος και θα ακολουθήσει ο κ. Καζαμίας.

Ορίστε, κύριε Φωτόπουλε.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ σας άκουσα με προσοχή να μιλάτε για την πρόοδο την οποία έχει επιδείξει η Κυβέρνηση στον ρυθμό απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων είτε αυτά αφορούν το ΕΣΠΑ είτε αυτό αφορά το ταμείο ανάκαμψης. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κάποιος σε αυτήν την Αίθουσα ο οποίος να αμφιβάλει ότι αυτό είναι ένα θετικό γεγονός. Φυσικά και η πρόοδος και σε ρυθμούς, αλλά και σε κόστος χρήματος, η εμπροσθοβαρής καταβολή των ενισχύσεων είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Το πρόβλημα δεν είναι αυτό. Το πρόβλημα το οποίο εντοπίζουμε από το 1981 μέχρι σήμερα είναι το πού κατευθύνονται αυτά τα χρήματα. Δεν είναι μόνο να τα πάρεις εμπροσθοβαρώς. Το ίδιο πρόβλημα λοιπόν, το οποίο έχουμε από το 1981 και το οποίο συνετέλεσε στο να χρεοκοπήσει η Ελλάδα. βλέπουμε και σήμερα.

Μας μιλήσατε εσείς για έναν προϋπολογισμό του 2025 ως έναν προϋπολογισμό ανάπτυξης. Ας δούμε λοιπόν, τι εννοείτε ως Κυβέρνηση, όταν μιλάτε για προϋπολογισμό ανάπτυξης. Να αναφέρω πως στο τρίτο τρίμηνο του 2024 και σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, η αύξηση του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος ήταν κατά 2,4% η οποία προήλθε: 1,3% από την κατανάλωση και μόλις 0,3% από τις επενδύσεις. Για να μη μιλήσουμε για το εμπορικό ισοζύγιο του οποίου το έλλειμμα έχει φτάσει σχεδόν στο 2011. Σας το έχουμε ξαναπεί ότι αυτή είναι ολοφάνερη συνταγή χρεοκοπίας. Στηρίζατε με τις πολιτικές σας τη μεταποίηση; Δεν νομίζω. Θα έπρεπε;

Θα σας αναφέρω κάτι το οποίο είμαι σίγουρος ότι το ξέρετε. Η μεταποίηση σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ για το 2022 αποτελούσε το 6,2% επί του συνόλου της επιχειρηματικότητας. Η δε συνολική προστιθέμενη αξία της μεταποίησης στην ελληνική οικονομία ήταν 16,6 δισεκατομμύρια ευρώ ή αλλιώς το 18,2% του ακαθάριστου προϊόντος. Αυτό από μόνο του είναι ένα δείγμα του πόσο σημαντική είναι η αξία της μεταποίησης σε μια χώρα, ειδικά σε μια χώρα η οποία έχει ως μονοκαλλιέργεια τον τουρισμό και τις επιχειρήσεις και είναι κάτι για το οποίο δεν έχουμε δει να δίνετε σαφή δείγματα αλλαγής πορείας και αλλαγής του παραγωγικού μοντέλου.

Ακούσαμε για τον ίδιο λόγο και τον κ. Θεοδωρικάκο, αλλά το θέμα δεν είναι τι λέμε. Το θέμα είναι τι κάνουμε. Χρησιμοποιήσατε και «ξοδέψατε» ένα εργαλείο το οποίο έχετε στη διάθεσή σας, όπως ήταν το Ταμείο Ανάκαμψης και με λύπη μου διαπιστώνω - παίρνοντας τον πίνακα από το Υπουργείο με τις εκατό πρώτες εταιρείες όχι συνολικά και καταγράφοντας κάποιες από τις εταιρείες οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν - ότι βλέπουμε εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων. Βλέπουμε μία τουρκικών συμφερόντων η οποία έχει πάρει 269.316.000 ευρώ, μία εταιρεία ελληνικών συμφερόντων πάλι ενοικίασης αυτοκινήτων η οποία έχει πάρει 150.048.000.

Βλέπουμε εταιρείες - αυτό είναι ένα άλλο φαινόμενο - οι οποίες ασχολούνται με φωτοβολταϊκά. Και προφανώς από τη στιγμή που έχουν την ίδια επωνυμία, παρόμοια - αλλαγή του αριθμού δηλαδή, Φωτοβολταϊκό Πάρκο 9, Φωτοβολταϊκό Πάρκο 8, Φωτοβολταϊκό Πάρκο 7 - μιλάμε για την ίδια εταιρεία με διαφορετικό ΑΦΜ, η οποία συνολικά έχει πάρει 241 εκατομμύρια. Φαινόμενα τέτοια

τα έχετε ελέγξει;

Η ρευστότητα την οποία έχουν οι εταιρείες σούπερ μάρκετ - οι οποίες εν πάση περιπτώσει δεν είναι και από τους κλάδους που θίχτηκε από την πανδημία, θα έλεγα το αντίθετο - ειδικότερα μετά την πανδημία, είναι τεράστια. Υπήρχε λόγος να μεταφερθούν κονδύλια για δανειακή στήριξη σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις; Δεν νομίζω.

Άρα λοιπόν δεν έχετε αλλάξει. Δεν έχετε δώσει δείγματα ότι θα αλλάξετε το παραγωγικό μοντέλο της οικονομίας. Και βλέποντας και τις εταιρείες - όπως σας είπα νωρίτερα - οι οποίες έχουν χρηματοδοτηθεί, είναι δύο εταιρείες πάλι με την επωνυμία «ΤΕΡΝΑ» οι οποίες έχουν πάρει συνολικά 379 εκατομμύρια. Και ενώ την ίδια στιγμή - και αυτό αν θέλετε απαντήστε το μου στην δευτερολογία σας - η «ΤΕΡΝΑ» θα έπρεπε να καταβάλει 1,35 δισεκατομμύρια για την Εγνατία το 2023, εσείς τα μεταφέρατε για το 2024 και τώρα τα μεταφέρετε για το 2025. Θέλουμε να μας πείτε αν έχετε σαφή εικόνα για το πότε αυτά τα χρήματα θα καταβληθούν στο δημόσιο ταμείο.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει ο κ. Καζαμίας για μια παρέμβαση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούσαμε νωρίτερα τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας κ. Παπαθανάση, να μας λέει ότι ο προϋπολογισμός που υπέβαλε η Κυβέρνηση στην Βουλή είναι όχι αναπτυξιακός, αλλά ο πλέον αναπτυξιακός. Επίσης τον ακούσαμε να υπερασπίζεται την πολιτική των πρωτογενών πλεονασμάτων ύψους 2,5% και την φορολογική πολιτική της Κυβέρνησης.

Κύριε Παπαθανάση, θυμάστε ποιος είπε το 2016 ότι η δέσμευση για πρωτογενή πλεονάσματα της τάξης του 3,5% για τα επόμενα δεκαπέντε χρόνια - που δεν είναι επιτεύξιμα - θα καταδικάσει τη χώρα σε ένα αέναο μνημόνιο και ότι ο περιορισμός των στόχων του πρωτογενούς πλεονάσματος από το 2018 και μετά στο 2% για να δημιουργηθεί δημοσιονομικός χώρος που με τη σειρά του θα στηρίξει την ανάπτυξη, είναι απαραίτητος; Θυμάστε ποιος τα είπε αυτά;

Χθες ακούσαμε και τον Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας να μας λέει ότι είναι στάση ευθύνης να έχετε πρωτογενή πλεονάσματα στο 2,5%. Τώρα εσείς λέτε ότι είναι ο πλέον αναπτυξιακός προϋπολογισμός αυτός που έχει πρωτογενή πλεονάσματα του 2,5%. Ο κ. Μητσοτάκης έχει πει αυτά που σας διάβασα. Και βεβαίως τώρα έρχεστε εσείς και υποστηρίζετε εντελώς άλλα.

Τα πρωτογενή πλεονάσματα, κύριε Παπαθανάση, δημιουργούν μια αέναη πολιτική λιτότητας. Μιλήσατε για σημαντικές επιδόσεις στη μείωση του χρέους. Το χρέος είναι ακόμη το υψηλότερο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα είναι για τα επόμενα αρκετά χρόνια. Το 2027 θα κλείσουμε εικοσαετία κατά την οποία η Ελλάδα θα είναι η τελευταία χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο ύψος του χρέους. Αν μειωθεί, με τις φιλόδοξες προβλέψεις που παρουσιάζετε εσείς στο μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό πρόγραμμα που υποβάλλατε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και το 2038 θα είναι υψηλότερο το δημόσιο χρέος απ' ό,τι ήταν όταν χρεοκοπήσαμε.

Επομένως, θέλω να σας πω ότι αυτά που κάνετε είναι εντελώς αντιαναπτυξιακά και όχι μόνο αυτό, αλλά γίνονται στη βάση μιας στυγνής φορολογίας, η οποία έρχεται στις πλάτες των πολιτών κυρίως των μεσαίων και ασθενέστερων στρωμάτων, διότι βασίζεται σε έμμεσους φόρους, στο ΦΠΑ και στο φόρο κατανάλωσης που το πληρώνουν όλοι με τον ίδιο τρόπο. Και θα ήθελα να μας υποστηρίξετε πώς είναι δυνατόν να λέτε στους πολίτες ότι μειώνετε τους φόρους, τη στιγμή που εισπράττετε πολύ περισσότερο;

Είπε ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας χθες και ρώτησε εμάς στην Πλεύση Ελευθερίας αν πιστεύουμε ή όχι στην πάταξη της φοροδιαφυγής. Βεβαίως πιστεύουμε στην πάταξη της φοροδιαφυγής. Του το έχουμε πει πολλές φορές. Αλλά μια Κυβέρνηση η οποία είναι υπεύθυνη, η οποία έχει την παραμικρή προσήλωση στο φιλελευθερισμό τον οποίο πρεσβεύετε, θα πρέπει τα χρήματα, τα φορολογικά έσοδα που εισπράττει με την πάταξη της φοροδιαφυγής, να τα επιστρέφει όλα στους πολίτες. Εσείς ξέρετε τι κάνετε; Επιστρέψατε την περασμένη εβδομάδα με το φο-

ρολογικό νομοσχέδιο με δώδεκα φοροαπαλλαγές 1,1 δισεκατομμύρια και στον προϋπολογισμό που καταθέτετε τώρα στην Βουλή, προβλέπετε εισπράξεις το 2025 κατά 6,2 δισεκατομμύρια περισσότερα σε φόρους. Παίρνετε έξι από τους πολίτες και τους δίνετε ένα και κάνετε και τους γαλαντόμους. Πώς τα υποστηρίζετε αυτά, κύριε Παπαθανάσης;

Τι το αναπτυξιακό υπάρχει σε μία πολιτική με πρωτογενή πλεονάσματα περισσότερα απ' αυτά που είπε ο Πρωθυπουργός ότι χρειάζεται η οικονομία για να έχει κάποια προοπτική ανάπτυξης –τα έλεγε το 2016- και τι αναπτυξιακή προοπτική έχει ένας προϋπολογισμός, ο οποίος βασίζεται σε καθαρή αύξηση των φόρων για την επόμενη χρονιά πάνω από τον πληθωρισμό 7%; Καμία απολύτως.

Τα επιχειρήματά σας δεν πείθουν κανέναν και οι πολίτες βεβαίως να νιώθουν αυτό στο πετσί τους, διότι ζουν την πολιτική σας εν μέσω μιας εξόχτατης κρίσης κόστους διαβίωσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σας είπα στην ομιλία μου ότι συζητάμε τον πλέον αναπτυξιακό προϋπολογισμό του κράτους από το 2010. Νομίζω ότι αυτό δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, διότι αποδεικνύεται μέσα από τα στοιχεία του προϋπολογισμού. Σας μίλησα για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, για την απορρόφηση του Ταμείου Ανάκαμψης, για την απορρόφηση του ΕΣΠΑ, για αυτά τα οποία δεν τα λέμε εμείς. Τα λένε οι διεθνείς οίκοι, τα λένε οι οργανισμοί οι οποίοι μελετούν, ο ΟΟΣΑ, που μας παρουσίασε και πάλι τρίτη χώρα στις τριάντα επτά που εξετάζει. Το λένε τα στοιχεία και οι επενδύσεις και η εμπιστοσύνη των επενδυτών στην πατρίδα μας.

Πώς φαντάζεστε, κύριε Φωτόπουλε, ότι αυξήθηκαν οι εξαγωγές στο μεγαλύτερο επίπεδο που έχουν βρεθεί ποτέ, αν η μεταρρυθμιστική πολιτική αυτή και οι επενδύσεις δεν έφεραν αυτό το αποτέλεσμα; Πώς φαντάζεστε ότι θα είχαν δημιουργηθεί πεντακόσιες χιλιάδες θέσεις εργασίας και σε πολλούς κλάδους σήμερα; Και θέλουμε να μειώσουμε περαιτέρω την ανεργία, διότι το μεσοσταθμικό της Ευρώπης είναι στο 6% και εμείς είμαστε στο 9,2% και η προσπάθειά μας είναι και μέσα από τον προϋπολογισμό να αυξήσουμε τις θέσεις εργασίας.

Πώς φαντάζεστε ότι θα μπορούσε να αποδώσει ο προϋπολογισμός, έτσι ώστε να στρέψουμε και να ανακατευθύνουμε πόρους προς την υγεία, στην παιδεία; Πώς φαντάζεστε ότι θα μπορούσαμε να μειώσουμε τους φόρους περαιτέρω για να αυξήσουμε το διαθέσιμο εισόδημα; Επομένως αντιλαμβάνεστε ότι όλα αυτά γίνονται σε ένα πλαίσιο.

Και για να το συνδυάσω και με την ερώτηση του κ. Καζαμία, σας είπα νωρίτερα, επίσης, ότι ξεχνάτε όταν μιλάτε –κάνετε τις δηλώσεις σας αλλά ξεχνάτε– ότι ζείτε στην Ευρώπη. Ξεχνάτε.

Φαντάζεστε ίσως κάποιον έξω ιδανικό κόσμο, όπου εσείς δεν έχετε να συνεννοηθείτε με τους Ευρωπαίους και δεν έχετε να τηρήσετε κάποιους κανόνες. Δεν έχετε να παρουσιάσετε, όπως οι είκοσι επτά χώρες της Ευρώπης, το Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Διαρθρωτικό Σχέδιο, έτσι ώστε να παρουσιαστεί η βιωσιμότητα του χρέους και να εξυπηρετήσετε το χρέος. Ή δεν έχετε υποχρέωση να βγείτε στις αγορές, για να βγάλετε ομόλογα, για να μπορέσετε να αποπληρώσετε πολύ νωρίτερα το χρέος.

Ξεχνάτε λοιπόν όταν μιλάτε ότι είμαστε μία χώρα που αυτή τη στιγμή ναι, έχουμε το μεγαλύτερο χρέος και μετράτε, κύριε Παππά, ονομαστικό χρέος. Μην αναφέρεστε σε ονομαστικό χρέος, σας το έχω πει. Είναι σαν να λέτε τη σχέση που έχει το χιλιόγραμμο με εσάς, με το χιλιόγραμμο με έναν εφοπλιστή. Είναι το ίδιο πράγμα, κύριε Παππά; Είναι το ίδιο πράγμα τα 1.000 ευρώ στο δικό σας εισόδημα με τα 1.000 ευρώ ενός εφοπλιστή; Αυτό αναφέρετε και μπερδεύετε ακριβώς όλες αυτές τις ερμηνείες. Πάντοτε συγκρίνουμε τη μείωση του χρέους ως προς το ΑΕΠ. Εκεί μπορούμε να συσχετίζουμε αν μία χώρα μπορεί να εξυπηρετήσει το χρέος και είναι βιώσιμο το χρέος. Πρέπει να μιλάμε για τα ίδια πράγματα. Τι είδους econometrics είναι αυτά τα οποία αναφέρετε στον ΣΥΡΙΖΑ;

Επίσης, στην Πλεύση Ελευθερίας θέλω να σας πω ότι η απόδοση του προϋπολογισμού δεν πήγε μόνο στις μειώσεις των φόρων και στην επιστροφή των 1,1 δισεκατομμυρίων ευρώ, που είπατε. Πήγε και στις συντάξεις, πήγε και στην υγεία, πήγε και στη στήριξη των συνταξιούχων τώρα τα Χριστούγεννα. Επομένως τα χρήματα που προκύπτουν μέσα από την ανάπτυξη, μέσα από τη διασύνδεση των POS με τις ταμειακές μηχανές, το γεγονός ότι υπάρχει μία φορολογική συνείδηση, τα χρήματα αυτά επιστρέφουν, ούτε είναι τυχαίο το γεγονός, διότι μιλήσατε για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Το Ταμείο Ανάκαμψης έχει δύο σκέλη, σας τα εξήγησα, νομίζω τα γνωρίζετε. Το δανειακό σκέλος αφορά τα δάνεια τα οποία παίρνουν επιχειρήσεις και μάλιστα αριθμητικά τα δάνεια είναι 50-50 περίπου μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μεγάλες. Λογικό είναι, οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν μεγαλύτερα επιχειρηματικά σχέδια. Αλλά υπάρχει η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, η οποία απευθύνεται μόνο στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το ΕΣΠΑ, που αφορά μόνο τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το δε μέρος της επιδότησης, δηλαδή αυτά τα χρήματα των δανείων, τα επιστρέφουμε πίσω. Δεν είναι χρήματα που μένουν στη χώρα. Υπάρχει η επιδότηση όμως, όπως είναι τα προγράμματα, οι διαδραστικοί πίνακες, οι προληπτικές εξετάσεις, το πρόγραμμα ΑΙΓΙΣ, το μεγαλύτερο πρόγραμμα πολιτικής προστασίας που έχει τρέξει ποτέ στην Ελλάδα, όλα αυτά τα προγράμματα τα οποία τρέχουν και τα οποία αφορούν την καθημερινότητα και τους πολλούς ή δεν αφορούν τους πολλούς, το γεγονός ότι τόσες χιλιάδες συμπολίτες μας θα κάνουν αυτούς τους προληπτικούς ελέγχους ή από την πέμπτη δημοτικού υπάρχουν διαδραστικοί πίνακες ή μιλάμε για τα έργα και τα αντιπλημμυρικά έργα. Σας απάντησα, δεν έμεινε κανένα αντιπλημμυρικό έργο. Όλα τα αντιπλημμυρικά έργα που βγήκαν από το Ταμείο Ανάκαμψης εντάχθηκαν στο ΕΣΠΑ 2021-2027. Γιατί δεν εντάχθηκαν στο Ταμείο Ανάκαμψης; Διότι ακριβώς έχει έναν περιορισμένο χρόνο. Τα λεφτά αυτά ανακατευθύνονται.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Δεν τον ξέρατε τον χρόνο του Ταμείου Ανάκαμψης;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Να σας θυμίσω ότι είχαμε την καταστροφή της Θεσσαλίας και ανακατευθύνουμε 600 εκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης, 1,1 δισεκατομμύρια από το ΕΣΠΑ 2021-2027 και τα υπόλοιπα από το δημόσιο ταμείο. Αυτή είναι η έννοια της συνέπειας απέναντι στις υποχρεώσεις που έχουμε, στα έργα και στα λόγια που έχουμε πει ή εν πάση περιπτώσει της δημοσιονομικής μας σωστής και ορθής πορείας.

Αυτό το οποίο λέτε δεν έχει σχέση με την Ευρώπη του σήμερα, έχει σχέση με μια άλλη εποχή. Εμείς ζούμε στο σήμερα και κοιτάμε το μέλλον. Αυτός ο προϋπολογισμός ανοίγει αυτό το παράθυρο της ελπίδας για την επόμενη μέρα, διότι δημιουργεί τις συνθήκες του χρόνου να έχουμε περισσότερες θέσεις εργασίας, για να τρέξουν όλα αυτά τα προγράμματα στήριξης της κοινωνίας κυρίως προς την κατεύθυνση της κοινωνικής συνοχής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Υπάρχει κάποιος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος με βάση αυτά που είπε ο Υπουργός που θέλει να πάρει τον λόγο;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κι εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Τον λόγο έχει ο κ. Παππάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι είναι ο πιο αναπτυξιακός προϋπολογισμός, αλλά του τελειώνουν τα καύσιμα γρήγορα. Διότι με βάση το δικό σας Μεσοπρόθεσμο το 2027 πάμε για 1,3% και το 2028 για 1% ανάπτυξη. Ποια είναι η αναπτυξιακή δυναμική λοιπόν που θα συσσωρεύσει και θα διατηρήσει η δική σας πολιτική; Πουθενά και το αναγνωρίζετε και οι ίδιοι, ένα αυτό.

Δεύτερον, μιλήσατε για τις εξαγωγές. Θα σταματήσετε να κάνετε αυτή τη λαθροχειρία; Οι εξαγωγές σκέτες δεν έχουν νόημα, εάν εκτινάσσονται οι εισαγωγές. Σας είπαμε, το εμπορικό έλλειμμα είναι στα 26 δισεκατομμύρια στο ενιάμηνο. Καμία κουβέντα για αυτό δεν είπατε.

Τρίτον, για τις θέσεις εργασίας είπατε ότι έχουν αυξηθεί. Μάλιστα, οι μισές είναι εκ περιτροπής και επισφαλείς θέσεις εργασίας.

ANNA EYΘYMIΟΥ: Δεν είναι έτσι.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Δεν είναι έτσι;

ANNA EYΘYMIΟΥ: Το 67% είναι θέσεις πλήρους απασχόλησης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ: Όχι, δεν ισχύει αυτό, δεν ισχύει, κυρία Ευθυμίου.

Θέλουμε να μας εξηγήσετε πού νομίζετε εσείς ότι οφείλεται ότι παρ' όλη την αύξηση της απασχόλησης το μερίδιο των μισθών στο ΑΕΠ πέφτει. Για πάμε να δούμε λοιπόν ποιες πολιτικές δικές σας είναι αυτές που αφήνουν τους μισθωτούς έξω από το μέγιστο της πίτας.

Τρίτον, όχι μαθήματα για Ευρώπη, κύριε Παπαθανάση. Όχι μαθήματα για Ευρώπη, διότι τη θυμάστε όποτε θέλετε. Όταν η Ευρώπη με ανακοίνωση της Κομισιόν στην έναρξη της ενεργειακής κρίσης σάς είπε «μειώστε τους έμμεσους φόρους» τη γράψατε στα παλαιότερα των υποδημάτων σας. Όταν η Ευρώπη σάς είπε «κρατικοποιήστε εταιρείες ενέργειας, για να μην υπάρχει το φαινόμενο των καρτέλ» τη γράψατε στα παλαιότερα των υποδημάτων σας. Όταν η Ευρώπη σάς είπε «βάλτε πλαφόν στα κέρδη» τη γράψατε στα παλαιότερα των υποδημάτων σας. Πότε τη θυμάστε; Τη θυμάστε όταν να πρόκειται να συζητήσουμε για τους δημοσιονομικούς κανόνες, για τους οποίους προφανώς υπόχρεοι να υποστούν τα βάρη, ώστε να πιάσουμε τους στόχους, είναι οι μη έχοντες μέσα στην Ελλάδα. Δεν σας ακούσαμε να πείτε «έγινε ότι έγινε, θα φορολογήσουμε τα υπερκέρδη για να πιάσουμε τους στόχους», τίποτα τέτοιο.

Τελειώνω με το γνωστό θέμα, το οποίο γνωρίζετε και εσείς ότι έχει απασχολήσει και μεταξύ μας αντιπαραθέσεις εντός του Κοινοβουλίου, για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Κύριε Παπαθανάση, ή οι ενώσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων δεν ξέρουν τι τους γίνεται ή εσείς λέτε ανακρίβειες ή λέει ανακρίβειες και ο δικαηγόρος της Τράπεζας της Ελλάδος, που μας έχει εξηγήσει ότι μόνο το 4% των ελληνικών επιχειρήσεων έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό και της Αναπτυξιακής Τράπεζας, διότι και αυτή την έχετε βάλει να υπόκειται στις αποφάσεις των συστημικών τραπεζών.

Τέλος και σε απολύτως προσωπικό τόνο, διότι θέλω να επαναλάβω ειλικρινώς την εκτίμηση που τρέφω προς το πρόσωπό σας, θέλω μία τοποθέτηση για τα φαινόμενα σκανδαλώδους σπατάλης ευρωπαϊκών πόρων. Σας είπα δύο παραδείγματα. Το ένα αφορά τον κλάδο και την αγορά των ψηφιακών έργων. Για 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ ελέγχεται η χώρα μας από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελέα. Και το άλλο, το οποίο εντέχνως τοποθετείτε και στις δαπάνες του Ταμείου Ανάκαμψης για την υγεία, αφορά τις ενεργειακές αναβαθμίσεις κέντρων υγείας με κόστος 6.000 ευρώ το τετραγωνικό. Είστε άξιος μηχανικός. Με 6.000 ευρώ το τετραγωνικό, κύριε Παπαθανάση, θα φτιάχνατε παλάτια, όχι ενεργειακές αναβαθμίσεις. Πάρτε μια θέση τουλάχιστον.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Τον λόγο έχει ο κ. Φωτόπουλος.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Παπαθανάση, εμένα προσωπικά δεν μου απαντήσατε σε τίποτα αυτά που σας ρώτησα, σε τίποτα όπως.

Μας αναφέρατε για το θέμα των εξαγωγών ότι έχουν αυξηθεί οι εξαγωγές. Θα σας επιστρέψω την απάντηση λέγοντας το εξής: Μας λέτε τα τελευταία χρόνια να μην μετράμε το ονομαστικό χρέος, αλλά να κοιτάμε το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ. Αλήθεια, οι εξαγωγές ως ποσοστό του ΑΕΠ έχουν μεταβληθεί, έχουν αυξηθεί; Όχι, παραμένουν ίδιες. Είμαστε και τρίτο από το τέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το εμπορικό έλλειμμα είναι περίπου όσο ήταν και το 2010, δηλαδή 28,3 δισεκατομμύρια. Ούτε για αυτό είπατε τίποτα. Και κλείνοντας να σας πω, γιατί δεν με ακούσατε, να το επαναλάβω, η «ΤΕΡΝΑ» έπρεπε να καταβάλει 1,35 δισεκατομμύρια το 2023, μεταφέρθηκε για το 2024, μεταφέρεται τώρα για το 2025. Θα τα καταβάλει αυτά τα χρήματα; Έχετε ένα πλάνο αποπληρωμής

αυτού του ποσού, αυτών των 1,35 δισεκατομμυρίων ευρώ;

Και η τελευταία ερώτηση στην οποία θέλω να μου απαντήσετε, θα την κάνουμε για δεύτερη φορά, είναι η εξής: Μας μιλήσατε για πεντακάσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας, οι οποίες δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια. Μπράβο και καλά κάνετε. Εμείς ως Ελληνική Λύση δεν δαιμονοποιούμε τις επενδύσεις ακόμα και αυτές για τις οποίες δεν έχουν αυτό που λέμε μόνιμη και σταθερή εργασία. Πόσες από αυτές αφορούσαν τον δευτερογενή τομέα; Πόσες από αυτές αφορούσαν τη μεταποίηση; Έχετε να μας δώσετε μια εικόνα;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Υπουργέ, θέλετε να απαντήσετε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Λοιπόν, κατ' αρχάς σας απάντησα για το Ταμείο Ανάκαμψης, για τους δύο άξονες που έχει: το δανειακό σκέλος και το σκέλος των επιδοτήσεων. Σας εξήγησα ότι το δανειακό σκέλος είναι πόροι οι οποίοι θα επιστραφούν. Δίδονται τα δάνεια με χαμηλό επιτόκιο. Ακολουθείται μια διαδικασία όπου το κράτος δεν συμμετέχει κατ' ουσίαν, διότι πρέπει να ελέγχεται από έναν ανεξάρτητο ελεγκτή κάθε εταιρεία η οποία αιτείται για να πάρει ένα τέτοιο δάνειο. Στη συνέχεια η απαίτηση είναι να χορηγηθεί το δάνειο με την ευθύνη που θα αναλάβει κατ' ουσίαν και η εμπορική τράπεζα. Επομένως κάθε δάνειο το οποίο περνάει μέσα από τη διαδικασία αυτή, ελέγχεται ακριβώς εάν η εταιρεία είναι αξιόπιστη και έχει τη δυνατότητα αποπληρωμής του δανείου αυτού.

Αυτή τη στιγμή, λοιπόν, από τα 18 δισεκατομμύρια σε δάνεια – αν αφαιρέσουμε αυτά που έχουν ανακατευθυνθεί σε προγράμματα όπως το «Σπίτι μου 2» ή σε προγράμματα που έχουν σχέση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων – έχουμε εκταμιεύσει ή θα εκταμιεύσουμε μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2024 συνολικά σε συμβάσεις, σε νομικές δεσμεύσεις δηλαδή, 7 δισεκατομμύρια ευρώ, που σημαίνει κατ' ουσίαν ότι έχουμε άλλα 7 δισεκατομμύρια για να μπορούμε να δοθούν σε δάνεια.

Και να θυμίσω ότι εδώ υπάρχει μία υποχρέωση, ένα tagging όπως λέγεται, έτσι ώστε από τα δάνεια το 20% να είναι ψηφιακές επενδύσεις, το 37% να είναι πράσινες επενδύσεις και οι υπόλοιπες αναπτυξιακές επενδύσεις. Αυτός είναι ο βασικός κανόνας με τον οποίο κινούμαστε και μας έδωσε τα λεφτά η Ευρώπη: 20% σε ψηφιακές επενδύσεις.

Έχουμε συζητήσει εδώ στη Βουλή ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχουν τόσες πολλές ψηφιακές επενδύσεις κι αυτό, αν θέλετε, καθυστερεί και την εξέλιξη των δανείων. Αν είχαμε ψηφιακές επενδύσεις, τότε τα δάνεια θα έτρεχαν σε πολύ πιο γρήγορους ρυθμούς. Επομένως, η απάντησή είναι ότι τα δάνεια έχουν μία διαδικασία η οποία έχει και κανονισμούς και ακολουθείται μια συγκεκριμένη, εγκεκριμένη διαδικασία από την Ευρώπη.

Επίσης, η ανάπτυξη έχει σχέση και με τη δυνατότητα να αυξάνονται οι μισθοί. Σας είπαμε ότι ο στόχος μας είναι το 2027 που θα γίνουν οι εκλογές κάποια στιγμή την άνοιξη, ο κατώτατος μισθός θα φτάσει στα 950 ευρώ και ο μέσος μισθός θα φτάσει τα 1.500 ευρώ. Έχουμε, λοιπόν, τον δείκτη κατ' ουσίαν του κατώτατου μισθού και βλέπουμε πως σε ό,τι έχει σχέση με τον κατώτατο μισθό η Ελλάδα βρίσκεται στην εντέκατη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό είναι μία συζήτηση που γίνεται συνεχώς σχετικά με τη δυνατότητα να απεικονίσουμε με τον καλύτερο τρόπο την αγοραστική δύναμη σε επίπεδο μισθού.

Ως προς τις ερωτήσεις που έκανε ο κ. Παππάς, πρώτον, κύριε Παππά, γνωρίζετε πολύ καλά ότι εμείς εδώ, εφόσον μας ζητηθεί κάτι –για τον έλεγχο που λέτε– είμαστε εδώ να παρέχουμε όλες τις πληροφορίες. Σας απαντάμε, λοιπόν, γιατί εσείς δεν ξέρω από πού τις έχετε αυτές τις πληροφορίες; Φαίνεται ότι έχετε μια διαφορετική σχέση. Σε εμάς, λοιπόν, δεν έχει έρθει ερώτηση κανένα γι' αυτό.

Δεύτερον, να σας θυμίσω ότι υπάρχει και έννομη τάξη στην Ελλάδα. Υπάρχει το Ελεγκτικό Συνέδριο, υπάρχει το Συμβούλιο Επικρατείας, υπάρχει ένα σχέδιο διαχείρισης πολύ αυστηρό. Υπάρχει ο μηχανισμός, ο ελεγκτικός μηχανισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ευρώπης, του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ελλάδας.

Εμείς, λοιπόν, ακολουθούμε διαδικασίες που είναι εγκεκριμένες και οι οποίες πιστά πρέπει να ακολουθήσουν όλα αυτά τα οποία γνωρίζετε κι εσείς. Ως μηχανικός σας λέω ότι προφανώς η διαδικασία αυτή είναι μια διαγωνιστική διαδικασία που περνάει μέσα από όλες τις φάσεις του διαγωνισμού.

Επομένως, δεν μπορώ να σας απαντήσω εγώ γι' αυτό το οποίο με ρωτάτε τώρα. Μπορώ να σας δώσω όλα τα έγγραφα, αυτά τα οποία ζητάτε, της διαγωνιστικής διαδικασίας και εσείς να πάτε, εφόσον έχετε τις όποιες αμφιβολίες, να ελέγξετε. Εμείς είμαστε ανοικτοί σε οποιονδήποτε έλεγχο. Πιστεύουμε και στη δικαστική εξουσία. Δεν μπαίνουμε μέσα στον έλεγχο που γίνεται. Αναμένουμε τα όποια αιτήματα και είμαστε έτοιμοι να δώσουμε τα όποια στοιχεία. Δεν έχει υπάρξει κάτι αυτή τη στιγμή. Όταν θα υπάρξει, όταν θα μας ζητήσουν, θα δώσουμε τα πάντα.

Επομένως, η απάντηση είναι ότι το Ταμείο Ανάκαμψης και στο κομμάτι το διαγωνιστικό έχει πάρα πολλές διαδικασίες και, μάλιστα, οι διαδικασίες αυτές δεν είναι μόνο από την ελληνική πλευρά, είναι και από την ευρωπαϊκή πλευρά, γιατί το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και το Ελεγκτικό Συνέδριο εδώ κάνει συνεχώς ελέγχους και, βεβαίως, τα πορίσματα αυτά έρχονται και στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινίδης): Θα ακολουθήσουν δύο συνάδελφοι ομιλητές, οι οποίοι είναι η κ. Μάλαμα και ο κ. Μαντάς. Αμέσως μετά θα μιλήσει ο Υπουργός κ. Στυλιανίδης. Αμέσως μετά θα μιλήσουν δύο συνάδελφοι, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, τρεις συνάδελφοι και ο κ. Σταϊκούρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δικτικά θεώρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα ένας μαθητές και μαθήτριες και έξι συνοδοί εκπαιδευτικό από το 5^ο και 11^ο Δημοτικό Σχολείο Νέας Ιωνίας Μαγνησίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κυρία Μάλαμα, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΛΑΜΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η κοινοβουλευτική συζήτηση για τον προϋπολογισμό δεν είναι συζήτηση αριθμών, δεν είναι μια συζήτηση έξω από τις κοινωνικές ανάγκες, δεν είναι καν μια συζήτηση δεικτών. Είναι μια συζήτηση που αν δεν έχει στο επίκεντρό της τις πραγματικές αγωνίες και δυσκολίες, που αν δεν αποτυπώνει με σαφήνεια ένα κοινωνικό πρόσημο, τότε δεν έχει πραγματικό περιεχόμενο, είναι άχρηστη.

Είναι σαφές ότι η Κυβέρνηση έχει επενδύσει πολιτικά στη δημιουργική λογιστική των αριθμών. Όπως κάθε χρόνο, υπόσχεται ταχείς ρυθμούς ανάπτυξης, υπόσχεται μείωση της ανεργίας και υπεραπόδοση της οικονομίας. Με άλλα λόγια, αντιλαμβάνεται τον προϋπολογισμό η Κυβέρνηση ως μια άσκηση και όχι ως μια πραγματική κατάσταση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ)

Σε έναν πραγματικό, ουσιαστικό προϋπολογισμό το βασικό ερώτημα για την κοινωνία είναι ένα και μόνο πράγμα: Θα ζήσει καλύτερα ή θα ζήσει χειρότερα. Και αυτό ακριβώς αποτυπώνεται στις κοινωνικές δαπάνες. Το ερώτημα είναι αυτό. Μέσα από αυτό απαντά, από τις κοινωνικές δαπάνες, στις δαπάνες που αφορούν την πρόσβαση στην υγεία, στην παιδεία, στις δαπάνες για το πλέγμα κοινωνικής προστασίας, στις δαπάνες για τη θωράκιση των κοινωνικών αγαθών, στο πλέγμα πολιτικών για την αντιμετώπιση της ακρίβειας, για την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης.

Τι λέει, όμως, η αλήθεια των αριθμών; Ότι η Κυβέρνηση δεσμεύεται σε υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα σε όλους τους κρίσιμους τομείς, προϋπολογίζει 1 δισεκατομμύριο περισσότερους φόρους στο εισόδημα φυσικών προσώπων, 1,5 δισεκατομμύριο περισσότερους στους έμμεσους φόρους και πάνω από 1 δισεκατομμύριο περισσότερο από τις ασφαλιστικές εισφορές.

Από πού θα βγουν αυτά τα χρήματα; Μας λέει η Κυβέρνηση

ότι θα προκύψουν από την ανάπτυξη και από την αύξηση της απασχόλησης. Αυτό είναι εξαιρετικά αβέβαιο, βέβαια, διότι η ιδιωτική κατανάλωση το 2025 θα μειωθεί, ο πληθωρισμός θα τρέχει με ρυθμούς ανώτερους, θα τρέχει με ρυθμούς ανώτερους της ανάπτυξης και ο πληθωρισμός στα τρόφιμα θα στερήσει από πάρα πολλούς πολίτες την πρόσβαση στα βασικά αγαθά.

Άρα, δεσμεύεται η Κυβέρνηση σε πρωτογενή πλεονάσματα που θα προκύψουν από την πραγματική οικονομία μέσα σε ένα περιβάλλον εξαιρετικής δημοσιονομικής αβεβαιότητας.

Λέει η Κυβέρνηση ότι αυξάνει τη στήριξη της στην κοινωνία. Είναι, όμως, έτσι; Ο κοινωνικός προϋπολογισμός, έτσι όπως καταγράφεται στον προϋπολογισμό, δεν σας προκαλεί προβληματισμό; Αυξάνεται το πρωτογενές πλεόνασμα στα νοσοκομεία και στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, αυξάνεται ο στόχος των εσόδων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, διατηρούνται υψηλότερα πρωτογενή πλεονάσματα στην κοινωνική ασφάλιση, καταγράφεται μια ακραία υποβάθμιση στα κονδύλια για τη στήριξη των ανέργων, παρατηρείται μια αποεπένδυση από την παιδεία με πολύ σοβαρή μείωση των αναπτυξιακών κονδυλίων στην εκπαίδευση, βλέπουμε μια μείωση σημαντική στους τακτικούς πόρους του Υπουργείου Πολιτισμού.

Τι σημαίνουν όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Ότι στη σχέση του πολίτη με τις υπηρεσίες της καθημερινότητας, με τις δομές υγείας, με την παιδεία, με τις ανταποδοτικές υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, με την προστασία του κοινωνικού αγαθού του πολιτισμού το κόστος θα συνεχίσει να αυξάνεται.

Και στο θέμα της ανάπτυξης, όμως, υπάρχουν πάρα-πάρα πολύ σοβαρά ερωτήματα: Από πού θα προκύψει ανάπτυξη από τη στιγμή που θα υποστεί η επιχειρηματικότητα όλη αυτή τη φορολόγηση; Μια επιχείρηση που δυσκολεύεται σήμερα να τα βγάλει πέρα πώς θα επενδύσει στην ανάπτυξη της σηκώνοντας όλο αυτό το βάρος του κόστους, του κόστους των φόρων και παράλληλα έρχεται αντιμέτωπη και με την αδυναμία της κοινωνίας να αντεπεξέλθει στην ακρίβεια;

Εμείς, λοιπόν, ως κίνημα δημοκρατίας πιστεύουμε ότι η πραγματική ανάπτυξη θα έρθει μέσα από τη δυνατότητα της κοινωνίας να αναπτύσσεται και μόνο της κοινωνίας. Πιστεύουμε ότι η επιχειρηματικότητα θα πρέπει να μπορεί να ξεδιπλώνει και να ξεπερνάει χωρίς εμπόδια όλα αυτά. Πιστεύουμε ότι χωρίς κοινωνικά αγαθά, χωρίς πλέγμα κοινωνικής προστασίας, δεν υπάρχει υγιής οικονομία. Δεν αποδεχόμαστε την εικόνα της κοινωνίας που δεν παρέχει σύγχρονη εκπαίδευση στα παιδιά μας. Δεν αντιλαμβανόμαστε την οικονομία ως ευκαιρία για λίγους και ως μηχανισμό αποκλεισμού για τους πολλούς.

Αυτός είναι και ο λόγος που καταθέσαμε την πρόταση νόμου για την κλιμακωτή φορολόγηση των υπερκερδών των τραπεζών. Γι' αυτό καταθέσαμε τις τροπολογίες μας για τη στήριξη των δανειοληπτών και την προστασία στους πλειστηριασμούς. Αυτές τις παρεμβάσεις εμείς δεσμευόμαστε ότι θα τις συνεχίσουμε, γιατί η δική μας αντιπολίτευση στην Κυβέρνηση είναι και τα είναι αντιπολίτευση με προτάσεις και με συγκεκριμένα μέτρα, όχι επειδή έχουμε την ψευδαίσθηση, βέβαια, ότι η Κυβέρνηση θα τα υιοθετήσει. Δεν λέμε κάτι τέτοιο. Εμείς οφείλουμε να το κάνουμε. Γιατί; Για να γνωρίζει η κοινωνία ότι αυτός ο οικονομικός δρόμος, ο άδικος, που διαγράφεται μπροστά μας με αυτόν τον προϋπολογισμό δεν είναι μονόδρομος. Υπάρχουν και άλλες λύσεις. Και καλά θα κάνετε να τις πάρετε υπ' όψιν σας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Μάλαμα και για την οικονομία του χρόνου και να καλέσω στο βήμα τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Περικλή Μαντά για τη δική του τοποθέτηση.

Ορίστε, κύριε Μαντά, έχετε τον λόγο.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΜΑΝΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε σήμερα εδώ για να συζητήσουμε τον προϋπολογισμό του 2025, έναν προϋπολογισμό που σηματοδοτεί μια νέα εποχή για την Ελλάδα. Με αποφασιστικότητα και σκληρή δουλειά η χώρα μας κατ'εφεύρεση να βάζει σε τάξη την οικονομία της, να επιτυγχάνει ισχυρή ανάπτυξη και να ενισχύει την κοινωνική συνοχή.

Ας δούμε, λοιπόν, τις βασικές πτυχές αυτού του σχεδίου που

διαμορφώνει το μέλλον της χώρας μας.

Πρώτη πτυχή: Η Ελλάδα βάζει σε τάξη τα δημόσια οικονομικά της. Το 2025 θα είναι μια χρονιά ορόσημο για τη δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας μας. Θα έχουμε το τέταρτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γεγονός που επιβεβαιώνει τη συνετή διαχείριση των οικονομικών μας.

Η Ελλάδα θα καταγράψει έναν από τους ταχύτερους ρυθμούς μείωσης του δημοσίου χρέους σε ολόκληρη Ευρωπαϊκή Ένωση. Το χρέος, ως προς το ποσοστό του ΑΕΠ, αναμένεται να μειωθεί στα 147% και ταυτόχρονα, η χώρα μας θα καταγράψει πολλαπλάσια ανάπτυξη από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την ανταγωνιστικότητά της.

Αυτά τα επιτεύγματα, βεβαίως και δεν είναι τυχαία. Είναι αποτέλεσμα μιας συνεπούς πολυδιάστατης πολιτικής, που εστιάζει στην ανάπτυξη, τη διαφάνεια και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Δεύτερη πτυχή, πετυχαίνουμε συνολική βελτίωση των οικονομικών μεγεθών. Οι οικονομικές προοπτικές για το 2025 είναι ιδιαίτερα θετικές. Οι επενδύσεις και οι εξαγωγές θα συνεχίσουν να αυξάνονται, στηρίζοντας την ανάπτυξη. Οι δημόσιες επενδύσεις, που έχουν ήδη υπερδιπλασιαστεί από το 2019, θα αυξηθούν ακόμα περισσότερο. Το ΑΕΠ της χώρας θα έχει αυξηθεί αθροιστικά κατά 62 δισεκατομμύρια ευρώ σε σχέση με το 2019, καταγράφοντας έτσι μια αύξηση περίπου στο 34%. Ο ρυθμός ανάπτυξης θα φτάσει τα 2,3%, ενώ ο πληθωρισμός θα πέσει στα 2,1%. Η ανεργία θα συνεχίσει την πτωτική της πορεία, υποχωρώντας κάτω από το 10%, στα χαμηλότερα επίπεδα από την οικονομική κρίση. Αυτά τα στοιχεία δεν δείχνουν μόνο οικονομική ανάπτυξη. Δείχνουν κοινωνική πρόοδο, ευκαιρίες για όλους και ένα μέλλον που εμπνέει εμπιστοσύνη, επίσης, σε όλους.

Τρίτη πτυχή, είναι οι αυξήσεις αποδοχών και οι κοινωνικές παροχές. Ο προϋπολογισμός του 2025 φέρνει σημαντικές αυξήσεις αποδοχών και κοινωνικές παροχές με έμφαση στην υποστήριξη των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων. Οι συντάξεις αυξάνονται κατά 2,4%, ενώ οι μισθοί στο δημόσιο προσαρμόζονται, ώστε ο εισαγωγικός να μην υπολείπεται του κατώτατου μισθού.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται δε, για τους γιατρούς που υπηρετούν σε άγονες περιοχές καθώς και για τους ένστολους. Το φοιτητικό στεγαστικό επίδομα και οι αποδοχές των σπουδαστών στρατιωτικών σχολών αυξάνεται, στηρίζοντας έτσι την κατεύθυνση αυτή στους νέους μας. Επιπλέον, σε λίγες μέρες δίνονται έκτακτες ενισχύσεις σε ανασφάλιστους υπερήλικες και τους δικαιούχους επιδομάτων αναπηρίας, μία επιπλέον δόση στους δικαιούχους επιδόματος παιδιού και ένα 50% επιπλέον επίδομα για τους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος. Αυτές οι παρεμβάσεις μαζί με όλα τα υπόλοιπα δείχνουν, βεβαίως, έμπρακτα ότι η ανάπτυξη θα πρέπει -και σωστά- να αφορά όλους τους πολίτες.

Η τέταρτη πτυχή αφορά τις μειώσεις φόρων για όλους. Το 2025 προβλέπονται ακόμα δώδεκα σημαντικές μειώσεις φόρων, συνολικού κόστους 900 εκατομμυρίων ευρώ. Μεταξύ άλλων, μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά 1%, κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, απαλλαγή φόρου εισοδήματος για ακίνητα που θα νοικοιαστούν, μείωση του ΕΝΦΙΑ στα ασφαλισμένα ακίνητα, κατάργηση του τέλους σταθερής τηλεφωνίας και συνδέσεις οπτικής ίνας, παρεμβάσεις που μειώνουν τη φορολογική επιβάρυνση για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, δημιουργώντας ταυτόχρονα κίνητρα για περαιτέρω ανάπτυξη.

Πέμπτη πτυχή, επενδύσεις σε υγεία και παιδεία. Οι δαπάνες για την υγεία και την παιδεία καταγράφουν τη μεγαλύτερη αύξηση στον προϋπολογισμό του 2025. Οι δαπάνες για την υγεία κατά 74% σε σχέση με το 2019, με έμφαση στα νοσοκομεία όπου θα αυξηθούν οι δαπάνες κατά 120%. Για την παιδεία προβλέπεται αύξηση του τακτικού προϋπολογισμού κατά 140 εκατομμύρια και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων κατά 115 εκατομμύρια. Αυτές οι επενδύσεις διασφαλίζουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες για όλους τους πολίτες.

Έκτη πτυχή, η ενίσχυση της άμυνας. Η δημοσιονομική εξυγίανση επιτρέπει την ενίσχυση της εθνικής μας άμυνας. Οι δαπάνες για την άμυνα αυξάνονται κατά 73% σε σχέση με το 2019, ενώ το 2025 θα παραληφθούν σημαντικά εξοπλιστικά συστήματα,

όπως φρεγάτες Belharra. Αυτό δείχνει την προσήλωση της Κυβέρνησης στη θωράκιση της χώρας μας από κάθε πιθανή απειλή.

Έβδομη πτυχή, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής. Η αποτελεσματική μάχη κατά της φοροδιαφυγής συνεχίζεται. Το 2024 τα επιπλέον έσοδα έφτασαν τα 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτά διατέθηκαν σε κρίσιμους τομείς, όπως τα εξοπλιστικά προγράμματα, η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και η ενίσχυση των ευάλωτων ομάδων. Η δικαιοσύνη στο φορολογικό σύστημα είναι θεμέλιος λίθος για την ανάπτυξη.

Συμπερασματικά, λοιπόν, ο προϋπολογισμός του 2025 δεν είναι απλώς αριθμοί. Είναι το όραμά μας για μια Ελλάδα που προοδεύει, μια Ελλάδα που συνδυάζει τη δημοσιονομική υπευθυνότητα με την κοινωνική ευαισθησία. Με λιγότερους φόρους, περισσότερες επενδύσεις και στήριξη στους πολίτες, οικοδομούμε ένα μέλλον αντάξιο των προσδοκιών μας. Ο προϋπολογισμός του 2025 αποτελεί το επιστέγασμα μιας στρατηγικής που παντρεύει τις αρχές της φιλελεύθερης πολιτικής με τη σύγχρονη ανάγκη για κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη για όλους.

Η φιλοσοφία της Κυβέρνησης βασίζεται στην πεποίθηση ότι η οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να ανθίσει χωρίς δημοσιονομική πειθαρχία, ελευθερία της αγοράς και στοχευμένες κοινωνικές παρεμβάσεις.

Μειώνουμε τους φόρους, αυξάνουμε τα έσοδα. Η μείωση της φορολογίας δεν είναι απλώς μια οικονομική επιλογή. Είναι μια ιδεολογική τοποθέτηση. Οι φορολογικές ελαφρύνσεις δημιουργούν κίνητρα για επενδύσεις, εργασία και παραγωγή, ενισχύοντας τελικά τα δημόσια έσοδα, μέσω της ανάπτυξης.

Απελευθερώνουμε τους δυναμικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας. Η κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, οι φορολογικές απαλλαγές για την αξιοποίηση ακινήτων και τα κίνητρα για συγχωνεύσεις και εξαγορές δείχνουν ξεκάθαρα την προσήλωση στη δημιουργία ενός ευέλικτου, φιλικού προς την επιχειρηματικότητα, περιβάλλοντος. Επιτυγχάνουμε δημοσιονομική υπευθυνότητα με κοινωνική διάσταση.

Ο πρωτογενής πλεονασματικός σχεδιασμός συνδυάζεται με μέτρα που αγγίζουν την καθημερινότητα του κάθε πολίτη, όπως οι αυξήσεις, μισθών συντάξεων, οι ενισχύσεις σε ευάλωτες ομάδες. Αυτή είναι η απόδειξη ότι η φιλελεύθερη πολιτική δεν αποκλείει την κοινωνική αλληλεγγύη. Αντίθετα, τη χρησιμοποιεί ως μέσο για τη συνολική πρόοδο.

Επενδύουμε στη διαρκή ανάπτυξη. Ο προϋπολογισμός αναδεικνύει ότι η βιώσιμη ανάπτυξη προϋποθέτει μακροχρόνιο σχεδιασμό για αυξημένες δαπάνες για την υγεία, την παιδεία, την άμυνα. Δεν είναι δαπάνες πολυτελείας. Είναι δαπάνες οι οποίες φέρνουν επενδύσεις, έναν πιο ανθεκτικό και ανταγωνιστικό κρατικό μηχανισμό, έναν πιο μορφωμένο πληθυσμό και μια ασφαλή χώρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό δώστε μου, κύριε Πρόεδρε. Ολοκληρώνω.

Αυτός ο προϋπολογισμός αποδεικνύει ότι η φιλελεύθερη πολιτική δεν είναι απλώς μείωση του κράτους, αλλά η αναδιάρθρωσή του για να γίνει πιο αποτελεσματικό, δίκαιο και φιλικό προς τους ιδιώτες, ένα σύγχρονο, ανοιχτό και δημιουργικό κράτος που βάζει τον πολίτη στο επίκεντρο της ανάπτυξης.

Η Μεσογία τα τελευταία πέντε χρόνια έχει μπει στο επίκεντρο της ανάπτυξης της Πελοποννήσου και ολόκληρης της χώρας με τεράστια έργα υποδομής, τα οποία έχουν δρομολογηθεί και παρόλες τις καθυστερήσεις, είναι σε εξέλιξη έργα εκατομμυρίων ευρώ, όπως ο δρόμος Καλαμάτα – Πύλος – Μεθώνη. Είναι έργο άνω από 300 εκατομμύρια ευρώ, στο οποίο έχουν ξεκινήσει οι προδρομικές εργασίες.

Τα δίκτυα του Φιλιπρινού Φράγματος, τα οποία δημοπρατούνται τον Φεβρουάριο, που θα αρδεύει τριάντα πέντε χιλιάδες στρέμματα γης. Επίσης, το Μιναγιώτικο Φράγμα από το Ταμείο Ανάκαμψης, άλλα τριάντα πέντε στρέμματα γης. Η παράκαμψη της Γιάλοβας, το αεροδρόμιο της Καλαμάτας, το μοναδικό αεροδρόμιο που παραχωρείται μόνο του. Σε λίγους μήνες θα ψηφίσουμε εδώ όλοι μαζί τη σύμβαση παραχώρησης, γιατί έχει ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός.

Όμως, θέλω, επειδή βρίσκεται εδώ ο Υπουργός Υποδομών -

νομίζω έχει βγει για λίγο έξω- να θέσω ένα τεράστιο ζήτημα στην Ολομέλεια της Βουλής. Το σημαντικότερο και σπουδαιότερο έργο για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, για το οποίο όλοι θα πρέπει να δουλέψουμε είναι ένα, κυρίες και κύριοι. Είναι η ολοκλήρωση του οδικού άξονα Πάτρα – Πύργος – Καλό Νερό – Τσακώνα. Είναι ένας δρόμος που πρέπει να δουλέψουμε όλοι και να τον εντάξουμε στο σχεδιασμό μας. Το απαιτεί η τοπική κοινωνία. Είναι ένα αναπτυξιακό, εθνικό έργο. Συνδέει τη δυτική Ελλάδα με την κεντρική Ελλάδα, την Πελοπόννησο ολόκληρη. Θα πρέπει σταδιακά να βρούμε λύσεις για να το ολοκληρώσουμε.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς σας ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σαράντα τρεις μαθητρίες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το ιδιωτικό Γυμνάσιο Τρικάλων «Σύγχρονα Εκπαιδευτήρια Αθηνά».

Σας καλωσορίζουμε στη Βουλή. Σας ευχόμαστε καλή πρόοδο. Σας χειροκροτεί και η τοπική σας Βουλευτής, η Βουλευτής Τρικάλων κ. Κοντοτόλη.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Να καλέσω στο Βήμα τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής τον κ. Στυλιανίδη για τη δική του παρέμβαση.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα αρχίσω τη δική μου παρέμβαση ενημερώνοντας για όλα τα σχετικά με το δικό μου Υπουργείο, γιατί πιστεύω ότι αυτή είναι η βασική μου ευθύνη. Άλλωστε, η εξαιρετική ομιλία του Υπουργού κ. Παπαθανάση με τη σεμνότητα που τον διακρίνει νομίζω έδωσε μια ολιστική απάντηση σε όλα τα κρίσιμα ερωτήματα, όπως και η ωραία ομιλία του συναδέλφου κ. Μαντά νομίζω πως αποδεικνύει ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δίνει απαντήσεις σε όλα αυτά τα ερωτήματα που θέτει ο ελληνικός λαός με μια σεμνότητα και μια αποτελεσματικότητα και μακριά από βαρύγδουπες διατυπώσεις και τοξικό κλίμα.

Ξεκινώντας επειδή έχω ακούσει και κριτική που αφορά στο δικό μου Υπουργείο, θα πω ότι αν και είμαι χρόνια στην πολιτική ποτέ ως πολιτικός δεν συνεισέφερα στο τοξικό κλίμα. Η εποικοδομητική κριτική είναι περισσότερο ευπρόσδεκτη, όταν βασίζεται σε στοιχεία και όταν έχει περιεχόμενο και πρόταση. Αυτά που άκουσα, δυστυχώς, αποδεικνύουν ότι κυρίως δεν έχουν καν διαβαστεί οι ανακοινώσεις του Υπουργείου, κάτι που είναι κρίμα.

Εν πάση περιπτώσει, δεν θέλω να συνεισφέρω σε ένα τοξικό κλίμα που άλλωστε δεν ενδιαφέρει τον πολίτη και δεν συνεισφέρει στην ουσία της πολιτικής. Είναι προσωπική μου ισχυρή άποψη και γι' αυτό οι απαντήσεις υπάρχουν ακόμα και στο site του Υπουργείου.

Ξεκινώ λέγοντας ότι στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σε ένα δύσκολο Υπουργείο με «εσωστρέφεια» και «εξωστρέφεια» -και το λέω έτσι σε εισαγωγικά για να δώσω έμφαση στο ότι χρειάζεται πολλή δουλειά και προς τα μέσα και προς τα έξω όχι από μένα, αλλά και από τους προηγούμενους- πραγματοποιείται ένα έργο σε πολλαπλά πεδία, αλλά με βάση έναν στρατηγικό σχεδιασμό ετών και όχι με βάση το εδώ και τώρα. Δεν πιστεύω στις πολιτικές που εξαντλούνται είτε σε έξι μήνες είτε σε έναν χρόνο. Ο καθένας χτίζει με το λιθαράκι του για να βρει ο επόμενος και να συνεχίσει. Αυτή είναι η δημοκρατία, αυτή είναι η ουσία της πολιτικής. Εγώ θα βάλω δέκα συγκεκριμένα πράγματα που θα τα αφήσω στον διάδοχό μου και αυτός θα συνεχίσει είτε είναι στο κόμμα μου είτε σε άλλο κόμμα. Αυτή είναι η προσωπική μου φιλοσοφία σε ό,τι αφορά την πολιτική.

Διανύουμε μια κρίσιμη περίοδο για τη διεθνή οικονομία -δεν θα επαναλάβω τις γεωπολιτικές αλλαγές- και βέβαια για τη ναυτιλία που αποτελεί κεντρικό της πυλώνα, λόγω των γεωπολιτικών ανακατατάξεων και αβεβαιοτήτων -βλέπε Ερυθρά Θάλασσα-, αλλά και λόγω των μεγάλων νέων αναγκών λόγω της κλιματικής αλλαγής.

Η παγκόσμια όσο και η εγχώρια ναυτιλία καλείται να ανταποκριθεί σε νέες ανάγκες και απαιτήσεις, οι οποίες είναι πολλές φορές πρωτόγνωρες, γιατί έχουν σχέση με το πρασίνισμα, το λεγόμενο «green transition», αλλά την ίδια στιγμή τη μεγάλη τεχνολογική εξέλιξη των πραγμάτων ακόμη και στη ναυτιλία.

Πρόσφατα στη Βουλή και με την ευκαιρία μιας άλλης νομοθεσίας παρουσιάσαμε τις έξι στρατηγικές πρωτοβουλίες σχετικά με την αναβάθμιση της ασφάλειας και τον εκσυγχρονισμό της ακτοπλοΐας που βασίζονται στο τρίπτυχο: ασφάλεια, εκσυγχρονισμός, αναδιάρθρωση. Δεν νομίζω ότι χρειάζεται σήμερα να επεκταθώ περισσότερο, απλώς θα αναφέρω ότι χάρη σε αυτές τις συντονισμένες προσπάθειες και χάρη στην ίδια την αξιοπιστία και το κύρος της χώρας που ανακτάται συνεχώς διεθνώς, έχουμε πετύχει να φέρουμε πολύ σημαντικές ενισχύσεις από την Ευρώπη που θα μας βοηθήσουν σημαντικά.

Θα έλεγα πως σε ό,τι αφορά το project των άγονων γραμμών, το «maritime cluster», άλλα και άλλα θέματα που αφορούν στις πολιτικές του Υπουργείου, μπορεί οι ενισχύσεις από την Ευρώπη, που είναι επιδοτήσεις που συνδέονται με χρηματοδότηση ακόμα και από ιδιωτικά κεφάλαια, μπορεί να ξεπεράσουν για πρώτη φορά τα 2 δισεκατομμύρια. Ελπίζω να υπάρξει η δυνατότητα και μετά από εμένα να αξιοποιηθούν αυτά τα λεφτά που είναι συνδεδεμένα με ιδιωτικά κεφάλαια, γιατί θα είναι το σημείο καμπής για την ακτοπλοΐα μας, αλλά και γενικότερα για τις λιμενικές υποδομές και το «πρασίνισμα» των λιμανιών μας και των πλοίων.

Θέλω να τονίσω ότι όποιοι υποτιμά ένα παρόμοιο επίτευγμα και το θεωρεί αυτονόητο, νομίζω ότι δεν ξέρει τι σημαίνει ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις, δεν ξέρει τι σημαίνει ανταγωνισμός των χρηματοδοτήσεων. Μάλιστα, επικαλούμαι και κάποιον συνάδελφο από την Αντιπολίτευση, τον κ. Τσακάλωτο, ο οποίος διεκδικεί πολύ δύσκολα χρόνια προσπαθώντας κάποιες φορές να ξεδιγκήσει τέτοια πράγματα. Θεωρώ, λοιπόν, ότι αυτή η Κυβέρνηση με την αξιοπιστία του Πρωθυπουργού και με την αξιοπιστία της κερδίζει πράγματα. Διότι, όπως πολύ καλά τα είπε πριν ο κ. Παπαθανάσης, δεν κερδίζει εάν οι αγορές σε αντιμετωπίζουν με επιφύλαξη, όπως δεν κερδίζεις ούτε στα ευρωπαϊκά σαλόνια όταν είσαι ο τελευταίος της τάξης. Κερδίζεις όταν η χώρα είναι στις μοναδικές οκτώ χώρες για τις οποίες δεν είχε επιφύλαξη η Κομισιόν για να περάσει τον προϋπολογισμό, κάτι που δεν είναι λίγο. Επίσης, κερδίζεις αν τα ιδιωτικά funds του εξωτερικού που θα έρθουν να αξιοποιήσουν τις ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις θα είναι έτοιμα να μπουν σε μια τέτοια επένδυση που δεν θα πάει στράφι, λόγω των πολιτικών εξελίξεων στη χώρα ή λόγω των αδιευκρινιών μιας κυβέρνησης να είναι εσωτερικά και εξωτερικά αξιόπιστη.

Έρχομαι, λοιπόν, τώρα στους αριθμούς, γιατί νομίζω πως δεν έχει νόημα συζήτηση προϋπολογισμού χωρίς αριθμούς. Νομίζω, λοιπόν, ότι αυτοί οι στόχοι και οι στρατηγικές μας επιλογές και πρωτοβουλίες αποτυπώνονται στον παρόντα προϋπολογισμό τόσο στο επίπεδο του τακτικού προϋπολογισμού όσο και στο επίπεδο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Σταχυολογώ, λοιπόν: Πρώτον, οι πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού για το Υπουργείο αυξάνονται φέτος πάνω από 25 εκατομμύρια ευρώ και διαμορφώνονται συνολικά στα 336.864.000 ευρώ. Το κύριο μέρος αυτών αφορά τις παροχές στους εργαζόμενους, 277 εκατομμύρια, ευρώ που είναι αυξημένες κατά 4,5 εκατομμύρια σε σχέση με πέρυσι. Καταλαβαίνετε ότι αυτό αναφέρεται στη μισθοδοσία του προσωπικού και σε ό,τι έχει σχέση με αυτό.

Η ανωτέρω αύξηση σχετίζεται κυρίως με τη θέση σε ισχύ της αύξησης της νυχτερινής αποζημίωσης, αλλά και με σειρά άλλων αυξήσεων επιδομάτων και μισθολογικών ωριμάνσεων. Ιδιαίτερα αυξημένο παρουσιάζεται φέτος το ποσό για τις κοινωνικές παροχές με ποσοστό αύξησης 34,4%, αύξηση άνω των 2 εκατομμυρίων, λόγω των αυξημένων δαπανών για την υγιεινική περίθαλψη του προσωπικού, αλλά και την καταβολή του στεγαστικού επιδόματος στους φοιτητές των ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού.

Μιας και ειπώθηκε πριν ότι έχουμε εξαγγείλει κάτι για τη ναυτική εκπαίδευση, εν πάση περιπτώσει θα προσπαθήσουμε, κάτι που είναι ένα δύσκολο έργο, να πάρει μπρος και να γίνει ελκυ-

στική η ναυτική εκπαίδευση στη χώρα, για να έχουμε Ελληνό-πouλα στα καράβια είτε ως μηχανικούς είτε ως καπετάνιους είτε ακόμη και στα ναυτιλιακά γραφεία και σε όλα αυτά. Χρειάζεται μεγάλη και συνολική προσπάθεια της κοινωνίας.

Θα σας πω ένα παράδειγμα για να καταλάβετε πόσο έχουν αλλάξει οι καιροί. Οι σημερινοί νέοι μας που μπαίνουν στις ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού δεν είναι κατά κύριο λόγο από τα νησιά μας, αλλά είναι από τα Γρεβενά, από τη Δυτική Μακεδονία, από τη Θράκη, από την Ήπειρο, κάτι που είναι αυτονόητο το πώς εξηγείται, αλλά αντιλαμβανέστε ότι απαιτείται μια νέα προσπάθεια για να δημιουργήσουμε ξανά συνθήκες ελκυστικότητας στο ναυτικό επάγγελμα. Εν πάση περιπτώσει, σας δίνω ένα απλό παράδειγμα. Όλα τα training courses των παιδιών αυτών θα πληρώνονται πλέον από ευρωπαϊκά λεφτά, τα οποία δεν είναι λίγα.

Ακόμα, στην κατηγορία «Αγορές Αγαθών και Υπηρεσιών» υπάρχει σημαντική αύξηση του ποσοστού κατά περίπου 95,5% που οφείλεται στις αυξημένες ανάγκες που δημιουργεί η επικείμενη έναρξη λειτουργίας της Σχολής Μηχανικών στην ΑΕΝ Καλύμνου και της Σχολής Πλοιάρχων στην ΑΕΝ Λακωνίας, αλλά και δαπάνες μισθωμάτων για υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών και της αντίστοιχης Γραμματείας Τουριστικής Πολιτικής.

Οι πιστώσεις που εγκρίθηκαν για το Υπουργείο ανέρχονται σε 315 εκατομμύρια ευρώ, αυξημένες κατά 18,86 σε σχέση με πέρυσι και αφορούν 221 εκατομμύρια το εθνικό σκέλος και 30 για δαπάνες του Υπουργείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και 64 εκατομμύρια στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

Για να τελειώσω με τις άγονες γραμμές, γιατί δεν θέλω να καταχραστώ τον χρόνο έστω και για δευτερόλεπτα, θα ήθελα να πω ότι αυτές τις μέρες δεν γίνεται συζήτηση. Το 2019 οι άγονες γραμμές είχαν κόστος περίπου 90 εκατομμύρια. Φέτος θα πάμε στα 161 εκατομμύρια. Η λύση είναι να αυξάνουμε αυτό το ποσό δίχως να έχουμε πράσινα πλοία στην ακτοπλοΐα; Η απάντηση είναι πως όχι. Όμως, για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε τα ευρωπαϊκά λεφτά, που ενδεχομένως για τις άγονες γραμμές να φτάσουν και τα 500 εκατομμύρια, το μισό δισεκατομμύριο, και να έχουμε πλέον δεκαετίες συμβάσεις με προβλεψιμότητα για τις επιχειρήσεις, για να μπορέσουμε πλέον ως κράτος σε μια διαπραγμάτευση με τον ιδιωτικό τομέα να έχουμε αξιόπιστη ακτοπλοΐα, με ασφάλεια, αλλά και «πράσινα» πλοία, χρειάζεται ακριβώς να αξιοποιηθεί αυτό το μεγάλο κονδύλι.

Αυτή τη μεταβατική περίοδο των δύο-τριών χρόνων μέχρι να δρομολογηθεί αυτό το ΣΔΙΤ, το «Private-Public Partnership», χρειάζεται να δείξουμε μία σύνεση στη διαχείριση των λεφτών και να κρατήσουμε πάνω απ' όλα, όλα τα νησιά σε διασυνδεσιμότητα με την ηπειρωτική χώρα και μεταξύ τους. Αυτός είναι ο στόχος.

Επειδή γίνεται συζήτηση και για την απόφαση της CREC, ως διαβάσει κάποιος την απάντηση του Υπουργείου που δώσαμε και με νομικά επιχειρήματα που είναι αποστομωτικά και είμαι σίγουρος, όπως έγινε και πέρυσι, ότι στο Συμβούλιο της Επικρατείας θα φανεί ότι είχαμε δίκιο, διότι στόχος δεν ήταν άλλος από το να κρατηθούν τα νησιά σε σύνδεση με την ηπειρωτική χώρα και σε σύνδεση μεταξύ τους, για να μπορέσουν οι νησιώτες ακριβώς να απολαμβάνουν αυτό το μεγάλο προνόμιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Έχει ζητήσει τον λόγο για μία παρέμβαση ο κ. Κόντης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του κόμματος Σπαρτιάτες.

Ορίστε, κύριε Κόντη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, τα ερωτήματά μου είναι περίπου σχετικά με αυτά στα οποία αναφερθήκατε. Θα αρχίσω από τη ναυτική εκπαίδευση και θα ήθελα τις απαντήσεις σας.

Κατ' αρχάς θέλω να σας πω ότι και εγώ έχω τελειώσει την Ακαδημία Εμπορικού Ναυτικού του Ασπρόπυργου του 1980. Είμαι πλοίαρχος. Το κράτος τελευταία –με έχουν ενημερώσει μαθητές και έχω δει τι γίνεται– προσπαθεί να εντάξει τα πτυχία των πλοιάρχων πλέον, εκτός του Α' Πλοιάρχου, στο «Επίπεδο 5» της εκπαίδευσής μας. Αυτό θα είναι μια τεράστια υποβάθμιση, γιατί

όπως έχουμε πει, Έλληνας Πλοίαρχος Β' σήμερα έχει στα χέρια του μια περιουσία εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων, έχει δεξιότητες, έχει πράγματα τα οποία είναι σε καθημερινό ρίσκο. Δεν μπορεί να είναι κάτω από το «Επίπεδο 6» που είμαστε εμείς όταν παίρνουμε το δίπλωμα Α' Πλοιάρχου. Ελπίζω, λοιπόν, το Υπουργείο να μην το κάνει αυτό.

Σήμερα, για τη ναυτική μας εκπαίδευση κοστίζουμε περίπου 25 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο, αν δεν κάνω λάθος, τα οποία επιμερίζονται σε 12 εκατομμύρια από τα ΕΣΠΑ και 12-13 εκατομμύρια από τους πλοιοκτήτες. Είχε πει το κράτος σε συζήτηση μαζί τους ότι σκοπεύει να υπάρξει μια ανακατανομή, μία πλήρης ανάληψη από το ΕΣΠΑ. Το αναφέρατε τώρα και απλά θέλω να μου πείτε αν όντως συμβαίνει αυτό και για πόσο χρονικό διάστημα. Δηλαδή, το να γίνει μέχρι το 2027 δεν μας λείπει κάτι. Θα πρέπει να δοθεί μια συγκεκριμένη λύση στην πάσχουσα ναυτική μας εκπαίδευση που δεν έχει καμία σχέση από πλευράς υλικών υποδομών, κ.λπ., με την εποχή εκείνη. Μέχρι στολές μου λένε τα παιδιά σήμερα ότι αγοράζουν, που εμάς μας έδινε το κράτος τότε πέντε χειμερινές στολές και πέντε καλοκαιρινές και παλτό και τα πάντα. Και κοιμόμασταν και τρώγαμε. Πληρώνουν τη σίτισή τους τα παιδιά σήμερα.

Κύριε Υπουργέ, ένα άλλο θέμα είναι αυτό που είπατε για τις άγονες γραμμές. Ξέρω από πληροφορίες ότι έχει βγει η επιδότηση για τις άγονες γραμμές και είναι περίπου 150 εκατομμύρια για φέτος, αν δεν κάνω λάθος. Οι άγονες γραμμές μας δεν είναι μόνο οι άγονες γραμμές στα νησιά. Είναι και οι πλατφόρμες, τα πλοία που μεταφέρουν οχήματα σε μικρά νησάκια, οι «παντόφλες» που λέμε. Γι' αυτό θα ήθελα να ξέρω κάτι.

Επίσης, ένα μεγάλο θέμα είναι οι εισιτήριες της πράσινης ανάπτυξης, των πράσινων πλοίων. Μην ξεχνάμε ότι φέτος μπαίνουμε στην κατάσταση SECA στη Μεσόγειο και δεν έχει καταλάβει ο κόσμος ότι θα τους κάνει να πηγαίνει το εισιτήριο 1.000 ευρώ για να πάνε στην Τήνη, διότι θα καίνε gas oil τα πλοία. Φεύγουν από το fuel και τους πάνε στο gas oil. Και αργότερα θα πάμε αλλού, τέλος πάντων.

Έχετε πει ότι σε συνεργασία με τους εφοπλιστές ψάχνετε 11 δισεκατομμύρια και υπάρχει και μια μελέτη της «Ernst and Young» αυτή τη στιγμή, σε συνεργασία Ναυτικού Επιμελητηρίου και κράτους, αν δεν κάνω λάθος. Βρίσκεται σε εξέλιξη και είπατε ότι θα βρεθούν πόροι απ' έξω, τα 11 δισεκατομμύρια, για αλλαγή του στόλου της ακτοπλοΐας, γιατί τους έχουν πιέσει οι Ευρωπαίοι να αλλάξουν τα πλοία τους και υποσχέθηκαν χρήματα. Αυτή τη στιγμή θα τους αναγκάσουν να αλλάξουν τα πλοία και δεν θα υπάρχουν τα χρήματα και τα περισσότερα πλοία θα κλείσουν τους καταπέλτες και θα ρίξουν άγκυρα. Τι γίνεται με αυτά τα 11 δισεκατομμύρια που έχουν προϋπολογιστεί; Τόσα δεν είναι, αν δεν κάνω λάθος;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο να απαντήσετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Να ξεκινήσω από το τελευταίο που αφορά το κόστος της πράσινης μετάβασης. Τα 11 δισεκατομμύρια δεν αναφέρονται στην ακτοπλοΐα, αλλά έχουν σχέση και με την ποντοπόρο.

Εν πάση περίπτωση, αυτό που ξεκινήσαμε από την αρχή στο Υπουργείο είναι όντως να βρούμε ευρωπαϊκή χρηματοδότηση για να βοηθήσουμε την ακτοπλοΐα μας που έχει πολύ γερασμένα πλοία και που κάποιες στιγμές μπορεί να τεθεί και θέμα ασφάλειας. Υπάρχει και μια μεγάλη έλλειψη στις λιμενικές υποδομές. Η χώρα πέρασε μια δεκαετία, όπου δυστυχώς δεν διατέθηκαν καθόλου λεφτά για λιμενικές υποδομές σε μια δύσκολη θάλασσα όπως είναι το Αιγαίο και έχουμε βρει και εκεί άλλα 300 εκατομμύρια και ξεκινάμε για να αναπτύξουμε λιμενικές υποδομές, μακριά βέβαια από μια παλιά αντίληψη φαραωνικών έργων, αλλά έργων μικρών και αποτελεσματικών που αφορούν την ελληνική ακτοπλοΐα κυρίως στο Αιγαίο.

Σας είπα και πριν ότι θεωρώ με βάση τα ευρωπαϊκά δεδομένα ότι τα λεφτά έχουν βρεθεί για πρασίνισμα των πλοίων στην ακτοπλοΐα που είναι το μείζον πρόβλημα, διότι στην ποντοπόρο, ως

είναι καλά οι Έλληνες εφοπλιστές που έχουν τη δυνατότητα να κάνουν το πρασίνισμα των πλοίων τους και χτίζονται πάρα πολλά πλοία υβριδικά ή πράσινα στην Κορέα, στην Κίνα και στην Ιαπωνία και θεωρείται σήμερα ο ελληνικός εφοπλισμός ο καλύτερος πελάτης στην πράσινη μετάβαση. Αυτό μας δίνει πολλά πολιτικά πλεονεκτήματα όταν κάνουμε τη διαπραγμάτευση στα πλαίσια του IMO σε ό,τι αφορά τους παγκόσμιους κανόνες της πράσινης μετάβασης. Το ποια θα είναι τα τελικά πράσινα καύσιμα θα φανεί. Ακόμη η επιστήμη ψάχνεται.

Όλα αυτά οδηγούν σε ένα μεγάλο πολιτικό πλεονέκτημα στη διαπραγμάτευση εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης και εντός IMO. Σας λέω μόνο ότι η τελική ευρωπαϊκή θέση που καταλήξαμε τελευταία για να πάμε στον IMO ήταν βασικά η ελληνική θέση. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και έχει σχέση και με τις δυνατότητες διαπραγμάτευσης της χώρας, αλλά και με τη δυνατότητα του ελληνικού εφοπλισμού να είναι πρωτοπορία σε όλον τον κόσμο. Αυτά δεν είναι λίγα πράγματα. Πρέπει να ξέρει ο κόσμος ότι η χώρα έχει αυτήν την πολύ μεγάλη δύναμη στο επίπεδο της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής ναυτιλίας. Βοηθά πάρα πολύ και η έκθεση Ντράγκι η οποία θέτει για πρώτη φορά το θέμα της ανταγωνιστικότητας γενικά, αλλά και της ναυτιλίας. Τις γνωστές παραδοσιακές ελληνικές θέσεις τις αξιοποιούμε. Αξιοποιούμε την έκθεση Ντράγκι στις εσωτερικές μας συζητήσεις και διαπραγματεύσεις με τους άλλους εταίρους. Αυτό είναι το κομμάτι του πρασινίσματος.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα της εκπαίδευσης, είμαι σίγουρος ότι δεν θα σταματήσει μέχρι το 2027. Με μια πολύ πιο εύκολη διαπραγμάτευση το ΕΣΠΑ θα κρατήσει το ποσό που χρειάζεται η ναυτική εκπαίδευση για να συνεχίσει τις εκπαιδεύσεις των σπουδαστών μας στα πλοία. Νομίζω ότι η δύσκολη διαπραγμάτευση ήταν να γίνει την πρώτη φορά. Το πετύχαμε αυτό. Από δω και πέρα είναι εύκολο. Είναι θέμα και του ίδιου του ελληνικού κράτους να το αποφασίσει.

Το τελευταίο που θα έλεγα είναι το θέμα των λιμενικών υποδομών που θίξατε εμμέσως. Έχετε απόλυτο δίκιο ότι υπάρχουν μεγάλα προβλήματα στις λιμενικές υποδομές. Κατ' αρχάς υπάρχει ένα θέμα. Ακόμα και να καταλήξουμε ποια πράσινα καύσιμα θα έχουμε για τα πράσινα πλοία, θα πρέπει να υπάρχουν και ανάλογες υποδομές στα λιμάνια για να κινούνται μαζί. Αλλιώς θα έχουμε πράσινα πλοία δίχως υποδομές. Αυτό είναι κρίσιμο θέμα. Θεωρούμε ότι θα μπορούσαμε να το επιτύχουμε. Αυτό έχει σχέση με την αύξηση των τιμών στα εισιτήρια που είπατε. Προχθές είμαστε ακόμη στην Επιτροπή Ανταγωνισμού σε ένα πολύ καλό «brainstorming» μαζί τους για το πώς θα αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα που θέτετε και ευχαριστώ που το θέτετε.

Εδώ έχουμε δυνατότητα σε διαπραγμάτευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση που εξελίσσεται και για άλλους τομείς, να δούμε πώς το ETS που βγαίνει από τη ναυτιλία να επιστρέφεται στη ναυτιλία, είτε στην ακτοπλοία, είτε στην ποντοπόρο. Είναι δύσκολη η διαπραγμάτευση. Δεν μπορώ να προκαθορίσω την τελική κατάληξη. Έχω ελπίδες ότι θα κερδίσουμε πολλά.

Το δεύτερο είναι πώς από το «decarbonisation fund» θα μπορέσουμε να περάσουμε ένα μεγάλο ποσό στο «modernisation fund» για να μπορέσουμε ακριβώς να κάνουμε αυτές τις υποδομές και στα νησιά, αλλά και στα λιμάνια ή στην ηπειρωτική χώρα. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Στυλιανίδη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, σάραντα πέντε μαθητρίες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 8^ο Γυμνάσιο Λαμίας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

Σας ευχόμαστε καλή πρόοδο και Καλά Χριστούγεννα και καλές γιορτές.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Θα ήθελα να καλέσω στο Βήμα τον επόμενο ομιλητή που είναι

ο Βουλευτής της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Σπύρος Μπιμπίλας.

Να του ευχηθούμε χρόνια πολλά και ευχές, αλλά δεν είδα να φέρνει γλυκά.

(Γέλωτες στην Αίθουσα)

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ: Κέρασα τους Βουλευτές του δικού μας κόμματος που είναι λίγοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εμείς ξένοι είμαστε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ: Εμείς είμαστε προς το παρόν λίγοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Υπάρχει διάκριση, δηλαδή, ιδεολογική και στο κέρασμα;

Ορίστε, λοιπόν, κύριε Μπιμπίλα, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΙΜΠΙΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ.

Γνωρίζετε καλά πως εδώ μέσα βρισκόμαστε για όλους εκείνους που βρίσκονται έξω, για όλους τους Έλληνες που ζουν στη χώρα μας, αλλά και για όλους που αναγκάστηκαν, λόγω οικονομικών συγκυριών, να μεταναστεύσουν και πολλοί από αυτούς νιώθουν βαθιά πίκρα και νοσταλγία. Δεν έχουν καμμία ευθύνη που έφυγαν από την Ελλάδα. Απλά, τους έδωσε η πολιτική όλων των προηγούμενων κυβερνήσεων και γι' αυτό πρέπει να είστε όλοι υπεύθυνοι.

Θα μιλήσω σήμερα για δύο τομείς, της παιδείας και του πολιτισμού, που θα έπρεπε να έχουν μεγάλο ειδικό βάρος στον προϋπολογισμό. «Αν έχεις γνώσεις δώσε από το φως τους στους συνανθρώπους σου, για ν' ανάψουν τις δάδες τους», έχει πει ο Άγγελος Ιερωμόνος και ιστορικός Τόμας Φούλερ.

Ας φροντίσουμε να μην ξεκινήσει ξανά στην πατρίδα μας και άλλη σχολική χρονιά με ελλείψεις εκπαιδευτικών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΟΛΜΕ, η φετινή σχολική χρονιά ξεκίνησε με δεκαοκτώ χιλιάδες κενά. Μετά έγινε και άλλη φάση προσλήψεων αναπληρωτών, όμως, και πάλι δεν καλύφθηκαν όλα τα κενά. Βεβαίως, από τις απαραίτητες κάποιων εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους θα προκύψουν περισσότερα.

Όμως, γιατί παραιτούνται οι εκπαιδευτικοί; Γιατί δεν βγαίνουν. Διότι, όταν καλείσαι να πας να διδάξεις μακριά, για παράδειγμα σε ένα νησί, και πρέπει να νοικιάσεις και τα ενοίκια είναι υψηλά, πώς θα τα βγάλει πέρα ένας εκπαιδευτικός που παίρνει μόνο 1.000 ευρώ και πρέπει να δίνει τα 500 ευρώ για ενοίκιο; Πρέπει να υπάρξει μέριμνα άμεσα για τη στέγαση, τη σίτιση αυτών των ανθρώπων, που έχουν χαρακτηριστεί εκπαιδευτικοί νομάδες, γιατί όλη αυτή η κατάσταση καταλήγει και στην αστάθεια της εκπαιδευτικής παροχής και στην ανασφάλεια των γονιών και των μαθητών και, φυσικά, των δασκάλων και καθηγητών που αγωνίζονται να φέρουν εις πέρας το εβδομαδιαίο σχολικό πρόγραμμα.

Η παραίτηση δεν γίνεται ελαφρά τη καρδιά. Οι αναπληρωτές τιμωρούνται με απαγόρευση αίτησης για τη διδασκαλία στα δημόσια σχολεία για δύο χρόνια. Είναι πολύ μεγάλη τιμωρία -δεδομένων των συνθηκών- που λαμβάνεται με την απόφαση της παραίτησης. Η ποινή, τουλάχιστον, θα πρέπει να περιοριστεί ή να πάψει να υπάρχει. Να μη θίγουμε τον μισθό του πρωτοδιόριστου δασκάλου που είναι γύρω στα 770 ευρώ. Πώς να ζήσει, όταν εδώ υπάρχουν αυτοί οι υψηλοί μισθοί, και το ξέρει ο κόσμος και εξανίσταται;

Παρομοίως και στον ιδιωτικό τομέα, σε πολλά επαγγέλματα, ισχύει η δωρεάν πρακτική για τους νέους ανθρώπους και για τον λόγο αυτό σηκώνονται και φεύγουν.

Ας θίξουμε, όμως, ένα σοβαρό ζήτημα για τους αναπληρωτές. Προσφάτως συζητήθηκε το να έχουν τα ίδια δικαιώματα οι εργαζόμενοι μωρομάνες είτε εργάζονται στον δημόσιο τομέα, είτε στον ιδιωτικό, είτε είναι ελεύθεροι επαγγελματίες. Έτσι, οι έξι μήνες άδειας για ανατροφή έγιναν εννέα. Οι τρεις ήμισι πάλι έγιναν εννέα. Μπράβο και πολύ σωστά έγινε αυτό. Στις μητέρες, όμως, που είναι αναπληρώτριες -έχουν, δηλαδή, σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, ορισμένου χρόνου- δίνονται μόνο τρεις ήμισι μήνες. Η Υφυπουργός Παιδείας κ. Μακρή απάντησε πως δεν μπορούν να έχουν την ίδια άδεια με τις μόνιμες, γιατί οι αναπληρώτριες προσλαμβάνονται για να καλυφθούν έκτακτες εκπαιδευτικές ανάγκες.

Ε, λοιπόν, έκτακτη ανάγκη, σε υπερθετικό βαθμό, είναι το να αφήνει μια μάνα το τρεις ήμισι μηνών βρέφος της, για να εργαστεί. Οι αναπληρώτριες μητέρες δεν είναι κατώτερες σε σύγκριση με τις υπόλοιπες μητέρες και ως πολιτεία οφείλουμε να

τις στηρίζουμε. Πρέπει να βρεθεί φόρμουλα, για να πληρούνται και οι προδιαγραφές των προγραμμάτων ΕΣΠΑ, αλλά και να υπάρχει αντίστοιχη μέριμνα για τις αναπληρώτριες μητέρες που εργάζονται σε προγράμματα ΕΣΠΑ. Πόσο θα διαρκέσει αυτή η πολιτική της λιτότητας;

Ας περάσουμε τώρα στους Έλληνες του εξωτερικού. Γιατί η Ελλάδα δεν είναι μόνο εκεί που ορίζουν τα γεωγραφικά όρια. Είναι εκεί που υπάρχουν Έλληνες και ελληνική ψυχή. Πρόσφατα βρέθηκα σε ταξίδι στη Στουτγάρδη με τον Πόντιο ηθοποιό Τάκη Βαμβακίδη, που χωρίς καμμία επιδότηση περιοδεύει συχνά, προσπαθώντας να δασώσει τον ποντιακό Ελληνισμό, όπου και αν βρίσκεται. Ήταν, πραγματικά, πολύ συγκινητικά όσα έζησα, με την ολοφάνερη αγάπη των Ελλήνων για την πατρίδα. Δέθηκα με την αγωνία τους και τα προβλήματά τους και θέλω να τα μεταφέρω εδώ.

Τι γίνεται, λοιπόν, με όλα εκείνα τα ελληνόπουλα που όχι μόνο έχουν να προσαρμοστούν σε μια άλλη χώρα, αλλά αντιμετωπίζουν και το μέγιστο ζήτημα της γλώσσας μας. Πώς θα μάθουν; Πόσο πιο εύκολα θα ήταν τα πράγματα εάν μετέφεραν τη ζωή τους να μην σε μια ξένη χώρα, αλλά, τουλάχιστον, σε ένα ελληνικό σχολείο; Υπάρχουν, όμως, τέτοια σχολεία στο εξωτερικό;

Ας αναφερθούμε στη Γερμανία. Για το σχολικό έτος 2024-2025 λειτουργούν είκοσι πέντε σχολεία συνολικά πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Λειτουργούν με σημαντικές ελλείψεις εκπαιδευτικών, ώστε να ελλοχεύει ο κίνδυνος μη μελλοντικής λειτουργίας τους. Υπάρχουν στη Γερμανία περίπου εξήντα χιλιάδες Έλληνες μαθητές και από αυτούς φοιτούν σε ελληνόγλωσση εκπαίδευση περίπου δύομισι χιλιάδες. Εύλογα, λοιπόν, οι γονείς διαμαρτύρονται.

Πώς η ελληνική πολιτεία αδιαφορεί για τους Έλληνες του εξωτερικού και τη μόρφωση αυτών των παιδιών και πώς να μην υπάρχουν ελλείψεις, όταν το επιμίσθιο έχει καθηλωθεί στα 1.300 ευρώ και ο μόνιμος εκπαιδευτικός στην Ελλάδα όχι απλά δεν έχει κίνητρο να υπηρετήσει τη θέση του στο εξωτερικό, αλλά θεωρεί πως το όλο εγχείρημα είναι μια ανέφικτη κίνηση.

Γι' αυτούς τους λόγους, λοιπόν, πολλοί από αυτούς φεύγουν από τη δημόσια εκπαίδευση που πληρώνεται από την Ελλάδα, πηγαίνουν στην ιδιωτική της Γερμανίας και παίρνουν τριετήμια χιλιάδες ευρώ ή ιδρύονται εκεί ιδιωτικά σχολεία, από Έλληνες που πληρώνουν από την τσέπη τους για να μπορέσουν τα παιδιά τους να μάθουν ελληνικά.

Είναι αυτό κοινωνική πολιτική; Γνωρίζουμε ότι όσο πιο πολλά χρήματα δοθούν στην εκπαίδευση, τόσο το καλύτερο για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς. Φτάνουν όσα χρήματα δόθηκαν στην αξιολόγηση εκπαιδευτικών, στην εκπαίδευση συμβούλων που αξιολογούν άλλους. Ας δοθούν περισσότερα χρήματα στους ίδιους τους δασκάλους.

Όταν βελτιώσουμε τους μισθούς των εκπαιδευτικών, όταν επαφέρουμε τρία χρόνια εργασίας που αφαιρούνται από το μισθολογικό τους κλιμάκιο, όταν επανέλθει ο δέκατος τρίτος και ο δέκατος τέταρτος μισθός, χωρίς να φορολογείται, όμως, υπέρ το δέον, ας ξαναμιλήσουμε για αξιολόγηση.

Περνάω τώρα ταχύτερα στον πολιτισμό. Ο πολιτισμός δεν είναι πολυτέλεια. Είναι ανάγκη όλων. Θέλουμε να μπει ακόμα μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού μας σε δημιουργική πορεία. Δεν μπορεί να μένουν σε δημιουργική καταστολή τόσο καλλιτέχνες, λόγω του κωλύματος των οικονομικών παραγόντων και των χαμηλών επιδοτήσεων. Η τέχνη είναι απαραίτητη, τόσο σε αυτούς που τη φτιάχνουν όσο και σε εκείνους που την παρακολουθούν. Δεν σκάνει άλλη κατάθλιψη η χώρα μας. Θέλει γερή αύξηση για τον πολιτισμό στον προϋπολογισμό.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω το εξής. Ας μην αναπαράγουμε συμπεράσματα εταιρειών δημοσκοπήσεων που προσβάλλουν τον Έλληνα πολίτη. Έχει ταλαιπωρηθεί πολύ τα τελευταία χρόνια και έχει δυσφημισθεί. Μήπως θεωρείτε ότι είναι υπερβολικά αξιοπρεπής για να δείξει πόσο πολύ δυσκολεύεται να τα βγάλει πέρα και το δείχνει μόνο όταν δεν αντέχει;

Στη δεκαετία του 1960 ο πατέρας μου ήταν δημόσιος υπάλληλος και μπορούσε να συντηρεί πενταμελή οικογένεια με ενοίκιο και δίμηνη διακοπή στο καλοκαίρι. Τώρα δεν υπάρχει τίποτα από όλα αυτά. Μην ξεχνάμε ότι υπάρχουν νέοι και νέες που αποφεύ-

γουν να βγουν έξω και να κινητοποιηθούν, γιατί δεν έχουν χρήματα να πληρώσουν έναν καφέ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα μου επιτρέψετε για δύο λεπτά ακόμη να συμπληρώσω τι γίνεται ακριβώς με τις γερμανικές αποζημιώσεις. Τα ξεχάσαμε αυτά τα χρήματα; Γιατί δεν είναι πρώτα στην ατζέντα;

Τι γίνεται με τον έλεγχο των παραβάσεων των εργοδοτών; Πρότεινα στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων η Επιθεώρηση Εργασίας να ψάχνει αυτεπάγγελα τα όσα γίνονται σε παραγωγές θεατρικές, τηλεοπτικές και όπου αλλού, και να βρίσκει τις ατασθαλίες για την αδήλωτη εργασία. Αυτό έγινε σποραδικά και σταμάτησε.

Τι θα γίνει με το τέλος επιτηδεύματος, από το οποίο προσπαθείτε να βγάλετε χρήματα από όλους τους ελεύθερους επαγγελματίες; Ξέρουμε ότι κάποιοι φοροδιαφεύγουν. Οι καλλιτέχνες είναι πάρα πολύ δύσκολο να φοροδιαφύγουν. Γιατί δεν τους εξαιρείτε; Από αυτούς περιμένετε να βγάλετε αυτά τα ελάχιστα χρήματα;

Τι γίνεται με τις κατασχέσεις που έχουν γίνει σε οργανισμούς πνευματικής ιδιοκτησίας από την εφορία, η οποία δεν πάει να πάρει τίποτα από όλα αυτά τα χρήματα; Δεν τα χρειάζεται; Πού είναι η κοινωνική ευαισθησία;

Κυνηγούν οι τράπεζες τους δανειολήπτες της εικονικής ευδαιμονίας των περασμένων ετών, οι οποίοι αγωνιούν και καταστρέφονται, ιδιαίτερα οι δανειολήπτες του ελβετικού φράγκου; Γιατί οι τράπεζες να κυνηγούν τόσο πολύ τον πολίτη, να του παίρνουν ακόμα και για την παραμικρή συναλλαγή ποσοστό, όταν οι τράπεζες βοηθούνται τόσο πολύ από το κράτος;

Τι θα γίνει με τα σπίτια που έχουν κατάρχει οι τράπεζες και οι δύσμοιροι πολίτες, ιδιοκτήτες των υπόλοιπων διαμερισμάτων, αναγκάζονται να πληρώνουν τα κοινόχρηστα που θα έπρεπε να τα πληρώνουν οι τράπεζες.

Και γενικά, τι γίνεται με τα κέρδη από τα μεταλλεία, τα χρυσωρυχεία, τις ανεμογεννήτριες; Μιλάμε για τον χρυσό που έχουν κάτω από τα πόδια τους, στις Σκουριές. Τα μεροκάματα που θα δώσει η εταιρεία στους εργαζόμενους θα εξανεμιστούν, ενώ ο χρυσός θα μείνει στα υπόγεια τραπεζών άλλων χωρών. Γι' αυτό αγωνιούμε, γι' αυτό δεν μπορούμε να σας πιστέψουμε και δεν μπορούμε να σας εμπιστευθούμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Πλεύσης Ελευθερίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Μπιμπίλα.

Καλείται στο Βήμα ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Διαμαντής Γκολιδάκης. Αμέσως μετά θα λάβει τον λόγο ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Χρήστος Σταϊκούρας.

Ορίστε, κύριε Γκολιδάκη, έχετε τον λόγο.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ ΓΚΟΛΙΔΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάνοντας στο τέλος της χρονιάς αυτής συνεδιηγοποιούμε ότι η Ελλάδα εξακολουθεί να αλλάζει προς το καλύτερο. Είναι κάτι το οποίο ακούγεται, το βλέπουμε, σίγουρα, όμως, δεν είναι μια μαγική εικόνα, αλλά μια εφαρμοσμένη πραγματικότητα, κατά ομολογία των πολιτών, με τελευταίο παράδειγμα το μετρό στην πόλη μου, στην ιδιαίτερη πατρίδα μου, τη Θεσσαλονίκη, το οποίο ήδη έχει αλλάξει -από τις πρώτες ημέρες της λειτουργίας του- την καθημερινότητα των πολιτών. Αυτό είναι ένας ακρογωνιαίος λίθος στην προαγωγή της καθημερινότητας των πολιτών, της πολιτικής της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, η οποία είναι εστιασμένη σε αυτό, εφαρμόζοντας, όμως, ένα κατάλληλο μείγμα πολιτικής που συνδυάζει τη δημοσιονομική σύνεση με την ανάπτυξη, σταδιακά ενισχύοντας τα εισοδήματα των πολιτών, σταδιακά παίρνοντας μέτρα μείωσης των φόρων και βελτίωσης των αποδοχών, με αύξηση των επενδύσεων η οποία μεγαλώνει την «πίτα» της οικονομίας και με παρεμβάσεις ενίσχυσης του ανταγωνισμού.

Μαγικές λύσεις σίγουρα δεν υπάρχουν ούτε γίνονται θαύματα, αλλά σαφώς υπάρχει πρόοδος. Δεν θα ακούσετε να λέμε εμείς ότι η ελληνική οικονομία και η κοινωνία δεν αντιμετωπίζουν προκλήσεις και προβλήματα. Σαφώς. Εξάλλου, οι πληγές της περασμένης δεκαετίας επουλώνονται, αλλά εξακολουθούν να υφίστανται σε ένα βαθμό και υπάρχει διεθνής πληθωριστική κρίση

και συσσωρευμένος πληθωρισμός που πιέζουν τη μέση οικογένεια.

Αυτά επιχειρούμε να αντιμετωπίσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όχι βέβαια, με πολιτικές φαντασιώσεις, αλλά με πολιτικές κοινής λογικής. Αυτή την κοινή λογική καλωσορίζουμε και προσπαθούμε να εφαρμόσουμε ώστε να επιστρέψει στην πολιτική και αυτήν επιθυμούν οι πολίτες, κατά την άποψή μας.

Όπως εμείς αναγνωρίζουμε τις προκλήσεις και τα προβλήματα, θα περιμένουμε τώρα και από την Αντιπολίτευση να αναγνωρίσει την πρόοδο που έχει σημειωθεί από το 2019 και έπειτα. Η απάντηση σε όσους προτείνουν ανεφάρμοστες ιδέες είτε για να πουν απλά κάτι, χωρίς να το κοστολογήσουν επαρκώς είτε χωρίς να έχουν μελετήσει το τι προκάλεσε η εφαρμογή του σε άλλα κράτη, είναι ότι δεν πρόκειται να γυρίσουμε σε εποχές που ο Έλληνας θέλει, οπωσδήποτε, να ξεχάσει. Οι εποχές αυτές έχουν τελειώσει και δεν θα ξαναγυρίσουν με Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας και Πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη, η οποία καταφέρνει να ισορροπήσει αποτελεσματικά τη δημοσιονομική σταθερότητα με την οικονομική ανάπτυξη, επιδεικνύοντας τη δέουσα κοινωνική ευαισθησία στις ανάγκες των πολιτών, βάζοντας επιτέλους μια τάξη στα οικονομικά, χωρίς να υποθηκεύει το μέλλον των επόμενων γενεών.

Στον κρατικό προϋπολογισμό καταγράφεται ότι η Ελλάδα το 2025 θα έχει το τέταρτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, 0,7% επί του ΑΕΠ το έλλειμμα, δηλαδή ένα συνολικό έλλειμμα που θα αγγίζει σχεδόν το μηδέν και τους ταχύτερους ρυθμούς μείωσης του δημοσίου χρέους στο σύνολο των είκοσι επτά κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ελλάδα έχει πολλαπλάσιο ρυθμό ανάπτυξης από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης και σε συνδυασμό με τις πρωτοβουλίες περιορισμού της φοροδιαφυγής, που έχουν πλέον χειροπιαστά αποτελέσματα, αυξάνει τα έσοδα του κράτους, χωρίς να αυξάνεται κάποιος φορολογικός συντελεστής για να συμβεί αυτό.

Αυτό συμβαίνει επειδή η οικονομία αναπτύσσεται και η φοροδιαφυγή περιορίζεται με παρεμβάσεις όπως η διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα POS και η εφαρμογή του myDATA που υιοθέτησε το Υπουργείο Οικονομικών. Αυτός είναι και ο ενδεδειγμένος τρόπος ούτως ώστε να αυξάνονται τα δημόσια έσοδα, ούτως ώστε να μπορούν να μειωθούν οι φόροι και να αυξηθούν στοχευμένα οι δημόσιες δαπάνες, χωρίς τις αρνητικές επιπτώσεις που επιφέρει στην ανάπτυξη η αύξηση των φορολογικών συντελεστών.

Εδώ και πεντέμισι χρόνια αυτή είναι η πολιτική της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, καταργώντας δεκάδες φόρους από την προηγούμενη τετραετία. Αρκετοί καταργήθηκαν στο πρώτο έτος αυτής της τετραετίας και δώδεκα νέοι φόροι καταργούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2025 με τον προϋπολογισμό τον οποίο συζητάμε. Αυτό δεν είναι θέμα ανάλυσης, αλλά είναι μια πραγματικότητα.

Οι επενδύσεις και οι εξαγωγές θα αυξηθούν το 2025, ενώ το ίδιο ισχύει και για τις δημόσιες επενδύσεις, οι οποίες έχουν υπερδιπλασιαστεί το 2024 σε σχέση με το 2019 και θα αυξηθούν ακόμα περισσότερο την επόμενη χρονιά.

Για την υγεία έχουμε ακούσει τόσα σ' αυτή την Αίθουσα και καλώς γίνεται τόση συζήτηση, αφού εννοείται ότι η δημόσια υγεία είναι το ύψιστο αγαθό. Αυξάνουμε το 2025 κατά 74% τις δαπάνες για την υγεία σε σχέση με το 2019.

Όσο για τις δαπάνες για την άμυνα, είναι ένα θέμα που απασχολεί τους πολίτες. Ο πατριωτισμός είναι πάρα πολύ ψηλά για τον κάθε πολίτη, για τον κάθε Έλληνα και την κάθε Ελληνίδα. Οι δαπάνες αυτές, λοιπόν, αυξάνονται κατά 73%, υπογραμμίζοντας σαφώς και τις προτεραιότητες της Κυβέρνησης, ενώ παράλληλα οι δαπάνες για την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια αυξάνονται σημαντικά.

Με τον προϋπολογισμό αυτόν η Κυβέρνηση συνεχίζει και στηρίζει την αύξηση των εισοδημάτων των πολιτών με δώδεκα νέες μειώσεις φόρων, όπως προανέφερα, με την κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, με τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών κατά μία μονάδα, με την απαλλαγή από τον φόρο ασφαλιστρών υγείας για παιδιά έως δεκαοκτώ ετών. Δεν θα αναφερθώ αναλυτικά σε όλα. Έχουν ακουστεί από συναδέλφους, έχουν ειπωθεί

στη Βουλή.

Θα σταθώ στα κίνητρα προσέλκυσης των γιατρών σε προβληματικές και άγονες περιοχές και οπωσδήποτε στην ενίσχυση των δικαιούχων επιδόματος παιδιού και αναπηρίας, του e-ΕΦΚΑ, των επιδομάτων του ΟΠΕΚΑ, στους ανασφάλιστους υπερήλικες, στους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος.

Τα νέα μόνιμα δημοσιονομικά μέτρα επιφέρουν επιπλέον δημοσιονομικό κόστος σε σχέση με το 2024, αλλά εστιάζουν στη στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος, στην ενίσχυση των επενδύσεων και της καινοτομίας, στην αντιμετώπιση του δημογραφικού και του στεγαστικού ζητήματος -το δημογραφικό είναι το μεγάλο εθνικό ζήτημα της Ελλάδας-, καθώς και στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής.

Είναι δεδομένο ότι όσο συνεχίζει να υπεραποδίδει η πολιτική μας και να έχουμε περισσότερα έσοδα, η έμφαση της Κυβέρνησης θα είναι και πρέπει να είναι η στήριξη της μεσαίας τάξης μέσω περαιτέρω φοροαπαλλαγών. Αναγνωρίζουμε ότι ακόμη δεν έχει περάσει όπως θα θέλαμε εν συνόλω αυτή η αλλαγή σελίδας της ελληνικής οικονομίας στα ελληνικά νοικοκυριά. Χρειάζονται ακόμα περισσότερα, το ξέρουμε, γι' αυτό και προσπαθούμε να προχωρήσουμε ακόμα πιο γρήγορα, ακόμα πιο αποτελεσματικά.

Η Νέα Δημοκρατία του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι Κυβέρνηση εδώ και πεντέμισι χρόνια. Επανεξελέγη με ισχυρή εντολή για να συνεχίσει την πορεία των μεταρρυθμίσεων. Αυτό σίγουρα της αποδίδει ένα πολύ υψηλό αίσθημα ευθύνης. Με σεμνότητα προσπαθεί να σταθεί δίπλα στα προβλήματα των πολιτών. Επικεντρώθηκε εκεί που άλλοι απέτυχαν. Οι πολίτες επιβράβευσαν τη συνεπή αυτή πολιτική. Επικεντρώθηκε στο να είμαστε πολύ συνεπείς και να τηρούμε τις δεσμεύσεις μας, δημιουργώντας οπωσδήποτε νέες θέσεις εργασίας -που ήταν η πρώτη μας προτεραιότητα- κυρίως για τους νέους. Έχουμε δημιουργήσει περισσότερες από μισό εκατομμύριο θέσεις εργασίας. Η ανεργία που ήταν στο 17,5% έχει υποχωρήσει στο 10,4% και το 2025 θα πέσει κάτω από το 10%. Φέραμε πίσω στη χώρα πολλούς Έλληνες, τριακόσιες χιλιάδες Έλληνες, κυρίως νέους του εξωτερικού, επιστήμονες που έφυγαν τα χρόνια της κρίσης και προσελκύσαμε νέες επενδύσεις. Καταφέραμε να το κάνουμε αυτό διατηρώντας τα δημόσια οικονομικά μας σε τάξη. Αυτή η ευθύνη μας κάνει να αντιμετωπίσουμε με υπευθυνότητα τις πολυάριθμες προκλήσεις που είναι ταυτόχρονα εγχώριες, αλλά και ευρωπαϊκές. Αυτή η Κυβέρνηση συνεχίζει με πολλή δουλειά τη βελτίωση της καθημερινότητας του πολίτη.

Συνοπτικά, λοιπόν, ο προϋπολογισμός του 2025 αντικατοπτρίζει μια ισορροπημένη στρατηγική που ανταποκρίνεται στις εθνικές κοινωνικές ανάγκες, διορθώνει τις συνέπειες της κρίσης της προηγούμενης δεκαετίας και ανεβάζει την Ελλάδα ψηλότερα. Είναι ένας προϋπολογισμός με έντονα κοινωνικό πρόσημο, αναπτυξιακός και δημοσιονομικά υπεύθυνος και γι' αυτό και σας καλώ, συνάδελφοι και συναδέλφισσες, να τον ψηφίσετε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Γκολιδάκη.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών κ. Σταϊκούρας, τον οποίον και καλώ στο Βήμα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα, συνεχώς και ολόπλευρα ισχυροποιούμενη σε ένα ρευστό και ασταθές διεθνές περιβάλλον, αποτελεί σταθεροποιητικό παράγοντα στην ευρύτερη περιοχή.

Η οικονομία, τα τελευταία χρόνια, με σχέδιο και συνεκτικές προσπάθειες μεγεθύνεται, αναβαθμίζεται, ισχυροποιείται, καθίσταται, όλο και περισσότερο, ανθεκτική, δυναμική, εξωστρεφής και κοινωνικά δίκαιη. Τα δημόσια οικονομικά έχουν ουσιαστικά βελτιωθεί. Η ανεργία συρρικνώνεται. Το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών βελτιώνεται, αν και σημαντικό μέρος αυτού ροκανίζεται από την ακρίβεια των τελευταίων ετών.

Συμπερασματικά, η χώρα συγκλίνει στον μέσο ευρωπαϊκό όρο. Πρόκειται για ένα επίτευγμα που οφείλεται πρωτίστως στις πολύχρονες θυσίες της ελληνικής κοινωνίας σε συνδυασμό με την

άσκηση, κατά τα τελευταία έτη, συνετής δημοσιονομικής πολιτικής, την υλοποίηση διαρθρωτικών αλλαγών, την επιτυχημένη αντιμετώπιση αλληπάλλων εξωγενών κρίσεων και την πολιτική σταθερότητα.

Με αυτά τα δεδομένα, οι βασικοί στόχοι του προϋπολογισμού είναι η διασφάλιση της ισχυρής ανάπτυξης της οικονομίας και η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών, για την επίτευξη, όμως, των οποίων, απαιτείται η αξιοποίηση των πεπερασμένων δημοσιονομικών πόρων με τη μέγιστη δυνατή οικονομική και κοινωνική αποτελεσματικότητα. Σε αυτήν τη συλλογική προσπάθεια και στόχευση καίριας σημασίας είναι ο ρόλος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείο το οποίο συμβάλλει με τον σχεδιασμό, τη δρομολόγηση και την υλοποίηση συγκεκριμένων πολιτικών και αναφέρω συνοπτικά.

Πρώτη δέσμη πολιτικών, η υλοποίηση σημαντικών δημόσιων έργων. Όπως είχαμε δεσμευτεί πριν από έναν χρόνο, από το ίδιο Βήμα, μέσα στο 2024 το μετρό Θεσσαλονίκης, ένα από τα πιο emblematic έργα της τελευταίας δεκαετίας, παραδόθηκε. Ήδη, σε έντεκα ημέρες, περισσότερες από εξακόσιες χιλιάδες μετακινήσεις έχουν πραγματοποιηθεί με αυτό το μέσο, με έκδοση περισσότερων από εκατόν πενήντα χιλιάδων ειστηριών και καρτών.

Ο οδικός άξονας Άκτιο - Αμβρακία παραδόθηκε. Σημαντικό τμήμα του Ε65 μέχρι την Καλαμπάκα παραδόθηκε. Ο οδικός άξονας Καλλονής - Σίγρι στη Λέσβο παραδόθηκε. Η μεταβίβαση της Αττικής Οδού ολοκληρώθηκε. Η κατασκευή του οδικού άξονα Μπράλος - Άμφισσα ξεκίνησε. Η σύμβαση του οδικού άξονα Ιωάννινα - Κακαβιά υπογράφεται την επόμενη Τετάρτη. Η σύμβαση κατασκευής δεκαεπτά σχολικών μονάδων στην κεντρική Μακεδονία υπεγράφη.

Το 2025 η επέκταση του μετρό Θεσσαλονίκης προς την Καλαμαριά θα ολοκληρωθεί. Ο αυτοκινητόδρομος Πάτρα - Πύργος θα ολοκληρωθεί. Ο οδικός άξονας Βόνιτσα - Λευκάδα θα ολοκληρωθεί. Και επίσης, η γραμμή 4 του μετρό της Αθήνας συνεχίζει την κατασκευή της με τους μετροπόντικες να ολοκληρώνουν το έργο τους μέσα στο 2026. Η σύνδεση του Ε65 με την Εγνατία Οδό θα ολοκληρωθεί στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2026. Η κατασκευή της ανατολικής εσωτερικής περιφερειακής Θεσσαλονίκης προχωρά με γοργούς ρυθμούς. Ο Βόρειος Οδικός Άξονας της Κρήτης προχωρά, γίνονται έργα, άνοιξαν μέτωπα. Η συμβασιολογία του τμήματος Χανιά - Ηράκλειο αναμένεται τους πρώτους μήνες του 2025, ενώ το νέο αεροδρόμιο, στο Καστέλι, έχει ολοκληρωθεί σε ποσοστό άνω του 40%.

Δεύτερη δέσμη πολιτικών, η υλοποίηση μεγάλων, αρδευτικών και αντιπλημμυρικών, έργων και η βελτίωση των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης. Όπως είχαμε δεσμευτεί πριν από έναν χρόνο, από αυτό το Βήμα, μέσα στο 2024 ολοκληρώθηκαν συστήματα εξοικονόμησης νερού και ενέργειας δικτύων άρδευσης σε ΤΟΕΒ Ημαθίας, Σερρών, Ηλείας.

Παραδόθηκε το αρδευτικό δίκτυο στην Ηράκλεια Φθιώτιδας. Υπογράφηκαν οι συμβάσεις: εγγειοβελτιωτικών έργων Αμβρακίας - Αμφιλοχίας και Βάλτου Αιτωλοακαρνανίας, κατασκευής φράγματος Τσικνιά στη Λέσβο, κατασκευής έργων ύδρευσης Πρέβεζας, Άρτας, Λευκάδας, μεταφοράς και διανομής νερού άρδευσης στην Αργολίδα και τη Χαλκιδική, αξιοποίησης ταμιευτήρα φράγματος στο Αμάρι Ρεθύμνου, μόλις εχθές 27 εκατομμυρίων ευρώ, δημιουργίας αρδευτικού δικτύου στην Καστοριά, ταμιευτήρα στη Λάρισα, αγωγού μεταφοράς νερού στη Μαγνησία, δικτύων άρδευσης σε όλα τα Τρίκαλα. Προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός του αρδευτικού δικτύου φράγματος Φιλιατρινού-Μεσσηνίας και καταρτίζονται μελέτες αρδευτικών έργων στην Ηλεία και στην Κορινθία. Το είπαμε, το κάναμε.

Μέσα στο 2025 θα ολοκληρωθεί η διευθέτηση του ρέματος Εσχατιάς και του Αγίου Γεωργίου Αττικής, το αρδευτικό δίκτυο Ανατολικής Βίστριζας Φθιώτιδας, φράγμα και αγωγός μεταφοράς στη Σκύρο, λιμνοδεξαμενή στη Σαμοθράκη, αρδευτικό δίκτυο στο Λασιθί, φράγμα στο Ηράκλειο.

Θα προκηρυχθεί ο διαγωνισμός για την κατασκευή του φράγματος Πλατύ στο Ρέθυμνο. Θα υπογραφούν συμβάσεις κατασκευής συμπληρωματικών έργων ταμιευτήρα στο Μπαραμιάνο Λασιθίου, αντιπλημμυρικής προστασίας στη Νέα Μάκρη Αττικής, φράγματος Κελεφίνα στη Λακωνία και Νεστορίου στην Καστοριά

και θα επεκταθεί το αρδευτικό δίκτυο της Κοζάνης. Μιλάμε συνεπώς, από τις περιφερειακές ενότητες που ακούσατε, για ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη.

Τρίτη δέσμη πολιτικών, η υλοποίηση μικρότερων σε προϋπολογισμό κτηριακών υποδομών με την αναβάθμιση πρωτίστως σχολείων, νοσοκομείων, δικαστικών μεγάρων. Είπαμε πριν από έναν χρόνο από αυτό το Βήμα και υλοποιήσαμε το 2024, ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση του Δικαστικού Μεγάρου Άρτας, η αναβάθμιση του Δικαστικού Μεγάρου Τρίπολης, η αποκατάσταση ζημιών στο Δικαστικό Μέγαρο Καβάλας. Θεμελιώθηκε η ανέγερση του νέου Ειρηνοδικείου στην Πύλο. Υπογράφηκαν οι συμβάσεις για την αποκατάσταση και την ενεργειακή αναβάθμιση των κτηρίων του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Παραδόθηκαν σύγχρονες σχολικές εγκαταστάσεις σε Λυκόβρυση, Περιτέρι, Νέα Μάκρη, Κηφισιά, Νέα Φιλαδέλφεια και το ελληνικό σχολείο στις Βρυξέλλες. Θεμελιώθηκαν νέα σχολεία στο Άστρος και στο Κάτω Νευροκόπι. Υπογράφηκαν οι συμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Άγιος Πάυλος». Αποκαταστάθηκε η γέφυρα των Φύλλων Εύβοιας. Δόθηκε στην κυκλοφορία η οδική γέφυρα του Ευήνου Αιτωλοακαρνανίας. Παραδόθηκε η πεζογέφυρα στο Παλατάκι Χαϊδαρίου.

Τέταρτη δέσμη πολιτικών, η συντήρηση υφιστάμενων έργων υποδομής. Στο Υπουργείο τηρούνται οι κανονισμοί ασφάλειας φραγμάτων, σιδηροδρόμων, γεφυρών.

Επιπλέον, μέσω του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας υλοποιείται η προληπτική συντήρηση διακοσίων πενήντα γεφυρών για παρακολούθηση της δομικής επάρκειας, αποτροπή ατυχημάτων και αντιμετώπιση κινδύνων από την κλιματική αλλαγή.

Πέμπτη δέσμη πολιτικών, μεταρρύθμιση του ελληνικού σιδηροδρόμου. Μεταξύ άλλων αναβαθμίζονται οι σιδηροδρομικές υποδομές με σημαντικούς, για πρώτη φορά τα τελευταία είκοσι χρόνια, ευρωπαϊκούς πόρους. Ενσωματώνονται στο δίκτυο τεχνολογικά συστήματα που ενισχύουν το επίπεδο ασφάλειας και δεν υπήρχαν παρά μόνο τα τελευταία δύο με τρία έτη. Ενισχύεται ο προϋπολογισμός του ΟΣΕ. Ταυτόχρονα, η οργανωτική μεταρρύθμιση του σιδηροδρομικού φορέα έχει εισέλθει από σήμερα που ξεκίνησε η συζήτηση στο στάδιο της νομοθέτησης. Ο νέος ενιαίος φορέας θα περιλαμβάνει τον ΟΣΕ, την «ΕΡΓΟΣΕ» και το σκέλος της «ΓΑΙΑΟΣΕ», που αφορά στο τροχαίο υλικό θα αντικαταστήσει το σχήμα που σήμερα υπάρχει.

Παράλληλα, μέσα από το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της ασφάλειας και της διαλειτουργικότητας του σιδηροδρόμου υπάρχουν συγκεκριμένες προβλέψεις και χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή συστημικής προσέγγισης στη σιδηροδρομική ασφάλεια με βάση το ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο, τη βελτίωση των διαδικασιών διαπίστευσης παρακολούθησης και κοινοποίησης, την ενίσχυση του εθνικού φορέα διερεύνησης, την προώθηση γνώσης και κουλτούρας, αλλά και την κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου για τα συστήματα ERTMS.

Σε κάθε περίπτωση, τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο ελληνικός σιδηροδρόμος έχουν σωρευτεί εδώ και δεκαετίες και για την επίλυση τους απαιτείται συστηματική, επίμονη, πολύχρονη προσπάθεια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Ολοκληρώνω σε δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Έκτη δέσμη πολιτικών, η ενίσχυση της ηλεκτροκίνησης.

Η ενίσχυση της ελκυστικότητας των υφιστάμενων προγραμμάτων επιδότησης, η ανακατανομή των πιστώσεων και η παρότρυνση υποβολής νέων αιτήσεων έχουν οδηγήσει την ηλεκτροκίνηση σε υψηλότερες ταχύτητες. Έτσι τα τελευταία δύο χρόνια έχει επιδοτηθεί, με το ποσό των 60 εκατομμυρίων ευρώ, η αγορά είκοσι χιλιάδων ηλεκτρικών οχημάτων.

Επίσης, ενώ το 2019 υπήρχαν πενήντα οκτώ δημόσια σημεία φόρτισης, σήμερα ο αριθμός τους ξεπερνά τα έξι χιλιάδες εξακόσια. Και τέλος, έχουν δημοσιευθεί τριάντα έξι υπουργικές αποφάσεις για τα σχέδια βιώσιμης αστικής κινητικότητας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Έβδομη δέσμη πολιτικών, η αναβάθμιση του στόλου των μέσων μαζικής μεταφοράς, με στόχο τη μείωση του ενεργειακού

αποτυπώματος, τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.

Ήδη στην Αθήνα κυκλοφορούν διακόσια εβδομήντα νέα λεωφορεία αντιρρυπαντικής τεχνολογίας, με στόχο τα τετρακόσια μέχρι το τέλος του έτους και τα εννιακόσια πενήντα μέχρι το καλοκαίρι του 2025. Επίσης, στη γραμμή 1 γίνεται ανάταξη δεκατεσσάρων και αναβάθμιση εννέα συρμών με ένα ποσοστό αυτών να είναι έτοιμο μέσα στο 2025.

Στη Θεσσαλονίκη κυκλοφορούν εκατόν δέκα νέα ηλεκτρικά λεωφορεία και υφίσταται προμήθεια άλλων εκατόν πενήντα εννέα λεωφορείων μέσω leasing, με αποτέλεσμα το 50% του στόλου του ΟΑΣΘ να είναι καινούργια οχήματα από τις αρχές του έτους. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα πρώτα στοιχεία, του Ινστιτούτου Βιώσιμης Κινητικότητας και Δικτύων Μεταφορών, δηλαδή του IMET, η έναρξη λειτουργίας του μετρό Θεσσαλονίκης είχε ως αποτέλεσμα να μειωθεί ο αριθμός των οχημάτων που εισέρχονται στο κέντρο της πόλης κατά 10%.

Και τέλος, όγδοη δέσμη πολιτικών, η βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

Σε αυτή την κατεύθυνση συνεχίζουμε την κατασκευή σύγχρονων αυτοκινητόδρομων και σε περιοχές με βαρύ ιστορικό δυστυχημάτων. Επικαιροποιήσαμε το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας, εκσυγχρονίζουμε το κυρωτικό πλαίσιο του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, ιδρύουμε το Εθνικό Παρατηρητήριο Οδικής Ασφάλειας και δρομολογούμε την ψηφιακή καταγραφή των παραβάσεων και την αποτελεσματική είσπραξη των προστίμων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτές τις πρωτοβουλίες τρέχουμε με διαρκώς βελτιούμενους ρυθμούς, με αποδοτικότητα και ποιότητα. Έτσι, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών συμβάλλει στην προσπάθεια για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής όλων των πολιτών, τη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης και τη συνεχή και ολόπλευρη ισχυροποίηση της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Έχουν ζητηθεί κάποιες παρεμβάσεις. Θα ξεκινήσω πρώτα με την παρέμβαση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης, του κ. Νατσιού, ο οποίος έχει και τον λόγο για πέντε λεπτά.

Θα συνεχίσουμε όπως μου έχουν ζητηθεί μέχρι στιγμής, με τον κ. Καραθανασόπουλο, την κ. Αχτσιόγλου και τον κ. Φωτόπουλο, μέχρι στιγμής.

Κύριε Υπουργέ, θα απαντήσετε συνολικά.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, ακούγοντας τον κ. Σταϊκούρα - θα το πω αυτό το κοινοτόπο - έχεις την εντύπωση ότι αναφέρεται σε άλλη χώρα, ότι η πατρίδα μας είναι ένα απέραντο εργοτάξιο, ότι γίνονται έργα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Αλήθεια είναι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Απορούμε, κύριε Μητράκη, γιατί φεύγουν, λοιπόν, τα παιδιά μας και εκπατρίζονται συνεχώς, αφού γίνονται τόσα πολλά έργα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Απαντήσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΑΤΣΙΟΣ (Πρόεδρος του Δημοκρατικού Πατριωτικού Κινήματος - ΝΙΚΗ): Δεκαπέντε φορές, κύριε Υπουργέ, χρησιμοποιήσατε το ρήμα «θα ολοκληρωθεί», βάλατε το «θα» μπροστά: «θα υπογραφούν», «θα ολοκληρωθεί». Υποσχέσεις, υποσχέσεις, υποσχέσεις.

«Ο μέλλεις πράττειν μη πρόλεγε, αποτυχών γαρ γελασθήση», αρχαίοι Έλληνες. Μην υπόσχεστε γιατί, αν δεν γίνει, θα γίνετε ρεζίλι. Θυμάστε και τον Θουκυδίδη εκείνη την ωραία φράση: «Καταντήσαμε θεαταί των λόγων και γίναμε ακροαταί των έργων». Βλέπουμε, δηλαδή, λόγια και ακούμε έργα.

Θέλω, αγαπητοί συνάδελφοι, να καταγγείλω κάτι, παρ' όλη τη συζήτηση που γίνεται για την οικονομία και τον προϋπολογισμό.

Υπέπεσε στην αντίληψή μας -και έχουμε ευαισθησίες σε αυτά τα θέματα- αυτή η αφίσα η οποία κυκλοφορεί, εξοργιστική βέβαια και προκλητική. Διοργανώνεται στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ένα συνέδριο για τη λεγόμενη «μακεδονική» γλώσσα. Επαναλαμβάνω, διοργανώνεται αυτό στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Αυτά είναι τα επίχειρα της προδοσίας των Πρεσπών.

Μεταξύ των εισηγητών είναι και μια κ. Αλεξάνδρα Ιωαννίδου, καθηγήτρια στο ΠΑΜΑΚ, η οποία είχε υποστηρίξει το φιλοσκοπιανό σωματείο και είχε πει παλαιότερα πως είναι φαντασίωση ότι Μακεδονία είναι ελληνική. Μεταξύ των συμμετεχόντων διαβάζουμε και τα ονόματα δύο Εδεσσαίων, κάποιου δόκτορος Ευάγγελου Κυριάκου, κάποιου Σιώνη, ύποπτες παρουσίες.

Τι κάνει η Κυβέρνηση; Επιτρέπει μέσα στην καρδιά της Μακεδονίας μας να διοργανώνονται συνέδρια που μιλάνε για μακεδονική γλώσσα; Υπάρχει μακεδονική γλώσσα; Ο ελληνικός λαός Σκόπια τα αποκαλεί, έτσι θα το αποκαλεί. Είναι μία και μοναδική η Μακεδονία και ελληνική και ας το χωνέψετε όλοι αυτό.

Να πάω λίγο σε κάποια θέματα για τον προϋπολογισμό.

Ισχυρίζεται ο Υπουργός Οικονομικών ότι έχουμε πετύχει την ταχύτερη αποκλιμάκωση δημοσίου χρέους που έχει καταγραφεί ποτέ στην ιστορία της ευρωζώνης. Συγκεκριμένα λέτε πως ο λόγος του δημοσίου χρέους προς το ΑΕΠ το 2020 ήταν στο 209% περίπου, ενώ φέτος προβλέπεται να μειωθεί στο 154% και το 2025 στο 147%. Μας σώζετε δηλαδή! Το ισχυρίστηκε στην επιτροπή ο κ. Δήμας.

Η αλήθεια είναι ότι ο λόγος της αποκλιμάκωσης του δημοσίου χρέους σε σχέση με το ΑΕΠ είναι λόγω της πληθωριστικής διόγκωσης του ΑΕΠ και όχι της πραγματικής αύξησης του ΑΕΠ. Παράλληλα, σε απόλυτους αριθμούς το δημόσιο χρέος αυξήθηκε από το 2019 που ήταν 356 δισ. στα 404 δισ. το 2024. Το ποσοστό μειώνεται λόγω της αύξησης του παρονομαστή, ενώ το χρέος στον αριθμητή καλπάζει.

Παράλληλα, το δημόσιο χρέος της Ελλάδας παραμένει ένα από τα μεγαλύτερα παγκοσμίως. Η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις πέντε χώρες με το μεγαλύτερο δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Αναλύοντας τώρα τη σύνδεση του δημοσίου χρέους, παρατηρούμε ότι μειώθηκαν έναντι του 2020 τα διακρατικά, κυρίως, δάνεια από 259 δισ. ευρώ το 2020 σε 242 δισ. ευρώ το 2024, αυξήθηκε, όμως, ο βραχυπρόθεσμος δανεισμός μέσω των repos, με το ανεξόφλητο υπόλοιπο να έχει διαμορφωθεί από 41 δισ. ευρώ το 2019 σε 63 δισ. ευρώ το 2024.

Η άντληση δανείων μέσω του κοινού κεφαλαίου νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των ασφαλιστικών ταμείων προβληματίζει ιδιαίτερα. Τα repos αποτελούν σύνθετο χρηματοοικονομικό εργαλείο στα σκιάδη νερά της σύγχρονης χρηματιστηριακής οικονομίας και είναι να απορεί κανείς γιατί επελέγησαν από τις μνημονιακές κυβερνήσεις ως μέσο άντλησης χρηματοδότησης του κρατικού προϋπολογισμού.

Ο χρονικός ορίζοντας λήξης του χρέους της κεντρικής διοίκησης εκτείνεται μέχρι το 2070. Κατά τα άλλα, έχουμε βγει από τα μνημόνια!

Σημειώνουμε ότι το 2028 ξεκινά η αποπληρωμή και των δανείων και επιχορηγήσεων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και λίγο αργότερα, το 2032, η αποπληρωμή των 25 δισ. ευρώ συσσωρευμένων τόκων των 95 δισ. ευρώ, μέρος των δανείων του EFSF, των οποίων η αποπληρωμή πάγωσε το 2018. Το Υπουργείο Οικονομικών δεν έχει ανακοινώσει το πρόγραμμα λογιστικής αποτίμησης των πληρωμών οι οποίες δεν μπορούν να γίνουν εφάπαξ το 2032.

Σε ένα άλλο αφήγημα -και τελιώνω, κύριε Πρόεδρε- της Κυβέρνησης τώρα, αυξήθηκαν λέτε οι μισθοί και οι αποδοχές των Ελλήνων πολιτών μετά από τις παρεμβάσεις της Κυβέρνησης. Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat ο μέσος -ας προσεχθεί αυτό!- ετήσιος μισθός στην Ελλάδα το 2009 ανερχόταν στα 21.595 ευρώ, το 2004 ανερχόταν σε 17.237 ευρώ, ενώ το 2023 ήταν 17.013 ευρώ, μικρότερος δηλαδή, ακόμα και από αυτόν του 2004.

Η Ελλάδα ξεπερνά μόνο τη Βουλγαρία και την Ουγγαρία όσον αφορά τον μέσο ετήσιο μισθό. Ο μέσος ετήσιος μισθός στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαμορφώθηκε το 2023 σε 37.000 ευρώ. Παράλ-

ληλα, η αγοραστική δύναμη των αποδοχών έχει καταρρεύσει. Το ξέρουμε αυτό, έχουμε ακούσει η Ελλάδα να είναι προτελευταία και νομίζω και το 2019 πάλι ήμασταν προτελευταίοι. Οι Βούλγαροι ήταν πρώτοι σε αυτόν τον κατάλογο.

Ενδεικτικώς, ο μέσος ετήσιος μισθός στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε απόλυτους αριθμούς αυξήθηκε για τη Βουλγαρία από 3.600 ευρώ το 2008 σε 13.500 ευρώ το 2023, στη Ρουμανία από 6.600 ευρώ σε 17.700 ευρώ το 2023, στην Πορτογαλία από 10.000 ευρώ το 2008 σε 22.900 ευρώ το 2023, ενώ στην Ελλάδα μειώθηκε από 20.200 ευρώ το 2008 σε 17.000 ευρώ το 2023. Κατά τα άλλα προοδεύουμε, πάμε καλά! Εξωραϊζετε αριθμούς, αλλά όλες οι δημοσκοπήσεις και οι έρευνες που γίνονται στον λαό αποτυπώνουν τη μεγάλη απογοήτευσή του εξαιτίας της αποτυχημένης οικονομικής πολιτικής σας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νίκης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε. Να δώσω τον λόγο τώρα για τη δική του παρέμβαση στον κ. Καραθανασόπουλο. Και μιλάμε για παρέμβαση.

Εδώ θα εξηγήσω ότι οι παρεμβάσεις στον προϋπολογισμό έχουν ένα νόημα. Παρεμβαίνουμε στον Υπουργό ο οποίος μίλησε λίγο πριν, γιατί όλοι έχετε τη δυνατότητα και την ευχέρεια να μιλάτε, γιατί λέγονται πολλά τα οποία δεν απαντώνται. Τώρα, αν είναι να λέμε για να λέμε, δικαίωμά σας. Όμως, εγώ το υπενθυμίζω και όποιος θέλει το δέχεται. Παρέμβαση, λοιπόν, πάνω στην ομιλία του Υπουργού γίνεται.

Δίνω τον λόγο τώρα στον κ. Καραθανασόπουλο εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Πάνω στην ομιλία του Υπουργού θα κάνουμε παρέμβαση, αλλά πριν από αυτό και ως Βουλευτής Αχαΐας επιτρέψτε μου να μιλήσω σήμερα για τα ογδόντα ένα χρόνια που συμπληρώνονται από τη σφαγή των Καλαβρύτων, ένα έγκλημα το οποίο η ιστορική λήθη δεν μπορεί να το ξεγράψει.

Και το λέμε αυτό γιατί χρειάζεται να είναι πάντα επίκαιρο και πολύ περισσότερο για τον χαρακτήρα του φασισμού, που πρέπει βαθιά να τον καταλάβουμε, γιατί μόνος του δεν θα πεθάνει αν δεν τον τσακίσουμε. Και, βεβαίως, να επανέλθουν τα βασικά αιτήματα -τα οποία είναι διαχρονικά- για τη διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων και την επιστροφή του κατοχικού δανείου.

Κύριε Υπουργέ, είπατε στην τοποθέτησή σας ότι υπάρχουν περιορισμένοι δημοσιονομικοί πόροι. Αν, όμως, δούμε ότι 20,4 δισεκατομμύρια δίνονται για την εξυπηρέτηση του κρατικού χρέους, 14,1 δισεκατομμύρια για υποδομές και χρηματοδότηση των επιχειρηματικών ομίλων και 7,5 δισεκατομμύρια για εξοπλιστικά νατοϊκά προγράμματα, φτάνουμε σε ένα ύψος 42 δισεκατομμυρίων. Δεν τους λες και λίγους αυτούς τους πόρους!

Ας πάμε, όμως, στα συγκεκριμένα. Αναφερθήκατε σε μια σειρά έργα τα οποία προωθεί το Υπουργείο σας. Δεν λέμε ότι δεν προωθούνται, αλλά για ποιον σκοπό προωθούνται; Για παράδειγμα, στην ύδρευση στην οποία αναφερθήκατε και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων τα οποία παρουσιάζονται το καλοκαίρι, δηλαδή για την έλλειψη υδάτινων πόρων.

Ποια ήταν η πρώτη σας κουβέντα; Εξοικονόμηση πόρων είπατε, δηλαδή υλοποίηση της ευρωπαϊκής οδηγίας. Εξοικονόμηση υδάτινων πόρων. Υλοποίηση της ευρωπαϊκής οδηγίας για ακριβό και ιδιωτικοποιημένο νερό. Και αυτό το κάνετε με πολλούς τρόπους. Αντί να αναφερθείτε σε μία περιοχή όπως είναι η Ελλάδα όπου υπάρχει σπατάλη νερού, γιατί χάνεται στη θάλασσα το 80%, μιλάτε για εξοικονόμηση και αυτό φαίνεται και από τις προτεραιότητες.

Είπατε ότι θα πάει αγωγός στην Αργολίδα. Κατασκευάζεται ένα δίκτυο. Πού θα πάει; Στην Ερμιόνη για τα γκολφ των μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων εκεί. Δεν λέτε κουβέντα, για παράδειγμα, για την Κεφαλονιά, όπου το νερό εκεί πέρα είναι πλούσιο και θέλετε να φτιάξετε πέντε εργοστάσια αφαλάτωσης. Πού, στην Κεφαλονιά;

Ή δεν μιλάτε για τον σιδηρόδρομο, με όλα αυτά τα συχνά ατυχήματα τα οποία συμβαίνουν. Τα μέτρα ασφάλειας και προστασίας; Από το 2007 είναι δρομολογημένες οι συμβάσεις. Μέχρι τώρα δεν υπάρχουν συστήματα, δεν λειτουργούν συστήματα και

το ανθρώπινο δυναμικό δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τις έκτακτες αυτές ανάγκες.

Δεν είπατε τίποτα για την επέκταση, γιατί συγκαλύψατε το γεγονός ότι τα σχέδιά σας είναι αυτά που εξυπηρετούν την μετατροπή της οικονομίας σε πολεμική οικονομία και τη σύνδεση της Αλεξανδρούπολης με το σιδηρόδρομο και την ανατολική Ευρώπη για τους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς.

Επίσης, αυτή την εικόνα παρουσιάζουν και οι αστικές συγκοινωνίες με την έλλειψη ανθρώπινου δυναμικού, με τα δρομολόγια να γίνονται όλο και πιο αραιά. Μάλιστα, φτάνει σήμερα το μετρό να έχει δρομολόγια όπως ο προαστιακός, για να στοιβάζεται ο κόσμος σαν τις σαρδέλες και να μην μπορεί να εξυπηρετεί τις ανάγκες του.

Όλα αυτά, λοιπόν, τα ζητήματα δείχνουν ότι έχετε διαφορετικές προτεραιότητες και οι προτεραιότητες είναι να ικανοποιηθούν τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων πρώτα και κύρια, να ιδιωτικοποιηθεί ακόμα περισσότερο το νερό και ταυτόχρονα να ενταχθεί, να ενσωματωθεί ακόμα περισσότερο η ελληνική οικονομία, αλλά και η στρατηγική της Ελλάδας στα αμερικανονατοϊκά ιμπεριαλιστικά σχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε τον κ. Καραθανασόπουλο.

Τον λόγο τώρα έχει, εκ μέρους της Νέας Αριστεράς η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος, η κ. Αχτσιόγλου για μια παρέμβαση.

ΕΥΤΥΧΙΑ (ΕΦΗ) ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, θα συμπληρώσουμε σε λίγο καιρό δύο χρόνια από το τρομακτικό έγκλημα που συνέβη στα Τέμπη, όπου έχασαν τη ζωή τους πενήντα επτά συνάνθρωποί μας και παρακολουθούμε και αυτή τη χρονιά ένα γαϊτανάκι πράξεων ακραίας συγκάλυψης σε ό,τι αφορά σε αυτό το τρομερό δυστύχημα.

Ξεκινήσαμε με το μπάζωμα, τη μεταφορά υλικού και το μπάζωμα μετά της περιοχής, συνεχίσαμε με το μοντάζ και την κοπτοραπτική των συνομιλιών του σταθμάρχη, με τα βαγόνια που αγνοούνται και έχουμε καταλήξει τώρα να συζητάμε για τα βίντεο, ο ΟΣΕ να διαγράφει το βίντεο από τον σιδηροδρομικό σταθμό Θεσσαλονίκης και να μην μπορούμε να δούμε τελικά τι ήταν αυτό το υλικό που μετέφερε η άλλη αμαξοστοιχία, που συγκρούστηκε με την επιβατική και έχασαν τη ζωή τους οι άνθρωποι.

Και καταλήξαμε στον διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΣΕ να στέλνει λάθος βίντεο τελικά, από άλλο σιδηροδρομικό σταθμό, από τον επιβατικό σταθμό και όχι από τον εμπορικό σταθμό, για να μην μπορεί να γίνει και πάλι ο έλεγχος του επικίνδυνου φορτίου που μετέφερε το όχημα που συγκρούστηκε με εκείνο που έχασαν τη ζωή τους πενήντα επτά άνθρωποι. Γίνεται και ποινική δίωξη στον διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΣΕ.

Η Κυβέρνηση, στην καλύτερη περίπτωση, φαίνεται να είναι παρατηρητής αυτής της κατάστασης. Αυτό επιβεβαιώσατε και σήμερα με την τρομακτική μη αναφορά σε οποιοδήποτε ζήτημα συνδέεται με αυτό ως υπεύθυνος και αρμόδιος Υπουργός. Στη χειρότερη περίπτωση φαίνεται να είναι ο συντονιστής αυτής της συγκάλυψης.

Οι πρώτοι που θα έπρεπε να έχετε κάνει τα πάντα για να παγώσει ο χρόνος, τη στιγμή που έχουμε να τέτοιο τραγικό δυστύχημα, θα έπρεπε να ήσασταν εσείς. Ένας Υπουργός που σέβεται τον εαυτό του σε μια Κυβέρνηση που σέβεται τον εαυτό της θα έπρεπε να έχει διαλευκάνει το έγκλημα αυτό, τουλάχιστον, εκατό φορές μέχρι σήμερα.

Και αναρρωτιέμαι διοικητικά τι πράξατε. Αφήστε τη δικαιοσύνη. Ξέρω τι θα πείτε. Η δικαιοσύνη ερευνά κ.λπ.. Διοικητικά τι πράξατε; Τι πράξατε στον ΟΣΕ; Τι κάνατε στον διευθύνοντα σύμβουλο; Τι είπατε εκείνο το βράδυ στον διευθύνοντα σύμβουλο του ΟΣΕ; Μπορεί να κάνει ο καθένας ό,τι θέλει, να μπαζώσει, να ξεμπαζώσει; Πάρτε τα βίντεο, κόψτε, ράψτε; Τι είπατε; Τι ενέργειες κάνατε; Τι διοικητικές πράξεις κάνατε;

Τι λέει η Κυβέρνηση για όλα αυτά; Στήσατε στη Βουλή μια εξεταστική παρωδία για να μην κληθούν οι κρίσιμοι μάρτυρες και να μην υπάρχει κανένας έλεγχος και καμμία ευθύνη κανενός πολιτικού προσώπου. Η εξαφάνιση κρίσιμων στοιχείων είναι τόσο σοβαρή όσο το ίδιο το έγκλημα.

Και ποια είναι η εξέλιξη της κατάστασης για την ασφάλεια

στους σιδηροδρόμους; Μάρτιος του 2024, στο παρά πέντε αποφεύχθηκε σύγκρουση μετωπική δύο επιβατικών στον σταθμό Αχαρνών. Σεπτέμβριος του 2024, τελευταία στιγμή αποφεύχθηκε σύγκρουση δύο αμαξοστοιχιών του προαστιακού που κινούνταν στην ίδια γραμμή με αντίθετη κατεύθυνση. Σεπτέμβριος του 2024, δρομολόγιο Χαλκίδα - Αθήνα συγκρούστηκε με πεσμένα δέντρα. Οκτώβριος του 2024, συρμός του προαστιακού μπήκε στη γραμμή μετρό Δουκίσσης Πλακεντίας. Πού είναι η ασφάλεια; Τι ακριβώς γίνεται; Ή πάλι θα πείτε, όπως είχε πει ο κ. Καραμανλής, «ντροπή μας που αναφερόμαστε στα ζητήματα της ασφάλειας στον σιδηρόδρομο»;

Κύριε Υπουργέ, τον μισό ζήλο και το μισό ταλέντο που επιδείξατε όταν παρουσιάζατε με καλλιτεχνικό οίστρο το σήμα του μετρό Θεσσαλονίκης της απευθείας ανάθεσης των 30.000 ευρώ, τον μισό από αυτό αν είχατε επιδείξει για τη διαλεύκανση αυτού του εγκλήματος και για τη διασφάλιση της ασφάλειας των συγκοινωνιών και των μεταφορών στον σιδηρόδρομο, μπορεί τα πράγματα να ήταν λίγο καλύτερα στη χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστούμε την κ. Αχτσιόγλου.

Τον λόγο τώρα έχει, για την τελευταία για σήμερα -υπενθυμίζω- παρέμβαση, από πλευράς της Ελληνικής Λύσης ο κ. Φωτόπουλος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης. Συμπληρώνετε την τρίτη παρέμβαση, γι' αυτό.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Δεύτερη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Όχι. Εξηγούμεθα, για να μην παρεξηγούμεθα. Εγώ βρήκα γραμμένο εδώ ότι έχετε κάνει δύο παρεμβάσεις. Έχω και τη μαρτυρία του Αντιπροέδρου του κόμματός σας!

Κύριε Φωτόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, κατέθεσε προχθές ο συνάδελφος από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Καραμέρος μία επιστολή, την οποία σίγουρα την έχετε λάβει και εσείς, από την Ένωση Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, η οποία τι λέει επί της ουσίας; Λέει ότι καλέσατε εσείς, ως Υπουργείο, τέσσερις τεχνικές εταιρείες να αναλάβουν τα έργα αποκατάστασης της Θεσσαλίας ύψους 1,4 δισ. ευρώ. Όπως μας πληροφορεί το συγκεκριμένο έγγραφο, είναι εταιρείες οι οποίες -αυτή τη στιγμή που μιλάμε- έχουν ένα ανεκτέλεστο έργο 18 δισ. ευρώ, όταν ο μέσος όρος του τζιρού τους την τελευταία τριετία είναι περί τα 2,5 δισ. ευρώ, που σημαίνει -με πρόχειρους, μπακαλίστικους υπολογισμούς- ότι αυτές οι εταιρείες δεν μπορούν να αναλάβουν το έργο της αποκατάστασης στη Θεσσαλία σε λιγότερο από ενάμιση με δύο χρόνια, αν όλα πάνε καλά.

Επίσης, όπως επισημαίνεται στο τέλος αυτής της επιστολής που κατέθεσε ο συνάδελφος, το συμβατικό αντικείμενο αυτών των έργων προέκυψε από τη συνένωση προϋπολογισμών των επιμέρους έργων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, που σημαίνει ότι μαζεύτηκαν όλα τα έργα για να μεγαλώσει το συγκεκριμένο έργο, με αποτέλεσμα να μένουν εταιρείες οι οποίες έχουν πτυχίο ΣΤ' τάξης εκτός διαγωνισμού, κάτι το οποίο δεν είναι καλό ούτε για τον ανταγωνισμό ούτε για την ωφέλεια στο συγκεκριμένο έργο.

Από εκεί και πέρα, θέλω να σας κάνω άλλες δύο ερωτήσεις στον λίγο χρόνο που έχω. Η μία αφορά στο μετρό Θεσσαλονίκης, σχετικά με αυτό το οποίο έφτασε στα αυτιά μας ότι τα μηχανήματα τα οποία έχουν τοποθετηθεί το 2024 δεν μπορούν να λειτουργήσουν με POS. Δηλαδή, όταν έχετε κάνει προμετωπίδα τη μάχη της φοροδιαφυγής και όταν έχετε προσπαθήσει να εμπεδώσετε το αίσθημα στους Έλληνες ότι θα πρέπει να χρησιμοποιούν POS και χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες, δεν είναι δυνατόν στο μετρό Θεσσαλονίκης να έχουν μπει μηχανήματα τα οποία δεν λειτουργούν με POS, δεν μπορούν, δηλαδή, οι πολίτες να αγοράσουν εισιτήρια πληρώνοντας με τη χρεωστική ή με την πιστωτική τους κάρτα.

Κλείνοντας, μια ειλικρινής απορία. Έχω μπροστά μου από τη «Διαύγεια» μία σύμβαση για παροχή υπηρεσιών αποκομιδής παλαιού αλάτος. Το αλάτι που χρησιμοποιείται στη ΣΤΑΣΥ για τον αποχιονισμό χαλάει; Υπάρχει μία σύμβαση 18.500 ευρώ από τη ΣΤΑΣΥ, η οποία έχει αριθμό πρωτοκόλλου 18.2.35/9-12-2024, η οποία λέει ότι θα μαζέψει κάποιος το παλιό αλάτι, προφανώς γιατί

χαλάει, για να πάρει η ΣΤΑΣΥ καινούργιο αλάτι για να χρησιμοποιήσει για τον αποχιονισμό. Αν το ξέρετε, μας απαντάτε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Φωτόπουλο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για να απαντήσετε στις ερωτήσεις και τοποθετήσεις των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και του Προέδρου της Νίκης. Ορίστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω από τον Πρόεδρο της Νίκης. Είπατε ότι έβαλα πολλά «θα». Έβαλα και σαράντα τρία «ολοκληρώθηκαν», «παραδόθηκαν», «υπεγράφησαν». Όταν χρησιμοποιούμε αόριστο, πάει να πει ότι ολοκληρώθηκαν. Θέλω άλλα πέντε λεπτά για να σας πω τι ολοκληρώθηκε. Κρατήστε τα πιο σημαντικά. Το μετρό, ο Ε65, ένα έργο στη Λέσβο. Και αν θέλετε, μπορούμε να συζητήσουμε και για άλλα.

Πράγματι, χρησιμοποίησα τη λέξη «θα», γιατί ένας προϋπολογισμός είναι απολογισμός και προγραμματισμός. Στον απολογισμό είπα σαράντα τρία πράγματα που υλοποιήσαμε. Μάλιστα, ενοχλήθηκαν και κάποιοι συνάδελφοί μου της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, όπως ο κ. Μηταράκης, γιατί δεν έβαλα μέσα και έργα της Χίου που υλοποιούμε. Έδωσα μια ενδεικτική λίστα. Γίνονται πολύ περισσότερα έργα, που τα ξέρει ο καθένας στον νομό του και την περιφέρειά του. Άρα, όταν λέτε «θα», να είστε πολύ προσεκτικός, διότι χρησιμοποίησα: «ολοκληρώθηκε», «παραδόθηκε», «υπεγράφη». Αυτά τελείωσαν. Αυτό είναι θέμα αξιοπιστίας, κοινωνικής λογοδοσίας και συνέπειας.

Ο κ. Καραθανασόπουλος μίλησε για διάφορα. Είπα «πεπερασμένους πόρους». Οι πόροι παγκοσμίως είναι πεπερασμένοι. Παγκοσμίως. Δεν ξέρω αν ξέρετε μία χώρα που δεν έχει πεπερασμένους πόρους.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Όλα πεπερασμένα είναι στη ζωή!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Και αυτό που είπα είναι ότι οι πεπερασμένοι πάντα πόροι, αυξημένοι σε σχέση με το παρελθόν, αλλά πεπερασμένοι, πρέπει να αξιοποιούνται κατά τον βέλτιστο οικονομικό και κοινωνικό τρόπο, με υψηλή κοινωνική ανταποδοτικότητα.

Δεύτερον, μίλησατε για την Αργολίδα και τον Ανάβαλο. Έπρεπε να ήσασταν στην εκδήλωση, πριν από έναν μήνα κάτω στην Αργολίδα, που όλοι οι δήμαρχοι είπαν ότι αυτό το έργο μετά από σαράντα χρόνια ολοκληρώνεται. Ο Ανάβαλος είναι το μεγαλύτερο έργο στην Αργολίδα των τελευταίων δεκαετιών. Και το είπαν όλοι οι δήμαρχοι της περιοχής. Ήμασταν εκεί με την τοπική αυτοδιοίκηση και παρουσιάσαμε το έργο και υπεγράφησαν οι συμβάσεις. Ναι, πρέπει να γίνουν πολύ περισσότερα, άλλα όχι και να μιλάτε για τον Ανάβαλο, που όλη η τοπική αυτοδιοίκηση και η κοινωνία είπε ότι για πρώτη φορά αυτό έγινε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Υφάμιμο νερό βγάζει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Μιλήσατε για σιδηροδρομικά έργα που έχουν ιμπεριαλιστικούς σκοπούς και στόχους. Υποθέτω ότι ο προαστιακός Δυτικής Αττικής και ο προαστιακός Θεσσαλονίκης είναι ιμπεριαλιστικοί στόχοι!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αναφερθήκαμε συγκεκριμένα. Τώρα, εντάξει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε. Καθένας τοποθετείται και αυτοί που ακούνε κρίνουν και συγκρίνουν. Μη διακόπτετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Κύριε Καραθανασόπουλε, γνωρίζομαστε. Θέλω να απαντήσω και σε αυτό που θεωρείτε ότι δεν θα απαντήσω.

Άρα, να ξεκαθαρίσουμε ότι συμφωνείτε -γιατί αυτό είναι μια μετατόπιση τώρα- ότι δεν μιλούσατε για όλα τα έργα, αλλά τα μισά τα ξεχωρίζετε ότι δεν είναι για ιμπεριαλιστικούς σκοπούς και τα άλλα μισά ότι είναι για ιμπεριαλιστικούς. Πάμε στα άλλα μισά. Συγγνώμη, θέλετε η χώρα δηλαδή, να είναι αποκομμένη από την Ευρώπη; Η χώρα έχει κάνει μια επιλογή ορθή και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπάρχουν δύο νέοι ευρωπαϊ-

κοί διάδρομοι. Ο ένας είναι οι τρεις θάλασσες, που ξεκινούν από την Αλεξανδρούπολη και πηγαίνουν μέχρι την Ουκρανία. Ο άλλος είναι τα Δυτικά Βαλκάνια - Ανατολική Μεσόγειος, που ξεκινά από τη Θεσσαλονίκη και περνάει από τα Σκόπια, πάει Βελιγράδι, Βουδαπέστη και συνεχίζει. Έχουμε τα λιμάνια. Δεν θα πρέπει να αξιοποιήσουμε πόρους για να συνδέσουμε τους ελληνικούς λιμένες με τον σιδηρόδρομο για να μπορέσει να είναι κερδοφόρος ο ελληνικός σιδηρόδρομος και στα εμπορεύματα; Συμμετέχουμε στους ευρωπαϊκούς διαδρόμους. Άρα ναι, η απάντηση είναι ότι στους πόρους που για πρώτη φορά εξασφαλίσαμε φέτος, έχουμε 212 εκατομμύρια για να συνδέσουμε το λιμάνι της Καβάλας με τον σιδηρόδρομο. Έχουμε 520 εκατομμύρια για να κάνουμε το Πύθιο - Ορμένιο. Έχετε δίκιο. Μας λείπει το άλλο μισό. Θα υποβάλουμε πρόταση τώρα τον Ιανουάριο του 2025 για να συνδέσουμε την Αλεξανδρούπολη με το Ορμένιο. Έχουμε αναβάθμιση και ανάταξη της σηματοδότησης-ηλεκτροδότησης στο Άνω Λιόσια - Κιάτο. Ποτέ δεν είχε η χώρα σηματοδότηση εκεί και το ξέρετε πολύ καλά. Έχουμε ανακαίνιση και αναβάθμιση υποδομών Αχαρνές - Οινόη. Ιμπεριαλιστικά κατά τα άλλα! Έχουμε αναβάθμιση υποδομών Θεσσαλονίκη - Προμαχώνας 520...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Σιδηροδρομικό δίκτυο δεν έχουμε! Σιδηροδρομικό άξονα έχουμε, όχι δίκτυο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε, κύριε Καραθανασόπουλε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): ...και 110 εκατομμύρια έχουμε για τον προαστιακό της δυτικής Αττικής.

Πράγματι, σιδηροδρομικό δίκτυο δεν έχουμε, όπως είχαμε, εξαιτίας και των καταστροφών του «Ντάνιελ». Απαντάω και στο ερώτημά σας: Βγήκαν, όπως λέει το θεσμικό πλαίσιο στην Ελλάδα και όπως προβλέψαμε ως ελληνικό Κοινοβούλιο, ταυτόχρονα οι διαγωνισμοί και οι προσκλήσεις και για οδικά έργα και για σιδηροδρομικά έργα.

Είναι ταυτόχρονα. Το επιβεβαιώνουμε. Ο σκοπός είναι να τελειώσουμε τη διαδικασία και να ξεκινήσει η υλοποίηση των έργων περίπου τον Φεβρουάριο - Μάρτιο του 2025. Γιατί; Γιατί αυτά όλα αθροίζουν σε 1,4 δισεκατομμύριο ευρώ.

Και γιατί δεν τα κάναμε σπαστά; Διότι πολύ απλά πρώτα απ' όλα έπρεπε να βρούμε τους πόρους. Δεν υπήρχαν τα χρήματα. Ακούσατε προηγούμενως τον κ. Παπαθανάση να λέει ότι για κάποια έργα που δεν μπήκαν στο Ταμείο Ανάκαμψης βρήκαμε δημόσιους πόρους ή ΕΣΠΑ -και μιλάμε για τα έργα ύδρευσης, για παράδειγμα- και βρήκαμε 600 εκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης, που τα προσθέσαμε με άλλα 800 εκατομμύρια για να βγάλουμε αυτά τα έργα. Σε πόσους νομούς; Σε έξι περιφερειακές ενότητες, τέσσερις στη Θεσσαλία και δύο στη Στερεά Ελλάδα. Πόσες παρεμβάσεις; Χίλια έξι σημεία, δύομισι χιλιάδες χιλιόμετρα πρέπει να κάνουμε. Και αυτά είναι παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν προφανώς από αυτούς που μπορούν να τα εκτελέσουν.

Και, ναι, θα τρέξουμε τις διαδικασίες μαζί με τον σιδηρόδρομο που είναι 480 εκατομμύρια ευρώ και είναι ο βασικός σιδηροδρομικός άξονας Αθήνα - Θεσσαλονίκη περίπου από τον Δομοκό μέχρι τη Λάρισα και οι δύο κάθετοι: Από τον Παλαιοφάρσαλο και άλλος είναι Λάρισα - Βόλος, Παλαιοφάρσαλος-Καλαμπάκα.

Άρα, έχουμε 1,4 δισεκατομμύριο ευρώ έργα, τα οποία θα τρέξουν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Θεσσαλονίκη - Αθήνα μπορούμε να πάμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε, κύριε Γιαννούλη, σας παρακαλώ. Έγιναν ερωτήσεις, τοποθετήσεις και τώρα απαντά ο Υπουργός.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, συνεχίστε. Ολοκληρώστε, όμως.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σας απάντησα, συνεπώς, και για το ότι μαζεύτηκαν όλα τα έργα και γιατί μαζεύτηκαν. Όλα έγιναν σε συνεννόηση με τους περιφερειάρχες και των δύο περιοχών και το σύνολο των δημάτων των έξι περιφερειακών ενότητων, πέρα και πάνω από κόμματα, πέρα και πάνω από ιδεολογίες.

Κλείνω με την κ. Αχτσιόγλου.

Κυρία Αχτσιόγλου, η υπευθυνότητα ξέρετε κρίνεται από τις πράξεις και όχι από το τι κάποιος λέει για να ακούγεται ευχάρι-

στος ή για πολιτικούς λόγους. Το θέμα της ασφάλειας του σιδηροδρόμου είναι εξαιρετικά ευαίσθητο θέμα και πάρα πολύ δύσκολο. Η αντιμετώπιση του προβλήματος, όπως είπα και στην επιτροπή πριν από λίγη ώρα και η συνάδελφός σας από το ίδιο κόμμα συμφώνησε στις βασικές αρχές, απαιτεί χρόνο, απαιτεί υπομονή και επιμονή. Υπάρχουν προβλήματα δεκαετιών, τα οποία έχουν συσσωρευθεί και χρειάζονται ένα ολοκληρωμένο σχέδιο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Τα κομμένα βίντεο; **ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών):** Θα μου επιτρέψετε, συνεπώς, να σας πω ποιο είναι αυτό το σχέδιο σε δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτα από όλα, όπως κατέθεσα και στην επιτροπή...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Για τα κομμένα βίντεο σας ρώτησα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Απαντάω εκεί που θέλω να απαντήσω και εκεί που μου ετέθη ερώτημα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Ηλιόπουλε, μη διακόπτετε. Ξέρετε ο διάλογος σημαίνει αφήνω να μιλάει κάποιος, απαντώ κ.λπ.. Οι πολίτες μας ακούν. Είναι σε δημόσια θέα το κανάλι της Βουλής και ο καθένας κρίνει, συγκρίνει και καθέναν τον βαθμολογεί και έρχεται η ώρα που βαθμολογείται ο καθένας μας.

Λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε σας παρακαλώ, γιατί έχει μείνει πάρα πολύ πίσω ο κατάλογος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Οι παρεμβάσεις αυτές να ξέρετε πάντα είναι θέσεις άμυνας.

Όπως είπα και στη Βουλή, το πρώτο βασικό κομμάτι είναι ότι καταθέσαμε και καταθέτουμε κάθε δίμηνο...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Δεν ακούσαμε τι είπατε πριν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Δεν αφορά σε εσάς.

Το πρώτο κομμάτι συνεπώς, αν μου επιτρέπετε για το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Το πρώτο θέμα έχει να κάνει με ένα σχέδιο δράσης για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων. Αυτό το σχέδιο δράσης για πρώτη φορά υπάρχει στη χώρα. Είναι συμφωνημένο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων. Αυτό πρέπει να υποβάλλεται κάθε δύο μήνες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εδράζεται σε πέντε πυλώνες που καλύπτει όλα τα θέματα ασφάλειας και μάλιστα, συνάδελφοι από όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης που έθεσαν ερωτήματα στην επιτροπή, τους είπα ότι είναι στοιχεία αυτής της έκθεσης, της δικής μας έκθεσης, της χώρας που υλοποιούνται και θα υλοποιηθούν το επόμενο ενάμιση έτος. Δεν επιλύονται τα προβλήματα ούτε αποκαθίσταται η εμπιστοσύνη των πολιτών στον σιδηρόδρομο ξαφνικά σε μια βδομάδα ή σε ένα μήνα.

Δεύτερη παρατήρηση: Απαιτείται οργανωτική αναδιάρθρωση των σιδηροδρόμων. Αυτή ξεκινήσαμε να συζητάμε στην επιτροπή. Είναι τμήμα αυτού του σχεδίου που σας ανέφερα προηγουμένως και σε αυτό περιλαμβάνεται το νομοσχέδιο και η ενίσχυση με ανθρώπινο κεφάλαιο των ανεξάρτητων αρχών, όπως είναι η Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων και ο ΕΔΟΣΑΑΜ.

Γιατί πράγματι, κυρία Αχτσιόγλου, η ευθύνη που έχει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών είναι να τρέξει γρήγορα με τον ΕΔΟΣΑΑΜ, έτσι ώστε αυτός να βγάλει πόρισμα στο τέλος του Φεβρουαρίου του 2025.

Και δεσμεύομαι δημόσια ότι ο ΕΔΟΣΑΑΜ, με τη συμμετοχή εμπειρογνομόνων από τον ΕΡΑ -άρα, θα είναι κοινό το πόρισμα-, θα βγάλει πόρισμα για τα Τέμπη τέλος Φεβρουαρίου -το αργότερο- του 2025. Αυτό σημαίνει ευθύνη και υπευθυνότητα.

Τρίτη πρωτοβουλία είναι η αναβάθμιση των υποδομών. Δεν το επαναλαμβάνω. Είναι όλα τα έργα που μίλησα προηγουμένως, γιατί πράγματι επί είκοσι χρόνια δεν είχαμε επενδύσεις για υποδομές στον σιδηρόδρομο με καμμία από τις κυβερνήσεις που είναι εδώ μέσα.

Τέταρτον, ενίσχυση του προϋπολογισμού του ΟΣΕ, όπως

έχουμε κάνει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ. Σας παρακαλώ πολύ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Σε ένα λεπτό.

Πράγματι, ενενήντα ισόπεδες διαβάσεις είναι αφύλακτες στη χώρα επί είκοσι χρόνια, ιδιαίτερα στη βόρεια Ελλάδα, και για πρώτη φορά φέραμε...

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:... (δεν ακούστηκε)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Επί είκοσι χρόνια επαναλαμβάνω, κυρία Αχτσιόγλου. Κάπου πρέπει να βλέπετε και τον εαυτό σας εκεί μέσα.

Άρα, ερχόμαστε και φέρνουμε διάταξη, φέραμε διάταξη 25 εκατομμυρίων ευρώ γι' αυτό.

Τέλος, αυτά είναι που κάνουμε εμείς. Χρειάζεται και κάτι ακόμα, γιατί μιλήσατε για κάποια περιστατικά.

Χρειάζεται από όλους μας και πρώτα απ' όλα ξεκινώ από τον εαυτό μου, κυρία Αχτσιόγλου. Δεν βγάζω την ουρά μου απ' έξω, όπως εσείς στο παρελθόν. Και λέω ότι χρειάζεται από όλους μας περισσότερη συλλογική και ατομική ευθύνη από όλους μας, από όλη την αλυσίδα του συγκοινωνιακού έργου, από τον Υπουργό μέχρι τον τελευταίο εργαζόμενο, γιατί όταν έχεις πορίσματα των εργαζομένων, που οι εργαζόμενοι κάνουν παραβιάσεις, ενώ τα συστήματα υπάρχουν, τότε θέλει προσοχή από όλους μας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κλείστε, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Άρα, σας μίλησα για μια συνολική προσέγγιση ενός σχεδίου γι' αυτόν τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Μη διακόπτετε, κύριε Ηλιόπουλε. Δεν ακούγεστε. Δεν γράφεται τίποτα από τις διακοπές του κ. Ηλιόπουλου.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Εξάλλου, ακούστε, κύριε Ηλιόπουλε, εγώ θα δώσω τώρα τον λόγο για λόγους που μου εξηγήθηκαν -και έπρεπε να το γνωρίζετε- στην Κοινοβουλευτική σας Εκπρόσωπο, την κ. Αχτσιόγλου, που μπορεί να απαντήσει με κόσμιο τρόπο και όχι με τον τρόπο με τον οποίον εσείς διακόπτετε τη συνεδρίαση. Σας παρακαλώ πάρα πολύ.

Για να προδιαγράψω τα επόμενα βήματα, γιατί πράγματι τοουλευτήριο το λέω πάντα είναι για τους Βουλευτές και οι Βουλευτές είναι παραγκωνισμένοι και πρέπει να πάρουν σειρά και δεν παίρνουν σειρά. Εγώ θα περίμενα από όλους να βοηθήσουν σε αυτό το θέμα και να μην είναι μόνο Κοινοβούλιο Υπουργών, Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων και Προέδρων κομμάτων. Λοιπόν, αυτή είναι η δική μου πεποίθηση. Όποιος θέλει την αξιολογεί, την κρίνει ή την επαινεί.

Θα δώσω τον λόγο, για λόγους που μου εξηγήθηκαν, στην κ. Αχτσιόγλου ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Αριστεράς. Πιστεύω ότι συμφωνείτε. Δεύτερον, θα ακολουθήσουν δύο Βουλευτές.

(Θόρυβος στη Αίθουσα)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΝΟΤΗΣ) ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ: Να μιλήσουν οι δυο Βουλευτές και μετά η κ. Αχτσιόγλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Αν διαφωνείτε, υπάρχει κατά πλειοψηφία, λοιπόν, κύριε.

Θα ακολουθήσουν, λοιπόν, δύο Βουλευτές και αμέσως μετά ο κ. Τσιάρας ως Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

(Θόρυβος στη Αίθουσα)

Κοιτάτε κάτι. Το Προεδρείο κάθε φορά...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ: ... (δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Κατσανιώτη, δεν είναι τρόπος αυτός. Με συγχωρείτε που σας ονοματίζω κιόλας.

Μου εξηγήθηκαν εμένα οι λόγοι και εγώ κρίνω ότι είναι βασικοί και ζητώ την έγκριση από την Ολομέλεια και κατά πλειοψηφία η Ολομέλεια το δίνει.

Κυρία Αχτσιόγλου, έχετε τον λόγο.

ΕΥΤΥΧΙΑ (ΕΦΗ) ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος. Έχω ζητήσει να κάνω την ομιλία μου από τις δώδεκα η ώρα. Ο λόγος μου δίνεται στις τέσσερις παρά τέταρτο και ζητήσα, αν γίνεται, να μην πάω μετά τις τέσσερις, γιατί υπάρχει ένα ειδικό προσωπικό κώλυμα. Ευχαριστώ πολύ για την κατανόηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Δεν χρειάζοταν να το πείτε, γιατί πήρα εγώ την ευθύνη.

ΕΥΤΥΧΙΑ (ΕΦΗ) ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Ηλιόπουλος σημείωσε πριν το εξή κι εγώ θέλω να το πω γιατί έχει σημασία να καταγραφεί στα Πρακτικά.

Το δεύτερο έγκλημα της συγκάλυψης, δηλαδή ότι κόβονται βίντεο ότι χάνονται βίντεο από τον ΟΣΕ κ.λπ. μέσα στην απάντησή του είπε ότι η ευθύνη είναι συλλογική και ότι αφορά και στους εργαζόμενους του ΟΣΕ. Αυτό, προφανώς, είναι εντελώς προβλητικό και προκλητικό για τους εργαζόμενους, οι οποίοι είναι οι ίδιοι άνθρωποι που κατήγγειλαν, πριν συμβεί το έγκλημα, πολλαπλώς με υπομνήματά τους, με τις διαμαρτυρίες τους, ότι υπάρχει κίνδυνος σιδηροδρόμου.

Η Κυβέρνηση του κ. Σταϊκούρα, που ήταν στην κυβέρνηση και ο ίδιος τότε, απαντούσε ότι είναι προσβολή να φέρνεται στο ελληνικό Κοινοβούλιο το θέμα της ασφάλειας των σιδηροδρόμων και ντροπή σας που το κάνετε, πριν χαθούν οι πενήντα επτά άνθρωποι. Η ντροπή, λοιπόν, γυρνάει πίσω, αλλάζει πλευρά και πηγαίνει από εκεί. Αυτό του είπε ο Ηλιόπουλος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός του 2025 παρουσιάζεται από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ως ένας προϋπολογισμός σταθερότητας. Εγώ θα συμφωνήσω απολύτως μαζί της, ότι είναι ένας προϋπολογισμός με τον οποίο η Κυβέρνηση σταθερά και αταλάντευτα, όπως ακούμε συνέχεια τους Βουλευτές της να λένε, συνεχίζει την πολιτική της. Ένας προϋπολογισμός, θα έλεγα, όπως και ο περσινός.

Κατά συνέπεια, τι σημαίνει αυτό για τον πολίτη; Σημαίνει ότι όσοι είναι ευχαριστημένοι από τον τρόπο που πέρασε η χρονιά τους φέτος, δηλαδή ευχαριστημένοι με τον μισθό τους, ευχαριστημένοι με το επίπεδο του ενοικίου τους, ευχαριστημένοι με τη δυνατότητά τους να ανταπεξέρχονται στις βασικές ανάγκες του σουπερμάρκετ, ευχαριστημένοι με το πόσα ξοδεύουν ιδιωτικά για να έχουν αξιοπρεπή περιθάλψη, αυτοί, λοιπόν, που είναι ευχαριστημένοι, θα συνεχίσουν να είναι ευχαριστημένοι και του χρόνου και θα χαιρετήσουν τον προϋπολογισμό.

Όσοι είδαν φέτος τον μισθό τους να εξανεμίζεται πριν τελειώσει ο μήνας ή ξόδεψαν από αυτά που δεν έχουν, γιατί αναγκάστηκαν να έχουν μια ιατρική φροντίδα, την οποία δεν μπορούσε να την καλύψει το δημόσιο σύστημα υγείας, γιατί τους έδινε για παράδειγμα το ραντεβού έναν χρόνο μετά, όσοι δεν μπόρεσαν να πάνε διακοπές φέτος και δεν μπόρεσαν ούτε να καλύψουν τα βασικά για το σουπερμάρκετ με τον μισθό τους, ενώ εργάζονται, αυτοί θα συνεχίσουν, μάλλον, να είναι ιδιαίτερα δυσαρεστημένοι και να βιώνουν ακριβώς τα ίδια και του χρόνου, αν υπερψηφιστεί αυτός ο προϋπολογισμός.

Πόσοι είναι αυτοί, οι δεύτεροι, οι δυσαρεστημένοι, αυτοί που δεν τα βγάζουν πέρα; Η συντριπτική πλειονότητα της ελληνικής κοινωνίας, οι τρεις στους τέσσερις Έλληνες και Ελληνίδες που δηλώνουν φτωχοί. Και δηλώνουν φτωχοί, όχι γιατί έχουν κάποιο ψυχολογικό πρόβλημα, όπως είπε ο κ. Γεωργιάδης, όχι γιατί έχουν κάποιου είδους μιζέρια ή καρμιαία και δεν ξέρουν να χαίρονται, αλλά γιατί στην Ελλάδα του 2024 ο μέσος εργαζόμενος είναι φτωχός. Είναι φτωχός, διότι η ελληνική οικονομία και αυτές οι πολιτικές της Νέας Δημοκρατίας παράγουν, μαζικά, εργαζόμενους φτωχούς και σε αυτούς ο προϋπολογισμός του 2025 δεν δίνει απολύτως καμμία προοπτική. Και εξηγούμαι.

Μισθός: Η ουσία του προβλήματος σήμερα -και όποιος θέλει να δει την πραγματικότητα, τη βλέπει- είναι ότι οι μισθοί στην Ελλάδα είναι συμπίεσμένοι προς τα κάτω, προς το κάτω άκρο της μισθολογικής κλίμακας. Η Ελλάδα έχει τον τρίτο χειρότερο μισθό στον ΟΟΣΑ, πραγματικό μέσο μισθό -για μέσο μισθό μιλάω- τον τρίτο χειρότερο -κάτω από μας είναι μόνο Κολομβία και το Μεξικό- και έχει και το πραγματικό ωρομίσθιο το χειρότερο στην Ευρώπη και στην Ευρώπη των είκοσι επτά. Θα καταθέσω για τα Πρακτικά όλα τα στοιχεία.

Και επειδή ακούω τον κ. Χατζηδάκη να έχει το βασικό επιχείρημα, ότι όλα τα μεγέθη της ελληνικής οικονομίας και όλα τα δεδομένα βελτιώνονται από το 2019 και μετά, να σας πω ότι αυτές οι θέσεις, ο πάτος δηλαδή, σε ό,τι αφορά τον μισθό στην Ελλάδα, έχουν χειροτερέψει τα τελευταία πέντε χρόνια της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Δεν ξέρω, βέβαια, αν θεωρεί τον μισθό σημαντικό στοιχείο ή δεδομένο της ελληνικής κοινωνικής και οικονομικής πραγματικότητας. Ίσως δεν το θεωρεί και πολύ βασικό.

Αυτό γιατί συμβαίνει και πώς συνδέεται με την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας; Συμβαίνει γιατί οι μισθοί αυξάνονται πάρα πολύ αργά και κατατρώγεται η αγοραστική τους δύναμη από τον πληθωρισμό. Γιατί; Διότι δεν υπάρχουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Δεν υπάρχουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας, γιατί η Νέα Δημοκρατία έχει πολιτική να μην υπάρχουν συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Το απέδειξε και την προηγούμενη εβδομάδα με τον νόμο του Υπουργείου Εργασίας, που κατ' ουσίαν είπε σταθερά και αταλάντευτα «συλλογικές συμβάσεις εργασίας όχι». Αυτό νομοθέτησε.

Ο κατώτατος μισθός στην Ελλάδα δεν καλύπτει τις βασικές ανάγκες, τις στοιχειώδεις του εργαζομένου. Θα αρκούσε η εμπειρική πραγματικότητα για να το επιβεβαιώσει αυτό. Καταθέτω και για τα Πρακτικά -θα τα καταθέσω όλα μετά, για να μην σας ταλαιπωρώ- τα στοιχεία και του ΙΝΕ της ΓΣΕΕ, που δείχνουν ότι ο κατώτατος μισθός στην Ελλάδα βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας.

Την ίδια ώρα, βέβαια, που συμβαίνει αυτό με τους μισθούς, τα κέρδη των εισηγμένων εταιρειών στο Χρηματιστήριο έχουν υπερπενταπλασιαστεί την τελευταία πενταετία -550% πάνω- και έτσι το αποτέλεσμα είναι από αυτόν τον πλούτο που παράγεται στη χώρα, αυτή την όποια μεγέθυνση του ΑΕΠ βλέπουμε, το διπλάσιο να το παίρνουν τα κέρδη των λίγων -μικρό στο Χρηματιστήριο της Ελλάδας- και το μισό να το παίρνουν οι μισθοί. Διπλάσιο το μερίδιο των κερδών από το μερίδιο των μισθών στο ΑΕΠ.

Αυτή η σχέση -να ενημερώσω τον κ. Χατζηδάκη επίσης, που τα βλέπει όλα να βελτιώνονται- επιδεινώθηκε τα τελευταία χρόνια. Βέβαια, όταν λέω «επιδεινώθηκε», εννοώ για τον εργαζόμενο. Τώρα, για τον κ. Χατζηδάκη προφανώς είναι μια αντιπαραθετική έννοια για το τι είναι επιδείνωση για τον εργαζόμενο.

Για το 2025 τι προβλέπεται και λέει ότι αυτή η πολιτική συνεχίζεται σταθερά και αταλάντευτα; Προβλέπεται για τους δημοσίους υπαλλήλους αύξηση 13 ευρώ καθαρά. Αυτό. Αυτή είναι η μεγάλη ανάσα που θα δουν μισθολογικά οι εργαζόμενοι και μια νομοθετημένη ήδη από το 2017, επί της δικής μας Υπουργίας αύξηση των συντάξεων, η οποία είναι νόμος -εκτός αν περιμένετε να τον καταργήσετε αυτόν τον νόμο και πρέπει να πούμε μπράβο που δεν τον καταργείτε-, η οποία δίνει μια αύξηση στις συντάξεις 2,5%. Αυτό είναι. Αυτό, στην πραγματικότητα, είναι μια καθήλωση στη φτώχεια.

Για δε τους ελεύθερους επαγγελματίες, επειδή ακούω να προπαγανδίζετε την κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, να πούμε ότι η επιβάρυνση που υφίστανται οι ελεύθεροι επαγγελματίες με τον τεκμαρτό τρόπο φορολόγησης που νομοθετήσατε πριν από έναν χρόνο -ειρήσθω εν παρόδω, ο τεκμαρτός τρόπος φορολόγησης μια χαρά βοηθάει τη μεγάλη φοροδιαφυγή, περαιώνουν οι μεγάλοι εισοδηματίες ελεύθεροι επαγγελματίες, δίνοντας ένα μικρό ποσό, πιέζεται το μπλοκάκι και ο ελεύθερος επαγγελματίας των χαμηλών εισοδημάτων, εντελώς άδικο σύστημα-, αυτοί, λοιπόν, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, που εσείς λέτε πόσο θα ελαφρυνθούν με την κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, στην πραγματικότητα, επιβαρύνονται πολλαπλάσια από τον τεκμαρτό τρόπο φορολόγησης. Να το πω και με νούμερα. Περίπου 600 με 700 εκατομμύρια παραπάνω θα δώσουν σε φόρο οι ελεύθεροι επαγγελματίες, ενώ η ελάφρυνση από το τέλος επιτηδεύματος είναι 125 εκατομμύρια. Άρα έχουμε, στην πραγματικότητα, να τους τα παίρνετε από τη μία μεριά, να τους επιστρέφετε το 1/6 και να περιμένετε να σας πουν και ευχαριστώ. Αυτή είναι η εικόνα με το τι συμβαίνει στην πραγματικότητα με τους μισθούς και το εισόδημα στην Ελλάδα.

Δεύτερος λόγος που ένας Έλληνας εργαζόμενος στην Ελλάδα -και εδώ εννοώ μισθωτός, δημόσιος υπάλληλος, μπλοκάκι, ελεύ-

θερος επαγγελματίας που στηρίζεται στη δική του δουλειά-, δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα σήμερα και δεν θα μπορεί να συνεχίσει να τα βγάλει πέρα το 2025, είναι το πετσόκομμα του εισοδήματός του από τη φορολογία.

Από το 2021 μέχρι το 2025 -προσέξτε- συνολικά οι πολίτες θα έχουν πληρώσει περίπου 20 δισεκατομμύρια περισσότερα σε φόρους από ό,τι πλήρωναν προηγούμενα. Τα μισά από αυτά είναι από τον ΦΠΑ. Αυτή η πολιτική είναι μια πολιτική που την ακολουθείτε σταθερά και αταλάντευτα τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Πώς; Στην πραγματικότητα, οι τιμές ανεβαίνουν, ο ΦΠΑ είναι ένας φόρος επί της τιμής, κρατάτε τον συντηλεστή αμείωτο, άρα οι πολίτες πληρώνουν περισσότερα στον ΦΠΑ, την ώρα που αγοράζουν ακόμα και τα στοιχειώδη, όταν αγοράζουν το γάλα για τα παιδιά τους, για παράδειγμα.

Ταυτόχρονα, πληρώνουν και τον πλέον άδικο φόρο, διότι εδώ μιλάμε για έναν φόρο που επιβαρύνει με τον ίδιο τρόπο και τον πλέον πλούσιο και τον πλέον φτωχό. Αυτή τη μεθοδολογία ακολουθεί το κράτος εδώ και τέσσερα χρόνια, για να σωρεύει έσοδα, να επιτυγχάνει τα πρωτογενή πλεονάσματα και να κάνει πολιτικές ελαφρύνσεων, κυρίως του μεγάλου κεφαλαίου.

Άρα δεν έχει απολύτως κανένα νόημα να λέτε «μειώσαμε δεκαεπτά, σαράντα επτά, πενήντα επτά φόρους». Το ερώτημα είναι, τελικά, οι πολίτες φορολογικά επιβαρύνονται ή όχι και ποιοι; Η απάντηση είναι ότι οι πολίτες χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων επιβαρύνθηκαν, τελικώς, φορολογικά όλη αυτή την περίοδο, πρώτον λόγω του ΦΠΑ, δεύτερον επειδή δεν τιμαριθμοποιήθηκε η φορολογική κλίμακα και υπολογίζεται ότι ένας μέσος μισθωτός επιβαρύνθηκε φορολογικά κατά περίπου 10% επιπλέον αυτή την τριετία.

Έχει πολύ ενδιαφέρον ότι για το 2025 προβλέπετε επιπλέον αύξηση στα φορολογικά έσοδα 2,5 δισεκατομμύρια. Πάλι τα μισά από αυτά είναι από ΦΠΑ και όλα τα υπόλοιπα είναι από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Μόνο 100 εκατομμύρια είναι από τα νομικά πρόσωπα. Δηλαδή, τα φυσικά πρόσωπα καλούνται από το εισόδημά τους να πληρώσουν επτάμισι φορές περισσότερο φόρο από ό,τι οι επιχειρήσεις, τις οποίες είδαμε πριν ότι έχουν συσσωρεύσει αμύθητα, δυσθεώρητα κέρδη όλη αυτή την περίοδο, αύδυτη κερδοφορία.

Έτσι, βλέπουμε στην Ελλάδα τα έσοδα των έμμεσων φόρων να είναι μακράν τα μεγαλύτερα ως ποσοστό του ΑΕΠ σε όλο τον ΟΟΣΑ. Θα καταθέσω τον πίνακα στα Πρακτικά. Επαναλαμβάνω, στην Ελλάδα τα έσοδα των έμμεσων φόρων ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι μακράν τα μεγαλύτερα σε όλο τον ΟΟΣΑ.

Την ίδια ώρα η Ελλάδα, είναι πρώτη στην ευνοϊκή μεταχείριση του πλούτου. Άρα, οι έμμεσοι φόροι και ο ρόλος τους στο ΑΕΠ και η ευνοϊκή μεταχείριση του πλούτου είναι τα δύο στοιχεία που ορίζουν την κοινωνική αδικία του φορολογικού συστήματος που υπηρετείτε.

Το τρίτο στοιχείο που δείχνει ότι ο μέσος εργαζόμενος στην Ελλάδα δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα είναι ο λεγόμενος «κοινωνικός μισθός», δηλαδή οι παροχές του κοινωνικού κράτους. Στην Ελλάδα του 2024 για να μπορέσεις να έχεις στοιχειώδη ιατρική περίθαλψη πρέπει να πληρώνεις ιδιωτικά. Το κράτος αποτραβιέται από τις ευθύνες του και πριμοδοτεί τις ιδιωτικοποιήσεις παντού. Στην υγεία είμαστε μακράν οι πρώτοι στην Ευρώπη σε ιδιωτικές δαπάνες, δηλαδή σε αυτά που πληρώνουμε από την τσέπη μας για να έχουμε κάλυψη και, ταυτόχρονα, οι πρώτοι που είμαστε οι πλέον ακάλυπτοι στις ανάγκες υγείας.

Για το 2025 ο προϋπολογισμός προβλέπει, όπως ακούω από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, αύξηση των δαπανών για την υγεία. Ποια είναι η αλήθεια; Το ποσό των 550 εκατομμυρίων που προβλέπει το προϋπολογισμός ότι θα δώσει επιπλέον στην υγεία δεν είναι για να ενισχυθούν τα δημόσια νοσοκομεία, η δημόσια υγεία, όπως την ξέρουμε, αλλά για να καλύψει τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών που γίνεται και σε εργοδότες. Άρα, πρακτικά ένας πολίτης που έζησε τα δημόσια νοσοκομεία μας αυτή τη χρονιά κατακερματισμένα χωρίς αναισθησιολόγους, χωρίς να μπορεί να βρει ραντεβού για να κάνει μια επέμβαση, χωρίς να έχει νοσηλευτικό προσωπικό, χωρίς τη στοιχειώδη κάλυψη, έτσι θα συνεχίσει να τα ζει και του χρόνου. Καμιά διαφορά δε θα υπάρξει σε αυτό, γιατί στην πραγματικότητα δεν υπάρχει

οικονομική ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας.

Και πάμε στην παιδεία. Η Ελλάδα είναι τελευταία στον ΟΟΣΑ στις δαπάνες για την παιδεία. Καταργούνται και συγχωνεύονται τα τμήματα και ταπεινώνουμε τον νεοεισερχόμενο εκπαιδευτικό με έναν μισθό των 760 ευρώ τον μήνα, ενώ για το 2025 μειώνονται οι δαπάνες για την παιδεία ως ποσοστό του ΑΕΠ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ειρήσθω εν παρόδω, για όλα αυτά επικαλείστε το πεπερασμένο του δημοσιονομικού χώρου. Ωστόσο, ξεχνάτε τον δημοσιονομικό χώρο, όταν πρόκειται για τις εξοπλιστικές δαπάνες στις οποίες δίνετε 750 εκατομμύρια επιπλέον για την επόμενη χρονιά. Εκεί δεν υπάρχει ζήτημα δημοσιονομικού χώρου και πεπερασμένο αυτού.

Φυσικά, υπάρχει και το τεράστιο πρόβλημα της στέγης, στο οποίο δεν υπάρχει καμία ουσιαστικής πολιτική. Η Ελλάδα είναι μακράν η πρώτη στο πρόβλημα της στέγης σε όλη την Ευρώπη, όπου τα ενοίκια είναι 40% πάνω την περίοδο της διακυβέρνησής σας. Όποιοι ζοριζόταν φέτος για το νοίκι, το ίδιο ή και παραπάνω θα ζορίζεται και του χρόνου, γιατί δεν υπάρχει απολύτως καμία πολιτική, κανένα πλαφόν, κανένα όριο, καμία κατάργηση της Golden Visa, τίποτα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να υπάρξει μια ριζική αλλαγή στην καθημερινότητα του πολίτη που δεν τα βγάζει πέρα, λόγω του αδύναμου μισθού, της άδικης φορολογίας και του ανύπαρκτου κοινωνικού κράτους χρειάζεται στρατηγική πολιτική αλλαγή, χρειάζεται μια ριζική στροφή στην εργασία με συλλογικές συμβάσεις εργασίας παντού, κατώτατο μισθό τουλάχιστον στα 1.000 ευρώ, μεθοδολογία για να μπορούν να περιοριστούν και τελικά, να εξαλειφθούν οι ευέλικτες μορφές εργασίας και στη φορολογία, σταθερή φορολόγηση του πλούτου και των κερδών των επιχειρήσεων.

Την ίδια στιγμή, πρέπει να αντιμετωπίσουμε το πραγματικό πρόβλημα της φορολογικής βάσης στην Ελλάδα που δεν είναι τα φιλοδωρήματα των μισθωτών ούτε ο κατώτατος μισθός, αλλά οι τεχνικές φοροδιαφυγής των υψηλών εισοδημάτων, οι τριγωνικές συναλλαγές, οι ενδοομιλικές συναλλαγές και οι τεχνικές απόκρυψη εισοδήματος του μεγάλου πλούτου.

Ακόμα, όσον αφορά στο κοινωνικό κράτος, πρέπει να μεταφερθούν πόροι ουσιαστικά στο δημόσιο σύστημα και όχι ιδιωτικοποιήσεις και μετά να προσπαθούμε επικοινωνιακά να το συγκαλύψουμε. Αυτό, δυστυχώς ή ευτυχώς, προϋποθέτει και μείωση των εξοπλιστικών δαπανών. Ωστόσο, δεν βλέπω από την πλευρά της Αντιπολίτευσης -στρατηγικά τα δύο μεγάλα κόμματα- να επιλέγουν μια άλλη πορεία. Το ΠΑΣΟΚ φαίνεται ότι στα μεγάλα ζητήματα κινείται σε μια συναινετική λογική, ενώ βλέπουμε ότι και το μιντιακό σύστημα προσπαθεί να αναστήσει αυτό το συναινετικό σύστημα του δικομματισμού με φράσεις «τι ωραία που συζητάνε το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία και τα βρίσκουν», χωρίς να κάνει ουσιαστική σύγκρουση με τον πυρήνα της πολιτικής. Δεν είναι σύγκρουση με τον πυρήνα της πολιτικής η έκτακτη φορολόγηση 5% στις τράπεζες. Από το τίποτα, προφανώς και είναι, αλλά δεν είναι σύγκρουση με τον πυρήνα της πολιτικής. Και ξέρετε, στους νεοφιλελεύθερους μια χαρά αρέσει η έκτακτη φορολόγηση, αφού δεν αλλάζει κάτι στο σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρία Αχτσιόγλου, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΕΥΤΥΧΙΑ (ΕΦΗ) ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Από την άλλη, ο ΣΥΡΙΖΑ επιμένει στη γραμμή του να φτιαχτεί ένα μέτωπο χωρίς πολιτικό πρόγραμμα, χωρίς πλευρές, χωρίς στρατηγική. Για παράδειγμα, συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, τι θα κάνετε με τις εξοπλιστικές δαπάνες; Θα τις ψηφίσετε; Θα τις υπερψηφίσετε, θα τις καταψηφίσετε; Τι θα κάνετε; Ήδη η σιωπή σας υποδηλώνει μια αμφιταλάντευση που είναι ενδεικτική και της στρατηγικής σας αμηχανίας. Δεν μπορείτε να είστε και με τον αστυφύλακα και με τον χωροφύλακα και με τις εξοπλιστικές δαπάνες και με την πολεμική οικονομία και με την ειρήνη και με τον Μητσοτάκη και με την Αριστερά. Πρέπει να πάρετε μια απόφαση, πρέπει να διαλέξετε επιτέλους μια πλευρά.

Και για να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να διαλέξετε μία πλευρά κι εσείς, γιατί, ξέρετε, αυτή η δημοκρατία που ζούμε, που

έχει πολλά αυταρχικά και ολιγαρχικά στοιχεία, είναι τελικά μια δημοκρατία συγκρουσιακή. Και η σύγκρουση, όπως έλεγε και ο Ηράκλειτος, είναι και πηγή δημιουργίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ευτυχία (Εφη) Αχτσιόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Αχτσιόγλου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι πέντε μαθήτριες και μαθητές και 3 συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 23^ο Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων.

Σας καλωσορίζουμε στη Βουλή, σας ευχόμαστε καλή πρόοδο και καλές γιορτές!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει ζητήσει για ένα λεπτό ο Υπουργός κ. Σταϊκούρας για κάτι που θέλει να συμπληρώσει όσον αφορά την προηγούμενη κουβέντα, φαντάζομαι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών): Δεν θα συμπληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή η κ. Αχτσιόγλου επανήλθε στην τοποθέτησή της στην αρχή, θα επαναλάβω, άρα δεν θα συμπληρώσω, ότι η ασφάλεια των μεταφορών είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα. Στην επιτροπή σήμερα είχαμε την ευκαιρία με τους εισηγητές όλων των κομμάτων να κάνουμε έναν εξαιρετικό διάλογο που εκφράζει και την αγωνία και αυτών, ώστε να ενισχύσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών στον ελληνικό σιδηρόδρομο προφανώς όχι με λόγια, αλλά με πράξεις. Συνεπώς, η ασφάλεια δεν επιδέχεται ούτε ωραιολογίες ούτε ανευθυνότητας ούτε λαϊκισμού ούτε διαστρεβλώσεων ούτε αποσπασματικών αναφορών για δημιουργία εντυπώσεων.

Μίλησα για πέντε συγκεκριμένους άξονες ενός ολιστικού σχεδίου συμφωνημένου με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σιδηροδρόμων, ώστε να ενισχύσουμε την ασφάλεια των σιδηροδρόμων. Και μην το απομονώσετε, διότι πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σχέδιο. Επίσης, σας μίλησα και για το πόρισμα του ΕΔΟΣΑΑΜ τον Φεβρουάριο του 2025. Για όλα τα άλλα έχει επιληφθεί η ελληνική δικαιοσύνη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να δώσω μια απάντηση σε ένα σημείο το οποίο έθιξε η κ. Αχτσιόγλου.

Κατ' αρχάς παρακολουθώ εδώ και τρεις μέρες τη συζήτηση και παρατήρησα ότι λέτε πως είμαστε χαμηλά στην Ευρώπη. Εμείς σας εξηγούμε ότι συγκλίνουμε και ότι βελτιωνόμαστε πιο πολύ από την Ευρώπη με μεγαλύτερους ρυθμούς ανάπτυξης. Άρα, είναι μια συζήτηση επιπέδου stocks versus ροών. Αυτή είναι η συζήτηση στη Βουλή, για να ξέρουμε πού είμαστε.

Όμως, θέλω να πω κάτι που αναφέρατε, ότι δεν αυξάνουμε τις δαπάνες για την υγεία. Φέτος ο προϋπολογισμός έχει τη μεγαλύτερη αύξηση δαπανών που έχει καταγραφεί ποτέ σε οποιονδήποτε προϋπολογισμό στην υγεία και λέτε ότι είναι μόνο τα 578 για τον ΕΟΠΥΥ, με τα οποία καλύπτουμε τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών. Μόνο που η αύξηση είναι 1,15 δις. Δεν είναι 578, γιατί είναι άλλα 212 για τα νοσοκομεία, άλλα 247 το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, για να γίνουν οι ανακατασκευές στα νοσοκομεία και στα κέντρα υγείας και αύξηση λοιπών δαπανών και των ΥΠΕ άλλα 113 εκατομμύρια. Έχουμε 19% αύξηση προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας και αν βγάλω τα 578, πάμε σε αύξηση 10%.

Έχουμε αύξηση 74% των δαπανών του Υπουργείου Υγείας. Από τα 4,1 δις. πάμε στα 7,2 δις. φέτος. Από τα 6 δις. που ήταν

πέρυσι οι δαπάνες υγείας, πάμε φέτος στα 7,2 δις. Άρα, 19% αύξηση στις δαπάνες υγείας. Και πρώτη φορά οι δαπάνες υγείας ξεπερνούν το 6% του ΑΕΠ. Θα έπρεπε όλοι εκτός από τις δαπάνες άμυνας να υπερψηφίσετε και τις δαπάνες του Υπουργείου Υγείας φέτος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Και τώρα καλώ στο Βήμα τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Παππά. Στη συνέχεια τον λόγο θα πάρει η Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Νάντια Γιαννακοπούλου και θα ακολουθήσει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Τσιράρας.

Στη συνέχεια θα μιλήσουν δύο Βουλευτές, ο κ. Κωνσταντίνος Κεφαλογιάννης και ο κ. Διονύσιος Καλαματιανός. Θα ακολουθήσει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σκυλακάκης, μετά Βουλευτές, κ.λπ.. Προφανώς θα υπάρξουν και ενδιάμεσες παρεμβάσεις των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων που τυχόν επιθυμούν να μιλήσουν, όταν μιλάει κάποιος Υπουργός. Τονίζω ότι πρέπει να ομιλούν επί του περιεχομένου της τοποθέτησης του αρμόδιου Υπουργού, για να μπορούμε να ελέγχουμε και την κατάσταση.

Ορίστε, κύριε Παππά, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΠΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι της Κυβέρνησης, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω διαβάζοντάς σας ένα μικρό απόσπασμα από ένα ενδιαφέρον άρθρο. Επί σειρά ετών το να είσαι Υπουργός Οικονομικών της Ελλάδος φαινόταν να είναι η χειρότερη κυβερνητική θέση σε ολόκληρη την Ευρώπη. Έπρεπε να διαχειριστείς δισεκατομμύρια χρέους. Ενδιάμεσα έπρεπε να γίνεσαι και επαίτης για λίγα χρήματα από τις τράπεζες και από τους ξένους εταίρους, ώστε τα νοσοκομεία και τα σχολεία να μπορούν με κάποιον τρόπο να συνεχίσουν να λειτουργούν, ενώ οι υπάλληλοί τους συνεχίζουν να απεργούν για περισσότερους μισθούς. Στο ίδιο άρθρο σημειώνεται ότι η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας είναι αυτό που δεν περίμενε κανείς.

Ξέρετε πού δημοσιεύτηκε αυτό; Στη γερμανική «DIE ZEIT». Είναι ο γερμανικός Τύπος που κάποτε ασκούσε κριτική –τις περισσότερες φορές, βέβαια, άδικη- για τη χώρα μας και τους πολίτες της. Κάποτε μας έδειχναν ως τα απροσάρμοστα παιδιά, ως παράδειγμα προς αποφυγή. Τώρα μας κοιτάνε καλά-καλά ως παράδειγμα προς μίμηση.

Γιατί τα λέω αυτά; Τα λέω γιατί καταφέραμε μέσα σε λίγα μόλις χρόνια να κερδίσουμε ξανά το χαμένο έδαφος, να εφαρμόσουμε πολιτικές για το συμφέρον όλων, να ενώσουμε και όχι να διχάσουμε, να δημιουργήσουμε και όχι να καταστρέψουμε, να εμπνεύσουμε και όχι να συκοφαντήσουμε. Και υπάρχουν φορές που οφείλουμε να βλέπουμε πιο πέρα από τα μικροκομματικά γυαλιά μας όλοι μας, γιατί ένας καλός προϋπολογισμός για την κοινωνία και την οικονομία της πατρίδας μας, όπως αυτός που συζητάμε, είναι ο έκτος προϋπολογισμός της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη και της Νέας Δημοκρατίας.

Η ψήφιση του προϋπολογισμού θα ήταν μια παραδοχή της σοβαρής και υπεύθυνης δουλειάς που γίνεται από την Κυβέρνηση. Κυρίες και κύριοι, διαβάζετε καθημερινά στις εφημερίδες, στις ιστοσελίδες και βλέπετε όλοι σας ειδήσεις. Η περιοχή γύρω μας συνεχίζει να βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση και, δυστυχώς, τα πράγματα χειροτερεύουν. Προβληματισμός, αστάθεια και ανασφάλεια. Αυτά, όμως, ισχύουν για όλους τους άλλους, όχι για εμάς, όχι για την Ελλάδα που είναι πυλώνας σταθερότητας στην περιοχή και σε ολόκληρη την Ευρώπη. Είμαστε χώρα με σταθερή Κυβέρνηση, ισχυρούς θεσμούς, την ώρα που η αβεβαιότητα κυριαρχεί σε άλλα κοινοβούλια.

Να σας υπενθυμίσω, επίσης, ότι η Ελλάδα δανείζεται με καλύτερους όρους από τη Γαλλία και αναπτύσσεται ταχύτερα από τη Γερμανία. Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται και στον προϋπολογισμό που συζητάμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για τον προϋπολογισμό δεν είναι απλώς μια καταγραφή αριθμών και προβλέψεων. Είναι μια βαθιά πολιτική διαδικασία που αποτυπώνει τη φιλοσοφία

κάθε κόμματος για την κοινωνία και την οικονομία. Ο προϋπολογισμός του 2025 φέρει ξεκάθαρα το αποτύπωμα μιας Κυβέρνησης που στοχεύει στην ανάπτυξη με κοινωνικό πρόσημο. Με 1,1 δισεκατομμύριο ευρώ επιπλέον πόρους ενισχύει το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών, αντιμετωπίζει κρίσιμα ζητήματα όπως το δημογραφικό και το στεγαστικό και υλοποιεί μέτρα που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Η τρίτη διαδοχική αύξηση των συντάξεων κατά 2,4%, οι νέες μειώσεις φόρων –δώδεκα που προστίθενται στις εξήντα- και οι δράσεις ενίσχυσης της υγείας, της παιδείας και της εθνικής άμυνας δεν είναι απλώς νούμερα. Είναι η απόδειξη της προσήλωσής μας σε μία πολιτική που προάγει τη δικαιοσύνη και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Δεν θέλω να πω άλλα περαιτέρω για τον προϋπολογισμό, γιατί έχει μιλήσει ο εισηγητής μας κ. Μητράκης και έχει αναπτύξει πολύ δυναμικά όλον τον προϋπολογισμό. Τον ευχαριστούμε πάρα πολύ πραγματικά για την εισήγησή του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε να σταθώ στη νησιωτική πολιτική, έναν τομέα όπου η Κυβέρνηση δεν περιορίζεται σε υποσχέσεις. Πρώτα ως νησιώτης, αλλά και ως Βουλευτής Δωδεκανήσου και ως πρώην Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι έχουμε κάνει πράξη –κι έτσι θα συνεχίσουμε- την ενίσχυση των νησιών μας. Ο προϋπολογισμός του 2025 ενσωματώνει κατευθύνσεις και πρωτοβουλίες που είχαν σχεδιαστεί, νέες λιμενικές υποδομές και εκσυγχρονισμό στις περισσότερες, έργα που αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και δράσεις για τη βιώσιμη διαχείριση υδάτινων πόρων όπως οι μονάδες αφαλάτωσης σε νησιά που αντιμετωπίζουν λειψυδρία, αναβάθμιση και βελτίωση όλων των υποδομών στα νησιά μας.

Ακόμη, στο μείζον ζήτημα του στεγαστικού αυξήσαμε για τους φοιτητές που μένουν στα νησιά το επίδομα στέγασης. Παραχωρήσαμε, όπως γνωρίζετε –και ευχαριστώ πάρα πολύ για μία ακόμη φορά την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Ζαχαράκη- μεγάλη έκταση στο νησί του Καστελόριζου για να δημιουργηθούν κατοικίες που θα τις δώσουμε στα στελέχη του Λιμενικού Σώματος, δίνοντας έτσι λύσεις που ενισχύουν και την κοινωνική συνοχή.

Το πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης των σπουδαστών των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού συνολικού ύψους 11,5 εκατομμυρίων ευρώ είναι μία άλλη απόδειξη ότι επενδύουμε στο ανθρώπινο κεφάλαιο της χώρας μας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρατηρώ πως η Αντιπολίτευση ακόμα και τώρα επιμένει να μιλάει για μόνιμες, γενικές και αόριστες, μειώσεις ΦΠΑ, να υπόσχεται λαγούς με πετραχήλια και να παίζει τον ρόλο του δημαγωγού. Ξεχνούν όμως κάτι. Δεν είμαστε στο 2009 ούτε στην εποχή των ανέξοδων υποσχέσεων. Οι Έλληνες πολίτες δεν πέφτουν πια στην παγίδα του λαϊκισμού, ειδικά αυτοί που παλεύουν καθημερινά με τις δυσκολίες της νησιωτικότητας. Γνωρίζουν πολύ καλά τι σημαίνει υπευθυνότητα και τι κενός λαϊκισμός.

Ποιο είναι το σχέδιο της Αντιπολίτευσης; Να μειώσουμε τον ΦΠΑ παντού, χωρίς σχέδιο για τα δημόσια έσοδα. Δηλαδή, να ρισκάρουμε το βραχυπρόθεσμο, για να αποτύχουμε στο μακροπρόθεσμο, να δημιουργήσουμε νέα ελλείμματα στην οικονομία μας.

Εμείς, όμως, δεν ακολουθούμε αυτόν τον δρόμο. Λέμε «ναι» στη μείωση του ΦΠΑ στα νησιά μας, αλλά στοχευμένα και με σχέδιο. Στόχος και διαρκές αίτημά μας είναι να μειωθεί το κόστος ζωής των νησιωτών μας και να ενισχυθούν οι τοπικές κοινωνίες, πάντα όμως με μέτρα που δεν υπονομεύουν τη σταθερότητα που κατακτήσαμε με κόπο, που κατάκτησε ο ελληνικός λαός και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε και σας ευχαριστώ πολύ.

Γνωρίζουμε πολύ καλά πως οι νησιώτες μας δεν ζητούν υποσχέσεις, αλλά πράξεις που ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και στις ανάγκες τους. Εμείς έχουμε αποδείξει ότι μπορούμε να στηρίζουμε τη νησιωτικότητα με σχέδιο και με έργα, από τις

λιμενικές υποδομές μέχρι τις μονάδες αφαλάτωσης, την ενεργειακή αυτονομία των νησιών μας και από την αύξηση του στεγαστικού επιδόματος μέχρι τη διασφάλιση της σταθερότητας στις ακτοπλοϊκές συνδέσεις, διότι η πολιτική δεν κρίνεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά στις ακτές, στα λιμάνια και στα σπίτια των ακριτών μας.

Εδώ δεν είναι πεδίο για φτηνούς εντυπωσιασμούς. Εδώ είναι η ώρα της αλήθειας. Και η ώρα είναι πως μόνο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Πρωθυπουργού μας Κυριάκου Μητσοτάκη με υπευθυνότητα και τόλμη στηρίζει τη νησιά μας και διασφαλίζει την πρόοδο για όλους τους Έλληνες.

Σας καλώ, λοιπόν, να ψηφίσετε τον προϋπολογισμό, έχοντας στο μυαλό σας τη φράση του εθνομάρτυρα Οικουμενικού Πατριάρχου Γρηγορίου Ε' που λέει «Εάν ο καθένας μας έκανε όπως μπορούσε το καλό, δεν θα υπήρχαν στον κόσμο δυστυχισμένοι».

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κ. Παππά.

Θα καλέσω στο Βήμα τώρα τη Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Νάντια Γιαννακόπουλου.

Αμέσως μετά τον λόγο θα πάρει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κώστας Τσιάρας.

Ορίστε, κυρία Γιαννακοπούλου, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, η συζήτηση για τον προϋπολογισμό πάντα παρουσιάζει πολύ σημαντικό ενδιαφέρον και φέτος, θα μου επιτρέψετε να σας πω, ότι αυτό ισχύει ακόμα πιο έντονα, γιατί συμπληρώνουμε πάνω από τρία χρόνια αμείωτης ακρίβειας. Ακρίβεια στο ράφι, ακρίβεια στη στέγαση, ακρίβεια στις βασικές υπηρεσίες για τους Έλληνες πολίτες. Και αυτή ακριβώς η κατάσταση έχει πρώτα απ' όλα ένα βαρύ οικονομικό αποτέλεσμα, το οποίο νιώθει ο Έλληνας πολίτης στους λογαριασμούς του, έχει όμως και ένα πολύ σημαντικό κοινωνικό αποτύπωμα και αντίκτυπο, καθώς υποχρεώνει πολύ μεγάλα τμήματα του πληθυσμού σε αλλαγή της καθημερινότητάς τους, σε υποβάθμιση του επιπέδου ζωής τους και πολύ φοβάμαι και των προοπτικών τους για το μέλλον. Γιατί, εν τέλει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πώς ακριβώς μπορείτε να χαρακτηρίσετε και να περιγράψετε τον περιορισμό του δικαιώματος στη στέγαση, στις υπηρεσίες υγείας, στη θέρμανση ή ακόμα και στα βασικά είδη διατροφής;

Είναι, συνεπώς, αυτός ακριβώς ο λόγος που με βάση τις πρόσφατες έρευνες οι Έλληνες πολίτες έχουν αρχίσει ξανά να αισθάνονται πολύ μεγάλη ανασφάλεια και απαισιοδοξία για το μέλλον.

Σε αυτό, λοιπόν, το πλαίσιο η Κυβέρνηση επιλέγει να παρουσιάσει έναν προϋπολογισμό ο οποίος αποτυπώνει τα χαρακτηριστικά ενός αυταρκετικού κράτους που εκμεταλλεύεται την ακρίβεια προκειμένου να μπορέσει να αυξήσει τα έσοδά του και να βελτιώσει τους μακροοικονομικούς του δείκτες. Αδιαφορεί, όμως, για το γεγονός ότι αυτή η εικόνα ευμάρειας έχει ελάχιστη αντιστοίχηση με την πραγματικότητα την οποία ζουν τα ελληνικά νοικοκυριά, οι επαγγελματίες, οι εργαζόμενοι, οι μισθωτοί, οι υπάλληλοι, οι αγρότες, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Όλοι αυτοί είναι οι οποίοι θα κληθούν το 2024 να πληρώσουν 29% περισσότερους φόρους απ' ό,τι το 2019, έναντι μιας αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ που ανέρχεται μόλις στο 10%.

Στο σκέλος των εσόδων, κύριοι Υπουργοί, ο προϋπολογισμός επιμένει σε μία ξεκάθαρα λάθος φορολογική αρχιτεκτονική, καθώς αντλεί τα έσοδά του κυρίως από έμμεσους φόρους οι οποίοι σε αναλογία με τους άμεσους είναι εξήντα δύο προς τριάντα οκτώ, όταν σε όλη την υπόλοιπη Ευρώπη είναι πενήντα - πενήντα. Πρόκειται για μία απαράδεκτη, κυριολεκτικά, κατάσταση, η οποία συντηρείται από τη δική σας αποδοχή ως κανονικότητας όλων των στρεβλώσεων που επέφεραν τα προηγούμενα χρόνια τα μνημόνια, όπως οι υψηλοί συντελεστές ΦΠΑ, οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης, οι κεφαλικοί φόροι, η δέσμευση εθνικών πόρων για την αποπληρωμή του χρέους και άλλα.

Ενισχύεται όμως και από την έλλειψη ικανότητας η βούληση

της Κυβέρνησης να προχωρήσει στην οριστική πάταξη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, παρά το γεγονός ότι σήμερα η τεχνολογία είναι σε θέση να αντιμετωπίσει ολοκληρωμένα και στη «ρίζα» αυτή τη χρόνια παθογένεια της εθνικής οικονομίας. Είναι, άλλωστε, μία αποτυχία που εσείς οι ίδιοι ομολογήσατε με κυνικό τρόπο με την εισαγωγή της τεκμαρτής φορολόγησης στους ελεύθερους επαγγελματίες, όπου στην ουσία λέτε: Εγώ δεν μπορώ να πιάσω τη φοροδιαφυγή, επομένως δώστε όλοι κάτι για να βγουν τα νούμερα.

Πέρα, όμως, από αυτό το ανισόρροπο και άδικο φορολογικό μείγμα ο προϋπολογισμός δεν ανταποκρίνεται στους δύο βασικούς στόχους που πρέπει να υπηρετεί ο κάθε προϋπολογισμός. Ποιοι είναι αυτοί; Είναι η αναδιανομή των πόρων υπέρ των ασθενέστερων και είναι η προώθηση πολιτικών οι οποίες ενισχύουν την ανάπτυξη. Η συνεχιζόμενη υποχρηματοδότηση βασικών πυλώνων του κοινωνικού κράτους, όπως είναι η παιδεία, η υγεία, η κοινωνική ασφάλιση, όχι απλά επιβαρύνει τα νοικοκυριά με ιδιωτικές δαπάνες στις οποίες η χώρα μας είναι πρωταθλήτρια -και αυτό το λέει ο ΟΟΣΑ, το λένε όλοι- αλλά και στο εμπόδιο, στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, που είναι το νούμερο ένα πρόβλημα της χώρας, όπως επίσης και για τις ίδιες τις προοπτικές της της εθνικής μας οικονομίας. Ο πληθωρισμός που αντιμετωπίζεται από την Κυβέρνηση περίπου ως ένα φυσικό φαινόμενο το οποίο θα εξαφανιστεί κάποια στιγμή, θα εξασθενήσει, τροφοδοτείται στην ουσία από ένα σύνολο συστημικών ζητημάτων τα οποία δεν αντιμετωπίζονται, γιατί ασχολείστε με τα συμπτώματα και όχι με τη ρίζα, δηλαδή, τις αιτίες των προβλημάτων.

Και αναρωτιέμαι, παραδείγματος χάριν: Είναι οι περιστασιακές επιδοτήσεις των τιμών της ενέργειας η απάντηση στο πρόβλημα των αυξανόμενων τιμών και των τεράστιων αποκλίσεων από τις τιμές οι οποίες υπάρχουν στην κεντρική Ευρώπη; Μήπως, όμως, τελικά χρειάζεται να δούμε ξανά το θέμα του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, τη διασύνδεση της χώρας ή τις υποδομές αποθήκευσης; Είναι η λύση για το οξύ στεγαστικό πρόβλημα απλά και μόνο η επιδότηση του επιτοκίου που ενισχύει τη ζήτηση ή μήπως τελικά πρέπει να ασχοληθούμε περισσότερο με την προσφορά;

Εδώ, λοιπόν, είναι το πρόβλημα, στην προσφορά των ακινήτων. Αντιμετωπίζονται οι καταχρηστικές αυξήσεις των τιμών με παραινήσεις ή με «μπινελίκια» -όπως έλεγαν ή διέρρεαν κάποιοι Υπουργοί σας- ή χρειάζεται, εν τέλει, επιβολή κανόνων και προστασία των καταναλωτών, όπως έχει προτείνει το ΠΑΣΟΚ, με μια σειρά από προτάσεις και τροπολογίες;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουδελού)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό μόνο, κύριε Πρόεδρε.

Αυτή, λοιπόν, η απουσία ολοκληρωμένων λύσεων έχει και έναν ακόμα πιο σοβαρό και ισχυρό αντίκτυπο. Ναρκωθετεί τις αναπτυξιακές δυνατότητες της οικονομίας, μιας οικονομίας η οποία ανακάμπτει -βεβαίως και ανακάμπτει μετά από τόσα χρόνια βαθιά ύφεσης- όμως ακόμη απέχει πάρα πολύ από το να μπορέσει και να χαρακτηριστεί μία δυναμικά αναπτυσσόμενη και ανταγωνιστική οικονομία. Η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων πολιτών, που παραμένει στην προτελευταία θέση των είκοσι επτά χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το αποδεικνύει περίτρανα.

Η ακρίβεια στην ενέργεια, στις πρώτες ύλες, στο κόστος παραγωγής, ανατροφοδοτεί τις ανατιμήσεις, μειώνει την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, πολύ περισσότερο όταν οι ανταγωνιστές έμμεσα επιδοτούνται με πολύ φθηνότερες τιμές ενέργειας στις χώρες τους, όπως, επίσης, όταν υπάρχει έλλειψη ρευστότητας -το νούμερο 1 θέμα-, η περιορισμένη πρόσβαση σε προγράμματα ενίσχυσης, αλλά και η αδυναμία, από τη μεριά του κράτους, να εξασφαλίσει όρους υγιούς ανταγωνισμού.

Είναι σαφές, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Κυβέρνηση έχει χάσει πλέον τον προσανατολισμό της, έχει προχωρήσει σε μια διαχειριστική και επικοινωνιακή αντίληψη, επαναλαμβάνει τον εαυτό της, επαναλαμβάνει τις πολιτικές του 2019 εν έτει 2024, και αδυνατεί να καταλάβει ότι βρισκόμαστε σε ένα τελείως διαφορετικό περιβάλλον.

Επιχαίρετε για οικονομικούς δείκτες συγκρίνοντάς τους με μια περίοδο οικονομικής καταστροφής και όχι με τον σημερινό ευ-

ρωπαϊκό - οικονομικό χάρτη. Αντιμετωπίζετε τα προβλήματα της οικονομίας με ευκαιριακό και αποσπασματικό τρόπο, χωρίς σχέδιο και στρατηγική. Αντιδράτε σε προβλήματα μόνο με επιδοματικές πολιτικές.

Οι προτάσεις που δέχεστε από το ΠΑΣΟΚ περισσότερο σας φέρνουν σε μια πολιτική αμηχανία τελικά, καθώς αντί να γίνουν αντικείμενο γόνιμης συζήτησης, ουσιαστικά χρησιμοποιούνται από εσάς σαν μέσο πολιτικής απαξίωσής μας και μετά από λίγον καιρό σπεύδετε να τις υιοθετήσετε με στρεβλό και λειψό τρόπο και πολύ αργά, καθυστερημένα. Δεν μπαίνετε σε λογική μείωσης των έμμεσων φόρων και ενίσχυσης της αγοραστικής δύναμης των πολιτών και αρνείστε να αντιμετωπίσετε στη ρίζα τις oligοπωλιακές στρεβλώσεις που υπάρχουν. Προφανώς, έχετε αρχίσει, λοιπόν, και εσείς -γιατί μας λέτε ότι όλα βαίνουν καλά- να έχετε και εσείς τις δικές σας αυταπάτες.

Μία κουβέντα να πω μόνο, όσον αφορά το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου. Επιτρέψτε μου να επισημάνω ότι έχει δημιουργηθεί μία πάρα πολύ δύσκολη κατάσταση, μετά την υιοθέτηση του ηλεκτρονικού συστήματος αιτήσεων και τις εκκρεμότητες οι οποίες ανέρχονται στις διακοσίων εβδομήντα εννιά χιλιάδες εκκρεμείς αιτήσεις, στο μέγεθος μιας μεγάλης πόλης! Αυτή είναι η επιτυχία που έχετε να επιδείξετε, όσον αφορά το μεταναστευτικό; Και πόσο μάλλον, όταν με βάση το Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου -που πρόσφατα δημιουργήθηκε- και τους κανόνες υποχρεωτικής εφαρμογής του, έχουμε μέχρι το τέλος του 2024 την υποχρέωση να υποβάλουμε ένα εθνικό σχέδιο και μέχρι στιγμής δεν το έχετε δημοσιοποιήσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: ...πόσω μάλλον όταν έχουμε τις πρόσφατες εξελίξεις στη Συρία και τον κώδωνα του κινδύνου τον οποίο κρούουν.

Κλείνοντας, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι για εμάς στο ΠΑΣΟΚ η ευημερία των αριθμών -ας γνωρίζετε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ειδικά της Συμπολίτευσης- πρέπει υποχρεωτικά να συμβαδίζει με την ευημερία των πολιτών. Αλλιώς πολύ απλά, δεν έχει κανένα απολύτως νόημα. Εάν δεν συμβαίνει αυτό, δεν είναι λάθος τα νούμερα, αλλά είναι λάθος οι πολιτικές που επιλέγετε και που αποφασίζετε, αυτές που δείχνουν ποιες είναι οι προτεραιότητές σας. Άρα, δεν μπορείτε ούτε να αγνοείτε τον τρόπο των φορολογικών βαρών ούτε τη διάχυση της ανάπτυξης στην κοινωνία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

Το ΠΑΣΟΚ θα είναι εδώ κατά τη διάρκεια της εφαρμογής αυτού του προϋπολογισμού για να συμβάλει στη βελτίωση των επιπτώσεων της μωπικής στρατηγικής της Νέας Δημοκρατίας με ρεαλιστικές και κοστολογημένες προτάσεις, αναλαμβάνοντας το ιστορικό χρέος να υπηρετήσει τις ανάγκες του ελληνικού λαού.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Γιαννακοπούλου.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Τσιάρας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός πως η κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία κάθε χρόνο είναι η συζήτηση για τον προϋπολογισμό και είναι επίσης γεγονός ότι η Κυβέρνηση καλείται μέσω των αρμόδιων Υπουργών αφ' ενός μεν να καταγράψει και να παρουσιάσει στο Σώμα και στην κοινωνία όλα αυτά τα οποία έγιναν τον προηγούμενο χρόνο, αλλά βεβαίως να περιγράψει και το σχέδιό της για την επόμενη χρονιά και αυτό πάντα πρέπει να γίνεται μέσα από μια προσαρμογή σε ένα συγκεκριμένο δημοσιονομικό πλαίσιο που κάθε φορά τίθεται από την ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών.

Νομίζω ότι αν δει κανείς τη μεγάλη εικόνα, είναι βέβαιο πως θα συμφωνήσει ότι τα βήματα τα οποία έχουν γίνει το τελευταίο

χρονικό διάστημα όχι μόνο στην ίδια την ελληνική οικονομία, αλλά και στην ίδια την ελληνική κοινωνία, είναι βήματα που μας απομακρύνουν πολύ σταθερά, πολύ συγκεκριμένα από ένα σχετικά πρόσφατο παρελθόν, το οποίο είχε δημιουργήσει τεράστια ζητήματα σε όλους τους Έλληνες πολίτες και σε όλη την ελληνική κοινωνία και αυτή είναι μια αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα.

Βεβαίως εκεί θα μπορούσε να γίνει μια πραγματικά μεγάλη συζήτηση, αλλά επειδή είμαι υποχρεωμένος να μείνω στα θέματα και στα ζητήματα τα οποία αφορούν στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, θα σας πω πως ο ρόλος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σε αυτό που τελικά παράγεται ως αποτέλεσμα στην ίδια την ελληνική κοινωνία είναι πραγματικά πολυεπίπεδος και είναι πραγματικά πολυδιάστατος, κυρίως γιατί δεν βρίσκεται απλά και μόνο στην εκδοχή μιας προηγούμενης πραγματικότητας που απλά και μόνο με πολιτικές ή με απλή διαχείριση κοινοτικών πόρων που αφορούσαν στις απευθείας επιδοτήσεις μπορούσε να δίνει τη συγκεκριμένη κατεύθυνση του ρόλου του, αλλά γιατί αφ' ενός ο πρωτογενής τομέας είναι ένας πολύ σημαντικός τομέας που ξεκινάει από την επισιτιστική επάρκεια και φτάνει με την πραγματική συνεισφορά του στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, αλλά βεβαίως και που δίνει τη δυνατότητα σε έναν πολύ μεγάλο αριθμό συμπολιτών μας να διαβιώνουν, να ζουν, να εργάζονται μέσα από τη διαδικασία του πρωτογενούς τομέα.

Αυτό από μόνο του είναι ο πραγματικός λόγος για τον οποίον ο πρωτογενής τομέας έχει προτεραιοποιηθεί προφανώς στις πολιτικές της Κυβέρνησης, κυρίως όμως -και αυτό είναι το πιο σημαντικό και εκεί θα ήθελα να δώσω μια μεγαλύτερη έμφαση- στις πολιτικές της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μπορεί να υπάρχουν ιδεολογικές διαφορές. Τις σέβομαι, το έχω πει πάρα πολλές φορές, ωστόσο η πραγματικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι ο πρωτογενής τομέας πλέον έχει αρχίσει να αποκτά τεράστιο ενδιαφέρον στην ευρωπαϊκή συζήτηση και αυτό αποδεικνύεται όχι μόνο από το μεγάλο μέγεθος των πόρων που κατευθύνονται στον πρωτογενή τομέα, αλλά κυρίως από το γεγονός ότι η Ευρώπη έχει όντως προτεραιοποιήσει την ανάγκη να υπάρχει μια αειφορία, να υπάρχει μια ανθεκτικότητα και να υπάρχει βεβαίως μια συνέχεια στον πρωτογενή τομέα μέσα από τα δεδομένα τα οποία περιγράφονται.

Γι' αυτό και η συζήτηση εν όψει της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής -και αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία να το κρατήσουμε όλοι στο μυαλό μας- είναι ένα εθνικό θέμα. Δεν είναι θέμα το οποίο απλά και μόνο βρίσκεται στα όρια μιας κυβέρνησης, μιας κυβερνητικής θητείας. Έχει αρχίσει πλέον να θέτει πολύ συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία αφορούν στην επιβίωση του πρωτογενούς τομέα, στην είσοδο των νέων ανθρώπων που είναι ένα πολύ μεγάλο ζητούμενο και ένα πολύ μεγάλο ερωτηματικό με βάση αυτό που εξελίσσεται τα τελευταία χρόνια όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη -προφανώς συνδυάζεται και με το δημογραφικό ζήτημα-, αλλά βεβαίως και στην πραγματική δυνατότητα όλων αυτών των ανθρώπων που έχουν πολύ μικρές αγροτικές, γεωργικές, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, να μπορέσουν να επιβιώσουν σε ένα βάθος χρόνου, με άλλα λόγια θέματα και ζητήματα τα οποία είναι η φωτογραφία της ελληνικής πραγματικότητας για τον πρωτογενή τομέα.

Γι' αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία να δει κανείς ότι αν θέλουμε να μιλήσουμε για τον πρωτογενή τομέα, δεν φτάνει να μιλήσουμε για την επισιτιστική επάρκεια. Πρέπει να αξιοποιήσουμε κάθε διαθέσιμο ευρωπαϊκό πόρο και πρέπει να δημιουργήσουμε συνθήκες ανθεκτικότητας σε όλους τους ανθρώπους του πρωτογενούς τομέα, μειώνοντας το κόστος παραγωγής, διευκολύνοντας τις ίδιες τις διαδικασίες και την ίδια την ενασχόληση, αλλά βεβαίως και δημιουργώντας συνθήκες για να υπάρξει ανανέωση του ανθρώπινου δυναμικού.

Αλήθεια, πώς γίνονται όλα αυτά; Όλα αυτά γίνονται μέσα από ένα σχέδιο πολιτικών που αυτή τη στιγμή μπορεί να έχει αναφορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από την άλλη πλευρά όμως έχει και πρακτικές επιλογές που υπάρχουν αυτή τη στιγμή ουσιαστικά στη στρατηγική του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Θα μπορούσα να μιλάω για ώρες για όλα αυτά τα ζητήματα, ξέρω όμως ότι πρέπει να θίξω κάποια συγκεκριμένα ζητήματα τα

οποία απασχολούν την κοινή γνώμη.

Ξέρω, παραδείγματος χάριν, ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ αυτή τη στιγμή, ο οργανισμός ο οποίος στην πραγματικότητα κάνει τις ευρωπαϊκές πληρωμές, είναι στο στόχαστρο της δημοσιότητας για πολλούς και διαφορετικούς λόγους. Μάλιστα, φαντάζομαι ότι οι συνάδελφοι οι οποίοι προέρχονται από περιοχές που ο αγροτικός τομέας έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, έχουν γνώση, έχουν ενδιαφερθεί, ξέρουν ακριβώς τι γίνεται γύρω από τα θέματα και τα ζητήματα του ΟΠΕΚΕΠΕ και είμαι βέβαιος ότι και οι ίδιοι έχουν διαπιστώσει πως οι παθογένειες του ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είναι παθογένειες των τελευταίων δύο, τριών, πέντε ετών, αλλά είναι παθογένειες που έρχονται από το αρκετά μακρινό πολιτικό παρελθόν.

Το ζήτημα είναι όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι πρέπει με κάθε τρόπο και με κάθε δυνατότητα να διασφαλίσει κανείς, εν προκειμένω η Κυβέρνηση, την ομαλή ροή των ευρωπαϊκών πόρων προς τους Έλληνες παραγωγούς, τους Έλληνες αγρότες, τους Έλληνες κτηνοτρόφους, τους Έλληνες μελισσοκόμους, τους Έλληνες αλιείς.

Η αλήθεια είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι από την 1^η Ιανουαρίου του 2024 έως και προχθές, 11 Δεκεμβρίου, ο ΟΠΕΚΕΠΕ έχει καταβάλει ενισχύσεις ύψους 2.084.000.000 ευρώ προς τους Έλληνες παραγωγούς. Η αλήθεια είναι ότι μέχρι το τέλος του χρόνου προγραμματίζεται ένας αριθμός τεσσάρων - πέντε ακόμη πληρωμών. Άλλωστε, έχω δεσμευτεί δημόσια προσωπικά ότι ενδεχομένως το μεγαλύτερο προσωπικό μου στοίχημα είναι η εξυγίανση του ΟΠΕΚΕΠΕ. Η αλήθεια είναι ότι παρά τα προβλήματα τα οποία υπάρχουν, πρέπει να λειτουργήσει επιτέλους με όρους διαφάνειας και δικαιοσύνης και να μην επιδέχεται καμμία αμφισβήτηση συνολικά η λειτουργία του. Η αλήθεια είναι όμως ότι αυτό το χρονικό διάστημα έχουν γίνει περισσότερες πληρωμές από ποτέ -τουλάχιστον σε αριθμό- σ' ό,τι αφορά την πρόσφατη ιστορία του οργανισμού.

Μια άλλη συζήτηση επικεντρώνεται στον ΕΛΓΑ. Αλήθεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχετε γνώση του πόσα χρήματα έχει καταβάλει ο ΕΛΓΑ τα τελευταία τέσσερα χρόνια ως αποζημιώσεις στους Έλληνες παραγωγούς; Είναι ποσά τα οποία ξεπερνούν το ενάμισι δισεκατομμύριο ευρώ. Αν μάλιστα σε αυτά προσθέσουμε και τα ΚΟΕ, τις Κρατικές Οικονομικές Ενισχύσεις, άλλα 120 εκατομμύρια μέσω των συγκεκριμένου προγράμματος, αντιλαμβάνεστε ότι το ύψος των αποζημιώσεων που έχει κληθεί να διαχειριστεί και να αποδώσει ο ΕΛΓΑ προς τους Έλληνες παραγωγούς έχει ξεπεράσει κάθε προηγούμενο τα τελευταία χρόνια.

Αυτό βεβαίως πρέπει κανείς να το δει μέσα από διαδικασίες οι οποίες οδήγησαν σε έναν πολύ μεγάλο βαθμό σε απόγνωση ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας, κυρίως με τα φαινόμενα και τα προβλήματα της κλιματικής κρίσης τόσο στη Θεσσαλία όσο και στον Έβρο όσο και σε πολλές άλλες περιοχές της Ελλάδος που είδαν οι αγρότες, οι παραγωγοί μας και οι κτηνοτρόφοι μας είτε τα προϊόντα τους είτε τα ζώα τους να χάνονται από τη μια στιγμή στην άλλη.

Αλήθεια, πώς αντιμετωπίζονται όλα αυτά; Πώς μπορεί να ανταχθεί ο ελληνικός πρωτογενής τομέας με κάποιες γρήγορες κινήσεις, πέραν όλων αυτών των στρατηγικών σχεδιασμών που ενδεχομένως έχουν έναν μεσομακροπρόθεσμο χαρακτήρα; Μέσα από τους άξονες που ο ίδιος ο Πρωθυπουργός της χώρας ανακοίνωσε από το βήμα της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης.

Ποιο είναι το μείζον ζητούμενο; Το μείζον ζητούμενο είναι να μειώσουμε το κόστος παραγωγής. Το πετυχαίνουμε αυτό;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω να είναι σε γνώση σας ότι για πρώτη φορά με νόμο του ελληνικού κράτους επιστρέφεται το 100% του ειδικού φόρου κατανάλωσης. Μη μου πείτε ότι δεν θυμάστε τι γινόταν τα προηγούμενα χρόνια και μη μου αμφισβητήσετε το γεγονός ότι ερχόταν μια κυβέρνηση, επέστρεφε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, ερχόταν η άλλη, καταργούσε αυτήν την επιστροφή, ερχόταν μια τρίτη, έδινε ενδεχομένως ένα ποσοστό του ειδικού φόρου κατανάλωσης ως επιστροφή.

Πλέον, για πρώτη φορά στην ιστορία της ελληνικής πολιτείας θεσμοθετημένα, με νόμο που μάλιστα τη σχετική ΚΥΑ υπογράψαμε με τον παριστάμενο Υφυπουργό, τον κ. Πετραλιά και τον κ. Δήμα επιστρέφεται το 100% του ειδικού φόρου κατανάλωσης

μέσα από ένα δίκαιο μηχανισμό.

Για πρώτη φορά υπάρχει φθηνό ηλεκτρικό ρεύμα. Έχετε ακούσει για το πρόγραμμα «ΓΑΙΑ», που πλέον οι αγρότες, οι κτηνοτρόφοι μας μπορούν να κλειδώνουν την τιμή του ρεύματος σε πραγματικά χαμηλά επίπεδα, ώστε να διασφαλίζεται και μ' αυτόν τον τρόπο η μείωση του κόστους παραγωγής;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τους βάλαμε μέσα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Βεβαίως.

Εδώ επισημαίνει -και σωστά- ο παριστάμενος Υπουργός Ενέργειας και Περιβάλλοντος ότι παρά το ότι είχε λήξει το πρόγραμμα και ενδεχομένως με μη γνώση εκτεταμένη υπήρξε μια παράταση και βεβαίως η «δυνατότητα» -εντός εισαγωγικών- της άμεσης ένταξης όλου του αγροτικού κόσμου στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, ούτως ώστε να υπάρχει φθηνό ρεύμα.

Πότε, αλήθεια, ξαναέγιναν τέτοιες κυβερνητικές επιλογές να μειώνουμε το πετρέλαιο, να μειώνουμε το ρεύμα μέχρι και να έχουμε σαν στόχο τελικά τη μείωση του κόστους παραγωγής;

Από την άλλη πλευρά επιχειρούμε να κλείσουμε μια παθογένεια που έρχεται από το παρελθόν, είναι τα λεγόμενα κόκκινα αγροτικά δάνεια. Στα πρώτα νομοσχέδια του νέου χρόνου θα ενταχθεί σε νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η συγκεκριμένη ρύθμιση. Αφορά σε είκοσι μία χιλιάδες αγρότες και σε περισσότερους από επτακόσιους πενήντα αγροτικούς συνεταιρισμούς, τα μέλη των διοικήσεων των οποίων προφανώς βρίσκονται με δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία, ακριβώς γιατί υπάρχουν θέματα και ζητήματα, τα οποία άπτονται μιας συγκεκριμένης νομοθετικής πραγματικότητας που έρχεται από το παρελθόν. Και με αυτόν τον τρόπο επιχειρούμε να δώσουμε μια πραγματική ώθηση σε ένα μεγάλο μέρος του αγροτικού κόσμου, απαλλάσσοντάς τον από βάρη και υποχρεώσεις που έρχονται από το παρελθόν.

Επίσης, από την άλλη πλευρά θα σας πω ότι μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης -εδώ θα μπορούσα να σας πω πάρα πολλά, δεν ξέρω αν όντως είναι σε γνώση όλων των συναδέλφων- αυτή τη στιγμή έχουν τρέξει μέτρα, προγράμματα και προσκλήσεις που αφορούν κάθε είδους δραστηριότητα, που έχει σχέση με τον πρωτογενή τομέα, όπως: προγράμματα για νέους αγρότες, για βιολογική γεωργία, κτηνοτροφία, μελισσοκομία, τοπικά προγράμματα «LEADER», σχέδια βελτίωσης, ευζώια των ζώων, ποιοτική γεωργική παραγωγή, εξισωτική αποζημίωση, δασικά μέτρα. Θα μπορούσαμε να μιλάμε ώρες για όλα αυτά.

Το θέμα είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχει μια κατεύθυνση πύρων, ώστε να ενισχυθούν οι Έλληνες παραγωγοί και να μπορούν πραγματικά να υποστηρίξουν τη δραστηριότητά τους. Και όλα αυτά μέσα σε ένα τοπίο που συνεχώς αλλάζει. Χαρακτηριστικά, θα μπορούσα να σας αναφέρω ότι το να ενισχύσουμε και βεβαίως, να παροτρύνουμε σε μια κατεύθυνση ανάπτυξης θερμοκηπιακής καλλιέργειας, προφανώς δείχνει έναν δρόμο που αυτήν τη στιγμή δημιουργεί μια προστιθέμενη αξία στα τα ίδια τα ελληνικά προϊόντα. Γιατί όλα αυτά δεν γίνονται απλά, επειδή κάποια στιγμή σκεφτήκαμε να κάνουμε μια συγκεκριμένη δράση, αλλά γιατί βρίσκουμε και εντοπίζουμε πού βρίσκεται το λεγόμενο συγκριτικό πλεονέκτημα και πώς μπορούμε να κεφαλαιοποιήσουμε στον μέγιστο δυνατό βαθμό την προστιθέμενη αξία των ελληνικών αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αλήθεια είναι ότι ο πρωτογενής τομέας ζει σε μια άλλη πραγματικότητα. Πρώτον, η κλιματική κρίση και οι συνέπειές της έχουν δημιουργήσει ένα εντελώς διαφορετικό τοπίο. Και η αλήθεια είναι ότι η ελληνική πολιτεία, η οποία ελληνική πολιτεία στο μέλλον, θα κληθεί να στηρίξει τον πρωτογενή τομέα, να τον ενισχύσει και να του δώσει βοήθεια σε θέματα και ζητήματα που ποτέ δεν ήταν υπ' όψιν μας στο παρελθόν.

Αν μάλιστα σ' αυτό προσθέσει κανείς και το γεγονός ότι με την κλιματική κρίση δημιουργείται μια τεράστια ανάγκη να γίνει μια ορθότερη διαχείριση του λεγόμενου αρδευτικού νερού σε συνδυασμό με την αναζήτηση της επάρκειάς του, καταλαβαίνετε ότι πλέον στην εξίσωση όλων αυτών των επιλογών που στρατηγικά,

σχεδιαστικά πρέπει να έχει η κάθε κυβέρνηση στη δική της φάρετρα, μπαίνουν παράγοντες, οι οποίοι ποτέ δεν υπήρχαν στο παρελθόν.

Είναι η πρώτη φορά που επιχειρούμε να έχουμε έναν στρατηγικό σχεδιασμό για την επάρκεια και τη διαχείριση του αρδευτικού νερού. Είναι η πρώτη φορά που γίνονται έργα όχι ασύνδετα μεταξύ τους, αλλά με έναν τέτοιο τρόπο και με μια τέτοια λογική που θα μπορούν πραγματικά, σε ένα πολύ μεγάλο βάθος χρόνου, να διασφαλίσουν την επάρκεια του αρδευτικού νερού. Άλλωστε, μόνο από το πρόγραμμα «Υδωρ 2.0» ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι αντλούνται αδιανόητα υψηλοί οικονομικοί πόροι από το Ταμείο Ανάκαμψης κυρίως, προκειμένου να γίνουν αρδευτικά έργα, τα οποία δεν είχαν γίνει ποτέ στο παρελθόν.

Το θέμα είναι, όμως, ότι σ' αυτήν την προσπάθεια, που έχουμε επικεντρώσει το σύνολο του σχεδιασμού και το σύνολο της πολιτικής, ο στόχος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ένας να έχουμε έναν πρωτογενή τομέα, ο οποίος θα λειτουργεί με όρους ανθεκτικότητας, με όρους αειφορίας και με όρους πραγματικής απόδοσης για όλους τους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι έχουν επιλέξει να ζουν και να έχουν άμεση σύνδεση με τον πρωτογενή τομέα.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε με την εξής σκέψη. Σε έναν προϋπολογισμό θα μπορούσαμε να μιλάμε με αριθμούς και να λέμε πολλά, θα μπορούσαμε να λέμε ποια είναι η εισφορά του πρωτογενούς τομέα στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, ποιες είναι οι εξαγωγές που κάνουμε, ποιο είναι το αγροτικό ισοζύγιο, αν είμαστε ελλειμματικοί, όπως ήμασταν μέχρι πριν μερικά χρόνια ή αν είμαστε πλεονασματικοί που είμαστε τώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν με ρωτήσετε θα σας πω ότι οι αριθμοί για τον πρωτογενή τομέα δεν έχουν καμμία απολύτως σημασία. Η μεγάλη σημασία του πρωτογενούς τομέα βρίσκεται στον πραγματικό του ρόλο στην κοινωνική συνοχή, εκεί ακριβώς που πρέπει να υπάρχουν άνθρωποι σε όλη την ελληνική περιφέρεια, σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της ελληνικής περιφέρειας, στις παραμεθόριες, στις απομακρυσμένες περιοχές, που τελικά ο μόνος λόγος για να ζουν και να μπορούν να κρατάνε ζωντανές τις οικογένειές τους εκεί, να έχουν την άμεση σχέση και τη διασύνδεση με τον πρωτογενή τομέα είναι ο πραγματικός λόγος για τον οποίο πρέπει να αναδειχτεί κανείς την αξία του πρωτογενούς τομέα. Και εκεί ακριβώς πρέπει να επικεντρώνεται το σύνολο των πολιτικών.

Αυτό άλλωστε δεν σας κρύβω ότι είναι η προτεραιότητα όλων των σχεδιασμών που μπορεί να υπάρχουν αυτήν τη στιγμή από την πλευρά του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης Τροφίμων. Αυτή είναι η πραγματική προτεραιότητα και της Κυβέρνησης, αλλά και του Πρωθυπουργού.

Με αυτές τις σκέψεις σας καλώ να υπερψηφίσετε τον προϋπολογισμό που προτείνει η Κυβέρνηση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Τσιάρα.

Έχουν ζητήσει παρέμβαση ο κ. Μάντζος, ο κ. Καραθανασόπουλος και ο κ. Δημητριάδης.

Ορίστε, κύριε Μάντζο, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ο πρωτογενής τομέας, το είπατε, κύριε Υπουργέ, είναι ένας κρίσιμος τομέας της ελληνικής οικονομίας και της κοινωνικής μας συνοχής. Για εμάς, το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, ο πρωτογενής τομέας, η αγροτική παραγωγή δεν είναι ένας απλός τομέας οικονομικής δραστηριότητας, είναι το έδαφος πάνω στο οποίο οφείλει να ριζώσει και να ανθοφορήσει η δίκαιη, βιώσιμη, ανθεκτική, εξωστρεφής περιφερειακή ανάπτυξη που έχει ανάγκη ο τόπος μας, η χώρα μας τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικό δημογραφικό επίπεδο.

Και όμως παρά τη σημασία αυτού του κλάδου, τον οποίο ομολογούμε σχεδόν όλοι εδώ σ' αυτήν την Αίθουσα, όλοι θέλω να πιστεύω, πέντε Υπουργούς μετά, πέντε χρόνια μετά, με την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας βλέπουμε μια συνεχή υποβάθμιση του τομέα.

Τέσσερα σημεία αντί πολλών. Σημείο πρώτον, το κόστος πα-

ραγωγής σε ενέργεια, λιπάσματα, ζωοτροφές, αναλώσιμα, παντού σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ είναι αυξημένο κατά 29% τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Οι αγρότες είναι αποκομμένοι από τον τραπεζικό λογαριασμό. Η αγροτική γη, η γεωργική γη είναι πλήρως απροστάτευτη ενόψει των κόκκινων δανείων. Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έδωσε πολύ λίγα χρήματα σε έργα αναγκαία εγγειοβελτιωτικά. Και εγώ αναρωτιέμαι - αναρωτιόμαστε όλοι μας - πώς θα στηρίξουμε την παραγωγή την αγροτική, όπως θέλουμε όλοι λοιπόν, με αυτό το κόστος παραγωγής σε αυτά τα ύψη στα τελευταία τέσσερα χρόνια.

Εμείς λέμε με έλεγχο του κόστους στα αγροτικά εφόδια, με έλεγχο του κόστους στα καύσιμα μετά από κατάργηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο και με εισαγωγή αφορολόγητου στις επιδοτήσεις, στις ενισχύσεις και στις αποζημιώσεις. Αυτά είναι μέτρα. Εσείς τι λέτε σε αυτό; Θα επιτρέψετε, για παράδειγμα, οι ενεργειακές κοινότητες των αγροτών μας να συνδεθούν επιτέλους στο δίκτυο και να οδηγηθούν σε επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας;

Σημείο δεύτερο, ΟΠΕΚΕΠΕ και προκαταβολή βασικής ενίσχυσης. Το ποσό της προκαταβολής του 2024 είναι το μικρότερο ποσό που έχει καταβληθεί ποτέ από την εφαρμογή της βασικής ενίσχυσης στη χώρα μας και οι δικαιούχοι είναι οι λιγότεροι από ποτέ από τότε που εφαρμόζεται η Κοινή Αγροτική Πολιτική στην Ελλάδα. Είναι 104.562.933 ευρώ λιγότερα τα όσα καταβλήθηκαν προς συμψηφισμό στους δικαιούχους από αυτά τα οποία το Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ προβλέπει για τη χώρα μας, χρήματα τα οποία στερούνται οι αγρότες μας εξαιτίας λαθών, αστοχιών, ολιγωριών της διοίκησης. Κοστίζουν στην παραγωγή αυτές οι ολιγορίες.

Φυσικά να δούμε πώς θα αναθεωρηθεί και πώς θα εφαρμοστεί η νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική. Αυτό είναι ένα ευρωπαϊκό ζήτημα, αλλά είναι εθνική υπόθεση και εθνική ευθύνη η προετοιμασία και η υλοποίηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής σε κάθε κράτος-μέλος και δη στην Ελλάδα. Στην Ελλάδα ο ΟΠΕΚΕΠΕ βυθίζεται σε μια κατάσταση ανυποληψίας, αδιαφάνειας και ανεπάρκειας, ανικανότητας. Τέθηκε εποπτεία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πέντε διοικητές και ακόμη μετράμε. Στις 28 Νοεμβρίου διαβάσαμε ότι ζητήσατε την παραίτηση και του σημερινού. Πρόκειται για ένα από τα εμβληματικά πεδία αποτυχίας της Κυβέρνησης. Υπάρχει σχέδιο, οποιοδήποτε σχέδιο, για τον ΟΠΕΚΕΠΕ;

Τρίτο σημείο από τα τέσσερα, ο ΕΛΓΑ. Το είπατε. Προέρχεστε και από τη Θεσσαλία. Γνωρίζετε πολύ καλά τη δραματική ιστορία των αποζημιώσεων, τη θλιβερή ιστορία, την τραγική ιστορία των καθυστερήσεων στις αποζημιώσεις από φυσικές καταστροφές.

Ο ΕΛΓΑ λέει πως αδυνατεί, σγκώνει τα χέρια. Γιατί; Γιατί έχει αναχρονιστικό κανονισμό και μηχανισμό λειτουργίας. Πόσες φορές έχουμε μιλήσει σε αυτήν την Αίθουσα για την ανάγκη να αναθεωρηθεί ο κανονισμός λειτουργίας του ΕΛΓΑ; Εμείς μιλούμε για Εθνικό Ταμείο Κλιματικής Κρίσης. Εσείς πότε θα λάβετε δράση; Πότε και πώς θα συνειδητοποιήσετε ότι η κλιματική αλλαγή, η κλιματική κατάρρευση δεν είναι, δικαιολογία για διοικητικές παραλείψεις, αλλά είναι επιταγή για άμεση δράση;

Σημείο τέταρτο: οι ζωνοόσοι που ζήσαμε μετά τη φυσική καταστροφή στη Θεσσαλία. Οι ζωνοόσοι της πανώλης και της ευλογιάς. Ακόμα δεν έχουμε κατανοήσει πώς εισχώρησαν και πώς επεκτάθηκαν σε όλη τη χώρα. Τα ερωτήματα είναι τι μαθήματα πήρε το κράτος μας από αυτή τη νέα περιπέτεια, αν προέβλεψε την πρόκληση κτηνιάτρων, αν στελέχωσε τις πύλες εισόδου της χώρας με τον κατάλληλο εξοπλισμό και προσωπικό.

Και αλήθεια, τι γίνεται ακόμα με εκείνη την περίφημη επιδημιολογική διερεύνηση, η οποία δεν έχει καταλήξει και δεν φαίνεται να καταλήγει στις αιτίες αυτής κρίσης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι αυτά τα τέσσερα σημεία είναι φλέγοντα ερωτήματα πάνω σε έναν καίριο τομέα της εθνικής μας οικονομίας, στον οποίο, αντί να δρέπουμε ήδη τους καρπούς της ανάπτυξης, αντικρίζουμε καμένη γη, εξαιτίας ανεπάρκειας και ανικανότητας της κυβερνητικής πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ

τον κ. Μάντζο.

Έχετε τον λόγο, κύριε Καραθανασόπουλε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αναφέρθηκε και ο κ. Τσιάρας, αλλά και ο κ. Σταϊκούρας προηγούμενων στις παθογένειες. Τι είναι, ουρανοκατέβατες οι παθογένειες αυτές; Δεν είναι τα αποτελέσματα των πολιτικών που άσκησαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις, μεταξύ των οποίων και της Νέας Δημοκρατίας στο παρελθόν; Άρα, αξιοποιείτε αυτές τις καταστάσεις μάλιστα, τις παθογένειες, όπως τις ονομάζετε, για να επιταχύνετε ακόμη περισσότερο την αντιλαϊκή σας πολιτική.

Τονίσατε, κύριε Υπουργέ, ότι ο πρωτογενής τομέας έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον για την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τη χώρα μας. Το ζήτημα είναι για ποιον είναι το ενδιαφέρον. Είναι για τον βιοπαλαιστή αγρότη ή για τις επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα, είτε στην παραγωγική διαδικασία είτε στη μεταποίηση των αγροτικών προϊόντων; Για το δεύτερο. Άρα και για ποιον σκοπό;

Είναι για να καλυφθούν οι διατροφικές ανάγκες του λαού ή η κερδοφορία των επιχειρηματικών ομίλων που άλλες οι τιμές στο χωράφι και άλλες στο ράφι; Και πολύ περισσότερο με την εξωστρέφεια για εξαγωγές και κέρδη που επί της ουσίας καταδικάζουν τον ελληνικό λαό και τον λαό γενικά της χώρας μας και λόγω των εισοδηματικών πολιτικών, να στρέφεται σε κατώτερης ποιότητας αγροτικά προϊόντα, όπως είναι το λευκό τυρί αντί για τη φέτα, όπως τον σπορέλαιο αντί για το ελαιόλαδο. Αντί λοιπόν να φροντίσετε να καλύψετε τις διατροφικές ανάγκες του λαού με ποιοτικά αγροτικά προϊόντα, εσείς ενδιαφέρεστε για το κέρδος.

Δεύτερο ζήτημα, κύριε Υπουργέ. Το ενδιαφέρον σας για τον βιοπαλαιστή αγρότη πού έγκειται; Τον έχετε αφήσει έρμαιο, όχι μόνο εσείς, για να είμαι δίκαιος, αλλά και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, στα δόντια της καπιταλιστικής αγοράς που είναι ο πραγματικός αντίπαλος. Διότι η καπιταλιστική αγορά είναι αυτή που τον προμηθεύει με πανάκριβες πρώτες ύλες και είναι αυτή που αγοράζει την παραγωγή του για ένα κομμάτι ψωμί.

Γιατί λοιπόν δεν παρεμβαίνετε άμεσα να διασφαλίσετε εγγυημένες τιμές στον αγρότη που να καλύπτουν το κόστος παραγωγής και του αφήνουν και ένα εισόδημα για να μπορεί να ζήσει; Γιατί το αρνείστε αυτό το αίτημα, το παναγροτικό αίτημα το οποίο υπάρχει, για εγγυημένες τιμές από το κράτος;

Δεύτερο ζήτημα, υπάρχει η έξαρση των ζωνοδόων αυτό το διάστημα. Αναρωτήθηκε και ο κ. Μάντζος από πού. Μα, είναι αποτέλεσμα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που είναι ξέφραγο αμπέλι πλέον η ενοποιημένη ευρωπαϊκή αγορά. Γιατί, για παράδειγμα, είναι αποδεδειγμένο ότι η πανώλη προέκυψε από νόμιμο, όπως το ονομάζετε, ενδοκοινοτικό εμπόριο από τη Ρουμανία.

Άρα, ένα ζήτημα είναι αυτό, μπάτε σκύλοι αλέστε, και δεύτερο είναι η διάλυση των κρατικών κτηνιατρικών υπηρεσιών και τρίτον, η μεταφορά της ευθύνης της προστασίας στον ίδιο τον κτηνοτρόφο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο ζητήματα, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω πραγματικά την παρέμβασή μου.

Τρίτο ζήτημα, στο οποίο αναφέρθηκαν και οι υπόλοιποι, είναι για τον ΕΛΓΑ. Είπατε 1,5 δισεκατομμύριο ότι δώσατε τα τελευταία χρόνια. Πραγματικό το μέγεθος, αλλά δεν είναι πραγματική η κρατική συμβολή, γιατί 800 εκατομμύρια είναι οι εισφορές των αγροτών και 700 του κράτους. Πολύ δε περισσότερο ένα κράτος το οποίο...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ, θα απαντήσετε στο τέλος. Μη διακόπτετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Λέω λοιπόν ότι 700 δώσατε και τα 700, κοιτάξτε, είναι τα δέκα χρόνια κατά τα οποία οι κυβερνήσεις από το 2010 έως το 2020 δεν έδωσαν δεκάρα τσακιστή στον ΕΛΓΑ, όλες οι κυβερνήσεις και του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας και του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν έδωσαν δεκάρα τσακιστή και έφτασε σε αυτά τα χάλια ο ΕΛΓΑ.

Και τρίτον, για το ζήτημα με τον ειδικό φόρο κατανάλωσης. Δεν

επιστρέφете το 100%, ένα το κρατούμενο. Δεύτερον, δεν είναι δική σας πρωτοβουλία, είναι αποτέλεσμα της πάλης των αγροτών στα μπλόκα που σας ανάγκασε να δώσετε και δεν το επιστρέφете όλο. Είναι δυνατόν τα 100 εκατομμύρια να είναι το ίδιο με τα 180 εκατομμύρια που ήταν οι επιστροφές του πετρελαίου το 2016, όταν το καταργήσατε στο τρίτο μνημόνιο και τα τρία κόμματα; Και μάλιστα με τιμή αυξημένη, 1 ευρώ τότε το 2016, 1,50 ευρώ σήμερα το πετρέλαιο. Και τα 100 εκατομμύρια λέτε ότι καλύπτει το σύνολο; Όχι, δεν καλύπτει το σύνολο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Γι' αυτό ακριβώς και οι αγρότες ζητάνε επί της ουσίας το αφορολόγητο στην αντλία, κύριε Υπουργέ, και όχι με τις διάφορες επιστροφές, όποτε και αν θα δοθούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καραθανασόπουλο.

Πριν σας δώσω τον λόγο, κύριε Δημητριάδη, να κάνω μια ανακοίνωση στο Σώμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, πενήντα τέσσερις μαθητές και μαθητές και πέντε εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 1^ο Γυμνάσιο Ξυλοκάστρου.

Η Βουλή σας καλωσορίζει, παιδιά και σας εύχεται καλά Χριστούγεννα!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Έχετε τον λόγο, κύριε Δημητριάδη.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι όλοι ομολογούμε ότι ο πρωτογενής τομέας είναι θεμελιώδους σημασίας για την εθνική οικονομία, διότι σχετίζεται με την autarkεία, με το να μπορούμε να κάνουμε εξαγωγές και κυρίως, να μπορούμε να καλύψουμε τις ανάγκες της εσωτερικής αγοράς σε τρόφιμα. Έχει σχέση και με την επιβίωσή μας.

Όμως δυστυχώς, τα τελευταία δέκα χρόνια έχει υπάρξει μια δραματική συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα. Σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, από 2013 έως 2023 είχαμε μείωση 22% στη γεωργία, 20% στην κτηνοτροφία, 14% στη μελισσοκομία και 41% στην αμπελοκαλλιέργεια. Όλα αυτά ήταν απόρροια μνημονιακών πολιτικών και κυρίως, της αποτυχίας της Κυβέρνησης αυτής και των προηγούμενων να αντιμετωπίσει την ενεργειακή κρίση.

Σήμερα λοιπόν ο μέσος Έλληνας αγρότης αντιμετωπίζει τα εξής προβλήματα. Πρώτον, υψηλό κόστος παραγωγής: λιπάσματα, ρεύμα και ενέργεια. Δεύτερον, κόκκινα δάνεια, πάρα πολύ σημαντικό. Περιμένω να δω τι νομοσχέδιο θα φέρει η Κυβέρνηση για τη ρύθμιση. Διότι δυστυχώς, αυτήν τη στιγμή που μιλάμε πολλοί αγρότες πνίγονται από τα κόκκινα δάνεια, από τα funds και τους servicers και δυστυχώς, ακόμα και μέλη συνεταιρισμών και κληρονόμοι μελών συνεταιρισμών που έχουν πεθάνει αναγκάζονται να χρεώνονται δάνεια τα οποία πήραν μέσω των συνεταιρισμών. Αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό και δυστυχώς, αν δεν βγάλουμε τους αγρότες από τη μέγγηση του κόκκινων δανείων, τότε μονίμως θα έχουμε πρόβλημα.

Όλα αυτά εδώ, κύριε Υπουργέ, συνθέτουν μια πολύ άσχημη εικόνα. Μάλιστα να πω εάν πάτε σε παραμεθόριες περιοχές ή σε περιοχές της υπαίθρου, θα διαπιστώσετε ότι υπάρχει ερήμωση. Πρόσφατα μάλιστα ένα αμερικάνικο κανάλι, το «CNBC», έκανε ένα ρεπορτάζ για την ελληνική ύπαιθρο. Ξέρετε τι διαπίστωσε; Στην Ελλάδα σήμερα έχουμε χωριά - φαντάσματα, περιοχές που κάποτε ήκμαζαν πλέον έχουν εγκαταλειφθεί, δεν έχουν κατοίκους.

Αυτό φυσικά είναι μια απόρροια της εγκατάλειψης της πρωτογενούς παραγωγής και φυσικά των συμφορών που έχουν πλήξει τον αγροτικό τομέα. Μάλιστα δε να πω ότι όλες αυτές οι συμφορές έχουν χειροτερέψει έπειτα από αυτό που έγινε στη Θεσσαλία με τον «Ντάνιελ», αλλά και με την επιδημία της πανώλης και της ευλογιάς.

Εμείς λοιπόν ζητούμε από εδώ να παρθούν άμεσα μέτρα, να

απαλλαχθούν οι αγρότες από το βάρος των κόκκινων δανείων και εκτός από τα δάνεια που είναι πάρα πολύ σημαντικό, να ενισχυθούν ειδικά οι νέοι αγρότες, να δώσουμε κίνητρα στους νέους μας να πάνε σε παραμεθόριες περιοχές και στην ύπαιθρο, να σταματήσει επιτέλους αυτή η εγκατάλειψη.

Κι επειδή είπατε για τον ΟΠΕΚΕΠΕ, ξέρετε, ο ΟΠΕΚΕΠΕ βρέθηκε στο στόχαστρο της δημοσιότητας όχι άδικα. Βρέθηκε στο στόχαστρο της ευρωπαϊκής εισαγγελίας και της Κομισιόν. Έγιναν λάθος πληρωμές σε χιλιάδες αγρότες και πρέπει τώρα να γίνει επιστροφή, από λάθος του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Θέλω μάλιστα να ρωτήσω τι θα συμβεί. Άκουσα για 3 δισεκατομμύρια που θα δοθούν σε νέους αγρότες. Θα μοιραστούν; Και αν ναι, πότε;

Αυτά είναι πάρα πολύ σημαντικά ζητήματα. Πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα, διότι διαφορετικά ξέρετε πως όσο ο αγρότης νοσεί και όσο υποφέρει, υποφέρουμε και εμείς και αυτό φαίνεται και στο πιάτο μας. Έχουμε αύξηση τιμών και φυσικά έχουμε το θλιβερό φαινόμενο να πηγαίνουμε στο σουπερμάρκετ να βλέπουμε λεμόνια και ντομάτες Τουρκίας, ακόμα και λαχανικά από τη Λατινική Αμερική και από άλλα μέρη του κόσμου, αντί να βλέπουμε ελληνικά προϊόντα. Αυτά ήθελα να πω.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Δημητριάδη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, επιχειρήσα με την κατά το δυνατόν μεγαλύτερη μετριοπάθεια να σας παρουσιάσω την υφιστάμενη πραγματικότητα στον πρωτογενή τομέα και βεβαίως θα σας μιλήσω και για κάποια θέματα ή ζητήματα τα οποία άπτονται ενός κεντρικού σχεδιασμού και προφανώς θα υλοποιηθούν το επόμενο χρονικό διάστημα κα πιθανόν να χρειάζεται να κριθούν στον επόμενο προϋπολογισμό.

Όμως από το να είμαστε σε μία λογική με σοβαρό τρόπο, χωρίς αναφορές στο παρελθόν, να προσπαθούμε να παρουσιάσουμε όλα αυτά τα οποία έχουν γίνει μέχρι το να δέχεται κανείς μια κριτική, η οποία προφανώς δεν έχει σχέση με την πραγματικότητα, είναι τεράστια απόσταση. Και εξηγούμαι.

Κόκκινα δάνεια. Ποιος αλήθεια έρχεται και φέρνει ρύθμιση για τα κόκκινα δάνεια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Ξεχάσατε στο παρελθόν ότι έγινε τέτοια προσπάθεια και από άλλες κυβερνήσεις; Ξεχάσατε τον κ. Κόκκαλη, οι αξιότιμοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ που, ως Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, είχε επιχειρήσει να περάσει μια τέτοια ρύθμιση και δεν κατάφερε να την περάσει;

Αν πιστεύει κανείς ότι όλη αυτή η προσπάθεια να διευθετήσουμε νομοθετικά τέτοιου είδους εκκρεμότητες, που έχουν πολλούς παράγοντες και πολλούς συμμετέχοντες, είναι εύκολη, ας έρθει να μας το πει και να μας δείξει πώς είναι. Κι αν πιστεύετε ότι αυτό δεν είναι προϊόν μιας τεράστιας προσπάθειας ανθρώπων, οι οποίοι επιχειρήσαν σε όλα τα επίπεδα, από την Τράπεζα της Ελλάδος, τον ειδικό εκκαθαριστή, την Τράπεζα Πειραιώς που είναι ο βασικός μέτοχος αυτής της υπόθεσης, να υπάρξει μια συνολική συνεννόηση η οποία προφανώς προϋπέθετε την τήρηση κάποιων προϋποθέσεων, ελάτε και πείτε μου πως αλλιώς μπορούσε να γίνει.

Εγώ θα περίμενα, κυρίες Μάντζο και κυρίες Καραθανασόπουλε, να πείτε «μπράβο» στην Κυβέρνηση που επιτέλους θα φέρει μια τέτοια ρύθμιση. Αν και πιστεύω ότι θα έχουμε το χρόνο και τη δυνατότητα να τα συζητήσουμε όλα αυτά αμέσως μετά.

Αναφερθήκατε σε έργα. Έχετε αλήθεια γνώση πόσα έργα γίνονται αυτή τη στιγμή με χρηματοδότηση του δεύτερου πυλώνα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής; Γνωρίζετε πόσες προσκλήσεις έχουν απευθυνθεί στον παραγωγικό κόσμο και τι είδους, τι μεγέθους αξιοποίηση πόρων γίνεται, προκειμένου να υπάρχει η συνέχεια του πρωτογενούς τομέα;

Είπα να μην καταχρασώ τον χρόνο, κυρίες Πρόεδρε, γι' αυτό τον λόγο και δεν επέμενα στη βασική μου ομιλία. Σας λέω λοιπόν ότι πάνω από 600 εκατομμύρια ευρώ επενδύθηκαν για νέους αγρότες. Η πρόσκληση η οποία «τρέχει» τώρα αφορά σε 410 εκα-

τομμύρια ευρώ. Θα σας πω ότι για τη βιολογική γεωργία, κτηνοτροφία, μελισσοκομία διατέθηκαν περισσότερα από 700 εκατομμύρια. Η πρόσκληση που «τρέχει» τώρα είναι 288 εκατομμύρια. Αυτά είναι υποχρηματοδότηση, προφανώς, έτσι; Δεν είναι αρκετά χρήματα.

Θα σας πω ότι για το «Υδωρ 2.0» αναμένεται να αντληθούν πόροι πάνω από 4 δισεκατομμύρια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με μεγάλα αρδευτικά έργα, έργα τα οποία γίνονται σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Ελλάδος, στο Νέστο, στη Θεσσαλία, στην Καλαμάτα, στην Κρήτη. Όλα αυτά γίνονται ακριβώς γι' αυτό τον λόγο, γιατί ουσιαστικά υπάρχει η δυνατότητα μέσω του δεύτερου πυλώνα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να έχει έναν κρίσιμο ρόλο. Κι αυτό είναι κάτι το οποίο δεν νομίζω ότι μπορεί εύκολα να το αμφισβητήσει κανείς.

Σχέδια βελτίωσης; Δόθηκαν περισσότερα από 300 εκατομμύρια ευρώ. Στα ατομικά προγράμματα «LEADER», περισσότερα από 600 εκατομμύρια ευρώ. Να σας πω ποια είναι τα επόμενα μέσω του στρατηγικού σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, κυρίες Μάντζο; Για τους νέους αγρότες 410 εκατομμύρια, για την αγροτική οδοποιία 65, που ουσιαστικά με την υπερδέσμευση θα φτάσουν 300, για τη σύσταση και λειτουργία ομάδων παραγωγών 32 εκατομμύρια και θα φτάσουν 100. Για την εξισωτική αποζημίωση ζητήσαμε το ποσό τώρα από τον κ. Παπαθανάση των 235 εκατομμυρίων, για τα μεγάλα εγγειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα 169 εκατομμύρια. Ουσιαστικά με τη δυνατότητα της υπερδέσμευσης θα φτάσουν στα 600. Για τη μεταποίηση 120 εκατομμύρια, για τα σχέδια βελτίωσης για τα θερμοκήπια 150 και θα φτάσουν 300. Αυτά δεν είναι χρήματα; Είναι υποχρηματοδότηση, αλήθεια;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Γιατί άκουσα κάποια πράγματα τα οποία πραγματικά δεν μπορώ να τα συλλάβω, εκτός αν μιλάμε για διαφορετικά νούμερα και για διαφορετική πραγματικότητα.

ΟΠΕΚΕΠΕ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την πρώτη στιγμή αναγνώρισα ότι στον ΟΠΕΚΕΠΕ υπάρχουν προβλήματα τα οποία καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε. Τα προβλήματα αυτά έχουν μια αναφορά στο παρελθόν και έχουν μια αναφορά ουσιαστικά σε διαδικασίες τις οποίες ποτέ δεν κατάφερε κανείς να τις κάνει να λειτουργούν μέσα από όρους διαφάνειας. Και γι' αυτό όποτε θέλετε μπορούμε να συζητήσουμε.

Ποιο είναι το μείζον αυτή τη στιγμή; Να μην μπουν σε διακινδύνευση οι ευρωπαϊκοί πόροι που κατευθύνονται στους Έλληνες παραγωγούς. Έχει κάποιος άλλη άποψη γι' αυτό; Πιστεύετε κάτι διαφορετικό από αυτό; Αν το πιστεύετε, θέλω να μου το πείτε.

Βεβαίως ευθύνη, χρέος και βασική υποχρέωση κάθε κυβέρνησης και κάθε υπουργού είναι να εξυγιάνει τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Η προσπάθεια αυτή πολλές φορές δεν πετυχαίνει. Γιατί πάντα εμπλέκεται ο ανθρώπινος παράγοντας. Επαναλαμβάνω όμως για άλλη μια φορά και το λέω ενώπιόν σας -το έχω πει πολλές φορές δημόσια- ότι είναι το προσωπικό μου στοίχημα και θέλω να με κρίνετε γι' αυτό. Εδώ θα είμαι και θέλω να με κρίνετε, όχι όμως για πράγματα τα οποία υπάρχουν από το παρελθόν -προφανώς αφορούν και πολλές προηγούμενες κυβερνήσεις- με τον ίδιο στερεότυπο επαναλαμβανόμενο τρόπο. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΕΛΓΑ καθυστερήσεις. Αλήθεια; Έχει ξαναπληρώσει ποτέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο ΕΛΓΑ 312 εκατομμύρια ευρώ σε περισσότερους από τριάντα τρεις χιλιάδες δικαιούχους μέσα σε ένα χρόνο και εννοώ πέραν των συνηθισμένων γνωστών καταστροφών που αποζημιώνει; Το έχετε ξανά καταγεγραμμένο; Αν το έχετε, ελάτε και πείτε μου ότι καθυστερεί ο ΕΛΓΑ. Αλήθεια, έτσι είναι τα πράγματα;

Πείτε μου αλήθεια και κάτι ακόμη. Ποια κυβέρνηση είναι αυτή που έδωσε 397 εκατομμύρια για να κλείσουμε με όλες τις οφειλές της προηγούμενης δεκαετίας με τον ΕΛΓΑ, με τη λεγόμενη κρατική χρηματοδότηση; Πάλι αυτή η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Πάλι αυτή η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Γι' αυτό λοιπόν θα σας παρακαλούσα πολύ η κριτική σας του-

λάχιστον να έχει μια βάση. Διότι αν μιλάμε για χρήματα που δεν έχουν δει ποτέ, δεν έχουν ξαναδεί ποτέ στην ιστορία του ΕΛΓΑ, τουλάχιστον ως αναγνωρίσουμε και κάτι στην Κυβέρνηση και σε αυτούς τους ανθρώπους που μέσα από δυσκολίες, μέσα από προβλήματα προσπαθούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε Πρόεδρε, τέθηκαν πολλά θέματα, αλλά θα προσπαθήσω να κλείσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Όσο πιο σύντομα μπορείτε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε τι γίνεται με τις ζωνοδόσους σε όλη την Ευρώπη αυτή την περίοδο; Ξέρετε ότι είναι ένα μόνιμο θέμα σε όλα τα ευρωπαϊκά συμβούλια η αντιμετώπιση διαφορετικών ζωνοδόσων ανά χώρα;

Η Ελλάδα πέτυχε κάτι μοναδικό. Μια ζωνοδόσος και αναφέρομαι στην πανώλη, που έθεσε σε πολύ μεγάλο κίνδυνο όλο το ζωικό της κεφάλαιο, κατάφερε να την αντιμετωπίσει με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο στο πλέον σύντομο χρονικό διάστημα. Στις αρχές Δεκεμβρίου έκλεισε οριστικά ο κύκλος της πανώλης.

Μάλιστα επειδή άκουσα και πολλά, θυμάστε ποια ήταν η αποζημίωση για κάθε ζώο πριν τον «Ντάνελ»; Ήταν 87 ευρώ. Θυμάστε πόσο, αυτή η Κυβέρνηση πάλι, η κακή για εσάς, έκανε την αποζημίωση για κάθε ζώο την περίοδο του «Ντάνελ»; Την έκανε 150 ευρώ. Ξέρετε ποια είναι η αποζημίωση που δίνουμε για την πανώλη και μάλιστα έχουμε πιστώσει 13,5 εκατομμύρια ευρώ - εδώ είναι ο κ. Πετραλιάς - προκειμένου να δοθούν αποζημιώσεις στους κτηνοτρόφους που αναγκάστηκαν να θανατώσουν τα κοπάδια τους; Είναι 250 ευρώ το ζώο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Δεν τις έχουν πάρει ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, μη διακόπτετε. Δεν έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αυτό λοιπόν δείχνει ότι είναι μια Κυβέρνηση η οποία δεν βλέπει, δεν ενδιαφέρεται, δεν είναι ευαίσθητη απέναντι σε αυτά τα γεγονότα τα οποία συμβαίνουν; Αν είναι έτσι, ελάτε να μετρηθούμε τουλάχιστον με κανόνες λογικής, όχι πολιτικής. Εδώ δεν μιλάμε για πολιτική αυτή τη στιγμή. Εδώ μιλάμε για λογική. Κι αν αυτό δεν μπορεί κανείς να το αναγνωρίσει, το καταλαβαίνω.

Προφανώς, για να το απαντήσω κι αυτό, έχουν καταβληθεί πάνω από 3 εκατομμύρια, κύριε Μάντζο, προκειμένου να προσληφθούν κτηνίατροι ως εποχικό προσωπικό και βεβαίως προγραμματίζονται μόνιμες προσλήψεις με το Υπουργείο Εσωτερικών.

Κύριε Καραθανασόπουλε, κλείνω με μια δική σας επισήμανση. Έχω την άποψη ότι τα ελληνικά προϊόντα είναι μοναδικά. Αν θα έπρεπε να θέσω τον ελληνικό πρωτογενή τομέα σε μια λογική ανταγωνιστικότητας σε σχέση με τα προϊόντα άλλων χωρών, θα σας έλεγα ότι στο οικονομικό επίπεδο είναι πολύ δύσκολο να τα καταφέρουμε. Έχουμε όμως κάτι μοναδικό, την ποιότητα.

Τα ελληνικά προϊόντα, με τη συζήτηση που γίνεται για τη μεσογειακή διατροφή και τη δική τους υψηλή διατροφική αξία, μπορούν πραγματικά να έχουν τεράστια τύχη και στην ευρωπαϊκή και στην παγκόσμια αγορά. Πιστεύω δηλαδή ότι λάδι, ελιά, φέτα γραβιέρα, μέλι, ακτινίδια, λαχανικά, οπωροκηπευτικά δεν μπορεί να έχει καμία χώρα στο επίπεδο της ποιότητας που τα παράγει η Ελλάδα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό δεν το αμφισβητούμε. Αμφισβητούμε ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ποια είναι η προσπάθεια η οποία γίνεται κεντρικά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Ποια είναι η προσπάθεια που γίνεται στρατηγικά και κεντρικά; Να δημιουργήσουμε συνθήκες αειφορίας, να κρατήσουμε ζωντα-

νούς και να δώσουμε κίνητρα σε όλους τους Έλληνες παραγωγούς. Αυτό είναι το μεγάλο ζητούμενο και αυτός ο βασικός άξονας της πολιτικής μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αν μου λέτε, παραδείγματος χάριν, ότι αυτή τη στιγμή η κλιματική κρίση έχει δημιουργήσει άλλα δεδομένα, προφανώς κι είναι έτσι.

Εγώ θα το αμφισβητήσω; Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Για τη νοθεία στο λάδι τι έχετε κάνει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Η ευκολία με την οποία ο καθένας μπορεί να πετάγεται και να λέει οτιδήποτε είναι μια καθιερωμένη πρακτική και στη δημόσια λογική και στον δημόσιο διάλογο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Τα βαφτίζουν ιταλικά και ισπανικά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριοι συνάδελφοι, το θεωρείτε σωστό;

Ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ, παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αλλά θέλω να σας παρακαλέσω, όποτε θέλετε, να έρθετε να με ρωτήσετε, να κάνετε επίκαιρη επερώτηση, αν θέλετε να έρθετε να σας ενημερώσω, γιατί το να λέει κανείς με ευκολία οτιδήποτε χωρίς να αναλαμβάνει ούτε το κόστος το πραγματικό ούτε το κόστος της δικής του επιχειρηματολογίας, προφανώς είναι κάτι που στο τέλος της ημέρας κρίνουν οι Έλληνες πολίτες. Αυτή είναι η αλήθεια. Αλλά το να παραποιούμε μια πραγματικότητα η οποία είναι καταγεγραμμένη, προφανώς απέχει και από την ίδια την πολιτική συζήτηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Τσιάρα.

Είχε ζητήσει τον λόγο επί προσωπικού ο κ. Κόκκαλης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Για ένα λεπτό, διότι αναφέρθηκε...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Θετικά αναφέρθηκε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Ναι, ναι, ευχαριστώ για την καλή σας πρόθεση.

Με τη διαφορά, όμως, ότι αυτή η ρύθμιση, κύριε Υπουργέ, και βέβαια πήρε την έγκριση της Τραπέζης της Ελλάδος του κ. Στουρνάρα -σας την έχω στείλει- και προέβλεπε τρία πράγματα: Διαγραφή όλων των εξωλογιστικών τόκων, δυνατότητα διαγραφής έως και 60% του κεφαλαίου και υπολογισμό των πανωτοκίων. Διήρκεσε μόλις για έξι μήνες, γιατί έγιναν εκλογές το 2019 και καταργήθηκε. Μακάρι και εσείς να φέρετε τέτοιου είδους ρυθμίσεις και ακόμη καλύτερες, έτσι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Σε ένα μήνα θα τα πούμε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Επαναλαμβάνω. Οι ρυθμίσεις αυτές είχαν πάρει ήδη την έγκριση. Απλά καταργήθηκαν με την ανάληψη της εξουσίας από τη Νέα Δημοκρατία. Δεν φταίω εγώ, η ιστορία το λέει, η πραγματικότητα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Εδώ είμαστε....

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Αυτό είναι. Τι να κάνουμε; Ρωτήστε τον κ. Στουρνάρα. Έξι μήνες. Ρωτήστε τον κ. Στουρνάρα, τον κ. Ζαββό, τα γνωρίζουν.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κόκκαλη.

Τον έχει ο κ. Κωνσταντίνος Κεφαλογιάννης, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, ο προ-

υπολογισμός του 2025 για τον οποίο συζητάμε σήμερα συνδυάζει τα εξής τρία στοιχεία: Πρώτον, τη δημοσιονομική σύνθεση, ώστε να μην ξοδεύουμε περισσότερα από αυτά που αντέχουμε. Δεύτερον, την ανάπτυξη που αποτελεί πολύ σημαντικό στοιχείο για την πρόοδο της χώρας. Τρίτον, δράσεις για την κοινωνική συνοχή και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Ξεκινώντας με τη δημοσιονομική σύνθεση, η Ελλάδα θα έχει για φέτος το τέταρτο υψηλότερο πρωτογενές πλεόνασμα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα, όμως, έχουμε δραστητική αποκλιμάκωση του χρέους, τη μεγαλύτερη στην ιστορία της Ευρωζώνης, από 209,4% σε σχέση με το ΑΕΠ το 2020 σε 147,5% σήμερα. Τι σημαίνει, όμως, αυτό για τους συμπολίτες μας; Σημαίνει ότι η γρήγορη μείωση του δημόσιου χρέους περνάει στα επιτόκια δανεισμού του κράτους, αλλά και του ιδιωτικού τομέα, δηλαδή των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών. Μικρότερα επιτόκια δανεισμού σημαίνει περισσότερες επενδύσεις, μεγαλύτερη απασχόληση και υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης. Έχουμε, επίσης, υπεραπόδοση των εσόδων κατά 3,7 δισεκατομμύρια. Αυτό οφείλεται στις παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής. Οφείλεται, επίσης, στην ανάπτυξη και τη διείσδυση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Αυτά τα χρήματα επιστρέφουν στην κοινωνία με αύξηση των δημόσιων επενδύσεων σε κρίσιμα έργα υποδομής, με την ενίσχυση της υγείας, της παιδείας και τη στήριξη των ασθενέστερων.

Η Κυβέρνηση έδωσε μια μάχη κατά της φοροδιαφυγής με χειροπιαστά αποτελέσματα. Οι επιδόσεις αυτές αποδεικνύουν τα αποτελέσματα των ψηφιακών εργαλείων που αναπτύχθηκαν για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής: σε πρώτη φάση η διασύνδεση των POS με τις ταμειακές μηχανές και η πλατφόρμα myDATA. Και δεν σταματάμε εκεί, καθώς το 2025 αυτή η προσπάθεια θα ενταθεί με νέα εργαλεία και υπηρεσίες, όπως το ψηφιακό πελατολόγιο, την επέκταση του ηλεκτρονικού τιμολογίου, το ψηφιακό δελτίο αποστολής, τις νέες διαλειτουργικότητες του Κτηματολογίου και άλλα εργαλεία που θα ολοκληρώσουν αυτήν τη μεγάλη φορολογική μεταρρύθμιση, μια μεταρρύθμιση που έχει στον πυρήνα της τη δικαιοσύνη. Πώς αποτυπώνεται τώρα αυτό στην κοινωνία; Με καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, με μειώσεις φόρων, με την ενίσχυση των συνταξιούχων, με το επίδομα γέννησης, με την αύξηση των αποζημιώσεων για τις εφημερίες των γιατρών, με τα αυξημένα κονδύλια του προϋπολογισμού που σήμερα συζητάμε για την υγεία, για την παιδεία, για τις εθνικές μας δυνάμεις.

Πάμε τώρα στους δείκτες της ανάπτυξης. Στην τριετία 2023-2025 η Ελλάδα θα έχει σωρευτική ανάπτυξη 6,9% και η Ευρωζώνη μόλις 2,5%. Η ανεργία από 17,9% το 2019 μειώθηκε στο 9,7% σήμερα, με μισό εκατομμύριο νέες θέσεις εργασίας. Είναι σημαντικό ότι περιορίστηκαν και τα ποσοστά μερικής απασχόλησης. Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης αυξήθηκαν τα τελευταία πεντέμισι χρόνια κατά 560.000. Το 2019 οι επενδύσεις ήταν στο 11% του ΑΕΠ και σήμερα στην Ελλάδα είναι στο 17,5%, ενώ μία ακόμη πολύ μεγάλη επιτυχία της Κυβέρνησης είναι ότι η Ελλάδα είναι στην έκτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως προς την απορρόφηση των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης και στην έβδομη ως προς το ΕΣΠΑ.

Στη χώρα μας συντελείται, λοιπόν, ένας τεράστιος μετασχηματισμός μέσα από τις μεγάλες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, οι οποίες αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής για την ενίσχυση της οικονομίας μας, διατηρώντας παράλληλα τη δημοσιονομική σταθερότητα, η οποία δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες για την προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων τόσο εγχώριων, όσο και διεθνών. Και το σημαντικότερο, η Ελλάδα παραμένει πυλώνας σταθερότητας σε μία περιοχή γεμάτη με γεωπολιτικές προκλήσεις.

Για να ολοκληρώσουμε τώρα με το τρίτο σημείο του προϋπολογισμού, την κοινωνική συνοχή, που είναι και το απώτατο ζητούμενο από την κοινωνία, ο κρατικός προϋπολογισμός του 2025 εξασφαλίζει πρόνοιες που κάνουν πιο ισχυρή και ανθεκτική την οικονομία μας. Είναι ένας προϋπολογισμός κυρίως με κοινωνικό πρόσημο. Οι μόνιμες θετικές παρεμβάσεις ξεπερνούν το 1 δισεκατομμύριο ευρώ. Περιλαμβάνει, επίσης, δώδεκα αυξήσεις αποδοχών και δώδεκα μειώσεις φόρων. Ο μέσος μισθός το 2019 ήταν

στα 1.046 ευρώ. Σήμερα είναι στα 1.445 ευρώ. Βρισκόμαστε πολύ κοντά στον στόχο που έχουμε θέσει για 1.500 ευρώ στο τέλος της τετραετίας.

Παράλληλα, ο προϋπολογισμός του 2025 προωθεί θεσμικά μέτρα που εστιάζουν στην ενίσχυση των επενδύσεων και της καινοτομίας, στην αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος, που είναι το μεγαλύτερο στοίχημα για την πατρίδα μας, στις δαπάνες για την εθνική άμυνα, στα κονδύλια για την υγεία. Σε σχέση με το 2019, σήμερα οι δαπάνες για την υγεία έχουν αυξηθεί κατά 74%, οι δαπάνες για την άμυνα κατά 73%, γεγονός που υπογραμμίζει και τις προτεραιότητες της Κυβέρνησης. Βεβαίως, υπάρχουν πρόσθετα μέτρα και για τις τράπεζες. Έχει ολοκληρωθεί η εξυγίανσή τους με σημαντική βοήθεια του κράτους και των φορολογουμένων. Οι τράπεζες πρέπει με τη σειρά τους να επιστρέψουν με μεγαλύτερη υπευθυνότητα προς την κοινωνία το μέρισμα ανάπτυξης που τους αναλογεί.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας καταθέτει σήμερα έναν ρεαλιστικό, αναλυτικό και πλήρως κοστολογημένο προϋπολογισμό, εναρμονισμένο με την επίτευξη των μακροοικονομικών στόχων. Ποιοι είναι αυτοί οι στόχοι; Η οικονομική σταθερότητα, η βιώσιμη ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία. Ο ελληνικός λαός, σε αντίθεση με εσάς, δεν έχει κοντή μνήμη. Αντιθέτως, κρίνει και συγκρίνει. Και πιστέψτε με, όχι τα λόγια, αλλά τα έργα. Συγκρίνει τις λελογισμένες πολιτικές της Κυβέρνησης με την παλαιοκομματικού τύπου παροχολογία που προσπαθείτε να παρουσιάσετε.

Βέβαια, δεν είναι η πρώτη φορά που το κάνετε και φοβάμαι ότι δεν είναι και η τελευταία. Βλέπετε πλέον ότι η Ελλάδα των επενδύσεων και της προόδου αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση για την Ευρώπη και όχι παράδειγμα προς αποφυγή. Παρά, λοιπόν, τις τεκτονικές αλλαγές στη διεθνή σκακιέρα, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης εγγυώνται ότι η Ελλάδα πορεύεται με σταθερότητα και αποφασιστικότητα, με συνετή και ορθολογική διαχείριση των δημοσίων πόρων, με έναν προϋπολογισμό οικονομικά άρτιο και κυρίως δημοσιονομικά υπεύθυνο.

Γι' αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, σας καλώ να ψηφίσετε τον προϋπολογισμό. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κεφαλογιάννη.

Επόμενος ομιλητής ο κ. Διονύσιος Καλαματιανός, Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ, και μετά θα ακολουθήσει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα για τον προϋπολογισμό στη χώρα μας. Όμως, πρέπει να κοιτάμε και τη μεγάλη εικόνα, να βλέπουμε το ευρύτερο τοπίο στην περιοχή μας και διεθνώς. Δυστυχώς, βρισκόμαστε σε μια περίοδο γεωπολιτικών αλλαγών, περίοδο αστάθειας και δυστυχώς βλέπουμε να ενισχύεται ο ρόλος της Τουρκίας. Το είδαμε στη Συρία όπου ένα στυγερό, αυταρχικό καθεστώς έπεσε, αλλά φαίνεται ότι αντικαθίσταται από μια ισλαμιστική δύναμη με τη στήριξη της Τουρκίας.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες η Κυβέρνηση της χώρας μας όφειλε να ετοιμάσει τη χώρα για να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις, να θωρακίσει τη χώρα μας, να προασπίσει την κυριαρχία και τα κυριαρχικά μας δικαιώματα, αλλά να προσφέρει βελτιώνοντας και το παραγωγικό μοντέλο και ταυτόχρονα να φροντίσει και την κοινωνική συνοχή.

Πετυχαίνει αυτόν τον στόχο ο προϋπολογισμός που συζητάμε σήμερα; Εμείς λέμε όχι. Όσοι μας βλέπουν και μας παρακολουθούν διαπιστώνουν ότι από τη μία τα κυβερνητικά στελέχη και οι συνάδελφοι Βουλευτές της κυβερνητικής πλειοψηφίας προσπαθούν να παρουσιάσουν μια εξωραϊσμένη εικόνα, μια εικόνα επιτυχίας, μια εικόνα ότι όλα πηγαίνουν καλά. Δυστυχώς, όμως, βλέπουμε ότι εσείς ακολουθείτε την πεπατημένη, ακολουθείτε τις ίδιες συνταγές όπως με τους προηγούμενους προϋπολογισμούς και τα αποτελέσματα δεν είναι θετικά για την κοινωνική πλειοψηφία.

Εμείς αυτό που αναδεικνύουμε είναι οι ανάγκες της κοινωνικής

πλειοψηφίας που δεν ικανοποιούνται με τον προϋπολογισμό που έχετε καταθέσει. Και ξέρετε δεν το λέμε μόνοι μας. Με εμάς συμφωνούν και μεγάλα στρώματα του ελληνικού λαού -μεσαία και κατώτερα οικονομικά στρώματα- αλλά συμφωνούν και διεθνείς και ευρωπαϊκοί και εγχώριοι φορείς, όπως ο ΟΟΣΑ, η EURO-STAT, η ΕΛΣΤΑΤ και το ΚΕΠΕ, το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών.

Η καθημερινότητα, δυστυχώς, περιλαμβάνει για τους πολίτες ακρίβεια, περιλαμβάνει στεγαστική κρίση, περιλαμβάνει ελλείψεις σε δημόσια νοσοκομεία, στα σχολεία μας, περιλαμβάνει και δημογραφική κρίση δυστυχώς.

Πάμε να δούμε και τα νούμερα. Είναι προτελευταίοι οι Έλληνες και οι Ελληνίδες σε αγοραστική δύναμη. Μόνο η Βουλγαρία μας περνάει και είναι χειρότερη. Για τη στέγη ξοδεύεται το 35% του εισοδήματός μας. Είναι το χειρότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχουν αυξηθεί 178% οι πλειστηριασμοί και οι κατασχέσεις. Έχει αυξηθεί 16 δισεκατομμύρια το ιδιωτικό χρέος με τη δική σας διακυβέρνηση. Σε 1,5 δισεκατομμύριο ανέρχονται οι οφειλές του δημόσιου προς τους πολίτες, προς τους ιδιώτες. Δηλαδή, τι έχουμε; Από τη μία, έχουμε υπερχρέωση νοικοκυριών και επιχειρήσεων και, από την άλλη, καθυστέρηση στις πληρωμές του δημοσίου.

Επίσης, βρισκόμαστε δυστυχώς στις χειρότερες θέσεις στις ιδιωτικές δαπάνες για την υγεία. Αυτό είναι το δημόσιο σύστημα που λέτε ότι ενισχύετε, το ΕΣΥ που δήθεν ενισχύετε και καλούμαστε να πληρώσουμε 2,5 δισεκατομμύρια επιπλέον φόρους για το 2025. Παραπάνω έσοδα 2,5 δισεκατομμυρίων προβλέπει ο προϋπολογισμός. Το 1,5 δισεκατομμύριο από αυτά είναι από έμμεσους φόρους, τους πιο άδικους φόρους γιατί πλήττουν ιδιαίτερα τα μεσαία και χαμηλότερα στρώματα.

Και, από την άλλη, τι έχουμε; Εσείς έχετε στο 5% τα μερίσματα για τους έχοντες και κατέχοντες. Πρόκειται για δύο μέτρα και δύο σταθμά, λοιπόν.

Τα βλέπουμε, τα γνωρίζουμε όλα αυτά. Και εσείς τα βλέπετε και τα γνωρίζετε. Προσπαθείτε, όμως, να πείσετε τον εαυτό σας ότι πάνε καλά τα πράγματα. Επιμένετε να περιγράφετε μια ανεστραμμένη πραγματικότητα. Φέρνεται, λοιπόν, ξανά έναν προϋπολογισμό που δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες και στις προτεραιότητες του ελληνικού λαού. Ίσα-ίσα κάνει χειρότερη την καθημερινότητά του. Φέρνεται έναν προϋπολογισμό που είναι κοινωνικά άδικος και διατηρεί και ενισχύει τις ανισότητες, έναν προϋπολογισμό που επιτρέπει τα υπερέσοδα των ολιγοπωλίων στην ενέργεια, στα διυλιστήρια, στις τράπεζες που γίνεται πολύ μεγάλη συζήτηση τελευταία και επιβάλλει τη λιτότητα και περαιτέρω απώλεια εισοδήματος για τους πολλούς.

Είναι ένας προϋπολογισμός, λοιπόν, που αδιαφορεί για τα δίκαια αιτήματα των εργαζομένων, των μικρομεσαίων, των επαγγελματιών, των επιστημόνων, των αγροτών, των συνταξιούχων και της νέας γενιάς. Είναι ένας προϋπολογισμός που συντηρεί και εντείνει την υποβάθμιση των κοινωνικών δικαιωμάτων και συντηρεί και εντείνει και την αδικία που χαρακτηρίζει τη διακυβέρνησή σας από τον Ιούλιο του 2019 έως και σήμερα.

Ανάλογη είναι η κατάσταση και στη δημόσια παιδεία και αναφέρομαι στη δημόσια παιδεία, γιατί είναι η πιο σίγουρη επένδυση για το παρόν και το μέλλον. Τι κάνετε εσείς; Το 2023 ήταν 2,9% του ΑΕΠ οι δαπάνες για την παιδεία, το 2024 2,8 και για το 2025 προϋπολογίζετε 2,7 δισεκατομμύρια του ΑΕΠ για την παιδεία. Μειώνεται, δηλαδή, το κόστος, η δαπάνη για την παιδεία από τη δική σας διακυβέρνηση. Αυτό δείχνει και τις προτεραιότητες σας και τις επιλογές σας.

Τι έχουμε στη δημόσια εκπαίδευση; Έλλειψη πόρων και προσωπικού, κλείσιμο σχολείων. Διακόσια σχολεία έχουν κλείσει με τη δική σας διακυβέρνηση. Έχουμε συγχωνεύσεις τμημάτων -βίαιες συγχωνεύσεις τμημάτων- έως και τριάντα μαθητές σε κάθε τάξη. Από όλη την Ελλάδα παίρνουμε μηνύματα διαμαρτυρίας για αυτή την κατάσταση που έχετε δημιουργήσει. Έχουμε προβλήματα στέγασης και μετακίνησης για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, επικίνδυνες και ακατάλληλες σχολικές τάξεις και υποδομές και εγκαταστάσεις συνολικά για τα σχολεία μας, συνθήκες αυταρχισμού και πειθαρχικές διώξεις ενάντια των εκπαιδευτικών και, βεβαίως, έχετε επιβάλλει την τιμωρητική αξιολόγηση.

Επίσης, υπάρχουν τεράστια προβλήματα στην ειδική αγωγή, υπονόμευση και υποβάθμιση του δημόσιου και δωρεάν σχολείου και του δημόσιου και δωρεάν πανεπιστημίου. Η μέριμνά σας, αυτό που φροντίζετε, είναι να ιδρύσετε αντισυνταγματικά ιδιωτικές σχολές και όλα υπέρ των ιδιωτών των κολεγίων. Εμείς επιμένουμε ότι είναι απαραίτητη μια δημόσια γενναία αύξηση πόρων για τη δημόσια εκπαίδευση. Όπως είπα και προηγουμένως, είναι η πιο σίγουρη επένδυση και οφείλουμε να δώσουμε έμφαση σε αυτό. Χρειάζονται πραγματικές και επαρκείς προσλήψεις εκπαιδευτικών. Είπε ο Υπουργός δέκα χιλιάδες νέες προσλήψεις. Αυτή είναι η αλήθεια; Όχι. Τεσσερισήμισι χιλιάδες είναι οι αποχωρήσεις, οι συνταξιοδοτήσεις που έχουν γίνει. Άρα, δεν μιλάμε για δέκα χιλιάδες νέες προσλήψεις. Είναι εξήμισι χιλιάδες στην καλύτερη περίπτωση. Φτάνουν; Όχι, γιατί στην Ελλάδα το 40% των εκπαιδευτικών αναγκών καλύπτονται με αναπληρωτές. Πόσο είναι ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση των αναπληρωτών; Είναι 5%. Πότε θα φτάσουμε με αυτό τον ρυθμό προσλήψεων να προσεγγίσουμε έστω τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Κατά τα άλλα, μας λέτε ότι είμαστε Ευρώπη.

Χρειάζεται στήριξη των εκπαιδευτικών ιδίως σε συνθήκες γενικευμένης ακρίβειας και στεγαστικής κρίσης. Χρειάζεται ουσιαστική επιμόρφωσή τους βεβαίως και δεν πρέπει να αφήνουμε μόνους τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς να αντιμετωπίζουν σύνθετα και πολυποίκιλα προβλήματα, κοινωνικά προβλήματα, όπως είναι ο σχολικός εκφοβισμός που έχει αυξηθεί τελευταία.

Θέλουμε και στήριξη του δημόσιου πανεπιστημίου με πρόσληψη μελών ΔΕΠ, πόρους για το δημόσιο πανεπιστήμιο, ενίσχυση πραγματική να λυθεί το θέμα της επισφάλειας των ερευνητών μας. Έχουν σχέσεις επισφαλείς εργασίας και αναγκάζονται πολλοί να μεταναστεύσουν και χάνουμε ένα τεράστιο επιστημονικό κεφάλαιο. Αυτό είναι το πραγματικό brain drain και συνεχίζεται γιατί δεν φροντίζετε να έχουμε ένα ασφαλές περιβάλλον με οικονομικές απολαβές, δίκαιες απολαβές για αυτό το τεράστιο κεφάλαιο που λέγεται ερευνητικό προσωπικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Συντομεύετε, κύριε συνάδελφε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Πριν κλείσω, δύο λόγια θέλω να πω για την Ηλεία, για τον τόπο μου. Βιώνει την ακύρωση, την οπισθοδρόμηση, την υποβάθμιση από την Κυβέρνηση.

Ξεκινώ με τις υγειονομικές μονάδες. Υπάρχουν τεράστιες ελλείψεις γιατρών. Στέλνουν από άλλους νομούς -Αχαΐα, Αρκαδία, Μεσσηνία- γιατρούς για να βγουν οι εφημερίες στα νοσοκομεία μας.

Λειτουργούσαν δύο πανεπιστημιακά τμήματα. Καταργήθηκαν, έφυγαν. Η Ηλεία μοναδικός νόμος που δεν έχει κανένα πανεπιστημιακό τμήμα.

Επίσης, μεγάλα έργα υποδομών έχουν ακυρωθεί. Έχουν πάει πίσω. Ήταν δρομολογημένα, προχωρούσαν, δυστυχώς καθυστερούν.

Αγρότες -είπε ο Υπουργός προηγουμένως. Τεράστιο κόστος παραγωγής, κλιματική αλλαγή που προκαλεί προβλήματα στους αγρότες και τους κτηνοτρόφους μας. Δεν αποζημιώνονται. Μειωμένες ενισχύσεις. Αλαλούμ με τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Δυσλειτουργίες στον ΕΛΓΑ. Σας λέμε αναμορφώστε το πλαίσιο του ΕΛΓΑ, τον κανονισμό του ΕΛΓΑ στις σύγχρονες απαιτήσεις. Δεν το κάνετε πέντε χρόνια, πεντέμισι τώρα. Και μας είπε ως Υπουργός ότι επιστρέφουμε, λέει, τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στους αγρότες. Δύο χρόνια σας το λέμε. Τότε μας λέγατε ότι ψάχνουμε λεφτό-δεντρα. Τώρα το εφαρμόζετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Εμείς το προτείναμε εδώ και δύο χρόνια; Γιατί δεν το κάνατε; Λέγατε ότι είναι λεφτόδεντα, ότι ψάχναμε λεφτόδεντρα τότε. Τώρα το κάνετε.

Σε κάθε περίπτωση, συνοψίζοντας, αυτός ο προϋπολογισμός δεν προσφέρει λύσεις. Μεγαλώνει, ενισχύει τα προβλήματα, εντείνει τις ανισότητες, συρρικνώνει το κοινωνικό κράτος, υπο-

βαθμίζει τα δημόσια αγαθά της υγείας και της παιδείας.

Είμαστε απέναντι σε αυτή τη λογική. Θέλουμε προοδευτικές απαντήσεις στις σύγχρονες προκλήσεις της πατρίδας μας. Είμαστε υπέρ της ενίσχυσης της δημόσιας υγείας και εκπαίδευσης. Είμαστε υπέρ μιας διακυβέρνησης που σχεδιάζει και υλοποιεί ένα βελτιωμένο παραγωγικό μοντέλο για τη χώρα μας, που δημιουργεί ποιοτικές και καλά αμειβόμενες σχέσεις και θέσεις εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ: Η οικονομία πρέπει να έχει στο επίκεντρο τον άνθρωπο.

Εμείς θέλουμε το χαμόγελο, την ελπίδα, την αισιοδοξία με προοδευτικές λύσεις.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καλαματιανό. Τον λόγο έχει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Σκυλακάκης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω την εισήγησή μου για τον προϋπολογισμό του 2025 σε σχέση με τα δικά μας θέματα, παρουσιάζοντας τα συμβαίνοντα στον χώρο της ενέργειας.

Το 2025, με βάση το ΕΣΕΚ και τον προγραμματισμό και τις προβλέψεις όλων, θα φτάσουμε να έχουμε περίπου 16 GW ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Για να έχετε ένα μέτρο σύγκρισης, μιλάμε για 6 GW παραπάνω από το 2022. Αυτή είναι η τεράστια στρατηγική αλλαγή -ακόμα μεγαλύτερη όταν συγκρίνουμε από το 2019-, την οποία επιτυγχάνει αυτή η Κυβέρνηση, εισάγοντας στην οικονομία ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες παρέχουν ρεύμα πολύ φθηνότερα από οποιοδήποτε άλλο μέσο. Ξαναλέω τα νούμερα: Από το 2022 μέχρι το 2025 από τα 10 GW στα 16 GW. Μιλάμε για αιολικά και φωτοβολταϊκά αποκλειστικά.

Η επιτυχία αυτή, η οποία με ασφάλεια μάς οδηγεί σε χαμηλότερες τιμές -γιατί αυτό είναι ο δρόμος- και σε ενεργειακή ανεξαρτησία και αυτάρκεια, στηρίζεται σε μια συνολική πολιτική της Κυβέρνησης, στην οποία τον περασμένο χρόνο προστέθηκαν και καινούργια εργαλεία. Προστέθηκαν τα βιομηχανικά PPA που πήραν προτεραιότητα. Προστέθηκαν τα αγροτικά PPA, που πήραν προτεραιότητα. Προστέθηκε η απελευθέρωση μπαταριών, που είναι κρίσιμη, γιατί κανένας επενδυτής δεν θα μπει να κάνει αυτές τις μαζικές και δεν θα έμπαινε να κάνει αυτές τις μαζικές επενδύσεις, αν δεν υπήρχε ταυτόχρονα δυνατότητα και για πρόσθετες μπαταρίες με τρεις τρόπους. Πέρασαμε πριν από έναν περίπου μήνα τη σχετική νομοθέτηση, που επιτρέψαμε εγκατάσταση μπαταριών χωρίς επιδοτήσεις σε υφιστάμενα φωτοβολταϊκά μετά το 2019. Επιτρέψαμε, επίσης χωρίς επιδοτήσεις, εκεί που υπάρχει έτοιμος ηλεκτρικός χώρος τα παλιά θερμικά καθώς και stand alone μπαταρίες.

Ταυτόχρονα, προωθούμε ταχύτατα -αυτό ακόμη δεν έχει επίπτωση, θα έχει επίπτωση μετά από 2028, 2029, 2030- τις offshore ανεμογεννήτριες, τις εξωχώριες ανεμογεννήτριες. Ολοκληρώνεται το σχέδιο για τη χωροθέτηση. Πέρασε όλες τις διαδικασίες, ακόμα και από το ΚΑΣ και από παντού. Τώρα πηγαίνουμε στις έρευνες βυθού και έρευνες ανέμου, που είναι αναγκαίες, για να βγουν οι διαγωνισμοί.

Συνέπεια αυτών των εξελίξεων, της ταχύτατης ανάπτυξης των ΑΠΕ, είναι η καθοδική τάση προς τις τιμές, παρά τις αντιδράσεις πολλών και διαφόρων. Διότι ένα φαινόμενο πρόσφατο με τις ΑΠΕ είναι ότι όλοι θέλουν τις ΑΠΕ στην Ελλάδα, αλλά κανένας τις ΑΠΕ σε οποιοδήποτε ελληνικό νόμο. Οπότε, θα πρέπει να βρούμε ένα μέρος της Ελλάδας που να μην έχουμε ελληνικούς νομούς. Τέλος πάντων, αυτά τα λύνουμε με λογική και σύνεση καθώς προχωρούν τα πράγματα. Αυτή, όμως, η πολύ μεγάλη ανάπτυξη των ΑΠΕ, οδηγεί, ταυτόχρονα με άλλα μέτρα που παίρνουμε, και σε καθοδική τάση προς τις τιμές. Το 2024 είχαμε περίπου 10% κάτω στις τιμές λανικής σε σχέση με το 2023, παρά το γεγονός ότι έχουμε δύο μίνι ενεργειακές κρίσεις, μία στη νοτιοανατολική Ευρώπη το περασμένο καλοκαίρι με ακραίες τιμές και μία τώρα, που είναι σε εξέλιξη, με κακές τιμές σε ολόκληρη την Ευρώπη, όχι μόνο σε εμάς. Είναι χαρακτηριστικό ότι τον τελευταίο μήνα

αντί να είμαστε πρώτοι στην τιμή της χονδρικής, όπως είμαστε επί χρόνια και χρόνια στην Ευρώπη, έχουμε πέσει και είμαστε και όγδοοι και πέμπτη και δέκατοι και δέκατοι ένατοι και εικοστοί πρώτοι στην τιμή της χονδρικής, ακριβώς διότι έχουμε πετύχει αυτή την πολύ μεγάλη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών.

Ταυτόχρονα, πήραμε τον τελευταίο χρόνο σημαντικά μέτρα υπέρ του καταναλωτή. Να ξεκινήσω από το πράσινο τιμολόγιο, το οποίο τι εξασφάλισε; Για πρώτη φορά διαφάνεια στις τιμές. Ξέρουν πλέον οι πολίτες τι τιμές έχουν οι πάροχοι με ένα αμέσως συγκρίσιμο τιμολόγιο, κάτι που δεν υπήρχε καθόλου ούτε το είχε σκεφτεί κανείς.

Προσθέσαμε, εκτός από το πράσινο τιμολόγιο που έφερε διαφάνεια, το τιμολόγιο για τους αγρότες και το ανέφερε και ο συνάδελφος ο κ. Τσιάρας. Έχουν μπει όλοι όσοι έχουν αγροτικό ρεύμα και οι ΤΟΕΒ σε ένα τιμολόγιο εξαιρετικά χαμηλό και το οποίο τους εξασφαλίζει και τώρα που υπάρχει μια μίνι ενεργειακή ένταση πολύ φθηνότερες τιμές από οποιοδήποτε και μέχρι την επόμενη δεκαετία φθηνότερες τιμές.

Ταυτόχρονα, κάναμε ρύθμιση και των αγροτικών χρεών στο ηλεκτρικό. Εξορθολογήσαμε την ιστορία net metering-net billing που, που επιβαρύνει τον καταναλωτή. Το net metering δίνει λεφτά στον επενδυτή από τον καταναλωτή. Είπαμε όχι πλέον λεφτά στους επενδυτές. Οι καταναλωτές πρέπει να προστατεύονται, εξ ου και κινούμενα προς μείωση παντού -σταμάτησαν και οι ταρίφες και οι επιδοτήσεις- και όσοι θέλουν να κάνουν επενδύσεις, πηγαίνουν στην αγορά. Αυτή είναι μια πολύ μεγάλη διαφοροποίηση, σε σχέση με την ιστορία των ΑΠΕ, την οποία κανένας δεν έχει επαρκώς καταγράψει, κατά τη γνώμη μου.

Ταυτόχρονα, προχωρήσαμε στην αυστηροποίηση των ρευματοκλοπών με νομοθεσία που περάσαμε και θα δείτε τα αποτελέσματα, καθώς θα αρχίσουμε να αποκτούμε στοιχεία για τις ρευματοκλοπές του 2024 και του 2025. Κάνουμε μηνιαία καταμέτρηση. Ήδη έχουμε φτάσει στο 70% των νοικοκυριών και στο 90% της ενέργειας να κάνουμε μηνιαία καταμέτρηση.

Κάναμε το κοινωνικό τιμολόγιο για τους πολυτέκνους, που ήταν μία εκκρεμότητα την οποία είχαμε.

Θεσπίσαμε για πρώτη φορά επίδομα σε αυτούς που θερμαίνονται με ηλεκτρισμό, μια μεγάλη παράλειψη η οποία υπήρχε.

Οι κοινωνικά ευάλωτοι, οι ΚΟΤ, προβλέπουμε τώρα ότι θα έχουν επιπλέον κιλοβατώρες τον χειμώνα, κάτι που επίσης δεν υπήρχε.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των κοινωνικών δράσεων, ρυθμίσαμε -οι συνάδελφοι στη δυτική Μακεδονία καταλαβαίνουν την τεράστια σημασία που έχει αυτό- το μεγάλο θέμα των τηλεθερμάνσεων, που ήταν πνιγμένα στα χρέη και όλα τα χρέη διευθετήθηκαν με συμμετοχή όλων των πλευρών και εξασφαλίστηκε για την επόμενη εικοσαετία με πολύ καλές τιμές η τηλεθέρμανση για τις μεγάλες πόλεις της δυτικής Μακεδονίας, κάτι που ψήφισε πριν από λίγο καιρό η Βουλή.

Ταυτόχρονα, είναι σε πλήρη εξέλιξη το πρόγραμμα «ΑΠΟΛΛΩΝ», το οποίο θα διασφαλίσει αντίστοιχα με τους αγρότες τα ίδια πλεονεκτήματα τόσο στην τοπική αυτοδιοίκηση όσο και στους κοινωνικά ευάλωτους συμπολίτες μας σε σχέση με τη μακροχρόνια απολαβή φθηνών τιμών.

Όπως βλέπω, ο χρόνος είναι πάντα ασφυκτικός.

Να πω, επίσης, ότι στην ενέργεια προχωρήσαμε στις διασυνδέσεις και έκλεισε ο διπλασιασμός διασύνδεσης με τη Βουλγαρία. Συμφωνήσαμε υπερδιπλασιασμό του καλωδίου με την Ιταλία και ξεκινάμε, ενώ σώσαμε το καλώδιο της Κύπρου το οποίο πήγαινε να χαθεί. Ακόμα, αλλάξαμε τον συσχετισμό στο καλώδιο της Αιγύπτου και είμαστε στο 75% αιολικά. Τώρα μπαίνουν και οι διαχειριστές μέσα στην εταιρεία και τον επόμενο Μάιο θα έχουμε δοκιμαστική λειτουργία του καλωδίου της Κρήτης, μια τεράστια ανακούφιση για όλους τους καταναλωτές, διότι αυτό τα επόμενα χρόνια θα μας μειώσει δραματικά, τουλάχιστον κατά 300 εκατομμύρια, τα κόστη των ΥΚΩ διότι, όπως ξέρετε, η Κρήτη ηλεκτρίζεται πανάκριβα με θερμικές μονάδες. Αντίστοιχα προχωρούν αυτές οι τεράστιες επενδύσεις για τις Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα που, επίσης, θα μειώσουν και αυτές τις ΥΚΩ που τελικά πληρώσουμε όλοι μας ως καταναλωτές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομι-

λιάς του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, θα χρειαστώ λίγο χρόνο ακόμα. Όπως ξέρετε, το Υπουργείο είναι τεράστιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Τα τέσσερα λεπτά είναι αρκετά, κύριε Υπουργέ;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ίσως πέντε, κύριε Πρόεδρε. Είμαι λακωνικός, αλλά καλύπτω πάρα πολλά θέματα προς χάριν της συζήτησης.

Και κλείνω τα ενεργειακά λέγοντας ότι στη χρονιά αυτή ξεκίνησε και η κανονική λειτουργία του FSRU που εξασφάλισε πλήρη επάρκεια ακόμη και με LNG. Επαναλαμβάνω, λοιπόν, ότι ξεκίνησε το FSRU σε πλήρη λειτουργία, κάτι που μας εξασφαλίζει ότι η χώρα δεν εξαρτάται πλέον από αέριο αγωγών, αλλά μπορεί να καλύπτει όλο της το αέριο μέσω LNG -καταλαβαίνετε τι σημασία έχει αυτό στη φάση που είμαστε- ενώ ταυτόχρονα μπορεί να καλύπτει και τις γεωτονικές χρεώσεις έχοντας πολύ μεγάλη γεωπολιτική σημασία αυτή η εξέλιξη.

Έκανα ένα πολύ γρήγορο πέρασμα στην ενέργεια και πάω τώρα στο θέμα των δασών που είναι για μένα πάρα πολύ αγαπητό. Στα δάση έχουμε το πρόγραμμα «ANTINERO», το οποίο έχει παρεμβάσεις πάνω από 300 εκατομμύρια, τώρα κοντεύουμε τα 400 εκατομμύρια, που δεν υπήρχαν ποτέ. Έχουμε 56 εκατομμύρια στην αναδάσωση, 64 εκατομμύρια σε αντιπλημμυρικά και αντιδιαβρωτικά και δώσαμε για πρώτη φορά και 30 εκατομμύρια στους δήμους για να παρέμβουν στους δασικούς οικισμούς και να μπορέσουν να τους προστατεύσουν.

Το πιο σημαντικό, όμως, από τα έργα είναι τα 200 εκατομμύρια που μπαίνουν σε ορεινή υδρονομία στη Θεσσαλία. Ήδη δρομολογήθηκαν, όπως και ένα αντίστοιχο σημαντικό ποσό που θα έρθει για την Αττική, έργα ορεινής υδρονομίας, κύριοι συνάδελφοι, τα οποία είναι τα πιο αποτελεσματικά αντιπλημμυρικά έργα που μπορεί να υπάρξουν. Δεν είχαν γίνει στην Ελλάδα από τη δεκαετία σχεδόν του '60. Η χώρα είχε ξεχάσει τελείως τα έργα ορεινής υδρονομίας. Είναι τα πιο αποτελεσματικά αντιπλημμυρικά, τα οποία όμως δεν φαίνονται, γιατί είναι ψηλά στο βουνό.

Στα δάση προχωρήσαμε και τη δασική μεταρρύθμιση. Εξήντα χρόνια τα μισά δάση μας ήταν χωρίς διαχείριση. Όλα τα δάση της Αττικής είναι χωρίς διαχείριση σήμερα. Τελειώνουν τώρα οι διαχειριστικές μελέτες και βγαίνουν για πρώτη φορά οι διαγωνισμοί, αφού ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για τα υβριδικά σχήματα. Για πρώτη φορά εντός του 2025 θα βάλουμε τα δάση μας σε κανονική διαχείριση. Έχουμε ήδη τελειωμένες τις μελέτες Αττικής, Ηλείας και Βοιωτίας και προσθέτουμε άλλα 15 εκατομμύρια σε μελέτες διαχείρισης, για να προχωρήσουμε σταδιακά σε ολοκλήρωση της Ελλάδας. Αυτή είναι μια επανάσταση την οποία θα δείτε τα επόμενα χρόνια και στη δασική οικονομία.

Όσον αφορά τα πολεοδομικά, θα μιλήσω τελείως επιγραμματικά, γιατί ο χρόνος είναι ασφυκτικός.

Υλοποιούμε, λοιπόν, το μεγαλύτερο πρόγραμμα πολεοδομικής χωροθέτησης με τα τοπικά και τα ειδικά πολεοδομικά και τη θεσμοθέτηση των οδών. Μιλάμε για το πρόγραμμα των 700 εκατομμυρίων που θα αλλάξει τελείως την κατάσταση της πολεοδομίας στη χώρα.

Επίσης, κάναμε τη μεταρρύθμιση για τα αυθαίρετα. Τώρα που μιλάμε δημιουργείται ο μηχανισμός για να μπορούμε να έχουμε πλήρη εικόνα οποιασδήποτε αυθαίρετης δόμησης στη χώρα και κάναμε και την αλλαγή, έτσι ώστε να κατεδαφίζονται πρώτα τα νέα αυθαίρετα και να σταματήσει να υπάρχει το κίνητρο να δημιουργείς νέα αυθαίρετα.

Φοβάμαι ότι προσεχώς θα έχουμε αρκετές κατεδαφίσεις και θα χρειαστεί μια συνολική στήριξη του Κοινοβουλίου για να τελειώσουμε με την αυθαίρετη δόμηση. Η βούληση υπάρχει απολύτως από τη δική μου πλευρά και αναλαμβάνουμε, επειδή βλέπουμε ότι ορισμένα πράγματα δεν δουλεύουν, κάτι που είναι καινούργια εξαγγελία, να κάνουμε έναν δειγματοληπτικό έλεγχο στις πολεοδομίες για τα θέματα πολεοδομικής διαφθοράς που μπορεί να υπάρχουν, όπως απέδειξε η υπόθεση της Χαλκιδικής. Και επειδή δεν είναι εφικτό να ελέγχεις το σύνολο των αδειών στο σύνολο της χώρας με πολλαπλούς βαθμούς ελέγχου, αυτό που κάνουμε είναι να ξεκινήσουμε έναν δειγματοληπτικό έλεγχο παντού με συγκεκριμένους κανόνες και όπου βρούμε ότι υπάρχει

υψηλή απόκλιση, θα υπάρξει πλήρης έλεγχος και θα επέμβει η δικαιοσύνη όπου χρειαστεί.

Φεύγω από τα πολεοδομικά και έρχομαι πολύ σύντομα στο νερό. Ήδη προχωράει το έκτακτο πρόγραμμα για την υδροδότηση της Αττικής με τις αντίστοιχες μελέτες, για να πάμε στα Κρεμαστά και σε μεγάλα εργοστάσια αφαλάτωσης, λόγω των πολύ κακών υδρολογικών εξελίξεων της τελευταίας διετίας. Βγάλαμε 80 εκατομμύρια από το μικρό μας ΠΔΕ, το εθνικό, για έκτακτα έργα λειψυδρίας, ενώ σε συνεργασία και διάλογο με την τοπική αυτοδιοίκηση και παρά τα διάφορα αγκάθια που έχει η μεταρρύθμιση στις ΔΕΥΑ, θα παρουσιάσουμε την τελική της μορφή σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Θεσμοθετήθηκε ο ΟΔΔΗΧ και στο αμέσως επόμενο διάστημα θα έρθει και η διοίκηση, η οποία ορίστηκε στη Βουλή. Βγήκε και η ΚΥΑ κοστολόγησης-τιμολόγησης του νερού, ενώ ξεκίνησε τη λειτουργία της και η Ρυθμιστική Αρχή Υδάτων. Έχουμε ήδη τη δική της πρόταση, την οποία και θα αξιοποιήσουμε στο θέμα των ΔΕΥΑ και προχωράμε. Ήδη είχαμε τα πρώτα αποτελέσματα και μία μελέτη για την κλιματική κρίση που είναι εξαιρετικά λεπτομερής και γίνεται από την ομάδα της Ακαδημίας Αθηνών, του Αστροσκοπίου και από μία διεθνή ομάδα και με την οποία θα προβλέπουμε με πολύ μεγαλύτερη ακρίβεια τα φαινόμενα κλιματικής κρίσης στην Ελλάδα σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Και θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, με τα απόβλητα αν μου δώσετε ελάχιστο χρόνο. Ξέρω ότι τον έχω ξεπεράσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Τον έχετε ξεπεράσει κατά πολύ, κύριε Υπουργέ, ενώ θα σας θεθούν και ερωτήσεις και θα θέλετε να απαντήσετε μετά.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Θα πω μόνο μία φράση για τα απόβλητα. Από τα εξήντα πέντε πρόσημα, όταν παραλάβαμε, έπεσαν στα είκοσι. Τρία εργοστάσια είναι σε λειτουργία και πέντε σε κατασκευή. Τώρα είναι δώδεκα σε λειτουργία, είκοσι τρία σε κατασκευή και επτά θα αρχίσουν να κατασκευάζονται το επόμενο εξάμηνο.

Με το τελευταίο νομοσχέδιο καθιερώσαμε και το σύστημα εγ-γυοδοσίας, το οποίο και θα προχωρήσει τις επόμενες ημέρες. Σήμερα υπογράφω τη σχετική διαπάνη, ενώ με το σύστημα του καφέ κάδου, το οποίο θα είναι ιδιωτικό σύστημα σε ό,τι αφορά την εστίαση και τα ξενοδοχεία, θα κάνουμε μια πολύ μεγάλη αλλαγή στον τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων.

Ταυτόχρονα, ενοποιήσαμε τους ΦΟΔΣΑ. Και αυτό είναι ένα έργο που ολοκληρώθηκε την τελευταία χρονιά. Ωστόσο, παραλείπω και πάρα πολλά άλλα που κάναμε, όπως τα θαλάσσια πάρκα που τελειώνουν. Είναι ένα έργο αρκετά πλούσιο, ένα έργο μεταρρυθμιστικό, ένα έργο το οποίο θα συνεχιστεί με τον Προϋπολογισμό του 2025. Γι' αυτό ζητώ από το Σώμα να υπερψηφίσει και το έργο αυτό, αλλά και τον Προϋπολογισμό του 2025.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Έχουν ζητήσει παρεμβάσεις και ερωτήσεις στον κύριο Υπουργό ο κ. Μάντζος, ο κ. Καραθανασόπουλος, η κ. Πέρκα.

Υπάρχει κάποιος άλλος συνάδελφος;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Κι εγώ θα ήθελα τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Ζαμπάρα, είστε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος;

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Εντάξει. Θα προηγηθεί η κ. Πέρκα και μετά συνεχίζουμε.

Πριν δώσω τον λόγο στην κ. Πέρκα, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αιθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, έντεκα μαθήτριες και μαθητές και μία συ-

νοδός εκπαιδευτικός από τη Δημόσια Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης Μεταμόρφωσης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται Καλά Χριστούγεννα.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ορίστε, κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πριν από λίγους μήνες, τον Απρίλη, συζητούσαμε εδώ στην ίδια Αίθουσα κάτι τροποποιήσεις για τον ΝΟΚ και σας είχαμε πει επί λέξει -υπάρχουν τα Πρακτικά και τα βίντεο- «Γιατί, κύριε Υπουργέ, δεν περιμένετε τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε.»». Όμως, είχατε και το ΤΕΕ συμπαραστάτη και είχαμε την ΚΕΔΕ και τους δήμους απέναντι. Και, ευτυχώς, οι δήμοι δεν σας άκουσαν και ανέστειλαν από μόνοι τους στο μεγαλύτερο μέρος της χώρας, στην Αθήνα τουλάχιστον, τις οικοδομικές άδειες και το μπάχαλο που υπάρχει αυτή τη στιγμή, γιατί βγήκε η απόφαση του Σ.τ.Ε. που δικαίωσε προφανώς τους δημάρχους -δεν είδαμε να απολογείστε γι' αυτό- και ευτυχώς σώθηκαν κάποιες περιοχές. Τώρα ακούμε για τοπικά πολεοδομικά σχέδια για τα οποία ακούμε ότι είναι φοβερά σχέδια.

Κύριε Υπουργέ, παραλάβατε ώριμα μελετητικά και χρηματοδοτικά τα τοπικά πολεοδομικά σχέδια και τα καταργήσατε. Ήρθε άλλος νόμος -προκάτοχός σας βέβαια- και μέχρι να λήξει η προηγούμενη θητεία της Κυβέρνησής σας είχατε συμβασιοποιήσει μόνο δύο. Τώρα δεν ξέρω τι έχετε κάνει.

Θα ήθελα να πω δυο λόγια μόνο. Το νερό το ιδιωτικοποιείτε. Η ΔΕΥΑ είναι απέναντι και κάνουν συνελεύσεις και διαμαρτύρονται. Συζητήσαμε εδώ πέρα και σας έχουμε κάνει πολλές παρεμβάσεις. Και ως προς τα απόβλητα, ουσιαστικά με το τελευταίο νομοσχέδιο ιδιωτικοποιήσατε την ανακύκλωση. Αυτή είναι ουσία.

Πάμε, όμως, λίγο παρακάτω, διότι είστε πάρα πολύ περήφανος για τα θέματα της ενέργειας. Ακούσαμε ότι τα έχετε κάνει όλα πάρα πολύ ωραία. Εγώ σας λέω, λοιπόν, πρώτα το εξής: Σε ό,τι αφορά τις ΑΠΕ που προχωράνε, προχωράνε με την κοινωνία απέναντι. Γιατί; Διότι με την εισαγωγή της βεβαίωσης παραγωγού καταφέρατε μία φούσκα στην αγορά και συγχρόνως να έχετε την κοινωνία απέναντι, γιατί όποιος έμπαινε στον χάρτη της ΠΑΑΕΥ έβλεπε όλη την επικράτεια παντού φωτοβολταϊκά και ανεμογεννήτριες. Αυτή τη φούσκα καταφέρατε, όπως βέβαια και μία δευτερογενή αγορά αδειών έργων ΑΠΕ. Νέα έργα ΑΠΕ δεν μπαίνουν, διότι δεν έχει λυθεί το θέμα της αποθήκευσης ακόμα και βεβαίως δεν έχουν προχωρήσει και οι διασυνδέσεις.

Όμως, έχει γίνει και κάτι άλλο που είναι εξωφρενικό. Έχει μοιράσει ο προκατόχός σας κ. Σκρέκας με υπουργική απόφαση εν μέσω Δεκαπενταύγουστου τον ηλεκτρικό χώρο σε κάποιους επενδυτές με κριτήρια ό,τι ήθελε στον καθένα, όχι σταθερά, με αποτέλεσμα ακόμα και στις λιγνιτικές περιοχές να δημιουργούνται ενεργειακές κοινότητες και να μην μπορούν να συνδεθούν στον ηλεκτρικό χώρο. Και αυτό δεν το διορθώσατε ποτέ, ενώ σας έχουμε καταγγείλει επανειλημμένως.

Μάλιστα, διαφημιζετε -σας άκουσα και σήμερα- το πρόγραμμα «Απόλλων». Τι είναι, λοιπόν, το πρόγραμμα «Απόλλων»; Εκεί που μας έλεγε ο κ. Σκρέκας ότι θα δώσει 100 εκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για να κάνουν όλοι οι δήμοι ενεργειακές κοινότητες, άλλαξε η πολιτική του Υπουργείου και έκαναν το πρόγραμμα «Απόλλων» και θα αναγκάσουν ουσιαστικά τους δήμους να συνδεθούν με παραγωγούς ιδιώτες που έχουν ήδη άδεια. Αυτό δεν είναι ενεργειακή δημοκρατία και δεν είναι Ενεργειακή Κοινότητα.

Πάμε παρακάτω. Προσφάτως παρουσιάσατε το ΕΣΕΚ σε μία επιτροπή. Ξέρουμε ότι έχει έρθει η απολογημένη γνώμη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή γιατί δεν το έχετε στείλει ακόμα.

Τι γίνεται με αυτό το ΕΣΕΚ, κύριε Υπουργέ; Μήπως φοβάστε να το παρουσιάσετε στην Ευρώπη γιατί και μετά το 2030 έχει πρόβλεψη για χρήση φυσικού αερίου και νέες μονάδες φυσικού αερίου ενός ορυκτού καυσίμου; Μιλάμε για νέες μονάδες φυσικού αερίου ισχύος 1,6 γιγαβάτ έως το 2030.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κυρία συνάδελφε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

Έχω στοιχεία από μια δεξαμενή σκέψης, την «Ember», που λένε ότι στην Ελλάδα αυξάνεται το μερίδιο των ΑΠΕ, αλλά συγχρόνως αυξάνεται και το μερίδιο του φυσικού αερίου και έτσι δεν θα δουν ποτέ οι καταναλωτές χαμηλές τιμές στο ρεύμα, δεν θα ωφεληθούν από την αύξηση των ΑΠΕ. Ξέρετε πολύ καλά τι γίνεται. Βλέπετε τα εκατομμύρια να περνούν. Ξέρετε πολύ καλά ότι για την παραγωγή, ειδικά την καθετοποιημένη, όταν δεν φυσάει και όταν είναι νύχτα, βγαίνουν οι ΑΠΕ από το σύστημα και ζητάνε ό,τι θέλουν. Μέχρι και 900 ευρώ τη μεγαβατώρα έχουν φτάσει! Τώρα είναι 460 ευρώ!

Όλο αυτό το παρακολουθείτε και δεν κάνετε καμία απολύτως παρέμβαση. Το μόνο που κάνετε είναι κάθε τόσο να λέτε ότι θα δώσουμε κανένα επίδομα, άρα θα επιδοτήσουμε την αισχροκέρδεια γιατί σε συνθήκες ελεύθερης οικονομίας όταν ο παραγωγός ξέρει ότι θα έρθει κάποιος να πληρώσει και να επιδοτήσει, θα ανεβαίνουν συνέχεια οι τιμές και θα βλέπουμε τα εκατομμύρια να περνούν. Γι' αυτό δεν διαμαρτυρόμαστε μόνο εμείς, αλλά και η ίδια η ΕΒΙΚΕΝ, η Ένωση Βιομηχανών, η οποία μιλάει για χειραγώγηση τιμών, για καρτέλ, κλπ.

Επιτέλους, να σταματήσει η κοροϊδία με τα πολύχρωμα τιμολόγια ακρίβειας. Επιμένουμε και λέμε -και έχουμε καταθέσει πρόταση- για μόνιμα σταθερά τιμολόγια με προστιτές τιμές για τους καταναλωτές, που δεν θα αυξάνουν την κερδοφορία των παρόχων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Πέρκα.

Πριν δώσω τον λόγο στον κ. Μάντζο, θα ήθελα να ανακοινώσω ότι σήμερα θα φτάσουμε μέχρι το νούμερο 160, δηλαδή μέχρι την κ. Λινού και αύριο θα συνεχίσουμε με τους επόμενους.

Ορίστε, κύριε Μάντζο, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πράγματι δεν γίναμε σοφότεροι, όσον αφορά στις περιβαλλοντικές πολιτικές της Κυβέρνησης σε μία σειρά κρίσιμων ζητημάτων και πεδίων, όπως η ανακύκλωση και η διαχείριση των απορριμμάτων, η διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, η αποκατάσταση των καμένων δασών, η πολεοδομική νομοθεσία.

Επισημάνθηκε από την κ. Πέρκα πολύ σωστά η χθεσινή απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που κηρύσσει αντισυνταγματικές κρίσιμες διατάξεις του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού και ερωτάται πλέον το Υπουργείο πώς θα αναθεωρήσει τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό ώστε να γίνει σεβαστό το περιβάλλον, το συμφέρον των τοπικών κοινωνιών και η ποιότητα ζωής και, κοινωνιολογικά, το δημόσιο συμφέρον. Δικαιώνεται, έτσι, η κριτική που είχε ασκηθεί και από το ΠΑΣΟΚ σε σχέση με το θέμα αυτό στον προσήκοντα χρόνο.

Δεν θα αναλωθώ στα ζητήματα του περιβάλλοντος, διότι αυτά ρωτήθηκαν. Έχω αρκετά σημεία στα οποία θα ήθελα να αναφερθώ για την ενέργεια. Πολλές φορές σε αυτή την Αίθουσα έχουμε πει ότι τα στοιχεία καλό είναι να μην αμφισβητούνται, όταν αυτά είναι στέρεα. Εχθές το βράδυ, ο Φραγκίσκος Παρασύρης, ο Τομεάρχης Ενέργειας, μας έδειξε έναν πίνακα -είναι οι τιμές στο ανταγωνιστικό σκέλος του τιμολογίου όλη την περασμένη περίοδο- που ουσιαστικά αποδεικνύει ακριβώς την ανεπάρκεια και την αποτυχία της κυβερνητικής πολιτικής στην ενέργεια.

Σύμφωνα, λοιπόν, με αυτόν τον πίνακα έχουμε πολύ γλαφυρά αύξηση κατά 53% της τιμής του ρεύματος από το 2019. Δηλαδή, πριν από την κρίση και μέχρι σήμερα πληρώνουμε 53% παραπάνω το ρεύμα και οι μειώσεις έρχονται όταν υπάρχουν επιδοματικές πολιτικές μόνο. Και χρειάστηκε δύο φορές μέσα στο 2024 να ενεργοποιήσετε αυτή την πολιτική των επιδομάτων, παρά το γεγονός ότι έχετε πάει στα χρωματιστά τιμολόγια. Να θυμίσουμε εδώ ότι οι επιδοτήσεις προέρχονται από τους φορολογούμενους καταναλωτές που επιδοτούν τους λογαριασμούς τους ίδιους των καταναλωτών και πηγαίνουν στις εταιρείες. Αυτό είναι το σχήμα το στρεβλό.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όχι, όχι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Άρα, λοιπόν, η Κυβέρνηση κάποια

στιγμή θα πρέπει να αποδεχτεί την πλήρη αποτυχία της πολιτικής των κυμαινόμενων πράσινων λογαριασμών που συνδέουν άμεσα τους καταναλωτές με τη χονδρική τιμή ρεύματος μιας στρεβλής και δυσλειτουργικής αγοράς χρηματιστηρίου ενέργειας. Δεν μπορεί να είναι η ηλεκτρική ενέργεια των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αντικείμενο κερδοσκοπίας και χρηματιστηριακών παιχνιδιών ούτε μπορούμε να μετατρέπουμε τους καταναλωτές σε traders κάθε ημέρα, προκειμένου να βρουν το πλέον συμφέρον πακέτο ενέργειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε καμμία χώρα δεν έμειναν τόσο απροσπάτετοι οι καταναλωτές. Οι επιδοτήσεις δεν αρκούν. Είναι πλέον πανθομολογούμενο. Δεν αρκούν οι επιδοτήσεις. Χρειάζονται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Πότε, λοιπόν, θα μιλήσουμε σε αυτή την Αίθουσα για την ανάγκη να διευρυνθεί η αγορά των διμερών συμβολαίων, για την ανάγκη να προχωρήσουμε επιτέλους στη διασύνδεση μέσα από δίκτυα υψηλής διασυνδεσιμότητας;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξης του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Οι επενδύσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, δυστυχώς, ακολουθούν ρυθμούς χελώνας. Πότε θα μιλήσουμε για όλα αυτά; Την ίδια ώρα, η πολιτική σας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έχει αποτύχει. Το μόνο πράγμα που έχει επιτύχει –και το υπονοήσατε, ρίχνοντας βέβαια την κριτική στις τοπικές κοινωνίες– είναι τελικά να δημιουργήσετε ένα κύμα δυσπιστίας και επιφυλακτικότητας σε όλη την Ελλάδα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Γιατί υπάρχει αυτή η δυσπιστία; Διότι πολύ απλά έχετε αρνηθεί ως Κυβέρνηση να προχωρήσετε στον ειδικό χωροταξικό σχεδιασμό. Έχετε αρνηθεί με έναν τρόπο αντικειμενικό, αδιάβλητο, με διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες, να χωροθετήσετε τις ΑΠΕ στην ελληνική επικράτεια. Την ίδια ώρα έχουμε μηδενικές μονάδες αποθήκευσης και εδώ είμαστε κυριολεκτικά στο μηδέν. Πριν από λίγες ημέρες ακυρώσατε τον διαγωνισμό για τις μονάδες αποθήκευσης, τρίτος διαγωνισμός στη σειρά, ο οποίος ήταν προγραμματισμένος στις 23 Δεκεμβρίου, το απόλυτο μηδέν. Την ίδια στιγμή, ενεργειακές κοινότητες, που είναι ένας θεσμός που όλοι υμνούμε και λέμε πόσο πρέπει αξιοποιηθούν από τους δήμους, τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τους μεταποιητές, τους καταναλωτές, τους αγρότες, μένουν ανεκμετάλλετες, γιατί δεν μπορούν να βρουν σύνδεση στο δίκτυο.

Δεν είναι, λοιπόν, να απορεί κανείς γιατί οι δείκτες ενεργειακής φτώχειας στην Ελλάδα είναι σχεδόν διπλάσιοι από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν μπορούμε να μιλάμε για φθηνή ενέργεια σε αυτή την Αίθουσα και σε αυτή τη χώρα όταν αντιπαράβουμε τις τιμές του ρεύματος με την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών και φτάνουμε σε τρομακτικές διαπιστώσεις.

Ακούμε τόσα πολλά για μεγάλα αφηγήματα, για διασυνδέσεις, για πλωτά αιολικά πάρκα. Εδώ ούτε στα απλά, τα μικρά, δεν μπορεί αυτή η Κυβέρνηση να ανταποκριθεί, όπως παραδείγματος χάριν, για τα προγράμματα «Εξοικονομώ». Δεν έχετε κλείσει ούτε ένα από τα προγράμματα «Εξοικονομώ».

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με μία διαπίστωση πολιτική. Έτσι όπως είναι δομημένη η ενεργειακή αγορά, με τις στρεβλώσεις, με το ολιγοπώλιο για εγχώριους παίκτες, έτσι όπως συντελείται με άδικο και στρεβλό τρόπο η πράσινη μετάβαση, δεν χάνουμε μόνο μία ιστορική αναπτυξιακή ευκαιρία, αλλά ναρκοθετείται η εθνική οικονομία. Η ενέργεια θα είναι εστία οικονομικής κρίσης πολύ μεγάλων διαστάσεων και δυστυχώς ακόμα μεγαλύτερων συνεπειών.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε τον κ. Μάντζο.

Ορίστε, κύριε Ζαμπάρα, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, βλέποντας και αυτή την τοποθέτησή σας, ότι δηλαδή η κατάσταση στον τομέα του περιβάλλοντος και της ενέργειας είναι σχεδόν τέλεια, προτείνω να πούμε στους πολίτες

να ανάψουν όλα τα φώτα και να φουλάρουν τα καλοριφέρ, γιατί ο λογαριασμός που έρχεται είναι ένα ψέμα. Δεν εξηγείται αλλιώς αυτό το επίπλαστο αφήγημα που συνεχώς διατυπώνετε σε όλους τους τόνους ότι η κατάσταση στο κομμάτι της ενέργειας και του περιβάλλοντος –θα μιλήσουμε και γι' αυτό– είναι πάρα πολύ καλή.

Ας πιάσουμε, όμως, αυτές τις δύο λέξεις, που κατά την άποψή μου είναι κρίσιμης σημασίας. Είστε ο πολιτικός προϊστάμενος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Περιβάλλον και ενέργεια. Δύο λέξεις που πλέον είναι άμεσα συνυφασμένες με τη ζωή όλων των πολιτών.

Ας ξεκινήσουμε από τη δεύτερη λέξη, από τη λέξη «ενέργεια». Η Ελλάδα, κύριε Υπουργέ, είναι η δεύτερη χειρότερη χώρα μετά τη Βουλγαρία, στους επίσημους δείκτες, στην ενεργειακή φτώχεια. Ο ενεργειακός πληθωρισμός είναι πολύ μεγαλύτερος από τον γενικό μέσο δείκτη του πληθωρισμού. Η ακρίβεια στην ενέργεια και στα καύσιμα είναι πλέον παγιασμένη, είναι σταθερή, δεν μειώνεται με τον χρόνο, όπως μας λέτε, και αυτή η αύξηση είναι από 27% έως 42% από το 2020 μέχρι σήμερα.

Η κερδοφορία των εταιρειών ηλεκτρισμού έχει εκτοξευθεί, ακούστε τα επίσημα στοιχεία: Από 1,4 δισεκατομμύριο το 2021, σε 2,2 δισεκατομμύρια το 2023, σε 3,2 δισεκατομμύρια το 2024. Αυτή είναι, μέσες-άκρες, η ενεργειακή σας πολιτική και είναι απλή. Εγώ τη λέω νέα – σκέτα ως μία πολιτική που στηρίζει τα καρτέλ και ενισχύει την ενεργειακή φτώχεια.

Άκουσα, μάλιστα, προηγουμένως με προσοχή τον κ. Τσιάρρα που έλεγε ότι: «Εμείς, ως Κυβέρνηση, ως πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, θέλουμε να ενισχύσουμε την πρωτογενή παραγωγή», κ.λπ.. Σας ρωτάω, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, πόσα αγροτικά φωτοβολταϊκά λειτουργούν αυτή τη στιγμή, που βοηθούν τον αγρότη να έχει επί της ουσίας φθινό ρεύμα. Πείτε μας έναν αριθμό, έτσι από περιέργεια, γιατί η εικόνα που παίρνουμε εμείς –συνολικά η Αντιπολίτευση– απ' όλη την χώρα είναι αυτή που περιεγράφηκε προηγουμένως: Φαραωνικά έργα χωρίς χωροταξικό σχεδιασμό, χωρίς διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες, για τα συμφέροντα τεσσάρων, πέντε μεγάλων εταιρειών.

Ας πάμε λίγο στην άλλη λέξη του Υπουργείου σας, στη λέξη περιβάλλον. Εσείς, με όλα αυτά που έχουν ακουστεί, κυρίως, όμως, με όλα αυτά που νομοθετείτε, εφαρμόζετε και υλοποιείτε κάνετε επί της ουσίας μία πολιτική αντιπεριβαλλοντική.

Μιλήσαμε προηγουμένως για την άναρχη ανάπτυξη των ΑΠΕ. Υπάρχει εδώ ένα στοιχείο που εμείς ως ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία αναφέρουμε, κύριε Υπουργέ, γιατί μας λέτε συνεχώς ότι μέσα από την ανάπτυξη των ΑΠΕ –αυτή την ανάπτυξη, με τον τρόπο που εσείς την κάνετε– θα έχουμε φθηνότερο ρεύμα. Ψέμα! Αυτό, κύριε Υπουργέ, δεν θα γίνει μόνο και μόνο από το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή που μιλάμε μέχρι το 2030 –και το 2030– πάνω από το 30% της ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ χάνεται στη θάλασσα. Πετιέται στα σκουπίδια. Άρα, πιο φθηνό ρεύμα, εάν συνυπολογίσουμε και τις στρεβλώσεις που υπάρχουν στην αγορά ενέργειας σε σχέση με το Target Model που πρέπει να αλλάξει, κ.λπ.;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς σας έχουμε αντιπροτείνει...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Σας παρακαλώ πολύ, κύριε συνάδελφε, απαιτώ σεβασμό, για να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Έχετε δίκιο, κύριε συνάδελφε. Παρακαλώ, μη διακόπτετε, για να ολοκληρώσει ο κύριος συνάδελφος.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ (ΜΙΛΤΟΣ) ΖΑΜΠΑΡΑΣ: Είναι ένα πολύ μεγάλο Υπουργείο και ο Υπουργός μίλησε αρκετή ώρα σε σχέση με όλα τα ζητήματα.

Και ένα τελευταίο ζήτημα, κύριε Υπουργέ, το οποίο αφορά κάτι το οποίο δεν έρχεται από το μέλλον, αλλά χτυπάει την πόρτα μας σήμερα. Αναφέρομαι στην κλιματική κρίση και τις επιπτώσεις της. Σε σχέση με αυτά τα ζητήματα, επίσης, δεν έχετε κάνει τίποτα για την πρόληψη των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης. Δεν

ακολουθείτε μία συνεκτική στρατηγική ανθεκτικότητας της κοινωνίας και της οικονομίας. Τα σχέδια διαχείρισης κινδύνου πλημμύρας τα έχετε πάει και αυτά στις ελληνικές καλένδες. Τα αντιπλημμυρικά, πολλά απεντάχτηκαν, κάποια ξεκινούν με αργούς ρυθμούς. Οι αναδασώσεις είναι και αυτές πίσω. Η ανακύκλωση και η κυκλική οικονομία είναι έννοιες οι οποίες δεν έχουν καμμία σχέση με την πραγματικότητα.

Τελειώνοντας να αναφέρω, κύριε Υπουργέ, ότι η πολιτική είναι επιλογές και η ιστορία και για εσάς και για την Κυβέρνησή σας γράφεται κάθε ημέρα. Το ζήτημα είναι: Πώς θέλετε να σας θυμούνται οι πολίτες; Ως υπηρέτες των λίγων ή ως υπερασπιστές του δημοσίου συμφέροντος;

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε Καραθανασόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Να ακουστεί και η άλλη άποψη, κύριε Υπουργέ. Και γιατί το λέμε αυτό; Γιατί όποιος Υπουργός Ενέργειας, όπως εσείς, των τελευταίων τριάντα, τουλάχιστον, χρόνων περηφανεύεται για το έργο του και το βρίσκει θετικό είναι προκλητικός. Είναι προκλητικός μπροστά σε αυτά τα λαϊκά στρώματα, τα οποία ζούσαν στο παρελθόν ζουν και τώρα σε συνθήκες ενεργειακής φτώχειας, μπροστά στην ακρίβεια των ενεργειακών εμπορευμάτων, αλλά, βεβαίως, είναι θετικό το έργο τους για τα αρπακτικά, κυρίως, της πράσινης ενέργειας.

Τι εικόνα έχουμε; Είπατε ότι οι τιμές θα αρχίσουν να μειώνονται. Μα το δικό σας αναθεωρημένο ΕΣΕΚ λέει ότι οι τιμές χονδρικής θα αποκλιμακώνονται. Από το 2050 θα πέσουν κάτω από τα 100 ευρώ η μεγαβατώρα. «Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι» λένε στο χωριό μου.

Αυτό το έχουμε γιατί, βεβαίως, έχουμε εισαγόμενο ορυκτό καύσιμο ως καύσιμο μετάβασης φυσικό αέριο. Ευρωπαϊκή εντολή με την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και το συνεχίζετε σε βάρος του εγχώριου ορυκτού καυσίμου το οποίο οδήγησε σε έλλειψη επάρκειας στο δίκτυο, στη σταθερότητα του μείγματος, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα πολύ ακριβό ενεργειακό μίγμα και να μη φτάνει ή πολλές φορές και να πετιέται. Το ότι είναι ζήτημα περιβαλλοντικής ευαισθησίας, αυτό είναι ανέκδοτο. Όλων σας οι πράξεις αποδεικνύουν ότι δεν έχετε καθόλου σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος.

Γιατί το λέμε αυτό; Σας έχουμε ρωτήσει πολλές φορές: Πού θα ανακυκλωθούν όλες αυτές οι ανεμογεννήτριες και τα φωτοβολταϊκά που έχουν περιορισμένο χρόνο ζωής; Ήδη η πρώτη γενιά ανεμογεννητριών μένει «κουφάρια» στους ορεινούς όγκους. Μπαταρίες και περιβάλλον; Σοβαρά μιλάτε; Να μη βάλουμε και το κόστος ενέργειας να κατασκευαστούν όλα αυτά και πολύ περισσότερο και τα ορυκτά που έχουν μέσα και οι ανεμογεννήτριες και τα φωτοβολταϊκά που είναι από εξορύξεις.

Αλλωστε προχθές στην τροποποίηση που κάνατε των στρατηγικών επενδύσεων βάλατε μέσα και τις εξορύξεις. Για ποιον σκοπό; Για την ασφάλεια -λέτε- της Ευρώπης και τη μετατροπή της σε πολεμική οικονομία.

Προχωράτε σε ένα έγκλημα, κύριε Υπουργέ. Κλείνετε τη «Μελίτη 1» και τη «Μεγαλόπολη 4», μονάδες λιγνίτη. Και μάλιστα αυτό το έγκλημα θα ολοκληρωθεί σε λίγο με τη «Μελίτη 5» που μέχρι το 2026 έχετε δώσει περιθώριο ζωής, όταν κόστισε ενάμιση δισεκατομμύριο, δεν θα έχει κάνει απόσβεση και είναι η πιο σύγχρονη μονάδα παραγωγής από λιγνίτη. Γιατί; Για να προστατέψετε το περιβάλλον;

Και γιατί δεν βάζετε, κύριε Υπουργέ, τα φίλτρα αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα; Επιμένετε ακόμη ότι είναι ακριβά; Ας αναλογιστείτε και εσείς και κάντε ένα λογαριασμό πόσες εκατοντάδες δισεκατομμύρια έχετε δώσει ως επιδοτήσεις στα αρπακτικά της πράσινης ενέργειας και ελάτε να μας πείτε ότι είναι ακριβά, γιατί αν μπουν αυτά τα φίλτρα αποθήκευσης, τότε δεν θα υπάρχει λόγος να μπει το τέλος ρύπου και να εγκαταλειφθεί ο λιγνίτης.

Αρα, λοιπόν, βάλτε τα φίλτρα για να συνεχίσουν να λειτουργ-

γούν οι μονάδες, να απεξαρτηθούμε από τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα, από το φυσικό αέριο και από τις εισαγωγές ανεμογεννητριών και φωτοβολταϊκών, για να μπορέσουμε να διεκδικήσουμε ένα πιο φτηνό μείγμα.

Από αυτήν την άποψη η κατάργηση των τελών ρύπων, η αξιοποίηση του λιγνίτη, η κατάργηση του Χρηματιστηρίου Ενέργειας και το πλαφόν των τιμών είναι προτάσεις και αιτήματα που πάνε κόντρα στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που όλοι σας υποστηρίζετε.

Τέλος, η ίδια υποστήριξη υπάρχει και για το νερό. Ποια είναι η πολιτική σας; Λέτε για εξοικονόμηση πόρων. Σοβαρά μιλάτε; Εμείς λέμε για εμπλουτισμό πόρων. Υπάρχει τεράστια διαφορά, σύγκρουση ανάμεσα σε αυτές τις δύο λογικές, γιατί η εξοικονόμηση πόρων που εσείς λέτε σημαίνει εξυπνους μετρητές. Έξυπνοι μετρητές! Δηλαδή να βάζει πλυντήριο στις τρεις η ώρα το πρωί που θα είναι χαμηλή η τιμή του νερού, να πλένεσαι στις δύομισι, στις τέσσερις που θα είναι χαμηλή η τιμή.

Δεύτερον, αφαλάτωση. Είπατε για αφαλάτωση στην Αττική. Στην Κεφαλονιά -αν είναι δυνατόν!- πέντε μονάδες αφαλάτωσης θέλετε να κάνατε; Σοβαρά μιλάτε; Γιατί να το κάνατε αυτό; Για τις εταιρείες που θα κατασκευάσουν τα εργοστάσια, άρα ιδιωτικοποίηση του νερού. Η Κεφαλονιά έχει άφθονο νερό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω με αυτήν τη φράση πραγματικά.

Επί της ουσίας εμπλουτισμός υδροφόρου ορίζοντα σημαίνει ότι το 80% που πάει στη θάλασσα μπορούμε να το αντιμετωπίσουμε με φράγματα, με λιμνοδεξαμενές και με αντικατάσταση του απαρχαζωμένου δικτύου που χάνει το 50% των νερών. Τέτοια μέτρα όμως δεν παίρνετε, γιατί υπηρετείτε με τις πολιτικές σας όχι τις λαϊκές ανάγκες και τα συμφέροντα, αλλά τα συμφέροντα των επιχειρηματικών ομίλων για την κερδοφορία τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Καραθανασόπουλο.

Έχουν ολοκληρώσει με τις παρεμβάσεις τους το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας και η Νέα Αριστερά.

Τον λόγο έχει η Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Ζωή Κωνσταντοπούλου για την παρέμβασή της.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η αλήθεια είναι ότι αυτός ο συνδυασμός περιβάλλοντος και ενέργειας που έχει το Υπουργείο σας έχει οδηγήσει στο να εμφανίζεστε κάθε φορά στη Βουλή και να μας μιλάτε για λεφτά, με κάτι δηλαδή που δεν έχει ιδιαίτερη σχέση ούτε με το περιβάλλον ούτε με την ενέργεια. Έχει σχέση με συμφέροντα, τα οποία μπορεί να κινούνται γύρω από την κακώς νοούμενη, εντός πάρα πολλών εισαγωγικών, αγκυλών και παρενθέσεων πράσινη ανάπτυξη και τελικώς το μόνο πράσινο το οποίο μπορεί κανείς να φανταστεί γύρω από αυτά τα οποία κάθε φορά λέτε, είναι το χρώμα του χρήματος μιας άλλης χώρας.

Επειδή η Πλεύση Ελευθερίας ενδιαφέρεται γνήσια για το περιβάλλον και για την ενεργειακή πολιτική που πρέπει να σέβεται το περιβάλλον και για το κοινωνικό δικαίωμα των ανθρώπων στο περιβάλλον, που είναι συνταγματικό δικαίωμα, εγώ θα ήθελα, πρώτον, να σας κάνω κάποιες παρατηρήσεις για να προσέχετε και εσείς και ο κύριος Πρωθυπουργός, δεύτερον, να σας απευθύνω κάποιες συστάσεις, και τρίτον, να σας υποβάλω κάποιες ερωτήσεις.

Παρατήρηση πρώτη: Είναι σοβαρή εκπροσώπηση προηγμένου κράτους ή πολιτισμένου κράτους ή όπως θέλετε πείτε το, το να πηγαίνετε στην COP με επικεφαλής τον Πρωθυπουργό, ο οποίος να δίνει συνεντεύξεις και να διερωτάται σε να είναι κάποιο παιδάριο γιατί είναι τόσο ακριβή η ενέργεια στη χώρα μας και να λείδη δημοσίως ότι ρωτάει γύρω-γύρω διάφορους ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά κανείς δεν του το εξηγεί; Εσείς μήπως το εξηγήσατε στον Πρωθυπουργό και μήπως του έχετε κάνει κάποια σύσταση ότι θα πρέπει να σοβαρευτεί όταν τοποθετείται στα διεθνή fora σε σχέση με την ενέργεια και με την ακρίβεια στο πεδίο της ενέργειας, η οποία είναι η άμεση συνέπεια της πλημμελέστατης δικής σας πολιτικής, που δεν προστάτευσε ποτέ το

δικαίωμα του πολίτη στη φθηνή ενέργεια και δεν σχεδίασε ποτέ την ενεργειακή πολιτική;

Συμμετείχατε βεβαίως μαζί με όλες τις ηγεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην τροφοδότηση του πολέμου στην Ουκρανία, αντί να πάρετε πρωτοβουλίες ειρήνης. Τροφοδοτήσατε και πυροδοτήσατε την κλιμάκωση και στηρίζατε τον πόλεμο, εγκαταλείποντας και από την άποψη αυτή στην πλήρη ενεργειακή ανασφάλεια τους πολίτες ολόκληρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και φυσικά τους Έλληνες και τις Ελληνίδες.

Δεύτερη παρατήρηση: Θα ήθελα -γιατί δεν κατάφερα να τα διακρίνω μέσα από τις τοποθετήσεις σας, αλλά ούτε και μέσα από την ανάγνωση του προϋπολογισμού- να μας πείτε συγκεκριμένα ποιοι είναι οι σχεδιασμοί σας, γιατί είστε ο Υπουργός Περιβάλλοντος, ποιοι είναι λοιπόν οι σχεδιασμοί σας για την προστασία του περιβάλλοντος, ποιες είναι οι ιεραρχικές επιλογές σας για τη θωράκιση του περιβαλλοντικού πλούτου και ποιες είναι οι επενδύσεις που κάνετε όχι για μπιζνες, αλλά για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος εκεί όπου έχει πληγεί, υπονομευθεί, ρυπανθεί, καταστραφεί, διότι η πολιτική σας βοά πλήρη περιφρόνηση για το περιβάλλον. Στηρίζετε τοπικές και αυτοδιοικητικές αρχές που υπονομεύουν το περιβάλλον εδώ και χρόνια, με κορυφαία περίπτωση τον διαβόητο Μπέο, τον οποίο χτυπάτε στην πλάτη την ώρα που οι πολίτες της περιοχής του αγωνίζονται για να προστατεύσουν τον Παγασητικό, τον υδροφόρο ορίζοντα, τα νερά. «Χαϊδεύετε» και τον Δήμαρχο Λαυρεωτικής κ. Λουκά, ο οποίος ετοιμάζεται αυτήν την στιγμή να κάνει τα ίδια τα οποία απεργάστηκε πριν από δεκατρία χρόνια στην Κερατέα.

Να ξέρετε ότι δεν θα περάσουν αυτοί οι σχεδιασμοί. Προστατεύετε και θάλλετε εκείνους οι οποίοι μέσα από τη διαχείριση των απορριμμάτων και των σκουπιδιών υπονομεύουν το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία. Έχετε αφήσει παντελώς εγκαταλελειμμένες τις περιοχές που καταστράφηκαν από πυρκαγιές, βόρεια Εύβοια -η πατρίδα μου-, Έβρος, Ρόδος και ολόκληρη η Ελλάδα κατακαμένες από πυρκαγιές χωρίς πολιτική αποκατάστασης, αλλά με μόνιμες εξαγγελίες αποζημίωσης των πληγέντων που ποτέ, βεβαίως, δεν υλοποιούνται, παρεκτός αν είναι προεκλογική περίοδος. Και επιδιώκετε στις τακτικές που περιέγραψε το πρώην μέλος σας εν συνεχεία δήμαρχος και τώρα ξανά μέλος σας, ο κ. Δούκας, ότι πηγαίναμε με σακούλες με λεφτά.

Ποια είναι η επιλογή αποκατάστασης των πληγισμών περιοχών από τις πυρκαγιές, από τις τρομερές πλημμύρες, από τη ρύπανση του υδροφόρου ορίζοντα; Ποιες είναι οι περιβαλλοντικές πολιτικές και πώς τις χρηματοδοτείτε; Πώς τις σχεδιάζετε και πώς τις υποστηρίζετε; Τι σκοπούς έχετε; Και πώς πρόκειται να τους υλοποιήσετε;

Θα ιδιωτικοποιήσετε το νερό, όπως σχεδιάζετε και νομίζετε ότι αυτό θα περάσει από τους πολίτες, θα περάσει από τα κινήματα, θα περάσει και από τα δικαστήρια; Αυτό νομίζετε και αυτό σχεδιάζετε; Θα ιδιωτικοποιήσετε τις παραλίες; Ετοιμάζετε να χαρίσετε στον Μαντωναλάκη παραλίες στο Λαγονήσι και ανταλλάσετε εξυπηρετήσεις και νομίζετε ότι και αυτό θα περάσει;

Η περιβαλλοντική πολιτική, κύριε Υπουργέ, προϋποθέτει γνώση διαφύλαξη του περιβάλλοντος, της χλωρίδας, της πανίδας, των ζώων, των πτηνών, της πρόσβασης στο περιβάλλον και στα στοιχεία της φύσης. Προϋποθέτει, βέβαια, και περιβαλλοντική γνώση και περιβαλλοντική αντίληψη. Αυτή δεν βρίσκεται σε κάποιο κονδύλι του Ταμείου Ανάκαμψης. Βρίσκεται στη συνείδηση των πολιτικών και εν προκειμένω μου φαίνεται ότι όχι απλώς αναζητείται, αλλά όπως έχω πει πολλές φορές για την Κυβέρνησή σας καταζητείται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Έχετε μεγάλη ζήτηση σήμερα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, θα αναφερθώ κατά βάσιν σε όσα θέματα προλαβαίνω να απαντήσω, γιατί μιλάτε πολλή ώρα και ο χρόνος μου θα είναι de facto περιορισμένος.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Άπλετο χρόνο έχετε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Να ξεκινήσω από την κ. Κωνσταντοπούλου, μια που είναι Αρχηγός κόμματος και μου έκανε την τιμή να τοποθετηθεί. Αν νομίζετε, κυρία Κωνσταντοπούλου, ότι μπορείς να κάνεις ενεργειακή πολιτική χωρίς λεφτά, νομίζω ότι δεν έχετε μεγάλη επαφή με την ενεργειακή πολιτική.

Η ενεργειακή πολιτική αφορά σε επενδύσεις δεκάδων δισεκατομμυρίων στα επόμενα χρόνια και στα προηγούμενα και το πώς θα γίνουν αυτές οι επενδύσεις, αν θα γίνουν αποτελεσματικά ή λιγότερο αποτελεσματικά οδηγεί στις ακριβές ή στις φθηνές τιμές. Οι φθηνές τιμές δεν διατάσσονται.

Αν κάνεις μια κακή επένδυση, όπως, παραδείγματος χάριν, η επένδυση «Πτολεμαΐδα 5», ήταν μία κακή επένδυση, η οποία δεν λάμβανε υπ' όψιν της τις σίγουρες προβλέψεις αύξησης των ρυθμών ρύπων, που οδηγούν στο γεγονός ότι η πιο σύγχρονη λιγνιτική μονάδα που έχουμε, έχει «με το καλημέρα σας» 135 ευρώ τη μεγαβατώρα μίνιμουμ κόστος, χωρίς το κόστος απόσβεσης, δηλαδή μιλάμε για λειτουργικό κόστος. Με λειτουργικό κόστος 135 ευρώ τη μεγαβατώρα, όταν εμείς θέλουμε να έχουμε λιανική τιμή κάτω από 150 ευρώ, ποιος θα το φτιάξει αυτό το μαγικό;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο το τέλος ρύπου φθάνει εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, δεν σας δέκοψε κανείς.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ένα λεπτό και θα τα εξηγήσω όλα, μια και η κ. Κωνσταντοπούλου μου έδωσε άπλετο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Δεν είναι άπλετος ο χρόνος, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Πάω λίγο στο κομμάτι της COP. Ο Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στην COP σε ένα επίκαιρο γεγονός, που ήταν η κρίση στην νοτιοανατολική Ευρώπη. Τι συνέβαινε σε εκείνη την κρίση και συμβαίνει και τώρα; Η Ελλάδα εξάγει ενέργεια και οι τιμές εξ αυτού του λόγου ανεβαίνουν υπερβολικά, ενώ οι χώρες που θα έπρεπε να εισάγουν ενέργεια στις χώρες που ζητούσαν Ρουμανία, Ουγγαρία, Βουλγαρία, δεν έδιναν την αντίστοιχη ενέργεια, γιατί υπάρχει ένας αλγόριθμος στα σύνορα μεταξύ της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης, τον οποίον δεν μας έχουν ποτέ εξηγήσει επαρκώς και είναι μια ολόκληρη συζήτηση, που έχουμε ανοίξει στην Κομισιόν. Σε αυτό αναφερόταν ο Πρωθυπουργός.

Τώρα κακώς αναφέρεστε στην ειρήνη, γιατί την ειρήνη όλοι τη θέλουμε, αλλά δεν θα τη θέλαμε αν κάποιος έχει εισβάλει στη χώρα μας και καταλάβει ένα μεγάλο κομμάτι και θέλει να μας εξανδραποδίζει ως πληθυσμό. Έτσι; Υπάρχει και ένα κόστος της ειρήνης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Αναφέρεστε στην Παλαιστίνη;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αναφέρομαι στην Ουκρανία, για να είμαστε σαφείς.

Πάμε τώρα στην προστασία του περιβάλλοντος. Τα άλλα περί δημάρχων και Μπέο, κ.λπ., τα αφήνω στην άκρη. Δεν με αφορούν.

Για την προστασία του περιβάλλοντος δεν κάνετε τίποτε. Προσωπικά έχω κάνει μια τεράστια επένδυση, στο πιο κρίσιμο κομμάτι και το πιο σε απειλή που είναι τα δάση. Να σας θυμίσω, ότι οι πόροι που βάλαμε στα δάση και υπό την προηγούμενη ιδιότητά μου, ως υπεύθυνος του Ταμείου Ανάκαμψης και υπό την τωρινή ιδιότητα, είναι χωρίς κανένα προηγούμενο. Μιλάμε τώρα για δράσεις πρόληψης και κάποιες δράσεις αναδάσωσης πάνω από μισό δισεκατομμύριο που έχουν μπει και μιλάμε για χρήματα από τους ρύπους, τα δικαιώματα ρύπων, τα οποία δεν έχουν ξαναδεί οι δικαστικές υπηρεσίες και τα οποία θα επιτρέψουν να λειτουργήσει και η δασική μεταρρύθμιση, η οποία θα επιτρέψει στη χώρα να αποκτήσει διαχειριζόμενα δάση. Γιατί αυτή η Αίθουσα δεν έχει συνείδηση τι σημαίνει επί πενήντα χρόνια να μην έχουμε διαχείριση σε πάνω από τα μισά ελληνικά δάση. Καμμία διαχείριση! Και αυτό πάει να αλλάξει. Μη μου πείτε, λοιπόν, ότι αυτό δεν εμπεριέχει καμμία περιβαλλοντική ευαισθησία. Το ανάποδο εμπεριέχει.

Και στον Έβρο εγκατάλειψε με 50 εκατομμύρια ευρώ αντι-πλημμυρικά και αντιδιαβρωτικά έργα τελειωμένα με το πρόγραμμα της βορείου Ευβοίας; Με 200 εκατομμύρια ευρώ έργα ορεινής υδρονομίας, που επί εξήντα χρόνια δεν κάνουμε και για πρώτη φορά επί της δικής μου περιόδου, ξεκινάμε; Μιλάμε τώρα για 200 εκατομμύρια ευρώ στη Θεσσαλία και τουλάχιστον 100 εκατομμύρια ευρώ θα προχωρήσουν στην Αττική. Πρόκειται για έργα ορεινής υδρονομίας, που δεν κάναμε, κύριοι συνάδελφοι. Γιατί δεν τα κάναμε; Γιατί ήταν ψηλά στο βουνό και δε φαίνονταν. Γι' αυτό δεν τα κάναμε. Και γιατί, όταν θα ερχόταν η ώρα να μας προστατέψουν, δεν θα το καταλαβαίναμε, γιατί εκεί πάνω θα κατέβαινε απλώς το νερό. Καταλάβατε γιατί δεν τα κάναμε τα έργα ορεινής υδρονομίας; Γι' αυτό δεν τα κάναμε.

Μη μου λέτε, λοιπόν, ότι δεν έχω καμμία ευαισθησία. Πάντα έλεγα ότι ο περιβαλλοντολόγος για να είναι σοβαρός πρέπει να έχει και κομπιουτεράκι για να καταλαβαίνει και τι κάνει και να μην είναι περιβαλλοντολόγος μόνο στα λόγια, να κάνει και καμμία δουλειά για το περιβάλλον.

Πηγαίνω τώρα στην κ. Πέρκα για να ξαναρχίσω από την αρχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Όσο πιο σύντομα μπορείτε, κύριε Υπουργέ, για να μπορούμε στον κατάλογο των ομιλητών.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Όσο μπορώ.

Γιατί δεν περιμένετε τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε. για να προστατέψουμε από υπερβολές του ΝΟΚ; Αλήθεια, κύριε Μάντζο, ποιος ψήφισε τον ΝΟΚ; Δεν ήταν και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, που ψήφισαν τον ΝΟΚ; Δεν ήταν που τον εισηγήθηκαν ως Υπουργοί;

Μην τρελαθούμε κιόλας. Ο ΝΟΚ είναι νόμος του 2012. Μην τον χρεώνουμε ξαφνικά στον νομοθέτη του 2024, που περιόρισε τα προβλήματα που άφηναν επτά μέτρα και έξι μέτρα να γίνονται, διότι έκανε λάθος έναν υπολογισμό. Καλή τη πίστει ήταν ο ΝΟΚ τότε. Ένα λάθος φτιάξαμε εκεί. Αποφάσισε το Σ.τ.Ε. και θα κάνουμε ό,τι πρέπει να κάνουμε για να εφαρμόσουμε τη νομοθεσία.

Φωτοβολταϊκά. Σας είπα εκατό φορές σ' αυτή την Αίθουσα ότι πηγαίνουμε για δεκατέσσερα γιγαβάτ φωτοβολταϊκά. Το να βάλουμε και άλλα φωτοβολταϊκά, όταν θα έχουμε 14 γιγαβάτ και 6 γιγαβάτ μέση ζήτηση και 10 γιγαβάτ μέγιστη, δεν ονομάζεται ευφυής κίνηση, να μην πω τι ονομάζεται.

Είναι λάθος, πρέπει να βάλουμε περισσότερες μπαταρίες, γι' αυτό απελευθερώσαμε τις μπαταρίες και σταματήσαμε τις επιδοτήσεις.

Κι όσο για τον διαγωνισμό, επειδή άκουσα για τον διαγωνισμό, ο λόγος που είπα να ξαναγίνει ο διαγωνισμός και να γίνει σε μια βδομάδα ήταν ότι δεν είχε το anti-concentration rule. Είχε γίνει ένα λάθος από την ΡΑΕ και δεν έβαλαν τον όρο αντισυγκέντρωσης για να μη μαζευτούν οι μπαταρίες σε έναν ή δύο. Λοιπόν, γι' αυτό ζήτησα να αναβληθεί, για να έχουμε και μια εικόνα.

Το ότι δεν βγαίνω και το λέω, δεν βγαίνω και το φωνάζω, δεν κάνω τον έξυπνο, δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει και να υφίσταμαι και κριτική για το σωστό. Κακώς έκαναν στη ΡΑΕ, το διόρθωσα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Τόσο χρόνια είμαστε στο μηδέν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Μάντζο, παρακαλώ, πρέπει να ολοκληρώσουμε, περιμένουν ομιλητές.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Για τις μπαταρίες αυτή τη στιγμή έχουμε δύο διαγωνισμούς απολύτως πετυχημένους που έχουν τελειώσει και προχωράει η υλοποίησή τους. Έχουμε ένα τεράστιο έργο αντλησιοταμίευσης που μπήκε στο Ταμείο Ανάκαμψης, τελειώνει το 2026-2027, γιατί άργησε ο μηχανολογικός εξοπλισμός για λόγους διεθνούς πληθωρισμού, και θα μας φέρει πάνω από 600 μεγαβάτ μπαταρίες με τη μία. Αυτά όλα είναι δουλειά η οποία έγινε εδώ.

Οι τιμές έπεσαν το 2024 κατά 10%. Γιατί είναι πάνω από 2019; Αυτή την απορία άκουσα. Να σας πω γιατί είναι πάνω από το 2019. Πόσο ήταν το 2019 το φυσικό αέριο; Κάτω από 20 ή 20. Αυτή ήταν η τάξη μεγέθους. Πώς είναι το φυσικό αέριο σήμερα; 45, διπλάσια τιμή. Πόσο κομμάτι έχει της παραγωγής μας το φυσικό αέριο; 35 με 40. Πού ήταν οι ρύποι το 2019; Κάτω από 20 ή στο 20. Πόσο είναι τώρα; Στα 70.

Όταν έχει τριπλασιασμό των ρύπων και υπερδιπλασιασμό του αερίου, de facto έχεις πίεση των τιμών προς τα πάνω, αυξάνεται

το κόστος.

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ (ΦΡΕΝΤΥ) ΠΑΡΑΣΥΡΗΣ: Τότε μη λέτε ότι έχουμε φθηνό ρεύμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, τι τρόπος είναι αυτός;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ξαναλέω, μου λέτε γιατί συνέβη. Μπορώ εγώ να επηρεάσω την παγκόσμια τιμή του φυσικού αερίου; Όχι. Μπορώ να επηρεάσω την τιμή των ρύπων; Όχι. Τι μπορώ να κάνω; Να αυξήσουμε τις ΑΠΕ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Και να κλείσετε μπορείτε, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Διότι ένα από τα λάθη που έγιναν και είναι διαχρονικά είναι ότι πληρώνουμε 800 εκατομμύρια από τον λογαριασμό του ΕΛΑΠΕ για τις επιδοτήσεις του παρελθόντος, οι οποίες ήταν υπερβολικές. Και τι έκανα για να μειώσω τις επιδοτήσεις; Έκοψα τις επιδοτήσεις στις μπαταρίες, τις σταμάτησα και σταμάτησα και όλους τους διαγωνισμούς. Και είπα ότι όποιος θέλει να πάει, στην αγορά. Γι' αυτό θα πέσουν οι τιμές.

Γιατί στρεφόμαστε στην αγορά διότι λέμε στους επενδυτές «Τέλος η κρατικοδίαιτη ζωή», τελειώνει και το net metering και πάμε σε net billing και θα αφήσουμε αυτές τις μεγάλες επενδύσεις των ΑΠΕ να μας ρίξουν τις τιμές μαζί και με τις διασυνδέσεις.

Διότι ένα άλλο μεγάλο κομμάτι που πληρώνουμε είναι το γεγονός ότι επί δεκαετίες δεν κάναμε τη διασύνδεση της Κρήτης, η οποία θα μπορούσε να αποπληρωθεί σε τέσσερα χρόνια -αυτός είναι ο χρόνος που χρειάζεται να αποπληρωθεί η Κρήτη-, και τη διασύνδεση των Δωδεκανήσων και των Κυκλάδων περισσότερο χρόνος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε. Έχει περάσει τελείως η ώρα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Σε ό,τι αφορά τις απορροφήσεις μας και ότι είμαστε «χελώνα», απορροφήσαμε 700 εκατομμύρια από το Ταμείο Ανάκαμψης μόνο το 2023 και φέτος θα φτάσουμε στο 1 δισ. απορροφήσεις. Τι να κάνουμε; Δεν είναι «χελώνα» 1 δισεκατομμύριο. Πάντως αν είναι χελώνα, είναι μεγάλη χελώνα, κύριοι συνάδελφοι!

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υπουργό.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Σπυρίδων Κουλκουδίνας, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Μετά τον κ. Κουλκουδίνα είναι η κ. Κομνηνάκη, μετά ο κ. Χρυσόχοϊδης, οπότε θα υπάρχουν παρεμβάσεις, μετά εσείς, κύριε Καϊρίδη, και ο κ. Γκιόκας.

Κύριε Κουλκουδίνα, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΟΥΛΚΟΥΔΙΝΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση και πολύ περισσότερο η σύνταξη του κρατικού προϋπολογισμού και η δημοσιονομική διαχείριση απαιτούν υπευθυνότητα.

Η Νέα Δημοκρατία ως η μοναδική, θα πω, υπεύθυνη πολιτική δύναμη της χώρας και η Κυβέρνησή της καταθέτει τον έκτο κατά σειρά προϋπολογισμό σε δύο διαδοχικούς κύκλους διακυβέρνησης που ξεκίνησε το 2019 και ανανεώθηκε με την ψήφο των πολιτών το 2023.

Η Ελλάδα πλέον έχει μπει σε μια αναπτυξιακή τροχιά καταγράφοντας υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και το 2024 μάλιστα καταγράφει υπερδιπλάσιο ρυθμό ανάπτυξης σε σχέση με τον μέσο όρο φυσικά των χωρών της Ευρωζώνης. Το 2025 δε η οικονομία θα συνεχίσει να καταγράφει υψηλό ρυθμό ανάπτυξης, της τάξεως του 2,3%.

Η μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών, λοιπόν, δεν «αγοράζει» το αφήγημα της καταστροφολογίας που διακινεί σύσσωμη η Αντιπολίτευση. Όσοι διακινούν αυτό το αφήγημα και επιμένουν σε αυτό, έστω και με παραλλαγές, δείχνουν να μην έχουν διδαχθεί απολύτως τίποτα από το αποτέλεσμα των τελευταίων εκλογών, όταν οι πολίτες με την ψήφο τους από τη μία, επιβράβευαν την Κυβέρνηση και από την άλλη, συρρίκνωσαν την Αντιπολί-

τευση, δημιουργώντας μια διαφορά που δεν είχαμε δει ποτέ ξανά στα χρονικά.

Γιατί συνέβη αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι; Γιατί πολύ απλά οι πολίτες λειτούργησαν ορθολογικά και πραγματιστικά, βίωσαν οι ίδιοι τις συνέπειες του λαϊκισμού τα προηγούμενα χρόνια και είδαν πού οδηγούν. Αξιολόγησαν, λοιπόν, την ανάγκη να υπάρχει μια σοβαρή και συγκροτημένη Κυβέρνηση που παράγει μετρήσιμο, ορατό και χειροπιαστό αποτέλεσμα, μια Κυβέρνηση που γνωρίζει να διαχειρίζεται κρίσεις και η διακυβέρνησή της συνδέεται με απτά αποτελέσματα, αλλά θα μου επιτρέψετε να πω και με μεγάλες εθνικές νίκες.

Και μιας και είπα για εθνικές νίκες, αξίζει να αναφερθώ σε πολιτικές με τις οποίες ταυτίστηκε η Κυβέρνηση σε αυτά τα πέντε χρόνια και κατάφερε και φύλαξε με αποτελεσματικό τρόπο τα σύνορά μας, χερσαία και θαλάσσια, εκτόξευσε την αποτρεπτική μας ισχύ και φυσικά αποτέλεσε φάρο σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή με όσα συμβαίνουν γύρω μας να τονίζουν τη χρησιμότητα αυτή, αποδεικνύοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητοί φίλοι, στην πράξη και όχι στα λόγια με πυροτεχνήματα εντυπωσιασμού, τι θα πει πατριωτισμός. Ο πατριωτισμός συνδέεται με την έννοια της εθνικής ευθύνης.

Στα του προϋπολογισμού τώρα, κανείς δεν υποστηρίζει ότι όλα είναι ιδεατά, ιδανικά και τέλεια, ότι δεν υπάρχουν προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Όλοι όμως συνειδητοποιούν ότι έχουν γίνει πλέον σημαντικά βήματα προόδου. Σε σύγκριση με το 2019, η κατάσταση πλέον έχει βελτιωθεί σημαντικά και θεαματικά. Και φυσικά δεν το λέω εγώ αυτό, επιβεβαιώνεται από τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και της EUROSTAT, αλλά και την ίδια την πραγματικότητα.

Η ανεργία το 2019 ήταν στο 17,9%, σήμερα είναι στο 10,3% και το 2025 θα πέσει κάτω από το 10%, για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια θα φτάσει το 9,7%. Το συνολικό δημόσιο έλλειμμα κινείται μόλις στο 0,7% του ΑΕΠ, γεγονός που επιβεβαιώνει τη συνετή δημοσιονομική διαχείριση. Το δημόσιο χρέος ως προς το ΑΕΠ θα μειωθεί στις 147,5 μονάδες το 2025. Η Ελλάδα, λοιπόν, καταγράφει τους ταχύτερους ρυθμούς μείωσης του δημόσιου χρέους στο σύνολο των είκοσι επτά κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μέσα σε τέσσερα μόλις χρόνια το δημόσιο χρέος μειώθηκε κατά 55,5 μονάδες.

Κάποιοι μιλούν εδώ μέσα για τα κόκκινα δάνεια που όντως είναι ένα πρόβλημα, κανείς δεν το παραβλέπει. Δεν λένε όμως ούτε κουβέντα για το γεγονός ότι το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων έχει μειωθεί στο 34% από το 52% που ήταν το 2019. Κανείς δεν λέει επίσης για τον κατώτατο μισθό που το 2019 ήταν στα 650 ευρώ, σήμερα είναι στα 830 ευρώ και τα επόμενα χρόνια γνωρίζετε καλά πως θα αυξηθεί κι άλλο.

Η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 2019 μέχρι σήμερα έχει μειώσει εξήντα έναν φόρους και για το 2025 θα ενεργοποιηθεί η μείωση ακόμα δώδεκα φόρων. Αποδείχθηκε ότι μέσα από τη μείωση των φόρων μπορεί να τροφοδοτηθεί η ανάπτυξη και να υπάρχουν ταυτόχρονα αυξημένα δημόσια έσοδα. Όλα αυτά βέβαια μαζί με ουσιαστικά αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

Οι δημόσιες επενδύσεις τώρα μέσα στα πέντε τελευταία χρόνια υπερδιπλασιάστηκαν και για το 2025 προβλέπεται το μεγαλύτερο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων που έγινε ποτέ με 14,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Η Ελλάδα είναι στις πρώτες θέσεις μεταξύ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απορρόφηση των πόρων του ΕΣΠΑ και του Ταμείου Ανάκαμψης.

Οι δαπάνες για την υγεία μέσα σε πέντε χρόνια αυξήθηκαν κατά 74%. Παράλληλα, στον προϋπολογισμό του 2025 προβλέπεται αύξηση των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και του Ταμείου Ανάκαμψης, προκειμένου να επιταχυνθεί η ανακαίνιση των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας, δύο εκ των οποίων βρίσκονται στην Πιερία και μιλάω για τα Κέντρα Υγείας Λιποχώρου και Αιγινίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κριτής όλων μας στο τέλος της ημέρας είναι ο πολίτης και καλό θα είναι να μην υποτιμά κανείς τη νοημοσύνη των Ελλήνων πολιτών. Από τις αγορεύσεις των συνδελφών της Αντιπολίτευσης, αλλά και από τη ρητορική και το αφήγημά τους είναι ξεκάθαρο ότι δεν έχουν τη δυνατότητα να

διαμορφώσουν καμμία εναλλακτική πρόταση διακυβέρνησης και αυτό γίνεται αντιληπτό από τους πολίτες.

Χρησιμοποιήθηκε αυτές τις ημέρες για μια ακόμη φορά η καραμέλα της μείωσης του ΦΠΑ και το παράδειγμα της Ισπανίας. Στην Ισπανία η μείωση του ΦΠΑ σωρευτικά οδήγησε, μετά από λίγο καιρό, σε μεγαλύτερες αυξήσεις σε βασικά καταναλωτικά αγαθά. Στην Ελλάδα, σε αντίθεση, οι πληθωριστικές τάσεις έχουν ανασχεθεί και ο πληθωρισμός θα συνεχίσει να μειώνεται και το 2025.

Η σημερινή Αξιωματική Αντιπολίτευση, που κατέλαβε τη συγκεκριμένη θέση λόγω της πολυδιάσπασης της προηγούμενης αξιωματικής αντιπολίτευσης, μιλάει για φορολόγηση τραπεζικών κερδών που ακούγεται φυσικά πάντα εύχια στα αυτιά των πολιτών. Τι μας λένε, λοιπόν; Να επιβληθεί φόρος 5% στα κέρδη των τραπεζών. Πόσα θα είναι όμως τα έσοδα από την επιβολή αυτού του φόρου; Πάρα πολύ λίγα, ελάχιστα. Ποιες θα είναι τώρα οι αρνητικές επιπτώσεις που θα υπάρξουν από επενδυτές που δεν θα επενδύουν σε μετοχές ελληνικών τραπεζών, αλλά και σε τοποθετήσεις κεφαλαίων σε ελληνικά περιουσιακά στοιχεία; Γι' αυτά γιατί δεν μιλάει κανείς; Δεν τα γνωρίζετε; Ξεχνάει κανείς μήπως εδώ πέρα μέσα τις συνέπειες της τραπεζικής αστάθειας που βίωσε η χώρα στο πρόσφατο παρελθόν;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Είναι πιο εύκολο να εξαγγέλλει κανείς προτάσεις χωρίς κοστολόγηση για λόγους εντυπωσιασμού και μόνο. Το ζητούμενο και ο στόχος όμως είναι να μειωθούν οι χρεώσεις στις προμήθειες των τραπεζών, αλλά και να μεγαλώσει ο αριθμός των ελληνικών επιχειρήσεων και νοικοκυριών που θα έχουν τη δυνατότητα πλέον να έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, να χρηματοδοτούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό οι τράπεζες την πραγματική ελληνική οικονομία. Σε αυτήν την κατεύθυνση, λοιπόν, εργάζεται η Κυβέρνηση και σύντομα θα υπάρξουν εξελίξεις.

Ομοίως, κύριε Υπουργέ, πρέπει να διευρυνθεί η περίμετρος των φορολόγητων αποθεματικών για τις επιχειρήσεις, αλλά και να δούμε το ζήτημα του επιτοκίου στα δάνεια επιχειρήσεων με εξαγωγική δραστηριότητα. Επίσης, πρέπει να επανεξεταστεί η βάση εκκίνησης χορήγησης των επιχειρηματικών δανείων, γιατί δεν υπολογίζουν ως βάση εκκίνησης στο 0,45% και θέτουν ως βάσεις εκκίνησης το euribor που προσδιορίζεται στο 4% σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΟΥΛΚΟΥΔΙΝΑΣ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, με δύο φράσεις.

Επιπλέον, συμβαίνει και το εξής. Μόλις η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανακοινώσει πρόθεση για άνοδο των επιτοκίων, οι ελληνικές τράπεζες άμεσα ανεβάζουν τα επιτόκια χορήγησης. Από την άλλη, όταν ανακοινώνει μείωση των επιτοκίων, καθυστερούν την εφαρμογή της.

Όπως καταλαβαίνετε, κυρίες και κύριοι της Αντιπολίτευσης, είμαστε γειωμένοι με την πραγματικότητα και γνωρίζουμε τις στρεβλώσεις, γι' αυτό και είμαι βέβαιος ότι η Κυβέρνηση θα παρέμβει αποφασιστικά και εδώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα αποτελεί νησίδα σταθερότητας, όχι μόνο σε μια περιοχή με γεωπολιτικές αναταράξεις, αλλά και σε ολόκληρη την Ευρώπη και έτσι πρέπει να παραμείνει. Ο μεγάλος στόχος είναι να παραμείνει η Ελλάδα στο δρόμο της ανάπτυξης και της σταθερότητας. Τον στόχο αυτόν εγγυάται μόνο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Κουλκουδίνα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδριάσή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», δεκαπέντε μαθήτριες και μαθητές και δεκατέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελ-

ματικής Εκπαίδευσης Ιεράπετρας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας εύχεται «Καλά Χριστούγεννα».

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επίσης, ο Βουλευτής κ. Παύλος Σαράκης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στην Ουγγαρία για προσωπικούς λόγους κατά το χρονικό διάστημα από 21-12-2024 μέχρι τις 24-12-2024.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Έχετε τον λόγο, κυρία Κομνηνάκα.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΜΝΗΝΑΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Στη μέχρι τώρα συζήτηση ακούγονται μια σειρά προσδιορισμοί για τον προϋπολογισμό, της σταθερότητας, της κοινωνικής συνοχής, της σύνεσης. Μέχρι και κάποιοι πιο αμετροεπείς κομπάζουν για τις εθνικές επιτυχίες, προκαλώντας κυριολεκτικά το λαϊκό αίσθημα.

Το μόνο που δεν είπε κανένας σας είναι αυτό που είναι πραγματικά ο προϋπολογισμός. Προϋπολογισμός πολεμικής οικονομίας, προϋπολογισμός πολεμικής προετοιμασίας. Και αν δεν το είπατε εσείς, το έκανε ξεκάθαρο με το χθεσινό πολεμικό ανακοινωθέν που εκφώνησε ο Γενικός Γραμματέας του ΝΑΤΟ. Τράβηξε το αυτί στα κράτη-μέλη να κόψουν τις παροχές στις συντάξεις και συστήματα υγείας για να χρηματοδοτήσουν ακόμα περισσότερο το ιμπεριαλιστικό μακελειό. Πιο ωμά δεν μπορούσε να το πει. Και εσείς ακόμα ποιείτε την νήσσαν. Προετοιμάζετε τους λαούς να ματώσουν οικονομικά και κυριολεκτικά για τα σφαγεία των ιμπεριαλιστών.

Τι άλλο είναι ο προϋπολογισμός; Είναι προϋπολογισμός του νέου δημοσιονομικού Συμφώνου Σταθερότητας 2025-2028, δηλαδή προϋπολογισμός της φορομνηξίας, της ακρίβειας, των παγωμένων κοινωνικών δαπανών από τη μια και των καυτών πολεμικών δαπανών από την άλλη.

Και από την άποψη αυτή τον προϋπολογισμό θα μπορούσε να τον εισηγείται, εκτός από τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και ο ΣΥΡΙΖΑ με όλα τα συνθετικά του, μιας και αυτές είναι στρατηγικές επιλογές στην υπηρετήση των οποίων συναντιέστε όλοι σας. Τις υπηρετήσατε ως κυβερνήσεις τσακίζοντας τον λαό, τις προσκυνάτε όμως και σήμερα σαν ιερό δισκοπότηρο. Εγκαλείτε την Κυβέρνηση, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ, Ελληνική Λύση και λοιποί ότι παίζει με τη δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας, αποδεικνύοντας κι έτσι τον ρόλο σας ως βολική Αντιπολίτευση.

Αυτήν την σταθερότητα τη ζουν στο πετσί τους και οι κάτοικοι των νησιών, που από τη μια νιώθουν να μπαίνουν όλο και πιο βαθιά στο στόμα του λύκου, στο μάτι του κυκλώνα της πολεμικής εμπλοκής, την ίδια στιγμή που το τραπέζι της νατοϊκής συνοχής στρώνεται με επώδυνους συμβιβασμούς που ακουμπάνε στα κυριαρχικά δικαιώματα, με τις αμφισβητήσεις να φτάνουν κατά καιρούς ακόμα και στην κυριαρχία των νησιών.

Βλέπουν και ζουν από πρώτο χέρι τις οδυνηρές συνέπειες της πολεμικής εμπλοκής, με τα βασανισμένα караβάνια των προσφύγων είτε να πνίγονται στις θάλασσές μας είτε να εγκλωβίζονται στις άθλιες δομές των νησιών, αυτές που ξεχειλίζουν ήδη, όπως η νατοϊκών προδιαγραφών βαρβαρότητα της Σάμου είτε προετοιμάζονται για τα χειρότερα που έρχονται, όπως η Βάστρια, που παλεύετε με νύχια και με δόντια να νομιμοποιήσετε τη λειτουργία της στη Λέσβο. Τέτοιες υποδομές μάλιστα! Ξεφυτρώνουν σε μια νύχτα με πακτωλό εκατομμυρίων, κατά παρέκκλιση κάθε νομοθεσίας, περιβαλλοντικής και άλλης.

Οι αντοχές της οικονομίας στενεύουν απότομα και οι χρόνοι αποπεράτωσης των έργων ξεχειλίζουν προς το άπειρο, όταν αυτά αφορούν το αναγκαίο ολοκληρωμένο αντιπλημμυρικό σχεδιασμό, την αντισεισμική θωράκιση για την πρόληψη των καταστροφών, όπως τις πρόσφατες πλημμύρες σε Λήμνο και Ρόδο ή τους παλιότερους σεισμούς σε Σάμο, Λέσβο και αλλού, με ανοικτές ακόμα τις πληγές τους ή όταν πρέπει να στελεχώσετε υπηρεσίες για την πρόληψη ή την αποζημίωση από ζωνοδόνους, την ακαρπία, τις καταστροφές.

Βλέπουν και ζουν και άλλες αντιφάσεις οι κάτοικοι των νησιών. Την ώρα που εναλλάσσονται ανελλιπώς και αδιάκοπα οι φρεγά-

τες στην Ερυθρά Θάλασσα, εκεί δεν ενεργοποιείται κανένας κόφτης των δαπανών για τα 0,5 εκατομμύρια ευρώ την ημέρα που κοστίζει στον ελληνικό λαό αυτή η αποστολή, για να υπερασπίξετε τα συμφέροντα των εφοπλιστών και να φυλάτε τα νώτα του εκκληματία συμμάχου σας, του Ισραήλ, που μακελεύει τον παλαιστινιακό λαό και βάζει μπουρλότο σε όλη την περιοχή.

Την ίδια ώρα οι νησιώτες βρίσκονται για άλλη μια φορά στο έλεος του ανταγωνισμού των ακτοπλόων εφοπλιστών, με τον διαγωνισμό για τις άγονες γραμμές να είναι ακόμα στον αέρα, νησιά να μένουν για μέρες, βδομάδες ή και μήνες πλήρως αποκλεισμένα από την ηπειρωτική χώρα, όπως συνέβη για άλλη μια φορά πριν λίγο καιρό με τον Άη Στράτη, άλλοτε με τη Λήμνο και αλλού, αλλά και τη σύνδεση των νησιών μεταξύ τους να καταντά μια βασανιστική Οδύσσεια.

Και αυτό όταν είναι γνωστό ότι στα απογυμνωμένα από διοικητικές, δικαστικές, οικονομικές και άλλες υγειονομικές υπηρεσίες, νησιά οι ανάγκες για μετακινήσεις μπορεί να είναι και καθημερινό φαινόμενο.

Πολλές φορές αυτές οι ανάγκες είναι επείγουσες και ανελαστικές. Δεν μπορούν να περιμένουν το ένα δρομολόγιο την εβδομάδα και αυτό μετ' εμποδίων.

Οι νησιώτες, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν είναι τουρίστες και η ζωή τους δεν είναι εμπόρευμα για να τη ζούνε με τη σεζόν. Σύγχρονο και εφικτό είναι να έχουν ασφαλείς, σύγχρονες, φθηνές, συχνές συγκοινωνίες, όπως σύγχρονο και εφικτό -και όχι μαξιμαλιστικό, όπως ξεδιάντροπα ισχυρίζεστε- είναι να έχουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας εν έτει 2025. Δεν φτάνει οι γιατροί και οι υγειονομικοί για τους άγονους διαγωνισμούς που με ευκολία επικαλείστε διαχρονικά όλες οι κυβερνήσεις για το ξεγύμνωμα των κέντρων υγείας, των νοσοκομείων, όλων των δημοσίων δομών στα νησιά. Φτάνει οι εξαντλητικές και επικίνδυνες συνθήκες δουλειάς, η υπερεφημέρευση των γιατρών, τα εκατοντάδες αδιάθετα ρεπό των υγειονομικών, τα «εντέλλεσθαι» και η επιδημία της κινητικότητας για να μπαλώνονται οι τρύπες από νησί σε νησί.

Όλα αυτά δεν αντισταθμίζονται με τα διάφορα κίνητρα που προβλέπονται στον προϋπολογισμό που δεν είναι παρά άλλη μια ανεπαρκέστατη προσπάθεια από την Κυβέρνηση να αποφύγει το κόστος για τη μόνιμη ικανοποίηση των εργασιακών, επιστημονικών και κοινωνικών αναγκών των υγειονομικών στα νησιά, διαιωνίζοντας στην επικίνδυνη κατάσταση που θέτει σε διαρκή κίνδυνο τη ζωή και την υγεία τόσο των νησιωτών, όσο και των υγειονομικών στις διαλυμένες και υποστελεχωμένες μονάδες δημόσιας υγείας.

Την ίδια ώρα οι εφοπλιστές «μπουκώνονται» κάθε χρόνο με κάθε λογής επιδοτήσεις σαν αυτή του «πράσινου στόλου», που τους ετοιμάζει για να φτιάξουν καινούργια καράβια, έχουν δεκάδες συνταγματικά κατοχυρωμένες φοροαπαλλαγές και πλήρως αφορολόγητο πετρέλαιο, όχι σαν την κοροϊδία που προβλέπετε για τους αγρότες 100 εκατομμύρια επιστροφή, όταν το 2016 που το κόψατε με το τρίτο μνημόνιο ΣΥΡΙΖΑ, Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ -για να μην ξεχνιόμαστε- ήταν 180 εκατομμύρια με τιμή πετρελαίου στο 1 ευρώ και όχι στο 1,60 που είναι σήμερα.

Εθελοντική φορολόγηση για τους εφοπλιστές, ενώ οι μικροί επαγγελματίες ρημάζονται με τον τεκμαρτό κεφαλικό φόρο και όπως και σε μισθωτούς και συνταξιούχους, όχι μόνο εθελοντικά δεν τους τα ζητάτε αλλά τους παίρνετε και τα σπίτια, τα μαγαζιά και τα χωράφια όταν δεν μπορούν να τα πληρώσουν και μετά κλαίτε για την ερήμωση της υπαίθρου. Διότι από τις δικές τους πλάτες θα βγουν τα 70 δις. φορολογικά έσοδα. Εθελοντικούς και αναβαλλόμενους φόρους έχετε για εφοπλιστές και τραπεζίτες. Και καμώνεστε τώρα και εσείς και το ΠΑΣΟΚ ότι θα τους κόψετε το χαρτζιλίκι, αφού πρώτα τους «μπουκώσατε» όλοι μαζί με 80 δις. για τις ανακεφαλαιοποιήσεις από τον ιδρώτα του λαού.

Όσες αλχημείες, λοιπόν, με όποιον επιθετικό προσδιορισμό κι αν κοσμήσετε τον προϋπολογισμό, δεν κρύβεται το ποιος κερδίζει και ποιος χάνει από αυτόν, από πού τα παίρνει δηλαδή και σε ποιον τα δίνει. Δεν κρύβεται ο ταξικός, αντιλαϊκός και άδικος χαρακτήρας του. Δεν κρύβεται ότι η αστάθεια για τον λαό σε όλα τα επίπεδα είναι η άλλη όψη της σταθερότητας που όλοι σας παλεύετε να διαφυλάξετε για το κεφάλαιο.

Για να αντιστραφούν, λοιπόν, οι χαμένοι και οι κερδισμένοι του παιχνιδιού ένας δρόμος υπάρχει, την αστάθεια να την προκαλέσει ο λαός στο κεφάλαιο, στην πολιτική και τα κόμματα που το υπηρετούν, στο σύστημα που το προστατεύει και αυτό θα το πετύχει με τη συνειδητή και οργανωμένη του δράση, με το ΚΚΕ στήριγμα και μπροστάρη στον αγώνα του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κ. Κομνηνάκη.

Τον λόγο έχει ο Υπουργός Προστασίας του Πολίτη, ο κ. Χρυσόχοϊδης.

Παρακαλώ, κύριε Χρυσόχοϊδη.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ασφάλεια μαζί με την αμυντική θωράκιση της χώρας αποτελούν τις προτεραιότητες, προκειμένου να υπερασπιστούμε την ακεραιότητά μας από τη μια πλευρά σε ό,τι αφορά τις εξωτερικές απειλές και από την άλλη την εμπέδωση αισθήματος ασφάλειας στους πολίτες.

Ξεκινώντας από τον σκληρό πυρήνα της ασφάλειας, δηλαδή τα σύνορα και μάλιστα τα χερσαία, για τα οποία είναι αρμόδια η Ελληνική Αστυνομία, μια σειρά από επιχειρησιακές δράσεις αλλά και τα μέσα, οι εξοπλισμοί έχουν φέρει ως αποτέλεσμα να μπορούμε να εγγυηθούμε σήμερα την ασφάλεια των συνόρων αλλά ταυτόχρονα να αποτρέπουμε και κάθε είδους διακίνηση ανθρώπων, εξοπλισμών, επικίνδυνων υλικών και ουσιών.

Έχουν κατασκευαστεί στον Έβρο εβδομήντα έξι χιλιόμετρα φράχτης. Έχουν προσληφθεί τετρακόσιοι συνοριοφύλακες. Λειτουργεί το ηλεκτρονικό σύστημα επιτήρησης των συνόρων και προστέθηκαν προσφάτως νέες υποδομές στην Ελληνική Αστυνομία, στα τμήματα συνοριακής φύλαξης και στα φυλάκια του Στρατού. Προσλαμβάνονται αυτές τις μέρες εκατόν πενήντα νέοι συνοριοφύλακες, εκατό στη Ροδόπη, πενήντα στην Καβάλα για τη δεύτερη γραμμή ελέγχου αφ' ενός μεν στις ορεινές περιοχές της Ροδόπης, αφ' ετέρου στην Εγνατία οδό για την Καβάλα. Η καθημερινή δουλειά των ανδρών και των γυναικών της Ελληνικής Αστυνομίας που εποπτεύουν τα σύνορα αποδίδει αποτελέσματα τόσο για το αίσθημα των πολιτών του Έβρου, των Εβριτών, αλλά ταυτόχρονα όλων των κατοίκων της Θράκης, όσο και για τη συνολική ασφάλεια της χώρας.

Ξεκινάει από εδώ γιατί αυτή είναι η βασική, εθνική, πολιτική προτεραιότητά μας. Γιατί είναι η πρώτη κρίσιμη επιλογή μας και ταυτόχρονα η απάντησή μας στο ζήτημα της ασφάλειας. Αυτή η δουλειά έχει οδηγήσει σε πραγματική προστασία των συνόρων, με αποτέλεσμα οι ροές σήμερα να είναι εξαιρετικά χαμηλές έως μηδενικές και ταυτόχρονα να υπάρχουν πολλές συλλήψεις διακινητών.

Στον τομέα της ασφάλειας των πόλεων, της καταπολέμησης του εγκλήματος της πόλης, της καταπολέμησης του εγκλήματος στη χώρα ενισχύθηκαν οι υπηρεσίες αιχμής, όπως οι υπηρεσίες δώξης του εγκλήματος, καθώς και οι υπηρεσίες πρώτης ανταπόκρισης στις κλήσεις πολιτών. Στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη αυτό πραγματικά παρήγαγε ένα πολύ σημαντικό αποτέλεσμα και η ασυνόμειξη των δύο μεγάλων πολεοδομικών συγκροτημάτων έγινε εξαιρετικά ουσιαστική και αποτελεσματική.

Η Ελληνική Αστυνομία συνέλαβε πανελλαδικά μέχρι τον Νοέμβριο του 2024 123.226 υπόπτους. Τους παρέπεμψε στη δικαιοσύνη για διάφορα αδικήματα. Μόνο οι ομάδες πρόληψης καταστολής εγκληματικότητας σε Αττική και Θεσσαλονίκη το ενδεκάμηνο του 2024 έχουν συλλάβει 6.200 υπόπτους έναντι 2.100 το 2023, τρεις φορές πάνω δηλαδή. Η αναζήτηση νέων μεθόδων καταπολέμησης του σοβαρού οργανωμένου εγκλήματος οδήγησε στην ίδρυση μιας νέας υπηρεσίας, της Διεύθυνσης Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος, η οποία λειτουργεί εδώ και τρεις μήνες με επιτυχία, με εξειδικευμένο προσωπικό, με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα, με επεξεργασμένες στρατηγικές για την εξιχνίαση και εξόντωση εγκληματικών ομάδων.

Η Ελλάδα είναι γεωγραφικά τοποθετημένη στο «frontline», στην πρώτη γραμμή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε ένα πολύ ευαίσθητο γεωγραφικό και γεωστρατηγικό σημείο. Έχει ανάγκη από υπηρεσίες αξιόμαχες για την καταπολέμηση των διεθνικών εγκληματικών ομάδων που διακινούν μεγάλες ποσότητες ναρκωτικών, που

διαπράττουν σοβαρά οικονομικά εγκλήματα και απάτες, ασχολούνται με λαθραίες διακινήσεις και χάνονται πολύτιμοι δασμοί και φόροι και ασκούν παράνομες δραστηριότητες με δολοφονίες και εκβιασμούς. Είναι χαρακτηριστικό πως το 2024 έχουν εξαρθρωθεί 448 εγκληματικές οργανώσεις. Είναι οι περισσότερες την τελευταία δεκαετία.

Συναφές είναι και το θέμα του εγκλήματος της διαφθοράς, όπου η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, στελεχωμένη από εξαιρετικά ικανούς ερευνητές, εξιχνίασε δεκάδες εγκλήματα από εγκληματικές οργανώσεις, που είχαν μέσα τους δημοσίους υπαλλήλους και ιδιώτες. Η Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων προέβη σε συλλήψεις, εκ των οποίων οι ογδόντα επτά ήταν δημόσιοι υπάλληλοι.

Η καταδίωξη και η εξιχνίαση των εγκλημάτων της διαφθοράς απαιτεί, αγαπητοί συνάδελφοι, συνεχή θεσμική αλλαγή και προσαρμογή του πλαισίου. Απαιτεί, διαρκώς, νέο «modus operandi» από τις Υπηρεσίες και, κυρίως, απόφαση πολιτική για την εξόντωση της διαφθοράς.

Μεγάλη προτεραιότητα του 2024 αποτέλεσε η κοινωνική ασυνόμειξη, η διαχείριση και αντιμετώπιση αδικημάτων που σχετίζονται με πολύ σημαντικά κοινωνικά ζητήματα, που στο τέλος χτυπούν την πόρτα της Αστυνομίας και πολλές φορές κινδυνεύουν ανθρώπινες ζωές.

Η ενδοοικογενειακή βία, η βία ανηλίκων αποτελούν τις πιο συχνές μορφές προσωπικής βίας. Η προστασία των θυμάτων είναι απολύτως αναγκαία να γίνεται με τρόπο που ενθαρρύνει και άλλα θύματα να μιλήσουν, να καταγγείλουν. Ιδρύθηκαν εξήντα τρία Γραφεία Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας, σε όλες τις περιφερειακές ενότητες της χώρας, σε όλους τους νομούς της χώρας τα οποία στελεχώνονται από τουλάχιστον οκτώ εκπαιδευμένους αστυνομικούς το καθένα και λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση.

Συνολικά, μέχρι τώρα το 2024, τα Γραφεία Ενδοοικογενειακής Βίας σε όλη τη χώρα διαχειρίστηκαν είκοσι χιλιάδες εκατόν δεκατρία περιστατικά! Σκεφτείτε -κι αυτό είναι το κοινωνικό ζήτημα και το κοινωνικό ερώτημα- ότι κάθε βράδυ υπάρχουν εκατό περιστατικά. Κάθε μέρα, κάθε εικοσιτετράωρο υπάρχουν εξήντα έως εβδομήντα συλλήψεις κατηγορουμένων για ενδοοικογενειακή βία. Τεράστιο ζήτημα!

Έχουμε, λοιπόν, είκοσι χιλιάδες εκατόν δεκατρία περιστατικά έναντι δέκα χιλιάδων επτακοσίων τριάντα το 2023. Μία αύξηση, δηλαδή, κατά 87%, που σημαίνει ότι τα θύματα άνοιξαν το στόμα τους, ενθαρρύνθηκαν να μιλήσουν, εμπιστεύτηκαν τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας και μίλησαν. Αντιστοίχως, από αυτές τις είκοσι χιλιάδες υποθέσεις υπήρξαν δώδεκα χιλιάδες τετρακόσιοι κατηγορούμενοι έναντι πέντε-έξι χιλιάδων περίπου, πέρυσι. Οι μισοί! Έχουμε, δηλαδή, φέτος διπλάσιο αριθμό κατηγορουμένων.

Επίσης, υπάρχουν, σε κάθε περιφερειακή ενότητα, για την προσωρινή φιλοξενία των θυμάτων με τα παιδιά τους, με τους γονείς τους -με όποιους πρέπει να προστατευθούν- και αυτόν τον χώρο τον γνωρίζει μόνο το Γραφείο της Ενδοοικογενειακής Βίας και κανένας άλλος.

Καθιερώθηκε και χορηγείται το «panic button», σε όποια γυναίκα ή σε όποιο ενήλικο θύμα επιθυμεί να το εγκαταστήσει στο κινητό και χρησιμοποιείται αυτό πέραν του «100». Δόθηκαν χιλιάδες «panic button» και το έχουν χρησιμοποιήσει εκατοντάδες γυναίκες.

Η βία των ανηλίκων που σοκάρει όλους μας -σοκάρει τους γονείς πρωτίτως- αποτελεί μεγάλη προτεραιότητα. Εδώ η διαχείριση απαιτεί ευαισθησία. Η ποινική διαχείριση των ανηλίκων είναι δύσκολο και ευαίσθητο ζήτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Τέλος, υπάρχει και το ζήτημα της διαχείρισης των γονέων ή των μη ασκούντων επαρκή επιμέλεια των παιδιών τους.

Έρχονται νέες νομοθετικές ρυθμίσεις, για την απαγόρευση όπλων -κυρίως, μαχαριών- που χρησιμοποιούν και φέρουν πολλά ανήλικα παιδιά. Έρχονται απαγορεύσεις για μη κατοχή όπλων σε δημόσιους χώρους και κυρίως σε μεγάλες συγκεντρώσεις, γήπεδα ή συναυλίες.

Καθιερώθηκε το πενταψήφιο νούμερο «10201». Καθιερώθηκε, επίσης, η εφαρμογή «safe youth». Σε κάθε Διεύθυνση της Αστυνομίας υπάρχει ένας αξιωματικός υπεύθυνος για τη βία ανηλίκων.

Ενδεικτικά, για το αδίκημα της παραμέλησης εποπτείας ανηλίκων έχουμε φέτος δύο χιλιάδες τετρακόσιες σαράντα συλλήψεις, ενώ πέρσι ήταν περίπου οι μισές, χίλιες τετρακόσιες.

Προτεραιότητα για το 2025 είναι μία Αστυνομία σύγχρονη, έξυπνη, αποτελεσματική, με κοινωνική ευαισθησία και εκπαιδευμένο ανθρωπινό δυναμικό.

Σε λίγες μέρες θα έρθει στη Βουλή το νομοσχέδιο για την «Αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και βέβαια διατάξεις που αφορούν την Αστυνομική Ακαδημία και την Διά Βίου Μάθηση.

Σε εξέλιξη, επίσης, βρίσκεται ένα τεράστιο πρόγραμμα τεχνολογικής αναβάθμισης της Αστυνομίας, με κάμερες, με καινούργια οχήματα, με ψηφιακά επιχειρησιακά κέντρα, με σύγχρονες επικοινωνίες. Καμμία μεταρρύθμιση, όμως, δεν μπορεί να πετύχει χωρίς το ανθρωπινό δυναμικό. Καθιερώνουμε νέα διαδικασία αξιολόγησης του ανθρωπίνου δυναμικού, αλλά και ένα σύγχρονο πλέγμα υποστήριξης. Στην καρδιά αυτής της νέας φιλοσοφίας, το ζητούμενο ουσιαστικά είναι η διαρκής και διά βίου εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και κατάρτιση των αστυνομικών.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι, η Αστυνομία της νέας εποχής είναι αυτή που βρίσκεται διαρκώς δίπλα στον πολίτη. Είναι αποτελεσματική στην αντιμετώπιση του εγκλήματος, είναι ευαίσθητη στη διαχείριση των μεγάλων κοινωνικών ζητημάτων, είναι αποφασιστική στην αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και είναι ασπίδα για την προστασία των συνόρων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Με αυτές, λοιπόν, τις μεταρρυθμίσεις και το τόσο σημαντικό έργο βάζουμε τις προϋποθέσεις για ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχουν ζητήσει τον λόγο κάποιοι κοινοβουλευτικοί. Πώς θέλετε να πάμε, με την αντίστροφη σειρά, για να μην υπάρξουν και παρεξηγήσεις ή διαφωνίες...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κι εγώ στο τέλος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έχει ζητήσει κι ο κ. Καζαμίας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δικαιούται κι ο κ. Καζαμίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία, κύριε Καζαμιά, έχετε τον λόγο. Είναι η τρίτη σας παρέμβαση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Κύριε Υπουργέ, έχω να σας απευθύνω κάποιες ερωτήσεις. Μιλήσατε για τις συλλήψεις των αστυνομικών που έχουν γίνει, αλλά δεν μας εξηγήσατε για ποιο λόγο η Ελλάδα έχει τόσο μεγάλο αριθμό αστυνομικών ανά κάτοικο. Όπως ενδεχομένως να γνωρίζετε, η Ελλάδα έχει περίπου πεντακόσιους είκοσι πέντε αστυνομικούς ανά εκατό χιλιάδες κατοίκους. Ο ΟΗΕ συστήνει τον αριθμό των τριακοσίων αστυνομικών ανά εκατό χιλιάδες κατοίκους ως ένας αριθμός ο οποίος θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποτελεσματική αστυνόμευση.

Επίσης, θα πρέπει να παρατηρήσω ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση κατά μέσο όρο έχει σχεδόν τον μισό αριθμό αστυνομικών, λίγο πάνω από τριακόσιους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση! Εμείς έχουμε πεντακόσιους είκοσι πέντε, σας υπενθυμίζω. Δεν ξέρω αν το γνωρίζετε αυτό, αλλά ακόμη και η Κολομβία με τα καρτέλ και το οργανωμένο έγκλημα έχει πιο λίγους αστυνομικούς ανά κάτοικο απ' ό,τι έχει η Ελλάδα και αυτός ο αριθμός των αστυνομικών αυξάνεται διαρκώς επί κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας.

Ο προϋπολογισμός για το Υπουργείο σας έχει αυξηθεί τα τελευταία δύο χρόνια κατά 15%. Ισοδυναμεί με το ένα τρίτο του προϋπολογισμού για την Εθνική Άμυνα. Κι ο αριθμός των αστυνομικών στη χώρα ισοδυναμεί με το ένα τρίτο του αριθμού των στρατιωτών του Στρατού Ήφρας σε περίοδο ειρήνης. Αυτά δεν είναι νούμερα τυχαία.

Οι κοινωνιολόγοι θεωρούν ότι τα κράτη τα οποία έχουν τόσο

μεγάλο αριθμό αστυνομικών, είναι κράτη τα οποία έχουν κοινωνίες και κυβερνητικές πολιτικές οι οποίες επιφέρουν τον διχασμό.

Η προφανής εξήγηση για αυτόν τον μεγάλο αριθμό αστυνομικών είναι ότι οι πολιτικές της Κυβέρνησης δημιουργούν διχασμό μέσα στην κοινωνία και γι' αυτό χρειάζεται αυτή η υπερβολική και αυταρχική -πρέπει να πούμε- πολιτική όσον αφορά στη δημόσια τάξη.

Όμως, δεν είναι μόνο αυτό. Είναι ότι ο αριθμός των αστυνομικών που έχει η χώρα δεν οδηγεί σε αποτελεσματική αστυνόμευση. Οι περιπτώσεις εντός της Αστυνομίας, όπου υπάρχουν φαινόμενα διαφθοράς, φαινόμενα κατάχρησης, έχουν κατ' επανάληψη σημειωθεί και από διεθνείς οργανώσεις και πρόσφατα. Θα πρέπει να σας αναφέρω την έκθεση που δημοσίευσε τον Σεπτέμβριο η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Ξέρετε τι λέει αυτή η έκθεση; Κάνει λόγο για χρήση υπερβολικής βίας από τους αστυνομικούς, για αυθαίρετη και παράνομη χρήση μεθόδων καταστολής στις διαδηλώσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εμείς, στην Πλεύση Ελευθερίας, είχαμε δυστυχώς το τελευταίο διάστημα μια θλιβερή εμπειρία από αυτήν την αυθαίρετη χρήση μεθόδων καταστολής στις διαδηλώσεις. Η Πρόεδρός μας, η Ζωή Κωνσταντοπούλου, στις 31 Οκτωβρίου, όταν πήγε να υπερασπιστεί τη διαμαρτυρία των εποχικών πυροσβεστών, δέχτηκε πολύ κοντά στο πόδι της μία κροτίδα κρότου λάμψης, η οποία παραλίγο και θα της επέφερε σοβαρό τραυματισμό. Η Βουλευτής μας, η Τζωρτζία Κεφαλά, δίπλα στην οποία βρίσκουμε στη διάρκεια μιας διαδήλωσης στο κέντρο της Αθήνας για την έμφυλη βία -και εδώ είναι η ειρωνεία, κύριε Υπουργέ-, χτυπήθηκε από άνδρα αστυνομικό των ΜΑΤ -προσέξτε- σε μία διαδήλωση για την έμφυλη βία. Τι μήνυμα στέλνετε, δηλαδή, ότι όσοι διαδηλώνουν για την έμφυλη βία -για την οποία μας μιλήσατε τώρα και είπατε ότι σας απασχολεί-, ότι οι γυναίκες που διαδηλώνουν θα πρέπει να δέχονται ξύλο από τα ΜΑΤ και από τους άνδρες των δυνάμεων καταστολής; Αυτό είναι το μήνυμα που στέλνετε στην κοινωνία;

Η πολιτική σας γενικώς δίνει πολύ λίγη σημασία στην εσωτερική αποτελεσματικότητα και στα φαινόμενα διαφθοράς μέσα στην Αστυνομία, για τα οποία δεν μας είπατε απολύτως τίποτα.

Η προσέγγιση που έχουν ο προϋπολογισμός και η Κυβέρνησή σας γενικότερα στο θέμα της αστυνόμευσης είναι πάρα πολύ απλοϊκή. Θεωρεί ότι όσο πιο πολλά χρήματα ξοδεύονται στην αστυνόμευση και όσο πιο πολλούς αστυνομικούς προσλαμβάνουμε, τόσο θα μειωθεί το έγκλημα. Αυτό, βεβαίως, δεν φαίνεται. Απεναντίας, αυτό που συμβαίνει είναι μάλλον το αντίθετο, ότι υπάρχει μία οξεία αναποτελεσματικότητα από την πλευρά των δυνάμεων καταστολής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Συνεπώς, κύριε Υπουργέ, πώς αιτιολογείτε εσείς αυτό τον τεράστιο αριθμό αστυνομικών, που μας κατατάσσει με τα πιο αυταρχικά καθεστώτα στην Ευρώπη, με την Τουρκία, για παράδειγμα, και το Μαυροβούνιο, που είναι οι μόνες άλλες δύο χώρες, οι οποίες έχουν αντίστοιχο υψηλό αριθμό αστυνομικών ανά κάτοικο;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Δημητριάδη, έχετε τον λόγο για τρία λεπτά.

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να αναφερθώ σε κάποια πρόσφατα περιστατικά, μιας και ο κύριος Υπουργός μίλησε πριν για την εσωτερική ασφάλεια.

Πρόσφατα, λοιπόν, είχαμε ένα μακελειό στη Γλυφάδα, με δύο νεκρούς Τούρκους κουρδικής καταγωγής. Οι αρχές προέβησαν σε συλλήψεις. Κατά τη διάρκεια αυτών των συλλήψεων αποκαλύφθηκε ότι Τούρκοι υπήκοοι εντός της Ελλάδας είχαν ολόκληρο οπλοστάσιο. Βρέθηκαν όπλα. Και εδώ θέλω να ρωτήσω: Οι αρχές γνωρίζουν, έχουν εικόνα τι γίνεται ή θα αφήσουμε την Ελλάδα να γίνει πεδίο εκκαθάρισης λογαριασμών της τουρκικής μαφίας;

Γιατί εκεί αποδόθηκε. Οι αρχές έχουν, λοιπόν, εικόνα; Θέλω να το μάθω αυτό εδώ.

Δεύτερο περιστατικό. Πριν από λίγες ημέρες, στο Σύνταγμα, λίγα μέτρα από το κτήριο της Βουλής, κάποιοι Σύριοι αντιπολιτευόμενοι μαζεύτηκαν στις 4 το απόγευμα, για να γιορτάσουν, όπως είπαν, την πτώση του καθεστώτος Άσαντ. Ποιο είναι το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι ότι πολλοί αραβόφωνοι που γνωρίζω, που ξέρουν αραβικά και άκουσαν τα συνθήματα, άκουσαν και φιλοτζίχαντιστικά συνθήματα. Δεδομένου ότι η συριακή αντιπολίτευση έχει σχέσεις με τζίχαντιστές και με Τούρκους -είναι, μάλιστα, και φιλότουρκη-, θέλω να ρωτήσω: Οι αρχές γνώριζαν αυτή τη συνάθροιση; Την ενέκριναν; Είχαν ειδοποιηθεί; Και το κυριότερο, γνωρίζουν για αυτούς τους Σύριους που έρχονται στην Ελλάδα ποιο είναι το ποιόν τους; Ποιοι είναι αυτοί εδώ; Πώς οργανώνονται; Είναι απλώς αντιπολιτευόμενοι, κρύβεται κάτι άλλο από πίσω, έχουν σχέση με τζίχαντιστές; Αυτά πρέπει να τα ξέρουμε. Και μάλιστα, το λέω αυτό, διότι δεν έκαναν συνάθροιση μόνο εδώ, αλλά μετά πήγαν στην πρεσβεία της Συρίας, μπήκαν μέσα -επενέβη, βέβαια, η Αστυνομία- και ανέβασαν τη σημαία της αντιπολίτευσης. Αυτά είναι πολύ σοβαρά θέματα και θέλω να τα συζητήσουμε.

Κάτι ακόμα που θα ήθελα να πω είναι το εξής: Στις 6 Δεκεμβρίου, με αφορμή τη δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, είχαμε πάλι επεισόδια στα Εξάρχεια και στο κέντρο της Αθήνας. Πριν από πέντε χρόνια, κύριε Υπουργέ, θυμάμαι ότι η Νέα Δημοκρατία είχε κάνει σημαία προεκλογικά ότι θα αναλάβει μετά την εκλογή της να θέσει τέρμα στο άβατο των Εξαρχείων. Πέντε χρόνια μετά, όμως, κύριε Υπουργέ, αυτό δεν έχει γίνει. Πάλι επεισόδια έχουμε στα Εξάρχεια. Ας κάνει καθένας ό,τι θέλει, ας τιμήσει τη μνήμη κάποιου όπως θέλει, όχι όμως μολότοφ! Δεν το θεωρώ σωστό.

Να πω και κάτι άλλο. Ξέρετε, έγινε μεν η δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, έχουν γίνει όμως και άλλες δολοφονίες, έχουμε και τα θύματα της Marfin. Επίσης, να πω ότι εδώ και σαράντα χρόνια έχουμε εκατοντάδες επτά νεκρούς αστυνομικούς στην ώρα του καθήκοντος. Να τα θυμόμαστε όλα. Όλα αυτά είναι δολοφονίες, είναι καταδικαστέα. Όχι μόνο μία δολοφονία, όλες οι δολοφονίες είναι κακές.

Τελειώνοντας, θέλω να πω κάτι. Πριν από ενάμιση μήνα ζήσαμε ένα άλλο θλιβερό περιστατικό, όπου ανατινάχθηκε μία πολυκατοικία, επειδή τα μέλη μιας οργάνωσης είχαν μαζέψει πέντε κιλά ζελατοδυναμίτιδας μέσα σε έναν κατοικημένο χώρο. Είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο ενός άνδρα και τον σοβαρό τραυματισμό μιας γυναίκας. Θέλω να ρωτήσω: Γνωρίζουν οι υπηρεσίες τι γίνεται; Γιατί, ξέρετε, η ιδέα του να μαζεύει κάποιος εκρηκτικά, που μπορούν να τινάξουν στον αέρα μια πολυκατοικία στο κέντρο της Αθήνας, εμένα δεν μου αρέσει.

Κλείνοντας, κύριε Υπουργέ, θα μιλήσω για τις ροές. Σύμφωνα με τα στοιχεία της FRONTEX, παρά τις προσπάθειες του Λιμενικού και των συνοριοφυλάκων, είχαμε αύξηση 39% το 2024. Δεδομένου ότι τώρα υπάρχει νέα γεωπολιτική αστάθεια, νομίζετε ότι οι υπηρεσίες μπορούν να αντέξουν μια νέα ροή προσφύγων και μεταναστών;

Αυτά ήθελα να ρωτήσω.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ο κ. Μπάρκας από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, μας παρουσιάσατε το σχέδιό σας για την Ελληνική Αστυνομία. Και επειδή είστε ο μακροβιότερος Υπουργός στο συγκεκριμένο Υπουργείο, θέλω να σας πω ότι αυτοί οι σχεδιασμοί σας, όσους και αν έχετε κάνει -γιατί έχετε υπάρξει Υπουργός στο συγκεκριμένο Υπουργείο και σε άλλες συζητήσεις προϋπολογισμού- έχουν πέσει στο κενό.

Ξεκινώ, κύριε Υπουργέ, με τις ογδόντα γυναικοκτονίες τα τελευταία τέσσερα χρόνια στη χώρα μας. Είπατε ότι φτιάξατε στα αστυνομικά τμήματα κέντρα υποδοχής κακοποιημένων γυναικών, οι οποίες έχουν ανάγκη. Δεν είπατε, όμως, κύριε Υπουργέ, ότι δεν τα έχετε στελεχωσει. Απλώς, τα έχετε καταγράψει ως ύπαρξη σε κάποια αστυνομικά τμήματα της χώρας και όχι σε όλα, αλλά

δεν έχετε ανθρώπους για να τα στελεχωσετε.

Κύριε Υπουργέ, η Κυριακή στους Αγίους Αναργύρους τα έκανε όλα καλά και δολοφονήθηκε έξω από το αστυνομικό τμήμα. Η Δώρα στο Αγρίνιο όλα καλά τα έκανε. Κατήγγειλε τον σύντροφό της, οι αστυνομικοί επενέβησαν και του πήραν τα όπλα, αλλά βρέθηκε και αυτή νεκρή από τον άνθρωπο τον οποίο είχε καταγγείλει.

Δεκατέσσερις γυναικοκτονίες, κύριε Υπουργέ, έχουμε φέτος.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεκαπέντε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Δεκαπέντε γυναικοκτονίες και εσείς, κύριε Υπουργέ, αρνείστε να βάλετε στον Ποινικό Κώδικα τη λέξη «γυναικοκτονία» και ό,τι αυτό σημαίνει για αυτούς που διαπράττουν τέτοιους είδους εγκλήματα.

Κύριε Υπουργέ, ο τρόπος με τον οποίον στελεχώνετε τα αστυνομικά τμήματα, κυρίως των αστικών κέντρων, είναι με αποσπάσεις από την επαρχία. Μάλιστα, αυτές οι αποσπάσεις γίνονταν από τα γραφεία των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας. Εάν δεν είχατε φίλο τον ντόπιο Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, δεν πήγαίνατε σε απόσπαση. Όταν, όμως, εσείς τους μειώσατε το κόστος διαμονής, τότε ως διά μαγείας κόπηκαν οι αιτήσεις για αποσπάσεις από την επαρχία στην Αθήνα, κάτι που το συνδικαλιστικό όργανο των αστυνομικών, η ΠΟΑΣΥ, σας είπε να μην το κάνετε. Είναι άλλο πράγμα να ελέγχετε τα χρήματα αυτά που πηγαίνουν και τι κάνουν και είναι άλλο πράγμα αυτό που κάνετε εσείς. Τότε πηγαίνατε με το «εντέλλεσθα», παίρνατε αστυνομικούς από την επαρχία, χωρίς καν να έχουν κάνει αίτηση οι άνθρωποι, και τους φέρνατε στην Αθήνα.

Πριν λίγες μέρες κάνατε ανακοινώσεις για το επίδομα επικινδυνότητας. Ακόμα περιμένουμε να δούμε τι θα περιέχει αυτή η τροπολογία. Δεν έχετε ανακοινώσει κάτι. Στο συνέδριο της ΠΟΑΞΙΑ προχτές ο επικεφαλής της ομοσπονδίας των αστυνομικών υπαλλήλων είπε ότι ακόμα και αυτοί περιμένουν να δουν τι ακριβώς θα εμπεριέχει η τροπολογία την οποία θέλετε να φέρετε προς συζήτηση.

Εμείς έχουμε ταχθεί υπέρ του αιτήματος της ΠΟΑΞΙΑ για το επίδομα επικινδυνότητας, γιατί αυτοί οι άνθρωποι όντως εργάζονται υπό επικίνδυνες συνθήκες. Τόσοι αστυνομικοί έχουν χάσει τη ζωή τους όλα αυτά τα χρόνια από το οργανωμένο έγκλημα.

Και έρχομαι στο οργανωμένο έγκλημα. Δεν είναι το πρώτο περιστατικό το οποίο συμβαίνει στο κέντρο της Αθήνας με αντίπαλες ομάδες να πυροβολούνται μέρα μεσημέρι, όταν υπάρχει κόσμος. Δεν είναι το τελευταίο περιστατικό αυτό που έγινε προχθές στα νότια προάστια. Πυροβολισμοί στο κέντρο του Χαλανδρίου το Σάββατο, πυροβολισμοί στην Αγία Παρασκευή, όπου κυκλοφορεί κόσμος το οργανωμένο έγκλημα δρα, πυροβολιούνται μεταξύ τους.

Είπατε ότι εξιχνιάστηκαν τετρακόσιες πενήντα υποθέσεις του οργανωμένου εγκλήματος. Ποιες είναι αυτές; Το οργανωμένο έγκλημα δρα, είναι εδώ.

Γελάτε. Εντάξει.

Είπατε ότι θα προβείτε σε αλλαγές, γιατί φταίνε οι γονείς για τον τρόπο με τον οποίο μεγαλώνουν τα παιδιά τους και έχουμε την εφηβική βία. Μάλιστα. Πώς θα παρέμβετε; Τι θα πείτε στους γονείς να κάνουν; Εγώ δεν λέω ότι δεν έχουν και οι γονείς ευθύνη για το πώς μεγαλώνουν τα παιδιά τους. Εδώ όμως υπάρχει ένα σοβαρότατο κοινωνικό πρόβλημα και είστε εσείς, η Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας, η οποία έκοψε την Κοινωνιολογία από τα σχολεία, ενώ τα παιδιά μάθαιναν πράγματα για την κοινωνία μας, να σέβονται τον συνάνθρωπό τους, και αφήσατε το μάθημα των Θρησκευτικών. Εσείς είστε. Δεν εννοώ εσείς προσωπικά, η Κυβέρνησή σας.

Κύριε Χρυσοχοϊδη, στην ομιλία του το 2023 στη ΔΕΘ ο κ. Μητσοτάκης μίλησε για αποδέσμευση 2.500 αστυνομικών υπαλλήλων από αδιάφορες θέσεις στις οποίες ήταν διάσπαρτοι. Δεν ξέρουμε τι έκαναν, δεν ξέρουμε τι ακριβώς συνέβαινε. Σας έχουμε καταθέσει σωρεία ερωτήσεων για το τι ακριβώς έχετε κάνει γι' αυτό. Και σας το λέω αυτό, γιατί, παραδείγματος χάριν, τις βραδινές ώρες από τα νότια προάστια της Αθήνας μέχρι την Ομόνοια λειτουργεί ένα τμήμα ασφαλείας, από το Φάληρο μέχρι την Ομόνοια λειτουργεί ένα τμήμα ασφαλείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Μπάρκα, ολοκληρώνετε. Έχετε ξεπεράσει και τον διπλάσιο χρόνο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Εμείς θα συνεχίσουμε να κάνουμε προτάσεις για τη σοβαρή λειτουργία της Ελληνικής Αστυνομίας και όχι για την Πανεπιστημιακή Αστυνομία την οποία φτιάχνετε εσείς, κύριε Χρυσόχοϊδη, και η οποία, όχι απλά δεν λειτουργεί, αλλά χρησιμοποιεί τα παιδιά αυτά χωρίς καμμία εκπαίδευση. Τους βάζετε στα αστυνομικά τμήματα και είναι ανασφαλείς και για την ίδια τους τη ζωή και για τους συναδέλφους τους, αλλά και για την ίδια την κοινωνία. Τάζετε ασφάλεια στην κοινωνία, αλλά η κοινωνία ζει μέσα στην ανασφάλεια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Μαντζός.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούσαμε με ιδιαίτερη προσοχή όλες και όλοι, νομίζω, τον κύριο Υπουργό Προστασίας του Πολίτη να απευθύνεται στο Σώμα και πρέπει να σκεφτούμε όλα αυτά τα οποία μας είπε, πού συμβαίνουν, σε ποια κοινωνία, σε ποιο κοινωνικό σύνολο, σε ποιο κοινωνικό περιβάλλον.

Η κοινωνία στην οποία τουλάχιστον εμείς ζούμε, είναι μια κοινωνία στην οποία το οργανωμένο έγκλημα είναι μια βιωμένη πραγματικότητα ως μια ανεξέλεγκτη πια κοινωνική παθογένεια. Υπάρχει πόλεμος συμμοριών μέσα στις μεγάλες πόλεις και είναι για πολλοστή φορά πράγματι το περισσότερο της Γλυφάδας που επιβεβαιώνει ακριβώς αυτήν την κοινωνική παθογένεια. Είναι δεκάδες οι νεκροί και οι τραυματίες τα τελευταία χρόνια από τη δράση εγκληματικών οργανώσεων. Όλα αυτά γίνονται εντός συνόρων. Και το λέω αυτό γιατί άκουσα την τοποθέτησή σας, κύριε Υπουργέ, να ξεκινά από τη συνοριακή φύλαξη. Το αίσθημα ανασφάλειας εντός συνόρων αυξάνεται και εμπεδώνεται διαρκώς και καθημερινά. Το δικαίωμα στην ασφάλεια, το οποίο είναι θεμέλιο πράγματι κάθε δημοκρατικής πολιτείας, έχει καταβαρυνθεί και καταβαρυνόμαστε λόγω της κυβερνητικής αποτυχίας.

Κάποτε, κύριε Υπουργέ, είχατε μιλήσει για Καμπούλ. Σήμερα πώς θα χαρακτηρίζατε τις πόλεις μας; Πώς θα χαρακτηρίζατε μια χώρα στην οποία δεν υπάρχει συνεκτικό σχέδιο για την αντιμετώπιση εγκληματικών οργανώσεων;

Μιλήσατε για τη ραγδαία αύξηση της βίας των ανηλίκων. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας έχουμε πράγματι πολλαπλασιασμό των εγκληματικών πράξεων ανηλίκων. Υπάρχει ευθύνη των οικογενειών. Υπάρχει ευθύνη στο σπίτι και στο σχολείο. Ποια είναι, όμως, η ευθύνη της πολιτείας και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη; Να κάνει ηθικοπλαστικές διαπιστώσεις ή να αναλαμβάνει δράσεις και πρωτοβουλίες; Και το λέω αυτό γιατί στον προϋπολογισμό εμείς τουλάχιστον δεν βλέπουμε κωδικούς που να αναφέρονται στην αναγκαία ενημέρωση και εκπαίδευση σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία Παιδείας και Οικογένειας και Κοινωνικής Συνοχής.

Ενδοοικογενειακή βία, αύξηση 87%. Υπάρχει ένα συνεκτικό σχέδιο αντιμετώπισης αυτής της παθογένειας; Μιλήσατε για ακόμη περισσότερα γραφεία. Σωστά. Είναι ανεπαρκής ο αριθμός και ιδίως στις μεγάλες πόλεις και κυρίως στην Αττική όπου εντοπίζεται το πολύ μεγάλο πρόβλημα. Υπάρχει και μεγαλύτερη ανάγκη για την εκπαίδευση των αστυνομικών, των πρώτων ανταποκριτών στα σημεία των εγκλημάτων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεν πρέπει να τρέχουμε μετά τις τραγωδίες, όπως έγινε χαρακτηριστικά μετά την τραγωδία στο Αστυνομικό Τμήμα των Αγίων Αναργύρων, κατόπιν εορτής να ανανεώνεται το εγχειρίδιο διαχείρισης περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας. Πόσες φορές το «panic button», αυτό το πολυδιαφημισμένο, χρήσιμο, αλλά όχι από μόνο του μαγικό μέσο, έχει λειτουργήσει χωρίς αποτέλεσμα; Πόσες φορές έχει πατηθεί και δεν έχει φέρει προστασία στις γυναίκες που χρειάστηκαν προστασία; Τι άλλο πρέπει να γίνει; Τι σας λείπει; Σας λείπουν στελέχη; Σας λείπει εξοπλισμός; Σας λείπει εκπαίδευση; Σας λείπει πολιτική βούληση; Τι είναι αυτό που σας λείπει και ποιος είναι αρμόδιος να καλύψει αυτά τα κενά, εμείς ή εσείς, η Αντιπολίτευση ή η Κυβέρνηση;

Και φυσικά δίνονται αυξήσεις-ψίχουλα στους αστυνομικούς για

το νυχτοκάματο του τρόμου. Υπάρχει εμπαιγμός από την Κυβέρνηση και αόριστες διαρκείς υποσχέσεις για τη στήριξη της επικινδυνότητας, μη ορθολογική κατανομή του προσωπικού, που δημιουργεί κενά και υποστελέχωση σε κρίσιμες, μάχιμες υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας. Και όλα αυτά δεν είναι απλές ασκήσεις επί χάρτου, κοστίζουν. Κοστίζουν στην ασφάλεια, όχι στο αίσθημα ασφάλειας, στην ασφάλεια των πολιτών, στην ίδια την ασφάλεια της κοινωνίας.

Κύριε Πρόεδρε, μια τελευταία παρατήρηση -και ευχαριστώ για την ανοχή- για έναν θεσμό, για ένα πεδίο πολιτικής για το οποίο εγώ τουλάχιστον -αν κάνω λάθος, διορθώστε με- δεν άκουσα να λέτε κάτι, το σωφρονιστικό σύστημα.

Εγώ δεν άκουσα να λέτε κάτι, κύριε Υπουργέ, και το καλωσορίζω ως αυτοκριτική της Κυβέρνησής σας για μία από τις πρώτες αποφάσεις του 2019 να πάρετε το σωφρονιστικό σύστημα από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, όπου ανήκει φιλοσοφικά, πολιτικά, κοινωνιολογικά και να το φέρετε στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μπράβο!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΝΤΖΟΣ: Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μάς καταδικάζει συστηματικά για απάνθρωπες συνθήκες υπερπληθυσμού στις ελληνικές φυλακές. Χρήματα καταβάλλονται από τους Έλληνες φορολογούμενους σε αποζημιώσεις, που ορθώς επιδικάζονται από το Στρασβούργο για τους ανθρώπους που αυτήν τη στιγμή ζουν, πεθαίνουν και συμπελώνονται σε απάνθρωπες συνθήκες στις ελληνικές φυλακές.

Και επειδή έχω την τιμή να είμαι και μέλος της Εθνικής Αντιπροσωπείας στο Συμβούλιο της Ευρώπης και μέλος στην Επιτροπή Παρακολούθησης των Αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, να πω ότι από αυτή την επιτροπή έχει περάσει πλειάδα προσωπικοτήτων και όλες μας λένε το ίδιο: ότι η χώρα μας θα συνεχίσει δυστυχώς να καταδικάζεται γι' αυτές τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης στις ελληνικές φυλακές, γιατί είναι μεγάλη η ομάδα των εκκρεμών υποθέσεων, είναι πανομοιότυπες οι καταδίκες, γιατί η πολιτεία μας αρνείται να συμμορφωθεί σε αυτές τις αποφάσεις. Το έθεσε με έμφαση χθες ο Γιώργος Μουλκιώτης, ο αρμόδιος Βουλευτής μας. Πόσοι είναι οι κρατούμενοι σήμερα και πόσες είναι οι θέσεις που διατίθενται στα σωφρονιστικά καταστήματα της πατρίδας μας; Γιατί δεν γίνεται ορθή κατανομή;

Γιατί ο διευθυντής ενός καταστήματος δεν έχει το δικαίωμα να αρνηθεί να δεχτεί κι άλλους κρατούμενους, όταν μπορούν αυτοί οι κρατούμενοι να πηγαίνουν σε άλλο κατάστημα; Γιατί αυτή η κατάσταση συνεχίζεται, την ώρα που το Υπουργείο Δικαιοσύνης -και δεν είναι της παρούσης να κρίνουμε τον ποινικό λαϊκισμό της νέας ποινικής νομοθεσίας- αντί να στηρίξει τις εναλλακτικές μεθόδους έκτισης ποινών, ενισχύει τις αρνητικές ελευθερίας ποινές; Πώς σε αυτό το περιβάλλον οι ελληνικές φυλακές θα ανταποκριθούν σε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο το οποίο ισχύει; Αυτό πια δεν είναι ένα ζήτημα απλό, διαχειριστικό. Είναι ένα βαθύ ζήτημα κράτους δικαίου και δημόσιας ασφάλειας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα δώσουμε τον λόγο τώρα στην Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας κ. Κωνσταντοπούλου και μετά θα δώσουμε τον λόγο στον Υπουργό.

Ορίστε, κυρία Πρόεδρε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Υπουργέ, μιας και ήρθατε εδώ, γιατί στις επόμενες ερωτήσεις που σας καταθέτω αποστέλλετε τον Υφυπουργό, τον κ. Νικολακόπουλο, θα ήθελα να σας θέσω ερωτήματα που έχουν να κάνουν με αυτό που εμάς μας πονάει και πονάει την κοινωνία και είναι η συνθήκη σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σεβασμού του κράτους δικαίου από την Ελληνική Αστυνομία, από τους αρμόδιους υπαλλήλους που εντέλλονται κάθε φορά. Μιλάω για τον σεβασμό του κράτους δικαίου για όλους τους ανθρώπους και την ασφάλεια όλων των ανθρώπων στην ελληνική επικράτεια, πολύ περισσότερο όταν βρίσκονται υπό την απόλυτη ευθύνη του κράτους, δηλαδή υπό συνθήκες κράτησης. Οι καταγραφές, σε σχέση με το κράτος δικαίου και τις συνθήκες

κράτησης σε σωφρονιστικά καταστήματα, σε αστυνομικά τμήματα, σε κέντρα κράτησης, είναι αλγεινές.

Όλες οι διεθνείς οργανώσεις καταγγέλλουν τη χώρα, κύριε Υπουργέ, διότι έχουμε κάθε χρόνο δεκάδες θανάτους υπό κράτηση σε αστυνομικά τμήματα, όπου άνθρωποι λιποθυμούν, παθαίνουν ατυχήματα, αυτοκτονούν υπό την ευθύνη της δικής σας εξουσίας. Και αυτό το οποίο επανέρχεται είναι ότι αυτοί οι θάνατοι δεν διερευνώνται από τις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου σας, όπως θα έπρεπε, δεν αποτρέπονται με ενίσχυση των μέτρων προστασίας της ανθρώπινης ζωής και δεν τιμωρούνται.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είναι εκείνος που ερευνά αυτούς τους παλαιότερους θανάτους. Ο Συνήγορος του Πολίτη -που προσπάθησε να αλλάξει η Κυβέρνησή σας- είναι εκείνος που ερευνά και συνολικά τη συνθήκη του κράτους δικαίου στη χώρα και τις πολλαπλές παραβιάσεις των πολιτικών δικαιωμάτων και των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων από τις δυνάμεις καταστολής.

Εμείς πιστεύουμε σε μία Αστυνομία η οποία θα είναι προστάτιδα του πολίτη. Και εσείς, όπως φαίνεται, θέλετε μια Αστυνομία εχθρό του πολίτη, απέναντι στην κοινωνία, αντί να είναι δίπλα στην κοινωνία. Και γι' αυτό κρατάτε και το αστυνομικό προσωπικό εξαθλιωμένο, δεν δίνετε ούτε το αυτόνομο επίδομα επί κινδύνου, ώστε να εγείρονται ακόμη πιο έντονα τα αντανάκλαστα της αντιπαράθεσης με την κοινωνία.

Υπήρξε πριν από μία μόλις εβδομάδα, για άλλη μία φορά, ακραία βία στις διαδηλώσεις για την επέτειο της δολοφονίας του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, της δολοφονίας ενός δεκαπεντάχρονου παιδιού από αστυνομικούς με ευθεία διπλή βολή εν ψυχρώ. Οι διαδηλώσεις αυτές αποτελούν τιμή σε ένα νεκρό παιδί που δεν ήταν το πρώτο ούτε το τελευταίο, δυστυχώς, που έπεσε νεκρός από σφαίρα αστυνομικού. Από τη δεκαετία του 1980, από τον Μιχάλη Καλτεζά, στη δεκαετία του 2020 και τα τρία νεκρά ανήλικα παιδιά Ρομά, που έπεσαν νεκρά από καταδίωξη αστυνομικού, το μήνυμα που εκπέμπει η Κυβέρνησή σας και οι προηγούμενες κυβερνήσεις -έχετε υπέρχει Υπουργός σε πολλές κυβερνήσεις- είναι ότι η ανθρώπινη ζωή δεν μετράει.

Προσωπικά βίωσα για πολλοστή φορά, όχι για πρώτη, την ακραία βία που άσκησαν οι αστυνομικές δυνάμεις εναντίον των εποχικών πυροσβεστών στις 31 Οκτωβρίου του 2024. Είχαμε δολοφονική βία, ρίψη χημικών σε κλειστό χώρο, εμβολισμό από αστυνομικούς χωρίς διακριτικά -σαν δολοφονικές ομάδες ήταν Ομάδα «ΔΕΛΤΑ», κύριε Χρυσοχοϊδη-, χωρίς πινακίδα, με καλυμμένα χαρακτηριστικά, να εμβολίζουν με δίκυκλα, να δέρνουν, να δέρνουν, να κλωτσούν, να κάνουν λαβές ασφυξίας.

Είναι πολιτική επιλογή, εάν θέλετε την Αστυνομία για την ασφάλεια του πολίτη ή την Αστυνομία για την καταστολή και την τρομοκρατία του πολίτη. Κι εγώ αυτό το οποίο διαπιστώνω καθημερινά στο πεδίο, στα κοινωνικά κινήματα, στις διαδηλώσεις, είναι ότι βάζετε ξανά και ξανά τους αστυνομικούς απέναντι στους πολίτες που διαδηλώνουν για το περιβάλλον, απέναντι στους πολίτες που τους παίρνουν τα σπίτια τους οι τράπεζες, απέναντι στους πολίτες που τους βγάζουν από το σπίτι τους.

Γιατί διαθέτετε δημόσιο χρήμα ώστε οι αστυνομικοί να επικουρούν εξώσεις και πλειστηριασμούς; Το έχετε εξειδικεύσει αυτό στον προϋπολογισμό; Τα χρήματα που διαθέτετε ώστε η Αστυνομία να περιστέλλει ανθρώπινα δικαιώματα; Τα χρήματα που διαθέτετε ώστε η Αστυνομία να ξυλοκοπεί διαδηλωτές που αλληλέγγυα συμπαρίστανται; Τα χρήματα που διατέθηκαν για να παραταχθούν τα ΜΑΤ απέναντι στους εργαζόμενους στη «ΛΑΡΚΟ»; Τα χρήματα που διατίθενται για να παραταχθούν αστυνομικοί απέναντι στους διαδηλωτές στον Βόλο, στην Αιγείρα, στην Κέρκυρα, στην Κερατέα; Τα χρήματα που διατίθενται, που τα πληρώνουν οι πολίτες, για να ξυλοκοπούνται οι ίδιοι και άλλοι πολίτες;

Και τον ίδια ώρα, γιατί δεν έχετε προβλέψει αποτελεσματική χρηματοδότηση για τους μηχανισμούς προστασίας του πολίτη, για τους μηχανισμούς προστασίας των γυναικών και των παιδιών από την έμφυλη βία και από την κακοποίηση; Με δεκαπέντε γυναικοκτονίες για το 2024, χωρίς να έχετε θεσμοθετήσει ούτε ειδικό μηχανισμό καταγραφής των γυναικοκτονιών, το πιο αυτόνομο που έχουν κάνει δεκαοκτώ κράτη μέλη της Ευρωπαϊ-

κής Ένωσης -και θα περιμένω την απάντηση που θα μου δώσετε σε αυτό-, δεν είναι δυνατόν να λέτε ότι έχουμε περισσότερες καταγγελίες γιατί άνοιξαν τα στόματα των γυναικών. Εσείς τι κάνετε είναι το θέμα! Αυτές τις γυναίκες που καταγγέλλουν πώς τις προστατεύετε όταν καταγγέλλουν και τις δολοφονούν, όταν απευθύνονται στην αστυνομική αρχή και τις διώχνει;

Η Κυριακή Γρίβα πήγε στο Αστυνομικό Τμήμα Αγίων Αναργύρων και της είπαν: «Φύγε από δω και πάρε το «100»». Και πήρε το «100» και της είπαν: «Τι θέλεις τώρα να σου κάνω;», «Να μου στείλετε ένα περιπολικό», «Δεν είναι ταξί το περιπολικό, κυρία μου». Και τους είπε: «Είναι εδώ. Τον βλέπω», «Τι θέλει να σας κάνει;», «Τι να μου κάνει; Να μου κάνει κακό!». Είναι ηχογραφημένη συνομιλία και δεν έτυχε να πέσει σε κάποιες εξαιρέσεις αστυνομικών. Είναι ανεκπαίδευτο το προσωπικό. Δεν έχει οδηγίες. Δεν έχει κανενός είδους πλαισίωση. Αυτές είναι οι στερεότυπες απαντήσεις που εγώ έχω ακούσει χιλιάδες φορές ακούγοντας μαγνητοφωνήσεις γυναικών που καταγγέλλουν την κακοποίησή τους.

Τι κάνετε; Γιατί δεν χρηματοδοτείτε και γιατί δεν παίρνετε επαρκή μέτρα για την προστασία αυτών των γυναικών και για την προστασία αυτών των παιδιών; Δεν είναι δυνατόν! Ξέρετε ότι σας κάλεσα στο τηλέφωνο από την προηγούμενη Παρασκευή.

Περιμένω την απάντησή σας, ποια ήταν η διαδρομή του αστυνομικού της Βουλής. Κάλεσα και τον Αρχηγό της Αστυνομίας, όπως μου υποδείξατε, κι ακόμα περιμένω. Ποια ήταν η διαδρομή του αστυνομικού της Βουλής, που ήταν εδώ επί τόσα χρόνια υπό προστασία και παρέμεινε εδώ, ακόμη κι όταν υπήρξε εναντίον του καταγγελίας έμφυλης βίας, ακόμη κι όταν του αφαιρέθηκε το όπλο, ακόμη κι όταν ήταν σαφές ότι θα έπρεπε να απομακρυνθεί;

Ποιοι είναι που προστατεύουν την έμφυλη βία και ποιοι είναι αυτοί οι οποίοι κάθε φορά εξανίστανται όταν αναφερόμαστε στις γυναικοκτονίες, στην κακοποίηση των παιδιών, στην έμφυλη βία;

Ασχοληθείτε με αυτά. Ασχοληθείτε με την κουλτούρα συγκάλυψης, η οποία υπάρχει σε πάρα πολύ κομβικά σημεία στην Ελληνική Αστυνομία. Μη βαυκαλίζεστε λέγοντας ότι κάνουν κάποιο έπος. Σας άκουσα να μιλάτε για το «έπος του Έβρου» στα σαράντα χρόνια από την ίδρυση της Ελληνικής Αστυνομίας. Ποιο έπος; Ποιο έπος; Ξέρετε τι είναι το έπος;

Είναι ποτέ δυνατόν να λέτε το «έπος του Έβρου», να καμαρώνετε για την μεταναστευτική πολιτική και στα κέντρα κράτησης μεταναστών να βιάζονται με τον τρόπο που βιάστηκε άγρια ένα ανήλικο παιδί υπό την ευθύνη σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, ελάτε. Ξεπεράσατε τα δέκα λεπτά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έρχομαι, κύριε Πρόεδρε. Έρχομαι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τι «έρχεστε»; Δεν κατάλαβα. Κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μη μου απαντάτε, σας παρακαλώ. Κύριε Λαμπρούλη, έχετε κάποιο πρόβλημα μαζί μου; Κρατήστε το για τον εαυτό σας, σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όχι, δεν έχω κανένα πρόβλημα μαζί σας. Μαζί σας δεν έχω κανένα πρόβλημα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Λέω κάτι σοβαρό! Μην αντιδικείτε μαζί μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όλα είναι σοβαρά. Όλα είναι σοβαρά, αλλά φτάσαμε τα έντεκα λεπτά. Το δικαίωμα του χρόνου σας παρέχει τρία λεπτά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Το κάνετε κάθε φορά, κύριε Λαμπρούλη, για τα θέματα της έμφυλης βίας! Κάθε φορά εσείς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μην το παίρνετε προσωπικά. Ο λόγος του εκάστοτε Προεδρεύοντος είναι να προσπαθεί και να παρακαλεί....

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Το κάνετε κάθε φορά εσείς! Έχω ενημερώσει και τον κ. Κουτσομίπα γι' αυτό που κάνετε!

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας παρακαλώ πολύ! Έχετε τη μύγα και μυγιάζεστε. Αυτό είναι. Λοιπόν ολοκλη-

ρώστε. Έντεκα λεπτά!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έχω τη μύγα; Ποια μύγα, κύριε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Υπάρχει και κατάλογος ομιλητών, υπάρχουν κι οι Βουλευτές που περιμένουν.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ορίστε, σας υπερασπίζονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίστε, ολοκληρώστε παρακαλώ, να δώσουμε τον λόγο στον Υπουργό. Περιμένουν Βουλευτές αρκετοί.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτή σας η έξαρση πάντοτε πυροδοτείται όταν μιλώ εγώ και πάντα για την έμφυλη βία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Όχι άδικα όμως, κυρία Κωνσταντοπούλου. Όχι άδικα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Έχω ενημερώσει τον κ. Κουτσούμπα γι' αυτό που κάνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Έντεκα λεπτά. Δικαιούσασταν τρία λεπτά, μιλήσατε έντεκα λεπτά, δεν έχετε ολοκληρώσει κι έχετε και μια τρίτη παρέμβαση. Έτσι δεν είναι; Έτσι είναι.

Τώρα, ή θα προσμετρηθεί και η τρίτη παρέμβαση σε αυτή σας την παρέμβαση και δεν θα κάνετε άλλη ή θα ολοκληρώσετε. Παρακαλώ πολύ. Δηλαδή τι άλλο να κάνει το Προεδρείο και ο εκάστοτε Προεδρεύων, όταν εσείς και οι υπόλοιποι ομιλητές δεν δείχνετε αυτοσυγκράτηση; Σας παρακαλώ! Και κανέναν σεβασμό στη διαδικασία. Το κλείνω εδώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ντροπή σας! Ντροπή σας! Ντροπή σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ντροπή δική σας. Όλη δική σας η ντροπή.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ντροπή σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Γιατί έχετε προσωπικά με εμένα και με το Κομμουνιστικό Κόμμα. Αυτός είναι ο στόχος σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Με το Κομμουνιστικό Κόμμα δεν έχω κανένα προσωπικό. Σας έχω υπερασπιστεί πάρα πολλές φορές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κλείνουμε εδώ. Ολοκληρώστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Χρυσόχοϊδη, δυστυχώς, σε αυτό το πρότυπο του νταή, των νταηλικών, του bullying, σε αυτό το πολιτικό πρότυπο, το οποίο μόνον απέναντι στις γυναίκες αντιδρά με αυτόν τον τρόπο, δυστυχώς έχετε και επικούρους.

Σε κάθε περίπτωση, επειδή περιμένω τις απαντήσεις σας, σταματώ εδώ και απλώς σας λέω, και σε εσάς και σε εσάς, ότι με τέτοιες πρακτικές το μήνυμα που εκπέμπετε στην κοινωνία είναι της μηδενικής ενσυναίσθησης για αυτό που βιώνουν τα θύματα της βίας, της έμφυλης βίας, της ενδοοικογενειακής βίας και βεβαίως τα πιο αδύναμα θύματα, τα παιδιά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Λοιπόν, ελάτε, κύριε Υπουργέ, όσο μπορείτε πιο σύντομα για να συνεχίσουμε τη διαδικασία.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Άκουσα με πολλή προσοχή όλους. Και αυτό που διακρίνω είναι ότι υπάρχει μια σύγχυση σχετικά με την πραγματικότητα, η οποία δεν είναι γνωστή σε εσάς, και τελικώς σε γενικές γραμμές εκφράζονται κάποιες γενικές ευχές, γενικοί αφορισμοί, δήθεν ως κριτική εδώ μέσα.

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Την ώρα που εσείς όλοι εδώ κάνετε αυτούς τους γενικούς αφορισμούς ή τις γενικές ευχές υπάρχουν υπηρεσίες της χώρας οι οποίες εργάζονται με κανονική και καθημερινή προσπάθεια, με στρατηγική, και φέρνουν αποτελέσματα, κυρία Κωνσταντοπούλου.

Επαναλαμβάνω, πέρσι γίνανε δέκα χιλιάδες συλλήψεις. Φέτος

έχουν γίνει είκοσι χιλιάδες συλλήψεις κακοποιητών, επειδή λέτε ότι υπάρχει μισογυνισμός, υπάρχει άγνοια σχετικά με το τι συμβαίνει στις οικογένειες, επειδή λέτε ότι δεν ενδιαφέρεται η Ελληνική Αστυνομία. Είκοσι χιλιάδες λοιπόν! Μου κάνετε και κριτική για τις δεκατέσσερις γυναικοκτονίες.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεκαπέντε.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Το 2018 πόσες ήταν, ξέρετε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Ογδόντα τα τελευταία τέσσερα χρόνια! Αυτή είναι η στάμπα σας.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Αφήστε τα αυτά λέω. Λοιπόν θα τα μελετάτε πρώτα και μετά θα έρχεστε εδώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: Τα μελετώ! «Καθημερινή».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, κύριε Μπάρκα, μη διακόπτετε.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Δεκαπέντε γυναικοκτονίες. Λοιπόν, τώρα ηρεμήστε κι ακούστε. Δεκαπέντε γυναικοκτονίες. Έγινε κανένα θέμα τότε; Όχι βέβαια, γιατί δεν ήσασταν ικανοί να αναδείξετε το θέμα, γιατί δεν ασχοληθήκατε με το θέμα, και όχι μόνο με αυτό, με τίποτα δεν ασχοληθήκατε δυστυχώς. Και δεν έχετε βάλει καθόλου μυαλό. Και έρχεστε εδώ πέρα αυτή τη στιγμή, ξανά και πάλι, και ασκείτε κριτική τόσο άγωνα, τόσο άγωνα σαν να μην πέρασε μια μέρα, σαν να μην πέρασε μια μέρα από αυτό που σας συνέβη τα τελευταία χρόνια. Για όνομα του θεού!

Λοιπόν, υπάρχει δουλειά, υπάρχει αποτέλεσμα. Αυτό είναι το συμπέρασμα. Και τα αποτελέσματα είναι δεδομένα, γραμμένα, κάθε μέρα. Κάθε μέρα σώζονται εκατό γυναίκες, η ζωή τους. Κάθε μέρα συλλαμβάνονται εξήντα με εβδομήντα άτομα. Κάθε μέρα έχουμε εκατό περιστατικά. Κάθε μέρα οι άνθρωποι της Αστυνομίας, σε κάθε περιοχή, σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας, δέχονται γυναίκες βασανισμένες, που καταγγέλλουν. Καταγγέλλουν οι γυναίκες. Όλα τα υπόλοιπα δεν είναι αλήθεια.

Έγινε ένα περιστατικό τραγικό, ένα περιστατικό στο οποίο έχει ευθύνη η Ελληνική Αστυνομία και αποδόθηκαν αυτές οι ευθύνες, και ποινικά και διοικητικά. Από εκεί και πέρα γίνεται δουλειά, αποτέλεσμα. Και πραγματικά πρέπει να χειροκροτήσουμε την Αστυνομία, και όχι εδώ μέσα να ερχόμαστε και πάλι να αμφισβητούμε τη δυνατότητα της Αστυνομίας, τη θέληση της Αστυνομίας, παιδιών που έχουν εκπαιδευτεί και κάθε βράδυ έχουν αποκτήσει μεγάλη ευαισθησία και δέχονται γυναίκες, τις φιλοξενούν στα γραφεία μέσα, τις φιλοξενούν σε safe houses. Γίνεται μια τρομερή κοινωνική δουλειά με πολλή ευαισθησία. Ε, αυτό να το αναγνωρίσετε λοιπόν.

Ο κ. Καζαμιάς είπε ότι έχουμε, λέει, πολλούς αστυνομικούς. Ποιος τα λέει αυτά; Γιατί τα λέτε αυτά; Καθίστε κάτω και μελετήστε λίγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΖΑΜΙΑΣ: Στοιχεία είναι της EUROSTAT.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ακούστε. Η Ελλάδα έχει μία Αστυνομία. Δυστυχώς δεν έχει ούτε καν δημοτική αστυνομία, για να ελέγχει τη στάθμευση στους δρόμους των πόλεων, για να ελέγχει τα θέματα της καθαριότητας. Η Ελλάδα δεν έχει πολλές αστυνομίες και η Αστυνομία αυτή κάνει χίλιες δουλειές, φυλάει τα σύνορα. Πάνω από δέκα χιλιάδες αστυνομικοί φυλάνε τα σύνορα της χώρας, στα νησιά και τον Έβρο και σε όλη τη μεθόριο τη βόρεια.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Θα συμφωνήσω μαζί σας. Οι ανάγκες το κάνουν αυτό. Η ανάγκη μάς φέρνει και το κάνουμε αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Με τριπλό μισθό.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Δεύτερον, ναι, να πάτε να ρωτήσετε λοιπόν, αφού είναι με διπλό μισθό, τον συνάδελφό σας στην Αργολίδα, που ζητάνε εκεί οι άνθρωποι ενίσχυση. Από πού θα την πάρουμε την ενίσχυση;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Μεταθέσεις να κάνετε, όχι αποσπάσεις!

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Να πάρετε και να ρωτήσετε τον συνάδελφό σας στη Ζά-

κυνθο, τον συνάδελφό σας στη Μυτιλήνη, τον συνάδελφό σας στην Κόρινθο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Μεταθέσεις να κάνετε και όχι αποσπάσεις.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Αφήστε τα αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, ελάτε. Μη διακόπτετε. Ελάτε να ολοκληρωθεί η διαδικασία. Να προχωρήσουμε.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Τώρα στρέφετε αλλού τη συζήτηση. Είπατε ότι δήθεν κάνουμε δαπάνες. Έχουν ανάγκη οι άνθρωποι από αστυνόμευση. Απλά πράγματα. Πολύ απλά. Έχουν ανάγκη οι γειτονιές και οι πόλεις τους από λύσεις στα προβλήματα. Σας παρακαλώ, λοιπόν. Αυτό που λέτε είναι μια στρέβλωση. Μπορεί να φέρουμε και στον νομό σας κάποιους γιατί θα χρειάζεται κάποια στιγμή. Πήγαμε στη Ρόδο πενήντα άτομα πριν από λίγες μέρες γιατί χρειάζονται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Από τη Ρόδο στην Αθήνα.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Άρα, λοιπόν, όλα αυτά που λέτε δεν έχουν καμμία βάση. Μην υποστηρίζετε όλα αυτά τα πράγματα σας παρακαλώ πάρα πολύ, γιατί είναι ανορθολογικά, γιατί έχουμε ανάγκες και κάθε φορά, όταν ο πολίτης έχει ανάγκη, το κράτος, η πολιτεία, η δημοκρατία οφείλει να δίνει απαντήσεις.

Επανερχομαι. Υπάρχουν, λοιπόν, πολλά πράγματα που κάνει η Ελληνική Αστυνομία. Μην το ξαναπείτε αυτό γιατί δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Κάντε μια έρευνα να δείτε τι κάνει η Αστυνομία. Μεταφέρει μέχρι και ψυχικά ασθενείς από τη Ρόδο στα Γιαννιτσά και τη Θεσσαλονίκη. Τέτοια πράγματα κάνει. Εκδίδει διαβατήρια και ταυτότητες. Κάνει μεταγωγές. Πάρα πολλά πράγματα. Άρα, λοιπόν, σας παρακαλώ πάρα πολύ μη διαστρέφουμε την πραγματικότητα.

Πάμε στο θέμα των κινητοποιήσεων. Είμαστε η χώρα η οποία έχει τις περισσότερες πορείες και κινητοποιήσεις σε όλη την Ευρώπη. Από τον Ιούλιο...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Συμφωνώ μαζί σας που επιχαίρετε. Μαζί σας είμαι. Δεν έχω πρόβλημα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ: Μαζί μας όχι.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Όχι καθόλου. Αλήθεια λέω. Όλες τις κινητοποιήσεις η Αστυνομία τις προστατεύει. Γι' αυτό έχουμε φτιάξει την Ομάδα «ΟΔΟΣ», κυρίως γυναίκες αστυνομικοί άοπλες, οι οποίες προσηθούν να οριοθετήσουν τις συγκεντρώσεις χωρίς καμμία βία. Σε πόσες συγκεντρώσεις-πορείες απ' αυτές τις 463 έγιναν επεισόδια; Σε τρεις. Μόλις τρεις. Εμείς μιλάμε κάθε μέρα μεταξύ μας, με πολλούς από εσάς. Σε τρεις. Αυτή είναι η βία της Ελληνικής Αστυνομίας. Σε τρεις περιπτώσεις. Αυτή είναι η βία, η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η παραβίαση των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Σε τρεις περιπτώσεις. Αυτό είναι όλο κι όλο. Ε, αυτό λέγεται βία της Ελληνικής Αστυνομίας. Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Όπου υπάρχει πρόβλημα, όπου έχει εμφανιστεί πρόβλημα, όπου έχουν εμφανιστεί συμπεριφορές οι οποίες είναι έγκομες από την πλευρά της Αστυνομίας...

Ο ομιλών, κυρία Κωνσταντοπούλου, πριν από τρία χρόνια έφερε εδώ διάταξη και ανέθεσε στον Συνήγορο του Πολίτη και την ποινική διερεύνηση -και στη συνέχεια εισαγγελείας- και τη δικηγοτική διερεύνηση. Αυτό σας υποσχέθηκε και γίνεται αυτή τη στιγμή και για το θέμα των περισβεστών στο Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας πριν από λίγο καιρό στο τέλος Οκτωβρίου.

Στη Γλυφάδα υπάρχουν οργανώσεις εγκληματικές Τούρκων οι οποίοι έχουν μεταξύ τους αντεγκλήσεις, δολοφονίες. Κινούνται στον χώρο του οργανωμένου εγκλήματος με ναρκωτικά κ.λπ., και κινούνται σε όλη την Ευρώπη. Μπαίνουν σε μια διαδικασία αλληλοεξόντωσης. Αυτό είναι πολύ επικίνδυνο. Πάρα πολύ επικίνδυνο. Γι' αυτόν τον λόγο γίνεται μια δουλειά και θα τελειώσει αυτή η δουλειά. Και θα τους εξολοθρεύσει η Ελληνική Αστυνομία. Σας το υπόσχομαι αυτό. Δύο μέρες μετά την ανταλλαγή πυροβολισμών και τελικώς το θάνατο δύο Τούρκων κακοποιών εγκληματιών από δολοφόνους, συνελήφθησαν οκτώ και πενήντα πιστό-

λια. Και θα συνεχιστεί. Και θα τελειώσουμε. Θα τελειώσουμε με αυτό. Είναι υπόσχεση της αστυνομίας, αλλά και δική μου προς εσάς εδώ μέσα.

Πού είδατε εσείς τα επεισόδια στα Εξάρχεια; Πότε έγιναν επεισόδια στα Εξάρχεια; Εγώ ήρθα το 2020. Δεν αναφέρομαι στα παλιά χρόνια όπου κάθε μέρα καίγονταν τα Εξάρχεια όπου κάθε μέρα μπροστά στο γραφείο του ΠΑΣΟΚ υπήρχαν πυροβολισμοί και πολλές φορές δολοφονίες και πολλές φορές τραυματισμοί αστυνομικών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ναι, ναι, ναι. Όλα αυτά που ανεχόμασταν τόσα χρόνια.

Πού είναι τα επεισόδια στα Εξάρχεια; Είδατε προχθές να γίνονται επεισόδια από κάποιους που επιχείρησαν να βάλουν φωτιά με έναν κάδο; Έγιναν καθόλου επεισόδια στην πορεία του Πολυτεχνείου; Μια χαρά όλα. Είναι κάποιοι τελευταίοι νοσταλγοί οι οποίοι πάνε στην πορεία με καπνογόνα, πάνε στην πορεία με μολότοφ τις οποίες συγκεντρώνουν σε κάποιο σημείο και θέλουν στη συνέχεια να απαντήσουν στους αστυνομικούς καίγοντάς τους ή σπάζοντας περιουσίες. Είδατε καμμία σπασμένη τζαμαρία προχθές πουθενά; Είδατε κανένα καμένο όχημα; Τίποτα. Άρα, πού είδατε τη βία, λοιπόν; Συνελήφθησαν κάποιοι οι οποίοι έφεραν μαζί τους όπλα -ενώ μολότοφ κ.λπ.- για να κάνουν ζημιά στην πορεία. Γιατί στην πορεία κάνουν ζημιά. Δεν κάνουν στην αστυνομία. Αυτοί θέλουν να διαλύσουν την πορεία. Και ο ρόλος της αστυνομίας με βάση... Εδώ μέσα ψηφίσαμε πριν από τρία χρόνια έναν νόμο για τις πορείες και ο νόμος αυτός πέτυχε. Γιατί κάποιοι εδώ μέσα λέγανε ότι καταργείται το δικαίωμα του συνέρχεσθαι.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Η Διεθνής Αμνηστία το λέει. Όχι κάποιοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, συνηγορείτε παρακαλώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Σέβομαι τη Διεθνή Αμνηστία, όπως και το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον ΟΗΕ, όλους τους ελεγκτικούς οργανισμούς. Ακούω με πάρα πολλή προσοχή τι λένε να βελτιώσουμε. Είναι σίγουρο πως έχουμε προβλήματα στα καταστήματα κράτησης. Συμφωνώ μαζί σας. Πολλά προβλήματα. Είναι προβλήματα υποδομών. Έχουμε να κάνουμε πολλά χρόνια φυλακές, να κατασκευαστούν φυλακές στη χώρα. Ήδη τώρα αυτή τη στιγμή η Δράμα κάθε μέρα...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ: Θέρμανση δεν έχει.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Κάθε μήνα όλο και περισσότερο γεμίζει έτσι ώστε πραγματικά να υπάρχουν ανθρώπινες συνθήκες στα υπόλοιπα καταστήματα γιατί παίρνουν οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι ΚΕΜ, κρατούμενους από άλλες φυλακές και πάνε στο κατάστημα κράτησης της Δράμας. Όπως είδατε χθες επιτέλους ξεμπλοκάρισε και ο Ασπρόπυργος και θα ξεκινήσει σύντομα η διαδικασία της κατασκευής του Ασπρόπυργου. Είμαι βέβαιος.

Επίσης θέλω να σας πω -επειδή ο κ. Μπάρκας αναφέρθηκε στα αστυνομικά τμήματα, πόσο κόσμο έχουν, και στα θέματα ασφαλείας- ότι δίνουμε έναν σκληρό αγώνα μέσα από τις ανάγκες που έχει η αστυνομία να μπορέσουμε να στελεχώσουμε τα αστυνομικά τμήματα έτσι ώστε να λειτουργήσουν όλα κανονικά.

Σχετικά με το θέμα του περιστατικού που συνέβη πριν από κάποιες μέρες με τον αστυνομικό της Βουλής. Κυρία Κωνσταντοπούλου, σε ό,τι αφορά στην ερώτηση που κάνατε στο Αρχηγείο, το Αρχηγείο θα σας δώσει μια απάντηση στο πλαίσιο βέβαια και των προσωπικών δεδομένων του ανθρώπου αυτού -όχι μόνο αυτών αλλά όλων- ποια ήταν η πορεία του και θα πάρετε την απάντηση καθαρή και υπηρεσιακή, όπως πρέπει.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Πότε;

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Θα πω του Αρχηγού, μάλιστα, να επισπεύσει, να σας το δώσει άμεσα.

Εγώ όμως έχω να σας παρακαλέσω με πολύ σεβασμό το εξής. Αν θέλετε να μάθετε για τον αστυνομικό αυτόν, να μάθετε αν δεν ξέρετε, ποιος τον έφερε εδώ, ή μάλλον ποιοι ή ποιος τον έφερε εδώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτό σας ρωτώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Εγώ δεν έχω να σας πω τίποτα άλλο. Από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας θα πάρετε μια απάντηση, αλλά θα πάρετε και μια απάντηση από αυτούς που ξέρετε ενδεχομένως.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Από ποιους;

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Δεν ξέρω. Εσείς ασχοληθείτε. Κάντε μια έρευνα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ασχολούμαι και σας ρωτώ.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Όχι. Το ποιος τον έφερε εδώ, ή ποιοι τον έφεραν εδώ, πότε τον έφεραν εδώ και γιατί τον έφεραν εδώ. Τελεία και παύλα.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Αυτό σας ρώτησα. Πείτε μας!

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Δεν έχω να σας πω τίποτα άλλο, ούτε θέλω να ασχοληθώ παραπέρα. Και μη μου λέτε «άκουσα κάτι». Ποιος θα καλύψει ποιον; Τι να καλύψουμε δηλαδή; Γιατί σας άκουσα να λέτε «καλύψατε, η κάλυψη, η συγκαλύψη». Τι να συγκαλύψουμε; Για ποιον λόγο; Για ποιον λόγο να συγκαλύψουμε; Τι να συγκαλύψω; Έναν, δεν θέλω να εκφραστώ διότι είναι υπόδικος και πρέπει να τον σεβαστούμε και αυτόν, αλλά κυρίως πρέπει να σεβαστούμε τα παιδιά του, όπως λέει η ανακοίνωση του Συλλόγου Παιδοψυχιάτρων της χώρας, λέει «κρατήστε λίγο, δείξτε λίγο αυτοσυγκράτηση».

Όμως, αν θέλετε να μάθετε πραγματικά ποιος έφερε εδώ και ποιοι στη συνέχεια έφεραν εδώ και ποιοι τον τοποθέτησαν εδώ, να το μάθετε εσείς. Εγώ δεν θα ξαναασχοληθώ με αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Υπουργέ, ολοκληρώστε.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο για να κάνω την τελευταία μου παρέμβαση.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΛΕΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, από τις 2.00' το μεσημέρι έχουν μιλήσει μόνο επτά Βουλευτές και έχετε πει ότι θα μιλήσουν εκατόν εξήντα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, να κάνω μια ανακοίνωση.

Παρακαλώ, κάντε λίγο ησυχία! Να καλωσορίσουμε τα παιδιά!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αισθούσας «Ελευθερίας Βενιζέλος», τριάντα οκτώ μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 79^ο Δημοτικό Σχολείο Θεσσαλονίκης.

Σας καλωσορίζουμε, παιδιά, και τους εκπαιδευτικούς που σας συνοδεύουν!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κυρία Πρόεδρε, θέλετε παρέμβαση να κάνετε;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία, να κάνετε και την παρέμβαση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΛΕΡΟΣ: Από τις 2.00' το μεσημέρι έχουν μιλήσει μόνο επτά Βουλευτές και έχετε πει ότι θα μιλήσουν εκατόν εξήντα! Στο Προεδρείο μιλάω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, έχετε τον λόγο, κυρία Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ευχαριστώ.

Μετά τα δεκαπέντε λεπτά που μίλησε ο κ. Χρυσόχοϊδης χωρίς

να δεχθεί καθόλου τη συμπεριφορά που δέχθηκα εγώ, θα ήθελα να τον ρωτήσω -και χαίρομαι που σας χαίρετησαν οι Βουλευτές και σας πρόλαβαν να μη φύγετε-, κύριε Χρυσόχοϊδη, όχι υπαινιγμούς, σας έχω ρωτήσει επίσημα ποιος έφερε έναν αστυνομικό με φάκελο εδώ το 2019 -όχι υπαινιγμούς σε εμένα ούτε τέτοιου είδους διατυπώσεις- ποιος έφερε έναν αστυνομικό που είχε φάκελο βίας, βίας κατά πολιτών, βίας κατά συναδέλφων του. Αντίστοιχο φάκελο είχε ο Κορκονέας, κύριε Χρυσόχοϊδη, ο οποίος δολοφόνησε τον Αλέξανδρο Γρηγορόπουλο.

Ένας αστυνομικός με τέτοιον φάκελο ήρθε εδώ τον Μάρτιο του 2019 με αίτηση που έγινε τον Γενάρη του 2019 και έμεινε εδώ μέχρι τον Νοέμβριο του 2024. Τον Φεβρουάριο του 2024, όπως μας ενημέρωσε ο κ. Τασούλας, του αφαιρέθηκε το όπλο λόγω καταγγελίας έμφυλης βίας. Επίσης, ο κ. Τασούλας όταν του είπα ότι «τον καλύψατε και αποσύρθηκε η καταγγελία, διότι έτσι γίνεται πάντα, πιέζονται οι καταγγέλλοντες και αποσύρουν τις καταγγελίες της έμφυλης βίας και είναι μάλιστα αστυνομικός η σύζυγός του, οπότε θα πρέπει να ερευνήσετε ποιοι την πίεζαν», ξέρετε τι μου απάντησε ο κ. Τασούλας; Είναι στα πρακτικά της Διάσκεψης των Προέδρων. Δεν θα το γράψουν, βέβαια, τα μέσα ενημέρωσης. Μου απάντησε «όχι, την πιέζαμε να μην την αποσύρει». Ποιοι την πίεζαν να μην την αποσύρει και την απέσυρε; Ποιοι την πίεζαν να μην την αποσύρει και την απέσυρε και πώς το λμαίτε να λέτε ότι πιέζατε μία γυναίκα να μην αποσύρει την καταγγελία; Είναι κατ' έγκληση η έμφυλη βία ή είναι αυτεπαγγέλτως δικώμενο αδίκημα; Και όταν καταγγέλλει αστυνομικός γυναίκα αστυνομικό άνδρα που βρίσκεται εδώ στη Βουλή υπό προστασία του πολιτικού συστήματος...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Θα κάνουμε δικαστήριο εδώ μέσα τώρα! Θα δικάσουμε!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Κυριαζίδη, ηρεμήστε, ως πρώην αστυνομικός ηρεμήστε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ελάτε, παρακαλώ, μη διακόπτετε! Κύριε Κυριαζίδη, παρακαλώ!

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Δεν τελείωσα.

Την άλλη φορά εκτόξευσε αυτή τη λάσπη ο κ. Πλεύρης, δεν μου έδωσε τον λόγο ο κ. Λαμπρούλης να του απαντήσω, τη λάσπη σας την ανακύκλωσαν όλα τα μέσα ενημέρωσης που έλεγαν ότι έγραψαν τι είπε ο κ. Πλεύρης και ο κ. Πλεύρης όταν τον πήρα τηλέφωνο, είπε «εγώ δεν είπα τίποτα, εγώ δεν είπα τίποτα, εκείνοι τα έγραψαν».

Λοιπόν, απαντήστε μας: Τον Φλεβάρη του 2024 γνωρίζετε το κόμμα σας και η Κυβέρνησή σας διά του Προέδρου της Βουλής που είναι δικός σας ότι εναντίον αστυνομικού που βρίσκεται εδώ υπό προστασία και διαφημίζει παχυλότατη ζωή, με ό,τι αυτό σημαίνει όταν ακούμε για κάμερες και για κακοποίηση παιδιών, με ό,τι αυτό σημαίνει για ένα κόμμα και μία Κυβέρνηση που έχουν εμπλοκή και σε άλλες υποθέσεις που αφορούν κακοποίηση παιδιών και σεξουαλική βία κατά παιδιών, την υπόθεση Γεωργιάδη, με ό,τι αυτό σημαίνει για την υπόθεση Μίχου και άλλες υποθέσεις για τις οποίες για όλες νίπτετε τας χείρας σας. Τον Φλεβάρη του 2024 γνωρίζετε ότι υπάρχει καταγγελία έμφυλης βίας. Τι κάνατε ως αρμόδιος Υπουργός; Τι κάνατε σε σχέση με την αστυνομικό σύζυγο που κατήγγειλε; Τι κάνατε σε σχέση με τον αστυνομικό αυτόν που του αφαιρέθηκε το όπλο, αλλά κρατήθηκε στη Βουλή και μάλιστα του δίνονταν άδειες;

Και, επίσης, να σας ρωτήσω παρακαλώ, επειδή ήρθε και η κ. Μπακογιάννη στη Διάσκεψη των Προέδρων και είπε ότι στον φάκελο του αστυνομικού δεν υπάρχει έγγραφο...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ: Κοινοβουλευτικό έλεγχο κάνουμε εδώ;

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Μην προστατεύετε την αδελφή του Πρωθυπουργού! Ηρεμήστε! Η κ. Μπακογιάννη ήρθε στη Διάσκεψη των Προέδρων και είπε ότι δεν υπάρχει έγγραφο που δείχνει ποιος Βουλευτής τον ζήτησε, είναι χωρίς έγγραφο.

Επειδή στις πρακτικές της συγκαλύψεως είστε δεξιότεχνες -το ξέρουμε από την υπόθεση Γρηγορόπουλου, που θα ήταν εκπαιδευτική σε επεισόδια, αν δεν υπήρχε το βίντεο, το ξέρουμε

από την υπόθεση της «SIEMENS», το ξέρουμε από την υπόθεση των Τεμπών, το ξέρουμε από τις υποθέσεις όλες που καλύπτονται, ακόμα και το δυστύχημα στην είσοδο της Βουλής με τον εικοσιτριάχρονο Ιάσονα Λαλαούνη και το αυτοκίνητο της κ. Μπακογιάννη που ερευνήθηκε με τρόπους αδιανόητους, ουσιαστικά συγκαλύφθηκε- σας ρωτώ συγκεκριμένα και να μου απαντήσετε χωρίς υπαινιγμούς και σε εμένα δεν θα εφαρμόζετε αυτή την τακτική της λάσπης; Ποιος τον έφερε; Ποιος τον κράτησε; Και εσείς που είστε Υπουργός από τον Φλεβάρη του 2024 γιατί τον κρατήσατε στο Σώμα, γιατί τον κρατήσατε εδώ; Ποιος ευθύνεται για το ότι δεν ερευνήθηκε νωρίτερα; Γιατί ξέρετε, τα παιδιά αυτά για τα οποία χύνετε κροκοδείλια δάκρυα από τον Φλεβάρη μέχρι τον Νοέμβρη συνέχισαν να κακοποιούνται και το μήνυμα που εξέπεμπε η Βουλή υπό την ευθύνη του κόμματός σας ήταν ότι αυτός είναι ένα άτομο προστατευόμενο. Απαντήστε μου, λοιπόν, τώρα που τελειώσε η συνθήκη προστασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία, ελάτε, κύριε Υπουργέ, και μετά ξεκινάμε τον κατάλογο ομιλητών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Δέκα Βουλευτές θα μιλήσουν μετά, κύριε Πρόεδρε! Έχουν μιλήσει επτά Βουλευτές από τις 2.00' το μεσημέρι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα μιλήσουν εννέα στη σειρά. Ακούστε με! Μόνο φωνάζετε! Θα μιλήσουν εννέα Βουλευτές για να ολοκληρωθεί ο ένατος κύκλος.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Κυρία Κωνσταντοπούλου, πρέπει να τελειώνω, παρακαλώ. Σας μίλησα με σεβασμό και προσωπικό και πολιτικό για τη θέση που κατέχετε ως Αρχηγός κόμματος. Δεν σας επιτρέπω να μου μιλάτε εμένα σε δεύτερο πρόσωπο, ότι «καλύψατε και τα λοιπά». Εγώ δεν καλύπτω κανέναν. Τελεία.

Δεύτερον, όλα αυτά που αναφέρατε -επαναλαμβάνω- είναι ζητήματα για τα οποία διεξάγεται αυτή τη στιγμή μια ανάκριση, αφορούν τρία παιδιά. Και ας αφήσουμε την ανάκριση! Να είστε σίγουροι ότι γίνεται πολύ καλή δουλειά, έτσι άκουσα, πάρα πολύ καλή δουλειά και θα αποκαλυφθούν όλα και οι ευθύνες όλων και σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο ποινικό και ό,τι μπορεί να αποκαλυφθεί.

Και, τρίτον, -και κλείνω- επειδή εγώ δεν ήμουν το 2019 ούτε καν Βουλευτής...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ούτε και εγώ!

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ (Υπουργός Προστασίας του Πολίτη): Μισό λεπτό.

Και δεν μπορώ να μιλώ εξ ονόματος κανενός. Αφού ενδιαφέρεστε τόσο πολύ να δείτε ποιος τον έφερε εδώ, να ψάξετε να το ερευνήσετε. Εγώ δεν έχω καμμία ευθύνη για αυτή την περίοδο. Να ψάξετε εσείς, λοιπόν, να τον βρείτε και να του αποδώσετε ευθύνες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Συνεχίζουμε και καλούμε στο Βήμα τον κ. Καϊρίδη Δημήτριο από τη Νέα Δημοκρατία και μετά, όπως προείπα, θα ακολουθήσουν οκτώ Βουλευτές μετά τον κ. Καϊρίδη, με τους οποίους θα ολοκληρωθεί ο ένατος κύκλος.

Ορίστε, κύριε Καϊρίδη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Μας ακούν και τα παιδιά, κύριε Πρόεδρε!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για τον προϋπολογισμό είναι πάντα μια δύσκολη συζήτηση, όπως αποδείχθηκε και μόλις τώρα. Και αυτό, γιατί, για να είναι παραγωγική, οφείλει να βασίζεται σε στοιχεία και πραγματικά δεδομένα.

Η αλήθεια, ωστόσο, είναι ότι το πολιτικό μας σύστημα δυσκολεύεται με τους αριθμούς και συχνά τους περιφρονεί. Έχει, μάλιστα, εφεύρει εδώ και δεκαετίες μια σειρά από στερεοτυπικές εκφράσεις, προκειμένου να αποφύγει την ουσιαστική συζήτηση, εκφράσεις του τύπου «πάνω από όλα ο άνθρωπος, ευημερούν οι αριθμοί, αλλά υποφέρουν οι άνθρωποι, τι να την κάνεις την ανάπτυξη, αν δεν είναι δίκαιη;», κ.ο.κ..

Η σημερινή Αντιπολίτευση φοβάται ότι δεν αποτελεί εξαίρεση. Υπερβάλλει, μάλιστα, εαυτόν, όταν ισχυρίζεται ότι οι φόροι αυ-

ξάνονται, ενώ μειώνονται, επειδή αυξάνονται τα φορολογικά έσοδα.

Μα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτή είναι και η μεγάλη επιτυχία μας, να αυξάνουμε τα έσοδα του δημοσίου, μειώνοντας τους φορολογικούς συντελεστές ή καταργώντας φόρους, όπως συνέβη με τον ΕΝΦΙΑ ή, αντίστοιχα, την εισφορά αλληλεγγύης.

Μας λένε και το άλλο, ότι η αναλογία έμμεσων και άμεσων φόρων είναι άδικη, κύριε Γερουλάνο. Είναι η κριτική του ΠΑΣΟΚ! Έχω πάρει και εγώ φόρα λόγω των προλαλησάντων!

Μας λένε και το άλλο, ότι η αναλογία έμμεσων και άμεσων φόρων είναι άδικη, σαν αυτό να μην είναι μια διαχρονική ιδιομορφία του ελληνικού φορολογικού συστήματος και το ανακάλυψαν μόλις τώρα!

Κάθε φόρος έχει στοιχεία αδικίας και δημιουργεί παρενέργειες στην παραγωγή, την κατανάλωση ή την αποταμίευση του πλούτου. Όμως, οι έμμεσοι φόροι αποθαρρύνουν την κατανάλωση, αντί για την παραγωγή ή την αποταμίευση, που μια αναπτυξιακή και δίκαιη φορολογική πολιτική οφείλουν να ενθαρρύνουν.

Μόνιμη επωδός της Αντιπολίτευσης είναι ότι η Ελλάδα είναι φτωχή και στις τελευταίες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όμως, το ζήτημα δεν είναι μόνο το χαμηλό επίπεδο στο οποίο βρέθηκε η χώρα εξαιτίας της μεγάλης οικονομικής κρίσης, αλλά αν ξεκολλάει από τον πάτο.

Και ενώ τα στοιχεία είναι ξεκάθαρα και η τάση απολύτως θετική -έχουμε υπερδιπλάσιο ρυθμό ανάπτυξης από τον μέσο ευρωπαϊκό, τη μεγαλύτερη μείωση ανεργίας στην Ευρώπη, τη μεγαλύτερη αύξηση διαθέσιμου εισοδήματος, τη μεγαλύτερη μείωση δημοσίου χρέους παγκοσμίως- τελευταίο εφεύρημα της Αντιπολίτευσης είναι η επικέντρωση στον πιο προσφιλή στόχο κάθε λαϊκιστή, που είναι οι τράπεζες.

Από αρχαιότατων χρόνων ο δανειστής ήταν πάντα μισητός. Οι ελληνικές τράπεζες, εξαιτίας του μεγάλου αριθμού κακοπληρωτών που προκάλεσε η κρίση, έχουν υπάρξει ιδιαίτερα αυστηρές και ίσως αμελείκτες απέναντι στους καλοπληρωτές. Την Κυριακή, ωστόσο, ο Πρωθυπουργός θα ανακοινώσει πρόσθετες σημαντικές παρεμβάσεις.

Προσωπικά, πιστεύω ότι, πέρα από το ζήτημα των προμηθειών, υπάρχουν και κάποια άλλα, όπως, για παράδειγμα, τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο που έχουν προκαλέσει προβλήματα και πρέπει να τα δούμε με προσοχή, χωρίς καθ' οιονδήποτε τρόπο να διαταραχθεί η μόλις προσφάτως και τόσο επώδυνα σταδιακά κατακτηθείσα ευστάθεια του τραπεζικού συστήματος.

Ας δούμε, λοιπόν, την πορεία των δημοσίων οικονομικών και την τάση της ελληνικής οικονομίας, όπως αποτυπώνεται στον υπό ψήφιση προϋπολογισμό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ουδέποτε στο παρελθόν τα δημόσια οικονομικά δεν ήταν υγιέστερα. Έχουμε το μεγαλύτερο πρωτογενές πλεόνασμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά την Ιρλανδία -που είναι ειδική περίπτωση- και έναν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό για τα επόμενα πολλά χρόνια. Η αντίστιξη με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες είναι έντονη και γι' αυτό, οι αγορές αποτιμούν το αξιόχρεο του ελληνικού δημοσίου υψηλότερα από αυτή του Γαλλικού, το οποίο σήμα δανειζεται με υψηλότερα επιτόκια από την Ελλάδα και αντιμετωπίζει δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξης του 6% του ΑΕΠ.

Η επιτυχία αυτή δεν είναι το αποτέλεσμα μιας φορομνηστικής πολιτικής, όπως στο παρελθόν, αλλά του ενάρτερου κύκλου στον οποίο έχει εισέλθει η ελληνική οικονομία, με τον οποίο η ανάπτυξη τροφοδοτεί με αυξημένα έσοδα, που δίνουν τη δυνατότητα να μειώνουμε φόρους, όπως το έχουμε κάνει από το 2019 και μετά και το κάνουμε εκ νέου δώδεκα φορές με τον προϋπολογισμό του 2025. Μειώνουμε τους φόρους, πατάσσουμε τη φοροδιαφυγή, αυξάνουμε τα έσοδα, αυξάνουμε λελογισμένα συγκεκριμένες δαπάνες με κοινωνικό πρόσωπο και την αμυντική θωράκιση της πατρίδας μας και ισοσκελίζουμε τον προϋπολογισμό του κράτους.

Σημειωτέον ότι στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες οι φόροι αυξάνονται και στη Γαλλία, μόλις έπεσε η κυβέρνηση Μπαρνιέ από μια Εθνοσυνέλευση που της αρνήθηκε την επιβολή 60 δισεκατομμυρίων νέων φόρων, ενώ στη Βρετανία, η ομογάλακτη του ΠΑΣΟΚ Κυβέρνηση των Εργατικών έχει επιδοθεί σε μια μεγάλη

φοροεπιδρομή.

Μα, μας λένε, δεν αλλάζει το παραγωγικό μοντέλο της Ελλάδας, ως όφειλε. Όμως, τα στοιχεία διαψεύδουν μια τέτοια αντίληψη. Η βιομηχανική παραγωγή της Ελλάδας, η ενίσχυση της οποίας είναι και το μεγάλο ζητούμενο, έχει αυξηθεί κατά 25% από το 2019, την ώρα που στη Γερμανία πέφτει και η χώρα εκεί αναζητά νέο παραγωγικό μοντέλο. Η Ελλάδα κάνει άλματα στην «πράσινη» και ψηφιακή μετάβαση. Πάνω από το 40% της κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος προέρχεται από τον αέρα και τον ήλιο, το δεύτερο μεγαλύτερο ποσοστό σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ πέρσι εκτελέστηκαν πάνω από 1 δισεκατομμύριο ψηφιακές συναλλαγές, βελτιώνοντας την παραγωγικότητα και τη σχέση κράτους-πολίτη.

Όλα αυτά δεν έγιναν από μόνα τους, αλλά με όραμα σχέδιο και πολλή δουλειά από μία Κυβέρνηση που πιστεύει και εκπροσωπεί την Ελλάδα της παραγωγής και της καινοτομίας. Η πάταξη της φοροδιαφυγής, η επιτάχυνση στην απονομή της δικαιοσύνης, η εξυγίανση του τραπεζικού συστήματος, η διεκδίκηση και η είσπραξη πρόσθετων ευρωπαϊκών κονδυλίων, ο εκσυγχρονισμός της παιδείας, η ενίσχυση του ΕΣΥ είναι μερικά από τα μεγάλα στοιχεία που βάλαμε και κερδίζουμε.

Το πιο σημαντικό, ωστόσο, παραμένει η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και η ανάπτυξη της οικονομίας. Η Ελλάδα χρειάζεται περισσότερους και παραγωγικότερους εργαζόμενους. Χρειάζεται, δηλαδή, να μειώσει και άλλο την ανεργία, να αυξήσει την απασχολησιμότητα πληθυσμιακών ομάδων, όπως οι νέοι και οι γυναίκες, που σήμερα υποεκπροσωπούνται στην αγορά εργασίας, να αντιστρέψει το brain drain και να επαναπατρίσει τα μυαλά που έφυγαν τα χρόνια της κρίσης και ταυτόχρονα, να επιμένει σε μια ρεαλιστική μεταναστευτική πολιτική που αναγνωρίζει την αξία της νόμιμης λελογισμένης μετανάστευσης, με όρους και κανόνες, για την κάλυψη των διογκούμενων κενών σε συγκεκριμένους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, αλλά και με την προσέλκυση ταλέντων από το εξωτερικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Ταυτόχρονα, χρειαζόμαστε την αύξηση της παραγωγικότητας, η οποία γίνεται μόνο με έναν τρόπο και αυτός δεν είναι άλλος από τις επενδύσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεγαλύτερη επιτυχία της οικονομικής μας πολιτικής είναι το κλείσιμο της ψαλίδας του ποσοστού επενδύσεων ως προς το ΑΕΠ της Ελλάδας με τον μέσο ευρωπαϊκό όρο. Παραλάβαμε μια καταστροφή. Οι επενδύσεις το 2019 ήταν μόλις 10% του ΑΕΠ, όταν ο μέσος ευρωπαϊκός όρος είναι 22%. Ως αποτέλεσμα, τη δεκαετία του 2010, δημιουργήθηκε ένα τεράστιο επενδυτικό κενό και μια σοβαρότατη αποεπένδυση. Το αποτέλεσμα ήταν η παραγωγικότητα του Έλληνα να φθίνει, παρά τη συμπίεση των πραγματικών μισθών.

Το 2025, οι επενδύσεις θα αγγίζουν το 18% του ΑΕΠ, ποσοστό που παραμένει το μικρότερο στην Ευρώπη, αλλά που έχει συγκλίνει κατά πολύ με τον μέσο όρο. Αυτή η ποσοστιαία αύξηση από το 10% στο 18%-80%, ως ποσοστό του ΑΕΠ- δείχνει την τεράστια πρόοδο που έχει σημειώσει η ελληνική οικονομία, αλλά και την περαιτέρω απόσταση που οφείλουμε να καλύψουμε. Οι αγορές, οι επενδυτές, οι ξένοι αναλυτές ήδη μας επιβραβεύουν. Η χώρα κατέκτησε την επενδυτική βαθμίδα και ο «ECONOMIST» μας κατέταξε για δεύτερη συνεχόμενη φορά στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ με την καλύτερη οικονομική επίδοση.

Στόχος μας πρέπει να είναι το ελληνικό βιοτικό επίπεδο στο τέλος της τετραετίας, το 2027, να φτάσει το 80% του μέσου ευρωπαϊκού όρου. Έχουμε μπροστά μας δυόμισι χρόνια, με εξασφαλισμένη την κυβερνητική σταθερότητα, να εκμεταλλευτούμε στο έπακρο τους πρόσθετους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά και τη διαρκή αναζήτηση των ξένων κεφαλαίων για προσοδοφόρες επενδύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Καίριδη, ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙΡΙΔΗΣ: Τελειώνω με μια παράγραφο.

Η Ελλάδα ήδη θεωρείται success story. Όμως, η πρόκληση του δημογραφικού, της γεωστρατηγικής αναταραχής, αλλά και του

πολιτικού ανορθολογισμού, που τον είδαμε σε πλήρη έξαρση σε πολλές από τις ομιλίες των συναδέλφων της Αντιπολίτευσης -και μόλις προηγήθηκε αυτή η έξαρση του ανορθολογισμού- δεν μας επιτρέπει τον εφησυχασμό.

Προχωράμε μπροστά, με Πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη, την Κυβέρνηση και την Κοινοβουλευτική Ομάδα της Νέας Δημοκρατίας και ολόκληρο τον ελληνικό λαό, αδιαφορώντας για τις σειρήνες του λαϊκισμού, της πατριδοκαπηλίας, της αδράνειας, της υστέρησης και της καθυστέρησης. Γι' αυτό και εγώ, με απόλυτη συνείδηση της ιστορικής ευθύνης και στο όνομα του εθνικού και του λαϊκού συμφέροντος, υπερψηφίζω τον παρόντα Προϋπολογισμό, που θωρακίζει την Ελλάδα από ξένες απειλές και εξασφαλίζει στην ελληνική κοινωνία ασφάλεια, πρόοδο και αλληλεγγύη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος ο Γιάννης Γκιόκας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ: Ο χαρακτήρας του φετινού προϋπολογισμού, όπως και κάθε κρατικού προϋπολογισμού, προκύπτει σχετικά απλά από την ανάλυση των βασικών μεγεθών του, των εσόδων και των δαπανών. Από ποιους παίρνει και από ποιους δεν παίρνει, σε ποιους δίνει και σε ποιους δεν δίνει. Τι μας λένε, λοιπόν, εν προκειμένω τα συγκεκριμένα μεγέθη; Μας λένε ότι η Κυβέρνηση παίρνει από τα γνωστά υποζύγια και αφήνει στο απυρόβλητο το μεγάλο κεφάλαιο, το οποίο μάλιστα διανύει μια περίοδο τεράστιας κερδοφορίας με το ένα ρεκόρ πραγματικά να σπάει το άλλο. Και δεν είναι μόνο οι τράπεζες. Διότι γίνεται μια προσπάθεια, και κατά τη γνώμη μας όχι τυχαία, η συζήτηση να επικεντρωθεί μόνο εκεί, την ίδια ώρα που ρεκόρ κερδοφορίας, πέρα από τις τράπεζες, έχουν οι όμιλοι της ενέργειας, οι αλυσίδες τροφίμων, οι εταιρείες φαρμάκου, το τουριστικό κεφάλαιο, οι μεταφορές και πάει λέγοντας.

Γιατί γίνεται όλο αυτό; Γιατί αυτού του τύπου η αντιπαράθεση; Για να μείνει στο απυρόβλητο όλος αυτός ο μηχανισμός της παραγωγής κερδών και να επικεντρώνεται η συζήτηση σε ένα μικρό μέρος, και μάλιστα με μέτρα τα οποία δεν αποτελούν ούτε καν ασιπρίνη. Αυτοί, λοιπόν, θα συνεχίσουν να απολαμβάνουν προκλητική φοροασυλία, την ίδια ώρα που τα λαϊκά στρώματα θα κληθούν να βάλουν πολύ βαθιά το χέρι στην τσέπη για τα ματωμένα πλεονάσματα, κυρίως μέσω των έμμεσων φόρων.

Η κατάσταση μάλιστα με τους έμμεσους φόρους καταρρίπτει και το κυβερνητικό αφήγημα. Το είπε και πριν λίγο εδώ ο ομιλητής της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Καϊριδής, ότι δήθεν, λέει, η αύξηση των φορολογικών εσόδων προέρχεται από την ανάπτυξη και την υπεραπόδοση της οικονομίας και όχι από το ξεσκόνισμα των λαϊκών νοικοκυριών. Αλήθεια; Η άνοδος των τιμών, ο πληθωρισμός επιδρά ή δεν επιδρά στους έμμεσους φόρους; Είναι το ίδιο δηλαδή ένα προϊόν που κόστιζε 10 ευρώ και πληρώνες 2,4 ευρώ ΦΠΑ ή και ειδικό φόρο κατανάλωσης, και το ίδιο είναι το ακριβώς ίδιο προϊόν που σήμερα κοστίζει 15 ευρώ ή 20 ευρώ και πληρώνεις διπλάσιο και πολλές φορές υπερδιπλάσιο φόρο; Να, λοιπόν, γιατί οργίζεται ο λαός; Διότι απέναντι στην καθημερινότητα που βιώνει, εσείς του απαντάτε υποτιμώντας τη νοημοσύνη του και αραδιάζοντάς του νούμερα που πολλές φορές είναι και κομπογιαννίτικα.

Πάμε στο δεύτερο μέγεθος αυτών των δαπανών. Πού δίνει κυρίως η Κυβέρνηση; Μήπως δίνει για κοινωνικές υπηρεσίες, για μισθούς, για συντάξεις, για την υγεία, για την παιδεία; Το ερώτημα προφανώς είναι ρητορικό. Ακόμη και εκεί που περιηφανεύεται ότι δίνει είτε είναι πολύ πίσω από τις ανάγκες, όπως, για παράδειγμα, οι μισθοί και οι συντάξεις που είναι κάτω από τον πληθωρισμό και μάλιστα μετά από χρόνια παγώματος, είτε δίνει για να επιταχυνθούν οι αντιλαϊκές μεταρρυθμίσεις σε μια σειρά κλάδους.

Οι απαντήσεις του κ. Χρυσοχοϊδη πριν και η τοποθέτησή του, είναι και σε αυτό ενδεικτικές. Την ίδια ώρα που υπάρχει εκσυγχρονισμός των αστυνομικών μεθόδων, των μέσων που αφορούν κυρίως την καταστολή, προσλήψεις προσωπικού κυρίως σε αυτόν τον τομέα, την ίδια ώρα οι δομές για τις κακοποιημένες γυναίκες είναι τραγικά υποστελεχωμένες. Έχουμε εργαζόμενους

με συμβάσεις, εργαζόμενους που εξαρτώνται από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εργαζόμενους όπως αυτοί της Γραμμής SOS που παρέμεναν μέχρι πριν λίγες ημέρες απλήρωτοι. Και μετά έρχεστε και μιλάτε για εξάρση της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας των ανηλίκων, που είναι πραγματικά φαινόμενα μιας κοινωνίας με σάπιες αξίες που και η ίδια είναι σε σήψη. Και την ίδια ώρα πόσες είναι οι προσλήψεις στα σχολεία για ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς; Μηδέν. Μηδέν εις το πηλίκο. Αυτή, λοιπόν, είναι η αντιμετώπιση την οποία δείχνετε.

Πάμε παρακάτω. Υπάρχει και κάτι στον φετινό προϋπολογισμό που όντως είναι και ξεχωριστό και τον κάνει ακόμη πιο αντιλαϊκό. Μιλάμε για τον πρώτο προϋπολογισμό του νέου μεσοπρόθεσμου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης με νέους πιο αυστηρούς κανόνες δημοσιονομικής πειθαρχίας. Μιλάμε και για τον πρώτο προϋπολογισμό της εποχής της πολεμικής οικονομίας. Αυτό το παραδέχονται και οι Υπουργοί της Κυβέρνησης. Βεβαίως το εμφανίζουν με αντεστραμμένη την πραγματικότητα. Μιλάμε δηλαδή για τον προϋπολογισμό των τεράστιων πολεμικών δαπανών, που δεν είναι αμυντικές, όπως λέτε, μόνο και μόνο για να δικαιολογήσετε τη στήριξή σας σε αυτή την πολιτική. Είναι επιθετικές δαπάνες. Έχουν να κάνουν με τη συμμετοχή της Ελλάδας και των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, φορτώνοντας στους λαούς της Ευρώπης τον λογαριασμό.

Το ερώτημα είναι το εξής. Για όλα τα παραπάνω, που δεν είναι απλά οικονομικά στοιχεία, αλλά εκφράζουν στρατηγικού χαρακτήρα επιλογές, υπάρχει κάποια αντίθετη άποψη από τη μεριά των άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης, ιδιαίτερα του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ; Προφανώς και δεν υπάρχει. Και τους δημοσιονομικούς κανόνες τους αποδέχεστε, για αυτό και οι προτάσεις που καταθέτετε συνοδεύονται πάντα από την υποσημείωση «σοβαρές και κοστολογημένες», μην τυχόν και θίξετε το πλαίσιο της κυρίαρχης πολιτικής, και τις στρατιωτικές δαπάνες τις ψηφίζετε. Το ΠΑΣΟΚ το είπε ξεκάθαρα ότι ψηφίζει τις στρατιωτικές δαπάνες. Με τον ΣΥΡΙΖΑ περιμένουμε να δούμε πού θα κάτσει η μπύλια. Σε κάθε περίπτωση δεν τους απορρίπτει. Ακόμη και κόμματα όπως η Νέα Αριστερά που τις καταψηφίζουν, την ίδια ώρα επικαλούνται την έκθεση Ντράγκι, που η έκθεση Ντράγκι είναι ακριβώς, μεταξύ όλων των άλλων, και η στροφή της ευρωπαϊκής οικονομίας στην πολεμική οικονομία. Η μόνη σας κριτική στην Κυβέρνηση είναι ότι δεν συγκλίνει ή δεν συμβαδίζει με την ευρωπαϊκή κανονικότητα, κρύβοντας από τον λαό ότι το πρόβλημα είναι ακριβώς αυτή η κανονικότητα. Και μάλιστα μιλάμε για μια κανονικότητα που γίνεται ολοένα και πιο αποκρουστική, με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτή την περίοδο να κάνουν ασκήσεις πολεμικής προετοιμασίας και να καταγράφουν καταφύγια, με έξι οικονομίες της Ευρωζώνης να έχουν αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ και με άλλες οκτώ να έχουν υπερβολικά ελλείμματα και με τη Γαλλία και τη Γερμανία να βρίσκονται αντιμέτωπες με κυβερνητική κρίση και να πρέπει να κάνουν περικοπές δεκάδων δισεκατομμυρίων στους επόμενους προϋπολογισμούς. Είναι πολύ αφελής όποιος πιστεύει ότι όλα αυτά που γίνονται γύρω μας δεν θα επηρεάσουν την ελληνική οικονομία.

Και μετά από όλα αυτά, όλοι σας εξακολουθείτε να παρουσιάζετε μια ωραιοποιημένη κατάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να γιατί λέμε ότι αυτού του τύπου η αντιπολίτευση είναι μια συναινετική, είναι μια κάλπικη και τελικά μια βολική αντιπολίτευση, γιατί μπορεί να σηκώνει τους τόνους στα επιμέρους, να καταθέτει και κάποιους προτάσεις για λόγους επικοινωνίας, όμως στην κεντρική γραμμή, στη βασική κατεύθυνση προσφέρει χείρα βοήθειας στην Κυβέρνηση και γενικότερα στο σύστημα.

Τελειώνω, λέγοντας το εξής. Εμείς, κύριοι της Κυβέρνησης, δεν σας κατηγορούμε ότι δεν συμβαδίζετε με την ευρωενωσιακή κανονικότητα. Σας κατηγορούμε για το ακριβώς ανάποδο, ότι την υπηρετείτε με πολύ μεγάλη συνέπεια και με πολύ μεγάλο κυνισμό. Ούτε έχουμε να σας προτείνουμε κοστολογημένες προτάσεις όπου το κριτήριο του κόστους είναι να μην κοστίζουν αυτές στα κέρδη και στους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δικές μας προτάσεις και η δική μας πρόταση διεξόδου έχει ένα κριτήριο, ότι για να κερδίσουν οι εργαζόμενοι κάτι με τον αγώνα τους πρέπει υποχρεωτικά να χάσει το κεφάλαιο και ότι για να καλυ-

φθούν οι σύγχρονες ανάγκες, δεν θα πρέπει το κεφάλαιο να χάσει μόνο κάτι από τα κέρδη του, αλλά θα πρέπει να χάσει την εξουσία του και την ιδιοκτησία του στα μέσα παραγωγής, και ο πλούτος να γίνει ιδιοκτησία πραγματικά αυτών που τον παράγουν. Αυτό είναι το μόνο κοστολογημένο, το μόνο ρεαλιστικό και το μόνο φιλολαϊκό πρόγραμμα και σχέδιο μιας πραγματικά λαϊκής, εργατικής, κοινωνικής αντιπολίτευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει ο κ. Ανδρέας Κατσανιώτης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αξιοποιήσω τον χρόνο που διαθέτω, όχι για να σημειώσω τα θετικά του προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός είναι σωστός, είναι θετικός, είναι σταθεροποιητικός και προστατεύει την πορεία της χώρας. Για αυτό και θα τον υπερψηφίσουμε, χωρίς κανένα ενδοιασμό.

Επιτρέψτε μου, όμως, να ασχοληθώ περισσότερο με κάποιες γενικές κατευθύνσεις που θα πρέπει να υιοθετήσει η οικονομική μας πολιτική, προκειμένου να ανταπεξέλθει στις ραγδαία μεταβαλλόμενες διεθνείς συνθήκες και -γιατί όχι;- να βγει κερδοσυνεχής μέσα από αυτές τις μεταβολές. Σύντομα, σταθεροποιητικές πολιτικές είναι σίγουρο ότι δεν θα αρκούν μέσα σε αυτό το διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Ταυτόχρονα, μαζί με τη χώρα που στάθηκε στα πόδια της και προχωράει με σταθερά βήματα, να αισθανθούν και οι πολίτες ότι στέκονται κι αυτοί γερά στα πόδια τους και ότι εισπράττουν μερίδιο από την ανάπτυξη.

Για να αυξηθεί αυτό το μέρισμα, απαιτείται η υλοποίηση ενός νέου προτύπου ανάπτυξης, αλλά και η βελτίωση του κράτους, ώστε αυτό να παρέχει σοβαρές ανταποδοτικές υπηρεσίες στους πολίτες. Θα παρατηρήσει κάποιος ότι οι αριθμοί δείχνουν ξεκάθαρα πως με την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας η χώρα βρίσκεται σε αναπτυξιακή τροχιά. Όντως, δεν υπάρχει αμφιβολία για αυτό. Πρέπει, όμως, να αναζητήσουμε τρόπους αυτή η ανάπτυξη να διαχέεται πολύ περισσότερο στη βάση της οικονομίας μας σε όσους το δυνατόν περισσότερους πολίτες, στο σύνολο της επικράτειας.

Καλό το real estate, άγιος ο τουρισμός, στηρίζουν την οικονομία, ενισχύουν τους αριθμούς, αλλά ως αναπτυξιακό μοντέλο δεν αρκούν από μόνα τους. Έχουμε ήδη ένα καμπανάκι που μας προειδοποιεί, την πορεία του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών που είναι σκιά στη θετική δημοσιονομική μας πορεία. Η απόκρισή μας σε αυτή την απειλή δεν μπορεί να είναι άλλη από ένα νέο πρότυπο ανάπτυξης.

Ο κόσμος αλλάζει με ταχύτητα που δυσκολεύεται ανθρώπινος νους να παρακολουθήσει. Η Γαλλία και η Γερμανία, οι δύο οικονομικοί πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κλυδωνίζονται. Η γερμανική βιομηχανία, η ατμομηχανή της Ευρώπης, αντιμετωπίζει κρίση δομική. Η Γαλλία από την άλλη, προστατεύοντας το μεγάλο δημόσιο, αντιμετωπίζει τα δικά της δημοσιονομικά προβλήματα. Δυστυχώς, η λύση δεν υπάρχει πουθενά γραμμένη στα υπάρχοντα εγχειρίδια. Οι διαθέσιμες συνταγές του παρελθόντος είναι σήμερα άχρηστες. Γι' αυτό και όλοι αρχίζουν να ψάχνουν το νέο πρότυπο. Ας το ψάξουμε και εμείς μαζί τους. Ας βρούμε καλές πρακτικές από άλλες ευρωπαϊκές οικονομίες που δείχνουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα στις νέες συνθήκες -όπως η ολλανδική- και ας προσαρμόσουμε αυτές τις πρακτικές στο δικό μας εθνικό πλαίσιο. Δεν υπάρχουν χρονικά περιθώρια για να περιμένουμε έτοιμες λύσεις από άλλους. Πρέπει, λοιπόν, να στρέψουμε την οικονομία μας προς δραστηριότητες που γεννούν υπεραξία για το σήμερα και για το αύριο.

Δεν είναι τυχαίο πως η Ολλανδία, ένας διεθνής οικονομικός γίγας αιώνων, διαθέτει έναν τόσο ρωμαλέο πρωτογενή τομέα. Ας σκύψουμε και εμείς πάνω από τον πρωτογενή μας τομέα και ας φέρουμε σε αυτόν καινοτομικές προσεγγίσεις. Αντί, για παράδειγμα, για τις καλλιέργειές μας να εισάγουμε πολλαπλασιαστικό υλικό από χώρες που είναι ανταγωνιστικές στη διεθνή αγορά, ας αναπτύξουμε δικές μας ποικιλίες, δικά μας λιπάσματα, δικές μας ζωτροφές, προσαρμοσμένα στις δικές μας ανάγκες. Ας δούμε προγράμματα βελτίωσης της ποιότητας των εδαφών, αύξησης των αρδευόμενων εκτάσεων με τη χρήση νέων τεχνικών. Μην ξεχνάμε ότι στο κομμάτι των τεχνικών της άρδευσης ήμασταν στο παρελθόν παγκόσμιοι πρωταγωνιστές.

Επιτρέψτε μου αυτή την εκτεταμένη αναφορά στα του πρωτογενούς τομέα, αφενός ως γεωπόνος, αφετέρου λόγω της σημαντικότητάς του στην εξυπηρέτηση τριών σημαντικών σκοπών: Πρώτον, θα προσθέσει υπεραξία στην ελληνική οικονομία και θα την καταστήσει πιο ανταγωνιστική διεθνώς. Δεύτερον, θα βοηθήσει στη διάχυση των ωφελημάτων της πολιτικής μας στην περιφέρεια. Τρίτον, θα συμβάλει στη σύγκλιση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Η γεωργία είναι το υπομόχλιο μιας συνολικής αλλαγής του πρότυπου ανάπτυξης της χώρας που μπορεί να φέρει άνθηση στην περιφέρεια όχι μόνο από την παραγωγή προϊόντων, αλλά με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, της επιστημονικής έρευνας και της καινοτομίας. Και όταν λέμε καινοτομία, το μυαλό μας δεν πρέπει να πηγαίνει μόνο στην ευφυή γεωργία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός είναι η ύψιστη πολιτική πράξη μιας κυβέρνησης. Με δεδομένο ότι οι πόροι δεν είναι ποτέ ανεξάντλητοι, το πού θα τους διαθέσουμε είναι κορυφαία πολιτική επιλογή. Έχουμε μπροστά μας ένα σοβαρό δίλημμα ως χώρα: Θα συνεχίσουμε να διαθέτουμε πόρους σε ένα πρότυπο ανάπτυξης που βασίζεται στην αστυφιλία και την ενισχύει ή θα επιλέξουμε την ανάπτυξη της περιφέρειας;

Οι δαπάνες μας για τη δημόσια υγεία θα ρίξουν μεγαλύτερο βάρος στην περιφέρεια; Ο υγειονομικός χάρτης της χώρας δεν θα πρέπει κάποια στιγμή να σταματήσει να ιεραρχεί τις ανάγκες της Αθήνας πάνω από τις ανάγκες της υπόλοιπης Ελλάδας; Θα συνεχίσουμε να θεωρούμε τη δημόσια ασφάλεια ανάγκη κυρίως των κατοίκων των μεγάλων αστικών κέντρων ή θα αναγνωρίσουμε ότι οι ανάγκες βελτίωσης της δημόσιας ασφάλειας υπάρχουν σε όλη τη χώρα, σταματώντας την αφαίμαξη αστυνομικών με αποσπάσεις στην Αθήνα;

Αυτά τα δύο κορυφαία δημόσια αγαθά, ασφάλεια και υγεία, είναι προαπαιτούμενα για την ανάπτυξη της περιφέρειας. Υπολόγισα ότι με το κόστος επέκτασης του μετρό Αθηνών στη Γραμμή 4, θα μπορούσαμε να είχαμε διασφαλίσει την άρδευση τριακοσίων πενήντα χιλιάδων στρεμμάτων. Ασφαλώς, δεν ισχυρίζομαι ότι το μετρό είναι περιττή δαπάνη, αλλά σκεφτείτε πόσο θα ενισχυόταν η διατροφική ασφάλεια της χώρας αν μπορούσαμε να προσθέσουμε καλλιεργειές τριακοσίων πενήντα χιλιάδων αρδευόμενων στρεμμάτων στις υπάρχουσες.

Η ανάπτυξη της περιφέρειας θα πρέπει να είναι στο επίκεντρο των προσπαθειών μας και της στρατηγικής μας για μια σειρά από λόγους: Πρώτα απ' όλα οικονομικούς, διότι επιταχύνει με υψηλότερους ρυθμούς τη συνολική οικονομική ανάπτυξη της χώρας και εμπλουτίζει την γκάμα των παραγωγικών της πηγών, θωρακίζοντας την οικονομία έναντι πιθανών διεθνών αναταράξεων. Δεύτερον, εθνικούς, διότι στηρίζοντας τους κατοίκους των περιφερειών να παραμείνουν στον τόπο τους και να αποφύγουν τις σειρήνες της αστυφιλίας, θωρακίζει την ασφάλεια του εθνικού μας εδάφους. Τρίτον, περιβαλλοντικούς, διότι βοηθά στην αποτελεσματικότερη κατανόηση των φυσικών πόρων και στη θεμελίωση μιας πραγματικά αειθαλούς οικονομίας. Και τέλος, θεσμικούς, γιατί είναι πηγή κοινωνικής δικαιοσύνης και δημοκρατίας, αφού αίρει τον διαχωρισμό των Ελλήνων σε πρώτης και δεύτερης κατηγορίας πολίτες, ανάλογα με το αν κατοικούν στα μεγάλα αστικά κέντρα ή στην περιφέρεια.

Ας χαράξουμε, λοιπόν, για το άμεσο μέλλον πολιτικές μακριά από την πεπατημένη και τις γνωστές απρόσφορες πλέον συνταγές, με ανοικτούς ορίζοντες και με βασικό γνώμονα ένα αναπτυξιακό μοντέλο που θα γεννά υπεραξίες για το αύριο, οι οποίες θα διαχέονται σε όλη την κοινωνία, αλλά και σε ολόκληρη τη χώρα κι αςβάλουμε μπροστά την υλοποίηση αυτών των πολιτικών. Παράγουμε πολύ περισσότερες ημερίδες από όσες αντέχει ο δημόσιος διάλογος. Ώρα να στραφούμε στη δράση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο τώρα έχει η κ. Πούλου Παναγιού, Ανεξάρτητη Βουλευτής.

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι συνάδελφοι της κυβερνητικής πλειοψηφίας επαναλαμβάνουν συνεχώς εδώ και τρεις μέρες το

κυβερνητικό αφήγημα «πάμε καλά, απλά ακόμα δεν έχουμε αγγίξει την τελειότητα». Μιλούν, επίσης, για σταθερότητα -μηνώντας τον Πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη- που αποτυπώνεται και στον φετινό προϋπολογισμό. Ποια σταθερότητα επικαλούνται; Τη σταθερότητα στη συνεχιζόμενη φτωχοποίηση της ελληνικής κοινωνίας; Τη σταθερότητα στην αποδόμηση των προνοιακών υπηρεσιών της υγείας, της παιδείας, της εργασίας; Στη σταθερότητα στη στρεβλή ανάπτυξη, χωρίς αναπτυξιακό παραγωγικό μοντέλο που έχει ως αποτέλεσμα το έλλειμμα στο ισοζύγιο εμπορικών συναλλαγών; Στη σταθερότητα στην καταστροφή του περιβάλλοντος που μετά τις βουνοκορφές μας που τις έκαναν επίπεδες για να τοποθετήσουν άναρχα και ανεξέλεγκτα ΒΑΠΕ, τώρα καταστρέφουν και τη γη υψηλής παραγωγικότητας με τα φαραωνικά φωτοβολταϊκά πάρκα, αλλά και με τα δέκα πιλοτικά θαλάσσια πάρκα που εξήγγειλαν, χωρίς κανέναν χωροταξικό σχεδιασμό;

Ευτυχώς, όμως, υπάρχουν και αποφάσεις του Σ.τ.Ε. που φρενάρουν τα σχέδιά τους, όπως η τελευταία για τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό, αλλά και προγενέστερες, για την ιδιωτικοποίηση του νερού και άλλες, που δικαιούν τις προσφυγές πολιτών που εξαναγκάζονται να «μπαίνουν μπροστά» με δικά τους έξοδα, για να προστατέψουν το περιβάλλον από τη γενική καταστροφή.

Ο προϋπολογισμός και η ίδια η πραγματικότητα, συνάδελφοι της Πλειοψηφίας, αποδεικνύουν ότι ως «σταθερότητα» εννοείτε τη συνεχιζόμενη εξυπηρέτηση των λίγων, των καρτέλ ενέργειας και καυσίμων, των τραπεζών των αλυσιδών τροφίμων. Ναι, πράγματι, γι' αυτούς μεριμνάτε συστηματικά!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα περιμέναμε μάλλον, οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, με την αλαζονεία του τίτλου των δήθεν «ευρωπαϊστών και μεταρρυθμιστών», να στοχεύουν -τουλάχιστον- τη σύγκλιση με την Ευρώπη και με τον μέσο όρο των δεικτών βιοτικού επιπέδου.

Για να συμβεί, όμως, αυτό θα έπρεπε να ενισχύσει τους αντίστοιχους κωδικούς του προϋπολογισμού με τα εξής κονδύλια: Στη στέγαση 1,5 εκατομμύριο επιπλέον, στην υγεία 3,6 δισεκατομμύρια για το ΕΣΥ, στην παιδεία 2 δισεκατομμύρια, στις δαπάνες ανεργίας 1,5 δισεκατομμύριο, στην ασθένεια και αναπηρία 2,9 δισεκατομμύρια, στην οικογένεια και το δημογραφικό 1,35 δισεκατομμύρια.

Αυτούς τους δείκτες, όμως, αντί να τους αυξάνει, τους μειώνει κιόλας! Οπότε η απόκλιση από τους ευρωπαϊκούς δείκτες θα χειροτερεύει, συνεχώς.

Θα πείτε: «Πού να βρεθούν αυτά τα 12,7 δισεκατομμύρια»; Την απάντηση την δίνει, με τις προτάσεις του, το Κίνημα Δημοκρατίας και θα αναφερθώ στο τέλος της ομιλίας μου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για λόγους οικονομίας του χρόνου, θα εστιάσω σε τρεις τομείς: Πρώτον, στο Υπουργείο Εσωτερικών, όπου δεν χρειάζεται να προσθέσω κανένα δικό μου σχόλιο στις θέσεις που έχει ομόφωνα αποφασίσει η ΚΕΔΕ. Λέει, λοιπόν, η ΚΕΔΕ ότι «είναι αντίθετη με τον προϋπολογισμό, αφού οι δήμοι, με βάση τις προβλέψεις του, παραμένουν σε παρατεταμένη οικονομική ασφυξία». Συγκεκριμένα, με βάση τις προβλέψεις, για ρυθμό ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας 2,2% το 2025, θα έπρεπε σύμφωνα με τον ν.3852/2010 -τον «Καλλικράτη», δηλαδή- να τους αποδοθούν 8,3 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ τους αποδίδονται μόνο 2,5 δισεκατομμύρια, ποσό μάλιστα πολύ πιο χαμηλό και από το ανώτατο όριο αποδόσεων που έχει οριστεί για τους ΟΤΑ σε 3,8 δισεκατομμύρια.

Θα ήθελα, όμως, να απαντήσω στον Υπουργό κ. Λιβάνιο ότι μου προξενεί εντύπωση που η Κυβέρνησή τους δεν μπορεί να συνεννοηθεί με τους κατά συντριπτική πλειοψηφία φίλα προσκείμενους δημάρχους, τόσο για τα οικονομικά θέματα, όσο και για το κόστος του τέλους ταφής απορριμμάτων, για το οποίο επίσης έχουν προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας και αναμένουν την απόφαση δικαίωσής τους. Εκεί κατάντησαν την αυτοδιοίκηση, να προσφεύγει στη δικαιοσύνη, γιατί πολιτικά δεν μπορούν να συνεννοηθούν! Γιατί, κύριοι Υπουργοί, γνωρίζουν όλοι στη χώρα ότι δεν ευθύνονται οι δήμοι για τις καθυστερήσεις των έργων υποδομής διαχείρισης απορριμμάτων, αλλά ευθύνονται οι

ολιγωρίες ή μάλλον οι νέοι σχεδιασμοί του ΥΠΕΝ για περαιτέρω ιδιωτικοποιήσεις!

Το ίδιο ζούμε τώρα και με τον σχεδιασμό σας για τις συγχωνεύσεις των ΔΕΥΑ και κυρίως, κύριε Λιβάνιε, ευθύνεται αποκλειστικά η Κυβέρνησή σας για την επιπλέον φορολογία των πολιτών, μέσω της αύξησης των δημοτικών τελών. Γιατί, σε αυτούς μετακυλιέται, κάθε φορά, το έλλειμμα χρηματοδότησης από τους ΚΑΠ. Αυτό το γνωρίζουν καλά οι δήμαρχοι, που απολογούνται καθημερινά στους δημότες τους και γι' αυτό διαφωνούν με την πολιτική σας.

Ως προς τις προβλέψεις για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περιορίζεστε σε μέτρα, που ήδη υπάρχουν και έχουν ήδη κριθεί, ως ανεπαρκή και αναποτελεσματικά. Αυτό αποδεικνύεται από τα τελευταία στοιχεία της Eurostat, τον Νοέμβριο του 2024, όπου η Ελλάδα παρουσιάζει τη μεγαλύτερη μείωση αγροτικής παραγωγής στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2023, που είναι μείον 16%, σε σχέση με το 2022.

Στον προϋπολογισμό προβλέπονται 80 εκατομμύρια για την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο, αλλά το συνολικό κόστος είναι 170 εκατομμύρια.

Από τον προϋπολογισμό λείπουν, επίσης, μέτρα που πάγια ζητούν οι αγρότες, όπως μείωση του ΦΠΑ στο αγροτικό πετρέλαιο από το 24% στο 6%, η επιδότηση ζωοτροφών για τη στήριξη της κτηνοτροφίας, που λόγω της έλλειψης των ελέγχων που είστε ανίκανοι να κάνετε, επιπλέον, πλήττονται και από σοβαρές ζωονόσους. Επίσης, ζητούν τη στήριξη της ελαιοκαλλιέργειας, της αλιείας, της μελισσοκομίας, τη ρύθμιση οφειλών αγροτικών χρεών.

Ακούσαμε πριν τον κ. Τσιάρα να λέει ότι θα ρυθμίσει άμεσα με νόμο που θα φέρει το 2025, τις αγροτικές οφειλές. Και γιατί δεν τις προβλέπει στον προϋπολογισμό;

Οι αγρότες ζητούν, επίσης, τη χρηματοδότηση δημόσιων αγροτικών υποδομών και όχι με τη διαδικασία ΣΔΙΤ. Ήδη έχετε απεντάξει από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας σημαντικά αντιπλημμυρικά και αρδευτικά έργα.

Επίσης, ζητούν την διμερή χρηματοδότηση του ΕΛΓΑ. Γιατί, δυστυχώς, ακόμη στη Θεσσαλία περιμένουν τις αποζημιώσεις από την πλημμύρα «Daniel», παρά τις δεσμεύσεις του κ. Μητσotάκη για ολοκλήρωσή τους έως τις 30-6-2024.

Από την πολιτική σας στον πρωτογενή τομέα λείπει ο στρατηγικός σχεδιασμός. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα 240 εκατομμύρια που χάθηκαν από τις βασικές ενισχύσεις, χάθηκαν, δηλαδή, από την τσέπη των αγροτών. Έτσι ρυθμίσατε και επιλέξατε με την ΚΑΠ!

Επίσης, απαιτούν την ίδρυση τράπεζας αγροτικών πιστώσεων, για ενίσχυση της ρευστότητας και την αξιοποίηση δημόσιας αγροτικής γης. Το μόνο που κατάφερε ο κ. Τσιάρας είναι να διαλύσει τον ΟΠΕΚΕΠΕ και να εκθέσει τη χώρα που την ξανάφερε στην εποχή των προστίμων και των καταλογισμών.

Αλήθεια, λέει ο κ. Τσιάρας, αλλά δεν μας είπε γιατί ζήτησε τις παρατηρήσεις του διοικητικού συμβουλίου του ΟΠΕΚΕΠΕ, οι οποίοι μάλιστα -ακούστε- συνεχίζουν να υπογράφουν πράξεις, τις οποίες διαπιστώνουμε στο «Διαύγεια».

Με αυτές τις πολιτικές διώχνετε τον κόσμο από το αγροτικό επάγγελμα και την ελληνική περιφέρεια, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τους ίδιους, για τους καταναλωτές, για τη διατροφική επάρκεια, για το δημογραφικό και για την εθνική οικονομία.

Κύριε Υπουργέ, το διοικητήριο στη Λίβαδειά είναι ακόμα σε κατάρληψη από τους αγρότες της Κωπαΐδας, που περιμένουν να τους ακούσετε και να δεσμευτείτε, επιτέλους, για το μέλλον της παραγωγής τους. Φοβάμαι ότι εκεί θα περάσουν τις γιορτές.

Τέλος, όσον αφορά τις προβλέψεις, το Υπουργείο Ανάπτυξης συνεχίζει να έχει εξαιρετικά χαμηλές απορροφήσεις και αυτές είναι επιλεκτικές προς όφελος ισχυρών συμφερόντων και στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά και στα άλλα αναπτυξιακά προγράμματα.

Πανηγυρίζετε για τους δήθεν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, ενώ η Ελλάδα σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Eurostat είναι 21η στην Ευρώπη σε ανάπτυξη την τετραετία 2019-2023. Όσο για τις περιφέρειες επενδύσεις η χώρα είναι στην τελευταία θέση σε σχέση με το ΑΕΠ και το τι εννοεί η Νέα Δημοκρατία είναι

ήδη γνωστό. Σε συντριπτικό ποσοστό πρόκειται απλά για εκποίηση περιουσιακών στοιχείων των Ελλήνων πολιτών, αλλά και περαιοσίας του δημοσίου σε ιδιωτικά συμφέροντα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός που καταθέτει η Κυβέρνηση είναι ταξικά άδικος. Είναι, όμως, και ανορθολογικός. Προβλέπει αύξηση φορολογικών εσόδων κατά 21 δισεκατομμύρια σε σχέση με το 2021, με έσοδα της γενικής κυβέρνησης 37 δισεκατομμύρια και αύξηση δαπανών μόλις 25 δισεκατομμύρια από το 2022. Προκύπτει ένα κενό 12 δισεκατομμύρια στο πρωτογενές αποτέλεσμα που δεν μεταφράζεται σε μέτρα ανακούφισης για την κοινωνία.

Για την τριετία 2024-2026 η Κυβέρνηση θέτει στόχο πρωτογενούς πλεονάσματος συνολικά 7,3 σε ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ η Κομισιόν προβλέπει ότι θα φτάσει στο 9%.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ε, πόση ανοχή, φθάσαμε στα 9 λεπτά!

ΠΑΝΑΓΙΟΥ (ΓΙΩΤΑ) ΠΟΥΛΟΥ: Η πρότασή μας, λοιπόν, γιατί δεν έχω χρόνο να την εκθέσω αναλυτικά, είναι η εξής: Προτείνουμε ένα μικρότερο πλεόνασμα της τάξης του 1% για τα επόμενα τρία χρόνια. Αυτό και μόνο θα επέτρεπε την επιστροφή του 6% του ΑΕΠ, περισσότερο από 13,8 δισεκατομμύρια, στους πολίτες και τις αγορές, τονώνοντας τη ζήτηση και τις επενδύσεις. Έτσι θα έδινε πολύτιμο δημοσιονομικό χώρο στην πολιτεία να επενδύσει στην υγεία, την παιδεία, τους βασικούς πυλώνες της κοινωνικής ευημερίας. Θα έδινε περιθώριο για επενδύσεις στις υποδομές της χώρας που σήμερα τελούν υπό πλήρη εγκατάλειψη και διαλύονται μέρα με τη μέρα και θα πετύχαινε την πραγματική σύγκλιση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Ασφαλώς ένα τέτοιο δημοσιονομικό σχέδιο πρέπει να συνδυαστεί με βαθιές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στον φορολογικό κώδικα, το δικαστικό σύστημα και την κυβερνητική γραφειοκρατία.

Αυτό το σχέδιο καταθέτει το Κίνημα Δημοκρατίας στην ελληνική κοινωνία, ένα άλλο στρατηγικό σχέδιο για το μέλλον της χώρας.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Πριν δώσω τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγώθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, τριάντα πέντε μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί εκπαιδευτικοί, από το 12ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Δημήτρης Κυριαζίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

Θα ακολουθήσουν ο κ. Παρασκευαΐδης, η κ. Μονογυιού, ο κ. Βαλτογιάννης, ο κ. Δελβερούδης, ο κ. Μπούκουρας και έπεται συνέχεια.

Ορίστε, κύριε Κυριαζίδη, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι θα μου επιτρέψετε για δεκαπέντε λεπτά.

Κύριοι Υπουργοί, συναδέλφισσες και συνάδελφοι, την τελευταία τριετία η παγκόσμια οικονομία αντιμετώπισε αλλεπάλληλες κρίσεις και συνεχίζει να επισκιάζεται και το 2024 από υψηλή αβεβαιότητα και αστάθεια σε γεωπολιτικό, οικονομικό και κλιματικό πεδίο.

Ένα από τα πλέον θετικά στοιχεία, όμως, που αποτυπώνονται στον προϋπολογισμό, είναι η πρόβλεψη για μείωση του ποσοστού ανεργίας στο 9,7% ενώ περιορίστηκαν ήδη τα ποσοστά μερικής απασχόλησης.

Για πρώτη φορά μετά το 2009 η ανεργία θα σημειώσει μονοψήφιο ποσοστό με τάση να σταθεροποιηθεί σε αυτά τα επίπεδα. Η Ελλάδα είναι η χώρα, η οποία κατέγραψε μεταξύ του 2019 και του 2023, τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση της ανεργίας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, με τη δημιουργία περισσότε-

ρων από μισό εκατομμύριο νέων θέσεων εργασίας.

Αναμφισβήτη, η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζουν σήμερα η ελληνική οικονομία και κοινωνία είναι η ενίσχυση του διαθέσιμου εισοδήματος εργαζομένων και συνταξιούχων, που διαβρώνεται από τα υψηλά ποσοστά πληθωρισμού.

Προς αυτήν την κατεύθυνση και για το 2025 η Κυβέρνηση λαμβάνει μια σειρά μέτρων με μόνιμο χαρακτήρα, τα οποία προστίθενται στα ήδη έως τώρα ληφθέντα μέτρα, προκειμένου να δώσει μια ισχυρή απάντηση σε αυτό το ζήτημα. Μέτρα, όπως η μείωση από την 1^η Γενάρη κατά μία ποσοστιαία μονάδα των ασφαλιστικών εισφορών προς όφελος εργοδοτών και εργαζομένων, η πλήρης κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος σε συνέχεια της μείωσης κατά 50% το 2024 σε ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και εργαζόμενους με μπλοκάκι, ενισχύοντας έτσι το διαθέσιμο εισόδημα.

Ακόμα ένα καλοδεχούμενο προς την ενίσχυση του εισοδήματος στοιχείο του προϋπολογισμού του 2025 είναι η μείωση δώδεκα φόρων με κοινωνικά δίκαιο και μόνιμο τρόπο. Η μείωση μιας σειράς φόρων, ιδίως όσων επιβλήθηκαν στη διάρκεια της μνημονιακής περιόδου, χαρακτηρίζει σταθερά την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ήδη από το 2019. Παρατηρείται, όμως, το εξής οξύμωρο: Ενώ έχουμε διαρκή και σταθερή περικοπή των φόρων σημειώνεται αύξηση των εσόδων από φόρους. Αυτή η αύξηση οφείλεται, κυρίως, στην επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, στη χρήση των ψηφιακών εργαλείων που αναπτύχθηκαν, όπως η διασύνδεση των POS με τις ταμειακές μηχανές, η πλατφόρμα myData αλλά και η περιστολή της φοροδιαφυγής. Είναι πλέον γεγονός ότι η χρόνια παθολογία της ελληνικής οικονομίας, που είναι η φοροδιαφυγή, έχει περιοριστεί μέσω της εφαρμογής ενός ψηφιοποιημένου και αποτελεσματικότερου φοροεισπρακτικού μηχανισμού.

Επίσης, ένα μεγάλο μέρος της αύξησης των εσόδων από φόρους είναι απόρροια της μεγέθυνσης της οικονομίας, της αύξησης των αμοιβών και της μείωσης της ανεργίας.

Δεν είναι, όμως, μονάχα η αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος που προβληματίζει τους πολίτες αλλά και το στεγαστικό ζήτημα, που αποτελεί μια νέα πραγματικότητα, πιο έντονη στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές παρεμβάσεις τα προηγούμενα έτη, με σημαντικότερες το πρόγραμμα «Σπίτι μου», με παροχή χαμηλότοκου στεγαστικού δανείου για νέους ή ζευγάρια από είκοσι πέντε έως τριάντα εννέα ετών για αγορά πρώτης κατοικίας και το πρόγραμμα «Εξοικονομώ- Ανακαινίζω για νέους», που παρέχει κίνητρα για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και γενικότερης αναβάθμισης των κατοικιών.

Από το 2025 οι παρεμβάσεις επεκτείνονται και περιλαμβάνουν, πέραν των οικονομικών ενισχύσεων, και κίνητρα για την αξιοποίηση των κενών σπιτιών. Πιο συγκεκριμένα, θεσπίζεται το νέο πρόγραμμα «Σπίτι μου 2» με συγχρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης, που ουσιαστικά διευρύνει τα ηλικιακά και εισοδηματικά κριτήρια των δικαιούχων με ένα άκρως επιτυχημένο πρόγραμμα. Συγχρόνως, αποσκοπώντας στην αύξηση του αριθμού των διαθέσιμων προς ενοίκιαση κατοικιών, δίδεται τριετής απαλλαγή από τον φόρο επί των ενοικίων σε ακίνητα που ήταν κενά ή υπό βραχυχρόνια μίσθωση και θα ενοικιαστούν για τουλάχιστον τρία έτη.

Μια νέα πρόκληση που συναντάται στο σύνολο των δυτικών κοινωνιών αλλά και στην Ελλάδα είναι το φαινόμενο του αποπληθυσμού, δηλαδή η μείωση του νέου ενεργού πληθυσμού, ιδιαίτερα σε επαρχιακές και απομακρυσμένες από τα κύρια αστικά κέντρα περιοχές, όπως δυστυχώς συμβαίνει και στη Δράμα.

Οι βασικές αιτίες πίσω από το φαινόμενο του αποπληθυσμού είναι η μείωση των γεννήσεων αλλά και η φυγή των νέων στο εξωτερικό. Για την επίλυσή του, η κυβέρνηση συνεχίζει να υιοθετεί τόσο δημοσιονομικά όσο και θεσμικά μέτρα. Το επίδομα γέννησης αυξάνεται από 2.000 ευρώ σε 2.400 ευρώ και έως 3.500 ευρώ αναλόγως με τον αριθμό τέκνων, ενώ παράλληλα αυξάνεται το επίδομα μητρότητας στους ελεύθερους επαγγελματίες και στους αγρότες από τους τέσσερις στους εννέα μήνες.

Ιδιαίτερη πρόβλεψη υπάρχει και για τις τρίτεκνες οικογένειες,

όπως είναι η δια βίου ισχύς της ιδιότητας του τρίτεκνου, η αύξηση της ποσόστωσης στις προσλήψεις στο δημόσιο και η διεύρυνση των εισοδηματικών κριτηρίων για την δυνατότητα μεταγραφών τρίτεκνων και πολύτεκνων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Προερχόμενος από έναν νομό κατεχορήν του πρωτογενούς τομέα, οφείλω να τονίσω και να επισημάνω τα εξής: Είναι επιτακτική ανάγκη να αξιοποιηθούν έγκαιρα και ορθολογικά χρηματοδοτικά προγράμματα που προβλέπονται στη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, όπως αυτά που παρέχουν χορηγήσεις σε ορεινές περιοχές, σε περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα, όπως και προσκλήσεις σε χρηματοδοτούμενα προγράμματα που προάγουν την πρόσβαση σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, που εγγυώνται την απρόσκοπτη μετακίνηση γεωργών και κτηνοτρόφων στις εργασίες τους.

Τέλος, προβλέπεται και παρέμβαση για τον εκσυγχρονισμό ή την κατασκευή θερμοκηπίων και προσπελάσιμων στεγαστρων φυτικής παραγωγής, με σκοπό την ενίσχυση αυτής της αγοράς και των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, συμπεριλαμβανομένης βεβαίως και της μεγαλύτερης ώθησης προς την έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση.

Επίσης, και η ρύθμιση των κόκκινων δανείων είναι σημαντική για τον πρωτογενή τομέα, τον αγροτικό κόσμο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Οφείλω να τονίσω, ως δεύτερη ενότητα, ότι η Δράμα είναι ο μόνος νομός της χώρας στη Βόρεια Ελλάδα, που είναι δυστυχώς αποκομμένος από την Εγνατία Οδό. Θεωρώ δεδομένο και αυτονόητο αυτό το οποίο έχει ανακοινωθεί και από πλευράς του Υπουργού Υποδομών, ότι εντός του προσεχούς διαστήματος θα υπάρξει η ανάδειξη του αναδόχου εκείνου, προκειμένου να προχωρήσουμε σε αυτήν τη μελέτη, κατασκευή, απαλλοτρίωση, για να υπάρξει αυτός ο οδικός άξονας. Υπάρχει δέσμευση της Κυβέρνησης ότι αυτό θα συμβεί σε τρία χρόνια, δέσμευση προς τον ανάδοχο που θα αναλάβει την όλη μελέτη και κατασκευή.

Ένα άλλο ζήτημα που έχουμε, δυστυχώς, είναι η λειψυδρία, η οποία βάρυνε και φέτος τον πρωτογενή τομέα στον τόπο μου. Ακόμη και στο Κάτω Νευροκόπι η παραγωγή μειώθηκε από 30% έως 40% και μιλούμε για περιοχές με μονοκαλλιέργειες. Είναι σημαντικό ζήτημα και είναι αναγκαιότητα να υπάρξουν αυτά τα υδατοφράγματα και στο Νευροκόπι. Έχει καταθέσει ο δήμος και σχετική μελέτη.

Επίσης, αν και υπάρχει δέσμευση, δυστυχώς εδώ και δεκαετίες παραμένει ανεκτέλεστο το έργο, το οποίο ανέλαβε η ΔΕΗ, προκειμένου να υπάρξει ένας ταμειευτής στην περιοχή του Παρανεστίου Δράμας, ώστε να υπάρχει δυνατότητα άρδευσης της πεδιάδας της Δράμας.

Ένα άλλο τεράστιο ζήτημα είναι ότι δεν υπάρχει τεχνογνωσία από πλευράς εξόρυξης του ορυκτού πλούτου που έχει η Δράμα και είναι αναγκαίο να υπάρξει μια αντίστοιχη σχολή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Έρχομαι σε ένα ζήτημα, που αφορά όλους μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κλείστε με αυτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω, θα συμφωνήσετε.

Βεβαίως, η υγεία και η παιδεία είναι από τα πολυτιμότερα αγαθά κάθε ανθρώπου. Όμως, πολυτιμότερο αγαθό είναι η ζωή κάθε ανθρώπου. Αυτό το αγαθό διασφαλίζεται από συγκεκριμένους εργαζόμενους και εννοώ τους εργαζόμενους στα Σώματα Ασφαλείας. Εδώ θα ήθελα να τονίσω ότι όπως η εσωτερική ασφάλεια έχει να κάνει με τους εργαζόμενους στα Σώματα Ασφαλείας, έτσι και η εξωτερική ασφάλεια έχει να κάνει με τις Ένοπλες Δυνάμεις. Δυστυχώς, όμως, οφείλω να τονίσω ότι δεν τους έχουμε αντιμετωπίσει ως συμβαίνει με τους αντίστοιχους εργαζόμενους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γιατί το λέω αυτό; Διότι εκεί οι εργαζόμενοι στους χώρους αυτούς έναντι οποιουδήποτε άλλου δημοσίου λειτουργού με τα ίδια προσόντα πάντα προηγούνται έστω κατά ένα ευρώ, ενώ αυτό δεν συμβαίνει στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Η αναφορά για το επικίνδυνο, κύριε Πρόεδρε, και πιστεύω ότι συμφωνείτε στην αναφορά μου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ανεξαρτήτως του εάν συμφωνώ ή όχι, πρέπει να κλείσετε εδώ. Φθάσατε στα δέκα λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Είναι ευθύνη όλων μας, όσοι κυβερνήσαμε, καθώς υπάρχουν ζητήματα, όπως, παραδείγματος χάριν, είναι η αναγνώριση της πενταετίας, που ζητούν οι Ένοπλες Δυνάμεις και τα Σώματα Ασφαλείας, η οποία θεσμοθετήθηκε το 2007 από πλευράς της Νέας Δημοκρατίας.

Δυστυχώς εμείς παραμελήσαμε τον χώρο αυτόν. Πιστεύω πως υπάρχει και δέσμευση από την Κυβέρνησή μου ότι το προσεχές έτος θα υπάρξει αναγνώριση του επικινδύνου. Θα το διαπιστώσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θα προχωρήσουμε στον επόμενο ομιλητή.

Κύριε Παρασκευαΐδη, έχετε τον λόγο.

Κύριε Κυριαζίδη, ολοκληρώστε το. Αρκετά, κύριε Κυριαζίδη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Γι' αυτόν τον λόγο και από πλευράς μου έχουν κατατεθεί η σχετική αναφορά και η τροπολογία για τα ζητήματα αυτά. Τα καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Κυριαζίδης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ευχαριστώ για την υπομονή και την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε άλλα τα ζητήματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Κυριαζίδη, παρακαλώ! Είναι σε βάρος των υπολοίπων συναδέλφων. Ολοκληρώσατε, ευχαριστούμε, κατεβείτε από το Βήμα γιατί ανεβαίνει ο κ. Παρασκευαΐδης. Φτάνει, αρκετά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Επιτρέψτε μου. Υπήρχε δυστυχώς μία καταφορά κατά των ενσώλων, ιδιαίτερα των αστυνομικών σήμερα και νομίζω ότι αυτό δεν μας πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ναι, ναι. Ελευθερώστε το Βήμα. Τον λόγο έχει ο κ. Παρασκευαΐδης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΙΔΗΣ: Εύχομαι, μια και έρχεται η καινούργια χρονιά, υγεία και δύναμη και καλό μυαλό σε όλους μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Μετά τον κ. Παρασκευαΐδη ακολουθούν η κ. Μονογυιού, ο κ. Βαλτογιάννης, ο κ. Δελβερούδης, ο κ. Μπουκώρος και μετά ο Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό, ο κ. Μαρινάκης.

Κύριε Παρασκευαΐδη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Όταν λέμε «προϋπολογισμός», εννοούμε τι παίρνουμε και τι θα δώσουμε.

Εισπράττουμε με τον ΦΠΑ, με τον ΕΝΦΙΑ, με φόρους, ώστε να τα δώσουμε σε αυτούς που χρειάζονται να τους βοηθήσουμε και ειδικά για την ανάπτυξη, όπως λέμε, γιατί με την ανάπτυξη θα μπορέσουν να βρουν δουλειά οι άνθρωποι και θα αναβαθμιστεί το βιοτικό επίπεδο γενικά της χώρας και των ανθρώπων.

Αυτός, όμως, ο προϋπολογισμός τουλάχιστον για την περιοχή μου, για το Βορειοανατολικό Αιγαίο, δεν προσφέρει πραγματικά τίποτα. Οι δυνατότητες των νησιών μας -Άγιος Ευστράτιος, Λήμνος, Λέσβος- είναι η αγροτική παραγωγή, η αλιεία και ο τουρισμός.

Ο τουρισμός μας είχε μειωθεί. Ευτυχώς ήρθαν φέτος οι Τούρκοι και μας ενίσχυσαν λίγο. Λόγω του μεταναστευτικού και λόγω των απειλών από την Τουρκία δεν έρχονται να κάνουν επενδύσεις. Αρα πάμε να εξαρτηθούμε τουριστικά ή οικονομικά από την Τουρκία. Αυτό πρέπει να το λάβουμε σοβαρά υπόψη, διότι σου λέει η Τουρκία «δεν θα σου στείλω και θα πεινάσετε». Καταλαβαίνετε δηλαδή σε τι επίπεδο έχουμε έρθει.

Επίσης, δεν γίνονται επενδύσεις, διότι και το Κτηματολόγιο έχει σταματήσει -είναι τριάντα χρόνια- και δεν μπορούν να γίνουν οι συναλλαγές. Δεν μπορούμε να λειτουργήσουμε. Θέλουμε να πουλήσουμε, θέλουμε να αγοράσουμε, αλλά δεν μπορούμε να πάρουμε από το Κτηματολόγιο τα ανάλογα έγγραφα.

Η Λήμνος και ο Άγιος Ευστράτιος αντιμετωπίζουν τεράστια

προβλήματα στις μεταφορές. Οι άνθρωποι δεν μπορούν να μεταφέρουν ούτε τα ζώα τους ούτε τις ζωοτροφές. Περιμένουν οι νταλίκες στην Καβάλα και παίρνουν μόνο δύο νταλίκες την εβδομάδα, που δεν καλύπτουν τις ανάγκες της κτηνοτροφίας τους, καθώς είναι ένα κτηνοτροφικό νησί κατά 80%, αν και έχει και παραγωγή κρασιών και άλλων προϊόντων.

Αν δεν έχεις λύσει τα θέματα των μεταφορών και των συγκοινωνιών, δεν έχεις λύσει τα θέματα του Κτηματολογίου, δεν έχεις λύσει τα θέματα του προσφυγικού σε έναν βαθμό, καταλαβαίνετε ότι δεν είναι δυνατόν αυτά τα νησιά να αναπτυχθούν και μάλιστα όταν απειλούνται.

Το Σύνταγμα στο άρθρο 101 προβλέπει κίνητρα για τις νησιωτικές περιοχές, ώστε να μπορέσουν αυτά τα νησιά να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν, αλλά δυστυχώς η σημερινή Κυβέρνηση δεν τα έλαβε καθόλου υπ' όψιν. Δίνει κίνητρα και για χαμηλό ΦΠΑ, δυστυχώς το ένα νησί έχει χαμηλό ΦΠΑ και το διπλανό, στον ίδιο νομό δεν έχει, κύριε Υπουργέ. Η Μυτιλήνη έχει 17% και ο Αϊ-Στράτης 24%. Ο Αϊ-Στράτης έχει εκατόν ογδόντα κατοίκους και θέλουν δεκαπέντε ώρες για να πάνε στο νησί τους οι άνθρωποι και ταλαιπωρούνται. Αυτούς που φυλάνε Θερμοπύλες, που φυλάνε το νησί, θα τους διώξετε και αυτούς. Δεν ξέρω αν η πολιτική είναι τέτοια, ώστε τα μικρά νησιά να αδειάσουν, αφού δεν έχουν δυνατότητες. Έβαλαν ένα πλοίο το οποίο δεν μπορεί να προσαράξει, όταν φυσάει λίγος άνεμος, δεν φτάνει το λιμάνι. Τώρα είπαν ότι θα εμβαθύνουν το λιμάνι. Μακάρι κάτι να κάνουν. Καταλαβαίνετε ότι τα προβλήματά μας είναι σοβαρά και θέλω να τα λάβετε σοβαρά υπ' όψιν.

Υπάρχουν δυνατότητες ανάπτυξης. Καίμε τα δάση και ένα εργοστάσιο πέλλετ, ένα εργοστάσιο που να κάνει βιομάζα, δεν έχουμε. Όταν παραγγέλνω να μου φέρουν πέλλετ στο σπίτι και βλέπω τα σακιά που γράφουν απέξω «από Τουρκία» «μου σηκώνεται η τρίχα», που λέμε κατά την παράδοση. Δεν είναι δυνατόν να φέρνουν πέλλετ από την Τουρκία και εμείς να καίμε τα δάση μας και να μην υπάρχει μια γραμμή ανάπτυξης, να πουν «μπορούμε να αναπτυχθούμε, να κάνουμε ένα εργοστάσιο πέλλετ». Ακόμα και με τα φύλλα από τα πεύκα μπορεί να γίνει αυτό. Το μισό νησί είναι πευκοδάσος, θα μπορούσαμε να τα φροντίσουμε, όπως είπε ο Υπουργός πριν, να εκμεταλλευθούμε τα δάση μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ**)

Ιχθυοκαλλιέργειες: Η Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με το Ενωσιακό Δίκαιο, σου λέει «δεν πρέπει να ψαρεύεις αυτό το διάστημα» και οι ψαράδες μας έχουν δεμένα τα σκάφη τους, έρχονται οι Τούρκοι και ψαρεύουν στα δικά μας χωρικά ύδατα και φοβούνται να τους πούνε να σηκωθούν να φύγουν. Δεν ξέρω τι πολιτικές είναι αυτές που εφαρμόζουν τώρα τελευταία, της φοβίας για να έχουμε ήρεμα νερά στο Αιγαίο. «Αφήστε τους, μωρέ. Για ένα, δύο τόνους ψάρια, αφήστε τους. Αφήστε τους για να έχουμε ήρεμα νερά στο Αιγαίο».

Μας πνίγει το δίκιο. Πάνε στις δικές μας καλάνδες. Με τα ηλεκτρονικά μέσα έχουν βρει πού καλλιεργούν οι Έλληνες και ξέρουν τους ψαρότοπους. Πάνε στους ψαρότοπους των ελληνικών χωρικών υδάτων και ψαρεύουν και δεν κάνουμε τίποτα!

Ο πιο εγκαταλελειμμένος τομέας είναι ο αγροτικός τομέας. Δεν υπάρχει δυνατότητα να ανακάμψουμε οικονομικά, αν δεν βοηθήσουμε τους αγρότες. Δεν είναι δυνατόν να φέρνουμε γεωργικά προϊόντα, ντομάτες και πορτοκάλια από το Ισραήλ, σκόρδα από την Κίνα, πατάτες από την Αίγυπτο και η δική μας η γη να είναι ακαλλιέργητη. Τι είδους πολιτικές είναι αυτές που εφαρμόζουμε;

Πρέπει να επιδοτηθεί -το έχω πει- η παραγωγή και να σταματήσουμε να δίνουμε επιδόματα ανεργίας. Να δώσουμε επιδόματα εργασίας. Είναι καλύτερο γι' αυτούς τους ανθρώπους που παίρνουν το επίδομα και κάθονται, να δώσεις αυτά τα λεφτά σε έναν εργοδότη να βάζει και αυτός τα υπόλοιπα και να του δίνει εργασία. Έτσι το βλέπω εγώ. Δεν ξέρω αν συμφωνεί και το κόμμα μου. Απλώς είναι μια δική μου άποψη.

Υπάρχουν πλέον των πεντακοσίων χιλιάδων μικροσυνταξιούχοι. Μεταξύ αυτών είναι και οι αγρότες. Άκουσα για αύξηση 2,4%. Καλώς. Πάντα όταν δίνουμε μια αύξηση είναι καλή. Τα 400 ευρώ, που παίρνουν θα γίνουν 415, 420 ευρώ. Άντε με αυτά να μπορέ-

σεις να επιβιώσεις όταν μπαίνεις στα σουπερμάρκετ και κάθεις και μετράς ευρώ, ευρώ αν θα σου φτάσουν. Μιλώ με βάση αυτά που μου λέει ο κόσμος. Αυτά σας λέω. Δεν βλέπετε ότι βγαίνει από την ψυχή μου;

Καταλαβαίνετε ότι πρέπει να βοηθηθεί, λοιπόν, και ο αγρότης, να γίνει παραγωγός. Πρέπει να γίνουμε Ισραήλ αν θέλουμε να επιβιώσουμε.

Το δημογραφικό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ελλάδα και ειδικά το Βορειοανατολικό Αιγαίο. Δεν έχω χρόνο να αναφερθώ στο πώς έγινε αυτό το δημογραφικό, πλην όμως, σε αυτόν τον προϋπολογισμό δεν βλέπουμε καμία λύση, καμία πρόταση για το πώς θα λυθεί το δημογραφικό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό. Αυτό μόνο, το μεταφορικό ισοδύναμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Όχι, δεν έχετε ένα λεπτό. Έχετε φτάσει στα εννέα λεπτά.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ: Τέλος πάντων, χρωστάτε μεταφορικό ισοδύναμο. Χρωστάτε στους πυρόπληκτους. Χρωστάτε σε όλους. Δηλαδή βγάζουμε ότι έχουμε ένα παραπάνω εισόδημα, διότι χρωστάμε παντού. Πληρώστε τους και θα δείτε ότι δεν θα περισσέψει τίποτα.

Γι' αυτό, επειδή ξέρουμε είναι ένας προϋπολογισμός των τραπεζών, είναι για τις τράπεζες, είναι για τις εταιρείες ενέργειας και είναι για μερικούς, για καμία εκατοστή εργολάβους, τον καταψηφίζουμε. Δεν είναι για τον λαό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρήστος Μπουκώρος.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πάντως η σημαντικότερη συζήτηση της χρονιάς, ο προϋπολογισμός, απαιτεί καλύτερη οργάνωση. Από τις δύο το μεσημέρι έχουν μιλήσει δέκα βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Απαιτείται τήρηση των χρόνων, κύριε συνάδελφε. Αυτό να έχουμε κατά κύριο λόγο στον νομ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Αυτό, κυρία Πρόεδρε, είναι ευθύνη του Προεδρείου.

Προϋπολογισμός, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημαντικότερη συζήτηση της χρονιάς. Ο προϋπολογισμός έχει αριθμούς, έχει προβλέψεις δαπανών, έχει εκτιμήσεις και συνήθως αποτελεί την οικονομία της χώρας στη βάση των αριθμών. Αυτό είναι που τροφοδοτεί και τη συζήτηση αν έχουν σημασία οι αριθμοί ή οι άνθρωποι. Και θέλω να σημειώσω τούτο: Πράγματι μπορεί να ευημερούν οι αριθμοί και να ευημερούν ή να μην ευημερούν οι άνθρωποι. Σε καμία περίπτωση, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί να ευημερούν οι άνθρωποι χωρίς να ευημερούν οι αριθμοί. Αυτό ας το αναλύσουμε.

Κοιτάζοντας τις δέκα προηγούμενες ομιλίες μου τα δέκα τελευταία συναπτά έτη στον προϋπολογισμό, διαπίστωσα κι εγώ ότι ανέφερα αριθμούς συνεχώς. Γι' αυτό άλλωστε και ο Κανονισμός της Βουλής προβλέπει ως μοναδική συζήτηση που επιτρέπει σημειώσεις, επειδή καμία ανθρώπινη μνήμη δεν μπορεί να θυμηθεί όλους τους αριθμούς, τη συζήτηση του προϋπολογισμού και μόνο. Θα προσπαθήσω αυτή τη φορά να μην αναφέρω κανέναν αριθμό στη συζήτηση για τον προϋπολογισμό και να πάμε στην ουσία που κρύβεται πίσω από τους αριθμούς.

Ποια είναι η πορεία της ελληνικής οικονομίας τώρα που μιλάμε, ψηφίζοντας και συζητώντας τον προϋπολογισμό του 2025; Ποια είναι η γενική εικόνα; Τι πιστεύουν οι άλλοι για μας; Αυτό είναι η εικόνα, όχι τι πιστεύουμε εμείς για τον εαυτό μας. Οι αξιολογήσεις των διεθνών οίκων τις τελευταίες ημέρες και μόνο και των διεθνών οργανισμών μιλούν για μια βελτιωμένη εικόνα της ελληνικής οικονομίας, που μάλιστα την κατατάσσουν στις πέντε περισσότερο αναπτυσσόμενες της Ευρώπης.

Στο ζήτημα εργασία -γιατί σε μια οικονομία που αναπτύσσεται πρέπει ο κόσμος να εργάζεται και να αμείβεται- έχει μειωθεί η ανεργία που ήταν ο βραχνάς της κρίσης και των μνημονίων από

19% στο 9,6% με τα τελευταία στοιχεία. Φτάσαμε στον μέσο ευρωπαϊκό όρο, στον μέσο όρο των ευρωπαϊκών κρατών; Όχι, αλλά δεν απέχουμε πολύ.

Οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι ένας σημαντικός αριθμός της ελληνικής οικονομίας. Για το 2025 τι προβλέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση και όλοι οι διεθνείς οργανισμοί; Ότι οι ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας θα είναι μεγαλύτεροι από τον μέσο όρο των ευρωπαϊκών κρατών.

Δημόσιο χρέος. Έχουμε μια ραγδαία αποκλιμάκωση. Θυμίζω ότι στις εποχές των μνημονίων πλησίαζε το 200% του ΑΕΠ. Θα έχουμε στο τέλος του 2025 περίπου 50 μονάδες μικρότερο δημόσιο χρέος, το οποίο προσμετράται μόνο σε σχέση με το ακαθάριστο εθνικό προϊόν. Δεν είναι απόλυτο μέγεθος. Δεν έχει τόση μεγάλη σημασία το απόλυτο μέγεθος. Είναι πολλά τα παραδείγματα διεθνώς.

Ιδιωτικό χρέος. Έχουν ρυθμιστεί δεκαπλάσια κόκκινα δάνεια συγκρινόμενα με την εποχή ΣΥΡΙΖΑ. Αρκεί; Όχι! Προσωπική μου επιθυμία είναι να ρυθμιστούν εκατονταπλάσια, εκατό φορές περισσότερα, κόκκινα δάνεια και οι servicers πρέπει να σεβαστούν επιτέλους -και εκεί έχει ευθύνη και η Τράπεζα της Ελλάδος και τα αρμόδια Υπουργεία- τον νόμο που έχουμε ψηφίσει. Και κρατάω και τη δέσμευση του Υπουργού Οικονομικών ότι αυτός ο νόμος θα βελτιώνεται διαρκώς για να ενταχθούν στο οικονομικό γίγνεσθαι όσο περισσότερες επιχειρήσεις και όσο περισσότερα νοικοκυριά.

Έχουν επιτευχθεί, όμως, σημαντικά ζητήματα. Ακούω εδώ την αγωνία των συναδέλφων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης για τους συνταξιούχους που άρχισαν να παίρνουν αυξήσεις σημαντικές, που μπορεί να μην αλλάζουν αρδην την οικονομική κατάσταση των συνταξιούχων. Αλλά ποια ήταν η κατάσταση των συνταξιούχων πριν τέσσερα, πέντε χρόνια; Πόσο περίμεναν για να πάρουν τη σύνταξή τους; Τρία χρόνια, δύο χρόνια, τέσσερα χρόνια. Είχαν συσσωρευτεί τετρακόσιες χιλιάδες υποθέσεις. Και σήμερα εκδίδεται σύνταξη, όταν πρόκειται για ένα ταμείο, σε τρεις μήνες. Και θα φτάσουμε στο σημείο να εκδίδεται αυθημερόν η σύνταξη. Και σειρά, βεβαίως, έχουν το εφάπαξ και όλες οι άλλες παροχές. Αυτό δεν έχει καμία σημασία, όταν υπήρχαν εκατοντάδες χιλιάδες συνταξιούχοι αιχμάλωτοι, χωρίς κανένα εισόδημα; Δεν συνιστά αυτό αλλαγή; Δεν πρέπει να το κρατήσουμε;

Αν η κατάσταση της οικονομίας και η γενική της εικόνα δεν ήταν καλή, με ποιους όρους θα δανειζόταν η χώρα; Κι αν δεν έχουν σημασία οι αριθμοί, όπως ακούμε εδώ σήμερα, θα μπορούσε η κ. Ζαχαράκη να βγει χθες και να πει ότι την επόμενη δεκαετία θα δαπανήσει ο κρατικός προϋπολογισμός 20 δισεκατομμύρια, δύο δισεκατομμύρια ετησίως, για την αντιμετώπιση του δημογραφικού; Άραγε αν τα ελλείμματά μας ήταν τεράστια, αν το δημόσιο χρέος δεν αποκλιμακωνόταν, αν οι αξιολογήσεις των διεθνών οίκων και των διεθνών οργανισμών ήταν χάλια για την οικονομία, θα μπορούσε ή θα τίνανε μια τέτοια εξαγγελία των αριθμών της χώρας στον αέρα; Γι' αυτό λέμε ότι η σημασία των αριθμών είναι σημαντική. Βεβαίως, καθείς τους αξιολογεί σύμφωνα με την οπτική γωνία που τους βλέπει.

Θα κλείσω με δύο κουβέντες για τον πρωτογενή τομέα που πράγματι είναι σημαντικός. Πάει καλά ο τουρισμός, πάει καλά η ναυτιλία μας, πάει καλά η οικοδομή, βασικοί τομείς της οικονομίας μας. Υπάρχουν προβλήματα, όμως, στον αγροτικό τομέα, παρά το γεγονός ότι αυτή η Κυβέρνηση πήρε πρωτοφανή μέτρα. Θεσμοθετήσαμε με νόμο την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, με τιμολόγιο κι όχι στον αέρα, όχι ξεκοπή, όχι κατά κεφαλήν. Καταθέτεις τιμολόγιο και παίρνεις την επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης ολόκληρη που ήταν πάγιο αίτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό την ανοχή σας, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Μισό λεπτό, θα σας παρακαλέσω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ο προηγούμενος ομιλητής μίλησε δέκα λεπτά και τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Και μετά διαμαρτυρηθήκατε εσείς.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Ο προηγούμενος ομιλητής μίλησε

δέκα λεπτά και τριάντα δευτερόλεπτα. Σας ζήτησα ένα λεπτό, μου λέτε μισό και εξανεμίστηκε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ελάτε, κύριε Μπουκώρο. Συνεχίστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ: Λέω, λοιπόν: Φθινό ρεύμα. Ξέρετε ότι με νόμο που ψήφισε αυτή η Κυβέρνηση για τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους, θα πληρώνουν ρεύμα 9 έως 11 λεπτά, την ώρα που τα νοικοκυριά πληρώνουν 14 ως 19 λεπτά;

Κόκκινα δάνεια. Εξαγγελάμε τη ρύθμιση είκοσι μία χιλιάδων κόκκινων δανείων για αγρότες και κτηνοτρόφους και θα είναι ένα από τα πρώτα νομοσχέδια που θα έρθουν το νέο έτος και αφορά και συνεταιρισμούς

Κυρίως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάναμε τους δασικούς χάρτες. Οι αγρότες μας, για ενενήντα και πλέον χρόνια, είχαν κε-χαγιά στο κεφάλι τους τον δασικό υπάλληλο. Δεν μπορούσαν να πάνε στα κτήματά τους. Είχαν υποστεί διοικητικές αποβολές και συλλήψεις.

Και δεν λέει κανένας ότι ξεκαθαρίσαμε τις περιουσίες εκατοντάδων χιλιάδων αγροτών και κτηνοτρόφων με αυτόν τον νόμο και αυτό είναι πολύ σπουδαίο επίτευγμα. Καμία κυβέρνηση δεν είχε αντιμετωπίσει αυτό το ζήτημα, οι κατά τα άλλα φιλαγροτικές κυβερνήσεις και φιλαγροτικά κόμματα.

Βεβαίως πρέπει να κάνουμε περισσότερα στα αρδευτικά έργα. Ο Πρωθυπουργός εξασφάλισε 4 δισεκατομμύρια για αρδευτικά έργα, που είναι μείζον ζήτημα. Πρέπει όμως και τα έργα να μην διακρίνονται για τις κακοτεχνίες τους και τις ελλείψεις τους, γιατί έχουμε πολλά τέτοια παραδείγματα στην Ελλάδα τις τελευταίες δεκαετίες, που δαπανήθηκαν εκατοντάδες εκατομμύρια και δεν λειτουργούν τα αρδευτικά έργα. Πρέπει να τα ξαναδούμε από την αρχή και να μην επαναλάβουμε τα ίδια λάθη.

Τότε θα έχουμε δώσει ένα ολοκληρωμένο περιβάλλον για τον πρωτογενή τομέα, σε συνδυασμό βεβαίως με όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Για τους νέους αγρότες η κάθε κυβέρνηση έδινε 70-80 εκατομμύρια ετησίως. Η σημερινή Κυβέρνηση θα δώσει 420 φέτος. Όλα αυτά λοιπόν συνιστούν δομικές αλλαγές.

Βεβαίως τα προβλήματα, που τα αφήσαμε να διογκωθούν, τα μικρά εξανθήματα που έγιναν καρκινώματα, απαιτούν μεγάλη προσπάθεια, την οποία θα συνεχίσουμε. Γι' αυτό και υπερψηφίζουμε τον προϋπολογισμό του 2025.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο Ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Διονύσιος Βαλτογιάννης.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΒΑΛΤΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ο προϋπολογισμός του 2025, που παρουσίασε η Κυβέρνηση, υπόσχεται, όπως κάθε χρόνο, ανάπτυξη και κοινωνική μέριμνα.

Όμως αν κοιτάξουμε πίσω από τις μεγάλες κουβέντες, θα δούμε την ίδια αδιαφορία και εγκατάλειψη για τον πρωτογενή τομέα, τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας και της υπαίθρου. Οι κτηνοτρόφοι και οι αγρότες δίνουν καθημερινά μια δύσκολη μάχη για να σταθούν στα πόδια τους, και αντί να έχουν δίπλα τους ένα κράτος που να τους στηρίζει, βρίσκονται μπροστά τους εμπόδια που τους εξαντλούν.

Είδαμε τα πρόσφατα παραδείγματα με την πανώλη και την ευλογιά. Αυτές οι επιδημίες κατέστρεψαν χιλιάδες ζωά, άφησαν οικογένειες χωρίς εισόδημα και έφεραν σε απόγνωση έναν ολόκληρο κλάδο. Και πώς αντέδρασε η Κυβέρνηση; Όπως πάντα με αδιαφορία. Οι καραντίνες και θανατώσεις ζώων επιβλήθηκαν, χωρίς να συνοδεύονται από ουσιαστικές αποζημιώσεις, ενώ τα μέτρα πρόληψης έλειπαν ή εφαρμόστηκαν ανεπαρκώς.

Παράλληλα, βλέπουμε τη γνωστή ιστορία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, έναν οργανισμό που υποτίθεται ότι είναι εδώ για να διαχειρίζεται τις ενισχύσεις των αγροτών, αλλά αντί γι' αυτό μπερδεύει και επιβαρύνει τους ίδιους τους παραγωγούς. Πρόσφατα, λόγω λαθών στις πληρωμές, ζητήθηκε από χιλιάδες αγρότες να επιστρέψουν χρήματα που έλαβαν και αυτά τα λάθη έγιναν από την κακή διαχείριση του ίδιου του Οργανισμού, όχι από τους ίδιους τους παραγωγούς. Και όμως, το βάρος πέφτει πάλι στους αγρότες.

Αλήθεια, το πρόστιμο 200 εκατομμύρια του ΟΠΕΚΕΠΕ από την Ευρωπαϊκή Ένωση ποιος θα το πληρώσει; Πάλι οι αγρότες.

Οι παρατυπίες στις δηλώσεις και ελληνοποιήσεις ζώων συνε-

χίζονται, υπονομεύοντας το σύστημα ενισχύσεων και αφήνοντας απροστάτευτους τους τίμιους παραγωγούς.

Ποια είναι η απάντηση της Κυβέρνησης σε όλα αυτά; Υποσχέσεις και ανάπτυξη της υπαίθρου. Όμως αυτές οι υποσχέσεις παραμένουν στα χαρτιά. Για παράδειγμα, η επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο είναι καλοδεχούμενη, αλλά δεν καλύπτει τις αυξημένες δαπάνες παραγωγής.

Οι φοροελαφρύνσεις και επιδοτήσεις που εξαγγέλλονται δεν φτάνουν ποτέ στους ανθρώπους που έχουν πραγματικά ανάγκη, αφού χάνονται στη γραφειοκρατία και στις παρατυπίες.

Αυτή η αδιαφορία δεν είναι απλώς οικονομική, είναι εθνική. Ο πρωτογενής τομέας δεν είναι απλώς ένας κλάδος της οικονομίας. Είναι η βάση της ελληνικής ταυτότητας, η ζωή της υπαίθρου μας. Όταν εγκαταλείπεται ο αγρότης και ο κτηνοτρόφος, εγκαταλείπεται και η καρδιά της Ελλάδας.

Η Κυβέρνηση πρέπει να σταματήσει να αδιαφορεί και να δράσει, να βελτιώσει το σύστημα ενισχύσεων του ΟΠΕΚΕΠΕ με πλήρη διαφάνεια, να επενδύσει σε υποδομές και να προστατεύσει τον πρωτογενή τομέα από τις επιδημίες και τις οικονομικές κρίσεις.

Δεν ζητάμε ελεημοσύνη. Ζητάμε δικαιοσύνη. Ζητάμε στήριξη για αυτούς που παράγουν τον πλούτο της χώρας. Η Ελλάδα χρειάζεται να σταθεί στα πόδια της και για να το κάνει πρέπει να στηριχθεί σε αυτούς που κρατούν ακόμα ζωντανή την υπαίθρο, γιατί χωρίς πρωτογενή τομέα δεν υπάρχει μέλλον.

Ο προϋπολογισμός του 2025 θα κάνει πιο πλούσιους τους εργολάβους σας και πιο φτωχό τον ελληνικό λαό. Ας αναλογιστούμε όλοι την ευθύνη μας. Ας πιέσουμε για έναν προϋπολογισμό που να υπηρετεί πραγματικά τους πολίτες. Γιατί μόνο τότε θα φτιάξουμε μια Ελλάδα που θα ανήκει πραγματικά στους Έλληνες.

Καλά Χριστούγεννα σε όλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ευχαριστούμε και για τη συντομία.

Επόμενος ομιλητής είναι ο Βουλευτής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Κομνηνός Δελβερούδης.

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε για τρίτη μέρα τον κρατικό προϋπολογισμό του 2025 και επιτρέψτε μου να ξεκινήσω από τις θέσεις της ίδιας της Κυβέρνησης και των επικεφαλής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, οι οποίοι τοποθετούνται πανομοιότυπα, συγκρίνοντας τα οικονομικά στοιχεία και δεδομένα του 2025 με αυτά του 2019.

Δηλαδή, ούτε λίγο ούτε πολύ, έχουμε έναν προϋπολογισμό από μία Κυβέρνηση, που το μόνο άγχος και η κύρια επιδίωξη της δεν είναι η πραγματική βελτίωση της οικονομίας και φυσικά η καλύτερευση της ζωής των Ελλήνων πολιτών, αλλά η προσπάθειά της να μας πείσει ότι τα καταφέρνει καλύτερα ή λιγότερο χάλια από τη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Έχουμε λοιπόν να κάνουμε με μια ιδιότητα πάλι μεταξύ του κακού και του κακίστου.

Στο ίδιο μήκος κύματος χρησιμοποιούνται συγκριτικά στατιστικά στοιχεία, άλλοτε διετίας, άλλοτε τριετίας και πενταετίας, επιλέγοντας κάθε φορά ως σημείο αναφοράς αυτό που βολεύει το θριαμβολογικό κυβερνητικό αφήγημα. Λες και ενδιαφέρει τον Έλληνα πολίτη όταν βλέπει το πορτοφόλι του να είναι άδειο, την επιχείρησή του να κλείνει, τη σοδειά και την περιουσία του να καταστρέφονται και το σπίτι του να βγαίνει σε πλειστηριασμό, αν η αιτία έχει γαλάζιο, ή κόκκινο, ή πράσινο χρώμα.

Κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, μετά από σχεδόν είκοσι πέντε κρατικούς προϋπολογισμούς, που εισηγηθήκατε, χεριστήκατε και εφαρμόσατε, θα πρέπει να είστε περισσότερο προσεκτικοί και κυρίως απολογητικοί. Η αλαζονική στάση και οι στατιστικές αλχημείες δεν είναι ικανές να κρύψουν τις τεράστιες ευθύνες για την εξαθλίωση αυτής της ευλογημένης χώρας, που θα έπρεπε από καιρό να διαδραματίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην Ευρώπη και εσείς την καταντήσατε ουραγό και επαίτη.

Στα αιτήματα για στοχευμένες αυξήσεις δαπανών δεν απαντάτε πλέον ότι δεν συμφωνείτε, αλλά προβάλλετε υποκριτικά τον αναγκαστικό κόφτη δαπανών, που θα ισχύσει από 1-1-2025 λόγω του αναθεωρημένου Μεσοπρόθεσμου Δημοσιονομικού Σχεδίου 2025-2028. Εύλογα όμως γεννάται το ερώτημα, αφού

είναι έτσι, γιατί δεν ικανοποιήσατε αυτά τα αιτήματα μέχρι σήμερα, που δεν υπήρχε αυτή η ανελαστική δέσμευση; Σταματήστε λοιπόν τα κροκοδείλια δάκρυα.

Πανηγυρίζετε στην Κυβέρνηση για την πρόβλεψη -άλλο θέμα αυτό- αύξησης του ΑΕΠ κατά 34% από το 2019 ως το 2025.

Εμείς βέβαια δεν συμμεριζόμαστε αυτό το κλίμα ευφορίας, αν αναλογιστούμε ότι μετά από αλλεπάλληλους προϋπολογισμούς ανάπτυξης, επενδύσεων και μεγάλων οραμάτων, το μόνο που καταφέραμε είναι να φτάσουμε το ΑΕΠ -ω του θαύματος!- στα επίπεδα του 2008, με τους Έλληνες όμως πολύ πιο φτωχούς και απογοητευμένους από τότε.

Δεν χρειάζεται να είναι κανείς οικονομική διάνοια για να αντιληφθεί ότι το μόνιμο και σίγουρο εργαλείο χτισίματος του ΑΕΠ για το Υπουργείο Οικονομικών αποτελεί η φορολογία σε ποσοστό 40%, δηλαδή πολύ πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, ενώ είμαστε και οι μόνιμοι πρωταθλητές στην αναλογία έμμεσων και άμεσων φόρων σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είπαν και πολλοί άλλοι συνάδελφοι.

Δεν μπορεί να θεωρείται επίτευγμα η αύξηση των φορολογικών εσόδων, όταν κατά ποσοστό 67% αυτή η αύξηση οφείλεται στους έμμεσους φόρους, τον πλέον άδικο και άνισο φόρο, που οδηγεί στην οριζόντια αφαίμαξη των εισοδημάτων των χαμηλών και μεσαίων στρωμάτων.

Ενώ κάνετε σημαία σας την υπερφορολόγηση στραγγίζοντας τα ελληνικά νοικοκυριά την ίδια στιγμή σφυρίζετε αδιάφορα στο ενδεχόμενο φορολόγησης των υπερκερδών των τραπεζών τις οποίες αφήσατε για χρόνια να θησαυρίζουν ανεξέλεγκτα είτε λόγω της χαοτικής απόστασης μεταξύ τόκων καταθέσεων και χορηγήσεων είτε λόγω των υπέρογκων προμηθειών που τώρα ασθμαίνοντας σκέφτεστε να τις περιορίσετε. Είναι δυνατόν να ανέχεστε, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, να χρεώνει μια τράπεζα με 4 και πλέον ευρώ τη μεταφορά ενός μικρού ποσού σε μία άλλη; Έχετε συνειδητοποιήσει ότι για να στείλει ένα μεροκαματιάρης απλός άνθρωπος τα χρήματα στο παιδί του που είναι φοιτητής ή στιδήποτε άλλο πρέπει να χρεωθεί με το ποσό μηνιαίας ληστρικής προμήθειας που αντιστοιχεί σε μια ολόκληρη ώρα εργασίας;

Πώς όμως να πειράξετε τις τράπεζες; Είναι δύσκολο το εγχείρημα όταν χρωστάτε σε αυτές σχεδόν 500 δισεκατομμύρια. Σας έχουν δεμένους χειροπόδα. Πώς να περιμένει από εσάς ένας απεγνωσμένος δανειολήπτης να τον προστατέψετε από τα κοράκια των funds και το servicers; Και επειδή έχει χαθεί πλήρως το παιχνίδι των τραπεζών αντιπτιθέστε επικοινωνιακά φυσικά με το αφήγημα της δήθεν ανάπτυξης και των μεγάλων επενδύσεων. Και αυτή είναι μια πλασματική ανάπτυξη η οποία αποτυπώνεται μόνο στα νούμερα ενώ οι έξωθεν επενδύσεις περιορίζονται κυρίως στον τομέα των ακινήτων και του τουρισμού.

Τη στιγμή που εσείς μιλάτε για ανάπτυξη οι μοναδικοί που επωφελούνται πραγματικά πέρα από κάθε αμφιβολία είναι τα καρτέλ, τα μονοπώλια και τα ολιγοπώλια. Πωών; Των τραπεζών, της ενέργειας και των σουπερμάρκετ στους οποίους βάζετε κάπου κάπου κάποιο πρόστιμο για τα μάτια του κόσμου το οποίο είναι χάδι συνοδευόμενο από τις γνωστές δηλώσεις περί πάταξης της αισχροκέρδειας θεωρώντας προφανώς τους Έλληνες ως τους μονίμως τρώγοντες κουτόχορτο. Όσο όμως και να σας χαϊδεύουν τα συστημικά κανάλια δεν μπορείτε να ξεγελάσετε την άδεια τσέπη των καταναλωτών ισχυριζόμενοι ότι χτυπάτε την αισχροκέρδεια με τα καλάθια των Χριστουγέννων και του Άη Βασίλη ενώ την ίδια στιγμή εξελίσσεται ένα τεράστιο πάρτι μεταξύ κολλητών και φίλων με τις απευθείας αναθέσεις και το ξεκοκάλισμα του Ταμείου Ανάκαμψης.

Αλήθεια, πείτε μου ποιες μεγάλες επιχειρήσεις στον τομέα της βιομηχανίας έχουν ανοίξει τα τελευταία χρόνια. Να σας πω κι εγώ πόσες έχουν κλείσει και παραμένουν άδεια κουφάρια. Σας καλώ να περπατήσουμε μαζί στους δημοτικούς δρόμους της Κατερίνης απ' όπου και προέρχομαι -είναι η εκλογική μου περιφέρεια- να μετρήσουμε τα κλειστά μαγαζιά. Μάλλον, καλύτερα τα ανοιχτά γιατί αυτά είναι δυστυχώς τα λιγότερα. Και πώς να κρατηθούν τα καταστήματα αυτά όταν η αγοραστική δύναμη των Ελλήνων καταναλωτών είναι στην τελευταία θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με έναν ΦΠΑ εμμονικά ψηλό ιδιαίτερα στον τομέα των ειδών πρώ-

της ανάγκης που δεν μπορούν να λείψουν από τον καταναλωτή με τη θηλιά της απαράδεκτης προκαταβολής φόρου και με ένα τεράστιο ενεργειακό κόστος;

Δραματικά τα στοιχεία και από το αρνητικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Και πώς να μην είναι άλλωστε όταν εισάγουμε τα πάντα ενώ οι εξαγωγές μας έχουν πιάνει πάτο από πλευράς ανταγωνισμού. Βέβαια, οι δικαιολογίες είναι συνήθως γνωστές. Για κάθε τι που πέφτετε έξω ή για την εξοντωτική ακρίβεια που σαρώνει τα ελληνικά νοικοκυριά πάντα θα υπάρχει μια βολική κρίση, ένας πόλεμος, μια φυσική καταστροφή, μια πανδημία, για να δικαιολογήσουμε τα αδικαιολόγητα. Ένα άλλο πεδίο θριαμβολογίας σας είναι η πρόβλεψη της ονομαστικής μείωσης του αδηφάγου χρέους για το οποίο δεν ξέρω πόσες δεκαετίες θα πρέπει να περάσουν ακόμα για να μας εξηγήσετε ή καλύτερα να απολογηθείτε πώς έφτασε σε αυτά τα ύψη.

Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα σας παρακαλέσω να συντομεύετε.

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Είναι ποτέ δυνατόν εσείς που δεν μπορείτε να νοικοκυρέψετε το καταχρεωμένο σπίτι σας, δηλαδή το κόμμα σας, να μας πείσετε ότι θα καταφέρετε να σώσετε ολόκληρη τη χώρα; Θριαμβολογείτε με τη μικρή πτώση στα νούμερα της ανεργίας όταν το 50% και πλέον των συμβάσεων εργασίας αφορά τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης. Αλήθεια ένας ημιαπασχολούμενος, ο οποίος δεν θεωρείται άνεργος, μπορεί να επιβιώσει αξιοπρεπώς με τα 400 ευρώ που παίρνει και να συντηρήσει ή ακόμα και να μπει κάποτε στη διαδικασία δημιουργίας οικογένειας; Θεωρώ σημαντικό να πω ότι για σας βέβαια δεν είναι προτεραιότητα η αντιμετώπιση του δημογραφικού παρ' όλες τις βαρύγδουπες δηλώσεις σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατατίθεται προς ψήφιση στη Βουλή ένας ακόμα προϋπολογισμός φορολογικής αφαίμαξης και αδιαμφισβήτητης συρρίκνωσης του εισοδήματος των Ελλήνων πολιτών. Ένας προϋπολογισμός που χαϊδεύει τις ελίτ και δεν δείχνει καμία διάθεση απεμπλοκής από τα συμπερόντα των πάσης φύσεως καρτέλ και ολιγοπωλίων με μοναδική φροντίδα την ευμερία των αριθμών αδιαφορώντας επιδεικτικά για τον ίδιο τον άνθρωπο. Για τους λόγους αυτούς και εμείς στη Νίκη τον καταψηφίζουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής ο κ. Μιχαήλ Λιβανός, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΜΙΧΑΗΛ ΛΙΒΑΝΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακολουθώντας τη συζήτηση μέχρι τώρα δεν σας κρύβω ότι μπήκα στον πειρασμό να ανατρέξω στα Πρακτικά της Βουλής και να διαβάσω ομιλίες της αντίστοιχης συζήτησης για τον προϋπολογισμό του 2019 επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, τότε που σύσσωμοι οι κυβερνώντες διατυμπάνιζαν την έξοδο από τα μνημόνια και τον πρώτο προϋπολογισμό που ξέφυγε από τον στενό εναγκαλισμό της επιτήρησης. Και το αναφέρω αυτό για να θυμίσω σε όλους ότι όλοι οι Υπουργοί και Βουλευτές της κυβερνώσας, τότε, παράταξης επεσήμαναν τότε τη σημασία και την αξία που έχει για τους επόμενους προϋπολογισμούς η ρεαλιστική τήρηση των οικονομικών δυνατοτήτων της χώρας, η διατήρηση της δημοσιονομικής πειθαρχίας και η σταδιακή ανάπτυξη που είναι δύσκολη έπειτα από τη χρεοκοπία που βιώσαμε.

Έρχομαι να ρωτήσω: γιατί τότε όλα αυτά για εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, ήταν ανάγκη να τηρηθούν σε ένα πλαίσιο αρχών στα οποία μάλιστα μας καλούσατε όλους να δεσμευτούμε και σήμερα έξι χρόνια μετά έχετε αλλάξει γνώμη και είστε έτοιμοι να ρισκάρουμε το παρόν και το μέλλον των επόμενων γενεών με προτάσεις ακοστολόγητες και εντελώς εξωπραγματικές; Μήπως αυτό που άλλαξε είναι ότι πλέον δεν έχετε την ευθύνη της διακυβέρνησης και όντας αντιπολίτευση μπορείτε ανέξοδα να μοιράζετε υποσχέσεις τις οποίες καμία σώφρονα κυβέρνηση δεν θα μπορούσε ποτέ να εφαρμόσει; Είναι προφανές για εσάς και για τον τρόπο που έχετε επιλέξει να πολιτεύεστε ότι οι σειρήνες του λαϊκισμού, της καταστροφολογίας και της ισοπέδωσης είναι πιο θελκτικές από τη γλώσσα της αλήθειας και της υπευθυνότητας προς τους πολίτες.

Εμείς όμως σταθερά και τότε και τώρα επιλέξαμε και επιλέγουμε τον δύσκολο δρόμο. Και υπενθυμίζω ξανά ότι από τότε προσπαθήσαμε να σας πείσουμε ότι υπάρχει και άλλος δρόμος για την ανάπτυξη με περισσότερα έσοδα, ναι, αλλά με χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές το οποίο απορρίπτате τότε με περίσσια σιγουριά περί αποτυχίας. Τα πεπραγμένα όμως της δικής μας Κυβέρνησης μας δικαίωσαν και μας δικαιώνουν κάθε μέρα στα μάτια των πολιτών ολοένα και περισσότερο.

Με αφορμή, λοιπόν, αυτή τη μικρή ιστορική αναδρομή συζητάμε σήμερα πάνω στον προϋπολογισμό για το 2025 ο οποίος είναι συνέχεια μιας φιλοσοφίας αρχών που όπως προανέφερα περιλαμβάνουν υπευθυνότητα, ρεαλισμό, λογική, στήριξη των πιο ευάλωτων και της μεσαίας τάξης και διεύρυνση της χρηματοδότησης στους τομείς της υγείας και της παιδείας που από την αρχή αυτής της τετραετίας είναι στο επίκεντρο της πολιτικής μας. Είναι ένας προϋπολογισμός που καταδεικνύει στην κοινωνία και στον απλό πολίτη πως οι μύθοι με αυτή την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πέφτουν ένας-ένας και ο κόσμος αποδέχεται την αλήθεια ακόμα και αν αυτή συχνά δεν είναι ευχάριστη ή δεν είναι εύκολη για τη ζωή.

Οι βασικοί, λοιπόν, άξονες αυτού του προϋπολογισμού είναι πρώτον ότι γίνονται πράξη οι προεκλογικές μας δεσμεύσεις βήμα-βήμα. Μέχρι το τέλος της τετραετίας θα έχει εκπληρωθεί ό,τι δεσμεύτηκε η Κυβέρνηση προς τον ελληνικό λαό και πιθανότατα θα ξεπεράσουμε σε θετικό αποτύπωμα τις δεσμεύσεις αυτές. Δεύτερον, δημιουργούμε συνθήκες ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας εν μέσω ενός δύσκολου περιβάλλοντος από την παγκόσμια ρευστότητα και την κλιματική κρίση με την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας και τη στροφή του παραγωγικού μοντέλου περισσότερο προς την καινοτομία και τις συγχωνεύσεις επιχειρήσεων. Τρίτον, η δημοσιονομική σταθερότητα και πειθαρχία δεν είναι πλέον μόνες τους αλλά είναι συνυφασμένες με την ανάπτυξη που σταθερά καταγράφεται σε υψηλούς συντελεστές πολύ πιο πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Στο σημείο αυτό αξίζει να επισημάνουμε ότι τη στιγμή που παγκοσμίως οι ισχυρές οικονομίες κλυδωνίζονται από τα ελλείμματα τους και την πολιτική αστάθεια, όπως για παράδειγμα η Γαλλία και η Γερμανία, η Ελλάδα έχει κερδίσει δύο αξιοσημείωτους και πολύ δύσκολους στόχους.

Πρώτον, ενώ αυξάνει τον κατώτατο μισθό, πέφτει ραγδαία η ανεργία. Και δεύτερον, ενώ μειώνει άμεσους και έμμεσους φόρους, αυξάνονται τα φορολογικά έσοδα από την οικονομική δραστηριότητα και τη μείωση της φοροδιαφυγής.

Έτσι δημιουργείται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δημοσιονομικός χώρος για περισσότερες μόνιμου χαρακτήρα φοροελαφρύνσεις στην άμεση φορολογία και περισσότερες δαπάνες και στην υγεία και στην παιδεία. Και γιατί είναι συνειδητή επιλογή η μείωση των άμεσων φόρων; Γιατί όπως είδαμε και στο παράδειγμα της μείωσης του εισαγωγικού φορολογικού συντελεστή για τα φυσικά πρόσωπα από το 22% στο 9% που εμείς κάναμε πράξη την προηγούμενη τετραετία, αυτό οι πολίτες το είδαν αμέσως στην τσέπη τους, στο εισόδημά τους.

Και επειδή κάποιοι αφελώς επικοινωνούν προς τον κόσμο ότι δεν μας ενδιαφέρει η έμμεση φορολογία και η μείωση του ΦΠΑ, υπενθυμίζω ότι αυτή η Κυβέρνηση μείωσε είκοσι τρεις έμμεσους φόρους, οι δεκαοκτώ εκ των οποίων είναι μειώσεις ΦΠΑ σε αγαθά από το 24% στο 13% και όχι στο 22%.

Σας υπενθυμίζω επίσης ότι το ποσοστό στην πίτα -για να διορθώσω και τον προλαλήσαντα- των εσόδων από τους έμμεσους φόρους με αυτή την Κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια σταδιακά κατρακύλησε από το 67% στο 62% του συνόλου της πίτας των εσόδων. Οι έμμεσοι φόροι, λοιπόν, μειώθηκαν στο σύνολο της πίτας των εσόδων σε μια δικαιότερη αναλογία και κατανομή για όλους τους πολίτες.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάνω δύο, τρεις τελευταίες επισημάνσεις και να θέσω προβληματισμούς για τους πολίτες, για τους τηλεθεατές και τους ακροατές που μας παρακολουθούν. Πότε άλλοτε η Ελλάδα προόδευε τόσο σημαντικά στα οικονομικά της μεγέθη; Ας αναρωτηθούμε: Πότε άλλοτε τις τελευταίες δεκαετίες -και πριν ακόμα από τα μνημονια-παρήγαγε τέτοια πρωτογενή πλεονάσματα και μεγάλους συγκρι-

τικά με τους εταίρους μας ρυθμούς ανάπτυξης; Πότε άλλοτε θυμάστε να μειώνουμε την ανεργία και ταυτόχρονα να αυξάνονται οι μισθοί; Πότε άλλοτε στη χώρα αυτή δανειζόμασταν πιο φθηνά ακόμα και από τη Γαλλία και την Ιταλία, που φαντάζουν οικονομικοί γίγαντες μπροστά μας; Πότε άλλοτε μειώσαμε το δημόσιο χρέος της χώρας τόσο γρήγορα και σημαντικά και σταθήκαμε στα πόδια μας, προκειμένου να είμαστε ένας ελκυστικός και αξιόπιστος προορισμός για επενδύσεις, όσο έχουμε καταφέρει σήμερα;

Αυτά για τα δημόσια οικονομικά μας είναι ερωτήματα που έχουν μία απάντηση και δεν τη δίνουμε εμείς, αλλά την πιστοποιούν όλοι οι διεθνείς οίκοι, δίνοντάς μας την περίφημη επενδυτική βαθμίδα που για την τσέπη των πολιτών μεταφράζεται μεταξύ άλλων σε λιγότερα 800 εκατομμύρια ευρώ σε τόκους δανείων της κεντρικής κυβέρνησης.

Και επειδή η εύκολη απάντηση για εσάς σε όλα αυτά που παρέθεσα είναι ότι ενώ οι αριθμοί ευημερούν, είναι ακόμα πολλοί οι πολίτες που δυσκολεύονται, σας διαβεβαιώνω ότι όχι μόνο το ξέρουμε, το κατανοούμε, αλλά διαρκώς αυτή η Κυβέρνηση μεριμνά με κάθε μικρό ή μεγάλο μέσον, πρώτον, να στηρίζει κατά προτεραιότητα τους πιο αδύναμους και ευάλωτους και στο κομμάτι το εισοδηματικό και στην ακρίβεια και στην ενέργεια, δεύτερον, να αυξήσει σε λογικό πλαίσιο αντοχής μισθούς και συντάξεις, γιατί αυτές οι αυξήσεις θα μείνουν μόνιμα στην τσέπη τους. Και τρίτον, επειδή ακριβώς γνωρίζουμε ότι όλα αυτά γίνονται και οι επιτυχάνονται και με θυσίες αλλά με σταθερά και στέρεα μικρά βήματα, ποτέ δεν θα μας δείτε να θριαμβολογούμε πάνω σε αυτά, γιατί ό,τι επιτυγχάνουμε είναι μικρές και μεγάλες νίκες όλων των Ελλήνων και είναι η μικρή μας παρακαταθήκη για τις επόμενες γενιές και τα παιδιά μας, όπως παρακαταθήκη αποτελούν και οι θυσίες μας στις μεγάλες αμυντικές δαπάνες πολύ πιο πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, για να έχουμε ειρήνη, ασφάλεια και ισχυρή αποτρεπτική και διπλωματική θέση σε κάθε δύσκολη ή επικίνδυνη στιγμή.

Για όλους αυτούς τους λόγους θα υπερψηφίσω τον προϋπολογισμό του 2025 και σας καλώ να πράξετε με συναίσθηση της ευθύνης σας το ίδιο και εσείς.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Καλείται στο Βήμα τώρα ο Υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ, ο κ. Μαρινάκης.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ερχόμενος σε αυτή την πολύ σημαντική, την κορυφαία συζήτηση για τον ετήσιο προϋπολογισμό της χώρας για το 2025 θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικό να αποφύγουμε τρεις πολύ μεγάλους σκοπέλους. Ο πρώτος είναι παρουσιάζοντας τις επιτυχίες που σημειώνει η ελληνική οικονομία να πανηγυρίσουμε και να ξεχάσουμε ότι ακόμα πολλοί συμπολίτες μας περνάνε δύσκολα. Ο δεύτερος είναι να απαξιώσουμε την πρόοδο που έχει συντελεστεί πέφτοντας στην παγίδα του λαϊκισμού. Ο τρίτος είναι να παρασυρθούμε από τις σειρήνες των ανέξοδων υποσχέσεων που στην αρχή ηχούν ευχάριστα στους πολίτες και στο τέλος αποδεικνύονται βαθύτατα επιζήμιες για όλους μας.

Προσπαθώντας λοιπόν και εγώ να αποφύγω αυτούς τους τρεις σκοπέλους, θα προσπαθήσω να σταθώ σε τέσσερις μεγάλους στόχους οι οποίοι προκύπτουν από τον προϋπολογισμό του 2025.

Στόχος πρώτος: Περισσότερες δουλειές, καλύτερες δουλειές, με καλύτερους μισθούς. Ό,τι έχουμε κάνει μέχρι τώρα εξυπηρετεί αυτόν τον στόχο. Μέσα σε πέντε χρόνια μέσα από την πολιτική μας δημιουργήθηκαν πεντακόσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Σε ποσοστά η ανεργία από το 19,2% έχει πέσει λίγο πάνω από το 9% το 2024, μέσα σε πέντε χρόνια. Με λίγα λόγια, μισό εκατομμύριο απαντήσεις σε κάθε έναν που αναρωτιέται πώς γίνεται να μειώνονται οι φόροι και να αυξάνονται τα φορολογικά έσοδα του κράτους.

Μισό εκατομμύριο θέσεις εργασίας πιο κοντά στην αύξηση του ανταγωνισμού στην αγορά εργασίας που νομοτελειακά, φίλες και φίλοι, ενισχύει τη διαπραγματευτική δύναμη των εργαζομένων, με συνέπεια να δεσμευόμαστε να δημιουργούμε συνεχώς νέες

θέσεις εργασίας και βέβαια, όσο το δυνατόν, πιο καλοπληρωμένες.

Και με μία ειδική αναφορά στην ανεργία των νέων που ακόμα -για να λέμε μόνο την αλήθεια σε αυτή την Αίθουσα- είναι υψηλή σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά μέσα σε πέντε χρόνια από το 36% έχει πάει στο 17%. Η αλήθεια είναι ότι οι ανά τα χρόνια κυβερνήσεις έχουν δώσει πολλές υποσχέσεις στους νέους ανθρώπους και μάλιστα, αν σκεφτεί κανείς ότι στον αντίστοιχο προϋπολογισμό που ψηφίστηκε εδώ πριν από δέκα, πριν από εννιά, πριν από οκτώ χρόνια μιλούσαμε για το βασικό ζήτημα της χώρας μας, την ανεργία των νέων, η αλήθεια είναι ότι ήταν και λογική η απόσταση, ακόμα και η αποστροφή συνολικά από το πολιτικό σύστημα.

Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη απέδειξε με πράξεις ότι υπάρχει και ένας άλλος δρόμος, ένας δρόμος προσέγγισης των νέων ανθρώπων με πρώτο και κυριότερο όπλο το να τους δώσει τη δυνατότητα από το να πληρώνονται το επίδομα ανεργίας να έχουν μία αξιοπρεπή δουλειά. Αυτός, λοιπόν, είναι ο πρώτος στόχος.

Ο δεύτερος στόχος είναι η στήριξη της οικογένειας. Μπορούμε να κοιτάμε στα μάτια κάθε νέα μητέρα και κάθε νέο πατέρα, γνωρίζοντας ότι εξαντλούμε όλα τα δημοσιονομικά περιθώρια για τη στήριξή τους. Είμαστε δίπλα, ειδικά στις νέες μητέρες. Να μην ξεχάσουμε ότι πριν από λίγα χρόνια μία νέα μητέρα έπαιρνε λίγο πάνω από 800 ευρώ σε αυτό το πολύ δύσκολο νέο ξεκίνημα της ζωής της. Πλέον αν αθροίσει κάνει το επίδομα μητρότητας και το επίδομα γέννησης, αυτά τα λεφτά φτάνουν μέχρι και τα 10.000 ευρώ για τους πρώτους μήνες αυτού του νέου ιερού ρόλου. Τα vouchers για βρεφονηπιακούς σταθμούς, η κατάρτιση του φόρου από 1-1-2025 για την ασφάλιση υγείας για παιδιά μέχρι δεκαοκτώ ετών, αυτά και πολλά ακόμα -για να μη σας κουράσω, η έμφαση, για παράδειγμα, στις αυξήσεις στους δημοσίους υπαλλήλους, σε όσους είναι γονείς- τα σχεδιάζει η Κυβέρνηση και εμπεριέχονται πολλές τέτοιες πρωτοβουλίες στον επόμενο προϋπολογισμό.

Φυσικά, όποιος μεγαλώνει παιδιά, πόσω μάλλον αν είναι μονογονέας, καταλαβαίνει πως όλα αυτά δεν είναι αρκετά. Για να συνεννοηθούμε, σίγουρα δεν παίρνεις την απόφαση να κάνεις παιδί ή να κάνεις δεύτερο παιδί, επειδή μπορεί πλέον το κράτος να σου δίνει ένα σημαντικό αντίτιμο.

Όμως, δεν φοράμε παρωπίδες, βλέπουμε πως έχουμε ακόμα δρόμο να διανύσουμε. Γνωρίζουμε πως υπάρχουν ακόμα μεγάλες ανάγκες. Γνωρίζουμε πως όλα αυτά που σας είπα δεν είναι αρκετά, αλλά είναι μία πολύ σημαντική αρχή. Είναι κάποια πολύ σημαντικά πρώτα βήματα.

Αυτό, λοιπόν, που θέλω να γνωρίζουν όλοι οι γονείς είναι πως είμαστε εδώ, είμαστε εδώ για να συνεχίσουμε με σταθερό ρυθμό και κοστολογημένο σχέδιο την προσπάθεια για την ανακούφιση από τα βάρη που καθημερινά σηκώνουν.

Στόχος τρίτος είναι η στήριξη της μεσαίας τάξης που υπέστη τα προηγούμενα χρόνια τη μεγαλύτερη ζημιά στα εισοδήματά της. Ενισχύσαμε τη μεσαία τάξη, πρώτον και κυριότερο, μειώνοντας ή καταργώντας μέσα σε πέντε χρόνια πάνω από εξήντα φορολογικούς συντελεστές και κυρίες και κύριοι Βουλευτές και άμεσους φόρους και έμμεσους φόρους, είκοσι τρεις έμμεσους φόρους συγκεκριμένα.

Το ίδιο θα κάνουμε και το 2025, επιπλέον δώδεκα μειώσεις φόρων -είναι πολύ σημαντικό να το τονίζουμε σε μία χώρα που για πάρα πολλά χρόνια είχε συνηθίσει τους πολίτες για το αντίθετο- από την κατάρτιση του τέλους επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες ως την απαλλαγή από τον φόρο ασφαλιστρού, συμβολαίων υγείας για παιδιά μέχρι 18 ετών, από τη μείωση επιπλέον 1%-6% συνολικά θα φθάσει η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών από 1-1-2025- την επιπλέον μείωση του ΕΝΦΙΑ για ακίνητα που ασφαλιζονται, ακόμα 20%.

Και βέβαια, γιατί κοιτάξαμε στα μάτια τους αγρότες και τους υποσχέθηκε κάποιες συγκεκριμένες ικανοποιήσεις λογικών αιτημάτων, θα προχωρήσουμε στη μονιμοποίηση της επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο.

Αυτό είναι, λοιπόν, μια δίκαιη πολιτική, γιατί μέσα από αυτές τις μειώσεις φόρων έχουμε καταφέρει να αυξήσουμε, όπως είπα πριν, τα φορολογικά έσοδα; Διότι τι θέλει η μεσαία τάξη, τι θέ-

λουν αυτοί που κάποιοι ειρωνικά τα προηγούμενα χρόνια αποκάλεσαν «νοικοκυραίους»; Είναι αυτοί που με συνέπεια κάθε μήνα από το υστέρημα του εισοδήματός τους πληρώνουν το κράτος, πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους, υπομένουν και κρατούν τη χώρα μας όρθια. Αυτή είναι η μεσαία τάξη. Δύο πράγματα θέλει: Λιγότερους φόρους -προσπαθούμε να μειώσουμε συνεχώς τους φόρους και θα μειώσουμε περισσότερους φόρους τα επόμενα χρόνια- και αυτοί οι φόροι που πληρώνουν κάπου να πηγαίνουν, να πιάνουν τόπο.

Και να, αρχίζουν τα λεφτά που δίνουν στο κράτος οι πολίτες να πιάνουν τόπο, αρχίζουν να φαίνονται σε καλύτερα νοσοκομεία, με χρηματοδότηση 73% παραπάνω για την υγεία, σε καλύτερα σχολεία, σε περισσότερους γιατρούς κατά 10% μέσα σε πέντε χρόνια, σε προληπτικές εξετάσεις -που ήταν μια άγνωστη έννοια για τη χώρα- σε μια νέα κοινότητα πρόληψης για την Πολιτική Προστασία, σε ένα ψηφιακό κράτος που δεν είναι πλέον ανέκδοτο, αλλά είναι μια πραγματικότητα και βέβαια, σε συνταξιούχους που, πέραν των αυξήσεων που παίρνουν -να, δεν φτάνουν- παίρνουν τη σύνταξή τους σε κάποιους μήνες και όχι σε τρία χρόνια. Αυτό θέλει η μεσαία τάξη.

Χρειάζεται, προφανώς να της δώσουμε περισσότερα και πρέπει και το 2025 και κυρίως, τα επόμενα χρόνια να είναι στην κορυφή των προτεραιοτήτων μας.

Κλείνω με τον τέταρτο στόχο, που είναι το στεγαστικό, ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κυρίως οι νεότεροι και όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης και ειδικά όσοι νοικιάζουν ένα σπίτι και έχουν μια οικογένεια.

Δεν θα σας πω ότι λύνουμε το πρόβλημα με αυτά τα οποία οι αξιότιμοι Βουλευτές θα ψηφίσουν στον προϋπολογισμό για το 2025. Θα σας πω, όμως, ότι υπάρχει σχέδιο για να μειωθούν οι επιπτώσεις. Υπάρχει το πρόγραμμα «Σπίτι μου II», σε συνέχεια του πρώτου προγράμματος, υπάρχουν συγκεκριμένες φοροαπαλλαγές για να μετατραπεί ένα ακίνητο από βραχυχρόνια σε μακροχρόνια μίσθωση, το πρόγραμμα «Ανακαινίζω-Νοικιάζω», το πρόγραμμα «Αναβαθμίζω το Σπίτι μου».

Υπάρχει ένα συγκεκριμένο σχέδιο και μια συγκεκριμένη πολιτική και βέβαια, στήριξη σε συγκεκριμένα επιδόματα, όπως η αύξηση του φοιτητικού-στεγαστικού επιδόματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα ήθελα να κλείσω με μια πιο προσωπική αναφορά. Όπως σας είπα, θυμάμαι να βλέπω από την τηλεόραση συζητήσεις για προηγούμενους προϋπολογισμούς. Τότε και εγώ και όλοι οι συνομήλικοί μου είχαμε μια απορία: Ποια χώρα θα μας χωρέσει; Σε ποια χώρα μπορούμε να δουλέψουμε; Και δυστυχώς, η πιο δημοφιλής απάντηση είναι σίγουρα: Όχι στην Ελλάδα. Και για όσους μείναμε πίσω ήταν ακόμα πιο δύσκολο.

Επειδή άκουσα, λοιπόν, από πολλούς Βουλευτές της Αντιπολίτευσης ότι μιλάμε μόνο με αριθμούς, μιλάμε μόνο με κάποια δεδομένα, τα οποία μάλιστα, ενώ είναι αντικειμενικά και τα δέχεται συνολικά η Ευρώπη, εν πάση περιπτώσει, εγώ θα σας πω έναν αριθμό που θεωρώ ότι είναι σημαντικός, γιατί αναφέρεται σε ανθρώπους.

Τριακόσιες πενήντα χιλιάδες νέοι άνθρωποι γύρισαν στη χώρα τα τελευταία χρόνια από τις εξακόσιες ογδόντα χιλιάδες που είχαν φύγει. Αυτοί, λοιπόν, οι τριακόσιες πενήντα χιλιάδες νέοι μαζί με αυτούς οι οποίοι έμειναν πίσω και άντεξαν στα δύσκολα, όλοι μαζί δίνουν το σήμα ότι η Ελλάδα επιστρέφει.

Το γεγονός ότι ισχυρά ευρωπαϊκά κράτη, μεγάλες οικονομίες αναζητούν έστω και λίγους μήνες πολιτικής σταθερότητας και εδώ συνεχίζουμε να χτίζουμε με γερά θεμέλια, παρά τις πολλές δυσκολίες που υπάρχουν ακόμα, σημαίνει ότι η Ελλάδα δυναμώνει και ότι στα πιο δύσκολα χρόνια των μεγαλύτερων κρίσεων, σε χρόνια παγκόσμιας πληθωριστικής κρίσης και πολέμων εμείς αντέξαμε χάρη στην πολιτική μας, αλλά κυρίως χάρη στην υπομονή και την εργατικότητα των πολιτών, σημαίνει ότι η Ελλάδα σίγουρα μπορεί πολλά περισσότερα.

Κλείνω, λέγοντας το εξής: Το 2024, πράγματι, φεύγει με μια αντίφαση. Σημαντική πρόοδος, πολύ καλές ειδήσεις, καλή πορεία της ελληνικής οικονομίας, μείωση της ανεργίας, καλύτεροι μισθοί

από ό,τι ήταν και μάλιστα, παρά την πρωτοφανή ακρίβεια, μεγαλύτερες αυξήσεις από τις αυξήσεις του πληθωρισμού, αλλά και σίγουρα πάρα πολλές δυσκολίες για τους πολίτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κλείστε, κύριε Μαρινάκη, παρακαλώ.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κλείνω, κυρία Πρόεδρε.

Το 2025 έχουμε κάθε λόγο να πιστεύουμε ότι θα εδραιωθεί η πεποίθηση ότι χώρα μας βαδίζει μπροστά. Στόχος το 2026 και το 2027, όλο και περισσότεροι συμπολίτες μας να βιώσουν αυτήν την ανάπτυξη, να καταλάβουν αυτή τη βελτίωση, να νιώσουν στην τσέπη τους σίγουρα μια σημαντική βελτίωση της καθημερινότητάς τους.

Εμείς, λοιπόν, έχουμε συγκεκριμένο σχέδιο για να το πετύχουμε. Αυτό είναι το πρόγραμμά μας, που έχουμε κάθε λόγο να πιστεύουμε ότι θα υλοποιηθεί με τα μέχρι τώρα δείγματα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ζήτησε παρέμβαση ο Πρόεδρος της Νέας Αριστεράς κ. Χαρίσης.

Πεντάλεπτη παρέμβαση, κύριε Χαρίση, σωστά;

Στη συνέχεια, θα πάρει τον λόγο η κ. Κωνσταντοπούλου, Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας και εσείς, κύριε Γιαννούλη, για ένα λεπτό.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ζήτησα να μιλήσω μετά τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο κ. Μαρινάκη, όχι για να συζητήσουμε και πάλι για το περίφημο success story της Κυβέρνησης στην οικονομία και στο κοινωνικό κράτος. Θα τα πούμε αυτά και την Κυριακή, παρουσία και του Πρωθυπουργού και θα έχουμε την ευκαιρία για αυτόν τον διάλογο.

Ομολογώ, για να είμαι δίκαιος με τους πολιτικούς μου αντιπάλους, ότι ο κ. Μαρινάκης ξεκίνησε με μια μετριοπάθεια σε σχέση με τις επιτυχίες της Κυβέρνησης. Βεβαίως, εκεί που άρχισε να μας λέει για τα καλύτερα νοσοκομεία και να μας λέει για το πώς το brain drain έγινε brain gain, εκεί πραγματικά ήρθε στα μέτρα της Κυβέρνησής του, δυστυχώς!

Θέλω, όμως, κύριε Κυβερνητικέ Εκπρόσωπε, μιας και εκπροσωπείτε την Κυβέρνηση -αυτός είναι ο ρόλος σας- να επικαλεστώ δύο δηλώσεις σας χθες και σήμερα για να συζητήσουμε δύο πάρα πολύ σημαντικά ζητήματα που άπτονται των διεθνών σχέσεων και της εξωτερικής πολιτικής της χώρας μας.

Ζήτημα πρώτον: Κύριε Μαρινάκη, χθες στο briefing των πολιτικών συντακτών σάς ζητήθηκε να σχολιάσετε κάποιες παλαιότερες δηλώσεις της κ. Κίμπερλι Γκίλφοϊλ, που ο νεοεκλεγέντας Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών κ. Ντόναλντ Τραμπ την όρισε ως νέα Πρόσβη των Ηνωμένων Πολιτειών στην Αθήνα.

Για όσους δεν το γνωρίζουν, λοιπόν, ως σχολιάστρια στο ακροδεξιό FOX News, πριν από κάποια χρόνια, η κ. Γκίλφοϊλ αποκάλυψε τον ελληνικό λαό με διάφορα κοσμητικά επίθετα. Μας είπε «τζαμπατζήδες», λέγοντας ότι δεν την νοιάζει αν φτιάχνουμε καλό γιαούρτι. Μας προέτρεψε να σηκωνόμαστε πιο νωρίς το πρωί και να μη βγαίνουμε τόσο νωρίς στη σύνταξη. Σε ποιους; Σε αυτούς που, σύμφωνα με τη Eurostat, είναι οι πιο σκληρά εργαζόμενοι σε όλη την Ευρώπη. Αυτοί είναι οι Έλληνες εργαζόμενοι!

Είπε και άλλα ωραία. Παρομοίωσε έναν ολόκληρο λαό, τον ελληνικό λαό, ως το σκυλί που κάνει την ανάγκη του στο χαλί και ζητάει εκπαίδευση μέσω τιμωρίας. Αυτά έλεγε η νέα ορισμένη Πρόσβη των Ηνωμένων Πολιτειών στη χώρα μας και όταν ερωτηθήκατε για αυτό το ζήτημα, τι απαντήσατε εσείς; Ότι δεν έρχεται στην Ελλάδα του 2015, αλλά έρχεται στην Ελλάδα του 2025. Δηλαδή, ούτε μια νύξη, έστω για τα μάτια του κόσμου, για αυτούς τους απαράδεκτους χαρακτηρισμούς; Τίποτα; Έτσι θα την υποδεχτείτε, με δόξα και τιμή, μετά από όλα αυτά τα οποία έχει πει;

Κάνετε, όμως και μια λαθροχειρία -επιτρέψτε μου να πω- γιατί οι Έλληνες κατηγορούνταν ως τεμπέληδες και ως χαρομοφάνηδες πολύ πριν από το 2015, ήδη από την έναρξη της δημοσιονομικής κρίσης, ήδη από τότε που πτώχευσε η χώρα μας, χάρη πάλι σε μια Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας! Και τότε ήταν και στις

Ηνωμένες Πολιτείες, ήταν και στη Γερμανία, αλλά ήταν και εδώ στην Ελλάδα κάποιοι που φώναζαν «Βάστα, Γερούν» και «Βάστα, Σόιμπλε». Τα θυμόμαστε όλα αυτά, τα θυμόμαστε πάρα πολύ καλά. Υπήρχε ολόκληρο αφήγημα τότε, ότι για την κρίση έφταιγαν οι τεμπέληδες και οι χαρομοφάνηδες Έλληνες.

Έρχομαι, όμως, στο προκείμενο για να μην παρελθοντολογούμε, κύριε Μαρινάκη. Ως χώρα και ως Κυβέρνηση, θα αποδεχτείτε αυτόν τον διορισμό, χωρίς την παραμικρή αντίδραση; Θα δεχθείτε να έρθει ως Πρόσβη των Ηνωμένων Πολιτειών στη χώρα μας η συγκεκριμένη κ. Γκίλφοϊλ μετά από όλα αυτά τα οποία έχει πει για τη χώρα μας; Ούτε καν θα ζητήσετε να ανακαλέσει αυτούς τους χαρακτηρισμούς;

Βεβαίως τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο σοβαρά, κύριε Κυβερνητικέ Εκπρόσωπε, πολύ πιο σοβαρά, αν αναλογιστεί κανείς ότι ο νέος πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών στέλνει στην Ελλάδα την κ. Γκίλφοϊλ και στέλνει στην Άγκυρα ως πρεσβευτή τον προσωπικό του σύμβουλο. Αυτή είναι η αντιστοιχία. Αυτή είναι η αναλογία.

Επιτρέψτε μου, όμως, να θέσω στον πολύ λίγο χρόνο που έχω στη διάθεσή μου και ένα άλλο ζήτημα εξαιρετικά σοβαρό. Έχουμε γεωπολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή -θα τα πούμε αναλυτικά βεβαίως και την Κυριακή- οι οποίες αναδιατάσσουν συνολικά το σκηνικό στην ευρύτερη γειτονιά μας. Από τη μια, ναι, βεβαίως έχουμε την πτώση ενός στυγνού δικτατορικού καθεστώτος, το οποίο βασάνιζε τον συριακό λαό για σαράντα χρόνια, είναι το καθεστώς Άσαντ. Από την άλλη, όμως, τι έχουμε; Έχουμε αυτό το οποίο δηλώσατε εσείς σήμερα στο ΚΥΣΕΑ; Έχουμε επιστροφή στη δημοκρατική ομαλότητα; Από πότε έγιναν δημοκρατική ομαλότητα οι τζιχαντιστές; Θα τρελαθούμε εντελώς;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολύ φοβάμαι ότι η Κυβέρνηση στη βιασύνη της και στην πρεμούρα της να εξαναγκάσει τους Σύριους πρόσφυγες να επιστρέψουν άρον άρον στη Συρία, νομίζω, ξεχνάει, ή κάνει πως ξεχνάει, ότι αυτήν την στιγμή παίζεται ένα πάρα πολύ σοβαρό γεωπολιτικό πόκερ στην περιοχή για να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του κράτους-δολοφόνου του Ισραήλ και των Ηνωμένων Πολιτειών, αλλά βεβαίως και της Τουρκίας -μην το ξεχνάμε αυτό- με μάχες να μαίνονται μεταξύ των Κούρδων και του συριακού στρατού. Και στον χορό βεβαίως μπαίνει και η Ρωσία με τις δικές της βάσεις στην περιοχή.

Όλο αυτό το σκηνικό εσείς το βλέπετε ως επιστροφή στη δημοκρατική ομαλότητα; Είναι δυνατόν; Είναι δυνατόν αυτή να είναι η επίσημη θέση της ελληνικής Κυβέρνησης; Εμείς αυτό το οποίο βλέπουμε είναι το εξής. Βλέπουμε τεράστιους γεωπολιτικούς κινδύνους. Βλέπουμε κινδύνους για επαναχάραξη των συνόρων στην ευρύτερη περιοχή μας. Βλέπουμε κινδύνους για νέες αιματοχυσίες. Και βλέπουμε κινδύνους για να διαταραχθεί η ήδη πολύ εύθραυστη σταθερότητα στη Μέση Ανατολή και στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο.

Κύριε Κυβερνητικέ Εκπρόσωπε, λίγο περισσότερη σοβαρότητα από την ελληνική Κυβέρνηση όταν μιλάτε για αυτά τα ζητήματα, τα οποία ενέχουν πάρα πολύ μεγάλους κινδύνους για το Διεθνές Δίκαιο, για τον ανθρωπισμό και για τα εθνικά μας συμφέροντα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Κωνσταντοπούλου, θα πάρετε τώρα τον λόγο. Θέλω να σας παρακαλέσω, επειδή ήδη έχετε κάνει τις τρεις παρεμβάσεις σας, να ολοκληρώσετε στα τρία λεπτά. Αντιλαμβάνομαι ότι έχουμε εδώ τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο, αλλά θα παρακαλέσω να μιλήσετε μόνο τρία λεπτά.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Γεια σας, κύριε Μαρινάκη! Είστε καλά; Μας είπατε για τα νέα ζευγάρια. Μας είπατε για τους ανθρώπους. Μας είπατε για το πώς στηρίζετε τις μητέρες, τις νέες μητέρες. Έχετε υπόψη σας πόσες οικογένειες είναι οι εποχικοί πυροσβέστες, που τους απολύσατε; Έχετε υπόψη σας πόσα παιδιά; Πόσες γυναίκες; Ήταν πολλές, και πυροσβέστες, και γυναίκες και άνδρες, με μικρά παιδιά. Κάποιους τους υποδεχθήκαμε, η Πλεύση Ελευθερίας, εδώ μέσα στη Βουλή. Τους έχετε αφήσει άνεργους από 1^η Νοεμβρίου του 2024. Και βγήκατε και είπατε ότι είναι προβοκάτορες. Είναι

προβοκάτορες οι άνθρωποι που πέφτουν στη φωτιά; Έχει φωτιές και πυρκαγιές η χώρα μας ακόμα και τώρα. Ακόμη και στη Μονεμβασιά υπήρξε πυρκαγιά. Και εσείς έχετε απολύσει δυόμισι χιλιάδες οικογένειες, γυναίκες, νέους ανθρώπους με παιδιά μικρά, ανήλικα, μωρά. Και όχι απλώς τους απολύσατε, αλλά τους λέτε και προβοκάτορες.

Μας λέτε ως εκπρόσωπος του κ. Μητσοτάκη ότι βλέπατε τηλεόραση με τους συνομήλικούς σας και λέγατε ποια χώρα θα μας χωρέσει όλους; Δεν έχετε ακούσει πώς αποκαλούν τη χώρα μας τα νέα παιδιά που τα σκοτώσατε στα Τέμπη; Δεν φταίει η κακιά η ώρα, φταίει η κακιά η χώρα λένε. Και η κακιά η χώρα δεν είναι η πατρίδα μας, είναι η χώρα που εσείς έχετε αφαϊμάξει και απομυζήσει γιατί κυβερνάτε το μεγαλύτερο κομμάτι της Μεταπολίτευσης, το κόμμα σας, όχι εσείς προσωπικά ενδεχομένως, εσείς βλέπατε τηλεόραση. Έχετε καταφέρει να χρεώσετε τη χώρα αυτή. Την έχετε κάνει, όπως έχετε κάνει το κόμμα σας, που χρωστάτε 500 εκατομμύρια ευρώ. Και κουνάτε το δάχτυλο στους πολίτες ότι θα τους νοικοκυρέψετε εσείς, που δεν μπορείτε να ορίσετε τα δικά σας οικονομικά, που χρωστάτε στις τράπεζες και κάνετε τα χατίρια στις τράπεζες, και μας διαφημίζετε ότι θα έρθει μεθαύριο ο κ. Μητσοτάκης να μας πει ότι του κάνανε κάποιο χατίρι οι τράπεζες και είναι πολύ καλός Πρωθυπουργός.

Γεια σας, κύριε Χατζηδάκη! Είστε και εσείς εδώ βλέπω, επ' ευκαιρία της παρουσίας του κ. Μαρινάκη. Θα προσλάβετε τους εποχικούς πυροσβέστες που είναι απολύτως απαραίτητοι; Θα κηρύξετε αντιπυρική και αντιπλημμυρική περίοδο όλη τη χρονιά, όπως επιβάλλεται όταν μιλάμε για κλιματική κρίση; Θα επαναφέρετε τον δέκατο τρίτο και τον δέκατο τέταρτο μισθό, που σας έχουμε καταθέσει πρόταση νόμου από τον Δεκέμβριο του 2023, εδώ και έναν χρόνο; Και έχει κοστολογηθεί. Είναι 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ, το ένα τέταρτο δηλαδή των 8 δισεκατομμυρίων που δίνετε ως προπληρωμή στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Γιατί δίνετε 8 δισεκατομμύρια για να προπληρώσετε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και δεν δίνετε 2,1 δισεκατομμύρια για να επιστρέψετε στους εργαζόμενους στον δημόσιο τομέα, αυτούς στους οποίους καθημερινά βασίζεστε, αυτούς οι οποίοι, εξαντλημένοι και εξουθενωμένοι στα νοσοκομεία, στα κέντρα υγείας, στις δομές, δίνουν όλο τους το είναι; Θα τους επιστρέψετε τα εργασιακά τους δικαιώματα, τον δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο μισθό που αφαιρέσατε το 2012, λέγοντας ότι είναι προσωρινή αυτή η αφαίρεση; Έχει κοστολογηθεί. Από τον Γενάρη του 2024 έχει κοστολογηθεί στα 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Γιατί δεν τα δίνετε, και την ίδια ώρα μας λέτε ότι φροντίζετε τους ανθρώπους, φροντίζετε τους πολίτες, φροντίζετε τις οικογένειες; Αυτοί δεν είναι άνθρωποι; Είστε μόνο εσείς που χρωστάτε 500 εκατομμύρια ευρώ άνθρωποι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κυρία Κωνσταντοπούλου, θα παρακαλούσα να ολοκληρώσετε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Θα ήθελα να μην είμαι σε αυτή τη δύσκολη θέση, αλλά σας ζητώ να με διευκολύνετε έναντι των συναδέλφων για...

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Καμία δύσκολη θέση, κυρία Πρόεδρε. Ολοκληρώνω με δύο φράσεις.

Έχετε χρεώσει το κάθε μωρό με 40.000 ευρώ χρέος που δεν του ανήκει. Αυτή τη χώρα δημιουργείτε. Και τελευταίο. Κάνετε δηλώσεις για τα εντάλματα σύλληψης Νετανιάχου. Και είπατε ότι τα εντάλματα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, του οποίου είναι ιδρυτικό μέλος η χώρα μας, δεν βοηθάνε. Τον Χίτλερ δεν θα τον περνάγατε δικαστήριο, κύριε Μαρινάκη; Αυτή είναι η γραμμή της Κυβέρνησής σας;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Γιαννούλη, θα παρακαλούσα συντομότερα να τοποθετηθείτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Θα είμαι πολύ σύντομος, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Σας δίνω δύο λεπτά. Το ένα το έχω κάνει δύο. Αλλά μέχρι εκεί.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Θα είμαι συνεπής.

Ομολογώ, κύριε Υπουργέ, ότι στην ομιλία σας θυμίσατε πραγματικά ένα ορμητικό ποτάμι, όπως περιγράφει πλέον τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Αντώνης Σαμαράς. Θυμίσατε ένα ορμητικό ποτάμι γεμάτο από ανακρίβειες. Και δεν θα σας απαντήσω ως πολιτικός απέναντι σε Υπουργό, θα σας απαντήσω ως πατέρα σε πατέρα.

Κύριε Μαρινάκη, ειλικρινά, πέρα από τη ροπή σας σε ποτάμι ανακρίβειας και διάθλασης της πραγματικότητας, ως πατέρα σε πατέρα, σας εύχομαι πραγματικά από την καρδιά μου να μη μεγαλώσει το μικρό σας παιδί μέσα σε μια χρεοκοπημένη χώρα, από το 2009.

Σας εύχομαι ειλικρινά, κύριε Μαρινάκη, να μη μεγαλώσει το παιδί σας μέσα από τη λογική του «σκοιλ ελικικού» που ήταν ένα από τα πρώτα δείγματα της διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Κύριε Μαρινάκη, πραγματικά εύχομαι το παιδί σας να μη ζήσει το δράμα των δικών μας παιδιών -εμένα ο γιος μου είναι 21 ετών-, το δράμα της δοκιμασίας των πανελλήνιων εξετάσεων μέσα από ένα υποτιθέμενο σύστημα πληροφορικής υποστήριξης και με μαύρους κύκλους στα μάτια, για να περάσει σε ένα πανεπιστήμιο που είχε πριν την είσοδό του, την ελάχιστη βάση εισαγωγής ως «κόφτη» στα όνειρά του.

Εύχομαι, κύριε Μαρινάκη, να μη μεγαλώσει το παιδί σας με τους γονείς του να καπνίζουν απογοητευμένοι στο μπαλκόνι, γιατί πολύ απλά εδώ και πολλά χρόνια σε αυτή τη χώρα, με ευθύνη της διακυβέρνησής σας, τα εισοδήματα δεν μπορούν να αντιστοιχίζονται στα έξοδα διαβίωσης.

Κύριε Μαρινάκη, πραγματικά σας εύχομαι ποτέ το παιδί σας να μην περιμένει τον συμφοιτητή του και να ακούει ότι ήταν ένας από τους πενήντα επτά νεκρούς νέους ανθρώπους στα Τέμπη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εύχομαι πραγματικά, να μεγαλώσει το παιδί σας σε μία χώρα όπου δεν θα υπάρχει αυτή η παρανοϊκή κυβερνητική ή πολιτική διαστροφή να παρουσιάζεται μια εικόνα ευημερίας, σε μια χώρα που έχει προβλήματα.

Εύχομαι, κύριε Μαρινάκη, να μην πενθήσετε ποτέ αγαπημένα πρόσωπα, γιατί ένα κράτος θέλει να συγκαλύπτει και όχι να ακούει.

Εύχομαι, κύριε Μαρινάκη, να μεγαλώσουν τα παιδιά μας -και το δικό σας και το δικό μου- σε μια χώρα που θα ακούει τα παιδιά και δεν θα τα παρακολουθεί.

Εύχομαι, τέλος, κύριε Μαρινάκη, πραγματικά όταν μεγαλώσει το παιδί σας και περάσει στο πανεπιστήμιο, να μη χρειαστεί να μείνει σε καμία από τις τρώγλες φοιτητικές εστίες που εδώ και πενήντα χρόνια παραμένουν στίγμα στη δημόσια εκπαίδευση.

Όσο κι αν γελάτε, κύριε Χατζηδάκη, αυτή είναι η εικόνα των παιδιών της καθημερινής Ελλάδας, των παιδιών της διπλανής πόρτας. Δεν ξέρω πώς έχετε μεγαλώσει εσείς. Έχετε συνηθίσει να ειρωνεύεστε, να σαρκάζετε, να κατηγορείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κλείστε, κύριε Γιαννούλη. Δεν έχετε άλλον χρόνο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Η Ελλάδα του σήμερα μπορεί να αποδοθεί μόνο με ένα τραγούδι. Θα είναι αυτό που θα συνοδεύει τους συναδέλφους σας όταν θα σηκώνουμε άκριτα το χέρι της πλειοψηφούσας κυβερνώσας παράταξης για να ψηφίσουν αυτόν τον προϋπολογισμό. Το μόνο τραγούδι που σας ταιριάζει είναι το εξής: Πεθαίνω για σένα, γιατί είσαι απάτη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Μαρινάκη, θα παρακαλούσα όσο συντομότερα μπορείτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε. Θα είμαι όσο πιο σύντομος γίνεται.

Θα ξεκινήσω από τον κ. Χαρίτη. Έχω εδώ και ήταν εύκολο να το βρω -κύριε Χαρίτη, έπρεπε να το κάνετε και εσείς- για την ενημέρωση των πολιτικών συντακτών, αλλά ευτυχώς που άκουσα αυτές τις τρεις τοποθετήσεις και μάλιστα και από διαφορετικά κόμματα.

Μίλησα για την Ελλάδα του 2015 στην ομιλία μου. Έτσι όπως σας άκουσα και τους τρεις μαζί, να σας πω ευχαριστώ εκ μέρους

πολλών συμπολιτών μας, γιατί μας θυμίσατε το 2015, όταν ήσαν όλοι μαζί. Ένα από αυτά που κάνατε τότε -τα κάνατε σχεδόν όλα μέσα σε λίγα λεπτά- ήταν η κοπτοραπτική, κύριε Χαρίτση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Απαντήστε επί της ουσίας.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Σας άκουσα με προσοχή.

Επικαλεστήκατε, λοιπόν, την απάντησή μου, αλλά έχετε τόση μεγάλη εντιμότητα πολιτικά που την κόψατε όπως σας βόλευε. Μέσα στην απάντησή μου, λοιπόν, που προφανώς είπα ότι η -με το καλό- νέα Πρόσβης των ΗΠΑ έρχεται στην Ελλάδα του 2025 και όχι στην Ελλάδα του 2015, όπως την είχατε κάνει, είπα και άλλα, τα οποία δεν τα είπατε.

Σας τα διαβάω λέξη προς λέξη: «Δυστυχώς η Ελλάδα του 2015, χωρίς να φτάνει οι πολίτες γι' αυτό», αυτό δεν το είπατε, αυτό προφανώς είναι άδικο να κατηγορούμε τους πολίτες, «ήταν το μαύρο πρόβατο όχι μόνο της Ευρώπης, αλλά ολόκληρου του κόσμου. Όταν ήθελαν να μιλήσουν στα Κοινοβουλία τους όλοι οι ηγέτες όλων των κρατών για τους κινδύνους που υπάρχουν στο δικό τους κράτος χρησιμοποιούσαν ως παράδειγμα προς αποφυγή την Ελλάδα. Η Ελλάδα, όμως, δυνάμωσε».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): (Δεν ακούστηκε)

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Περιμένετε, κύριε Χαρίτση.

«Η Ελλάδα, όμως, δυνάμωσε, ψήλωσε, άντεξε, κυρίως λόγω των θυσιών των Ελλήνων πολιτών, της εργατικότητάς τους, της υπομονής τους, των αντοχών τους. Άρα, προφανώς, οι Έλληνες πολίτες με τη σκληρή δουλειά, με πολύ λιγότερες αποδοχές από αυτές που τους αξίζει και που αξίζει στη δουλειά τους, άντεξαν και μεγάλωσαν την Ελλάδα».

Έχετε μάθει, λοιπόν, κύριε Χαρίτση, να πολιτεύεστε με ψέμα. Μπορεί να αλλάξατε το σημείο που κάθεστε, αλλά τα χούγια δεν φεύγουν. Όταν, λοιπόν, απαντάμε και θέλετε να κάνετε μία τοποθέτηση -δεν σας δέκοψα- τα είπατε όλα αυτά; Είπατε την αναφορά μας ως Κυβέρνηση για τους Έλληνες πολίτες; Δεν την είπατε. Άρα, ουσιαστικά, παραποιήσατε την αλήθεια.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Αποδοκίμασατε; Αυτό σας ρώτησα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Αποδοκίμασα, κύριε Χαρίτση, όταν είπα ότι δεν έχουν σχέση οι πολίτες με αυτό το οποίο ήταν το 2015. Δεν το είπατε αυτό, για να δημιουργήσετε εντυπώσεις. Σας ευχαριστώ, λοιπόν, που μου δίνετε την ευκαιρία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Καταλάβατε τι είπατε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Απαντώ σημείο-σημείο, κύριε Γιαννούλη. Θα φτάσω και σε εσάς. Μιλήσατε για τη Συρία και τους πρόσφυγες.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Τι λέτε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Απάντησα στο πρώτο. Η απάντησή μου ήταν ξεκάθαρη στην ενημέρωση των πολιτικών συντακτών. Ο κ. Χαρίτσης και μια σειρά από μέσα, φίλα προσκείμενα στον χώρο του, την παραποιήσαν.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Έχουμε φίλα προσκείμενα μέσα;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κύριε Χαρίτση...

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Παρακαλώ. Θα πει αυτά τα οποία θέλει.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Παρακαλώ να επαναφέρετε στην τάξη τούς πρώην συντρόφους σας. Δεν δέκοψα κανέναν. Τουλάχιστον, σεβαστείτε με. Σεβαστείτε με, κύριε Ηλιόπουλε. Δεν έχετε κανένα πρόβλημα να με ακούσετε.

Κύριε Χαρίτση, μη μιλάτε για πρόσφυγες. Συμμετείχατε σε μια κυβέρνηση της Μόριας και της Ειδομένης. Συμμετείχατε σε μία κυβέρνηση που στοιβάζονταν ανθρώπινες ψυχές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΝΑΣΟΣ) ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Φαρμακονήσι!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Είστε οι μεγαλύτεροι πολιτικοί υποκριτές.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): Δεν ντρέπεστε!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Είχατε ανθρώπους να περιμένουν δύο και τρία χρόνια για άσυλο και εμάς οι αιτήσεις εξετάζονται σε δύο και σε τρεις μήνες.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Αριστεράς)

Ναι, εφαρμόζουμε μία δίκαιη μεταναστευτική πολιτική, αυστηρή μεταναστευτική πολιτική, χωρίς όμως να στοιβάζουμε ταλαιπωρημένους ανθρώπους.

Προχωράμε και πάμε στην κ. Κωνσταντοπούλου.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ (ΑΛΕΞΗΣ) ΧΑΡΙΤΣΗΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς): (Δεν ακούστηκε)

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Κύριε Χαρίτση, σας παρακαλώ. Άλλη φορά να διαβάζετε καλύτερα αυτά τα οποία λέμε και να μην κάνετε κοπτοραπτική.

Κυρία Κωνσταντοπούλου, είστε έμπειρη νομικός. Ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι δεν είναι δυνατόν, δεν γίνεται να μονιμοποιηθούν οι συμβασιούχοι. Δεν γίνεται.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Γίνεται.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Αυτό που γίνεται είναι αυτό που κάναμε, να δώσουμε κίνητρα, να μοριοδοτήσουμε την μετέπειτα πρόσληψή τους και καταφέραμε τους περισσότερους από αυτούς να τους εντάξουμε. Έχουμε καταφέρει και έχουμε αυξήσει το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος. Έχουμε καταφέρει και έχουμε δημιουργήσει μια άλλη λογική στην Πολιτική Προστασία, με drones, με το «112» που στα χρόνια του κόμματος που κάποτε ήσασταν, δεν λειτουργούσε και εάν λειτουργούσε, όπως έχουν πει εισαγγελείς σε δικαστήρια -επειδή τα επικαλείστε και μετατρέπετε τη Βουλή των Ελλήνων σε ένα δικαστήριο κάθε φορά- τότε θα είχαν σωθεί δεκάδες ανθρώπινες ζωές.

Δεν τα έχουμε κάνει όλα τέλεια, αλλά δεν κοιτάμε απαθείς τους πολίτες και δεν έχουμε απολύσει κανέναν, κυρία Κωνσταντοπούλου. Προσπαθούμε να δώσουμε κίνητρα, να δώσουμε μοριοδότηση, να βοηθήσουμε τους ανθρώπους αυτούς, στους οποίους είμαστε ευγνώμονες και σίγουρα να μην τους εκμεταλλευτούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Κύριε Μαρινάκη, συνητομεύετε.

Σε μισό λεπτό να κλείσετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Θα μπορούσα να κάνω από μία παρέμβαση, κυρία Πρόεδρε. Όμως, επέλεξα, όσο πιο σύντομα. Τελειώνω με την κ. Κωνσταντοπούλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Το ξέρω, αλλά θα μπορούσατε να απαντήσετε και πιο σύντομα.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όμως, πώς να μην εκμεταλλευτείτε την αγωνία των εποχικών πυροσβεστών, όταν κάνετε πολιτική στις πλάτες ποινεμένων συγγενών νεκρών; Αυτό κάνετε, κυρία Κωνσταντοπούλου. Είναι δυνατόν να χρησιμοποιείτε, για να μας επιτεθείτε, το αν εμείς πονάμε λιγότερο για νέα παιδιά τα οποία χάθηκαν; Όλοι πονάμε το ίδιο, κυρία Κωνσταντοπούλου.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όχι, δεν πονάμε όλοι το ίδιο.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Όλοι πονάμε το ίδιο και τουλάχιστον εμείς, που όλοι περιμένουμε δικαιοσύνη, χωρίς αστερίσκους, δεν κάνουμε πολιτική στις πλάτες των ποινεμένων ανθρώπων.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ο δολοφόνος δεν πονάει το ίδιο.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό): Στέκεστε δίπλα σε ποινεμένους ανθρώπους, μόνο και μόνο για να δημιουργήσετε εντυπώσεις. Η Δικαιοσύνη θα κρίνει για τα Τέμπη και πρέπει να κρίνει αυστηρά. Δεν θα κρίνετε εσείς. Δεν είστε δικαστής. Εκπροσωπείτε ένα κόμμα στο Κοινοβούλιο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Εσείς καλύπτετε τον Καραμανλή.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Πριν πάω στον κ. Γιαννούλη, ήθελα να πω επίσης για τη λαθροχειρία με τον Νετανιάχου και το ένταλμα σύλληψης. Έχουμε τοποθετηθεί πολλές φορές. Κανείς δεν είπε, ούτε εγώ, ούτε ο Υπουργός Εξωτερικών, ούτε ο Υφυπουργός Εξωτερικών που απάντησε στη σχετική επιτροπή στη Βουλή, ότι η Ελλάδα δεν σέβεται τις αποφάσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου.

Αυτό το οποίο είπαμε είναι ότι μια απόφαση, σαν και αυτή, δεν βοηθάει στον στόχο, που είναι ένας: Κατάπαυση του πυρός και προστασία των αμάχων. Και σε εκείνη την απάντηση όλα τα κόμματα του πολιτικού σας χώρου, τα κόμματα της παραποίησης δεδομένων, τα κόμματα της μονταζιέρας που αλλάζουν τις απαντήσεις όλων, εννοείται ότι χρησιμοποίησαν κατά το δοκούν την απάντηση αυτή.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Για σας μιλάτε;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Κύριε Γιαννούλη, επειδή κάνατε επίκληση στο συναίσθημα και αναφερθήκατε στα παιδιά μας και στο πόσο τα παιδιά μας θα θέλαμε να μεγαλώσουν σε μία χώρα ...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Εσείς το ξεκινήσατε.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Βεβαίως.

Θα σας πω, κύριε Γιαννούλη, ότι όταν ήσασταν εσείς, οι νέοι άνθρωποι είχαν ανεργία 36%. Σήμερα η ανεργία των νέων ανθρώπων είναι 17%. Όταν ήσασταν εσείς, οι νέοι άνθρωποι που πληρώνονταν με τον κατώτατο μισθό ...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Υποκατώτατο!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Ναι, και τον υποκατώτατο, με ό,τι μπορεί να φανταστεί κανείς! Ο κατώτατος μισθός επί των ημερών σας ήταν 650 ευρώ. Τώρα είναι 830 ευρώ και σε δύο χρόνια θα είναι, τουλάχιστον, 950 ευρώ. Μιλήσατε για γονείς. Όταν ήσασταν εσείς, μια νέα μητέρα έπαιρνε 850 ευρώ. Τώρα παίρνει 9 μήνες τον κατώτατο μισθό και τουλάχιστον 2.400 επίδομα γέννησης. Δηλαδή, αθροιστικά περίπου 10.000 ευρώ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Σε ποιο σπίτι θα μείνει;

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Επειδή σας έπιασε ο πόνος, κύριε Γιαννούλη, για τα σπίτια και για τους φοιτητές, ένας φοιτητής έπαιρνε 1.000 ευρώ τον χρόνο επίδομα ενοικίου. Τώρα παίρνει 1.500 και 2.000 αν συγκατοικεί και δύομισι χιλιάδες αν είναι στην Περιφέρεια.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ: Θέλετε να πάμε να τους δούμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):

Παρακαλώ, να σεβαστούμε ότι έχει περάσει η ώρα και ταλαιπωρούνται οι Βουλευτές.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Όλα αυτά ...

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: ... μας διαβάζετε την ομιλία σας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη):

Δεν θα τα λύσουμε όλα τα ζητήματα σε μια τοποθέτηση, δεν γίνεται αυτό.

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Όλα αυτά, κυρία Πρόεδρε, δεν έχουν λύσει κανένα πρόβλημα.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Έλα, έλα ...

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Κύριε Γερούλανο, μπορείτε να μιλάτε καλύτερα. Το «Έλα, έλα ...» δεν βοηθάει, δεν είναι σοβαρή Αντιπολίτευση. Σας παρακαλώ πάρα πολύ!

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Έχετε πάρει τρεις φορές τον χρόνο σας, περιμένουν να μιλήσουν Βουλευτές και διαβάζετε την ομιλία σας!

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό):

Όλα αυτά δεν έλυσαν όλα τα προβλήματα. Όμως, αυτές οι τοποθετήσεις αυτών των τριών εκπροσώπων μάς θύμισαν πού ήταν η Ελλάδα το 2015 και πού δεν πρέπει να φτάσουμε ξανά: Στο ψέμα, στην ανέχεια, στην υποκρισία και στην καταστροφή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ωραία. Μετά τον θερμό αυτό διάλογο, τον λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Εμμανουήλ Χνάρης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΝΑΡΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε σήμερα να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο του κρατικού προϋπολογισμού 2025 στον οποίο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποτυπώνει την οικο-

νομική πολιτική που πρόκειται να ακολουθήσει. Εκ προοιμίου, διαπιστώνουμε ότι πρόκειται για έναν προϋπολογισμό που δεν απαντά στα προβλήματα των ελληνικών νοικοκυριών και δεν αντιμετωπίζει τις κοινωνικές αδικίες και ανισότητες. Για ακόμα μια φορά παρατηρούμε μια Κυβέρνηση που εθελοτυφλεί και που κρύβει τα προβλήματα κάτω από το χαλί της επικοινωνιακής διαχείρισης. Η ακρίβεια έχει γονατίσει τα ελληνικά νοικοκυριά με το κόστος ζωής να είναι εκρηκτικό και δυσανάλογο με την αγοραστική δύναμη των πολιτών αντιμετωπίζοντας, σύμφωνα με τη Eurostat, τον κίνδυνο να βρεθούμε στην τελευταία θέση, πίσω κι από τη Βουλγαρία.

Ενώ παρατηρούμε την ανάκαμψη της αξίας των ακινήτων και κερδών στα προ του 2009 επίπεδα, δεν συμβαίνει το ίδιο με μισθούς και συντάξεις. Οι φόροι στη χώρα μας αγγίζουν το 40% του ΑΕΠ. Είναι έξι μονάδες πάνω από τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ, ενώ συγχρόνως η σχέση άμεσων και έμμεσων φόρων είναι 1 προς 1 στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αντιθέσει με το 1 προς 1,63 που ισχύει στην Ελλάδα.

Πάμε τώρα στα επιμέρους ζητήματα. Η δημόσια υγεία και παιδεία παραπαίουν. Οι Έλληνες πολίτες αναγκάζονται να επιβαρύνονται με ολοένα και περισσότερες δαπάνες σε ιδιωτικές υπηρεσίες. Ήδη είμαστε η δεύτερη χώρα σε δαπάνες ιδιωτικής υγείας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η στεγαστική κρίση είναι ραγδαία, με την ιδιοκατοίκηση να παρουσιάζει συνεχώς φθίνουσα πορεία. Το ενεργειακό κόστος είναι σε δυσθεώρητα ύψη. Χιλιάδες πολίτες βρίσκονται εγκλωβισμένοι στα κόκκινα δάνεια, με ορατό τον κίνδυνο απώλειας της κύριας κατοικίας τους. Επίσης, το Ταμείο Ανάκαμψης, ένα σημαντικό χρηματοδοτικό εργαλείο, δεν λειτουργεί προς όφελος των πολιτών, χαρακτηρίζεται από αδιαφάνεια και δεν απορροφάται στον υπέρτατο βαθμό.

Αλήθεια, πιστεύετε ότι με αυτήν την οικονομική πολιτική που έχετε χαράξει θα οδηγήσετε τη χώρα σε ανάκαμψη; Και όταν εμείς λέμε «ανάκαμψη», εννοούμε πρωτίστως, την ευημερία των ανθρώπων και όχι των αριθμών!

Ένας ακόμα τομέας, με τεράστια συμβολή στο ΑΕΠ, που αντιμετωπίζει μεγάλη κρίση είναι ο Πρωτογενής Τομέας. Όπως ανέδειξε το ΠΑΣΟΚ, το ποσό της προκαταβολής της βασικής ενίσχυσης του 2024 αποτελεί το μικρότερο ποσό, που ιστορικά έχει καταβληθεί, με τους δικαιούχους παραγωγούς να είναι επίσης λιγότεροι, συγκριτικά, σε όλα τα χρόνια της εφαρμογής της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

Για την τροποποίηση της νέας ΚΑΠ, οι προτάσεις σας και πάλι δεν αποτέλεσαν αντικείμενο διαβούλευσης με τους αγρότες και τους αρμόδιους φορείς. Δεν πραγματοποιήθηκε απλοποίηση των οικονομικών σχημάτων, ενώ ποσό πάνω από 10% επί του συνολικού ποσού των 430 εκατομμυρίων, κατευθύνεται σε τρίτους, με συνέπεια να χάνεται από το εισόδημα των πραγματικών δικαιούχων παραγωγών.

Η ελληνική κτηνοτροφία έχει δεχθεί ανεπανόρθωτο πλήγμα, καθώς η πλήρης ανικανότητά σας να επανδρώσετε τις πύλες εισόδου της χώρας με το κατάλληλο προσωπικό και τεχνολογικό εξοπλισμό, οδήγησε στην εισχώρηση των νόσων των ζώων της πανώλης και της ευλογιάς.

Αξιοσημείωτο είναι ότι ακόμα δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων και κυρίως, της αντικατάστασης του ζωικού κεφαλαίου!

Η οικονομική ενίσχυση «Αμάλθεια», για τους νησιώτες κτηνοτρόφους, ακόμα να καταβληθεί, αν και έχουν παρέλθει δύομισι έτη από την εξαγγελία της.

Ποιανού τη νομοσύνη υποτιμάτε; Έχει καταστραφεί η ελληνική κτηνοτροφία και οδηγείτε τους κτηνοτρόφους σε αδιέξοδο. Η Εμπορική Συμφωνία «Mercosur» έχει προκαλέσει έντονες ανησυχίες και αντιδράσεις. Ποιες είναι οι θέσεις της Κυβέρνησης; Από αυτό εδώ το Βήμα προ ολίγου ο αρμόδιος Υπουργός δεν βρήκε μία κουβέντα για να αναφερθεί σε ένα τόσο σοβαρό θέμα!

Ποιες είναι οι πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων και την προστασία εμβληματικών προϊόντων, όπως είναι η φέτα; Το κόστος παραγωγής παραμένει δυσθεώρητο.

Έχουμε τον μεγαλύτερο ειδικό φόρο πετρελαίου, αν και επανειλημμένα ως ΠΑΣΟΚ έχουμε προτείνει την κατάργησή του και

όχι την επιστροφή μέρους του φόρου, γιατί τα 100 εκατομμύρια, που είναι επιστροφή του ειδικού φόρου πετρελαίου, είναι μέρος. Το 2015, πριν την κατάργηση από την Κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, η επιστροφή ειδικού φόρου πετρελαίου στους αγρότες ήταν 160 εκατομμύρια. Επίσης, έχουμε προτείνει και τη δημιουργία ενεργειακών κοινοτήτων, με προτεραιότητα διασύνδεσης για αγρότες και μεταποιητές. Επιπλέον, επιτείνεται λόγω και της έλλειψης εργατών γης.

Ανεφάρμοστες κατ' ουσίαν παραμένουν και αποσπασματικές νομοθετικές πρωτοβουλίες γι' αυτό το ζήτημα, εξαιτίας της υποστελέχωσης των αρμόδιων υπηρεσιών, πρεσβείες και αποκεντρωμένες διοικήσεις. Παράλληλα, η ελληνοποίηση και νοθεία των αγροτικών προϊόντων παραμένουν ανεξέλεγκτες. Ακούμε για αναθεώρηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ που να περιλαμβάνει τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης, αλλά δεν βλέπουμε κανένα νομοσχέδιο για την τροποποίησή του, παρά τη σχετική σας δέσμευση.

Δεν διεκδικήσατε ούτε καν τη σύσταση ενός «Ευρωπαϊκού Ταμείου Κλιματικής Κρίσης», όπως σας είχαμε προτείνει στην αρμόδια επιτροπή, αλλά ούτε εναλλακτικά τη δημιουργία ενός εθνικού ταμείου για την αποζημίωση ζημιών που δεν προβλέπονται και προέρχονται από τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης.

Όπως είναι προφανές, όλα τα παραπάνω επιβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει καμία στρατηγική της Κυβέρνησης στον πρωτογενή τομέα. Ενδεικτικό είναι, άλλωστε, ότι μέχρι σήμερα έχουν αλλάξει πέντε Υπουργοί και πέντε πρόεδροι του ΟΠΕΚΕΠΕ, ενός ΟΠΕΚΕΠΕ που εσείς οι ίδιοι με τις ενέργειές σας έχετε απαξιώσει.

Συνεπώς, όλα αυτά διαταράσσουν τη συνέχιση της παραγωγικής διαδικασίας και κατ' επέκταση την αγροτική ανάπτυξη, την επισιτιστική επάρκεια και κυρίως, την κοινωνική συνοχή της χώρας.

Αυτό, άλλωστε, αποδεικνύεται και από την καθημερινότητα που βιώνουν οι συμπολίτες μου στο Ρεθύμνο. Η πίεση της τοπικής κοινωνίας -οι παρεμβάσεις μας- εξανάγκασαν τον χαρακτηρισμό του Νοσοκομείου του Ρεθύμνου ως «άγονο τύπου Α'» χωρίς όμως την αντίστοιχη αναβάθμιση των υπόλοιπων κέντρων υγείας.

Τα εκπαιδευτικά κενά, σε πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση εξακολουθούν να παραμένουν. Παράλληλα, η εξαγγελία μεγάλων έργων, όπως είναι το Φράγμα του Πλατύ Ποταμού και τα αντισταθμιστικά της τοπικής κοινωνίας, ο ΒΟΑΚ, για τον οποίο διεκδικούμε την κατασκευή του περιφερειακού δρόμου της πόλης του Ρεθύμνου ως συνοδό έργο, όπως επίσης η κατασκευή του δρόμου Σούδα-Αεροδρόμιο, καθώς και η κατασκευή του πάρκινγκ της Πλατείας Τεσσάρων Μαρτύρων και η περαιτέρω επέκταση του αρδευτικού δικτύου του φράγματος των ποταμών στο σύνολο των περιοχών του Κάτω Μυλοποτάμου, παραμένουν ακόμα χωρίς ουσιαστική δέσμευση.

Διεκδικούμε τη χρηματοδότηση μελέτης για τη διάνοιξη σήραγγας για το Φράγγι του Κοτσοφού του Δήμου Αγίου Βασιλείου, που επί μήνες παραμένει κλειστό και δυσκολεύει τη μετακίνηση των πολιτών.

Αδήριτη ανάγκη αποτελεί η ολοκλήρωση της διαδικασίας καταβολής αποζημίωσης για τους πυρόπληκτους των Δήμων Αμαρίου και Αγίου Βασιλείου.

Τέλος, αναγκαίο είναι να δοθεί νέα παράταση στην κτηματογράφηση για την απρόσκοπτη ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Συνοψίζοντας, ο κρατικός προϋπολογισμός του 2025 δεν είναι ρεαλιστικός. Επιβαρύνει με βαριά έμμεση φορολογία τους πολίτες και δεν επιλύει ούτε κατ' ελάχιστον τα καθημερινά τους προβλήματα. Οι προτεραιότητές του δεν ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας για εξάλειψη ανισοτήτων και ενίσχυση των μεσαίων στρωμάτων και των πιο ευάλωτων ομάδων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, λοιπόν, πλην των αμυντικών δαπανών, καταψηφίζουμε τον προϋπολογισμό σας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασιλή): Τον λόγο έχει ο κ. Βασίλειος Βασιλείδης Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (ΛΑΚΗΣ) ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, συζητούμε αυτές τις ημέρες, σε αυτή τη μοναδική κοινοβουλευτική διαδικασία, για το στίγμα της κατάστασης της χώρας αλλά και την κατεύθυνσή της για το επόμενο έτος. Η συζήτηση επί του προϋπολογισμού σίγουρα δεν έχει νόημα, εάν δεν γίνεται σε ένα πλαίσιο σύγκρισης για τους στόχους που τέθηκαν, αλλά και για τους στόχους που θέτουμε για την επόμενη οικονομική περίοδο.

Κοιτάζοντας προς τα πίσω, λοιπόν, μπορούμε να δούμε ότι ο στόχος του 2024 ήταν να ακολουθήσουμε μία ρεαλιστική οικονομική πολιτική, στο πλαίσιο φυσικά των δυνατοτήτων της οικονομίας μας.

Με βάση τα στοιχεία του σημερινού προϋπολογισμού, η επιδίωξη αυτή επετεύχθη και οδεύουμε πλέον σε μία νέα κατάσταση, που περιγράφεται από τη φράση «δημοσιονομική σύνεση». Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να διατηρηθούν τα θετικά οικονομικά επιτεύγματα της χώρας μας τη χρονιά αυτή. Να διατηρηθούν, δηλαδή, η δραστική αποκλιμάκωση του δημοσίου χρέους, καθώς και η σημαντική μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και ταυτόχρονα να διατηρήσουμε τους θετικούς δείκτες οικονομικής ανάπτυξης με παράλληλη μείωση των φόρων. Επίσης, πρέπει να προχωρήσει η σταδιακή και σταθερή αύξηση του μέσου διαθέσιμου εισοδήματος, που άρχισε από το 2019 και να καταφέρουμε να επιλύσουμε έτσι καθημερινές δυσκολίες των συμπολιτών μας.

Είναι δεδομένο ότι οι καιροί είναι απαιτητικοί. Το άμεσο και έμμεσο γεωπολιτικό περιβάλλον δοκιμάζεται και αυτό σημαίνει πως η αναπτυξιακή αυτή πορεία της ελληνικής οικονομίας σίγουρα δεν συμβαίνει σε ήρεμους καιρούς αλλά σε ένα δύσκολο και αβέβαιο διεθνές περιβάλλον. Είναι, επομένως, παραπάνω από σημαντικό να καταφέρουμε να διατηρήσουμε το θετικό κλίμα της οικονομίας μας, για να έχουμε την ασφάλεια της οικονομικής μας επάρκειας.

Το 2025 προβλέπεται να αποτελέσει για την Ελλάδα το τρίτο συνεχόμενο έτος μετά την ανάκτηση των απωλειών ΑΕΠ της πανδημίας που θα καταγράψει ρυθμό ανάπτυξης -πραγματικής ανάπτυξης- άνω του 2%. Το σημαντικότερο, όμως, είναι ότι η οικονομική μας πολιτική όλα αυτά τα χρόνια επέτρεψε την αύξηση των δαπανών σε μια σειρά από τομείς που είχαν σοβαρές ελλείψεις. Για παράδειγμα, για την υγεία, στην περίοδο 2019-2025, οι δαπάνες αυξάνονται 74,4% και για τα νοσοκομεία 120,8%.

Το αποτέλεσμα αυτής της αύξησης είναι ορατό και σε τοπικό επίπεδο. Στην Πέλλα, δηλαδή, αυτήν την στιγμή υλοποιούνται σε επίπεδο υποδομών ανακαινίσεις και ενεργειακές αναβαθμίσεις όλων των κέντρων υγείας, της Αριδαίας, της Σκύδρας, της Κρύας Βρύσης, της Άρτισσας αλλά και των νοσοκομειακών μονάδων της Έδεσσας και των Γιαννιτσών, τα έργα επέκτασης της ΜΕΘ Γιαννιτσών, η ανακαίνιση των χειρουργείων στην Έδεσσα και στα Γιαννιτσά, καθώς και η ενεργειακή αναβάθμιση και στις δύο νοσοκομειακές μονάδες. Πριν από δύο εβδομάδες, μάλιστα, έγιναν και τα εγκαίνια της ανακαινισμένης βάσης του τομέα του ΕΚΑΒ της Έδεσσας.

Παράλληλα, η ένταξη της Πέλλας στις άγονες περιοχές τύπου Α' θα βοηθήσει σημαντικά στην προσέλκυση ιατρικού προσωπικού, αλλά και θα δώσει κίνητρα στους ήδη υπηρετούντες να παραμείνουν.

Και εδώ έρχεται, λοιπόν, η σύγκριση. Πέρυσι, στην τοποθέτησή μου επί του προϋπολογισμού, είχα αναφερθεί στο ζήτημα της έλλειψης γιατρών και ότι αυτό το ζήτημα θα πρέπει να επιλυθεί. Μπορεί ακόμη, βέβαια, να μην έχει δοθεί μόνιμη και οριστική λύση στο πρόβλημα, όμως μπορούμε να πούμε με σιγουριά πλέον ότι μόλις έναν χρόνο μετά έχουν γίνει σημαντικά βήματα και πολύ σύντομα πιστεύω -και αυτό φαίνεται από τις προκηρύξεις που τρέχουν και από τις συμμετοχές, οι οποίες υπάρχουν- πως θα έχουμε πολύ θετικά αποτελέσματα.

Πέρα, όμως, από τον τομέα της υγείας, θεωρώ πως από την στιγμή που έχουμε καταφέρει να σταθεροποιήσουμε την οικονομία μας είναι σημαντικό να στραφούμε περισσότερο προς την ανάπτυξη της επαρχίας συνολικά, να δώσουμε κίνητρα στους ανθρώπους της να επιστρέψουν και να τη συγκρατήσουν από την

ερήμωση και την απαξίωση. Κάθε επένδυση που γίνεται σε μια επαρχιακή πόλη μπορεί να δημιουργήσει ένα νέο κέντρο, το οποίο θα φέρει και πάλι ζωή και ελπίδα στους ανθρώπους που ζουν εκεί.

Αναφέρομαι και πάλι στην Πέλλα, γιατί, πέρα από τόπος καταγωγής μου, θεωρώ ότι είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα επαρχίας που έχει πραγματικά εφόδια ανάπτυξης. Ο οδικός άξονας Θεσσαλονίκης-Γιαννιτών-Έδεσσας, που ναι μεν έχει δρομολογηθεί και έχει περάσει στη β' φάση του ανταγωνιστικού διαλόγου, είναι ένα έργο που πραγματικά πρέπει να επισπευθεί, γιατί θα δώσει σημαντική ανάσα τόσο στους κατοίκους και επαγγελματίες της περιοχής, όσο πραγματικά και στην περαιτέρω τουριστική ανάπτυξη.

Το ίδιο ισχύει και για το Φράγμα του Αλμωπαίου, που θα δώσει πνοή στους παραγωγούς και τους επαγγελματίες.

Αντίστοιχα, το δικαστικό μέγαρο της Έδεσσας είναι ένα πολυαναμενόμενο έργο, το οποίο έχει δρομολογηθεί με τη διαδικασία ΣΔΙΤ, καθώς και η κατασκευή του δικαστικού μεγάρου στα Γιαννιτσά, που υπάρχει δέσμευση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης και αναμένεται η εξεύρεση της χρηματοδότησης.

Οι υποδομές και η αναβάθμιση ενισχύουν πραγματικά την ποιότητα της ζωής των κατοίκων και δίνουν κίνητρα στους νέους μας να παραμένουν ή ακόμα και να επιστρέφουν στις πόλεις τους. Για παράδειγμα, θα έλεγα το Χιονοδρομικό Κέντρο Βόρας, που τελευταία έγινε και μία συζήτηση όσον αφορά στη λειτουργία του, που επιλύεται και από τις 20 του μηνός θα ξεκινήσει, αποτελεί ένα κόσμημα για την περιοχή μας και έναν ισχυρό πόλο έλξης. Χρειάζεται, όμως, και αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό και εκεί θα πρέπει να βρεθούν περισσότερα κονδύλια από το πρόγραμμα του Ταμείου Ανάκαμψης, που έχει προταθεί μελέτη, για να μπορέσει και αυτό να τύχει της έγκρισης.

Το ίδιο συμβαίνει και με τα Λουτρά του Πόζαρ, που έχουμε την ευκαιρία μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης να τα αναπτύξουμε.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επιστημονώ και την ανάγκη αναβάθμισης του αγροτικού τομέα. Οι προκλήσεις του κλάδου πλέον είναι πάρα πολλές. Και είναι πάρα πολλές ειδικά με την αλλαγή του κλίματος, που αποτελεί πλέον μείζον ζήτημα και μεγάλο πρόβλημα για τους παραγωγούς. Προκλήσεις, όπως και οι ολοένα συχνότερες, έντονες, ακραίες και άκαιρες βροχοπτώσεις ή οι ιώσεις που ταλανίζουν τελευταία πολλές καλλιέργειες -και έχουμε τέτοιο φαινόμενο στην περιοχή μου-, ενδεχομένως και αυτές να οφείλονται στο πλαίσιο της αλλαγής του κλίματος. Πραγματικά, απαιτείται μια νέα και αποτελεσματική στρατηγική.

Πρέπει να δούμε ξανά ολιστικά, θα έλεγα, την αγροτική πολιτική, γιατί η αγροτική οικονομία στηρίζει και μπορεί να στηρίξει ουσιαστικά και δυναμικά την τοπική και εθνική οικονομία.

Κυρία Πρόεδρε, η δημοσιονομική σύνεση που προβλέπει ο προϋπολογισμός του 2025 αλλά και η ταυτόχρονη μεταρρυθμιστική πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση αποβλέπουν στη δημιουργία μιας θωρακισμένη και σταθερής οικονομικής πραγματικότητας για όλους τους Έλληνες πολίτες. Πολλά ακόμα χρειάζονται να γίνουν, αλλά όταν οι βάσεις είναι σταθερές, το οικοδόμημα μπορεί να αντέξει. Προς αυτήν την κατεύθυνση θεωρώ ότι κινείται και αυτός ο προϋπολογισμός, τον οποίο και υπερψηφίζουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού Βουλευτής της ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχικά θα κάνω μία γενική αναφορά για την οικονομική κατάσταση της χώρας και στη συνέχεια θα αναφερθώ στον τομέα της Δικαιοσύνης, έτσι όπως αποτυπώνεται στον προϋπολογισμό.

Στον προϋπολογισμό του 2025 αποτυπώνεται η νεοφιλελεύθερη προσέγγιση, που διαπερνά το σύνολο των πολιτικών της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, με προτεραιότητα την εμπέδωση της καρτελοποίησης της οικονομίας της αγοράς -τράπεζες, ενέργεια, αλυσίδες τροφίμων-, τις ιδιωτικοποιήσεις, τις φορολο-

γικές ελαφρύνσεις για τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους και την υποβάθμιση του κοινωνικού κράτους.

Εκτός στόχων βρίσκονται η οικονομική ανάπτυξη για την κοινωνική πλειοψηφία και η εξακτίνωσή της στην περιφέρεια, η κοινωνική συνοχή και η βιώσιμη διαχείριση των δημοσίων πόρων. Έτσι, ενισχύονται οι κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες.

Ενδεικτική είναι η υποχρηματοδότηση, οι περικοπές των δημοσίων πολιτικών για την υγεία, για την εκπαίδευση, για την πρόνοια, Ας σημειωθεί -και το υπογραμμίζω- ότι ακόμη και σήμερα οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί καλούνται να καλύψουν τα κενά που υπάρχουν στο εκπαιδευτικό σύστημα. Μεγάλη πληγή αυτή. Όμως τα κενά εξακολουθούν να υπάρχουν και σήμερα μήνα Δεκέμβριο και μάλιστα σε ειδικότητες καθηγητών, όπως τα Μαθηματικά και η Οικονομία. Ενδεικτικά Λύκειο Τροπαίων της απομονωμένης Γορτυνίας Αρκαδίας, παραδείγματος χάριν, ακόμη και σήμερα υπάρχουν κενά.

Δεδομένης της αύξησης των τιμών στα τρόφιμα, στα είδη πρώτης ανάγκης και στην ενέργεια, οι μισθοί και οι συντάξεις δεν μπορούν να καλύψουν στοιχειώδεις ανάγκες των λαϊκών νοικοκυριών. Παρότι το ΑΕΠ έχει σημειώσει αύξηση, για την οποία η Κυβέρνησή σας, κύριε Υπουργέ, επαίρεται, η αγοραστική δύναμη και το διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων αποκαλύπτουν ότι η μεγέθυνση του ΑΕΠ από μόνη της δεν λείει τίποτα. Την ώρα που το ΑΕΠ τρέχει, οι μισθοί ακολουθούν μπουσουλώντας. Με το πρόσφατο νομοσχέδιο που ψηφίσατε, και έγινε νόμος, δεν επαναφέρετε τη συλλογική αυτονομία, η οποία είναι βασικό στοιχείο του συλλογικού εργατικού δικαίου. Οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση των μισθών. Στον αντίποδα τα κέρδη των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων, των εισηγμένων εταιρειών έχουν εκτοξευθεί.

Συνεπώς, με την πολιτική σας και με την ενίσχυση των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων δεν προωθείται η πραγματική οικονομική ανάπτυξη ούτε δημιουργούνται ποιοτικές και σταθερές θέσεις εργασίας, αλλά επισφαλείς, μερικής απασχόλησης, εκ περιτροπής. Η εξάρτηση της ελληνικής οικονομίας από τους μεγάλους και ισχυρούς παίκτες είναι ακόμη μεγαλύτερη. Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα βρίσκεται στο στόχαστρο -σχέδιο Πισσαρίδη- και βέβαια εκτός του κυβερνητικού ενδιαφέροντος, εκτός της τραπεζικής χρηματοδότησης και εκτός των προγραμμάτων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Σε αυτό το πλαίσιο κινείται και η φορολογική πολιτική. Πρόκειται για έναν φορο-προϋπολογισμό, αφού τα έσοδα εξαρτώνται σε υπερβολικό βαθμό από τους φόρους και βέβαια τους έμμεσους φόρους που επιβαρύνουν τα λαϊκά και μεσαία στρώματα, σε αντίθεση με τους άμεσους φόρους που συνδέονται με τη φοροδοτική ικανότητα, αποτελούν μικρότερο ποσοστό των εσόδων ενώ όλες οι πολιτικές ελαφρύνσεις της Κυβέρνησής σας αποσκοπούν στη μείωση της φορολόγησης των υψηλότερων εισοδημάτων, ενισχύοντας τις ανισότητες.

Εμείς έχουμε προτείνει μια άλλη φορολογική πολιτική, με μείωση των έμμεσων φόρων και βέβαια αναλογικότητα στους άμεσους φόρους.

Σε σχέση με τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Είναι γεγονός ότι το κράτος δικαίου και η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης στη χώρα μας έχουν τρωθεί από τότε που αναλάβατε, κύριε Υπουργέ, τη διακυβέρνηση της χώρας. Η απροσχημάτιστη προσπάθεια συγκάλυψης των ευθυνών σας στα μεγάλα σκάνδαλα των υποκλοπών και του εγκλήματος των Τεμπών, καθώς και ο τρόπος που οι κρατικές αρχές χειρίστηκαν έως τώρα τις υποθέσεις αυτές, αποδεικνύουν ότι υπάρχει σοβαρό πρόβλημα υπονόμησης του κράτους δικαίου και λειτουργίας των θεσμών της χώρας μας.

Χαρακτηριστικό στοιχείο της κυβερνητικής επιχείρησης συσκότισης των ευθυνών και στο σκάνδαλο των υποκλοπών και στο έγκλημα των Τεμπών είναι ο τρόπος που αντιμετωπίζονται οι ανεξάρτητες αρχές και συγκεκριμένα η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, που είναι επιφορτισμένη με το έργο του ελέγχου και της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών, η υπονόμηση του έργου της από πλευράς σας, η απαξίωση του ρόλου της, αλλά και του ίδιου του προέδρου της

και μάλιστα με μία βεβιασμένη επιχείρηση αλλαγής της σύνθεσης της λίγο πριν ελεγχθεί η ΕΥΠ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Η δικαιοσύνη από πλευράς χρόνου απονομής της πάσχει και αυτή στη χώρα μας. Αυτό αποτυπώνεται στους χρόνους έκδοσης αποφάσεων, που είναι από τους μεγαλύτερους στην Ευρώπη, ενώ πλήθος καταδικαστικών αποφάσεων από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έχουν εκδοθεί εις βάρος μας γι' αυτόν τον λόγο. Χρειάζεται ψηφιακός εκσυγχρονισμός στη δικαιοσύνη για να υπάρχει ταχύτερη απονομή. Οι πόροι είναι μειωμένοι σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια και θα έλεγα ότι ο ψηφιακός εκσυγχρονισμός που είχε αρχίσει επί της διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ αυτήν την στιγμή δεν προχωρεί και δεν μπορεί να ολοκληρωθεί.

Η απονομή της δικαιοσύνης δεν είναι μόνο θέμα ψηφιακού εκσυγχρονισμού, είναι και θέμα προσωπικού, είναι θέμα δικαστικών λειτουργών, εισαγγελικών λειτουργών και δικαστικών υπαλλήλων. Και ξέρουμε και βλέπουμε ότι αυτήν την στιγμή υπάρχουν πολύ μεγάλα κενά, στα δικαστήρια και βέβαια με τον νέο δικαστικό χάρτη, που έγινε μάλιστα καθ' υπόδειξη της Παγκόσμιας Τράπεζας, δεν δίδονται λύσεις, αλλά τουναντίον η απονομή της δικαιοσύνης θα επιβραδυνθεί και άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δύο τελευταίες παρατηρήσεις.

Ο προϋπολογισμός κινείται στις ράγες της γνωστής νεοφιλελεύθερης πολιτικής που ακολουθεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Ενισχύονται οι κοινωνικές και οι περιφερειακές ανισότητες. Η ελληνική περιφέρεια βρίσκεται «στην απ' έξω» των πολιτικών της Κυβέρνησης. Η ελληνική ύπαιθρος ερημώνει και με την απαξίωση της πρωτογενούς παραγωγής, όπως αναπτύχθηκε από τον τομεάρχη-εισηγητή μας στη διάρκεια της σημερινής συζήτησης, αλλά και με την απομάκρυνση κοινωφελών δομών και υπηρεσιών από τις περιοχές που είναι προβληματικές, απομακρυσμένες από τα κέντρα, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι της υπαίθρου να μην εξυπηρετούνται και να ταλαιπωρούνται συνεχώς.

Συνεπώς, στον προϋπολογισμό αποτυπώνεται το παραγωγικό υπόδειγμα που είναι το ίδιο με αυτό μέσω του οποίου εσείς οδηγήσατε τη χώρα στη χρεοκοπία. Χρειάζεται ένα άλλο παραγωγικό μοντέλο, ένα άλλο παραγωγικό υπόδειγμα, που να στηρίζεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας, στην εργασία στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα και βέβαια στην εργασία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Χριστόδουλος Στεφανιάδης Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η συζήτηση και η κύρωση του παρόντος προϋπολογισμού αποτελεί μία από τις κορυφαίες, αν όχι την κορυφαία διαδικασία του νομοθετικού Σώματος.

Δύο είναι οι πυλώνες που χαρακτηρίζουν αυτόν τον προϋπολογισμό. Ο πρώτος είναι η δημοσιονομική σταθερότητα και η υπευθυνότητα και ο δεύτερος η οικονομική ανάπτυξη. Χρυσή τομή μεταξύ των δύο, πιστεύω, επιτυγχάνεται με αυτόν τον προϋπολογισμό. Έχουμε ανάγκη από πολιτικές που ενισχύουν το εισόδημα και βοηθούν τους Έλληνες πολίτες, γιατί αντικειμενικά το κόστος ζωής, η ακρίβεια, αποτελεί ένα πανθομολογούμενο πρόβλημα αυτή την εποχή, για διάφορους λόγους.

Βρισκόμαστε στην αρχή μιας καθοριστικής χρονιάς, καθώς κλείνει πολύ δυναμικά το 2024 με εξαιρετικά, κατά την άποψή μου, αποτελέσματα για τη χώρα μας. Αυτό είναι αποτέλεσμα τόσο της μεθοδικής, συστηματικής και εστιασμένης αναπτυξιακής πολιτικής της Κυβέρνησης της χώρας μας, όσο και της εργασίας και της υπομονής θα έλεγα του ελληνικού λαού.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η χώρα μας σημειώνει το τέταρτο υψη-

λότερο πρωτογενές πλεόνασμα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ παράλληλα η ανάπτυξη της οικονομίας παραμένει υψηλότερη από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Το συνολικό δημοσιονομικό έλλειμμα μειώνεται σημαντικά και ανέρχεται στο 0,7% του ΑΕΠ στην εκτίμησή του έτους, τώρα και είναι χαμηλότερο από ότι είχε προβλεφθεί στον προϋπολογισμό της προηγούμενης χρονιάς. Σημειωτέον ότι καταγράφεται για τη χώρα μας η μεγαλύτερη μείωση του δημοσίου χρέους σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και είναι δεύτερη μεγαλύτερη παγκόσμια.

Μίλησα στην αρχή για έναν προϋπολογισμό με έντονα κοινωνικά χαρακτηριστικά. Εδώ, ενώ οι φόροι μειώνονται και θα συνεχίσουν να μειώνονται, τα έσοδα αυξάνονται χάρη στην πάταξη της φοροδιαφυγής, ένας όρος που τον ακούμε δεκαετίες. Η συζήτηση στην Ελλάδα, που γίνεται πολλές δεκαετίες, περιστρέφεται γύρω από την φοροδιαφυγή. Αλλά τι επέτυχε αυτή η Κυβέρνηση; Πράγματι επέτυχε μείωση της φοροδιαφυγής με θετικά βέβαια αποτελέσματα. Ειδικότερα του 2024 το κράτος εισέπραξε επιπλέον 3,7 δισεκατομμύρια ευρώ από φόρους, κάτι στο οποίο μαζί με τα άλλα συνέβαλαν και παρεμβάσεις όπως η διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με το κέντρο, η εφαρμογή του Mydata και η επέκταση των ηλεκτρονικών συναλλαγών των πολιτών.

Παράλληλα, ένα ακόμα μεγάλο ζήτημα είναι η ανεργία. Είμαστε απόλυτα ικανοποιημένοι γιατί η ανεργία στην Ελλάδα παρουσιάζει τη μεγαλύτερη μείωση σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ οι πραγματικές αμοιβές και τα εισοδήματα αυξάνονται με γρήγορους με ταχείς ρυθμούς. Χαρακτηριστικά δημιουργήθηκαν, όπως είπα emphaticά ο Υπουργός κ. Μαρινάκης, μισό εκατομμύριο νέες θέσεις εργασίας. Και βέβαια αυτές οι θέσεις δημιουργήθηκαν όχι τελείως τυχαία, αλλά γιατί το περιβάλλον ευόνοσε να δημιουργηθούν αυτές οι θέσεις. Επίσης ο κατώτατος βασικός μισθός διαμορφώθηκε στα 830 ευρώ. Επιπλέον, από το 2019 μέχρι το 2025 έχουν αυξηθεί κατά 23% οι δαπάνες για τις συντάξεις.

Το ποσοστό του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού μειώθηκε και αναμένεται να μειωθεί περαιτέρω. Ενώ, επίσης, έχουμε σταδιακή αποκλιμάκωση με αντικειμενικούς δείκτες του πληθωρισμού.

Τι αναμένεται, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το 2025; Αρχικά νέες δημοσιονομικές παρεμβάσεις της τάξεως του 1,12 δισ. ευρώ, αύξηση των δαπανών των συντάξεων κατά 0,96 δισ. ευρώ και παράλληλα αύξηση των δαπανών Υπουργείων και φορέων.

Παράλληλα αναμένεται η παραλαβή υλικού εξοπλιστικών συστημάτων, που είναι πολύ σημαντικό. Στον τομέα της άμυνας η χώρα μας με θυσίες του ελληνικού λαού εξοπλίζεται ταχέως και αποτελεί σημαντικά, ταχέως με την παραλαβή νεοτάτου τύπου πλοίων -στις φρεγάτες αναφέρομαι- και αεροσκαφών και αποτελεσματικά με τις δυνατότητες που παρέχονται για την αποτρεπτική άμυνα της χώρας σε αυτή την ταραγμένη εποχή που ζούμε και με έναν όχι συνεργάσιμο και όχι καλό γείτονα. Αυτό αφορά ιδιαίτερα τα νησιά του Αιγαίου και βέβαια την ακριτική Σάμο, που έχω την τιμή να εκπροσωπώ.

Η εθνική άμυνα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πάντα στο επίκεντρο της κυβερνητικής πολιτικής. Από το 2019 οι δαπάνες χαρακτηρίστηκαν για την άμυνα έχουν αυξηθεί κατά 73,4%.

Βάση δίνεται στην επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Το 2025 στόχος είναι να γίνουν επενδύσεις στην Ελλάδα και να βοηθηθούν νέοι γονείς, οπότε σε αυτό το πεδίο δίδονται ακόμα περισσότερα κίνητρα για καινοτομία και συγχωνεύσεις, καταργείται ο φόρος επιτηδεύματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, ισχύει η φοροαπαλλαγή οικειοθελών παροχών επιχειρήσεων υπέρ νέων γονέων και κατά 1% μειώνονται οι ασφαλιστικές εισφορές από την 1^η Ιανουαρίου του 2025. Παράλληλα ο ΕΝΦΙΑ μειώνεται κατά 20% για κατοικίες που ασφαλιζονται για φυσικές καταστροφές, οι οποίες είναι παρούσες, δυστυχώς, στην εποχή μας.

Μια σημαντική αλλαγή έρχεται στον χώρο της υγείας. Επιπλέον θα εφαρμοστεί αυτοτελής φορολόγηση των εφημεριών των γιατρών του ΕΣΥ, κάτι το οποίο ήταν ένα αίτημα διαχρονικό και θα βοηθήσει στην καλύτερη λειτουργία του συστήματος υγείας.

Η υγεία, κυρίες και κύριοι, πάντα είναι στο επίκεντρο της Κυ-

βέρνησης και της κοινωνίας. Από το 2019 ως το 2025 η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη έχει αυξήσει κατά 74,4% τις δαπάνες για την υγεία και κατά 120,8% τις δαπάνες για υποδομές στα νοσοκομεία.

Το ίδιο ισχύει για την παιδεία, με αύξηση των δαπανών για το διάστημα αυτό κατά 73%.

Τα αποτελέσματα της κλιματικής κρίσης η οποία πλήττει τη χώρα μας, δυστυχώς, όπως όλο τον πλανήτη, είναι παρόντα. Στον τομέα αυτό αυξάνονται κατά 474 εκατομμύρια ευρώ οι δαπάνες και οι δράσεις για την πράσινη ανάπτυξη και τις συναφείς άλλες δράσεις.

Στον τομέα των επενδύσεων η χώρα παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αύξηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά 74% την τελευταία πενταετία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε σε μια εποχή, σε μια περίοδο και περιοχή πολύ ταραγμένη που συντελούνται κοσμοϊστορικά ανατρεπτικά γεγονότα. Σε αυτήν την περιοχή η χώρα μας είναι ένας χώρος οικονομικής σταθερότητας και πολιτικής συνοχής κι αυτό πρέπει να το διατηρήσουμε.

Είπε ο Υπουργός κ. Μαρινάκης ότι σε παλαιότερες εποχές διερωτάτο με αγωνία πώς θα μας χωρέσει αυτή η χώρα ή ποια χώρα θα μας χωρέσει. Πράγματι τότε είχε δίκιο. Αλλά σήμερα αυτή η χώρα που έρχεται από μακριά, πηγαίνει πολύ μακριά, μας χωράει όλους και πολύ περισσότερους.

Στηρίζω οπωσδήποτε τον προϋπολογισμό και παρακαλώ να τον υπερψηφίσετε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Όλγα Γεροβασίλη): Τον λόγο έχει τώρα ο Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου κ. Παναγιωτόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Όταν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενέσκηψε το μεταναστευτικό πρόβλημα στη χώρα, με τον δραματικό τρόπο που ενέσκηψε κατά τη διετία 2015-2017, οι συνθήκες ήταν εντελώς διαφορετικές και δεν ήταν μόνο εντελώς διαφορετικό το διεθνές περιβάλλον που ήταν πολύ πιο σταθερό τότε. Υπήρχε ανυπαρξία κρατικής οργάνωσης. Υπήρχε ανάγκη δημιουργίας δομών υποδοχής, καταγραφής και επεξεργασίας αιτημάτων ασύλου σε μεγάλους αριθμούς βέβαια εκείνες τις μέρες, από το σημείο μηδέν σχεδόν.

Υπήρχε τεράστια εμπροσθοβαρής ευρωπαϊκή βοήθεια σε κονδύλια για την επείγουσα αντιμετώπιση μιας έκτακτης κατάστασης. Θυμίζω ότι την περίοδο 2014-2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διέθεσε στην Ελλάδα κονδύλια ύψους 3,4 δισ. ευρώ. Υπήρχε η πρωτοβουλία κινήσεων περισσότερο σε διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΔΟΜ, ή σε φορείς της κοινωνίας των πολιτών, δηλαδή μη κυβερνητικές οργανώσεις, παρά στο κράτος, μέχρι σημείου υπερβολής σε κάποιες περιπτώσεις.

Υπήρχε μια συγκεκριμένη κυβερνητική πολιτική -θα έλεγα ανοιχτών συνόρων, δηλαδή, μιας χώρας εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση με όρους τράνζιτ και βέβαια με προορισμό μια Ευρώπη που είχε και αυτή διαφορετική πολιτική συνολικά πάνω στο μεταναστευτικό, ιδίως κάποιες μεγάλες χώρες της Ευρώπης, όπως η Γερμανία. Υπήρχε μία ανησυχία στην κοινωνία, ένα αίσθημα ανασφάλειας, ιδίως στα νησιά. Τα ζήσαμε όλα αυτά.

Στα χρόνια που ακολούθησαν και ιδίως κατά την τελευταία πενταετία, η Ελλάδα οργανώθηκε καλύτερα για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, ιδίως μετά την κρίση της εργαλειοποίησης του μεταναστευτικού από τη γείτονα, κατά τον Μάρτιο του 2020 και την επιτυχία -εκ του αποτελέσματος- αντιμετώπιση της από την Ελλάδα.

Λήφθηκαν μέτρα θωράκισης των συνόρων, ιδίως στα χερσαία σύνορα, όπου και αποδίδουν. Τα θαλάσσια σύνορα είναι μια πολύ δύσκολη υπόθεση.

Δομήθηκε ένα ολοκληρωμένο σύστημα υποδοχής, καταγραφής και ταυτοποίησης, αλλά και επεξεργασίας αιτημάτων ασύλου με τρόπο αποτελεσματικό.

Δημιουργήθηκαν μηχανισμοί προστασίας των ευάλωτων, όπως ας πούμε τα ασυνόδευτα ανήλικα. Κάνω ιδιαίτερη μνεία στον Εθνικό Μηχανισμό Επείγουσας Ανταπόκρισης, που πήρε και τα

εύσημα από διεθνείς οργανισμούς ως διεθνής καλή πρακτική.

Η συνεργασία μεταξύ κράτους και φορέων κοινωνίας των πολιτών, δηλαδή ΜΚΟ, έγινε, θα έλεγα, αρκετά αποδοτική. Η διαχείριση του προβλήματος πέρασε στα χέρια του κράτους με τη δόμηση ενός αυστηρού, αλλά δίκαιου συστήματος και όλα αυτά με μικρότερη, σε σύγκριση με την πρώτη περίοδο, ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Κατά την περίοδο 2021-2027 που διανύουμε τα ευρωπαϊκά κονδύλια για τη διαχείριση του μεταναστευτικού ανέρχονται στα 1,6 δισεκατομμύρια σε σύγκριση με τα 3,4 της περιόδου 2014-2020.

Το μεταναστευτικό έπαψε να αποτελεί πρωτεύουσα αιτία ανησυχίας στην κοινωνία. Η κατάσταση περιήλθε υπό έλεγχο, ιδίως μετά τη διετία του Covid, 2020-2022, όπου όπως καταλαβαίνετε οι ροές περίπου μηδενίστηκαν.

Σήμερα όμως μια σειρά από σύνθετους και αλληλεπιδρώντες παράγοντες προκαλούν μια νέα έξαρση του μεταναστευτικού, με νέα στοιχεία αυτής της έξαρσης τον μόνιμο πλέον χαρακτήρα -ήρθε για να μείνει το πρόβλημα, και όχι μόνο στην Ελλάδα- τον έντονα πολιτικό αντίκτυπο, ιδίως στις δυτικές κοινωνίες των χωρών υποδοχής, και την έμφαση στην ασφάλεια των συνόρων, την εκτεταμένη γεωπολιτική αναταραχή στην ευρύτερη γειτονία μας -μαίνονται τρεις πόλεμοι αυτήν την στιγμή, σε διάφορα στάδια ο καθένας, με πιο πρόσφατη την ανάφλεξη στη Συρία- και βέβαια την κλιματική κρίση, που ωθεί πολλούς σε πολλές χώρες να εγκαταλείψουν τις εστίες τους για να επιβιώσουν, απλά και μόνο για να επιβιώσουν.

Όλα αυτά οδηγούν σε σημαντική αύξηση των μεταναστευτικών και προσφυγικών ροών ήδη από το τέλος του 2023. Στη χώρα μας οι ροές για το 2024 είναι αυξημένες κατά 30% με 35% περίπου σε σχέση με το 2023. Θα έλεγα ότι υπό τις συνθήκες αυτές το σύστημα αντέχει, αν και υπό πίεση. Η χωρητικότητα στις δομές σε όλη την επικράτεια είναι στο 67% περίπου, αλλά σε κάποια νησιά είναι στο 100%. Και βέβαια εδώ μπορώ να πω ότι τις επόμενες μέρες θα μετακινηθεί ικανός αριθμός, περί τα δύο χιλιάδες άτομα, από τις δομές των νησιών προς την ενδοχώρα, προκειμένου να ανακουφιστεί εκεί το σύστημα.

Η πίεση υφίσταται περισσότερο από τον ανατολικό διάδρομο, από την Τουρκία δηλαδή, και ιδίως στα νησιά του Νοτιοανατολικού Αιγαίου, αλλά πλέον υφίσταται -εκεί που μέχρι πρότινος θα έλεγα ότι ήταν πολύ μικρότερος- και στον διάδρομο από τις ακτές της Βόρειας Αφρικής, από τις λιβυκές ακτές, μέσω Κρήτης στην ενδοχώρα.

Αν και η διαχείριση του μεταναστευτικού για την Ελλάδα και την Ευρώπη γίνεται με όρους ασφαλώς καθημερινής διαχείρισης κρίσης των παρόντων ή παρόντων μεταναστευτικών ροών, εντούτοις ο στρατηγικός στόχος του Υπουργείου και της Κυβέρνησης παραμένει αφενός ο έλεγχος της παράτυπης μετανάστευσης και αφετέρου η οργάνωση της νόμιμης μετανάστευσης. Η σχετική νομοθετική πρωτοβουλία θα τεθεί υπό την κρίση της Κυβέρνησης στις μέρες που έρχονται και στο πρώτο τρίμηνο του 2025 εκτιμώ ότι θα έρθει προς νομοθέτηση στη Βουλή.

Μέσα σε αυτό, λοιπόν, το πλαίσιο, με προοπτική μάλλον επιδείνωσης, άρα και αυξημένων αναγκών υποστήριξης και χρηματοδότησης του προβλήματος, η οικονομική διαχείριση αποτελεί και αποκτά ιδιαίτερη σημασία.

Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Μετανάστευσης του 2025 προβλέπονται πιστώσεις για την εκτέλεση της αποστολής του, κυρίως για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για τη μετανάστευση, αφενός μεν με τη νόμιμη είσοδο, διαμονή και κοινωνική ένταξη πολιτών τρίτων χωρών στην ελληνική επικράτεια, αφετέρου δε με την ταυτοποίηση και υποδοχή πολιτών τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα χωρίς νόμιμες διατυπώσεις, παράνομα δηλαδή.

Επίσης προβλέπεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εθνικής πολιτικής για τη χορήγηση ασύλου ή άλλων μορφών διεθνούς προστασίας. Μεταξύ άλλων προβλέπεται η λειτουργία της αρχής προσφυγών, ο συντονισμός και η αποτελεσματική δράση των υπηρεσιών υποδοχής και ταυτοποίησης, καθώς και ο προσδιορισμός των αναγκών ίδρυσης και επέκτασης κέντρων υποδοχής και δομών φιλοξενίας, ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η εποπτεία της εθνικής στρατηγικής για την προστασία των ασυνόδευτων και

των χωρισμένων από την οικογένειά τους ανηλίκων, η πιστοποίηση και ο έλεγχος νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθώς και η στήριξη των τοπικών κοινωνιών που επιβαρύνονται από τη λειτουργία μονάδων φιλοξενίας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ**)

Εκεί υπάρχει το Ταμείο Αλληλεγγύης, που προικοδοτείται ετησίως με 25 εκατομμύρια ευρώ. Μέσα στο 2024 χρηματοδοτήσε έργα πάνω από 12 εκατομμύρια ευρώ. Συνολικά από το 2020, οπότε και ιδρύθηκε, χρηματοδοτήθηκαν εκατόν ογδόντα έξι έργα, ή προμήθειες, ή υποδομές, ή μελέτες, συνολικού προϋπολογισμού πάνω από 80 εκατομμύρια ευρώ. Εδώ, λοιπόν, με ανταποδοτικούς όρους το Ταμείο αυτό στηρίζει περιοχές και τοπικές κοινωνίες που υφίστανται στην επικράτειά τους τη λειτουργία δομών.

Οι πιστώσεις για δημόσιες επενδύσεις για το έτος 2025 ανέρχονται σε 334 εκατομμύρια ευρώ, 305 εκατομμύρια από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος, δηλαδή τα ευρωπαϊκά κονδύλια, και 29 εκατομμύρια από το εθνικό σκέλος, αυξημένες κατά τι σε σχέση με το 2024, ενώ ποσό ύψους 28 εκατομμυρίων ευρώ θα διατεθεί για τη χρηματοδότηση επιμέρους δράσεων του Υπουργείου από το Ταμείο Ανθεκτικότητας και Ανάκαμψης.

Ο τακτικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των 141,8 εκατομμυρίων. Αυτό το ποσό καλύπτει τις πάγιες και λειτουργικές ανάγκες της λειτουργίας του συστήματος σε όλη την επικράτεια.

Το Υπουργείο Μετανάστευσης είναι από τα κορυφαία Υπουργεία σε ποσοστό απορροφητικότητας, πάνω από 90% του ορίου πιστώσεων στο χρηματοδοτούμενο σκέλος. Επομένως, τα λεφτά που διατίθενται στο Υπουργείο απορροφώνται λόγω των αναγκών.

Παράλληλα, όμως καταβλήθηκε ιδιαίτερη προσπάθεια να εξορθολογιστεί και η οικονομική διαχείριση, με έμφαση στην αποπληρωμή εκκρεμοτήτων και υποχρεώσεων σε όλο το εύρος του συστήματος, δηλαδή προμηθευτές στο λεγόμενο «facility management», ήτοι συντήρηση, καθαριότητα, φύλαξη και ασφάλεια, σίτιση, κατασκευαστικό, νομική συνδρομή, ΜΚΟ και φορείς κοινωνίας πολιτών.

Από τον Ιούνιο του 2016 πληρώθηκαν από το Υπουργείο 160 εκατομμύρια στις υποχρεώσεις αυτές. Εντός του Δεκεμβρίου πληρώνονται 110 εκατομμύρια, σε έναν αγώνα δρόμου πραγματικά, που κάνουν οι υπηρεσίες για να τακτοποιήσουν υποχρεώσεις, μέσα βέβαια από μια αύξηση του ορίου των πιστώσεων σε συνεινόηση με το Υπουργείο Οικονομικών κατά 100 περίπου εκατομμύρια.

Αυτές τις μέρες ολοκληρώνονται και οι αποπληρωμές των εκκρεμοτήτων στη νομική συνδρομή, στους δικηγόρους δηλαδή, που έχουν παράσχει υπηρεσίες στο σύστημα, ενώ οφειλές δώδεκα και δεκαεσσάρων μηνών σε αναδόχους ανήκουν πλέον στο παρελθόν. Οφειλές σε ΜΚΟ, ύψους 25 εκατομμυρίων ευρώ, έχουν πληρωθεί στο 100%.

Έχει σημασία για να δραστηριοποιηθούν αυτοί οι φορείς στο πεδίο και να παρέχουν υπηρεσίες, ενώ το μεγάλο αγκάθι, αυτό της διερμηνείας, διευθετήθηκε -αγκάθι, αλλά απαραίτητη η διερμηνεία εντελώς για τη λειτουργία του συστήματος- διευθετήθηκε, λοιπόν, με την υπογραφή χθες νέων εκτελεστικών συμβάσεων για την υπηρεσία υποδοχής και ταυτοποίησης αφενός, για τη Γραμματεία Ευαλτών αφετέρου. Ήδη οι διερμηνείς έχουν αναλάβει δράση στο πεδίο. Ακολουθεί εντός ημερών η τρίτη εκτελεστική για την υπηρεσία ασύλου, αλλά πλέον το σύστημα λειτουργεί κανονικά. Στόχος η κανονικοποίηση του συστήματος των πληρωμών εν όψει των νέων μεγάλων συμφωνιών πλαισίου σε σίτιση και FM εντός του 2025.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο προϋπολογισμός του 2025 είναι μια δύσκολη άσκηση ισορροπίας ανάμεσα στη δημοσιονομική υπευθυνότητα, την οικονομική ανάπτυξη, τη θωράκιση της χώρας και σε γεωπολιτικά επικίνδυνους καιρούς και τις κοινωνικές ανάγκες, που αντιμετωπίζονται, στο μέτρο του δυνατού πάντα, από την υπερπόδοση της οικονομίας.

Δεν ζούμε ασφαλώς σε έναν οικονομικό παράδεισο και οι συν-

θήκες, και στο μεταναστευτικό αλλά και αλλού, δεν γίνονται ευκολότερες και δεν πρόκειται να γίνουν ευκολότερες στο μέλλον. Όμως, μέσα σε αυτήν την πολυσύνθετη και πολυδιάστατη οικονομική και γεωπολιτική καταιγίδα, το καράβι πορεύεται με πορεία σταθερή και με ικανό κυβερνήτη.

Υπερψηφίζω τον προϋπολογισμό.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ, και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει από το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας ο κ. Στολτίδης και ακολουθεί ο κ. Φερχάτ.

Κύριε Στολτίδη, έχετε τον λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Λοιπόν κοιτάξτε πώς καταντήσατε τον λαό μας με τους προϋπολογισμούς σας. Τα στοιχεία είναι από ΣΕΒ, ΕΛΙΑΜΕΠ, ΟΗΕ.

Το πλουσιότερο 10% στην Ελλάδα κατείχε το 2009 το 38% του συνολικού πλούτου. Το 2015 κατείχε το 42% του συνολικού πλούτου και σήμερα κατέχει το 55,1 του συνολικού πλούτου. Να τα εκατοστήσετε. Αυτή την αθλιότητα εσείς την ονομάζετε ανθρώπινη κοινωνία;

Στο ευαγγέλιό σας, την Ευρωπαϊκή Ένωση, το 10% του πληθυσμού κατέχει το 67% του συνολικού πλούτου. Πολύ προχώ. Με αυτό το πράγμα θέλετε να μας συγκλίνετε; Το παλεύετε καλά βέβαια, είναι αλήθεια. Αλλά είστε πολύ πίσω γιατί εδώ υπάρχει δυνατό Κομμουνιστικό Κόμμα και ταξικό εργατικό κίνημα και τέτοια σύγκλιση θα κάνουμε τα πάντα να μην τη δείτε.

Πάμε να δούμε πιο συγκεκριμένα. Στην Ελλάδα το 0,1 του πληθυσμού κατέχει 224 δισεκατομμύρια. Το 10% κατέχει 478 δισεκατομμύρια. Εσείς τα μαζέψατε όλα εκεί μόνοι σας, με τα μνημόνια, με τα μαξιλάρια. Εκεί μέσα είναι οι κλεμμένες συντάξεις, ό,τι λείπει από τα ασφαλιστικά ταμεία, τα αιματηρά φορολογικά έσοδα, η καταλήστευση του μισθού και του εισοδήματος των εργαζομένων και των λαϊκών στρωμάτων. Το αποτέλεσμα; Το 72,5 των Ελλήνων, κοντά 7 εκατομμύρια, κατέχουν μόνο 2,64 δισεκατομμύρια ευρώ. Εφτά εκατομμύρια Έλληνες έχουν με τα επίσημα στοιχεία έως 1.000 ευρώ καταθέσεις. Οι μισοί από αυτούς είναι επίσημα κάτω από το όριο της φτώχειας και οι άλλοι μισοί με το ένα πόδι μέσα.

Ο νέος αδιέξοτος προϋπολογισμός σας πάλι αφαιρεί και άλλα από αυτούς και τα δίνει πάλι σε αυτούς το 1% που κολυμπάνε στα δισεκατομμύρια. Δεν φτάνει, δηλαδή, που όλα τα κοράκια που ξαμολήσατε ρήμαξαν τον μισθό, το εισόδημα, με τα κόστη σε ρεύμα, σε σούπερ μάρκετ κ.τ.λ., με κέρδη ασύλληπτα -τράπεζες 3,5 δισεκατομμύρια σε εννέα μήνες, 1,3 μόνο η ΔΕΗ σε εννέα μήνες, δισεκατομμύρια οι σουπερμακάρες, 21 δισεκατομμύρια οι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο τον τελευταίο χρόνο- εσείς οι απίστευτοι ακόμα και τα έσοδα από το αυξημένο ΦΠΑ λόγω της ακρίβειας τα επιστρέφετε πάλι σε αυτούς. Τα 6 δισεκατομμύρια υπερέσοδα, 3 του προηγούμενου χρόνου και του επόμενου, φτάνουν για υπενήντα χιλιάδες υγειονομικούς που λείπουν, με 20% αύξηση μισθού και δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου με 1,3 δισεκατομμύριο, σαράντα πέντε χιλιάδες δασκάλους που λείπουν με τις ίδιες αυξήσεις, με μισό δισεκατομμύριό. Όλα τα προϋπολογισμένα αντιπλημμυρικά έργα σε όλη την Ελλάδα 2 δισεκατομμύρια. Τον δέκατο τρίτο και δέκατο τέταρτο μισθό για τους δημόσιους υπαλλήλους όλους που είναι 2 δισεκατομμύρια. Κι εσείς χωρίς καμμία ντροπή τα δίνετε και αυτά πάλι στα παράσιτα. Ιδού πώς.

Συν 2 δισεκατομμύρια παραπάνω για το χρέος, για να μπορείτε να το αυξάνετε με πιο φτηνά δάνεια για το κεφάλαιο. Συν 2 δισεκατομμύρια για τους επιχειρηματικούς ομίλους από 12,5 πέρυσι, σε 14,5 φέτος. Αυτούς που έσκισαν από τα κέρδη, δηλαδή. Συν 2 δισεκατομμύρια για το δολοφονικό ΝΑΤΟ από 5 σε 7 δισεκατομμύρια. Επειδή φυσικά δεν φανταίνεται να σας βγαίνει το όργιο με τα φωτοβολταϊκά και τις ανεμογεννήτριες που έφαγαν από τον λαό μας πάνω από 30 δισεκατομμύρια και επειδή βλέπετε νέα καπιταλιστική κρίση να κοντεύει ανοίγετε νέα πεδία κερδοφορίας αυτή τη φορά με περισσότερα όπλα που θα καταπιούν πολλές δεκάδες δισεκατομμύρια από τις τσέπες του λαού μας για να βάλουν οι εγχώριοι όμιλοι μαζί με τους συμμάχους τους στο χέρι

τον πλούτο άλλων λαών ισοπεδώνοντάς τους προσφέροντας και τον λαό μας ως στόχο ισχυρών πυρηνικών δυνάμεων. Κουβέντα για όλα αυτά. Από κανέναν. Κουβέντα για τα 87 δισεκατομμύρια που χρωστάνε οι πιο ισχυροί όμιλοι που και καλά δεν τα βρίσκετε. Τα ψάχνετε αφού τα έχουν σε άλλα σημεία από αυτά που φουρντάρουν. Κουβέντα για τα ατελείωτα δισεκατομμύρια που οφείλουν αυτοί που δεν δίνουν τίποτα, όπως εφοπλιστές και τράπεζες. Το ίδιο κόλπο κάθε χρόνο. Κρατάτε 1 δισεκατομμύριο, το τραβάτε από εδώ το τραβάτε από κει και βγάζετε τα γνωστά καλάθια καπαμά. Το ίδιο κόλπο ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ αλλά και οι υπόλοιποι ψάχνετε μερικά εκατομμύρια από κάποια υπερκέρδη για να προτείνετε καλάθια καπαμά διαφορετική βερσιόν.

Ξέρετε όλοι σας ότι γκρεμίζεστε στην εμπιστοσύνη του λαού. Γι' αυτό πριν έναν μήνα το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σας τράβηξε το αυτί. Σας είπε «ψάξτε να βρείτε τρόπο να τουμπάρετε τον λαό γιατί ξεφεύγει και ψάχνει πιο ριζοσπαστικές πολιτικές λύσεις». Η αλήθεια είναι ότι κάνετε φιλότιμες προσπάθειες για την κατασκευή νέου πολιτικού πόλου εξαπάτησης του λαού. Δεν σας βγήκε ο ΣΥΡΙΖΑ που έγδαρε τον λαό και ακόμη κοιμούνται με όνειρα γλυκά οι καπιταλιστές στο μαξιλάρι των 38 δισεκατομμυρίων που τους άφησε κι έτσι πιάσατε να αναστήσετε ποιον; Το ΠΑΣΟΚ. Το κόμμα που το έστειλε ο λαός μας στα αζήτητα. Το κόμμα που ξέρει ότι έπρεπε στωικά να περιμένει δυο-τρεις γενιές να ξεχαστεί ότι ρήμαξε οποιεσδήποτε κατακτήσεις δεκαετιών στην παραγωγή, στα εργατικά δικαιώματα, στα συνδικαλιστικά δικαιώματα του λαού μας. Το κόμμα που έχει δώσει όρκους πίστης σε κάθε άρθρο σε όλα τα μνημόνια. Το κόμμα που τα στελέχη του πρωτοστατούν στο γκρέμισμα κάθε συλλογικής εργατικής κατακτάσεως μαζί, βέβαια, με τους δικούς σας συνδικαλιστές, τους ανθρώπους, δηλαδή, της εργοδοσίας του κινήματος. Καλή ανάσταση, λοιπόν.

Επειδή και κυρίως με τη συμβολή και την παρέμβαση του Κομμουνιστικού Κόμματος όλο και περισσότερος κόσμος βλέπει ότι η δική σας σύγκλιση σημαίνει κατώτατο μισθό πείνας, σημαίνει μέσο μισθό να γκρεμίζεται, σημαίνει ότι με τα προαπατούμενα του Ταμείου Ανάκαμψης προετοιμάζονται νέα «κοράκια» να ορμήσουν στον μισθό του, στο εισόδημα -εκτός από το ρεύμα, τράπεζες, τρόφιμα έρχονται τώρα τα «κοράκια» του νερού, της ασφάλισης και πόσα άλλα- όλο και περισσότεροι -και το ξέρετε πολύ καλά- διαλέγουν μία άλλη σύγκλιση, αυτή τη σύγκλιση των διεκδικησέων τους με τις ανάγκες τους. Οργανώνονται σε πολλά νέα σωματεία. Ετοιμάζονται μαζικά. Απαλλάσσονται από τους ανθρώπους της εργοδοσίας, τους ανθρώπους σας στο συνδικαλιστικό κίνημα, περνάνε στην αντεπίθεση. Αυτή η σύγκλιση οδήγησε τους λιμενεργάτες, τους μεταλλωρύχους, στους οικοδόμους, τους ντελβεράδες σε νίκες και κατακτήσεις καταργώντας στην πράξη αντεργατικά εκτρώματα και μνημονιακούς όρους. Πολλαπλασιάζονται όμως και αυτοί που θα παλέψουν για μία άλλη σύγκλιση. Τη σύγκλιση των παραγωγικών δυνάμεων με το μόνο κοινωνικοοικονομικό σύστημα στο οποίο αυτές χωράνε. Αυτό για homework.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Σενετάκης από τη Νέα Δημοκρατία και ακολουθεί ο κ. Φερχάτ. Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΣΕΝΕΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, παρακολουθώ με κατανόηση την προσπάθεια των Βουλευτών της Αντιπολίτευσης να ανασύρουν από το χροντούλαπο της ιστορίας άλλη μία φράση του Ανδρέα Παπανδρέου που λέει πως «όταν ευημερούν οι αριθμοί, δυστυχούν οι άνθρωποι». Ειλικρινά εκπλήσσομαι από την αφέλεια τους να πιστεύουν ότι με τα συνθήματα μιας άλλης εποχής θα πείσουν τους Έλληνες πολίτες ότι ο προϋπολογισμός που θα υπερψηφίσουμε είναι η αριθμητική απεικόνιση της δυστυχίας τους. Τι και αν μέσα σε πέντε χρόνια μισό εκατομμύριο Ελληνίδες και Έλληνες βρήκαν δουλειά στη μεγαλύτερη μείωση ανεργίας σε όλη την Ευρώπη. Για εκείνους αυτό είναι δυστυχία. Τι και αν οι πραγματικές αμοιβές και τα εισοδήματα έχουν αυξηθεί. Για εκείνους αυτό είναι δυστυχία. Τι και αν το ποσοστό των συμπατριωτών μας που νιώθουν τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού έχει μειωθεί. Για

εκείνους είναι δυστυχία. Τι και αν οι συντάξεις έχουν αυξηθεί. Για εκείνους και αυτό είναι δυστυχία.

Ακούστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, εμείς δεν υποστηρίζουμε ούτε πανηγυρίζουμε ότι η Ελλάδα έγινε Ελβετία σε πέντε χρόνια αλλά δεν μπορούμε να δεχτούμε την πλάσματική εικόνα μιζέριας και δυστυχίας που παρουσιάζετε και διακινείτε. Εντάξει να δεχτούμε -όπως λέει ευγενικά και θεσμικά ο Πρωθυπουργός μας για να σας δικαιολογήσει- ότι ο ρόλος της Αντιπολίτευσης είναι να αντιπολιτεύεται την Κυβέρνηση. Είναι όμως άλλο πράγμα η κριτική για πολιτικές επιλογές που αποδεικνύονται αναποτελεσματικές -αν αποδεικνύονται- και είναι άλλο πράγμα η παραποίηση της πραγματικότητας. Ή ακόμα χειρότερα η απαξίωση χειροπιαστών επιτευγμάτων που εξασφαλίζουν στη χώρα πολιτική σταθερότητα, κοινωνική ομαλότητα και οικονομική κανονικότητα. Όταν για παράδειγμα ο προϋπολογισμός που θα ψηφίσουμε εγκρίθηκε χωρίς επιφυλάξεις από την Κομισιόν δεν είναι κάτι που το απαξιώνει αβασάνιστα. Πόσω μάλλον να απαξιώνεται από πολιτικούς και κόμματα που έχουν ζήσει την εμπειρία της διακυβέρνησης και γνωρίζουν και τη δυσκολία του να επιτύχεις έναν δημοσιονομικό στόχο αλλά και τις δυσκολίες που θα αντιμετωπίσεις αν δεν τον πετύχεις. Κι εσείς σύντροφοι του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΡΙΖΑ και της Νέας Αριστεράς έχετε εμπειρία. Τη ζησάτε. Θα έπρεπε να είστε πιο προσεκτικοί και πιο υπεύθυνοι στην κριτική σας. Αλλά, δυστυχώς, δεν πήρατε το μάθημά σας.

Το ότι η Κυβέρνηση παίρνει τα εύσημα από οικούς αξιολόγησης και διεθνείς οργανισμούς, όπως πρόσφατα και από τον ΟΟΣΑ, δεν το απαξιώνει αβασάνιστα, διότι η δημοσιονομική πειθαρχία που διατηρούμε ως κόρη οφθαλμού εμπνέει την εμπιστοσύνη που με κόπο κερδίζουμε στο διεθνές στερέωμα και τις αγορές από τις οποίες δανειζόμαστε.

Και δεν είναι μόνο η πρόσβαση σε δανεισμό που μας διασφαλίζει η δημοσιονομική πειθαρχία. Είναι κυρίως το αίσθημα εμπιστοσύνης που δημιουργεί σε όσους θέλουν να επενδύσουν στην Ελλάδα. Το ότι πετύχαμε τη μεγαλύτερη αύξηση επενδύσεων στην Ευρώπη κατά 64% τα τελευταία χρόνια είναι προϊόν αταλάντευτης πολιτικής επιλογής, της δικής μας πολιτικής επιλογής που απέφερε πραγματική ψήφο εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία και τη χώρα. Ούτε αυτό είναι κάτι που το απαξιώνει αβασάνιστα, διότι οι επενδύσεις φέρνουν νέες και καλοπληρωμένες δουλειές, που με τη σειρά τους συμβάλλουν στην αύξηση των εισοδημάτων και αποταμιεύσεων, που με τη σειρά τους συμβάλλουν και εξηγούν -κάτι που δεν θέλετε να καταλάβετε- την αύξηση των δημοσίων εσόδων παρά τις συνεχείς μειώσεις των φόρων που και εκεί είμαστε πρωταθλητές στην Ευρώπη. Και όταν έρχονται επενδύσεις, δημιουργούνται δουλειές, παράγεται προϊόν, αναπόφευκτα αυξάνονται και οι εξαγωγές, όπου και εδώ είχαμε τη μεγαλύτερη αύξηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και οι εξαγωγές με τη σειρά τους συμβάλλουν στη μείωση του ελλείμματος και την επίτευξη πρωτογενών πλεονασμάτων. Είχαμε το τέταρτο υψηλότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όλα αυτά λόγω της δημοσιονομικής πειθαρχίας, εξαιτίας της οποίας πετύχαμε τη μεγαλύτερη μείωση δημοσίου χρέους σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη δεύτερη μεγαλύτερη παγκοσμίως. Και όμως, εσείς επιμένετε να τα απαξιώνετε αβασάνιστα.

Και απορώ πώς είναι δυνατόν αυτή η πολιτική επιλογή δημοσιονομικής υπευθυνότητας να λοιδορείται. Η εξήγηση είναι μία: Λαϊκισμός. Όμως και η εξήγηση που προκαλεί απορία, διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, μετά από όσα απέφερε η χώρα από ανεύθυνους λαϊκιστές το λαϊκιστικό σας αφήγημα δεν πουλάει. Οι Ελληνίδες και οι Έλληνες είναι πιο υποψιασμένοι και δεν αγοράζουν φθηνά, τετριμμένα και παρωχημένα συνθήματα, διότι έχουν πλέον καταλάβει καλά ότι οι αριθμοί είναι πεισματάρηκοι, όπως η πραγματικότητα σκληρή αλλά δίκαιη. Και όταν ακούν ακοσολόγητες και πρόχειρες προτάσεις, αντιλαμβάνονται πως κινδύνους που θα επέφερε μία νέα δημοσιονομική εκτροπή, όπως αντιλαμβάνονται ότι το κράτος πρέπει να είναι ισχυρό σε άμυνα και ταμειακά αποθέματα για να μπορεί και να αμύνεται διασφαλίζοντας την ελευθερία για την ευημερία, αλλά και για να παρεμβάινει όπου και όταν χρειάζεται για να ενισχύσει τους ευάλωτους.

Αυτό με απλά λόγια συνιστά μία πολιτική επιλογή με κοινωνικό

πρόσμημο και ανθρώπινο πρόσωπο, διότι ο προϋπολογισμός που θα υπερψηφίσουμε δεν είναι απρόσωπος, δίνει έμφαση στην κοινωνία και τον άνθρωπο. Είναι οι συνταξιούχοι που θα δουν την τρίτη διαδοχική αύξηση των συντάξεών τους. Είναι οι φοιτητές, οι μαθητές και οι γονείς τους που διαπιστώνουν την αύξηση των δαπανών για το σχολείο και το πανεπιστήμιο. Είναι οι ασθενείς και οι εργαζόμενοι στο ΕΣΥ που διαπιστώνουν την αύξηση των δαπανών για την υγεία. Είναι οι αγρότες που έχουν μόνιμη επιστροφή του ειδικού φόρου κατανάλωσης. Είναι τα νοικοκυριά στα οποία μειώνονται επιπλέον δώδεκα φόροι. Είναι οι ελεύθεροι επαγγελματίες στους οποίους καταργείται επιτέλους το τέλος επιτηδεύματος. Είναι οι νέοι εργαζόμενοι που εισέρχονται στην αγορά εργασίας με πολύ υψηλότερο μισθό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πίσω από τους αριθμούς που κάποιος της Αντιπολίτευσης λοιδορούν βρίσκονται άνθρωποι, και με μία διαφορά, όμως, από το ταίπατό σας. Πίσω από τους αριθμούς που ευημερούν υπάρχουν άνθρωποι που μέριμνά μας είναι να ευημερούν. Αυτή είναι η νέα πραγματικότητα που όσο και αν κάποιος προσπαθούν να διαστρεβλώσουν τόσο εκείνη θα τους διαψεύει. Η σημερινή Ελλάδα δεν έχει καμμία σχέση με την Ελλάδα που παραλάβαμε το 2019. Το 2025 θα είναι πολύ καλύτερη, πόσω μάλλον το 2027.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει από τη Νέα Αριστερά ο κ. Φερχάτ και ακολουθεί ο κ. Χατζηβασιλείου.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΟΖΓΚΙΟΥΡ ΦΕΡΧΑΤ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνάδελφοι της Κυβέρνησης, σας ακούμε να λέτε ότι όλα είναι καλώς καμωμένα και ότι πρέπει και η Αντιπολίτευση να χαίρεται και να πανηγυρίζει όπως εσείς. Ίσως εμφορείστε από το πνεύμα των εορτών που πλησιάζουν. Όμως, πίσω από το προσωπείο σας κρύβεται ένας άκρατος νεοφιλελευθερισμός που συνδυάζει το μέγιστο όφελος των λίγων και τη φτωχοποίηση και καταδίκη ενός ολόκληρου λαού.

Ο κρατικός προϋπολογισμός του 2025 επιβεβαιώνει τη βαθιά αντιλαϊκή πολιτική της Κυβέρνησης, επιβεβαιώνει την αδιαφορία στα προβλήματα επιβίωσης που αντιμετωπίζει η πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας, επιβεβαιώνει την αδιαφορία στη συνεχώς μειούμενη αγοραστική δύναμη των συμπολιτών μας που μας κατατάσσει στις τελευταίες θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβεβαιώνει την όξυνση μιας ταξικής, δημοσιονομικής δομής με τα χαμηλά και μεσαία εισοδήματα να επιβαρύνονται δυσανάλογα από τη λαίλαπα της υπερφορολόγησης.

Και ακόμα πιο εξοργιστικό είναι το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός του 2025 εν μέσω μιας απίστευτης στεγαστικής επισφάλειας και κρίσης που πέφτει στις πλάτες του πιο ενεργού τμήματος της ελληνικής κοινωνίας προβλέπει τη μείωση του κονδυλίου για επίδομα στέγασης κατά 60 εκατομμύρια ευρώ.

Ειδικότερα τώρα στον τομέα μου για την υγεία, η μέχρι τώρα πολιτική σας έχει ως αποτέλεσμα την επιδείνωση της υπερβάλλουσας θνησιμότητας που κατατάσσει τη χώρα μας δεύτερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και πολύ πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, επίσης, δεύτερη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τρίτη στην ευρωπαϊκή ήπειρο σε ακάλυπτες ανάγκες υγείας, φτάνοντας το 13,1%, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι στο 3,8%.

Για πρώτη φορά στην ιστορία του το ΕΣΥ βρίσκεται σε τέτοια διαλυτική κατάσταση, τραγική υποστελέχωση, κλειστό το 40% των χειρουργικών αιθουσών, εκτίναξη των τιμών σε φάρμακα, ασυδοσία των μεγάλων ιδιωτικών ομίλων, ογκολογικοί ασθενείς που αναγκάζονται να επωμιστούν επιπλέον δαπάνες σε ακτινοθεραπείες, διαγνωστικές εξετάσεις και νοσηλείες, καταγγελίες για τραγική καθυστέρηση ιστολογικών αποτελεσμάτων λόγω υποστελέχωσης των βιοπαθολογικών κλινικών και τμημάτων, με δυσμενείς συνέπειες για τη ζωή των πολιτών.

Μπροστά σε αυτή την πραγματικότητα μάς κουνάτε το δάχτυλο και μας κατηγορείτε για πολιτική σκοπιμότητα και μίζερη συμπεριφορά. Ταυτόχρονα, πανηγυρίζεται η αύξηση των δαπα-

νών για την υγεία.

Ας δούμε, όμως, πραγματικά ποια θα είναι η αύξηση και πώς θα κατευθυνθούν αυτές οι δαπάνες. Σε ταμειακή βάση και στον τακτικό προϋπολογισμό οι δαπάνες για το Υπουργείο Υγείας εκτιμάται ότι θα κλείσουν στα 6,051 δισ. για το 2024, ενώ προϋπολογίζονται στα 6,608 δισ. ευρώ για το 2025. Η όποια αύξηση της χρηματοδότησης με την υποσημείωση του πληθωρισμού στο 3,2% εξηγείται από τις αυξημένες λειτουργικές δαπάνες, την ανάγκη αναπλήρωσης των μειωμένων εσόδων λόγω μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών κλάδου υγείας, την κάλυψη μέρους του 1,3 δισ. ευρώ απλήρωτων υποχρεώσεων των νοσοκομείων προς προμηθευτές και την αύξηση στις δαπάνες μισθοδοσίας του προσωπικού.

Μάλιστα, σύμφωνα με τη λειτουργική ταξινόμηση των δαπανών στον προϋπολογισμό του 2024 οι δαπάνες για την υγεία προβλέπονταν στα 12,82 δισεκατομμύρια ευρώ ή στο 5,48% του ΑΕΠ. Στον προϋπολογισμό του 2025 προβλέπονται μεν δαπάνες 13,46 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή έχουμε ονομαστική αύξηση 640 εκατομμυρίων ευρώ για την υγεία, μείωση, όμως, ως ποσοστό του ΑΕΠ στο 5,43%. Ας υπενθυμίσουμε ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι δαπάνες για την υγεία βρίσκονται στο 7,6% του ΑΕΠ.

Κατά συνέπεια, μη χρυσώνετε το χάπι και μας λέτε για την αύξηση των δαπανών για την υγεία. Μέρος από τα χρέη σας θα ξεπληρώσετε για τα οποία μας εγκαλεί και η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σε αντίθεση με τα προαναφερόμενα, φροντίστε για τη χρηματοδότηση της πολεμικής οικονομίας και όχι της αμυντικής θωράκισης όπως ισχυρίζεστε. Η Νέα Αριστερά είναι αντίθετη στα υπέρογκα εξοπλιστικά προγράμματα και ο Πρόεδρος μας έχει καλέσει όλες τις προοδευτικές δυνάμεις σε σύμπλευση καταψήφισης.

Ας δούμε λίγο και τι γίνεται στην περιφέρεια, καθώς οι προϋπολογισμοί σας κάθε χρόνο ενισχύουν τις περιφερειακές ανισότητες. Συγκεκριμένα για τη Ροδόπη, την εκλογική μου περιφέρεια, δεκαέξι μήνες από τις πυρκαγιές οι κάτοικοι που έχασαν την περιουσία τους συνεχίζουν να μετρούν τις πληγές τους. Καμμία αποζημίωση, καμμία ενέργεια για την προστασία των πληγέντων περιοχών από ενδεχόμενα πλημμυρικά φαινόμενα, κανένα μέτρο αποκατάστασης και προστασίας του περιβάλλοντος, κανέναν σοβαρό σχεδιασμό, καμμία αναπτυξιακή πολιτική για τη Ροδόπη και τη Θράκη γενικότερα.

Είναι μια περιφερειακή ενότητα με τεράστιο δημογραφικό πρόβλημα, χωρίς ενίσχυση του αγροτικού κόσμου, με τους καπνοπαραγωγούς να εγκαταλείπουν τα χωράφια τους λόγω δυσβάστακτων οικονομικών συνθηκών και εξοντωτικού κόστους παραγωγής, με τους βαμβακοπαραγωγούς και τους σιτοπαραγωγούς που καλλιεργούν το 80% της θρακικής γης αλλά δεν ξέρουν πόσοι και πώς θα έχουν τη δυνατότητα να βγουν στα χωράφια τους το 2025, με τους μελισσοκόμους να έχουν χάσει το 70% της παραγωγής τους λόγω καταστροφικών κλιματικών συνθηκών, χωρίς την έγκαιρη καταβολή αποζημιώσεων για καλλιεργείες που επλήγησαν λόγω λανθασμένων πολιτικών χειρισμών σε ΟΠΕΚΕΠΕ και ΕΛΓΑ -νομίζω ότι αυτό το έχετε παραδεχτεί και μέσω του Υπουργείου σας- χωρίς αξιοποίηση της διασυνοριακότητάς της.

Καταθέτω στα Πρακτικά επιστολή της ΟΕΒΕΣ Ροδόπης, που έφτασε σήμερα στα χέρια μου και κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για τις επιπτώσεις στην τοπική οικονομία λόγω της ένταξης της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας στη Συνθήκη Σένγκεν, αποδυναμωμένη η οικονομία η οποία θα πλήττεται ακόμα περισσότερο, με κλειστές επιχειρήσεις στην κάποτε ακμάζουσα βιομηχανική περιοχή Κομοτηνής και με πλείστες ακόμη επιχειρήσεις που κλείνουν εντός του αστικού ιστού και στα γύρω χωριά, με τους νέους, το πιο παραγωγικό κομμάτι της κοινωνίας μας, να εγκαταλείπουν τη χώρα.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Οζγκιούρ Φερχάτ καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα επιστολή, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Προφανώς, θα έχουμε πτώση της ανεργίας, γιατί με το δικό σας το σκεπτικό αν δεν υπάρχουν πολίτες δεν υπάρχουν και προβλήματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν νοείται βιώσιμη ανάπτυξη και ευημερούσα οικονομία όταν υπάρχουν άλυτα σοβαρά θεσμικά ζητήματα των τοπικών κοινωνιών, όπως γίνεται με τη μειονότητα της Θράκης που ενώ τα αιτήματά τους έχουν ωριμάσει εδώ και δεκαετίες και η διεκπεραίωσή τους θα αποτελούσε δημοκρατική τομή για τη χώρα μας, εντούτοις, παραμένουν άλυτα.

Αναφέρω ενδεικτικά παραδείγματα: Το ζήτημα εκλογής των μουφτήδων, με πλήρη αποδοχή από τη μειονότητα, τα θέματα της εκπαίδευσης, η απόδοση των βακουφικών δικαιωμάτων στη μειονότητα και άλλα παρεμφερή ζητήματα που μας απασχολούν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε. Τελειώνω.

Όλα αυτά πρέπει να λυθούν σε έναν ευρύ διάλογο με τη μειονότητα, ώστε να μην απασχολούν τα χρονίζοντα θεσμικά ζητήματα την τοπική κοινωνία και την κεντρική πολιτική σκηνή και να αποτελέσει η Θράκη ένα ισχυρό πεδίο δημοκρατίας, ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Μόνο έτσι η βιώσιμη ανάπτυξη και η οικονομική ευημερία της περιοχής θα θωρακιστεί και θα ανοίξει τους ορίζοντες, συγκαταλέγοντας σε αυτό το ευρύ φάσμα ανάπτυξης τη μειονότητα και την πλειονότητα της περιοχής που πολλές φορές προσπερνούν μαζί τις πολιτικές αγκυλώσεις, δίνοντας καθημερινά το παράδειγμα ειρηνικής, αρμονικής και πολυπολιτισμικής συμβίωσης.

Κλείνοντας, οι ασειτότητες με τα καλάθια του νοικοκυριού και τα καλάθια του Άη-Βασίλη δεν συγκρατούν τις τιμές ούτε διορθώνουν τις αδικίες. Δυστυχώς, το διαθέσιμο εισόδημα εξαντίζεται, ο πολίτης βάζει βαθιά το χέρι στην τσέπη για να έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, απροστάτευτος στις φωτιές, στις πλημμύρες, στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Φέρνεται έναν προϋπολογισμό που αγνοεί τα πραγματικά προβλήματα του κόσμου, που πλήττει ευθέως τα λαϊκά στρώματα, τον κόσμο της εργασίας και της αγροτιάς. Γι' αυτό και απαιτείται αλλαγή στρατηγικής με προτεραιότητα στους πολλούς και όχι στους λίγους που υπεραποτίεστε.

Εμείς, ως Νέα Αριστερά, με τη συμπόρευση αριστερών και προοδευτικών δυνάμεων, θα παλέψουμε για να ξανανθίσει η ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον στη χώρα μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Από τη Νέα Δημοκρατία τώρα τον λόγο έχει ο κ. Χατζηβασιλείου.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διανύουμε τη σημαντικότερη κοινοβουλευτική διαδικασία της χρονιάς, δηλαδή την ψήφιση του προϋπολογισμού. Δεν θα σταθώ στα αριθμητικά στοιχεία, τα οποία άλλωστε έχουν αναλύσει διεξοδικά και ο Υπουργός Οικονομικών και το επιτελείο της Κυβέρνησης αλλά και οι εισηγητές της Νέας Δημοκρατίας.

Θα επιχειρήσω να απαντήσω σε ερωτήματα που διατυπώθηκαν από την Αντιπολίτευση εδώ και αρκετές ημέρες σε αυτή την Αίθουσα. Πώς συμβιβάζεται ο πληθωρισμός με την αύξηση του εισοδήματος; Πώς είναι δυνατόν να αυξάνονται τα φορολογικά έσοδα ενώ έχουν μειωθεί κατά πολύ οι φόροι; Πώς γίνεται κάποιες δυνάμεις να παρομοιάζουν τη χώρα και την οικονομική της πορεία με εκείνη χωρών του πρώην ανατολικού μπλοκ και άλλα τέτοια διάφορα γραφικά.

Η πραγματικότητα, λοιπόν, είναι μία. Ο προϋπολογισμός αυτός επικυρώνει το νοικοκύρεμα της ελληνικής οικονομίας μαζί με την επιστροφή στη μεσαία τάξη όλων όσων στερήθηκε την τελευταία δεκαετία. Νοικοκύρεμα σημαίνει σταθεροί ρυθμοί ανάπτυξης, με ταυτόχρονη μείωση του δημοσίου χρέους. Σημαίνει χρηστή οικονομική διακυβέρνηση που δεν υποθηκεύει το μέλλον των παιδιών μας. Νοικοκύρεμα σημαίνει υψηλό πρωτογενές πλεόνασμα και έλλειμμα κοντά στο μηδέν.

Ναι, η Κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι πρωταθλήτρια στη μείωση φορολογικών βαρών και αυτή η πολιτική έφερε ακριβώς ανάπτυξη και αυξημένα έσοδα. Αυτό σημαίνει κοινωνική ενσυναίσθηση όχι νεοφιλελευθερισμός όπως ειπώθηκε πριν από λίγο εδώ.

Το επιχείρημα, επίσης, της Αντιπολίτευσης ότι το κράτος δόθηκε αφαιμάζει τους πολίτες επειδή εισέπραξε φέτος 3,7 δισεκατομμύρια περισσότερα από φόρους, είναι απολύτως αβάσιμο και έωλο.

Ας καταλάβουμε, λοιπόν, όλοι ότι τα φορολογικά έσοδα μπορούν να αυξάνονται χωρίς να αυξάνονται οι φόροι. Και γιατί συμβαίνει αυτό; Διότι η οικονομία αναπτύσσεται, η φοροδιαφυγή καταπολεμάται και η τεχνολογία βοηθά στην ορθότερη καταγραφή της φορολογικής ύλης. Έτσι, η Κυβέρνηση αύξησε τα δημόσια έσοδα, πράγμα που της επιτρέπει να μειώνει φόρους και να στηρίζει σταθερά την κοινωνία.

Άκουσα, επίσης, την άποψη συναδέλφων ότι η Κυβέρνηση δεν αυξάνει τους πόρους για την κοινωνική πολιτική παρά τα πλεονάσματα που έχει. Μα, χάρη ακριβώς στα έσοδα και στα πλεονάσματα εισχύνονται σταθερά οι δημόσιες επενδύσεις που στοχεύουν στην κοινωνική συνοχή. Και όσο και αν κάποιοι επιχειρούν να παραποιούν την πραγματικότητα, αυτή η Κυβέρνηση αύξησε μισθούς, αυτή η Κυβέρνηση αύξησε συντάξεις, αμοιβές εφημερίων, έδωσε επιδόματα σε μητέρες, σε φοιτητές, μείωσε ασφαλιστικές εισφορές, μείωσε τον ΕΝΦΙΑ κ.ο.κ..

Και έρχομαι τώρα στην καραμέλα περί δήθεν μισθών Βουλγαρίας. Αντιλαμβάνομαι, λοιπόν, ότι στην Αντιπολίτευση επιλέγουν την γκεμπελική μέθοδο «αν επαναλαμβάνεις συνέχεια ένα μεγάλο ψέμα τότε στο τέλος θα το πιστέψουν».

Ναι, κανείς μας στη Νέα Δημοκρατία δεν αρνείται ότι η ακρίβεια περιορίζει την αγοραστική δύναμη των πολιτών, αλλά και κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι την περασμένη τετραετία το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 8,5% και το μέσο εισόδημα κατά 23% περίπου. Η πληθωριστική κρίση αντιμετωπίζεται με μέσο της ενίσχυσης των εισοδημάτων με μόνιμα μέτρα μείωσης φόρων και αύξηση των μισθών.

Δυστυχώς, δεν υπάρχει μαγικό ραβδί, αλλά γίνεται μια μεθοδική, μια συστηματική προσπάθεια που φέρνει σταδιακά καρπούς. Και όλα αυτά η Κυβέρνηση αυτή τα πέτυχε έχοντας περάσει από δύο παγκόσμιες κρίσεις, την πανδημία αλλά και το ενεργειακό σοκ που ακολούθησε. Και όμως, πέτυχε την οικονομική ανάταξη και οι Έλληνες πολίτες βλέπουν ότι οι θυσίες τους έπιασαν τόπο. Η ανεργία δεν μειώθηκε 50% από τύχη. Οι πεντακάσιες χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας δεν δημιουργήθηκαν από σύμπτωση. Είναι ακριβώς αποτελέσματα των κυβερνητικών επιλογών και πολιτικών που εφήρμοσε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αναφερθώ και στις αμυντικές δαπάνες γιατί ακούω από το πρωί διάφορα στην Αίθουσα αυτή και λυπάμαι πραγματικά που ορισμένα κόμματα, είτε καταψηφίζουν τις αμυντικές δαπάνες είτε τις υπερψηφίζουν με ένα «ναι μεν αλλά».

Δυστυχώς, δεν είμαστε πια στη φάση όπου οι πόλεμοι γίνονται κάπου αλλού μακριά από την Ευρώπη. Με τον πόλεμο, λοιπόν, έξω από την πόρτα μας δεν έχουμε πια την πολυτέλεια να ευχόμαστε θεωρητικά παγκόσμια ειρήνη. Το δίλημμα, λοιπόν, «βούτυρο ή κανόνια» είναι παραπλανητικό.

Η Ελλάδα δεν βρίσκεται γεωγραφικά στην Ελβετία. Χρειάζεται να προβάλλει σταθερά και ισχύ και κύρος και αυτό γίνεται με δύο τρόπους: Ασκώντας υπεύθυνη εξωτερική πολιτική και θωρακίζοντας τις Ένοπλες Δυνάμεις. Και η Κυβέρνηση Μητσοτάκη ασκεί διπλωματία με αυτοπεποίθηση και με όπλο το Διεθνές Δίκαιο και ταυτόχρονα, χτίζει ισχυρή άμυνα, ισχυρή ασπίδα αποτροπής. Όλα τα άλλα κινούνται στη σφαίρα της άρνησης ή του φηνοπού λαϊκισμού.

Συνοψίζοντας, λοιπόν, από το 2019 και μετά η Κυβέρνηση αυτή είχε τέσσερις βασικές προτεραιότητες: Να αποκαταστήσει την εικόνα της πατρίδας, να δημιουργήσει θεμέλια οικονομικής ανάπτυξης για όλους τους πολίτες, να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη προς τους θεσμούς και την κοινωνική αλληλεγγύη και, φυσικά, να αμβλύνει τις κοινωνικές ανισότητες θωρακίζοντας τον κοινωνικό ιστό για τις γενιές του σήμερα αλλά και αυτές που θα ακολουθήσουν στο μέλλον.

Βλέποντας, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι συμβαίνει στη Γαλλία, στη Γερμανία, στην Ολλανδία, ακόμα και στην Αυστρία, καταλαβαίνουμε ότι οι δημαγωγοί και ο λαϊκισμός караδοκούν. Είναι στο χέρι, λοιπόν, κάθε υπεύθυνης ηγεσίας να δια-

χειριστεί με σύνεση τους διαθέσιμους πόρους της χώρας για να μεγιστοποιήσει το όφελος προς τους πολίτες της.

Εμείς, λοιπόν, αφουγκραζόμαστε τις προσδοκίες, ζυγίζουμε τις ανάγκες και φέρνουμε αποτέλεσμα, με σχέδιο, με μέτρο, με σύνεση και πάνω από όλα με ενσυναίσθηση. Αυτός ο προϋπολογισμός αυτά εκφράζει και αυτά θα κάνει πράξη. Σας καλώ, λοιπόν, να τον ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εμείς ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε, για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει ο Ανεξάρτητος Βουλευτής κ. Αυλωνίτης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έτσι όπως ακούω τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που είναι τόσο χαρούμενοι και περήφανοι, να οργανώσουν μια χοροεσπερίδα εδώ, όπως έκανε ο Όθωνας.

Το ξέρεις, Θεόφιλε, ότι εδώ γίνονταν χοροεσπερίδες;

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ:... (Δεν ακούστηκε)

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Ακούστε με, κύριοι συνάδελφοι. Ζούμε και εμείς στην ελληνική κοινωνία.

Κύριε Χατζηβασιλείου, δεν είμαστε λαϊκιστές ούτε ανόητοι. Όχι ότι είπατε τη λέξη ανόητοι, αλλά όπως με τόσο πειστικότητα προσαπθήσατε να πείσετε εμάς τους λίγους αλλά και τον λαό που σας ακούει θα τον προσβάλλετε ευθέως λες και δεν ξέρει, λες και δεν ζει τη φτώχεια. Δεν είναι γονατισμένος ο λαός μας, γονατισμένος είναι ο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε συνάδελφε, απευθύνεστε σε συνάδελφο που δεν έχει τη δυνατότητα να απαντήσει. Έτσι δεν είμαστε σύμφωνα με τον Κανονισμό. Σας παρακαλώ να απευθύνεστε στο Σώμα. Μην απευθύνεστε ονομαστικά σε συναδέλφους.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ έχω δει πάρα πολλές φορές να απευθύνονται από το Βήμα σε παρόντα συνάδελφο. Εν πάση περιπτώσει, θα σας ακούσω, κύριε Πρόεδρε, αλλά έχω την εντύπωση ότι διαφορετικά μιλάμε εδώ μέσα. Εν πάση περιπτώσει. Τώρα όμως με κάνετε να χάσω τον ειρμό μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Θα σας δώσω ένα λεπτό παραπάνω, κύριε συνάδελφε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Έλεγα ότι δεν μας τα λέτε καλά εδώ σε αυτή τη Βουλή. Μου έκαναν εντύπωση και αυτά που άκουσα από τον κ. Χατζηδάκη, όπως και από άλλους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας, για την ακρίβεια. Λέτε ότι οι τιμές στο σούπερ μάρκετ μειώθηκαν, αλλά δεν λέτε ότι η μείωση αφορά στο σύνολο των ειδών ενώ τα βασικά είδη διατροφής παρουσιάζουν αύξηση.

Παρακολούθησα αυτές τις ημέρες την αύξηση στα καταναλωτικά προϊόντα, αυτά τα οποία είναι ζωτικής σημασίας. Και το Ινστιτούτο Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών για τα τυροκομικά προϊόντα διαπίστωσε αύξηση κατά 1,35% για τα φρέσκα φρούτα και τα λαχανικά 2,09%, για τα φρέσκα κρέατα 2,13% και για τα ψάρια και θαλασσινά ακόμα 6,38%. Αυτοί οι αριθμοί δείχνουν, πράγματι, ευημερία!

Λέτε επίσης ότι και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι τιμές των αγαθών είναι αυξημένες. Πάντοτε τέτοιου είδους συγκρίσεις κάνετε. Δεν λέτε, όμως, ότι σε αυτές τις χώρες με τις οποίες κάνετε σύγκριση, το ύψος των εισοδημάτων είναι ασύγκριτα μεγαλύτερο από αυτό που έχουν οι Έλληνες πολίτες, και η αγοραστική δύναμή τους είναι ασύγκριτα μεγαλύτερη. Και το ότι λένε όλες οι στατιστικές ότι είμαστε λίγο πιο πάνω από τη Βουλγαρία και αυτό ψέμα και αυτό λαϊκισμός!

Δεν βλέπετε, επίσης, τη φτωχοποίηση των Ελλήνων όταν για τον Νοέμβριο το ποσοστό των καταναλωτών που ίσα ίσα τα βγάζει πέρα ανέρχεται στο 67%. Και αυτός ο αριθμός εφευρέθηκε από εμάς χάριν του λαϊκισμού μας! Επιβεβαιώνεται δηλαδή ο δείκτης της υποκειμενικής φτώχειας της EUROSTAT, που στη χώρα μας επηρεάζει το 67% του πληθυσμού, όπως είπα προηγουμένως, έναντι του 24% στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εφημέριε τις προδάλεις ο κ. Γεωργιάδης ότι υπάρχουν Έλληνες οι οποίοι νομίζουν ότι είναι φτωχοί. Ακούστε τώρα! Νομίζουν ότι

είναι φτωχοί! Ξύπνησαν και διαπίστωσαν ότι νομίζουν κάτι τέτοιο. Αυτό είναι ντροπή και κοροϊδία για τον ελληνικό λαό.

Να πω για τους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους. Στη χώρα μας ένας στους δύο εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα έχει μισθό κάτω από 1.000 ευρώ, κάπου κοντά στα 820 ευρώ καθαρά. Επιπλέον, σύμφωνα με την έκθεση «Ηλιος» σε σύνολο δύο εκατομμύρια τετρακόσιες ενενήντα πέντε χιλιάδες τετρακοσίων εξήντα τεσσάρων συνταξιούχων μόλις επτακόσιες δεκαοκτώ χιλιάδες είναι αυτοί που λαμβάνουν μέση σύνταξη μεγαλύτερη των 1.000 ευρώ μεικτά. Άλλοι τετρακόσιες εξήντα επτά χιλιάδες συνταξιούχοι παίρνουν μικρότερο ποσό σύνταξης από 700 ευρώ. Η ακριβή στέγη έχει καταντήσει βραχνάς για τους πολίτες. Το ενοίκιο απορροφά το 50% έως το 75% ενός μέσου μισθού. Αυτά που λέω και αυτά ψέματα είναι; Είναι και αυτά χάριν λαϊκισμού; Αυτό ακριβώς ονομάζει «υπερβολική στεγαστική επιβάρυνση» η EU-ROSTAT, που ορίζει ότι το ποσό στέγης πρέπει να είναι κάτω από το 40% του διαθέσιμου εισοδήματος.

Για τους περίφημους έμμεσους φόρους που μετά μανίας επιμένετε να διατηρείτε σε υψηλότερα επίπεδα και έχουν αποτελειώσει ουσιαστικά τους πολίτες ισχύουν τα εξής. Με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ για το 2023 οι εισπράξεις φόρων στην Ελλάδα αντιστοιχούν στο 39,8% του ΑΕΠ, το δέκατο υψηλότερο ποσοστό ανάμεσα σε τριάντα έξι χώρες.

Να σας πω και κάτι άλλο επειδή συγκρίνατε με την προηγούμενη κυβέρνηση τη δική σας πολιτική. Έχουν αυξηθεί οι φόροι κατά 42,5% από το 2021 μέχρι το 2024, κατά 53% από το 2021 μέχρι το 2023. Αυτοί είναι φόροι. Αμφισβητήστε, αν θέλετε, σας παρακαλώ αυτά τα ποσοστά. Με βάση τα στοιχεία του ΟΟΣΑ για το 2023, οι εισπράξεις φόρων στην Ελλάδα αντιστοιχούν, όπως είπα προηγουμένως, στο 39,3%. Μια από τις πλέον χαρακτηριστικές περιπτώσεις υπέρμετρης έμμεσης φορολόγησης είναι ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που πασχίζουμε με κάθε τρόπο να σας πείσουμε να τον μειώσετε, όπως να μειώσετε και τον ΦΠΑ που σε μερικές κατηγορίες τροφίμων και αγαθών και υπηρεσιών θα πρέπει να καταργηθεί και να φτάσει στο μηδέν.

Ακούστε τι λέει η Ένωση Σουπερμάρκετ Ελλάδας που σας το διαμήνυσε και εγγράφως. Λέει ότι η Κυβέρνηση οφείλει να μειώσει τον ΦΠΑ στον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης γιατί επηρεάζει το βιοτικό και το επενδυτικό επίπεδο της χώρας. Πανηγυρίζετε για τη μείωση της ανεργίας, για πεντακόσιες χιλιάδες ανθρωπούς που βρήκαν εργασία στην Ελλάδα. Ακούστε τι λένε οι ειδικοί εργατολόγοι. Λένε ότι η μείωση του εργατικού δυναμικού οφείλεται στην έκρηξη της μερικής απασχόλησης και στην απασχόληση των συνταξιούχων. Οι συνταξιούχοι ανέρχονται στον αριθμό των διακοσίων είκοσι χιλιάδων. Και αυτά δεν είναι στοιχεία δικά μου. Είναι στοιχεία του ΕΦΚΑ. Και εσείς πανηγυρίζετε για τις πεντακόσιες χιλιάδες. Και όλοι οι συνταξιούχοι δουλεύουν για να τα βγάλουν πέρα, και εσείς λέτε ότι μειώθηκε η ανεργία.

Τέλος, σύμφωνα με την EUROSTAT, η Ελλάδα συνεχίζει να έχει τη δεύτερη υψηλότερη ανεργία στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη Βοσνία και την τρίτη υψηλότερη ανεργία στους νέους, πάντα με στοιχεία. Και για πέστε μου σας παρακαλώ, τι έχετε κάνει εσείς για να βρείτε περισσότερα λεφτά με τη φορολόγηση των τραπεζών; Έχει ξαναγίνει αυτή η συζήτηση. Σας φέραμε ως Κίνημα Δημοκρατίας μια πρόταση για τη φορολόγηση του τραπεζικού συστήματος -Το θυμάστε; Το διαβάσατε; Το είδατε;- δηλαδή φορολόγηση που δίνει κίνητρα στις τράπεζες έτσι ώστε να χρηματοδοτήσουν την αγορά, και η φορολόγησή τους να γίνεται με κλιμακωτό τρόπο. Όχι βέβαια. Δεν το κάνατε, αλλά πάνω στον λαό ρίχνετε τους φόρους. Και επαναλαμβάνω τον αριθμό. Αυξήθηκαν 53% τα έσοδα από τον ΦΠΑ και 42,5% από φόρους. Και μου λέτε ότι δεν φορολογείτε τον ελληνικό λαό; Και μου λέτε ότι ο ελληνικός λαός δεν είναι γονατισμένος με αυτόν τον προϋπολογισμό, που του φέρνεται πίσω άλλα 2,5 δισεκατομμύρια φόρους; Και πανηγυρίζετε; Και θέλετε να κάνουμε και χοροεσπερίδα εδώ μέσα;

Να κάνω και δυο επισημάνσεις. Έχετε υποσχεθεί ότι θα φτιάξετε δικαστικό μέγαρο στην Αθήνα. Ταυτόχρονα εφαρμόζεται ο δικαστικός χάρτης της χώρας. Θα το κάνατε αυτό το έργο; Είναι μείζονος σημασίας. Και δεν προβλέπεται τίποτα ακριβώς στον

προϋπολογισμό όταν το έχετε υποσχεθεί στους δικηγόρους και στους δικαστές;

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με αυτό.

Για πέστε μου για το Υπουργείο Ναυτιλίας. Χρωστάτε το μεταφορικό ισοδύναμο; Το μεταφορικό ισοδύναμο δεν πρέπει να αποδίδεται αμέσως; Το αποδίδετε; Εσείς που είστε χαρούμενοι σήμερα και πανηγυρίζετε για τον προϋπολογισμό σας, ακούστε. Οφείλονται ο έκτος και ο έβδομος μήνας του 2023 -σας θυμίζω ότι το 2024 τελειώνει- με την υπόσχεση ότι το επόμενο διάστημα θα καταβληθούν και οι οφειλές μέχρι και τον ενδέκατο του 2023. Για δεύτερη φορά επαναλαμβάνω και λέω: του 2023!

Σας ρωτώ: είστε υποχρεωμένοι να δώσετε τα λεφτά του μεταφορικού ισοδυναμίου στους νησιώτες; Ξέρετε τι τραβάνε οι νησιώτες και τι σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζουν; Θα τα δώσετε;

Απίστευτο χρόνο θα μπορούσε να μιλήσει κάποιος για αυτά που καταγράφονται στον προϋπολογισμό. Εμείς δεν θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός αυτός είναι φοροπηχτικός. Δεν είναι αναπτυξιακός.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΟΓΙΑΚΑΣ: Τις δαπάνες...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Εσείς που είστε από την Ηγουμενίτσα να μου πείτε αν ο λαός που σας ψήφισε δεν είναι γονατισμένος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Σας έδωσα ένα λεπτό αλλά νομίζω ότι κάνετε κατάχρηση.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ - ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ: Εγώ είμαι από την Κέρκυρα και ξέρω τι συμβαίνει στην Ηγουμενίτσα και θα ανέβετε σε λίγο εσείς και θα πανηγυρίσετε. Δεν είναι έτσι και θα το δείτε στις επόμενες εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Σταρακά από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής και μετά ο κ. Λιούτας.

Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δυστυχώς, διαπιστώνουμε ότι σήμερα δεν συζητάμε για τον προϋπολογισμό. Σήμερα συζητάμε για τον λογαριασμό που πληρώνουν οι Έλληνες πολίτες και μάλιστα κάθε χρόνο και πιο ακριβά. Δυστυχώς, αυτή η Κυβέρνηση δεν λέει αλήθειες. Ενώ, για παράδειγμα, οι φοροαπαλλαγές και τα εισοδήματα που αφορούν τους πολίτες το 2025 ανέρχονται στο 1,6 δισεκατομμύριο ευρώ, οι πρόσθετοι φόροι που θα πληρώσουν το 2025 ανέρχονται στα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ. Βάζουμε πάλι το ερώτημα και λέμε: τελικά παίρνετε ή δίνετε; Παίρνετε, δηλαδή, περισσότερα από αυτά που δίνετε. Είναι τόσο απλή διαπίστωση.

Λέτε ότι οι φόροι ανεβαίνουν για έναν μόνο λόγο, επειδή ανεβαίνει το εισόδημα. Πάμε, λοιπόν, να δούμε πόσο ανέβηκε το πραγματικό ΑΕΠ και η απασχόληση από το 2019. Ανέβηκε μόλις λίγο πάνω από το 9% το 2024. Πόσο ανέβηκε ο μέσος μισθός, σύμφωνα με την EUROSTAT; Ανέβηκε περίπου 11% στο τέλος του 2024, σύμφωνα με τον Υπουργό. Άρα, 30% από τους εργαζόμενους πληρώνονται πολύ κάτω από τον μέσο όρο, από τον κατώτατο. Πόσο ανέβηκαν οι φόροι την πενταετία σας; Ανέβηκαν 30% και ειδικά τα έσοδα του ΦΠΑ, 43%. Κάθε επίδομα που δίνετε στους πολίτες το έχετε πάρει πίσω στα μουλωχτά μέσω των σουπερμάρκετ, μέσω των καταστημάτων, αλλά και για πολλούς ακόμα και μέσω των φορολογικών δηλώσεων.

Ακούμε παντού στις τηλεοράσεις να λέτε και να διατυμπανίζετε ότι μειώσατε εβδομήντα φόρους. Μάλιστα, μειώσατε εβδομήντα φόρους αλλά ποιοι είναι οι πραγματικά ευνοημένοι από αυτή τη φορολογική πολιτική; Πάμε να δούμε, λοιπόν, ποιοι είναι. Είναι όσοι εισπράττουν υπερκέρδη επιχειρήσεων που αυξήθηκαν πάνω από 30% τα τελευταία πέντε έτη, αλλά παραμένουν πιο χαμηλά φορολογημένα στην Ευρώπη, σύμφωνα με την EUROSTAT. Είναι αυτοί που εισπράττουν μερίσματα από τα κέρδη των μεγάλων επιχειρήσεων που έχουν τον δεύτερο χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι αυτοί που είναι κάτοχοι μεγάλων περιουσιών και ευνοήθηκαν από την τροποποίηση του ΕΝΦΙΑ. Είναι αυτοί που έχουν μια προνομιακή φορολόγηση στα μπόνους τους. Είναι όσοι μπορούσαν να κληρονομήσουν

αφορολόγητα περιουσία έως και 3.200.000 ευρώ και φυσικά οι τελευταίοι ευνοούμενοι είναι και οι φορολογικοί κάτοικοι του εξωτερικού.

Κύριοι Υπουργοί, όλοι αυτοί πάντως στον Νομό μου, στην Αιτωλοακαρνανία, είναι απειροελάχιστοι δυστυχώς, όλοι οι παραπάνω που προανέφερα. Ζούμε σε παρακμή πραγματικά. Η Αιτωλοακαρνανία είναι ένας αγροτικός νομός, ένας φτωχός νομός και είναι ένας από τους δεκαπέντε νομούς με τη μεγαλύτερη μείωση μόνιμου πληθυσμού. Τα ήδη πετσοκομμένα αγροτικά εισοδήματα γίνονται ακόμα χειρότερα όταν, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, ξέρουμε ότι έχει αυξηθεί κατά 25% το κόστος παραγωγής. Δεν μας έφταναν αυτά είναι και οι ζωνοόσοι που έχουν εμφανιστεί. Η ανομβρία έχει κάνει την εμφάνισή της, με αποτέλεσμα να έχουμε αυτά τα τραγικά αποτελέσματα. Επιπλέον, δεν βρίσκουμε εργάτες γης για την παραγωγή.

Μιας και ανέφερα για την ανομβρία, να πω ότι η μείωση της παραγωγής της επιτραπέζιας ελιάς στην Αιτωλοακαρνανία έχει σπάσει φέτος ρεκόρ εικοσαετίας, στην κυριολεξία. Αν συνεχιστεί αυτή η ανομβρία το 2025, η κατάσταση θα γίνει ακόμα χειρότερη.

Να πούμε και για το μνημείο της κυβερνητικής αποτυχίας, της πληρωμής της βασικής ενίσχυσης το 2024 στο πλαίσιο λειτουργίας ενός αμαρτωλού ΟΠΕΚΕΠΕ; Με δύο νούμερα θα καταλάβουμε όλοι για τι συρρίκνωση εισοδήματος μιλάμε, σε τέτοιες ιδίως περιοχές. Αντί του ποσού των περίπου 581.000.000 ευρώ για τη βασική ενίσχυση, πιστώθηκαν στους λογαριασμούς των αγροτών της χώρας μας 476.000.000 ευρώ. Δηλαδή, 105.000.000 ευρώ λιγότερα. Αν εσείς το θεωρείτε ευτελές ποσό, για την περιοχή μου που είναι κατ' εξοχήν αγροτική περιοχή δεν είναι καθόλου ευτελές ποσό.

Την ίδια στιγμή στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος ο πληθυσμός είναι σε κίνδυνο φτώχειας και σε κοινωνικό αποκλεισμό. Αυτό το ποσοστό είναι το θηριώδες ποσοστό των 35,2%. Επίσης, σημειώνουμε το χαμηλότερο κατά κεφαλήν διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Εγώ θα σας παρακαλούσα, κύριοι συνάδελφοι της Κυβερνήσεως και κύριοι Υπουργοί, να κοιτάξετε στα μάτια τους πολίτες του δυτικού άξονα της χώρας και να τους πείτε ότι συγκλίνουν με την Ευρώπη όπως εσείς υποστηρίζετε.

Πάμε τώρα και στη δική μου κοινοβουλευτική αρμοδιότητα, που είναι ο τομέας του αθλητισμού και νέας γενιάς. Ο αθλητισμός παραμένει ένας από τους «φτωχούς συγγενείς», τόσο του προϋπολογισμού συνολικά όσο και του αρμόδιου Υπουργείου. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού λειτουργεί στην κυριολεξία σαν διχασμένη προσωπικότητα. Γιατί το λέω αυτό; Διότι ενώ συνολικά ο προϋπολογισμός του Υπουργείου είναι 6,6 δισεκατομμύρια, για τον αθλητισμό δίνονται μόνο 153,8 εκατομμύρια ευρώ, δηλαδή το 2,32%.

Αυτό αποδεικνύει περίτρανα ότι η πολυδιαφημισμένη αναβάθμιση του αθλητισμού με Αναπληρωτή Υπουργό από Υφυπουργό, έγινε καθαρά μόνο για επικοινωνιακούς λόγους. Διότι έχουμε έναν Αναπληρωτή Υπουργό καθαρά του 2%. Για άλλη μια χρονιά δεν λαμβάνονται υπ' όψιν στον προϋπολογισμό οι πραγματικές και αυξημένες οικονομικές ανάγκες των αθλητικών ομοσπονδιών και των αθλητικών σωματείων, με πολύ σοβαρούς κινδύνους για τη βιωσιμότητά τους. Επίσης, αποτελεί αδήριτη ανάγκη, για λόγους διαφάνειας, να διευκρινιστεί το ακριβές ποσό που προκύπτει ως τελικό έσοδο για το κράτος από τη φορολόγηση των κερδών των παικτών του «ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΟΣ» και εν τέλει, πόσα χρήματα από αυτά επιστρέφουν στον αθλητισμό.

Την ίδια στιγμή, παρά την αύξηση που φαίνεται εγγεγραμμένη στον προϋπολογισμό για τις χρηματοδοτήσεις για τις αθλητικές υποδομές, η κατανομή των πόρων στις περιοχές της χώρας παραμένει ασαφής. Αυτό δείχνει για άλλη μία φορά την απουσία ενός εθνικού σχεδίου. Άλλωστε η υφιστάμενη κατάσταση των αθλητικών εγκαταστάσεων έχει την υπογραφή της κυβερνητικής πολιτικής της Νέας Δημοκρατίας που, εκτός των άλλων, απώτερο στόχο, δυστυχώς, φαίνεται να έχει την εμπορευματοποίηση και ιδιωτικοποίηση του ελληνικού αθλητισμού, ευνοώντας «ημέτερους», «κουμπάρους» και σε εξέλιξη επενδύσεις εκατομμυρίων και αποξενώνοντας αθλητικούς χώρους από τους πολίτες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Στην Αιτωλοακαρνανία οι αθλητικές εγκαταστάσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ολοκληρώσατε, κυρία συνάδελφε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ:... είναι σε άθλια κατάσταση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κυρία συνάδελφε, ολοκληρώσατε. Είναι 12 το βράδυ, θέλετε να μιλήσετε εννέα λεπτά, ενώ περιμένουν και άλλοι συνάδελφοι.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, έχει υπάρξει τρομερή ανοχή από τους άλλους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κοιτάξτε, από εμένα δεν έχει υπάρξει. Ο κ. Αυλωνίτης μόνο μίλησε. Επειδή τον διέκοψα τον κ. Αυλωνίτη, του έδωσα συν ενάμισι λεπτό. Από κανέναν άλλον.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Έχετε δίκιο, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Από κανέναν άλλον.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Είμαι εδώ όλο το απόγευμα και σας λέω ότι υπήρξε απίστευτη ανοχή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Να σας πω κάτι; Αν θέλετε να μιλάτε εννέα λεπτά, εγώ το λέω να το ζητήσουμε από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες να γίνει. Ό,τι λέει ο Κανονισμός.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Έχετε όλα τα δίκια του κόσμου, απλά σας λέω ότι δεν μπορεί να υπάρχουν δύο μέτρα και δύο σταθμά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το αξιολογώ. Ακούστε, όμως, κάποιοι συνάδελφοι, σταματάνε στα επτά λεπτά. Εγώ αυτούς πρέπει να τους υπερασπιστώ με τον τρόπο μου, με την έννοια ότι αυτός που σταματάει στα επτά λεπτά πώς θα αισθάνεται; Κάποιοι άλλοι θέλουν να μιλήσουν οπωσδήποτε εννέα ή δέκα δεν μπορώ να το επιτρέψω.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Όχι, αλλά το Προεδρείο πρέπει να αποφασίζει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κοιτάξτε λίγο, ο κάθε Προεδρεύων αξιολογεί με βάση τα δεδομένα. Είναι 12 το βράδυ! Δηλαδή, κάποιοι συνάδελφοι, να μιλήσουν στη 1:30'; Να τους ακούσει ποιος;

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Έχω ακούσει...

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Στο μεταξύ, θα είχα κάνει άλλη μία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ακούστε με λίγο, σας παρακαλώ. Διέκοψα στα οκτώ λεπτά και σαράντα πέντε δευτερόλεπτα, λέγοντας: «Μία φράση, παρακαλώ να ολοκληρώσετε, είναι αδιέξοδο και καθυστερούμε τον κόσμο που θέλει να μιλήσει, τους συναδέλφους που βρίσκονται εδώ. Παρακαλώ.»

Στα έξι λεπτά χτυπάει το κουδούνι, για να ολοκληρώνει κάποιος στα επτά. Αν θέλετε να μιλάτε δέκα λεπτά, πείτε στις Κοινοβουλευτικές σας Ομάδες να εισηγηθούν στην ολομέλεια των Προέδρων να μιλάμε δέκα λεπτά όλοι μας. Όλοι μας!

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Αλλά να τηρείται από όλους!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Εγώ το τηρώ όσο είμαι εδώ πάνω κι αν δεν το τηρώ παρακαλώ να μου πείτε.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Το Προεδρείο είναι ένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Συμφωνώ ότι είναι ένα, αξιολογείται και ο κάθε Προεδρεύων. Λυπάμαι. Και είναι από πολλά κόμματα και δεν είναι από ένα κόμμα. Ο Κανονισμός, όμως, είναι ένας και εγώ το μόνο που θα δεχτώ από κάποιον είναι να μου πει «δεν τηρείς τον Κανονισμό». Αν μου το πει αυτό θα συμφωνήσω ή θα διαφωνήσω.

Κύριε Γερουλάνο, νομίζω, συνεννοούμαστε. Δεν διαφωνώ με αυτό που λέτε αλλά δεν μπορώ να υποχρεώσω κάποιον. Εγώ προσπαθώ να εφαρμόσω τον Κανονισμό με ανοχή σχετική, το ξέρετε.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ: Κατανοητό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Το καταλαβαίνετε.

Μία φράση παρακαλώ, κυρία Σταρακά, για να ολοκληρώσουμε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο προϋπολογισμός είναι μια κορυφαία πολιτική διαδικασία, πραγματικά με πληγώνει ότι έχω τρία λεπτά τώρα και δεν μπορώ να ολοκληρώσω την ομιλία μου, γιατί σε ένα λεπτό θα είχα ολοκληρώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κοντά στα εννέα λεπτά σας διέκοψα, παρακαλώ! Δεν το δεχόμαι τώρα αυτό.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ακούστε: Άλλο η ανοχή κι άλλο να διαστρεβλώνουμε τα πράγματα εδώ μέσα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Γιατί θα είχα κάνει άλλη μία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Όχι, δεν έχει «θα είχα τελειώσει». Ο καθένας θα έλεγε «Θα είχα τελειώσει» και θα πήγαινε δέκα και έντεκα λεπτά. Όχι.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Δεν νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Παρακαλώ, κυρία Σταρακά, ολοκληρώστε.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΤΑΡΑΚΑ: Σας ευχαριστώ πολύ. Δεν χρειάζεται.

Ο κ. Λιούτας έχει τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι κεντρικό και πυρηνικό σημείο της διακυβέρνησης μιας χώρας η οικονομική πολιτική που σχεδιάζεται και εφαρμόζεται. Η αποτελεσματική άσκησή της με σύνεση και με το βλέμμα στην ασφάλεια, την ανάπτυξη και την ευημερία συνιστά πολιτική πράξη ύψιστης σημασίας και μεγάλης ευθύνης.

Χρέος και ευθύνη του Πρωθυπουργού μας, από την πρώτη στιγμή της ανάληψης της πρωθυπουργίας, ήταν και είναι η άσκηση εκείνης της οικονομικής πολιτικής που θα διασφαλίζει και θα διαφυλάττει τα δημόσια οικονομικά, την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία.

Τα συμπεράσματα και οι διαπιστώσεις που γεννιούνται και μέσα από τον προϋπολογισμό του 2025, αναδεικνύουν τη συνέχισή μας στον φιλοαναπτυξιακό δρόμο και στην τήρηση μιας κοινωνικής πολιτικής με γνώμονα το καλό και το συμφέρον όλων των συμπολιτών μας.

Είναι μια πολιτική που σωρευτικά εφαρμόζεται από τον Ιούνιο του 2019 και η οποία ούτε μία στιγμή δεν διέφυγε των κυρίαρχων στόχων της. Πετυχαίνουμε τους στόχους μας και μάλιστα εμπράκτως!

Συγκεκριμένα, σε σχέση με αριθμούς, για το 2024 προβλέπεται ανάπτυξη ύψους 2,2% και για το 2025 ανάπτυξη 2,3%. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι η Ελλάδα αναπτύσσεται και μάλιστα αναπτύσσεται ταχύτερα, ανάμεσα στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Ακολουθώντας το ποσοστό της ανεργίας ανέρχεται σε 10,3% και για το 2025 προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω και να φτάσει στο 9,7%.

Σχετικά με το ποσοστό της ανεργίας διαπιστώνεται η γενικότερη πτωτική τάση που έχει οικοδομηθεί και επιτευχθεί επί των ημερών μας για όλα τα χρόνια της διακυβέρνησής μας. Πλέον, το ποσοστό κατέρχεται του 10%, γεγονός που πιστοποιεί ότι τα επίπεδα αγγίζουν τα δεδομένα προ της οικονομικής κρίσης.

Ο πληθωρισμός αποκλιμακώνεται και το δημόσιο χρέος μειώνεται αποφασιστικά και δυναμικά. Σε σχέση, ειδικότερα, με το δημόσιο χρέος, οι αριθμοί αποκαλύπτουν μια κρίσιμη διαπίστωση, ότι δηλαδή σε διάστημα πέντε ετών έχει επιτευχθεί μείωση κατά 61,9%.

Την ίδια στιγμή ο φορολογικός μηχανισμός αποδεικνύεται πολύ αποτελεσματικός, με συνέπεια να αυξάνονται και να θωρακίζονται τα δημόσια έσοδα και μάλιστα με έναν δομικό τρόπο. Τα δημόσια έσοδα αυξάνονται, την ίδια στιγμή που οι φορολογικοί συντελεστές συνεχίζουν να μειώνονται.

Πώς εξηγείται αυτό; Πρώτον, η πραγματική ενίσχυση της ανάπτυξης πάντοτε συμβάλλει στην αύξηση αυτή. Με αυτόν, ακριβώς, τον τρόπο και η δική μας εθνική ανάπτυξη οδήγησε στη μεγάλη αύξηση των δημοσίων εσόδων. Η αύξηση, επίσης, δικαιολογείται και μέσω της πραγματικότητας της αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής στην πράξη.

Τέλος, αποτελεί κρίσιμο σημείο της φορολογικής μας πολιτικής, το γεγονός ότι επιβλήθηκε και έκτακτη εισφορά στα διυλιστήρια, ύψους 300 εκατομμυρίων ευρώ.

Επιπρόσθετα, πρέπει να σταθούμε και στο πλέον κυρίαρχο σημείο της πολιτικής μας, στην ενίσχυση του εισοδήματος των μισθών των εργαζομένων στην πατρίδα μας. Ο μέσος μισθός αυξήθηκε κατά 25%, μεταξύ των ετών 2019 - 2024. Ο κατώτατος μισθός, επίσης, αυξήθηκε από τα 650 ευρώ στα 830 ευρώ και έπεται συνέχεια, έως το 2027, να φτάσει τα 950 ευρώ.

Ειδικότερα, για το 2025 προβλέπονται, επιπλέον, αυξήσεις αποδοχών και συγκεκριμένα προβλέπεται αύξηση των συντάξεων κατά 2,4%, οριζόντια αύξηση των μισθών στο δημόσιο, ώστε ο ει-

σαγωγικός να μην υπολείπεται του επιπέδου του κατώτατου μισθού. Κίνητρο προσέλκυσης ιατρών σε προβληματικές και άγονες περιοχές. Αύξηση κατά 20% της αποζημίωσης των νυχτερινών των ενστόλων. Αύξηση του φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος για τα περιφερειακά πανεπιστήμια, και επίσης, αύξηση των αποδοχών σπουδαστών στρατιωτικών σχολών. Επιπρόσθετα, τώρα, τον Δεκέμβριο του 2024 θα δοθούν και επιπλέον οικονομικές ενισχύσεις.

Κυρίες και κύριοι, όλα όσα αναφέρθηκαν οδηγούν και εξηγούν το συμπέρασμα ότι αυτή η Κυβέρνηση εφαρμόζει το κατάλληλο μείγμα πολιτικής. Σε κάθε στιγμή το κατάλληλο μείγμα πολιτικής είναι εκείνο το οποίο μπορεί να συνδυάζει, να πετυχαίνει και να εγγυάται τη δημοσιονομική σύνεση, την ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία. Το κατάλληλο μείγμα πολιτικής είναι εκείνο που μπορεί να διαμορφώνει και να αφήνει το περιθώριο, ώστε η οικονομική πολιτική να αντιμετωπίζει προβλήματα που ανακύπτουν ακόμη και πολύ ξαφνικά, τα οποία μπορούν να έχουν μεγάλες και πολυδιάστατες συνέπειες.

Αναφέρομαι, ασφαλώς, στις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες που προκαλούν τα ακραία φαινόμενα της κλιματικής κρίσης. Εκείνες τις στιγμές οι άνθρωποι που έχουν πληγεί, οι συμπολίτες μας περιμένουν πολλά από μία Κυβέρνηση. Περιμένουν άμεση δράση, ανακούφιση, επούλωση, άμεση αποζημίωση και αποκατάσταση.

Ας αναφερθούμε, λοιπόν, και στον τρόπο με τον οποίο δράσαμε σε τέτοιου είδους κρίσιμες στιγμές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προέρχομαι από την πληγείσα Θεσσαλία και από τον πληγέντα Νομό Τρικάλων. Εμείς, οι Θεσσαλοί, βιώσαμε το 2020 το ακραίο φαινόμενο του «Ιανού», το 2021 τον μεγάλο καταστροφικό σεισμό και επίσης, το 2023 τις μεγάλες καταστροφικές πλημμύρες του «Ντάνιελ» και του «Ηλίας».

Άνθρωποι και οικογένειες, επαγγελματίες και επιχειρήσεις, εργαζόμενοι, αγρότες και κτηνοτρόφοι επλήγησαν σε μέγιστο βαθμό. Ο κρατικός μηχανισμός, όμως, κινήθηκε έμπρακτα, άμεσα και αποτελεσματικά.

(Στο σημείο αυτό κυτπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Η διαμόρφωση μιας φόρμουλας αποζημίωσης και στήριξης συνιστά ζήτημα τεράστιας σημασίας, σπουδαία παρακαταθήκη, θα έλεγα, για το μέλλον.

Παράλληλα, η ετοιμότητα που επέδειξαν ο κρατικός μηχανισμός και το πολιτικό προσωπικό είναι, επίσης, ζήτημα υψίστης σημασίας, μεγάλης ευθύνης και χρέους.

Επιπρόσθετα, πάντοτε σε πρώτο και κεντρικό πλάνο, οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι μας. Η μονιμοποίηση της απαλλαγής από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, η ρύθμιση των «κόκκινων» δανείων που επίκειται, οι αποζημιώσεις στους πληγέντες και κάθε μεταρρύθμιση, που αφορά τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της πρωτογενούς μας παραγωγής, αποτελούν θετικές και κρίσιμες πολιτικές παρεμβάσεις, για το παρόν και το μέλλον.

Ο πρωτογενής μας τομέας και δη μέσα στην κλιματική κρίση έχει ανάγκη τη δυναμική στήριξη, για να προασπιστεί και να διαφυλαχθεί το δικό μας αγροτικό και κτηνοτροφικό προϊόν το οποίο είναι και διεθνώς αναγνωρισμένο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση και η ψήφιση του προϋπολογισμού συνιστούν κοινοβουλευτικές διαδικασίες ύψιστης πολιτικής σημασίας.

Η κοινωνία περιμένει από εμάς εκείνη την πολιτική που θα ανταποκρίνεται σε κάθε δίκαιο αίτημά της και στη μεγάλη ανάγκη για εξέλιξη και πρόοδο, για την εξέλιξη και την πρόοδο κάθε τοπικής οικονομίας και κοινωνίας. Κάθε οικογένεια αυτής της χώρας έχει μεγάλη ανάγκη την πολιτική που μπορεί να εγγυάται στα παιδιά της το παρόν και το μέλλον, που πραγματικά αξίζουν.

Εμείς όλοι, μαζί με την κοινωνία, οφείλουμε να σχεδιάζουμε και να εφαρμόζουμε την πολιτική που θα εγγυώνται αυτά που όλοι οι Έλληνες έχουν ανάγκη. Οι στόχοι που πετυχαίνουμε είναι πάρα πολύ σημαντικοί και είναι σπουδαίο που η πατρίδα μας χαρακτηρίζεται από μια ανθεκτική και σταθερή ανάπτυξη. Ειδικότερα σήμερα που σε πολλά σημεία της κοντινής και ευρύτερης

γεωπολιτικής γειτονιάς μας λαμβάνουν χώρα πολυποικίλες κρίσεις, η Ελλάδα αποτελεί αυτή τη στιγμή κρίσιμο φάρο σταθερότητας.

Με την πολιτική μας, λοιπόν, η οποία αναγνωρίζεται διεθνώς ως θετική αναπτυξιακή πολιτική, συνεχίζουμε να χτίζουμε σχέσεις αμοιβαίας εμπιστοσύνης με την κοινωνία μας. Συνεχίζουμε να οικοδομούμε και να αντανακλούμε ένα ισχυρό διεθνές αποτύπωμα. Συνεχίζουμε πάντα ώριμα, πάντα υπεύθυνα και πάντοτε με ενσυναίσθηση να αγωνιζόμαστε για την πατρίδα, για την κοινωνία, για την οικονομία αλλά προπάντων για όλους τους Έλληνες. Και σε αυτόν τον δρόμο θα συνεχίσουμε απарέγκλιτα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής η κ. Σπυριδάκη. **ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν έναν χρόνο, με έναν προϋπολογισμό που συνοδευόταν από την πανηγυρική κατάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας η Κυβέρνηση μας υποσχόταν ανάπτυξη, ευημερία, κοινωνική συνοχή με άμβλυνση των ανισοτήτων, στοχευμένες παρεμβάσεις που θα δώσουν στον Έλληνα και στην Ελληνίδα προοπτική και μέλλον.

Σήμερα, μάλιστα, στην επίσκεψή του στην Κρήτη, ο Πρωθυπουργός ήρθε να μας δηλώσει ότι η οικονομία υπεραποδίδει. Δεν ξέρω, βέβαια, εάν αυτήν την υπερβολή στην απόδοση την λέει για καλό ή για κακό. Δεν ξέρουμε τι να περιμένει ο ελληνικός λαός, αλλά εάν κρίνουμε από τον προϋπολογισμό, παρά τις προσπάθειες των κυρίων Υπουργών, φαίνεται ότι ο Έλληνας θα εξακολουθήσει να νιώθει ή να νομίζει ότι είναι φτωχός και το 2025.

Σας το λέμε, λοιπόν, και από το Βήμα της Βουλής, ως Αξιωματική Αντιπολίτευση πλέον: πολλά λόγια, λίγες πράξεις. Τελικά, το μόνο που καταφέρνεται σταθερά είναι να διαχειρίζεστε τη στασιμότητα με μία επικοινωνιακή δεινότητα, ενώ η κοινωνία περιμένει το μέλλον που της τάξατε.

Και εάν αυτή η περιβόητη υπεραπόδοση είναι η ευημερία που μας επιφυλάσσετε τότε καλύτερα να μας εξηγήσετε πώς ακριβώς είναι η ανέχεια για να είμαστε προετοιμασμένοι. Εάν η υπεραπόδοση της οικονομίας είναι το να έχουμε τη δεύτερη χαμηλότερη αγοραστική δύναμη στην Ευρώπη, τις δεύτερες υψηλότερες ιδιωτικές δαπάνες για την υγεία στην Ευρώπη, τη δεύτερη μεγαλύτερη αύξηση ενοικίων στην Ευρώπη, τη δεύτερη μεγαλύτερη έμμεση φορολογία στις χώρες του ΟΑΣΑ, τότε πώς ακριβώς είναι η ανέχεια; Τι να περιμένουν οι πολίτες το 2025;

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, στο Λαοίθι η έννοια της οικονομικής μεγέθυνσης, που διαφημίζετε, είναι μια λέξη άγνωστη. Σε κάθε προϋπολογισμό περιμένουμε να δούμε κάτι που θα μας δώσει ελπίδα και σε κάθε προϋπολογισμό επιβεβαιώνουμε ότι απλά μας έχετε ξεχάσει. Νοσοκομεία σε μόνιμη κρίση χωρίς γιατρούς και νοσηλευτές. Δρόμοι που θυμίζουν περασμένους αιώνες. Φράγματα, όπως των Μπραμιανών, των Λιθινών, του Αγίου Ιωάννη, των Χοχλακίων, του Καθαρού, που έχουν γίνει παιχνίδι μεταξύ των χρηματοδοτικών εργαλείων και της κυβερνητικής αδιαφορίας, αφήνοντας τη λειψυδρία να κάνει να αναπτύσσει αντιπαλότητες μεταξύ χωριών και τους αγρότες μας, αντί για προοπτική, να παλεύουν μόνοι με την ακαρπία, την έλλειψη εργατών γης, το κόστος παραγωγής.

Δεν θα μιλήσω για τα σχολεία, που ρίχνατε το μπαλάκι στην τοπική αυτοδιοίκηση και στον δήμο, χωρίς να του δίνετε πόρους για να τα φτιάξει.

ΒΟΑΚ: Ένας δρόμος που συνεχίζει να αφαιρεί ζωές, ένα έργο που συνεχώς καρκινοβατεί. Στο Νομό Λασιθίου η διασύνδεση Νεάπολης - Αυγής Αγκαθιάς παραμένει στα λόγια. Για την ακρίβεια, παραμένει πάκο με χαρτιά σε συρτάρια.

Σας το είπα και παλαιότερα, σας το λέω και τώρα. Για εσάς μπορεί να είναι ένα έργο του Υπουργείου Υποδομών, μπορεί να είναι απλώς ένας δρόμος. Για εμάς, όμως, είναι κάτι πολύ περισσότερο. Είναι η υγεία μας, η ανάπτυξη, η προοπτική, η οικονομία, είναι όλα αυτά που αρνείστε να μας δώσετε.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, ο τουρισμός έχει χαρακτη-

ριστεί ως εθνικός πρωταθλητής. Είναι αυτός που κάθε χρονιά θα μας κάνει περήφανους και θα μας δίνει νέα ρεκόρ. Πράγματι, η συμβολή του στην οικονομία είναι αναμφισβήτητη ειδικά όταν καλείται να πληρώσει τα σπασμένα της ελληνικής οικονομίας και συγκεκριμένα το 70% στο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου.

Ωστόσο, πίσω από τα πανηγυρικά ρεκόρ, που επικαλούνται η Κυβέρνηση και το Υπουργείο, κρύβονται ανησυχητικές πραγματικότητες που δεν μπορούμε να αγνοήσουμε. Στην πραγματικότητα ισχύει το εξής παράδοξο: Φέτος οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά πολύ, όμως η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη μειώθηκε. Το 2022 μειώθηκε 11,7%, το 2023 1,7% και φέτος, εάν κρίνουμε από τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, πάλι θα έχει μείωση. Εάν σε αυτήν τη μείωση συνυπολογίσουμε και το γεγονός ότι ο πληθωρισμός στις αερομεταφορές είναι στο 35% τότε τίποτα δεν είναι δεδομένο. Αυτό σημαίνει ότι οι περισσότεροι επισκέπτες στη χώρα μας ξοδεύουν λιγότερο, οι τοπικές κοινωνίες και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις βλέπουν τα έσοδά τους να μειώνονται, ενώ οι υποδομές μας επιβαρύνονται περισσότερο χωρίς αυτό να εξορροπείται από έσοδα, λόγω μη ανταποδοτικότητας. Και ερωτώ: Ποιο είναι το όριο για να παραδεχτούμε ότι κάτι πρέπει να αλλάξει;

Η Κυβέρνηση συνεχίζει να καυχείται για τα ρεκόρ, αποφεύγοντας να υπολογίσει τις επιδόσεις σε πραγματικά νούμερα. Εάν συγκρίνουμε τη φετινή χρονιά με το 2019, θα δούμε ότι τότε είχαμε λιγότερες αφίξεις αλλά περισσότερα πραγματικά έσοδα. Είναι αυτό επιτυχία ή μήπως είναι αποτέλεσμα μιας στρατηγικής που βασίζεται σε αριθμούς και όχι σε ποιότητα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τουρισμός είναι εξαιρετικά ευάλωτος στις προκλήσεις της κλιματικής κρίσης, στις γεωπολιτικές εξελίξεις και στις διακυμάνσεις της ελαστικής αγοράς. Η Κυβέρνηση συνεχίζει να αντιμετωπίζει τον τουρισμό σαν αμιγώς οικονομική δραστηριότητα, ως την ιερή αγελάδα των φορολογικών εσόδων, χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν τις πραγματικές ανάγκες του κλάδου και τις ανάγκες των προορισμών.

Διπλασιάσατε το τέλος ανθεκτικότητας. Επιβάλατε το τέλος κρουαζιέρας χωρίς διαβούλευση, χωρίς μεθοδολογία, χωρίς αξιολόγηση. Και αναρωτιέμαι: Πού πήγαν αυτά τα έσοδα; Πήγαν σε έργα υποδομής στους προορισμούς, που στην ουσία εκείνοι επιβαρύνονται, ή μήπως βελτίωσαν το βιοτικό επίπεδο των πολιτών; Όχι και στα δύο.

Να θυμίσω αυτή τη στιγμή στους κύριους της Κυβέρνησης ότι προτεραιότητά μας πρέπει να είναι να διαφυλάξουμε τους προορισμούς. Οι επισκέπτες έρχονται και φεύγουν. Οι προορισμοί είναι αυτοί που μένουν και δεν μένουν απλώς αλλά καλούνται να διαχειριστούν το αποτύπωμα που αφήνει πίσω ο τουρισμός, με υποδομές που έχουν σχεδιαστεί για τους μόνιμους κατοίκους των περιοχών.

Τα ερωτήματα, λοιπόν, είναι δύο: Τι τουρισμό μπορούμε να έχουμε και τι τουρισμό θέλουμε να έχουμε; Το ότι θέλουμε να έχουμε μας δείχνει το όραμά μας, το τι μπορούμε να έχουμε θα μας δείξει τη στρατηγική μας.

Μιλώντας για στρατηγικό σχεδιασμό, πάμε να δούμε εν τάχει τι έχετε κάνει. Τι κάνατε με το ειδικό χωροταξικό για τον τουρισμό; Να απαντήσω; Τίποτα! Φέρατε ένα σχέδιο το οποίο όχι μόνο δεν είναι εργαλείο ισόρροπης ανάπτυξης αλλά αντί να ενισχύει τις μη ανεπτυγμένες περιοχές και να προστατεύει τις επιβαρυνμένες, είναι απλώς ένα οικονομικό σχέδιο. Δεν γίνεται σαφής αναφορά στη φέρουσα ικανότητα. Αναρωτιέμαι: Ποιο είναι το όραμα για τη βιώσιμη και ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη, που μας διατυμπανίζετε; Πού είναι σε προτεραιότητα η προστασία του περιβάλλοντος; Έτσι θα κάνουμε ανθεκτικούς προορισμούς;

Κυρία και κύριοι Υπουργοί, στον προϋπολογισμό του 2025 βλέπουμε 9,5 εκατομμύρια ευρώ για τουριστικές επενδύσεις. Εάν λάβουμε υπ' όψιν μας αυτό που λέμε «τα θαύματα του τουρισμού», μάλλον μοιάζει με υποχρηματοδότηση, παρά με στρατηγική επένδυση.

Η Κυβέρνηση, λοιπόν, δείχνει ανίκανη να αξιοποιήσει τη δυναμική του τουρισμού και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει την ανθεκτικότητά του. Γίνονται μόνο παρεμβάσεις που στηρίζουν το επιχειρείν για τους λίγους αφήνοντας τους πολλούς, τους μικρούς, χωρίς χώρο και χωρίς πόρους.

Μιλώντας, λοιπόν, για το μέλλον, τι έκανε το Υπουργείο για το

ανθρώπινο δυναμικό; Παρά τις εκκλήσεις μας, λέει ότι είναι αναρμόδιο, μας στέλνει στο Υπουργείο Εργασίας και εάν κρίνουμε από τη σιωπή ιχθύος και την άρνησή της, μία αφορά στη χορήγηση του επιδόματος για τις μητέρες εργαζόμενες στον τουρισμό και στον επισιτισμό και άπειρες φορές στην επέκταση τακτικής επιδότησης της ανεργίας, μάλλον τίποτα.

Τι κάνατε για τις θέσεις που λείπουν στον τουρισμό και στον επισιτισμό, θέσεις που είναι απαραίτητες για την ποιότητα του τουρισμού μας; Τι κάνατε για την κατάρτιση; Πώς αξιοποιήσατε 45 εκατομμύρια ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης, όταν οι όροι ήταν τόσο γενικοί που αφήσατε το πρόγραμμα training voucher να γίνει άλλο ένα επιδοματικό μέτρο; Τι κάνατε για τις σχολές τουρισμού; Τίποτα. Τι κίνητρα δίνετε στους νέους για να δουλέψουν επαγγελματικά στον τουρισμό; Τίποτα. Τι κάνατε για τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα; Τίποτα. Μειώσατε τον προϋπολογισμό κατά 48 εκατομμύρια, αφήνοντας εκατοντάδες επενδυτικά σχέδια εκτός, ενώ οι μεγάλες επιχειρήσεις συνεχίζουν να επωφελούνται. Στην ανάπτυξη σας οι μικρομεσαίοι δεν είχαν χώρο.

Τι κάνατε για τη βραχυχρόνια μίσθωση; Μήπως βάλατε πλαίσιο; Όχι και εδώ. Εντείνετε τη στεγαστική κρίση και στερήσατε από τον Έλληνα το δικαίωμα στη στέγη.

Κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, και στον τουρισμό, όπως και σε κάθε άλλο κλάδο, δεν παράγετε πολιτική. Δεν έχετε σχέδιο, δεν έχετε όραμα, δεν έχετε πλάνο δεν θέτετε βάσεις, κάνετε απλά διαχείριση.

Ο τουρισμός όμως χρειάζεται αλλαγές, χρειάζεται ένα νέο μοντέλο. Χρειαζόμαστε έναν τουρισμό αποκεντρωμένο, ποιοτικό, βιώσιμο, ανθεκτικό, που να σέβεται, να επεκτείνεται, να εξελίσσεται και να ανταποδίδει. Ο τουρισμός δεν χρειάζεται μέτριο όραμα. Χρειάζεται ένα μεγάλο όραμα χωρίς τσιγκουνιές και μιζέρια, ένα όραμα για να δώσει στον κλάδο νέα πνοή και στους ανθρώπους που τον υπηρετούν ελπίδα. Ο τουρισμός δεν ανήκει στο παρελθόν, ανήκει στο μέλλον και με εσάς αυτό το μέλλον φοβάμαι πως είναι χαμένο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Τον λόγο έχει ο κ. Γιόγιακας από τη Νέα Δημοκρατία.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλες αυτές τις ημέρες, τόσο η πολιτική ηγεσία του αρμόδιου Υπουργείου, όσο και οι εισηγητές και οι ομιλητές από τη Νέα Δημοκρατία έδειξαν με στοιχεία ότι η ελληνική οικονομία την τελευταία πενταετία έχει μπει ξανά σε τροχιά σύγκλισης με την Ευρώπη σημειώνοντας μάλιστα σημαντικά καλύτερες επιδόσεις σε πολλούς δείκτες σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Αυτές οι επιδόσεις θεωρώ ότι είναι μία κατάκτηση που κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει. Δεν μπορεί να αμφισβητήσει, ούτε τον σημαντικά μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης και την αύξηση των επενδύσεων ούτε την πρωτιά στο πρωτογενές πλεόνασμα ή τη μείωση της ανεργίας, του χρέους, του πληθωρισμού και την αύξηση μισθών και εισοδημάτων. Όσο και να θέλει η Αντιπολίτευση αυτά είναι τα νούμερα και δεν διαβάζονται αλλιώς έστω κι αν προσπαθεί να τα φέρει στα μέτρα της.

Ακόμα, αυτό που προκύπτει από τον κρατικό προϋπολογισμό του 2025 έχει να κάνει με όλα αυτά που βρίσκονται σε εξέλιξη αυτήν τη στιγμή σε όλη τη χώρα, αυτή η κοσμογονία πολιτικών προγραμμάτων και έργων που αλλάζουν προς το καλύτερο τις συνθήκες, τις ευκαιρίες, και τις δυνατότητες για όλους μας.

Αυτό γίνεται πραγματικότητα χάρη σε ένα δυναμικό και πολυδιάστατο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Δυναμικό γιατί το 2025 οι δημόσιες επενδύσεις αυξάνονται κατά 10% συν 1,11% το 2026 και πολυδιάστατο, γιατί περιλαμβάνει σοβαρές παρεμβάσεις σε πολλούς και διαφορετικούς τομείς πολιτικής, από την κοινωνική προστασία, την υγεία, τη στέγαση, μέχρι την επιχειρηματικότητα, το περιβάλλον, την πολιτική προστασία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Είναι σημαντικά έργα για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, όπως η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, τα προγράμματα μαθητείας της

Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, η υποστήριξη του ολοήμερου σχολείου και της εκπαίδευσης μαθητών με αναπηρία και τα προγράμματα επισιτιστικής βοήθειας.

Είναι έργα με τα οποία αλλάζει πρόσωπο το ΕΣΥ, όπως η ανακαίνιση νοσοκομείων και κέντρων υγείας και η χρηματοδότηση των απογευματινών χειρουργείων, αλλά και δράσεις στη δημόσια υγεία που ήδη έχουν αγκαλιάσει πολίτες, όπως τα προγράμματα πρόληψης με επόμενο αυτό για τα καρδιαγγειακά νοσήματα.

Ακόμα υπάρχει και η στήριξη των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, με επιδοτήσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τη μεταποίηση, τον αγροτικό τομέα, τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, μεταξύ αυτών και στον κλάδο του τουρισμού.

Κοντά σε αυτά αξίζει να αναφερθούν και τα προγράμματα απασχόλησης δέκα χιλιάδων ανέργων δικαιούχων του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος, καθώς και το πρόγραμμα κατάρτισης ανέργων για τους εργαζομένους στον τουρισμό. Περίπου τριακόσιες εξήντα χιλιάδες είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν ήδη στηριχθεί μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ και το Σχέδιο της Δίκαιης Ανάπτυξης και Μετάβασης.

Στο πεδίο της στέγης έχουμε το νέο πρόγραμμα για την αγορά πρώτης κατοικίας το «Σπίτι μου 2» αλλά και το νέο πρόγραμμα ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών, πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και της στεγαστικής κρίσης και του δημογραφικού και της πράσινης μετάβασης.

Στο μέτωπο της πολιτικής προστασίας έχουμε την προμήθεια εναέριων, αμφίβιων και επίγειων μέσων πυρόσβεσης, στο πλαίσιο του προγράμματος «ΑΙΓΙΣ», ενώ και για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής είναι σε εξέλιξη και έχουν προγραμματιστεί δεκάδες έργα αντιπλημμυρικής προστασίας και διαχείρισης υδάτων. Κάθε χρόνο δεσμεύονται 600 εκατομμύρια ευρώ στον προϋπολογισμό για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών.

Είναι πολλά ακόμα όσα προβλέπονται μέσα από αναπτυξιακά εργαλεία, όπως έργα βελτίωσης της οδικής ασφάλειας, εξοικονόμησης ενέργειας, ψηφιακής σύνδεσης και άλλα που για λόγους χρόνου είναι αδύνατο να τα αναφέρουμε. Όλα όμως δείχνουν ότι σε όλη τη χώρα γίνεται πράξη ένα τεράστιο σχέδιο ανάπτυξης με το οποίο επιχειρείται να γίνουν καλύτερες πολλές και σημαντικές όψεις της ζωής μας, της ζωής όλων μας, νοικοκυριών, επιχειρήσεων, νέων και παλαιότερων εργαζομένων και προπάντων αυτών που έχουν ανάγκη για περισσότερη στήριξη.

Ασφαλώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν περιμέναμε από την Αντιπρόταση να αναφερθεί σε αυτό το τεράστιο αναπτυξιακό και επενδυτικό έργο που έχει ξεκινήσει. Περιμέναμε όμως να μην κρατά για τον εαυτό της το προνόμιο της κοινωνικής ευαισθησίας, γιατί όλοι μας ερχόμαστε από την κοινωνία και ζούμε μέσα στην κοινωνία, έχουμε εικόνα αυτών που πρέπει και μπορεί να αλλάξουν προς το καλύτερο. Ξέρουμε την απόδοση που πρέπει να καλυφθεί για να φτάσουμε εκεί που θέλουμε.

Εμείς ακολουθούμε σταθερά τον ίδιο δρόμο, τον δρόμο που φέρνει αποτελέσματα, που δίνει καρπούς και για τον οποίο οι πολίτες εμπιστεύτηκαν τη Νέα Δημοκρατία για δεύτερη κυβερνητική θητεία. Κρατάμε τα πολλά και θετικά που έχουν γίνει και συνεχίζουμε με σκληρή δουλειά, με επίπονη προσπάθεια, με υπερβάσεις, έναν δρόμο που θα συνεχίζει να φέρνει περισσότερες ευκαιρίες, για να δημιουργεί νέες δυνατότητες για όλους μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Κύριε Γιόγιακα, ευχαριστούμε για την απόλυτη συνέπεια στον χρόνο.

Τώρα τον λόγο έχει από το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας ο κ. Μεταξάς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι, με αφορμή τις περσινές πλημμύρες στη Θεσσαλία και τα όσα περιλαμβάνετε στον προϋπολογισμό υπάρχει ένα ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί κατά τη γνώμη μας: Με ποια κριτήρια καθορίζετε την πολιτική σας σε σχέση με τις

λεγόμενες φυσικές καταστροφές, τις πλημμύρες, τις πυρκαγιές και άρα και τα χρήματα που διαθέτετε για την προστασία του λαού, της ζωής και της περιουσίας του, για τις αποκαταστάσεις στην πολύπαθη Θεσσαλία από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον δεύτερο προϋπολογισμό -το τονίζουμε: στον δεύτερο- μετά τις περσινές καταιγίδες «Ντάνιελ» και «Ελίας».

Οδηγός σας, λοιπόν, είναι τα εξής:

Πρώτον, οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις φυσικές καταστροφές, τις οποίες έχουμε καταγγείλει από την αρχή και που κινούνται στη λογική «κόστους - οφέλους», δηλαδή στη λογική που λέει πως «αν ο κατεστραμμένος είναι πιο φτηνός από τον προστατευμένο τότε άφησέ τον να καταστραφεί».

Και αν σας ενοχλούν αυτά τα λόγια, ας μην τα ψηφίζετε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ας μην τα στηρίζετε εδώ, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ, του ΣΥΡΙΖΑ, της Νέας Αριστεράς, της Ελληνικής Λύσης. Όλοι μαζί στηρίζατε την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις πλημμύρες που ρητά λέει ότι είναι οικονομικά αποδοτικότερο να προστατευτούν από την πλημμύρα εκείνοι με τα μεγαλύτερα περιουσιακά στοιχεία, από το να προστατευτούν εκείνοι που είναι φτωχοί και με πενιχρά περιουσιακά στοιχεία.

Δεύτερον, οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαχείριση των υδάτων λένε: μείωση της προσφοράς, ακριβότερο νερό, ιδιωτικοποιήσεις των υποδομών. Αυτά ψηφίσατε οι ίδιοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση και γι' αυτό κατάπιε τη γλώσσα σας όταν τα έφερε για υλοποίηση η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με τον «Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Α.Ε.», με την ιδιωτικοποίηση των ΔΕΥΑ.

Τρίτο, οδηγός σας είναι η πολεμική οικονομία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για ποια μέτρα αντιπλημμυρικής θωράκισης και γενικότερα για ποια μέτρα πρόληψης να μιλήσετε, όταν πλέον τα πάντα υποτάσσονται στην πολεμική προετοιμασία; Όλα, ακόμη και την πολιτική προστασία, τα προσαρμόζετε σε αυτόν τον στόχο.

Ξεχωρίζουμε από τον προϋπολογισμό την προμήθεια σημαντών drones σταθερής τροχιάς, τον εξοπλισμό ιατρικής εκκένωσης για ΕΚΑΒ, την προμήθεια νοσοκομείων πεδίου και εξοπλισμού προσωρινής διαμονής, των πλωτών μέσων διάσωσης και μεταφοράς, των εναέριων κέντρων διοίκησης και την προμήθεια πτυσσόμενων μεταφερόμενων γεφυρών Bailey.

Αυτά τι είναι; Μέτρα πρόληψης της επόμενης πυρκαγιάς και πλημμύρας ή μέτρα στην κατηγορία των προϊόντων διπλής χρήσης που αναφέρθηκε πρόσφατα η Φον Ντερ Λάιεν και γράφεται στην έκθεση Νινίεστο; Δηλαδή προμήθεια μέσων που να μπορούν να χρησιμοποιηθούν πρώτα και κύρια σε πολεμικές συνθήκες. Όχι μέσα για πρόληψη αλλά μέσα για την επομένη της καταστροφής, για όταν γίνει η πλημμύρα και η πυρκαγιά κι έχει καταστρέψει τα πάντα, αφού δεν θα υπάρχουν αντιπλημμυρικά και αντιπυρικά έργα. Μέσα ώστε να υπάρχουν πρώτα και κύρια για όταν γίνει η όποια άλλη καταστροφή στα πλαίσια της πολεμικής κατάστασης που μπήκε πια η Ευρωπαϊκή Ένωση και το ΝΑΤΟ.

Αυτή είναι η δική σας εκδοχή στα πολεμικά φυλλάδια που μοιράζονται στη Σουηδία, τη Νορβηγία και τη Φινλανδία. Αυτός είναι πλέον ο ρόλος της πολιτικής προστασίας. Τέρμα η πρόληψη! Ο Γραμματέας του ΝΑΤΟ προχτές ήταν ξεκάθαρος. «Κόψτε τις συντάξεις και τις κοινωνικές παροχές και ρίξτε λεφτά για όπλα». Αφωνία εδώ μέσα στη Βουλή για τις δηλώσεις αυτές από όλους σας και τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ και το ΣΥΡΙΖΑ και τη Νέα Αριστερά.

Τέταρτον, οδηγός σας για τα μέτρα για τη Θεσσαλία μετά τις πλημμύρες είναι η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που πάλι όλοι μαζί την ψηφίσατε με τα δύο χέρια και βήχατε και ξεροβήχατε όταν οι αγρότες μπήκαν στην Αθήνα και έφτασαν μέχρι το Βερολίνο με τα μπλόκα τους. Και πάλι κατάπιε τη γλώσσα σας, όταν η Κυβέρνηση μίλησε για το νέο δήθεν παραγωγικό μοντέλο, δηλαδή το ξεκλήρισμα των βιοπαλαιστών αγροτών, την καταστροφή των δυνατοτήτων της χώρας στην αγροτική οικονομία, για να χωρέσει και αυτή στο ασφυκτικό πλαίσιο των απαιτήσεων της κερδοφορίας των μονοπωλίων. Φτάσαμε να εισάγουμε προϊόντα που η Ευρωπαϊκή Ένωση, με όλους τους μηχανισμούς και τρόπους, απαγορεύει να παράγονται στη χώρα. Και πάμε στο ράφι στο μάρκετ και δεν τα ακουμπάμε καν, τα κοι-

τάμε σαν εκθέματα λες και είμαστε σε μουσείο.

Αυτά ψηφίζατε όλοι μαζί και μετά γκρινιάζετε που σας λέμε «βολική αντιπολίτευση» στη Νέα Δημοκρατία. Όλοι στο ίδιο βαρέλι χωρίς πάτο. Ποια πρόταση δήθεν διαφορετική, εναλλακτική, παραγωγική και όποιον άλλον επιθετικό προσδιορισμό, θα βρείτε για να κοροϊδέψετε ότι διαφοροποιείστε από την Κυβέρνηση;

Η δική σας περιφερειακή αρχή στη Θεσσαλία, της σοσιαλδημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ, την πολιτική της Κυβέρνησης υλοποιεί κατά γράμμα, γιατί είναι και δική σας πολιτική. Βγήκατε επικοινωνιακά ενάντια δήθεν στο σχέδιο των Ολλανδών στην αρχή, και τώρα όπως δήλωσε ο δικός σας Περιφερειάρχης ο κ. Κουρέτας, βρισκόμαστε σε τροχιά υλοποίησης του σχεδίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας που διαμόρφωσε σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και την ολλανδική εταιρεία HVA. Αυτά είπε.

Το «ταγκό», λοιπόν, της συναίνεσης με την Κυβέρνηση, το «ταγκό» του κ. Ανδρουλάκη και του ΠΑΣΟΚ, το χορεύετε μια χαρά εδώ και καιρό στη Θεσσαλία και στο ζήτημα των καταστάσεων από τις πλημμύρες. Κι είμαστε ενάμιση χρόνο μετά, δύο προϋπολογισμούς μετά και ακόμα υπάρχουν κάτοικοι που δεν έχουν πάρει ούτε την πρώτη αρωγή δεκαπέντε μήνες μετά. Προχτές δώσανε συνέντευξη οι επιτροπές πλημμυροπαθών της Λάρισας που το κατήγγειλαν με συγκεκριμένα στοιχεία.

Οι αγρότες είναι στους δρόμους. Δεύτερος προϋπολογισμός και ακόμη ανακοινώνετε έργα που «θα» υπογραφούν. Υπόσχαστε τώρα ότι θα πέσουν υπογραφές με τους μεγαλοκατασκευαστές το 2025. Τα ίδια λέγατε και πέρυσι για το 2024. Ανακοινώνετε για δεκαπέντε μήνες πάνω από 1 δισ. έργα που, όμως, αν τα δούμε προσεκτικά θα αποκαλυφθεί ότι είναι έργα μακριά από τα όσα χρειάζεται ο λαός.

Υπάρχουν χωριά ολόκληρα, γκρεμισμένοι δρόμοι, γκρεμισμένες γέφυρες, διαλυμένη αγροτική οδοποιία, ζημιές στο δίκτυο

της άρδευσης, της ύδρευσης, που κανένας δεν λέει πότε και αν θα φτιαχτούν. Την ίδια στιγμή, για παράδειγμα, από το 1 δισ. που ανακοινώνεται, τα 800 εκατομμύρια, κοντά στο 80%, είναι για το σιδηροδρομικό δίκτυο, έργα όπως η πράσινη μετατροπή της γραμμής Βόλου - Λάρισας για να «φάνε» και από εκεί τα πράσινα αρπακτικά, την ίδια στιγμή που και στον Βόλο και στη Λάρισα η γραμμή περνάει μέσα από τον πολεοδομικό ιστό, δίπλα στις γειτονιές χωρίς στοιχειώδη περίφραξη με αφύλακτες διαβάσεις και συχνά μέχρι και θανατηφόρα ατυχήματα. Είναι έργα όπως η νέα γραμμή των σαράντα χιλιομέτρων που ανακοινώσατε ότι θα φτιάξετε ώστε το τρένο να φτάνει μέχρι την πόρτα της χαλυβουργίας στη Σούρπη για να μη χάνει ούτε ευρώ ο βιομήχανος από τη μεταφορά του εμπορεύματος. Τι είναι αυτά; Αντιπλημμυρικά έργα; Έργα αποκατάστασης;

Μια λύση υπάρχει, λοιπόν, για να μη μένει ο λαός θαμμένος στις λάσπες της πολιτικής σας. Πρέπει να κάνει επιλογή οργάνωσης και αγώνα με το ΚΚΕ για να θάψουμε μια και καλή στις λάσπες σας το σάπιο σύστημα σας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Γεωργαντάς): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 0.37' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα, ημέρα Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2024 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, συνέχιση της συζήτησης επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: «Κύρωση του Κρατικού Προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2025», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ